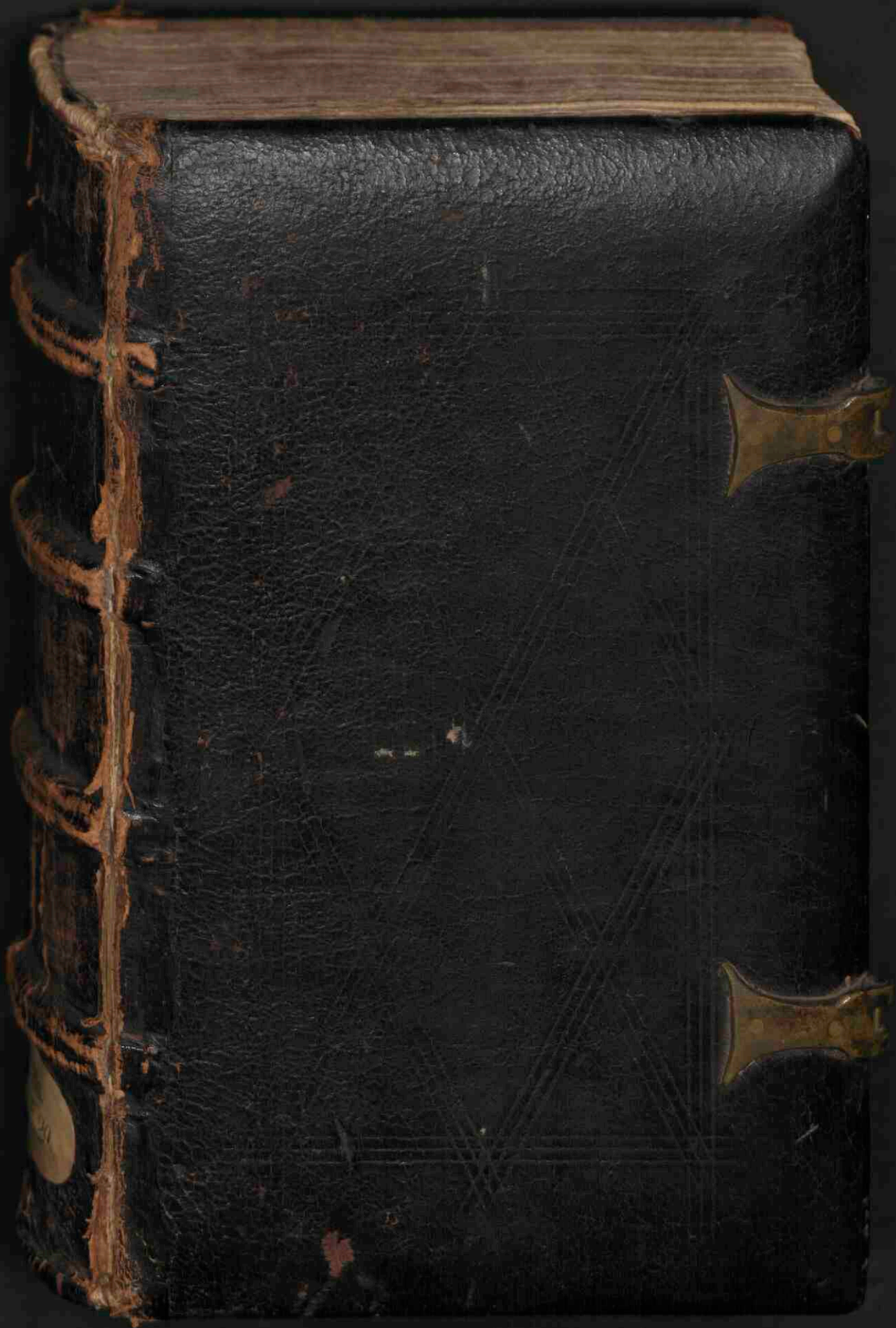

Instructio religiosorum ex dictis doctorum

<https://hdl.handle.net/1874/327965>

Dr. A. M. LEDEBOER.

Hs.
8 E 29

(Catal. bull. n. 424.)

8. E. 29

1586

Chart. praeter fol. 1-3, 14, 23, 216-219, quae membranacea sunt. 220 × 135. 219 fol., quorum 1a-3a, 141b, 202b, 205b, 215 vacant. Titulis et litteris initialibus rubris ornatus praeter duas (fol. 14a et 142a), quae rubro et violaceo colore pictae sunt. Saec. XV.

(Theodericus de Herxen), Compilatio ex diversis doctorum dictis, fol. 4a-200b.

Fol. 3b: „Nota quod sequentem tractatum sive materias sequentes compilavit in unum venerabilis et devotus pater dominus Theodericus de herxen natus de prope wyndesym secundus rector domus clericorum in Zwollis. In quo aperte relucet cuius spiritus et quante scientie fuerit. Cuius anima requiescat in pace Amen.”

Fol. 4a-13a: Tabulae.

Fol. 14a-141a: Liber de instructione religiosorum ex diversis doctorum dictis excerptus.

Fol. 142a-200b: Dicta doctorum de quibusdam festis et sanctis.

De communi vita, fol. 201a-205a.

Inc.: *Communis vita est multum utilis et proficua valentibus proficere.*

De remediis contra pericula quae possunt contingere circa canonem, fol. 206a-212a.

Inc.: *Missa suo modo tam plena est misteris sicut mare guttis.*

Metra de morte, fol. 212b-214a.

Inc.: *Clerice metra legas lege rex videas ubi degas||Sum doctor letus.*

Metra de beatissima Virgine Maria, fol. 214a-b.

Chevalier, R.H. 33815.

Liber de praeparatione cordis, fol. 216a-219b.

Inc.: *Prepara cor tuum tamquam domum ad magnum hospitem cristum dominum nostrum recipiendum.* Libelli finis deest.

Fol. 3b: Index librorum quos codex continet. In codicis fronte legitur inscriptio: „Liber monasterii Nemoris beate marie virginis prope northorn ordinis canonicorum regularium.” Ligatura lignea corio nigro intacta saec. XV, bullis cupreis in tegumento posteriore ornata, fibulis e corio et cupro factis. Anno 1888 codex acquisitus est in auctione-A. M. Ledeboer, *Catal.*, n. 424.

Liber monasterij Remensis beate marie virginis pro northorn ordinis canonicorum
Regularium.

Ms Eccl. 540

U

The first of these is the
 fact that the population of the
 city is not only large but is
 growing rapidly. The second
 is that the city is not only
 large but is also very old.

The third is that the city is not only
 large but is also very old. The
 fourth is that the city is not only
 large but is also very old. The
 fifth is that the city is not only
 large but is also very old.

In hoc volumine continetur
Instructio religiosorum ex dictis doctoribus
De doctoribus de quibusdam festis et sanctis
Remedia contra pericula contra canones
Materia de morte et de beata virgine
a De communibus vitiis

Nota quod sequens tractatus est sue materialis sequentes compilavit
in vno venerabilis et devotus pater Dominus Theodericus de herpore natus
de patre royn de sancto 29 rector domus clericorum in Woolles. In quo apertum est
cuius spiritus et gratia sancta fuerit. In quibusdam rebus fuit in pace Dominus

Tabula de matens septuaginta

De fine et hinc q̄ strad fēz
De tollū t̄ affai p̄gō
De tiore dei
De morte
De uicino
De p̄is infm
De gl̄a celesti
De vtilite aduocāt sui d̄i u dei
De bona volūtate
De iptarōibus
De institutibz
De societate puor m̄ian
De cōi vita
De p̄ia t̄ p̄n^{bi} p̄ r̄t̄gō
De hūilibz vestibz
De labōe manuū
De iūmorēcia
De p̄ti detestacōe
De p̄is vciālibz
De pugna cōt̄ m̄ia
De pugna cōt̄ gulā
De pugna q̄ luxūiaz
De auāia
De tristitia
De acidia
De ira
De iūdia

De supbia
De vana gl̄a
De detractiōe
De medano
De sandalo
De temōario iudicio
De p̄ma
De cōt̄iōe
De cōfessioe
De satisfactōe
De elemosina
De disnamōe
De locutōe
De orōne
De ḡtuticōe ubi de septē
misericordiis
De fide
De spe
De caritate
De dilectiōe
De pace
De cōtēptu m̄udi
De hūilitate
De obediēcia
De p̄ia
De paup̄tate
De castitate
De prudēcia

De gaudio spuali
De pseuerata
De amonicoe
De correptione
De ordine sacerdotali
De pfectione rā q̄sse
De duplici vita

De festiuitatibz

De aduentu dñi
De p̄p̄acōe ad natale dñi
In festo natalis dñi
In die s̄i stephani
In die s̄i iohis euāte
In die inuocēti
In cūctis dñi
In eplia dñi
De baptismo dñi
De ieiunio
De tēptatōibz dñi
De passioe dñi
De palmar
In festo pasche
In ascesioe dñi
In die s̄i penth
In die sacm̄ti
De trinitate

De s̄is

In die s̄i andree
De s̄o nicolao
De cōceptōe b̄ m̄e
De s̄o anthonio
De s̄a agneta
De tōisioe pauli
In pūificacōe
De s̄o gregorio
In amonacōe b̄ m̄e
In die philippi 2 iacobi
In inuicōe s̄e crucis
In natiuitate s̄i iohis
In die s̄ay pe 1 p̄u
In visita^{oe} b̄ m̄e
Marie magdalene
In die s̄i laurem
In assumpcōe b̄ m̄e
In natiuitate euſe
In die s̄i mathei
In die s̄i michahel
De s̄o theommo
In festiuitate om̄ s̄ay
In die s̄i martin
In dōnacōe eūe

In die s̄i iohis

Tabula de materijs cū quas valit et oportue vsari
pt memoria et collatio in diebus festiuis p cūlū aīn
scdm officii ecclesiastici diei

Domica p^a aduētū dñi

De aduētū dñi

De aduētū dñi dmetē

De p^aarce cū aduētū

De p^arositate ipis

De p^ari detestatoe

De pugna q̄ gula

De pugna q̄ luxurijs

De spe in deū

(Dō scdm)

De p^aarce cū aduētū

De ubo dei t̄ filii s̄c̄i sup^e

De dilectioe proximī

De spe vite et̄ne

De iudicio dei

De cōteptu mūdi

(Dō 3^a)

De bana glā

De iudicio

De scandalo

De hūilibz vestibz

De amonitōe

De p^aarce ad aduētū dñi

(Dō q̄ta)

De gaudio spūali

De modestia t̄ disp^atiōe

De orōe

De hūilitate

De p^aarce ad natālē dñi

Sc̄pt̄ 2^a q̄ta

In die natāl dñi

De festo

De gaudio magno diei

De laude dei

De bona volūtate

De hūilitate

De paup̄tate

De castitate

(Steph̄li p̄thom̄)

De s̄c̄o

De dono fortitudis

De dono sapie

De plenitudine gr̄e

De cōtemplatoe

De caritate

De p̄arce t̄ lōgatiōe dei

De obstinatioe maloz

De iusta vindicta

De p̄uō ih̄u

Uolhis orate

De sancto
De castitate et cōtine^a
De paupertate qua regn^t
De caritate
De cōsūsiōe ad deū
De uerbo incarnato

Unde innocētiū

De innocētijs et innocēcia
De uirginitate
De mediatio
De fuga dñi in egiptū
De ambicione

Do m^o oct^o

De natiuitate dñi
De b^en^edⁱc^tioe dñi
De maia m^ore ihu
De symeonis pph^{ia}
De s^ca anna uirgⁱna

In cōuasiōe dñi

De festo
De noie ihu
De noie cristian^a a cristo
De eplā q^ue appuit sal
uator in carne
De octo diebz

Ep^lia dñi

De festo
De q^uendo deū cū mag^o
De mystis inuicibz offe
redis

De gaudio p illūa^o i uolū^o
fengū 2 m^o

Do m^o oct^o

De baptismo dñi
De hūilitate xpi
De hūilitate et obia iohis
De m^asuetudinē agni dei

Do p^o p^o oct^o eph^{ie}

De spūali iubilo pro ad
uētū reg^o nostri
De oblatōe mirre p^omoz
tificatōez carnis
De dⁱsc^ona moy
De dⁱst^ocedē
De g^oteptu mūdi
De t^oplūa statu t^oap^o p^ouz
De caritate
De celebratōe diei festi
De p^ouā 2 p^ontibz p^ol^o r^olig^o
De obia

Do 3°

De spūali iubilo p aduē
tu reg^o et inuocatōe leg^o
et pro spūalibz m^op^ois
De doctoibz et p^olatis
De elemosina
De caritate
De p^ouā

De humilitate
De impis caribz & spualibz
De mremoratio
De obia
De tiorie dei
De dilectis qd offert mda
De dilectis qd pmittit dca

Do 3a

De adoratioe dei
De prudencia
De scandalo
De pace
De pacia
De dilectioe inimicoy
De confessioe
De humilitate
De obia

Do m lxx

De transgressioe pccati
De miseria huane condicioe
De cursu ad deū
De abrenunciatioe pccati
De pugna qd carne
De pugna qd acidia
De regno celoy
De etatibz mundi & huane
De temerario iudicio

Do m lx

De viduitate carie
De spe reditioe spsi
De pacia qd pauli
De utilitate ubi dei
De societate pccatoru
De sollicitudine huius vite
De diuicijs et voluptatibz

Do m lvi

De tpe remissionis iniquitate
De obia abrahe
De caritate
De passioe xpi
De orone & iudicio ei
De laude dei
De detestatioe gulae

In capite ieiunij

De pnia et oratioe
De iustitiae militu xpi
De cineribz
De armis spualibz qd
st humilano ordi afflicto
etiam largitio
De qritate ieiunij mri
De leticia spuale et iustitiae
nonne ram

Do m xli

De confectioe ad deū

De tpe acceptibili q̄rag^e
De scandalo vitando
De pacia in p̄ma
De exatio vituti in epla
que ad cardinales r̄du
citur
De ieiunio
De tēptatōibz
De utilitate ubi dei
De m̄steio angelorū
Cō s̄idā ieiunio
De benedictioe militū xpi
pugnatiū
De sufficiatōe m̄m
De pugna q̄ luxuriāz
De fraude et dolo caueo
De tēptatōibz et veni
tōe sp̄itum malignorū
De orōe
De fide hūilitate pacia
costancia dyanance
Cō 2a ^{Joseph}
De p̄seruatōe et v̄ditōe
De dilectioe
De pugna q̄ luxuriāz
De auaritia
De cōfessioe
De pacencia Tob̄ p̄b̄is
De vacua mēte

De septē neq̄ sp̄itibz
De b̄ia m̄re xpi
De utilitate ubi dei
Cō q̄rta
De exitu israhel de egipto
De x plagis egipti
De decē p̄ceptis
De orōne moysi q̄ amalech
De gaudio sp̄uali
De supbia iherlm
De duobz testamētis
De p̄fectione
De r̄fectione quā x̄ḡlū
buit q̄q̄z milibz hominū
Cō in passioe
De passione
De bono doctōe
De bono auditōe x̄p̄iso
De pacia xpi in quēlūis
De fuga uane gl̄e
Cō palmarū
De passioe dñi
De hūilitate xpi
De obia eius usq̄ ad mortē
De gl̄orifi cā et m̄ito ob̄ie
De gl̄oriosa p̄cessioe eius
iherlm in qua s̄t m̄lta cō
sideranda

De lacrimis eius
De vicio pntipū sacerdotū
De fine gl'ie sclāris
De sūtate instat' eboōe

In die pasche

De festo
De descensu r' ad inferos
De eplm tūpho eius
De victoiosa r'sur' eius
De apparitōibz hac die sūt
De gaudio huius diei
De frequentatōe alleluia
De hoc q' r' est pascha m'ia
De f'meto expungādo
De epulādo in azimis
De hoc q' cū r' debet r'igē
De h' q' in galilea videret
Qu' ut appareat mittit
at nob' debem' instāe

Scia 2°

De h'is que in die
De p'p'ioe frā i' emans
De cōsilis crā t'
De colloq' d'no
De correptōe
De patia
De figurā p'p'is d'p'lo
De hoc q' frā d' p'p'is
q' sūt

De app'ioe frā s'mod

Scia 3^a

De h'is que in die pasche
De dono sapie
De app'ioe frā d'f' m'celō
De h' q' i' d'ia amat il'us
De p'p'ioe frā d'f' m'celō
De p'p'ioe frā d'f' m'celō
De p'p'ioe frā d'f' m'celō
De p'p'ioe frā d'f' m'celō

media

Scia 4^a

De h'is que in die
De regno celoz
De p'ma et q'isioe
De app'ioe frā d'f' m'celō
De p'p'ioe frā d'f' m'celō
De p'p'ioe frā d'f' m'celō
De p'p'ioe frā d'f' m'celō
De p'p'ioe frā d'f' m'celō

In oct' pasche

De cōteptu mūdi
De fide p' quā mūdo v'it'
De h' q' i' d'ia amat il'us
De p'p'ioe frā d'f' m'celō
De p'p'ioe frā d'f' m'celō
De p'p'ioe frā d'f' m'celō
De p'p'ioe frā d'f' m'celō
De p'p'ioe frā d'f' m'celō

media

Do 3^a

De h'is que in die pasche

De paciēcia
De bonis pastoibz
De bonis ouibus
De mētenario
De lupo

Co^{3a}

De hys qm die pasche
De iubilo et lau dei
De carne domāni
De bono ex^o et stadilo
De obia ^{iustici}
De luctu et tbulatoibz
De regno celoz

Co^{q^{ta}}

De hys que in die
De iubilo et laude dei
De grā dei
De auditu vbi dei
De locutoe

De necessaria absentia
tōnis xpi cā aduēdo s. f.
De hoc q sps sct aduē
ens arguit et docet a
mūab^r et clāficab^r

Co^{q^{ta}}

De hys que in die
De iubilo et laude dei
De factoe ubi dei

De locutoe
De opibz mte
De Innocēcia De oroe
De regno celoz

In die ascesiōis

De festo ^{betibz}
De app^o frā aplis rād
De correptoe
De pōuatoe
De fide et opibz fidei ^{2 q^{ta}}
De gloriosa ascen^o et ubi
De coressu ad pūis dextera
De utilitate ascesiōis
De desideio coascēdendi

Co^{inf^o} ext^o

De ascen^o
De intellā et affcū pgrā
De regno celoz
De eplā estote prudentes

In die penthecoste

De missioe scti spūs
De mō quo miss^o est
De tpe quo miss^o est
De tpe et msteio quā diei
De aplis qui fuerut apti
De ope ad rūpediō
spūs scti aplis

De desiderio mro ad rāff
De domo sps sū
De dilectioe dei
De pace

Scia scda

De hns qm die
De ope ff i fidelibz
De dilectioe dei ad hoies
De iudicio dei
De opibz malis

Scia 3a

De hns que in die
De ordine sacerdotali
De symonia De hūte
De bono pastoe de
De bonis omibz
De vita etna

Scia q̄ta

De hns que in die mult
De lcoē lib sapie ubi de
De iusticia De simplice
De dono sapie
De dono scie De digna
De pccis venialibz vitiis
De signis ab aplis fuis
De sacmto corpis xpi

In oct pentecostis

De missioe sti spūs
De mō quo missi est
De tpe quo missi est
De tpe et misterio quāq̄ dei
De aplis q fuerūt apti ad
De ope sps sū i aplis rapida
De desiderio mro ad rāff

In oct penth

De hns que t die
De domo sū sps
De caritate

In die sacm̄ti

De festo
De institutū huius sacm̄ti
p̄ quē quō qn et quē
De veritate huius sacm̄ti
De fructu et utilitate
De digna sp̄atioe et ḡdoe
De periculo indignē sū
De institutū h̄ festi mead
De missa De misterio h̄ sacm̄ti

In oct t̄m̄ si vacat

De trinitate ^{in g 2}
De deo q̄e q̄ est et q̄ t̄m̄
De cultū dei
De om̄i p̄uocatioe dei
De cōtemplatioe dei

De ignorantia dei
De tinitate in aia mra
¶ Do p^a p^obet penit^h
De tpe pegracionis & puge
De historia libⁱ r^gu
De pugna qⁱ uita
De tinitate dei ad nos 2
ma ad dei & p^rimu
De vestib^z p^riosis
De gula De medietate
De glaⁱ reli
De p^ris i^fm

¶ Do 2°

De t^rore dei De caritate
De elemosina
De odio m^udi
De cena magni de
De deuotione ^(r^uia)
De supbia Quosⁱ et ilia
De pugna qⁱ luxuria
De excusatione
De hⁱ. p^rabietta 2 i^firma
electi de qⁱ

¶ Do 3^a

De humilitate
De cōfiden^a ad deu
De sobrietate
De dyabolo teptatoe

De fide et spe
De p^rima et cōt^roe
De mⁱmⁱuacōe
De s^ria inflāte
De pietate dei
De cōfissioe p^rior^z
¶ Do q^rta
De t^rbulacōib^z
De regno celoy
De mⁱscicordia
De temerario iudicio v^ro
De r^rimissioe t^ruicay
De mⁱgrā de dⁱspo
De p^rfectione

¶ Do 5^a

De concordia
De paciēcia
De locutione
De respectu dei
De u^o dei De p^rimitiōib^z
De paup^rtate

¶ Do sexta

De baptisinate
De nouitate uite
De p^rai detestatoe
De ma
De otuelia
De cōcordia

Do vii

De satisfactiōe i pnia
 De pñi detestatiōe
 De mīa dei
 De refectiōe dei
 De vii pambz vii mīaz
 De lēde lēde libz sapie

Do viii

De pugna q̄ carne
 De abulādo in spū et
 pñi spm̄ dei ut efficiam
 filij dei
 De flis pphetis
 De hūilibz vestibz
 De peis infm̄
 De opibz bonis

Do ix

De cōcupise
 De p̄dolatria
 De teptando dei
 De murmuratiōe
 De pseuerācia
 De teptaciōibz
 De iudicio dei
 De satisfactiōe
 De elemosina

Do x

De noie ihu

De diuisionibz gr̄az dēia
 De fletu saluatoris
 De morte
 De symonia
 De dono dei q̄ est cōia
 uel mēs hūana

Do xi

De q̄ x̄p̄ mortu est
 p pñis mris
 De r̄surrectiōe ei⁹ et ap-
 p̄i app̄iōibz
 De hūilitate
 De gr̄a dei
 De supbia
 De cōpūctiōe
 De hystoia iob

Do xii

De orōne et meditatiōe
 De p̄minēcia nomi testa^{ti}
 De spūa surge et muto
 De societate p̄uoz vna^a
 De vana gl̄a

Do xiii

De hystoia thobie
 De p̄missiōibz p̄m̄ cō-
 pletis in x̄p̄o
 De dul^{ne} corp̄alis p̄uac

De utilitate sac scripturę
De caritate
De filiis euangeli
Do xiiii
De historia iudith
De continencia
De instructibz
De opibz carnis
De fructibz spūs
De lep pñ
De h q hūilit^{forare} et fuer^{ont}
De confessione
De gñitudine
Do xv
De abulādo in spū
De vana glā
De tūdia
De correptione
De opibz caritat^{frue}
De opibz carnis
De diuitiis
De auaricia
Do xvi
De historia machabeor
De pacia
De longitudine latitudine
sublimi et pfūdo
De caritate

De fletu et passione
De accidia et dno sge
De magnifico deu
Do xvii
De digne abulādo in vōce
qua vocati su et qliter
De die celebri
De auaricia
De supbia
De humilitate
Do xviii
De pace
De pfectione in q gñit^t
De dilectione dei et pñ
Do xix
De nouo hoie quō cat^t
De medacio
De ma
De labore manū
De fide
De cogitationibz malis
De causis et pñtati^t
Do xx
De pphie vidi dñm
De prudēcia
De pñsitate tñs
De ebrietate

De psalmodia
De gratia actione
De obia
De nuptiis filii regis
De ciuitate
De peccatis infirmi

Do xxi

De temptacionibus
De armatura spirituali
De fuculo castitatis
De fuito fidei
De gladio ubi dei
De contemptu mundi

Do xxii

De bona esca ad periculum
De zelo animarum
De uicio
De peccatis
De peccatis infirmi
De remissione iniuriarum
De detractone

Do xxiii

De pace et unione sancte ecclesie
De remissione quiescentium uiciorum
De bono principe qui det
iustitiam et prouidet et facit

iudicium et iustitiam
De panibus uoluptatis
emittit ducit denarius
id est perditio corporis et anime
et non sufficit
De hoc quod puer per humilitatem
inquit ciuitate hinc
quinq; panes
De misterio quinq; panum
De hiis que in octaua
tis quia hoc festum ad
hic celebrat.

De s^{an}ctis

In die s^{an}cti andree

De s^{an}cto

De obia

De patia

De relinq^uendo oia

De p^{er}ducatioib^{us}

De carne

Nicolaⁱ epi

De sancto

De m^oten^ga

De elemosina et c^op^us

De h^uilitate

De feruore

De zelo aia^z

De correptioe

In correptioe b^eat^e ma^{ie}

De b^eat^a v^{ir}gine

De figur^a et p^{ro}ph^{et}a de ca

De noie maia

De s^{an}ctificatioe eius

De p^{at}re oigenali

De aurore diei gr^e

In die s^{an}cti thome

De s^{an}cto

De p^{re}paratioe ad nata

De bona volutate

Contra m^ult^u

De s^{an}cto et ei^{us} fuore

De s^{an}cto anthonio

Agnet^e v^{ir}g^{is}

De s^{an}cto

De h^uilitate

De prudencia

De v^{ir}ginitate

De c^ostantia

In c^on^usilio s^{an}cti pauli

De c^on^usilio eius

De scandalo et p^{er}secutioe

De obia

De orone

De fuore s^{an}cti

In p^{ro}u^{er}bio b^eat^e ma^{ie}

De festo

De p^{ro}uitate b^eat^e ma^{ie} v^{ir}g^{is}

De h^uilitate

De oblatioe m^{at}ris

De op^{er}atione

De p^{re}ssione

In cathed^{ra} s^{an}cti pet^{ri}

De sancto

De sacerdotali ordine

De amoe et r^uenencia

ad platos

De platia nō ambienda

De pmo vite etne

De tbulatione

De fide

De excoīcatōe

De absolutōe

Matthie apli

De sro

De pōitōe maloz

De exaltatōe bonoz

De sorte dīne vocatōis

De mīsteio duodenarij mī

De pma et cōtroē i leu^o

De fine mudi

De dilectione pxi

Gregorij pape

De sancto

De hūilitate

De pacia

De libealitate

De cōpūrtione

De cōtemplatōe

In amīcia^{oe} bte māie

De amīciatōe dīna

De altitudine dīni gfilij

De vīgnitate māie

De hūilitate eus

De plenitudine grē m^{maia}

De ortu dici grē

De exaltatōe hūioie nē

De iubilo hūio dici

Philippi 2 iacobi

De sanctis

De cōstancia stoꝝ

De regno celoꝝ Sūma

De v̄bis saluatoris xpi

De fide

De orōne

In mīsericōe s̄e m̄s

De cruce xpi

De cruce nra fidei

De signis q̄ s̄ argumēta

De 2^a natitate paꝛa

De baptismo 2 spm

De s̄pente exaltato qua

figūa mouem^r x̄m r̄p̄i

tere in cruce

Manicū m̄p

De sancto

De īnocēcia

De prudēcia

De odio mudi

De fide

Bernatū

De sancto

De spe

De caritate

Constat

De sancto

De fide

De zelo caritatis

De omnia beatitudine

Adulphi

De sancto

De dono sapientie

De peccata et peccatis pro

prope relinquentis

De societate prius vita

De elemosina

Iohannis baptiste

De sancto / caritate

De Innocentia et vite

De magistro iohannis p[ro]ph[et]a

monu dei angelus i[er]osol[im]

De feruore

De austeritate p[ro]p[ri]e

De p[ro]uocac[i]o[n]e

De correptione

De officio p[ro]curatoris

Lebui

De sancto / r[ati]o[n]e

De p[ro]p[ri]a et p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a

De zelo caritatis

De et pauli

De s[an]c[t]is simul

De s[an]c[t]o pet[ro]

De f[u]ore eius

De fide pet[ri]

De fructu

De v[ir]tute signorum

De abstinencia

De lacrimis

De oratione p[ro] eo

De morte eius

De s[an]c[t]o paulo

De g[ra]t[i]a eius ut

De p[ro]uocac[i]o[n]e eius

De zelo et feruore eius

De aplis eius / r[ati]o

De p[er]fectione om[n]i v[ir]tutu

De felia osumac[i]o[n]e eius

In v[ir]tute b[ea]te m[ari]e

De festo

De h[um]ilitate b[ea]te s[an]c[t]e

De d[is]t[ri]c[t]ate eius

De g[ra]t[i]a p[ro]p[ri]e saluatoris

De h[um]ilitate elizabeth

De sp[irit]u p[ro]ph[et]ie

De c[on]t[ra]dito m[ari]e

In traslatoe martini ut infMarię magdalene

De sancta
De p̄na et cōtōe
De satisfactōe
De benignitate dei
De amōe dei
De cōtemplatiua vita

De p̄iore sup̄bo

Iacobi apli

De sancto
De regno color
De paciā
De hūilitate

Petri ad vincula

De scō
De vinculis p̄ior
De scandalo

Laurencii m̄r

De scō
De elemosina
De paciēcia
De contemptu sui
De dilectione ad deū
De dilectiōe ad p̄iez sp̄uale

In assumptōe b̄te m̄e

De festo
De gl̄a v̄ḡmatis dei

De dignitatē ei ex eplā
De assumptōe v̄tutū ei
De cōfidēcia n̄ra ad eā
De leticia huius diei
De euāgelio

Bartholomei apli

De sancto
De nobilitate
De orōne
De duplū vita

In decollatiōe s̄i ioh̄is

De scō ut sup̄
De correptōe
De iūamēto
De choreis
De quiniis
De mala intēre

In natiuitate gl̄ose v̄ḡe

De festo eius
De gaudio natiuitatis
De institutiōe b̄te m̄e
a p̄uicia
De dignitate eius ex eplā
De genēositate ei
De veniētiā eius
De resp̄u n̄ro ad eā
q̄ stella maris

In exaltacōe scti cōs

Ambrōsij epi

De sancto

De immortētia

De paciā

De obīa

Matthi apli

De sctō

De obīa in seqdo x^m

De libealitate

De emā^o ei⁹

De quisiōe pāoris

Pravici

De sanctis

De regno celoz

De paciā

De martys sctoz in gñe

De vdone ex^miribile

Michaels

De angelis

De regno celoz

De hūilitate

De scandalo

De putibz pro x^milug^o

Iheonimi pfbz

De sancto

De rigōe pñe

De studio scripturaz

De cōteptu mūdi

Simōis & iude

De sanctis

De hūilibz vestibz

De caritate

De odio mūdi

Om̄ sctoz

De festo

De glā celesti

De octo beatitudinibz

De differētiis et ordibz sctoz

Willibrordi epi

De sancto

De zelo aiāz

De amōicōe

Martini

De sancto s^m octo b^m

De p^rfōe p^rutū in eo

De v^rtute m^anuloz ei⁹

Lebui

Matthei

De sctā

De v^rginitate

De cōstātia

De caritate dei

De sctā l^raz

De cōteptu mūdi

Quidam

De festo

De eia materiali

De eia militate

De eia triumphante

Deo grās

Incipit liber de instructi-
one religiosorum ex diversis
doctorum dictis excerptis

Moyses prima collatio primi

De fine et hijs que sunt ad finem

Omnes inquit artes ac discipline scopon quodam idest destinatione et teles idest finem prout habent. ad quem respiciens uniuscuiusque artis industriis appetitor cunctos labores et pacula atque dispendia equanimiter libenterque sustinent. Habet igitur et nostra professio scopon prout ac finem suum pro quo labores cunctos non solum infatigabiliter verum etiam gratanter impendimus. Ob quem nos ieiuniorum tediosa scripturarum continuata lassitudo delectat. lectio ac meditatio nuditasque et omnis verum privatio iocundissime sustinetur. Ita et ipsa nostre finis quidem est regnum dei. destinatio vero idest scopus pervenire. In hac igitur destinatione defigentes nostre directionis. At si paululum quod ab hac cogitatio nostra deflectit ad contemplatione eius illico recurreret rursus. tam velud quidam navis ad rectissime cor corrigendum quod per omnes conatus nostros ad unum nostrum vel paululum deviauerit. **O**mnia igitur huius gratia boes. corporis nuditate. letos cetosque virtutes debet nos suscipere. Ut scilicet per illa ab uniuscuiusque passionibus nostris illum parare cor nostrum et confuere possimus et ad perfectionem caritatis istis gradibus intendendo consuevere. Et non per has observantias si forte honesta ac necessaria occupatione preueneri sollemnitate nostre distractionis non possumus implere mandam tristitia vel nostra siue indignatione ob que expugnanda illud quod premissum est faciamus adiu. Non enim est lucrum tantum ieiunij quam in re dispendium nec tantum capitulum letos fructus quantum contemptu frus incurritur deficiente. **Bernardus.** in finem. felix cui meditatio in conspectu domini est semper. quoniam delectationes deitatis domini usque in finem sedula cogitatione reuoluit. Quid enim graue illi poterit

ad

no

videt: qui sp̄ mente tractat q̄ non sūt cōdigne passio-
nes huius m̄dis ad futurā glām q̄ euclabit in nobis.
Quid concupiscere potest in seculo neq̄ oculis
semp̄ videat bona dñi in terra uiuentū. sp̄ videat eter-
na p̄mia. **T**ibi dixit cor meū p̄p̄sa loq̄tur dñe. tibi dix-
it cor meū exquisiuit te facies mea. faciem tuā dñe re-
quirā. **I**n p̄fectibus. Tria sunt q̄ uicia in nobis expel-
lūt et uirtutes opant. sc̄z gr̄a dei industria p̄p̄a. et n̄p̄itas.
Gr̄a dei infundit uirtutes. Industria coopat̄ gr̄e ex lib̄o
arbitrio. et necessitatē cōuertit in uirtutem. Sine uirtute
sepe. sine gr̄a et lib̄i arbitri consensu nūq̄ potest esse uir-
tus. Industria n̄ra in tribus consistit. In p̄uida oſide-
ratōe. in labōe conatus. et in p̄seueranti diligētia. Per
ista tria adinuicē gr̄a subingant̄ uicia et uirtutes op-
tinentur.

De itellā et affcū purgādis

Leuemus fr̄es mei leuend̄ in celā corda n̄ra cum
māmbus. et ascendentem dñm sequi uelud qui
busdam passibus deuocōis et fidei contendamus.
Erit enī cū sine mora sine difficultate obuiā ei in nu-
libus rapient. et id poterūt corpa sp̄itualia qd̄ meito
interi nequeūt sp̄ūs aīales. Rūc enī q̄tis conatibus cor-
da leuare necesse est que quidē ut miserābilit̄ satis in
libro p̄p̄e exp̄ianae legimus et corporis corruptio aggruat
et terrena inhabitatio dep̄mit. Ecce enī ut tamq̄ p̄ri-
cipata cordis ip̄ius membra distingua est itellāis in
nobis. est et affectus. et h̄y q̄ sepius sibi inuicē aduersā-
tes. ut alter sūma petē alter appetē infima uideatur.
Quātus uicō h̄ys dolor q̄ grauis aīe cruciatus. dum
sic distrahūt sic dilacētur sic abrupitur a seip̄a.
Idem Duo ergo sunt que in nobis purgāda sunt.

intellectus et affectus. Intellectus ut nouit, affectus ut uelit.
 Intellectus noster turbatus erat ne dicam cecus. Affectus inquina-
 tus erat et multum inquinatus. sed Christus intellectum illuminat, spiritus
 sanctus affectum purgat. Venit enim filius dei et tot et tanta
 mirabilia in mundo operatus est, ut non inuenito intellectum
 nostrum ab omnibus mundanis rebus euertit, ut semper cogite-
 mus et nunquam sufficiamus cogitare quia mirabilia fecit. Vere
 latissimos nobis ad spaciandum intelligentiae campos de-
 liquit, et terrenis cogitationum istarum est profundissimus.
 qui iuxta prophetam non possit trisudari. **Idem** de igno-
 rantia fratres que nam causa nobis? quibus nunquam doctrina
 celestis, nunquam diuina lectio, nunquam spiritualis eruditio deest?
 Quoties sunt uera, quoties pudica, quoties iusta, quoties
 amabilia, quoties bone fame, si qua uirtus, si qua laus,
 discipline hec discitis et accipitis, hec auditis pauper et ui-
 dens in exemplis uidelicet et uerbis eorum qui inter uos
 sunt perfecti, quorum exhortatio et consilio plenius erudit ui-
 uaces. **Utinam** autem hec, ut intellectum ammoneret mouerent
 et afficerent, ne sit intus amarissima conditio et diuersio
 molestissima. dum huc quidem sursum, sed trahunt in deor-
 sum. **Admirari** adire potes in omnibus religiosis congregationibus
 uiros repletos consolatione, superhabundantes gaudio, iocundos
 et hilares, feruentes spiritu, die ac nocte meditantes in lege
 dei, crebro suspirantes in celum, et puras manus in oratione leuan-
 tes, sollicitos obseruatores consue, deuotos sectatores bonorum
 operum, quibus amabilis disciplina, dulce ieiunium, vigilie bre-
 ues, et uniuersa deuotionis huius austeritatis refrigerium
 videatur. **Cont** sane est inuenire homines pusillanimes et timi-
 dos, deficiente sub omni uirtute, et calceis indigentes, qui
 remissa letitia, pusillae tristitia est, quorum uis et ratio
 compunctio, mentalis cogitatio, tepida consuetudo, omnia sine de-

uocatioe. sermo sine inuoluptate. oratio sine cordis inuoluptate. lectio
 sine edificatioe. quos ut videmus. uir ichame metus inhibet.
 uir pudor cohibet. uir frenat. rano. uir disciplina cohercet.
 Non tibi horum uita inferno penitus appropinquat. uidetur. dum
 intellectu. affectu. et assensu intellectu repugnante. uita hanc ma-
 nū mittit ad opera fornicationis. qui ab opera fornicationis minime sustentatur. fornicationis
 plane tribulationis sed non consolationis. **E**dem. Unde ait
 est ea quā paulo ante ostendimus. animarum tanta diuersitas. di-
 uersitas studiorum. conuersationum. dissimilitudo. Unde spiritualis
 spiritualis gratie copia tanta quibusdam. cum alijs copia in-
 ta erubescit. **P**ropter nec auarus nec mops est gratie distributor.
 sed ubi uasa uacua desunt oleum spiritus uita est. Unde se-
 se ingerit amor mundi cum consolationibus suis primo desolatio-
 nibus suis. obseruat aditus. per fenestras intrat. mentem oc-
 cupat. **O**ccupatum nempe secularibus desideriis animam delecta-
 tio spiritus declinat. nec misericordiam poterit uera uiam. eterna
 raducas. corporalia spiritualibus. summa ymagine. ut puter sa-
 pias que sursum sunt que super terram. **E**dem. Si autem tam
 puerilis tepiditas emanat. quia affectus id est uolun-
 tas eorum nondum purgata est. nec bonum sic uolunt sicut
 nouerunt. a propria concupiscentia grauiter abstracti et illecti.
 Amant enim in carne sua terrenas consolationes sine
 in uerbo. siue in signo. siue in fructu. siue in aliquo alio et
 si hoc interrumpit aliquando tamen non penitus rumpunt. **R**espice
 enim spiritus et caro. infans et tepiditas in uno domicilio
 commoratur. praesertim cum tepiditas ipsi domino soleat uomi-
 tu. puoride. Si enim apostoli adhuc carni diuice inherentes
 que sola sancta quia sancta scriptura est. spiritu repleri nequie-
 runt donec tolleretur ab eis. tu carni tue que sordidis

diffima est et diuersarum puritatum fantasie repleta costru-
 tus et coagulatus illu meatusissimu spm te posse putas
 suscipe nisi carnis istis consolacibus fuditus rnuatne
 teptans. **Reueria** tunc incipis tristitia implebit cor tuu.
 sed si perseueras tristitia tua vteur in gaudiu.
 Vt em purgabit affus et volutas rnuabitur vel
 potius noua recreabitur. ut oia que pus difficilia sunt in
 possibilia videbat cu mltia pcurratur dulcedie et am-
 ditate. **Emitte** inquit spm tuu et treabunt. et rnuabis
 facie tre. **Idem** Et quid facio inquis. **Vix** ancilla
 et filiu eius. **Non** em heres est filius ancille cu filio
 libe. **Nulla** ut dem est conuicio vanitati et veltati.
 luci et tenebris spm et carm et tepiditati. **Sed** du
 illa moatur inques sine aliqua consolacoe esse no
 possu ymo vco si mora fecit expecta eu quia venit
 et non tardabit. **Appl.** **Dece** dies in hac expectacoe
 sederunt pseuerantes unanimiter in oracoe cu mlieri-
 bus et maia mte ihesu et tu ergo oare disce qre pete pul-
 sae donec inuemas donec accipias donec apeaiatur tibi. **Et oracoe**
 sicut dñs figuru tuu. **Qui** pfectibus potene aie inqbr
 ymagine sume finitatis pfert sunt ts. **Ro** volutas et me-
 moria. que tunc inseps manes sunt et vacue bomb
 indigent ormai et rplei ab illo. qui fecit eas hoc est a deo
 sumo. **Ro** illuatur ad cognonem ver. **Volutas** accedit
 ad amore boni. **Memoria** tranquillat ad faciendu et in-
 herendu vco bono. **Nulla** istay valet esse ul pfa sine
 alys. **Si** ratio non videt. volutas non amaret quia sa-
 ret quid eet amadu. si no amaret non delectaretur in
 bono. et si non memoraretur bonu quomodo posset i

agnoscere uel amare illud. **R**atio ornatus est lucida intel-
ligentia de deo et de hijs que de deo sunt et ad deum condu-
cunt ut intelligis sacre scripture et rationes fidei et opm
dei et intellige quid sit beneplacitum dei et inter uicia
et uirtutes discerne et naturas eorum agnosce et remedia
piorum et uias uirtutum in opibus dei ammirari potentiam sapientiam
et bonitatem ipsius.

Ornatus uoluntatis sunt scilicet affec-
tus et deuotio ad deum feruor fidei fiducia spei dul-
cedo caritatis et bone uoluntatis alacritas spes de remissione
peccatorum deuotio circa christi humanitatem et passionem uerum non
ita eius diuinitatem desiderium regni celestis et confideria
de granditudo orationis et affectus diuine familiaritatis et
filiis que afficiunt homines ad deum et amore uirtutum et omnium
uirtutum et ad dilectionem proximorum et ad studia bonorum operum.

Ornatus memorie est sanctarum copia cogitationum et
affluencia ualida meditationum et stabilis memoria dei
et exclusio euagationis mentis et tranquilla adhesio dei
et corporali ymaginationum dei rursus et perfecta obliuio
omnium mundanorum et unus spiritus esse cum deo.

Timor dñi multiplicat quædam in scriptura. Est em
iniciu salutis q expellit pccm. Psalmus xxxviii
timor tuo dñe concepim et pccm in spm
salutis. Et malachie iii **V**obis aut timetibus nome
meu dicitur sol iusticie. Psalmus xvi In timore dñi declina
a malo. Timor em submissionis facit nauem exonerari.
et non tuat iactura nautu. dñm timore aie salue maneat.
Dicit ioseph vi dixerunt gabonite. Timorem valde et
pudorem aiebunt. Eccl' i Timor dñi expellit pccm. Eccl' i
qm sine timore est non potest iustificari. Eccl' i **E**t
timet dñm cõsuetur ad cor suu. Item Est iniciu sapie
Dñi et est pmo. Iniciu sapie timor dñi. Eccl' pmo **R**a
dy sapie est timere deũ. ratiõ eius loqem. Itẽ est in
iciu dilectionis. Psalmus xxx Timor dei iniciu dilectionis
eius. Item de cõmendatõe timoris dei Eccl' xxi **N**i
dyl melius q timor dei. et m̃ dulcius q respirare
in mandatis dñi. Psalmus **B**eatus vir qui timet dñm.
Eccl' xxv **B**eatus cui donatu est habere timore dei.
Qui timet illu cui assilabit. **M**agnus est iudex et
potens est honore. et non maior illo qui timet deũ.
Qm magnus est qui inuenit sapias et sciam. sed nō
est sup timetẽ dñm. Timor dei sup oia suppositus.
Eccl' x **B**ene hoim honorabitur hoc qd timet dñm. Eccl' x
dñm **xv **R**ehor est vnus timens deũ. q mille filij
impij. Itẽ timor dei in morte securu facit. Eccl' pmo
Timetẽ deũ bene est in extremis. et in die defunctiois
sue benedicitur. Psalmus iii In timore dñi esto cotidie. et ha
bebis spem in nouissimis. Psalmus **D**edita hẽditatẽ timẽ
tibus nome tuu dñe. Eccl' iii **S**mar dis xxi **A**n**

In de vbi dicitur
originalis

Originalis **C**epit aliquis credere diem iudicii. Si cepit de
cepit et time. Sed qui ad huc timet. nondum habet fi
ducia in die iudicii. Non dum est in illa pfecta caritas
Si pfecta esset in illo caritas. non timet. Pfecta enim caritas
pfectam facit iusticiam. et non habet que timet. Immo
habet quae desideraret. ut transiret iniquitas et veniat
regnum dei. Ergo timor non est in caritate. sed in qua
caritate. Non in inchoata. In qua ergo. In pfecta. Pfecta inq
caritas foas mittit timore. Ergo incipit timor. quia in
uicini sapie timor dñi. Timor pparat caritati locum. Cum
aut cepit caritas habitare. pellitur timor qui ei pparat
ut locum. Quatu enim illa crescat ille deat. et quantum
illa fit interior. timor pellitur foas. Maior caritas. minor
Si aut nullus est timor. non est quo intret caritas. Sicut
videmus per se tam introducti lūm qñ aliquid fuitur. Se
ta pñm intrat. que nisi ercat non succedit lūm. Sic
timor pparat mētem. non aut ibi remanet tñr quia
ideo intit ut introducat caritate. Et **C**redam aut
Timor servilis est cum per timore iehene cōtinet se
homo a pño. quo pñcia iudias et penam metuit et
timore facit. quicqñ boni facit. Non timore amittere etñm
bonū qd non amat. sed timore patiendi malū qd formi
dat. Non timet ne pdat amplectus pulchrum spon
si. sed timet ne mittatur in iehenam. Bonus est
iste tñr et utilis licet non sufficiens. per que fit pau
lati consuetudo iusticie et succedit initialis timor. qñ
incipit qd durū cat amari. et sic incipit excludi servi
lis timor a caritate. Et succedit deinde timor castus
sive initialis quo timens ne pñsus tardet. ne discedat.
ne offedam. ne eo caream. Timor iste de amore venit.
Ille qdē servilis est. sed non pñciens meritiū.

Sp^m de scria

Timor dñi comes est per om̃s gradus. Et eodem modo
 potest melius explanare quid int̃sit inter istos duos ti-
 more q̃ si ponas duas mulieres maritatas. q̃m̃ vnam
 cōsuetas facere volente adulteriu. sed timet ne dampnet
 a marito timet maritū quia adhuc amat nequiciā. Non
 est huius g̃ra. sed onerosa mariti p̃ncipia. Et si forte viuat
 nequit. timet maritū ne veniat. Tales s̃t qm̃ timet
 diem iudicii. Sic altera amat virū. debet illi castos
 amplexus. nulla se aduileina immundicia maculāe
 velle. Ita optat p̃ncipia ṽl. Ita timet. et illa timet. Et
 ergo interrogent quare timeant. Illa dicit. Timeo virū
 ne veniat. Ita dicit timeo virū ne discedat. Illa dicit
 timeo virū ne dampnet. Ita dicit. timeo virū ne dese-
 rat. Donec hoc in aīo et m̃vemes timorē quē foas m̃t-
 tit caritas. et aliu timorē castū p̃manētē in s̃s. Bernar-
dus in sermonibus de dñis sup̃ illo. Fili memorare
novissima tua et in eternū nō peccabis. Time o homo
 q̃ in morte sepandus es a bonis oībus huius corporis.
 et tam dulce carnis et aīe ṽnculū amāssimo secandū
 divorcio est. Time q̃ in tribuli iudicio ei p̃fēctus es
 in tuo manus horrendū est incidē et eo examināte
 quē m̃t latet. Si quidē invēta sūt in te m̃qtas alie
 nandus ab ṽnitate quietis et gl̃e et segregandus
 a m̃do b̃fōr. Time q̃ in rehenā cruciatibus cōis et in
 m̃gis exponēdus es. in sorte diaboli et angelor̃ eius.
 in igne eternū qui p̃patus est eis. Hic ergo tior ñm̃ s̃
 p̃ie dicit. Eodem in sermone de m̃aculo fr̃s in nuptis
sup̃ illo Replete poras aqua. Aqua repleñ. quia ti-
 mor dñi fons vite. Aqua timor dñi est et si minus

Item de duobus
 mulieribus no leti-
 bus adulterio
 facit

poras

Que sunt timi-
 da

Repleta fons

lapida optie r'fugans aiaz noxis desidens estuatem.
Que diuina v'itate mittur in v'm. q'n p'f'a caritas foas
mittit timore. **Q**ue metrete d'it'ioz. ne forte trudi in
gehennā. ne forte ab e'na vita contingat excludi. **S**ed
quia de cōtingenti futūo sūt ista et blandiri sibi āima
p't dicens. **P**ostq'm d'm in voluptatibus tuis v'reis agēs
p'maz ner ista iam caritur' n' peiturus in illa. **B**onū
est adhiberi et tū qm v'iq' spūalibz notus est et eo
v'ltior quo de p'nti. **I**nnent em qui nonerūt spūalē al
ne forte q'n fraudent' eo. **L**ibo siquidē forti e'et. qm
manū miserūt ad forma. **I**p'e est panis angelorū
panis v'nius. panis cotidian'. de quo p'missū quia
centuplū accipiem' in hor s'ld. **S**icut em intemans
et abus cotidianus datur in ope. et m'ces seruat
in fine. **S**ic d'ns v'm etiam in fine reddet. et intem
centuplum r'p'mittit et exhibet. **Q**uid ergo mirum
si timet ne p'dat hanc grām. qm iam cōsecutus est
eam. **H**ec est metreta t'na quā sub d'stinctione posuit.
signāter. eo q' nō o'm sit quia ner o'ibz cēuplū pro
missū est sed solis qui o'ia r'liquerūt. **Bernardus sup**
causita sermōe **I**n v'itate didici nihil eque efficit
ad grām dei p'mendā r'tinendā et r'apeandā. q' si
o'i t'pe coram deo inueniatis nō altū s'ape sed timere.
Beatiss homo qui p' p' p'audus. **T**ime ergo tū arri
seit grā time tū abiit time tū denuo r'uertit. et hor
est p' p'audū eē. **S**ū adest time. ne indigne operis et
ea. **N**am hor monebat apl'us. **V**idete inq'miens ne
in v'atū grām dei r'apiatis. **S**i ergo t'medū manēte
grā. q' si r'cessit nōnemiltomagus tūc t'medū. **P**lane
miltomig. q' ubi defiat grā defias tu. **A**udi etiam q'd datur
grē dicit. **S**ine me māt n' potestis facē. **T**ime ergo subtra
ta grā tamq' mox casurus. **T**ime et contremisse deo tibi

ut sentis nato **T**ime quia reliquit te custodia tua. **N**ec
dubites miranda esse supbia etiam si non appareat etiam
si nihil tibi confisus sit quod tu nefas sit deus et qui iudicat
ipse est. **N**amque comedat te deus tu gratia privatus. **E**rgo argu-
unt humilibus dat gratiam humili auferit datam. **E**rgo argu-
mentum est superbie privatio gratie. **Q**uoniam tu interdum sub-
trahit non pro superbia que iam est. sed que futura est
nisi subtrahat. **S**ed siue iam existens siue non dum super-
bia in se causa est subtrahit gratiam. **I**am si gratia privata
reducat multo amplius tuum timendum. **N**unc illud. **E**cce san-
ctus es noli perire ne detur aliquis tibi contingat.

De morte
Ensandū tū iam **P**etrus damian ad blata
petrae aia vinculis incipit carnis absolu-
qm amaro furore concutitur / quātis mordans consue-
stimulis laceatur. **R**ecolat vetita que commisit / proet-
mandata que negligens implere contempsit. **D**olet indul-
ta pūne tpa sese manit precepisse. **P**loāt immobilem
districte vltimis articulum inevitabiliter imminere. **P**ra-
uere satagit ire compellit. **R**ecupernie vult perita. non
audetur. **P**ostterga respiciens totam transactae vite cur-
sum velut vni breuissimum depuit vineris passum. **I**n-
se oculos digit / et infimae p̄hemtatis spacia dephen-
dit. **P**loāt itaq; qz intra tam breue spatium acq̄re po-
tuit om̄m leticiā sc̄lor. **D**eflet etiā p̄ tam breuē illere-
bre voluptatem inenarrabile p̄petue suauitatis ami-
sisse dulcedinē. **T**ribescit qz p̄ illā s̄bam que vmbz
eat obnoxia illam neglexit que thoris eat angelinis
inferenda. **I**am radios mentis attollit / et dū diuinaz

immortalium gloriam contemplatur: eam pro vite huius reponi
perdidisse confidit. Cumq; sub se reflectit oculos ad huius
mundi conallem tenebrarum caliginem super se versam miratur et
huius claritatem. liquidum comprehendit quia nox erat et
tenebre quod amant. **O** si redimere prius tempus prius
iri potuisset: quod dure conversionis iter arripere: quod se
deuotionum vinculis inodaret. **I**nterea dum ebullientes
saui contabescunt: dum pectus palpitat: dum rancore gut-
tur anhelat: dentes paulatim nigrescunt: et quidam velut
erugine conthiunt. **P**allescunt omnia membra: cuncta rigescunt.
Dum heri itaq; et huiusmodi: itaq; vicine morti predece-
mulatur officina. **A**ssunt omnia gesta simul et verba nec est
ipse cogitantes desunt: et cuncta heri amara aduersus auctorem
reddunt testis. **C**onaciuntur omnia respuent ante oculos.
et que conpice confugit: roatq; et inuitus attendit.
Adest preterea huius horrenda demonum turba: illuc utitur
angelica. **I**n illo qui medius est liquidum deprehenditur
cum per vires possessio vendit. **N**am si pietatis in eo
videntur insignia: visitationis angelice blanditibus deli-
nitur: atq; armonice melodie dulcedis ut crearet puo-
tat. **Q**uod si eam sumere per nigredo meitorum et fedita-
tis squalor addiderit: intolerabili mox dolore coarctat.
repentini impetus violentia perturbatur: precipitatur: vadit: ac de-
misere carnis ergastulo violentus euellit: et ad eterna sup-
plicia cum amaritudine pertrahit. **I**am post egressionem
de corpore quis explicare valeat quod armate iniquorum
aures iniquitatis lateant: quot fremitus tunc fealibus telis
instruiti sunt obsideant: et ne tris libere possit animus
velut militum mole constipare legiones oppugnet. **H**er-
et huiusmodi: ut frequent in corde usui quid est aliud
quod lenocinatio vite huius blandimenta respuere mundo re-
pudiū dare: illuc motus carnis illud: solidum per-
fectionis adipsiende propositum inderubabile custodia:

Gregorius sup eua. Cū appropinquet ihesus iherosolimam
 deus civitate fleunt et. Quia venient dies irae et. Con-
 ingit hunc aie maiores nimis q̄ maligni spūs q̄
 hanc a corpe exētem obsident. quills carnis amōe po-
 sitam deceptōis delatōibus fouent. Quā vallo cūctū
 quia ante mentis eius oculos rōntis inq̄tatibus q̄
 ppetuit hanc ad sonctatē sue dampnatōis trahētes
 coartant ut in ipsa extremitate vite dephensa et a
 quibus hostibus cūctusa sit videat et tamē euadē
 di aditū iuvenire non possit quia opari bona iam non
 licet. que cū lauit agē contēpsit. De quibus ad huc apte
 q̄ sequit̄ intelligi valet. Errābunt et te et angus-
tabit te vndiq̄. Maligni quippe spūs vndiq̄ aīa an-
 gustant q̄n ei non solū opis. vñ enā locutōis atq̄ msa-
 per cogitatōis inq̄tates r̄plicāt ut q̄ pūs se per mltā
 dilatatū in seclē ad extm de omnibus angustē in r̄m
 buncione. Sequit̄ Et ad frām cōsternit te. Tūc aīa cog-
 natōe ratiōis sui ad frām cōsternit tūc tūc quā vitā suā
 redidit redit ad puluere vget. Tūc in morte fili
 illiq̄ cōdūt tūc cogitatōes illūte q̄ modo ex illo pdeūt
 in extma vite vltiōe dissipant. Sicut scriptū est. In illa
 die pibūt om̄s cogitatōes eorū. Que s̄ dūe cogitatōes
 intelligi enā per lapidū significatōe valent. Nam sc̄p̄
 Et non r̄linquent in te lapidē sup lapidē. Pūsa em̄
 mens cū pūse cogitatōi ad huc pūsiōe adiut quid ali-
 id q̄ lapidē sup lapidē non r̄linquitur. quia cū adulatō
 nē suam aīa dūatōis ab illa cogitationē suā cōstruc-
 tio dissipat. Que tūc hoc pariat ad iugit̄. Eo q̄ non
 cognoueris tempus visitatōis tue. Idem meadem
onē. Cogitandū valde est q̄ntū nobis ēit tribulis hāc
 mē r̄solutionē quis pauior metis q̄nta tūc om̄i malorū

quā in

 post q̄ t̄cōp
 fructa cōtate
 lap sup lapidē

memoria que obliuio tunc te felicitatis que formido et consi-
 deratio uidetur. Quid ergo de peccatis nobis esse ad deli-
 tationem debet quoniam simul cunctis tunc tunc non valet tunc
 quod finit. quoniam hoc finit finitur quod diligit. et illud
 incipit. ubi dolor nunquam finitur. Tunc maligni spiritus egre-
 diens aia sua opera requirunt. tunc mala que suaserunt
 res replant ut foras ad tormenta trahant. Item in hunc
loquio filitudo morientis dicit. O quam par credidissim
quam tam cito mori debuissim. Sed nunc mors o misera
 repente quasi ex insidiis eripens irruisti super me. respo-
 hendisti atque mille funibus ligasti et in vinculis fore-
 is teum trahis sicut trahi solet dampnatus ad supplicium
 mortis. Nunc in dolore et conspectu manibus rugitum emi-
 to cupiens mortem effugere et non est locus diffugien-
 di. Irascipio ad omnes plagas et deficiat consolator et
 adiutor fixum est. mihi non potest. Potem mortis hor-
 ribilem audio intonatum et ductum. filii mortis es-
 tu. nec opes nec res nec cognati nec amici valebunt
 te liberare de manu mea. finis venit. decretum est. mi-
 pli oportet. Cui discipulus in persona visitatum. Audi
 vocem meam. Age primam de cunctis et conuertere ad dominum
 deum tuum quia benignus est et misericors et si finis be-
 nignus est sufficiat ad salutem. Ad hoc filitudo rudit.
Nunc est hic finis que loquor. Debeo penitere. Debeo me
conuertere. Non vides angustias mortis me prementis.
Sic timore et horrore mortis tam vehementer perterritus sum.
Vinculis mortis alligatus sum. et anxietatibus nimis
meus mori premit. Unde quod agendum sit penitus non vi-
 deam. Sed quomodo poterit cum sub vnguibz accipi-
 tris mori disperpenda exprimitur per angustia mortis
 quodam exanimis reddit. sic omnis sensus a me recit

Nota

sit in cogitans nisi hoc si quo modo eundem possem
 mortis disarime qd' tñ eundem nequos. Mortis impetū Nō
 me p'mitt. et sepatio amara me ledit. Hecine sepat
 me mors amara. **O** felix p'mia et cōsilio matula qd'
 ferua. **E**um aut tarde p'me se cōmittit dubius et
 metus erit. quia nescit utrū vere an fute peniteat.
De michi quia tam diu corrige vitā meā distuli.
 qd' tam diu salute meā retardavi. **O** longa nimis
 p'tractio emēdatōis mee. qualis me neglexi bonū
 p'positū sine inchoatōe. volūtas sine opatione. pro
 missa bona sine exequatione p'diderūt me. **O** ans t'ns
 qd' longam restē fecisti et baratriū mortis me p'ras
 trādo p'traxisti. **A**ius michi det ut sim iuxta dies
 antiquos qñ stola fortitudōis et decoris indutus erā
 et ānos plūmos an me habebā ut p'rogosce pos
 sem mala que irruerūt sup me in hac **h**ora.
 Non aiabam t'ps p'iositatem m'nesas sed datis fla
 tibz nauū et cōcupie laxato. dies in vanitate dure freno
 bam. **N**on fuit hōa tam breuis in qua sp'itualia
 lucra suo valōe incōpabili oīa t'rena excēdētia
 comparē potuissem. **H**en me misex **I**deo m'c stil nōn
 lat p'cedolōe oculus meus et palpebre mee fluūt
 aquis. **Q**ue tot gratiosos dies longissimis et vanis
 simis locutiōibz expendi et meipm intantū ne
 glexi. **O** cordis mei gēitus menarrabiles quae
 stōni vanitati et q're non tota vita mea dōci
 mori. **V**erba increpatōis nūctus lasciuens dūit.
 docentibus me acquiesce nolui pie amonētibz an
 rem nūctū neglexi. **I**tem b' infermonibz de diuisis

Vnde nobis ista fratres mei? unde hec tam p[er]niciosa
reptiditas? N[on]ne ostiū n[ost]rū d[omi]ni m[er]ito horribiles p[er]p[et]u
illi obsident? N[on]ne critū n[ost]rū laruales facies p[er]so
lant? Quis ille pauior est o aīa cū dimissis s[er]uis
quorū tibi est iocūda p[er]niciā tam gratus appetitus
habitatio tam familiaris / sola ingredieris iurost[er]
tam r[eg]ionē penitus / occurrētia tibi casuati r[eg]i
tetrerrima illa monst[er] videbis? Quid tibi m[er]ito
tante necessitatis occurreret? Quid tuebit[ur] a rugie
tibus p[ar]atis ad escam? Quid cōsolabit[ur] quis d[omi]ni
ret[ur] Item in m[er]itacōib[us]. Elige tibi illū amīcū qui
cū oīa subtracta tibi fuerint / solus tibi fide[re] seruiat
in die sepulturę tue q[ui] oīs amīci tui r[ec]edant a
te ille non d[eli]nquet te sed tuebit[ur] te a fugientibus
p[ar]atis ad escam / et cōducet te p[er] ignotā r[eg]ionē et
perducet te ad plateas sup[er]ne syon. **H**ic collocab[itur]
te cū angelis ante faciē maiestatis. vbi audies illū
angelicū melos. **E**dem Si d[omi]nus d[omi]nus est h[ic] ser
mo. N[on] possu[m] mūdu[m] p[er]nē et carnē meā d[omi]no ha
bere. Dic michi vbi sūt amatores mūdi qui ante
paucā t[em]p[or]a tecū erant. Nichil ex eis r[em]asit nisi ter
ra et timor. **A**ttēde diligēter quid sūt quid fuerūt
hoīes fuerūt sicut et tu comederūt r[es]erūt duxerūt
in bonis dies suos. et in p[er]iūto ad i[st]erna d[omi]ni
derūt. **H**ic cōs[er]u[er] eorū v[er]mib[us] illuc aīe eorū ignib[us] dep[re]n
te donec rursus infelici collegio colligati sempiternis
voluāt interitōis. qui socii fuerūt in vicijs. **O**na em
pena implicat quos vnus amor m[er]ito ligat. **E**o
p[er]fuit illis manīs gl[ori]a breuis leticia mūdi potē

na carnis voluptas false diuitie magna familia ubi
 rufus ubi rufus iocis ubi iactantia ubi arrogantia de
 tanta leticia q̄ta tristitia. Post tantā voluptatē q̄
 grauis miseria de illa exultatione ceciderūt in magnā
 ruinā et miseriā et grauidia tormenta. Quidq̄ illis am-
 dit tibi accidere p̄t q̄ma homo es tu de humo limo de limo.
 de tra vims et interitū vniq̄ reuertis q̄n venit dies
 illa vltia q̄ subito venit et forsan hodie est. **¶** Annata
Memoria mortis est cotidiana mors Memoria vco gr̄m
 est singulis et cōtinuis hoīs sup̄iā. Bem Memoria mor-
 tis hīs quidē qm in medio sūt gignit labores dolores.
 et exortatōes magis vco b̄t ignoie delectatione. Ap̄
 eos vō qm s̄ extra turbatōes et tumultus gignit triatū
 depōne. inoefinētē orōnem. et mētis custodia. Ita est
 verū argumētū in sensu totius memoratū mortis. ad
 omne creaturaz p̄pontanea affectiōis impassibilitas et
 p̄f̄a delectio p̄p̄e volūtatis. **¶** Institutus p̄m Pomp
 toia est hec cōtemplatio mortis non solū sup̄bie v̄m
 etiā gualit̄ om̄i viciōz. Mem̄ facile cōtēp̄nt omnia
 qm s̄ p̄ cogitat morturū. Quit p̄m Mem̄ memo-
 riā mortis noscens potit aliqui pet̄ie. Et Mem̄
 rare no missima tua et merim̄ peccabis nō

an̄d

Le

De signis

Antecedētia iudi-
cīi sūt tria

Quia aduentu cristi ad iudiciū duo viderēda sūt
salutet antecedētia iudiciū et cōcomitāda.
Antecedētia sūt tā salutet signa terribilia. et
antixpi fallacia. et ignis vehēntia. signa terribi-
lia pcedētia iudiciū ponit qm̃q; luce xxi. **E**rūt
signa in sole et luna et stellis et interris p̃sua gē-
tū pre cōfusioe fontis maris et fluctuū. **T**heoravit
in analibus lib̃s hebreorū inuenit quidē signa pce-
cedētia iudiciū. **D**e quibus cęstant vsus. **E**rigitur
māe. dep̃mit q. deinde fit equū. **B**ellabunt.
ardebūt flūia. frondes. **S**anguis stillabūt. fructus
ruet. lapis. **O**is diuidit. tellus equat. t̃ra treñsca-
tur. **A**nterit amētes hoīes. h̃m̃ ossa sepulta. **E**rgrediet
hoīes morient. et inde r̃surgent. **I**st ruent. sēns
cōsumēt oīa flāme. **S**cđm qđ iudiciū est ant
fallacia. **I**p̃e em̃ om̃s deape tonabit q̃tuor modis
salutet per callidā suasioē. per m̃aculor opacio-
nē. per donor largitioē. et per tormētōrū illatio-
nem. **T**ertū qđ pcedit iudiciū est ignis vele-
mentia. qui cōm̃st̃r aque diluuij r̃o cubitis ala-
or montibus est. **P̃s** Ignis añ ypm̃ pcedet. et in
flāmabit intuitu t̃m̃icos eius. **C**ōcomitāda
aut iudiciū erūt plūia. **I**pm̃ descensio iudicis in
vallem iofaphat. **R**atheī xxi. **C**ū venit filiꝝ hoīnis
in maiestate sua et oēs angeli cū eo tūc sēdebit
sup̃ sēdem maiestatis sue et cōgregabūt añ cū
om̃s gentes. et sepabit eos ab inuicē sicut pastor
segregat oues. et statuet quidē a dext̃s hēdos aut
a sinist̃s suis. **S**cđm est d̃ra ord̃is. **N**ā sicut dunt
gregor̃ quatuor ord̃ines erūt in celo. duo expt̃z

Cōcomitāda in
d̃m̃.

A oues

ipboru. et duo ex pte elcoru. Aliqm em iudicat et peunt.
 Quibus dicitur. Spiritui et non sensibus iudicatis. Alij
 non iudicat et pereunt. sicut huj de quibus dicitur. Qui
 non credit iam iudicatus est. Alij non iudicat et reg-
 nant sicut viri pfa qui alios iudicabunt non qd u-
 niaz ferant. sed qd iudici assistant. Alij iudicat et reg-
 nant. sicut huj quibus dicitur. Spiritui et sensibus in
 iudicatis. Terciu est insignia passionis sicut cruci-
 clau. cicatrices in corpore. Quartu est sequitio
 iudicantis. Non em flette tiora quia omis est. Nec
 murie quia iustissim. Nec faller errore. quia sapie-
 tissim est. De hys iheronimus. Quia ille digne et
 mti feliores loqabur erit. qm pastores philo-
 sophis qm rustici oratoibz qm ebres argutis pfe-
 rendi sunt acronis. **Bernardus** venit illa di-
 es in qua plus valebunt pua corda qd astuta uba.
 costia bona qd bursa plena. Quintu est accusator
 horribilis. Tres em accusatores stabunt qm pccator
 unus est diabolus. **Aug** pccator tur est diabolus
 reatus uba pffessionis nostre et obitres nob qm
 fecerim. et quo loco et in qua hca pertaminet et qd
 boni tur opis face debui. Daturus est em ille
 accusator. Fasse iudex iudica huc ee meū ob
 culpam qui tuq ee noluit p gram. tuq est per na-
 turā meus est p misericordiam. tuq ob passionē meus
 ob suasionem. tibi inobediens in obediens. **Ab**
 accepit inobilitatis stola a me pānosam qua hōu-
 tus est tunicā. tua veste dimisit cū mei huc venit.
 Fasse iudex iudica illū meū esse. et meū dāpnā-
 dū. **Ben** hen ne potit talis qmre es qui talis in-
 venit ut iuste cū diabolo deputet. **Secundus**

fuerunt

Tres accusa-
tores iudicis

accusator: et ipse scelus. **P**rima enim propter unumquemque accusabit. **S**apienter invenient in cogitatione peccatorum suorum timidi. et traducent illos ex aduerso iniquitates eorum. **Bernardus.** Tunc loquens filius eius opera dicent. Tu nos egisti. opera tua sumus. non te deservimus sed quia te cum erimus et ad iudicium te cum pergerimus. multisque et multiplicibus criminibus eum accusabunt. **T**ercia accusator: et totus mundus. **Gregorius** si quis quis te accusabit. dicit totus mundus. **C**onfesso enim creatore offendit totus mundus. **C**ristostomus illa die nichil est quod rideamus. **U**bi celum et terra aqua sol et luna dies et noctes et totus mundus stabit aduersum nos in testimonio peccatorum nostrorum. **S**ecundum est testis infallibilis. **T**res enim testes contra se habebit peccator. **U**nus supra se scilicet deum qui est iudex et testis. **A**lium intra se scilicet conscientiam. **A**ugustinus. Quisquis futurum iudicium tunc presentem conscientiam corrige. sermo enim cause tue testimonium conscientie tue. **T**ertium iuxta se scilicet ipsum angelum ad sui custodiam deputatum. qui tamquam conscientis omnium qui fecerint testimonium perhibebit. **S**eptimum est coartatio peccatorum. **D**e hoc sic dicit **Gregorius**. **D**um angustie tunc erunt. **R**eproborum superius erit iudex iratus. **I**nfidelium horrendum timor. **A**d dexteram patris accusantia. **A**d sinistram infinita demonum supplicia trahentia. **A**riser peccator sic deprehensus quo fugiet late est impossibile. appere intolerabile. **C**onsequenter tamen est sententia irrevocabilis. **I**lla enim sententia nunquam potest revocari. nec ab illa potest appellari. **T**riplex de causa appellatio in causis iudicialibus non recipitur. **P**rimo propter iudicis extollentiam. **S**ecundo propter iudicis crumem evidentiam. **T**ercio propter rem non diffundam.

De iudicio

Sicut enim fulgur erit ab oriente **Matthi xxiii**
 et pareat usque in occidentem. ita erit aduentus
 filii hominis. **Obiurg** fuit corpus. illuc et congregabuntur et
 aquile. **Stati** autem post tribulationem dierum illorum sol ob
 obscurabitur et luna non dabit lumen suum / stelle cadent
 de celo. et virtutes celorum commovebuntur. **Et tunc** apparet
 signum filii hominis in celo / et tunc plangent cum omnis tribus
 terre. **Et videbunt** filium hominis venientem in nubibus
 celi cum virtute magna et maiestate / et mittet ange
 los suos cum tuba et voce magna. **Et congregabit**
 electos eius a quatuor ventis et sumis celorum usque ad
 terminos eius. **Apoca xx** **Et vidi** thronum magnum.
 et candidum sedentem super eum / a cuius conspectu fugit ter
 ra et celum. **Et vidi** mortuos magnos et pusillos
 stantes in conspectu throni et libri aperti sunt / et alius
 liber apertus est qui est liber vite et iudicatus sunt mor
 tui ex his que scripta erant in libris secundum opera ipsorum.
Et dedit mare mortuos qui in eo erant / et mors et
 inferni dederunt mortuos suos et iudicatum est de sin
 gulis secundum opera ipsorum. **Et qui** non est inventus in li

magnu

diei

bro vite scriptus. missus est in stagnu ignis. **C**apho
me pmo iuxta est dies dñi iuxta et velox nimis. **D**or
dei dñi amara. tribulabit ibi fortis. **D**ies ire dies illa
dies tribulationis et angustie. dies calamitatis et miserie
dies tenebrarum et caliginis. dies nebulæ et turbis.
dies tube et clangor. **C**irca pñm frat' interrogavit ab
bate. **V**nde est cor meū dñi et non timet deū. **D**ixit
ei senex. **P**uto q si homo teneat in corde suo inrepa
rione. timore possideat. **D**ixit ei fr. **Q**uid est inrepara
tio. **R**espondit senex. **E**t in oī re inreparat homo aīam suā di
cendo. **P**remor esto quia oportet te occurrere deo tuo.
Cristiano q aliquis sic pmaneat veniat in eū tior
dei. **C**irca frat' interrogavit abbate amonē dñi nichil
aliqd ubi. **D**ixit ei senex. **V**ade talem fac cogitatio
non tuā. qualē faciūt iniqui in carne. **I**lli aut intro
gant. **U**bi est iudex et qñ veniet. et ipā expectatōe
in penarū suarū plorant. **I**ta et monachus dñi p se
suppetus et obliuiscit aīam suam dicendo. **D**e mī
quo habeo scire ante thūnal xpī. et quo habeo actū
meorū reddere rationē. **A**lunus non inculpabim
aut inqret a nobis quāe non fecim⁹ mīabilia seu
neq qre non theologizauim⁹ seu neq quāe cōtemplā
tūi nō fuim⁹. **S**ed rationē oīno dabim⁹ deo qz
pñm non egem⁹ et quia hūiles non extitēim⁹
et eo qz in desinēt non lūem⁹. **D**iscipulus mlt
rologio post visionē intellectuālem mōis. et hō supm
rediens cū gemitu mltō hēc mītra se dicebat. **D**e
de ambulantibus post cōcupias cordis sui. **D**e oīb⁹
opantibus iniquitate. quia si cognouissent patam
eis penam atqz strictam mīti uolūis suāz cōtra
eos defendā. et qd dērenit hīc mītra a saactuario suo
vīqz meli⁹ sibi a pñtis caueat. qñ pot⁹ onem.

ad

penam talem sustinerent q̄ oculos iudias hinc offe-
derent. **N**on dñator dñe q̄ tribulis est fauces tua. q̄
prellosa et acutissima uerba tua. Totus tremo ad tantā
indignationē. **R**ogo et obnix te flagito rer ompe
p̄pter misericordiam tuā pietatē tuere me q̄so ab hac visioe
horrenda. **I**stas in m̄ p̄nti q̄d tibi placuit. **I**mpone
leges ad auge tribulationes adiscentes multiplicā. **I**n-
firmatates multiplicā. **Q**uod tibi placuit libetissime ferā
hoc solū supplicans ut a facie fideus tui p̄tē michi
signeris. **D**e miseris et obduriatis p̄toribz. **D**e infer-
nalibz et dāpnatis aīabus ac p̄sitis sp̄itibz qui hanc
faciē fūbūdā in sua tribuli dispōe absq̄ dī p̄e vi-
sui sūt. et auditū illud horrendū comitruū. **I**te ma-
ledicti in igne et̄m. **D**e maledicti et̄m. **D**e opprobriū
q̄d nūq̄ delebit.

Quod 20 libro p̄fectū religiosorū. **D**e p̄mis īf̄m
vntū opus q̄ dñe est iusta meliorū r̄tribū-
tio quo ad īp̄bos. in quo laudat̄ eius mūdi-
cia quia detestat̄ omne viciū et p̄cātū. et bonū di-
ligit et cōgādet q̄si sibi cōdet̄ bono laudabilis
est iustitia eius qua malū impunitū nō patitur

et scdm meritū suū locat in p̄tō p̄seueratē et quo f̄it
ppoliatū se p̄tō p̄uat eū et firmū opm suoz facit eū
in tormēto gustatē. Et laudat eū sapia qua facit eū
de malis elige bona et cogit sibi f̄ile in pena qm
nolebant sibi sub eē in culpa et odiat oīa malis eē
in pena que h̄c cōterūt ad p̄tū ut corpus intē
līm tempus p̄ns et alia que data eis fuerat ut ob
lata ad occasiōē mēdi et gl̄e augmētū que ip̄i
cōterūt ad peccatōi instrumētū s̄c m̄sticia dei
eis cōstitit ad pene cūmulū. Corpus per qd h̄c pe
trauerūt illis in pena r̄cipiēt ut p̄ hoc amplius
cruciet. Intellm ad tēpōalia cōuerterūt et per h̄c
inertusabiles amfabūt. Tempus ad qd sermōi
deo acceperūt in p̄tō cōsūperūt et ideo sine fine
p̄mnet sicut h̄c non posuerūt finē in p̄tō ut qm
peccant in suo et̄no h̄c p̄munt in et̄no dei illis. Et
qm in deo infinito p̄ peccauerūt infinitū quo ad
duātiōē penaz cruciet. Laudat et bonitas dei
qui hanc maloz penā ordinat ad b̄fōz leticiā qui
talitā per dei grām euaserūt. Ita at ornat dei m̄st
ciā r̄p̄boz dampnatio sicut eius bonitatē saluatio
C Bernardus in sermone de quinqz negociatōibz
et quinqz regionibz. Quarta regio est regio gehēnalia
Regia dura et grauis regio extingēscēda regio fu
gēnda t̄ra obliuioni t̄ra afflictioni t̄ra miseriā
in qua nullus odor sempiternus horror inhabitat lo
cus l̄fer in quo ignis ardens frigus rigens om̄is
imōrtis fetor intolēabilis mallei p̄uictes tenebre
palpabiles confusio p̄tōz modatio v̄muloz hor
ribiles demonū fauces. Totus t̄rois atqz horreo
ad memoriā regionis istius et corussa sūt oīa ossa
mea. Quō redisti lucifer qui mane oriebaris. O
lapis p̄osus op̄itū tuū mō subter te st̄uet t̄rois

Amant etiam
punitur p̄p̄bi

bonitas

et opimetū tuū vñis int̄ delicias paradisi. **O** deus q̄
 ta distācia int̄ opimetū paup̄i lapidis et opimetū
 vñis int̄ delicias paradisi et tinea infm̄. **S**ic q̄a pa-
 tus est ille ignis diabolo et angelis eius et hoībus
 filijs eius vbi sine fine finient sine morte morient̄
 torquetur sine cessatōe. **V**ices igit̄ in infm̄ descende
 punire metalibus oculis tormentorū officinas fuge se-
 lera et vitia pro quibz seclati hoīes et viciosi pierit.
 Habe odio iniquitatē et dilige legē dñi et in tam for-
 midulosis nudis fac sartina tuā odū p̄m̄. **B**er-
 nardus in meditacōibz suis. **S**i carnē segris in car-
 ne pinnis. **S**i in carne delicias in carne cruciabere
 tulosas vestres rquis pro ornatu vestrū subter
 te stues tinea et opimetū tuū erūt vices. **I**ustitia
 dei aliud iudicā nō p̄t nisi qd̄ opa m̄a meret̄. **Q**uā-
 em̄ plus diligit mōdū q̄ deū sc̄m̄ q̄ claustrū glu-
 lam q̄ abstīnēciam luxuriam q̄ castitatē segr̄ diabo-
 lū et ibit cū illo in supplicū sempiternū. **C**onspuitas
 hūc moror est quis luctus quē tētia cū sepabūtur
 impij a cōsorcio iustorū et a visibz dei et traditi in
 p̄tatem demonū. **I**būt cū ipsis in ignē et in ībiq̄
 erūt sine fine in luctu et gemitu p̄cul exulati a
 bñā paradisi patā cruciabūt in gehēna p̄petua m̄-
 q̄ lūre visū m̄q̄ r̄frigētiū adeptū sed per milia
 milia ānorū ī infno cruciadi. **D**et nūc vñq̄ libetū
 vbi nec qm̄ torquet aliqū fatigat nec qui torquetur
 aliqū moleatur. **S**ic em̄ ignis cōsumit ibi ut p̄refer-
 net sic tormenta agūt ut p̄ r̄nouet̄. **I**tā vō q̄lūtatē
 culpe penā sustinebit p̄missq̄ gehēne. **E**t filis culpe
 rei suis similibz ingēti cruciandi. **N**ihil ibi aliud au-
 diet nisi planctus gemitus et ululatus medres atz ferido-
 res dēncū. **N**ihil q̄ videbit̄ ibi nisi vermes et lar-

ibūt

Quora

uales fauces tortorū atq; teterrima monſtr̃ demoniorū
mes truceles mordebūt intima cordis. **V**ir̃ dolor nō
pauor gemitus ſupor et timor horroz. **V**idebūt q̃ m̃
ſeri in igne et iū metum et pl̃. **I**n carne cruciabūt
per igne. **I**n ſpū p̃ conſciē iūmē. **I**bi ē intolēabilis
fetor intōpabilis timor horribilis mors corporis et aīe
ſine ſpe venie et miſericordiē ſic tū morientur ut ſp̃ u
liant et ſc̃ uiuāt ut ſp̃ moriant. **I**ta quā p̃toris aut
in iſto ſine fine p̃ p̃tans cruciabit̃ aut in paradīſo
bonis meritis collocabit̃. **N**ūc alim̃ e duobz eligam̃
aut ſp̃ cruciari cū ipſis aut p̃etualit̃ letari cū ſanctis.
Bonū ſiquidē et malū mors et vita añ nos ſit poſſi
talit̃ ad qd̃ volucim̃ manu extendam̃. **E**t horro
rio. **S**up̃bi ſepultūa q̃ſimū in iſto deſpectuē ſepelie
bant̃ et tamq̃ cōdauca putōa ignita p̃teti obſp̃io ſc̃
piſio qd̃ nūq̃ delebit̃ adiacēbāt̃ pro gl̃a t̃pali et hū
tis elatōe qua tētoz inflati p̃iē ambiebant tanta p̃
nauū mole ac pondē premebant̃ q̃tū aliquis p̃m̃ po
ſet qui marmia turri ſup̃ ſe haberet. **B**ibuli ṽo
ac ampuloſi qui vent̃ ſuo ſeruierūt velud lupi fame
lia maredibili fame ac ſiti intolēabili affligēbantur
cupientes guttū mīma aque frigide pro refrigerio
lingue ſue flāmar̃ incendio aduſte rapē et nō illis
dabat. **S**ed et demones teterrimi cū ſiculis ardentibz
iuxta eos ſtabant et potū quēdā ſulphureū plu
bo liqueſcō ſimilon calore nimio eſtuātē per os eoz in
ventrē perſuſu fortit̃ inſuēbant. **S**equūt̃ ṽba
dampnatorū. **D**e ṽ nob̃ iam m̃c̃ metem̃. **D**e q̃ nati
ſim̃. **N**ec vltra mōi valem̃. **D**e quā male torq̃m̃
nec a tormētis ṽm̃q̃ libeābim̃. **Q**uis eſt qui iſta
r̃ogitet ſupplicia? et h̃et m̃a ad cor ponat tormētā?
eū talia ſūt ut q̃qd̃ in m̃do horribile erogitari
poſſit h̃is cōpari in crudelitate non valet. **D** q̃ ſi

hic incompunctus qui post gaudia huius mundi non
 abit qui non reperit in vanitates et infamas flās.
 Nos insensati vitā illorū estimabam⁹ infamā. et si
 nem illorū sine honore. **E**uō cōputati sunt inter
 filios dei. et inter scōs sorēs illorū est. Quid nobis
 p̄fuit supbia? aut quid diuitiarū iactācia contulit
 nobis. **T**ransierūt oīa illa tamq̄ umbra. **T**ransiit
 qd̄ temporale fuit. sed pro dolor nūc rēmasit qd̄ in
 et̄nū manebit. **O** et̄nū nūq̄ finē habitūru p̄etnū
 mortis sup̄lūm. **O** finis sine fine mors quior om̄i
 morte p̄ moi et tam moi nūq̄ posse. **O** manū cō
 cōp̄losus somitus / o torcū mltorū int̄mū gemitū. **O**
 stridor dēuū et fremitus sp̄itū. **O** ploratus et
 ululatus multū. **O** mēnū p̄māsur⁹ clamor q̄ semp
 diabit et nūq̄ finē habebit. qm̄ p̄ r̄nouabit⁹ et m̄
 q̄ exardēt. **O**culi n̄i miseri nūq̄ aliud videbūt
 nisi miselam. **A**ures n̄i aliud audient nisi be be
 atq̄ tristitia. **Q**uid plūa? Nos miseri et misēabiles
 tantū affligim⁹ et dolem⁹ de illo be et̄nū ut q̄lūz
 finis extogitatus dūmodo finit⁹ / est nobis solatio. **V**
 vide posito per impossibile qd̄ esset aliquis lapis
 molais adeo magnus q̄ ubiq̄ cōferecia celi attin
 get et q̄ aliqua amula nūme q̄ntitat⁹ post centū
 milia amorū veniens de lapide p̄tō solūmō per
 rostrū suū auellēt q̄ntū est decima p̄ milij. **E**t it̄m
 post centū milia ānoz curricula sicut p̄us staret
 vitā p̄nalam de decē et sic p̄ singulas p̄tes ita qd̄
 in decēs et̄enis milibz ānis non plus diminuetur
 q̄ntitas lapidis nisi q̄ntū habet in magnitudie gra
 m̄ tūz milij. **E**n p̄cholor nos miseri multū grati
 effem⁹ si post tam longam et plenā cōsup̄ationē

2
totus lapidis sine habet suam me etne dampnationis.
hec her eade consolatio a diuina iusticia pemptus est
gata. **Sapientia** Talis o fili flagellabitur qui hic a fla
gellis filiorum eripuit. **Discipulus** Oltremede mi
der ex mra aia mea ex hac visione quoq; terribili
rita et psta est et genua dissoluta ut vir subsistere
possim. **O** deus meus adiutor meus. **O** mi deus etne
aite obsecro furore absit a me her etne dapnationis
formidolosa. **Quia** si adusa sustine me oportet fiat
litas tua in me hunc a me licetia habeto plenissim
ner quibosum discipulu de cetero me in me habebis. **Hoc**
solu facias ut me a te metum separi no pmitas.
Bernardus in epla ad rubeu Vigiliis times et ieiun
manuq; labores. **Sed** her leuia sunt meditati flamma
petuas. **Recordatio** tenebraru facit no horre solitu
futura **dm.** Si futu cogitas de uerbis onosis discordez non
valde displicebit silentiu fletus ille et stridor denti
an cordis oculos reducto pares tibi reddit matta
et aulatu.

Nunc igitur consurge oculos mentales attolle
alas desideriorum exurge et te ad volandum super
pennas ventorum dispone. Leua oculos tuos ad orientem
et respice que tibi demonstrant. Vide terram promissi-
onis immortalitatis locum celestem patriam paradisi voluptatis
et regni eterne felicitatis. Nimirum in hoc mundo ad-
uenas es et peregrinus. Et ideo tamquam peregre constitu-
to sperandum tibi est ad patriam tuam tam copiosam quam
te magno cum desiderio expectant ut te dulces et
pietates bonis amplexibus secum considere faciant in eternum.
Vbi sane posses quanto cum affectu ibi te iugiter expectant
ut in celestibus ad huc castris constitutus ad prellas et
muri turribus nulla trepidatione mouearis. Sed ro-
bustus venator coram deo existens ac belliger miles
sit strenuus ac prudens in cunctis agas ut nulla te
moueat prope nulla te frangant discrimina nec per-
turbent aduersa que ipse tam fortiter tamque felicitate super-
auerit et nunc recogitant dies illos et annos afflictio-
nis sue in cordis dulcedine. Et rursus quanto hic pro nomine
saluatoris maiorem sustinueris laborem tanto mercedem
potiore recipies mercedem. Porro in illa celesti patria tanta
tibi manet nobilis prospera amicorum fidelissima turba
innumera. Ut etiam alienissimus quisque iporum vera dilectio-
ne propinqua tibi negat atque sinceram caritatem plus te dili-
gat quam quis hic mater suam diligit unigenitum. **E**t
super octauam speram que plusquam centies milies maior
est omni terra est quedam adhuc altius celum quam vocatur
empyreum ob eximia sui luminositatem sic dictum vni-
forme immobile luminositatis preter et capacitatis inmensum.
Hec est regalis aula cuius celestis spirituum beatorum

Ubi simul me laudant astra matutina et iubilant omnes
 filii dei. **U**bi sedes celestes et throni luosi positi sunt.
De quibus infelix ille nunc spirituum malignorum corruptor
 elatior nunc recuperandus est. **V**ide nunc ciuitate illa glo-
 riosam atque sublimem ex auro gemis quae mirabiliter ruti-
 lante de cuius portis odor nimium recreatiuus emanat.
Plateae eius costructae sunt auro purpurea tamquam vitro
 placido fidata est in saphiris iaspidis pugnacula
 per ibi peruirescunt. **I**psa bluis ex lapidibus est constructa
 floribus consita margaritis lucentibus ornata. **O**
 amenitas nunc adornata. **A**spice oculis tuis et vide
 tempus latissimum. deinde venustissimum sordarum mansio-
 num cultorum gaudiorum quibus adornatum. **I**psa qualis
 haec vna amenitas autumnales feracitas semina
 estualis iocunditas nuptialis. **H**ec vallis gaudio-
 visa amorosa. **H**ic celestes armonie personant diuine
 velle intonat voces inbilose decantant. **H**ic letabi-
 da cantant agmina ac letis se miscunt blanda modu-
 lamina chororum hic choreae virginum hic circumstantes post
 dominum. **H**ic una vox letantium et vnus amor totum
 delectabilem copiam optabilem affluentiam. **H**ic nulla afflic-
 tristia sed leta reddunt vniuersa hic gaudiorum noui-
 tas et aeterna seruitas. **A**nte nunc gaude dulci gustu
 totus in amore celestium resolutus. transfer oculos
 tuos contemplantur multitudine hanc innumeram et adu-
 qualit de fontali principio ore sitibundo bibentes inebriant
 qualit speculum illud diuissimum quo omnia rilucent inuicem
 iocundantur mirantur nec deficiunt fruuntur nec fastidiunt quo
 frui magis sicut. **C**irca aeterna beatitudo in duobus
 consistit saluet in nostra absentia omnis mali et in nostra
 praesentia omnis boni. **S**i enim quod ibi est non rident nisi quod
 quod boni est ibi est et quod mali est ibi misere est. **E**t

admiranda

choris

Eya

dimissum

ergo dicit beatus gregorius. Nichil est ex quo appetat et
 nichil in quo quod fastidiat. De primo dicit bernardus super
qui habitat super illo. Non accedat ad te malum nota
 primo finis est in propriis quibusque partibus fidei nostre quod non
 sit quod quid sit et sciri posse facilius et periculosius igno-
 rare longe enim facilius mens humana tantorum experta
 malorum quibus sit cautiva quam quibus profutura comprehendat
 Non autem afflatus est ut molestus grimi sinum reputet
 felicitate et cadere miseria profanam beatitudinem arbitretur
Vnde propheta in psalmo. Converte anima mea in requiem tuam
 quia dominus benefecit tibi. Nec ulla tui munera felicitatis
 omittat sed adiungit. Quia cepit animam meam de morte
 oculos meos a lacrimis pedes meos a lapsu. **Crisostomus**
de amantibus. Nulla ibi nox nulle tenebre torus
 imbui nulla nulla appetitas frigoris nulla ardoris
 sed talis quedam est rerum temperies quam illi soli sciunt
 qui ea profui digni fuerint. Nec est senectus ibi nec se-
 nectutis miseria sed omne quod corruptio est exultat
 et gloria incorruptiois cuncta cunctat. **Nulla** vixit est dis-
 cordia sed cuncta consona cuncta concinnata. **Omni** enim
 sanctorum est una concordia. **Nulla** ibi diaboli metus. **Nulla**
 le insidie demonum terror gehene periculum. **Nec** mors cor-
 poris neque anime sed immortalitate manente metus vixit
 resolutus. **De secundo bernardus super cantica sermone**
vi. Saulus non vidit deum abs te que passu diligere
 tibus te. **Dic** nobis tu parvas. **Credimus** confidimus
 reuera sicut promittis replebimus in bonis domus tue. **Sed**
 quibus queso bonis vel qualibus forte frumento vino et
 oleo auro atque argento lapidibus ve preciosis. **Sed** hoc
 non vidimus et fastidimus. **Fructus** magis omnis
 deitales dei. **Et** ipse est omnia in omnibus. **Et** audio

plenitudo quā expectam⁹ a deo non est nisi de deo
Quis vobis comprehendat quā multitudo dulcedinis
in breui isto sermone comprehensa sit. **F**uit deus oī
in sibus. **P**ot de corpore tateā. **I**n aīa tria intueor
salutet rationē voluntatē et memoriā et hec tria
ipām aīam esse. **P**ram qui replet in bonis deside
riū aīe ipē rationē futur⁹ est plenitudo lucis volū
tati multitudo pacis memorie cōtinuatio eternitatis.
Veitas caritas eternitas. **O** bīa et būdā cōtinuatio
te mea misera cōtinuatio misera bilis suspirat quia aīe
infelicitat exultat. **A**ug⁹ inde agnādoe hoīs ad
deū. **A**īa mea si cotidie oportet nos tormēta p
ferre si ipām phei gehēnam longo tpe tolerare
ut xpm in sua glā vide possē et sanctis eius
sociali. **N**ōne modo dignū esset pati omīe qd tpe
est ut tanti boni tantop glē pncipes habent. **I**n
dicunt ergo demones parent suas tēptatiōes frā
gant corpus ieiunia pmanant vestimēta calicina
laboīs grauent vigilie exsiccet clamet me iste in
quietet me ille frigus cōtribat calor adurat caput
doleat pettus areat inflet stomachus pallestat vol
tus infirmiter totus deficiat in dolore vita mea et aīa
mei in gemitibus. **I**ngrediat putredo in ossibz meis
et subter me strateat. **P**ot requiescā in die tribula
tionis et ascēdam ad pplm accinctū nr̄m. **A**ug⁹
in rēgula Angelorū thorus suorū qd pncipatibz hīc fru
deatis intesse ut omīs postmodū in corpōis exultu vo
bis gaudeatis et leti tāq notis occurrat. **S**i sic se
celtis nichil vobis dulcius nichil iocundius qd hīs
intesse cōiuijs hīs pabulys satiat quibus semel de
gustatis terrena omīa amara reddat.

De utilitate ubi dei

Beatissimi qui audiunt Bernardus ipso modo dedit
 ubi dei et custodit illud. **V**ultis nosse
 quod ubi dei. **P**rimo quidem sonans in auribus aie vox diuina
 conturbat terret diiudicatque. **S**ed continuo si bene ad-
 ultatis viuificant liqueant calefaciant illucent mundant. **D**e-
 moque et alibi noster et gladius et medicina et confirmatio
 et requies resurrectio que et consummatio nostra. **P**er
 mireris quod ubi dei iam nunc inueniat omnia in omnibus
 et quod spectat ad iustificationem fidei et finem est omnia
 in omnibus ad glorificationem. **A**udiat illud pater et con-
 turbabit uenter eius a voce illa carnalis anima contre-
 misit. **O**mnia namque cordis secreta inueniatur atque
 diiudicatur sermo uiuus et efficitur cordium atque cogita-
 tionum perscrutator. **V**nde et licet mortuus in patre si
 audiret uoce filii dei uiuere. **S**ermo enim quem loquitur

inueniatur

et spiritus et vita. Si cor tuum induratum est memeto scri-
pturę dicentis. Emittere verbum suum et liquefaciet eum. **Et**
iam. **Quia** mea liquefacta est ut dilectus locutus est. Si te-
pus es et cuom iam formidas non distendas ab
eloquio domini et inflamabit te quia eloquium eius igni-
tu valde. **Ad** si tenebris ignominie plangis diligenter
audi quid loquitur inter dominus deus et est lucina posita
tuis verbum domini et lumine semitis tuis. **At** fortasse tanto
amplius doles quanto clarius patet etiam minima illumina-
tus agnoscas sed sanctificabit te per in veritate que est
utique sermo eius ut inter apostolos audire merearis.
Iam vos mundi estis propter sermonem quem locutus sum
vobis. **Iam** vero cum laqueis manus tuas ecce parat
in conspectu tuo misam ut non de solo pane vivas
sed ex omni verbo quod procedit de ore dei et in fortitudine ab
illius curras via mandatorum eius. **ubi** vero conspici
adversum te castra et plura temptationis insurgit arripere
gladium spiritus quod est verbum dei et in eo facile triumphabis.
Quod si forte ut est titanis consuetudo contigit
aliqui vincari mittat verbum suum et sanabit te et eripet
et te de interitibus tuis ut inter quod impleat quod ait et
tuo cuius fides tam magnifice commendat. **Quem** tu
dic tantum verbo et sanabit puer meus. **Idem in**
sermone de lex. Magna in consolatio est frater mei in
verbo illo domini. **Et** ex deo est verba dei audit propterea
vos libenter auditis quia ex deo estis. **Et** quis propter
te ego de clavis sum ego predestinatus ad vitam ego de
multo filiorum. **Quis** magis potest reclamare scriptura. **Non**
homo si sit dignus amore an odio. **Fortitudinem** unquam
non habemus sed spei fiducia consolatur nos ne dubitantes
huius anxietate penitus truantur. **per** hoc data sunt

signa quedā et iudicia manifesta salutis ut indubita-
 bile sit eū esse de mōdo elcōr in quo ea signa p̄māse-
 runt. Porro inter ea que p̄diciā p̄stant et materiā
 sp̄ci vñū id maximū est de quo nūc cepim⁹ loq̄i qm̄
 ex deo est v̄ba dei audit. Non illos tamē sic interdū
 audietes incies ac si nichil ad eos p̄tineat que dīcū-
 tur non itre in cor suū non discunt mōēs suos non
 cogitāt ne forte qd̄ audiūt dñm sit p̄p̄r eos. Magis
 aut si forte sermo dei vñū et efflat qui suo et non
 eius qui loquit⁹ arbitrio fert quōtūz voluit si magis ma-
 nifeste adūsus vicia illa p̄cessit quibz se se illi sentiūt
 obligatos dissipilant et aūtūt oculos cordis aut qua-
 libet adinueniēone palliāt vicia et sedunt in seī seip̄s.
 In hīs ergo salutis signa non video magis aut v̄-
 or ne forte p̄ptea nō audiūt v̄bū dei q̄ non sūt ip̄i
 ex deo. In vob̄ fr̄es gr̄as ago v̄e inuenio aures au-
 diendi mirū cū in emendatōe v̄rā sine mōa appet-
 fructū v̄bi. **¶** Præmie vñū Attulit aut efras sac-
 dos legē totā multitudīe virorū et mulierū autis q̄
 poterant intelligē in die p̄ma mēsis septimi. Attē-
 git in eo apte in platea que eat aū porta aq̄m dema-
 ne vsq̄ ad mediā diem et aures oīs ppli erant oer-
 te ad librū. Et benedixit efras dño deo voce mag-
 na. Et rudit oīs ppl̄s amē amē elevātes manus
 suas. et inuati sūt et adoauerūt deū p̄m in trān-
 sit legērūt in libro legis dei distīnte et apte ad in-
 telligendū et intellerūt cū legeret. Flebat aut
 oīs ppl̄s cū audiret v̄ba legis. **¶** Aug⁹ Interro-
 go vos fr̄es dīcite mīhi quid plus vob̄ ee videtur
 corpus xp̄i an v̄bū dei. Si nullis v̄e rādē dīcē debe-
 ns q̄ non sit m̄a v̄m dei q̄ corpus xp̄i et tōo quā
 solitudīe obseruam⁹ qm̄ nobis corpus xp̄i nūst⁹

vñū
 audietes
 est at
 tēte

De digni-
 tate v̄rbi
 dei

ut nihil de manibus in terram cadat tanta sollicitudine
obseruamus ne verbum dei quod nobis erogatur dum aliud co-
gitamus aut loquimur de corde deperat. quia non mi-
nus est risus qui verbum dei negligenter audiret. quam ille qui
corpus christi sua negligentia in terram cadere permisit.

Gregorius in omni Verba dei que aure audit
mente retinere. Tibus enim mens est sermo dei. Et
acceptus abus stomacho languere reicit. quam audit
sermo in ventre memorie non tenet. Sed quicquid ab
mens non retinet. huius profecto vita deperat. Iterum
ergo mortis periculum formidate si cibum quidem scilicet
exhortationis accipitis. sed verba vite id est alimēta
fidei memoriam non tenetis.

Et epistola ad fratres de
monte dei Certis horis sacre littere vacandum est. For-
tuita enim et varia latio et quasi casu scripta non edificat
sed reddit animum instabilem et leuiter admissa leuiter
recedit a memoria. sed ingenius immorandum est et
suscitandus est animus. Quod spiritu scripturę fidei fuit. et
spiritu legi desiderant. eos etiam intelligere fuit. Primum
ingredieris in sensum pauli donec usu bone memorie
in litterę eius et studio assidue meditationis eius spiritum
imbibeas. Primum intelliges dauid donec ipsa experien-
tia ipsos psalmorum inducis affectus sic quod de reliquis
et in omni scriptura tunc distat studium a litterę quantum a
materna ab hospicio socialis affectio a fortuita salu-
tatione. Sed et de cotidiana litterę aliquid cotidie in
ventre memorie dimittendum est quod fideliter indigeat
et sensu inuocatum crebris ruminetur quod proposito conueniat
quod intentioni proficiat quod detineat animum ut aliena cogitatio
non libeat. Hauiendus est sepe de litteris seie affectus
et formanda oratio que litterę intrinsecus. Nec tamen
rumpendo impediat quod prius cōtinuum animum ad

De studio
facite scrip-
tue

rectis

aliquid ritum
debet

In studio
eleuanda
mens p
orandum

intelligētiā lōis restituat. Intētiō em̄ seruit lōi
 nō vere in lōe dēi q̄rit qui legit oīa que legit coopari
 ei in hoc ip̄m̄captiuauit sensus legētis et in seruī
 tute redigit oēm lōis intellām in obsequiū xp̄i
Si in aliud dedinat sensus legētis oīa t̄h̄t post
 semetip̄m. Nichil q̄ tam s̄m̄ tam p̄m̄ inuenit in
 scriptis q̄ seu per vanā glām seu per distortū
 sensū seu per p̄m̄ intellām non applicet vel ma
 litiē vel vanitati. In omnibz em̄ scriptis m̄i
 ūm legenti dēt ē t̄ior d̄m̄ ut in eo p̄m̄ solde
 m̄tēno legētis. ut ex eo erigat et ordinet totius
 lōis intellāus uel sensus.

De bona volūte

Inter oīa dēi dona **U**er in libro de q̄stā
 que ad salutē hōis spectat videt. **P**rimū
 p̄ncipale donū bona volūtas ēē cognoscat per
 quā in nobis silitudis ymago dēi repat. **P**rimū
 est quia bona volūte oīa m̄choant. **P**ncipale
 quia bona volūte hominibz vtilis nichil dat.
Quod homo facit bonū ēē nō p̄t nisi ex bona vo

litate precat. Sine bona voluntate non potes salu
oino/cum bona voluntate oino pure non potes. Volu
tas bona nec dari potest invito, nec anfrui nisi volenti.
Voluntas hois est ptas dei qz velle in hois voluntate
est et ideo totu meliu in voluntate est. Ritu vis tu
tu mēre/gntu crescat voluntas tua tantu crescat et me
ritu tuu. Par magna voluntate, si vis hē magnu
meliu. Ita deus ut pussim⁹ et misericordissim⁹ in eo
redēpcone nrām posuit in quo nullus nisi velit est
potest. Amas nāq equalit put diuites et paupēs.
etiā si pecuniā equt dāe non pūt. Voluntas tantu
bona non est si non opat bonu qd pt. **Gregori**
in omē de sctō andrea Redēptōe nro nato celi ciues
oisi sūt qui clamaret. Glā in excelsis deo et in terra
par hoibus bone voluntatis. Ante dei nāq oculis
nūq est vacua manus a munie si artha cordis re
pleta est bona voluntate. hinc etem psalmista dicit
In me sūt deus vota tua que redda laudagōes t
Et si apte dicat Si extis munera offerēda nō habeo
intra metipm tū iucio qd in amā tue laudis ipon
qā qui nostrā dācoe non pasceis oblatōe cordis
melius placatis. Nichil offert deo diuina bona vo
luntate. Voluntas em bona est sic adūsa aliis sicut uo
tra ptinēse sic de ppeitate pximi sicut de nro
pfitu gntulaz. Venia dapna nrā arde. Aliena
nrā depūre. Amicu non ppt mīdū sed ppt deū
diligē. amicu etiā amādo toledare. Nulli qd pati
nō vis fare. nulli qd tibi iuste impetori desideat
negat. necessitati pximi non solū iuxta viēs cordis
sed pdesse etiā ultra viēs velle. Quid ergo isto lo
cuplecā holocausto qā per hoc qd deo imolat in
ara cordis aiam semetipam mactat. **In ppe**

Par hoibus
bone vo

me

quippe

tibus religiosorum. **V**oluntas r̄a est que bonū timuēdo
 vult et p̄t bonū et plene vult. **S**i em̄ aliquis velle
 qd̄ malū esset et p̄m̄ non eēt bona voluntas. **R**ati
 non p̄t arbor bona fructus malos facere. **S**i bonū ve
 let s̄d non p̄t bonū ut bona opa fieri p̄ laude hūa
 na sicut p̄p̄te faciūt ul' alia non p̄ia intētiōe.
 sicut bona nō esset cū non simpliciter bonū p̄pter se
 velle. s̄d p̄t aliud non bonū. **I**llud em̄ q̄s magis
 vult p̄t qd̄ vult illud. **I**n fine namq̄ quiescat. **S**i
 aut vult bonū et p̄t bonū s̄d non sicut sufficit
 licet p̄ parte r̄a sit non aut plene ut qm̄ man
 dei m̄tēde uel docē vult qm̄ dū non cogit in suū
 nē aliqm̄ adūsitatē. sicut hū qm̄ in tēptatōibus
 et p̄secutiōibz deficiūt uel ita volūt bona opa a
 gē ut tūc ab alijs illatis nolūt abstīnē. **V**el
 quocūq̄ modo nolūt bonū inceptū ad finē p̄ducē.
Vel eam p̄lūq̄m debeant uel expēdiat bonis opibz
 in facie volūt ut qm̄ indiscrete castigādo se p̄mittit
 uel ad infamā et destructionē suā p̄trahit semetip̄s.
Rationabile sit obsequiū v̄m. **E**t voluntas
 bona dūsimode in nobis cū et attendit. **A**liq̄
 ex timōe **psal̄ xxv** **I**n timōe tuo dñe cōcepim⁹ et
 p̄tulim⁹ sp̄m salutis. **A**liq̄ ex spe regni celestis **ps**
 intimam cor meū ad faciēdas iustificatiōes tuas
 p̄pter retributiōē. **A**liq̄ ex memoria beneficiōr̄ dei.
ps **Q**uod r̄tribuit dñs pro oībz q̄ r̄tribuit michi.
Aliq̄ ex lōe uel collatiōe bō sicut de b̄o augustino
 legit et in vita eius de duobz m̄uēbz militibus
 impatorū. **A**liq̄ ex adūsitatē aliquā. **ps** **C**ū om̄
 dēt eos r̄tribuat et q̄rebant eū. **A**liq̄ ex orōne itē
 ta **lu xi** **P**ater dabit sp̄m bonū petentibz se

De utilitate
teptationis

Quartus status est teptatois. **E**x pfectibz rli et pugne et tbulatois quibz pbat homo purgat et exaltat et purgat eruditur et humiliatur. **A**d thymothi. Qui certat in agone no tñnabit in si legitime certauit. **Q**uicqd diu dēt dñare solet pbat si dñabile sit. et oē nobile et carū pbat si valeat sicut dēt. Ita vñus hoīs bom que nobilissimū est et que mpetuū dñare debet in tpe teptatois pbat si constans sit. **E**t deo pbat amicos suos adūsitare si fidelit in ipō pseueret. **I**tem. **V**asa fūguli pbat for nax et hoies iustos teptatio tbulatois. **I**obis. **N**ā acceptus eas deo nātē eāt ut teptatio pbaret te. **P**urgat etiā homo a pñis per tribulationē teptatois ut dignus fiat glē celestis et celi introitu ne post mortē indigeat gram et diu rius purgai. **P**urgat etiā ut maioris glē capax fiat. **S**icut vitru obscurū tergit ut luis amplius sit capax. **E**xultat etiā ut agilior et promptior fiat ad opa iusticie et vtutū cōtinua quia in statu consolatois sola qēs mētis et studii deuotiois vñ debeat ei sufficē ad sūmā pfectionē q iō ei ad tēp subtrahit ut discat et in alijs vtutū studio cōtinuē. **T**rudit etiā homo a teptatoibz qñ discat quā sit utilitas teptatois et pfectus ex eis pueniens qñ ex hoc leuior fit ei teptatio cū intelligit qre sic deo pmissit et quis sibi fructū inde accrescit. **T**rudit etiā q non tm imitat expēientis consolatio in fiducia ad deū ul' fidei certitudine sicut quidam rudes in via dei qm statim cum sibi subtrahi suauit consolatois expēientia animo cōtōit credere deū a se ēē ausū p grām vel etiā in fide titubare in

cupiunt autem vera sunt que de deo senserunt. **V**ult autem dominus e-
 rudire nos per subtractionem consolationis in nostra uilitate scrip-
 ture et fidei potius quam nostre quilibet experientie / quia fides
 non habet meritum si in sola experientia consistet et spes
 que iam tenetur experientia spes non est. **P**er patientiam
 autem et consolationem scripturarum potius habeamus spem quam
 experientiam / credentes deum nunquam autem a nobis per gratiam
 quam dominus uoluntas nostra a deo non est causa per consensum
 patri uel torpore negligencie. **H**umiliat etiam nos deus per
 temptationum tribulationes ut agnoscamus quid sumus et
 nobis ne extollamur ex eo quod a deo accepimus ut acce-
 pisse putamus. **S**icut enim **I**n igne probatur argentum et aurum
 homines uero irreparabiles in camino humilationis. **R**ursum
 torrens uel falsitatis intus latuit ignis temptationis pro-
 dit. **D**e ipis etiam bonis humiliantur uidentes quod nostra
 non sunt sed dei qui quod et quantum uoluit dedit nobis
 ex gratia non ex meritis nostris. **I**n eodem **T**emptatio qua
 duplex est quasi quatuor uenti a per quatuor pla-
 gis flantes qui mouent **t**emptari **t**emptantes in hoc
 mundi huius mundi et nunc cordis quassant et iactant
 fluctibus. **A** carne **I**n mundo a deo et diabolo pre-
 ditur temptationes. **P**rimo enim a carne temptamur quando
 naturalibus uiciorum motibus ad peccandum sollicitamur ut
 in luxuria in gula nos temptat. **I**acobus **I**n iussu tem-
 ptat a propria corruptione abstractus et illectus. **I**tem a car-
 ne temptamur quando delicta carnis nostre horreo laboris in-
 ter nos ne in studiis spiritualibus et uirtutum conatibus
 circumferamur sicut expedit. **E**t sic dupliciter impugnat
 nos ratio dum autem appetit mala autem resistit ad bona.
Mundus etiam dupliciter temptat nos scilicet offendendo nobis
 ea quibus ad se allinat salutes honores diuitias uoluptates

humiliatio

 Quatuor
 uenti
 carnes

tes curiositates adulatorēs et linguādi. sine quibz tunc
ut pferatōes cōtūelias et filia. **Q**uirogz nō multos re-
tinet a deo q̄s aut vano amorē sui aut malo timore
retinet in p̄tō. **¶** **D**iabolus lūz vō in oibz tēptatōibz
interfor soleat ēē tamē spēcialit̄ duabz tēptatōibz
infestat nos et maxime magis p̄batos in sermōe
dei cū aut fidem vānū nob' conat' auferre et spū blā-
phēmie subūtē et lūchnōi cōgitatōibz nos infestat.
¶ **D**el quos naturalit' abhorremz ut de spēciatōne ut
nostri occasione. et similibz licet q̄qz et alijs cau-
sis istud p̄ueniat. **¶** **A**ut cū mala sub spēcie boni p̄-
suadet quo in p̄uidos quos alit' deſepe nō p̄t cal-
lide supplantet et a bono deiciat. **¶** **I**st hoc est qd' in
p̄s dicitur demonū mercediā. **¶** **D**eus aut nūqz tēp-
tat in malo quia nō letat' in p̄dicatione ⁱⁿ qm oēs
hoiēs saluos vult fieri. **¶** **S**ed tamē q̄qz dicit' tēptat
aliquos cū aut flagellat in p̄nti ad p̄fctm eoz et ali-
ozū sicut **¶** **J**ob et tobiam. **¶** **A**ut cū p̄bat eos aliq̄bus
arduis v̄tutū exercitijs sicut tēptauit abrahā m̄bens
cū inuolac' v̄ngētū suū hēdem diuine r̄pmissio-
nis ut oūdetur magna deuotio obīe abrahā et
fidei ad deū quia nec sic hesitauit de eius p̄mis-
sione. **¶** **B**ernardus in meditatoribz. **¶** **L**ao sug-
gerit m̄tū mollia m̄dus vana d̄yabolus amant.
¶ **D**emonū est suggestiones malas ingerere nostrū
est illis non consentire. **¶** **N**am quonies r̄sistit d̄yabo-
lū supamz angelos letificamz deū honoramz. **¶**
¶ **I**n p̄fectibz. **¶** **H**arū tēptationū quasdā oportet nos
maxime r̄sistendo supare ut p̄ualia vicia. **¶** **I**n
ardidiam supbia et inuidias quasdā v̄cō fugien-
do melius em euadimz q̄ pugnando ut lūculam

mulam auariciam licet enā pugna cont' eos sit mīa.
 In eodem debuisse at' teptatores videt' hesitatio in
 fide catholica et deperitio de dei mīa et pprie blas-
 phemie cont' deū et sanctos et teptatio sibi met in-
 iuncti manus et se pīendi. Et quodā pīeritas
 iugruloſe conſue medicinalē cōſiliū nō admittit.
 ſunt t' hēs iſta marie valent i'media pīmi ut
 conſolent' q' nō timeant illas teptatores quia
 magis pīficiūt ad meliū patiēti q' ad det'mētū.
 Sēdo ut patiēti tolerēt' ſicut ſi ſathanas aliq' ſi-
 biſibilis ut ſenſibilis tribulat. Tercio q' nō curēt
 nec rōnādo eis rīſtat' q' ex hoc magis q' conſi-
 cōte iſlāmāret' ſed ad alia tractanda cōuertat ſe
 homo quibz abſtractus obliuiſat' pīſſiōis ſue. Si
 aut corpali pīſſiōe laborans ſi habet quo occupat' q'
 obliuiſat' ſui leui9 interi' torquet'. Quarto ut
 orōibus ſuis et alior' bonor' homī nūc dūc rīme-
 dū imploet

i'media rō-
 ſpī blasphemie
 mīe et hēſi-
 tatio de ſe
 de i'

hinc

Ex tractatu ingreſſe hāſſia De i'nſtinctibz

Sciendū q' quadruplex eſt i'nſtinct9 ſū mīl
 or cōmotio. Primus i'nſtinct9 dīc' dīnus
 ſcēd' angelicus. t'c'us diaboliſus. q'rt9 nā

Non dicitur non est facile comprehendere quia frequenter
angelus sathane transfigurat se in angelum lucis et m
ciens creditur ex gratia quod est natus propter quod apparet natus
tribuit homini vivere ut cupienti ut istorum institutum dicit
agnoscat ut declinet a via que sibi via videtur autem
nouissima ducunt ad mortem ut scribitur prius in. **Laus**
vero et ratio que sit difficile predictos instinctus disci
here est similitudo et conformitas lumen naturalis et grati
tuti. Nam utriusque lumen dicit homini deum super omnia diligere
et. Et deo non est primum homini an istum dilectionis istum
eliciat a lumine naturali aut a lumine gratuito. **I**nstitutio
diuina propter distinctionem potest dupliciter signari. **O**mnis
illud ad quod instigatis exemplis christi et sanctorum te magis
conformet. **Q**uod patet. **C**onstat enim quod ex summo be
no non potest effluere nisi bonum. **E**t ergo deus sit summe
bonus etiam est quod per suum institutum non inclinat ho
minem nisi ad illud quod est sibi conueniens et optimum
hoc est autem exemplis christi conformare. **C**ontrario vero ille
instinctus qui hominem abducit ab exemplis christi. **I**tem
est contrarius instinctus diuino. **I**uxta illud mathei xii
non est meum contra me est. **E**t deo dixit saluator
io x. **E**go sum ostium quod videlicet ingredietes ad ve
ram beatitudinem perducit quia exempla virtutis nobis
per christum ostensa indubitanter hominem ad veram beatitudinem
perducunt. **E**t ideo bene subdit. **P**ro me si quis inficit sal
uabitur. **Q**ui autem per ostium illud non intrat sed al
terius alius ille fur est et latro ut scribitur ibidem.
Per quod euidenter inuit quod ille instinctus qui hominem ab
ducit ab exemplis christi animam spiritualiter necat et ipam
eterna beatitudine peruat propter quod signatur dicit illum in
stinctum furem et latronem. **S**ecundum signum est si illud
ad quod instigatis te magis in tempore humiliet quod fuscis
sine ipso. **H**oc est enim etiam indicium quod iste instinctus
ita quod secundo istum institutum ex hoc magis in tempore humiliet

**De effectu di
uino**

**De effectu di
uino**

et diuina et in vera beatitudine directum. **Ad** ex
 hoc videtur potest. Nam sicut superbia fuit causa et origo
 primo angelo et primo homini sui lapsus et dampna
 totius ita humilitas et contritio est via vera hominis in veram
 beatitudinem directum. **Tertium** signum est. **Fit** illud
 ad quod instigatus magis metalit te confortet et cor
 tuum magis congreget et adunet. **Ad** patet. **Na**
 expimento probamus quod quanto magis homo in seipsum
 recolligitur et cordi suo viamior existit tanto est
 potentior ad tentationes quaslibet repellendas. **Ad**
 stat autem quod instinctus diuinus semper ruorat hominem
 ab exterioribus tumultibus seculi et ipsum inuitat ad sim
 plicitatem et unitatem et intimitatem sui cordis. **Ad**
 eundem patet in bonis religiosis quorum facies co
 lueuit et simplex ad designanda eorum interiora et in
 timum mentis constantia. **Ipso** autem oculi sunt depressi
 ad designandum quod cor eorum sit elongatum ab affectibus
 terrenis et quod mens ipsorum in solo deo iugiter delectetur.
Quartum signum est si illud ad quod instigatus maior
 virtutum opulencia te reficiat atque dicitur quod patet.
 Nam illud est quod sicut deus in seipso est summum bonum
 ita se mouet hominem per suum instinctum ad illud quod
 est optimum et sibi magis gratum. **Sed** instinctus
 dicitur angelicus qui etiam potest dici quod triplici signo.
Primum quod in principio mentem hominis deiciat et conturbat.
 sed semper in fine mentem eigit et hominem consolatum
 relinquit. **Im** signum est quia angelus in prin
 cipio se occultat sed in fine seipsum manifestat.
Tertium signum est quod instinctus angelicus semper
 mouet ad illa que sunt utilia et bona in seipso li
 cet hoc quod prima facie homini non appareat. **propter** quod quod
 ut exire a suis instinctibus prestat a bono angelo debet
 illud ad quod instigat in mente sua reuolue et inuitat

3^m signum2^m signum

Designatum
angelicus
 3^m signum

2^m signum3^m signum

si actus

7 signum

De instin-
tu diabolico

primus signum

27

27

em ac si iam p[re]sentialit[er] s[er]m[on] esset. Et tunc assistat sibi
c[on]silia q[uod] illud sit deo grati[us] sibi p[ro]p[ri]o p[ro]fuit et p[ro]p[ri]o
utile et c[on]solatoriu[m] hoc cu[m] iudiciu[m] angeli instinctu[m]
Quartu[m] signu[m] instinctu[m] angelicu[m] est bone volu[n]tatis
exaltatio. Que quide[m] exaltatio fit t[ri]plu[m] s[e]c[un]d[u]m t[ri]a
genera ho[m]i[n]u[m]. Nam intipientes exaltantur per p[er]p[et]uam
detestatione[m]. **Officantes** per boni desiderii infla-
matione[m] et interioris deuotionis feruore[m] p[er] fa-
ctur per interiori diuine dulcedis p[er]gustatione[m]. **Ter-**
tius instinctu[m] dicit[ur] diabolicus. Et quia diabolus
ex obstinata malicia sue volu[n]tatis n[on] alit[er] adu[er]sat[ur] o[mn]i
bono hu[m]ano i[us]t[us] sicut institutus diuinus et angelicus
mine[m] s[ed] mouet ad bonu[m]. Ita et[er]o instinctu[m] diaboli-
cus s[ed] ho[m]i[n]e[m] inclinat ad malu[m]. Unde p[ri]mo est ostendit[ur]
cu[m] qualiter suu[m] instinctu[m] adu[er]set instinctu[m] diuinu[m]. Et
quo adu[er]set instinctu[m] angelicu[m]. **Primo** p[ri]mu[m] est s[er]m[on]
e[st] q[uod] instinctu[m] diabolicus p[er] d[ist]in[ct]u[m] quadrupli-
signu[m]. **Primu[m] signu[m] est** q[uod] illud ad q[uod] diabolus insti-
gat s[ed] est c[on]trariu[m] i[n] re ueritate exemplis cristi et
uite sancto[rum] et si hoc q[ui]s non uideat i[n] appa[re]ntia
est tamen c[on]trariu[m] i[n] rei ueritate et existencia. **Secundu[m]**
signu[m] q[uod] illud ad q[uod] instigat diabolus ho[m]i[n]e[m] eleuat
i[n] quida[m] a[n]i[m]i magnitudine et facit eu[m] rigido[rum]
et p[re]sumptuosu[m] i[n] sua p[ro]p[ri]a volu[n]tate quia sicut casus
ip[s]ius diaboli sup[er] sit origine[m] ex sua p[ro]p[ri]a excellencia
suu[m] instinctu[m] ho[m]i[n]e[m] eleuat i[n] quida[m] magnitudine
p[ro]p[ri]e excellencie et i[n] magna est[er]nitate p[ro]p[ri]e reputa-
tio[n]is et p[er] hoc ip[s]u[m] ho[m]i[n]e[m] firmat i[n] rigore p[ro]p[ri]e volu[n]tatis
Quartu[m] signu[m] est q[uod] illud ad q[uod] instigat
diabolus est ut ho[m]i[n]e[m] sibi consensiet i[n] vitiis
et donis g[ra]tulis magis extenuet. **Restat** ostendit[ur]
de qualiter instinctu[m] diabolicus adu[er]sat i[n] instin-
ctu angelicu[m] q[uod] s[er]m[on] p[er] tota quadrupli signu[m]

Terciu[m] signu[m] est q[uod] illud ad q[uod] diabolus instigat ho[m]i[n]e[m] a corde suo
magis elongat et reddit eu[m] magis maliciu[m] i[n] seip[s]o

Uniu signū est qd per suū instictū semp in pñ
 cupio hoīez consolatur pponēs sibi delictōez pñ gaudū
 mīoz et gñalitatē pñ comodi sed in fine ipm in
 memore et mesticia relinquit. **S**ecūm est signū
 qd eius instictus in pñcipio suggerit hōi securitate
 sed in fine itōtōt ad diffidētiā et dubietatem. **Q**uia
 hoc est pñm sue falsitatis qd hoīez in pñcipio securū
 pñcipit ut laqum sue machinatiois minus timeat
 ut adūtat sed in fine ipm in diffidētiā relinquit ut si
 bi pñem uenē tollat et ei confidētiā diuini auxiliū sub
 trahat. **T**ercū signū est qd pñt fraudē et dolum
 in suis instictibz occultatū nullā confidētiā habē pñ
 qd suis instictz bonū exitū forciat. **P**atet ex hoc
 qd si homo cūspiciat illud ad qd instigat in diligētē
 distīctōez sue cōsidētiōis statim adūtat qd nichil boni sibi
 erūm potit puenire qd ex eo cōtingit quia interior con
 sciā et sui cordis intima tali instictui rēuē mirāt.
Quartū signū diabolici instictz est bone volū
 tatis extīctio et caritatis enervatio. **E**x mībi de na
 as rege amonitaz qui dixit ad viōs iabes galaat.
 In hoc feriā vobiscū fecis ut erūā oīm vīm oculos
 de vros. **R**e. **Q**uartus instictus est nālis qm
 uoie est vitiosus quia nimis peiculose tpuēgnat
 hoīez spiritualitē pñficiē cupiente. **A**d cuius maiorem
 cōsidētiā est cōsidērādū qd homo pñualitē pñficiē desi
 derans aut conat ad hoc ut pñficiat in augmētō
 sciē et cognitiōis vērītatis. **S**ed qd pñficiat in augmētō
 grē et salutis. **E**t utroqz mō nīm est hōi qd bene
 cognoscat subieptōez et nālis instictus motū pñt qd
 est sciēdū qd tñpū signū pñt quis cognoscere vñpū
 conat qd habet ad pñficiēdū in vērītate cogitōez
 pñdat ab instictu nāli ut non. **U**niu signū
 est qd istoz sciā et intellāis libē ppargitur ad

pñ

merore 27

37

eduat

27

De instictu
nali

pperari et fantasmatu multitudinē nec ipōs recolligit
 ad mētis unitatē. **H**or em est euidens signū natū
 institutus. **Q**uod p̄ hoc. Nam sp̄ ad hoc tendit na
 tūalis conatus ut genēt sibi filie. sed conatus gr̄
 ad hoc tendit q̄ mens cū ipō deo tamq̄ cū suo fili
 unitatē. **S**ecūm signū est q̄ institutus natūalis hō
 inflat et ad magnā complacētiam suip̄q̄ et estu
 tione instigat. sed institutus gr̄ q̄tūq̄ hōmo p̄
 hat semp̄ magis in sua estuacōe ipm̄ deit et exte
 nuat. **T**ertū signū est q̄ institutus natūalis
 facit hōies tepescere in conatu et feruore p̄ficiē
 et minuit in ipō dīne dilcōis ardore. sed institutus
 gr̄ augēt in hōie p̄ficiēdi conatū. et etiā ardore
 diuine dilcōis. **S**equit̄. Quō institutus nālis m̄
 pugnat hōies proficē volentē in augmētō gr̄e
 et sanctitatis formalit̄ p̄ficiat̄ et q̄tū ad extēiora
 et hoc q̄tū ad duo videlicet q̄tū ad dona itellectū
 in quibz sanctitas for̄lit̄ p̄ficiat̄ et quātū ad extēiora
 in quibus actus virtutis virtualit̄ extet̄.

De sonetate p̄uorū virtutū

Qm̄ in nullo
 obest p̄uor
 sonetate

Primū p̄dest ad conseruandā. **B**asilg i. i. i. i.
 memoria dei secretius et remotius habitac
 Nam p̄mixtim viuē cū hys qm̄ negligētius agūt
 cū tiorē dei et cōceptū habet mandata eius p̄
 vīm nocet. **S**icut salomon testatur dīcēs. Cum

homine matido ne habitauis ne forte discas vias
 eius et accipias laqueos aie tue. **Et** itm. p^r q^d erite
 de medio eoz. et separam ab eis dicit dñs. **Ad** ipm respicit
 igit ut neq per oculos neq per aures recipiam⁹ illece
 bras. **Paulatim** ad patr^m longo vsu inheam⁹ consue
 pessime. **Et** rursum ut possim⁹ orom⁹ vatie oportet p^o
 seuerius habitae. **Hoc** em⁹ nro et pcedetes consuetu
 dines credim⁹ in quibz tot mada dei agebamus.
Non em⁹ p^ris est labor ut se quis a p^rore nō bona
 consuetudine reflectat aut ruoret quāquid mos lo
 go tpe confirmatus vhm quodā optinet natie. **O**
 portet ergo nos p^rmo om⁹ negae nosipos. et tollē
 cruce xpi et sic cū sequi. **Uegam⁹** aut nos hoc nro
 super oia pteite consuetudis obliu⁹ voluntates p^ras
 abnegam⁹ et ita non solū ab hoibz non rē agētibz
 vñ etiā a nostris ipis mordiatis et mōpositis mo
 ribz scedam⁹. **Alioqñ** ut in eadē quis consuetudine
 atq in p^rore cōuersatione pmanēs emēde se possit
 et corrigē. **Difficilissimū** est ^{p^rmo} ut verū dūtam penitē
 t^r possibile. **Sed** ad hoc ipm ut tollat quis cruce suā
 et sequat^r xpm plūmū impedit societas et p^rmix
 tio eoz qui vita dissili viuūt. **Nam** patū ēē ad mor
 tem pro xpo et mortificāe mēbra que sūt sup tram
 et pro noie xpi libet ferre distine omē. **Hoc** est tollē
 cruce suā. **Ad** q^d videm⁹ grande impedimētū posse
 nobis oboriri ab hīs qui dissilies sūt ut vita uel
 moribus. **Et** ad cetera alia que mltā sūt accedit etiā
 hoc ut respiciens aīa ad mltitudinē neq^t viuēt.
Primo obtrūpet et impediāt ne maloz suoz capiat
 intellēm et possit purgare per p^rimāz q^d deliquit ul
 causas culpe rēde per emēdationē miorū. **In** cōpa
 ratione etem⁹ pessior aliqd se magnū estiat pferisse

271

 Abnegatio
 suppositus

¶ Cum deinde impedimentis et perturbacionibus atque
cupacionibus quas cor hominis in vita habere solet prem-
sis illud quod maius omnino est et preciosius memoria de
non potest custodire. Quia depulsa ab animis et ex-
sa non solum omni leticia sed et gaudio caret domino et
dilectionis domini sustinet detrimenta et dulcedine di-
non sentiat eloqui ut dicat. **¶** Dulcia faucibus meis
eloquia tua. **¶** Gregorius super ezechielam omni in super
illo Increduli et subversores sunt terram et cum scorpio-
nibus habitas Increduli quippe filii subversores et
scorpiones sunt quia et audita ei que dei sunt non
credunt et eos quos prevalent a bonis moribus sub-
vertunt et quos inflectere non valent occultis machi-
nationibus ferunt. Quia in re hoc quoque notandum
est quod cum propheta dicit increduli et subversores sunt ter-
ram et cum scorpiionibus habitas nobis consolatio mi-
serationum perfertur quos sepe tedet vivere dum nolimus
cum malis habitare. Quicquid enim cur non omnes boni
sunt qui nobiscum vivunt mala proximorum ferre nolimus
omnes sanctos iam debet esse determinum dum esse volumus
quod ex proximis portamus. Sed hac in re luce clarius
patet dum malos potius reuimus quam multum ad huc
ipsi de bonis nostris habeant. Neque enim potest bonus esse
nisi qui fuit et tamen malis bonis. Hinc beatus iohannes
de semetipso assuit dicens. fratres mei draconum et scor-
pionum. Hinc paulus apostolus discipulis dicit.
medio nationis prece et prece inter quos lucetis sicut
lucaria in mundo. Hinc petrus gregorius dominici passus
dicit Iustum loth oppressum a nephandorum iniusta con-
tione eripuit. Aspectu enim et auditu iustus erat
habitans apud eos qui de die in diem animam in
iniquis opibus cruciabant. Sepe vero cum de vita pro-

mori querimus mutare locum conam secretu vite re
 motiore elige videlicet ignorantibus quia si desit spiritus
 non adiuuat locus. **I**dem enim loth de quo loquimur in
 sodomis suis exstitit in morte peccauit. Quia aut
 loca mentem non muniunt ipse huani generis primus
 testatur parens qui et in paradiso cecidit. Sed minus
 sunt oia que loquimur ex terra. Nam si locus saluare po-
 tuisset sathan de celo non cadet. Unde psalmista
 ubique in hoc mundo temptationes esse cognoscens que
 sunt locum quo fugiet sed sine deo inuenire non potuit
 inuitum. Ex qua re et ipse sibi locum fieri petiit ap-
 p' locum quesivit dicens. **A**sto michi in deum protectore
 et in locum munium ut saluum me facias. Tolerandi
 ergo ubique sunt primi quia abel fieri non valet quod ha-
 bit in malicia non exeret. **U**num vero est pro quo vita
 in societate debeat malorum ne si forte corrigi non va-
 lent ad imitandum trahant. Et cum ipse a sua mali-
 tia non imitantur eos qui sibi coniuncti fuerint puer-
 tant. Unde paulus ait. **C**orrupti mores colloqua-
 praua. Et sicut per saluone dicit. **N**oli amicus
 esse homini uariando nec ambules cum uiro furioso ne for-
 te distas semitas eius. et sumas scandalum anime
 tue. Sicut ergo persona uiri puerfos primos non debet
 fugere quia et eos sepe ad rationem trahunt et ipse
 ad puritatem nunquam trahunt ita infirmi quique socie-
 tatem dedinare debent prius ne mala que frequenter
 asspiciunt et corrigere non valent delectentur imitari.
Sic enim uerba primorum audiendo cotidie sumimus
 in mente sicut flando atque respirando aerem
 trahimus corpori. Et sicut malus aer assiduo fla-
 tu tractus inficit corpus ita praua locutio assidue
 audita infirmatui inficit animum ut tabescat delecta-
 tione prauis operis assidui iniquitate sermonis.

In solitudine
quiescit

Item Prox xxx sup illo Qui dedit in solitudine domini
Hoc loco solitudinis debemus intelligere corpus an solitudinem cordis. Sed quod prodest solitudo corporis si solitudo defuit cordis. Qui torpe rimotus vult sed in milibus consuetudinis humane terrenorum desideriorum cogitatione se infeit non est in solitudine. Si vero premarum aliquis populis turbis et in multis curarum secularium tumultibus in corde patiat non est in urbe. Ita quod bene consuetudinibus premarum solitudo mentis tribuit ut erurgentem intus sensus strepitum terrenorum desideriorum premarum ut ebullientes ad infima tuas cordis per supernam refrigerant amorem omnes quod motus importunus se offensus leuium cogitationum quasi quasdam circumstantes muscas ab oculis mentis abigant manu clementis et quoddam sibi cum domino intra se secretum querunt ubi tamen illo extior cessante strepitu per desideria interna silent loquantur. Basilus in regula
In multis vtile esse video vitam coeque ducere tamen huius qui eiusdem sunt voluntatis ac propositi. Primum quod etiam ad usus corporales virtus quod ministerium uniusquisque vixit solus sibi non sufficit et ideo per huius quod ad ministerium vite nostre necessaria sunt iuxta opera nostra egemus. Sicut enim per hoc homo in alio quiddam suis vibus utitur. In alio vero indiget aliens et sine adiumento ceterorum membrorum nec explere opus suum nec sufficere suis vibus potest ita etiam in hac vita solitaria pati videtur cum non ei quod mest vtile esse possit nec acquirere quod deest. Item sed nec culpas quidem suas unguisquodque ac vicia facile dimittit cum qui arguat nemo sit. Et facile huiusmodi homini accidere potest illud quod scriptum est. De soli si ceciderit non est alius qui erigat. Sed mandata a pluribus quiddam facilius adimplentur. Ab uno vero dum unus

Quod ad coe
vita fugi
videtur et quod
propter rationem vicia

opa. i. diligenter

uidet impuleri aliud impedit. **Quo** solus quis visitabit
 infirmum. **Aut** quo suscipiet peregrinum. **Si** uero omnes sumus
 corpus christi singuli aut alterutrum membra portamus
 per consociationem. uelut in uno corpore copage in spiritu
 sancto aptari et coniungi debemus ad invicem. **Quo** dem
 nec sufficere potest unus ad suscipiendos omnia dona spiritus
 sancti quia secundum uniuscuiusque mensuram fidei et donorum spiritus
 sancti distributio celebratur ut id quod per partes uniuscuiusque
 distributum est rursus tamquam membrum ad conformationem
 unius corporis doceat et conspiret. **Alii** enim datur sermo sa-
 piencie. **Alii** sermo scientie. **Alii** fides. **Alii** prophetia. **Alii** gratia
 sanitatum et cetera que singula unusquisque non tam pro se
 unusquisque quam pro aliis suscipit a spiritu sancto. **Et** ideo nate
 est uniuscuiusque gratiam quam suscepit a spiritu sancto diuinitus
 adesse. **Accidit** ergo ut is qui remotus uiuit et sepa-
 tus una gratiaque suscipiat gratiam et hanc ipsam inuicem
 faciat dum nihil per eam operatur sed defodit eam et semet
 ipsum quod quantum et eius sit periculi nostis omnes qui euangelium
 legistis. **Si** autem ceteris communit gratiam et ea ipsa per-
 fruuntur ipse quod ipse suscepit et multiplicat in eo dum
 roboratur et retinet et ipse nichilominus perficit per
 gratiam reliquorum. **Sed** aduersus insidias inimicorum
 qui ex insidiis inferunt multo cauciosus est et utilior socie-
 tas plurimorum ut facilius suscitetur a sompno si quis forte
 obdormierit sompno illo qui ducit ad mortem. **Sed** et
 delinquenti facilius delictum suum apparebit cum a pluribus
 uel arguitur uel notatur secundum quod et apostolus dicit. **Suffi-**
ciat ei qui eiusmodi est obmirgatio que fit a pluribus.
Sed et in oratione non prius emolumentum a pluribus
 nascitur cum consensu et unanimitate orantibus ut ex
 multorum personis per gratiam que in nobis est deo gratie re-
 ferantur et plura ibi. **Isidorus de summo bono** **Do**

a

cuius

noſſi ſocietatem requieſſi ſuis ſocius conſortis
eis et vtiſſis. **I**dem. **Q**uoniam quicquid ſubtrahit ſe
do. tantum opus eſt ut ſe aſſociet bonorum conſortio.
Non enim hoc vniuſumque propter ſe ſolet ut qualis
ipse fuit. tales ſibi coniungi et alios velit

De patria et patribus pro x^o vltimo
Dixit dominus ad abraham **E**grede de terra
tua et de cognatione tua et de domo
patris tui et veni in terram quam monſtrabo tibi faciam
que te inſerem magnam. et benedicam tibi et multi
ficabo nomen tuum. eris que benedicens. **A**lman
Nullus ut ad rem pertinet tantum ſerpm pignori
tradidit. ſicut magnus ille qui audiuit. **E**grede
de terra tua de cognatione tua et de domo patris tui
Item ad alienas linguas et barbaram terram vocatus
fuit. **Q**ui ſcilicet cum mundum poſt abrenunciacionem con
ſat uel propter quod exiſtat. **I**nt. in laqueos eorum et ponant
incedet. aut conquinabit de hijs que fuerunt in ipſis
ex deliberacione meditando. uel non iniquatus manu
iniquatos diuidit et ipſe iniquabit. **I**dem **N**os
ut odientes proprios et domeſticos moſ ſeu loca reſer
dum. **A**bsit **N**am ſicut in vniuſis bonis alijs ita
et in iſto criſtus ſuus eſt nobis dominus et magiſter.
Apparet enim et ipſe pater ſecundum carnem plinque re
linquens. **A**udiens a quibusdam matrem tuam et fratres tuos
foris ſtant et querunt te. **C**onfeſſum bonus magiſter
impoſſibile nobis oſtendit odium dicens. **M**ater mea
et fratres mei ſunt qui faciunt voluntate patris mei qui eſt
in celis. **S**ic tibi pater qui ad omnes patrum tuorum colla
bonae teſtiſt et vult. **M**ater vero tua ſit copulatio aſſoci
dibz lauac te volens. **F**ratres vero qui ad curſum et viam ſue
nam teſtiſt collaboat et cohortatur. **P**oſſide vixit me
uſibilem memoriam mortis. **F**ilius vero tui dilectiſſi

hinc suspiria cordis et gemitus. Serui posside corpa
 tua. Lincos vō tuos scās vīrutes/que quidē in tpe ex
 itus tibi p̄desse sibi amice fuerit. **H**ec est enī qua
 tio querētū dñm. **D**ilaō et desideiū dei dilōnem
 parentū extirxit. **Q**ui vō utrūq; sibi se habē dnt
 sedunt seipm. **A**udientis duente. **N**eo potest duobus
 dñs seruire. **E**t que sequūt? **N**on veni aut dñs pacē
 mittere mīram et amorē pntū ad filios et fratres
 mīrū seruire eligētes. **S**ed pugnā et gladiū. **D**em enī
 separe dei amatoēs ab amatoribus mūdi/matiales
 ab immatērialibus/amatoēs vane glē ab hūilibus.
Daudet enī et epulat dñs sup dissensionē et sepano
 nē p̄t p̄fiam ad ipām caritatem. **E**dem/ai ado
 mestus nris per tempus et tpa recedētes modū
 quidam religiositate aut cōpūctionē aut cōtinentiam
 uel abstinentiam nobisipis acquisierim/ tū demū co
 gitatoribus vānis mīstātes iterū agēde ad ipām pa
 triam nobis imittūt ad edificatiōne mīltor et vtili
 tatem et formā ducūt sciētū nros illitos actus.
Sed vō bene exiteim⁹ sermone et vili sūa utrūq;
 potētes tū igit ad aīas saluatoēs et mīgrōs nos ad
 mūdū redīe paut ut in portu bene cōgregata in
 pelago nīae dissipam⁹. **I**ncōuertibilis fuge egiptū.
Nam corda ibīdem cōuersa trā ipassibilitatis ihrlm
 non viderūt. **H**omī est cōtristatē parētes et nō dñm
 nostrū ihlm xpm. **I**te enī saluauit et plasmauit. **I**n
 vō sepi⁹ quos diligerūt p̄diderūt. et pems etms
 tradiderūt. **N**e miserearis lacrimar parētū et ai
 corū. **U**iquī in futurū etnalt⁹ plorabis. **Q**uī itū
 dant te p̄m̄q̄m sicut apes magis vō sicut ves
 pe sup te lamētū facientes/ cōfestim tuā mortem
 et actus aīe oculo vīsimutabili mītuē. ut dolore
 dolore valeas remouē. **S**p̄det nobis dolose nri

Cydia^l sua
 det redīe ad
 pntes sub
 spene boni

8

male

De lacrimis
 pntis nō
 quādo

et non mi vniusa amabilia pmpia page. **I**tem
vō eoz est vtiuosū nr̄m impēdie cursū et viā
lientes si sit cōsepter ad ppām m̄f̄etione nos
here q̄ant. **I**tem **S**i omnis ppheta sine honore
p̄ia sua sicut dicit dñs. **V**ideam⁹ ne forte fiam⁹
bis peregrinatio vānitatis occasio. **T**heo⁹ in ep̄
ad heliodorū. **Q**uid facis in pati⁹ domo delictate
miles. **E**cce adū sai⁹ in pectoꝝ tuo xpm conatur
ocidē. **E**cce donatū qd' militatus accepas hostili
castra suspirent. **L**icet puulus ex collo pendent
nepos licet sparsa crine et suffis vestibus vbi
q̄bz te miterat mat' ostendat licet in lumine p
nateat p̄calcato p̄ge p̄e sicutis oculis ad verillū
cruris euola. **S**olū pietati⁹ gen⁹ est in hac re c
arudele. **G**ladiū tenet hostis ut me p̄emari
ego de matris lacrimis cogitabo. **P**at̄re m
lūā deserā au sepulturā xpi causā nō debeo
quā eam omibz ei⁹ cā debeo. **D**ñō passio tim
de consulens petrus scādalū fuit. **P**aulus
retinētibz se fr̄ibz ne iheosolima p̄get rudit
fiant plorātes et cōturbātes cor meū. **E**go on
non solū ligat⁹ sed et moi iheosolimā patius sū
p̄ noie ihu xpi. **A**ries iste pietatis quo fides q̄n
tur / euāgelii retōndēdus est m̄io. **M**ater mei
et fr̄es mei hū sūt qui faciūt volūtate p̄is mei
qui in celis ē. **S**i credant in xpo faueat michi p̄o
noie pugnatio / si non credant mortuū sepeliat me
tuos suos. **C**ore in om̄e sup̄ euā. **S**i quis venit
ad me et non odit patre suū et matrē suā et ut
ore et filios et fr̄es et sorores / adhuc aut et aia
suā non p̄t me⁹ ēē discipul⁹. **A**met⁹ q̄libz thot

suspirant

**De amoe ad
pentec q̄n
imp̄**

modo aduersarius. sed in via dei totitarius non ametur
 p̄m̄q̄s. Quisq̄s em̄ iam et̄na cōcupiscit in ea quā
~~agat~~ aggreditur causa dei extra patre extra
 matre et̄ uxore extra filios extra cognatos extra
 semetip̄m fieri debet ut eo uer̄ cognoscat deū quo
 in eius causa neminē recognoscat. Multū namq̄
 est q̄ carnalis affectus intētiōe mentis diuerberat.
 eius q̄ aāe obscurat. Quos tamē uorios neq̄m
 patim̄ si eos p̄mendo teneam̄. Amādi ergo sūt p̄ri
 impendēda caritas oibz et p̄m̄q̄s et extraneis. nec t̄
 pro earū caritate ubi a dei amorē flectēdū. Sequitur
 ubi de patris que ducebant archam dñi in bethsa
 nis. Item in om̄e sup̄ illo Si autē manū tua ne
 pes. Item hoc est dicē si quis fuit tibi p̄ciosus ut oculi
 necessarij ut manū p̄m̄q̄s ut pes et a via dei te
 recedē p̄suasit huius amorē absinde et p̄te abs te.
 Melius est te solū intrare ad uitā. q̄ cū multa tur
 ba p̄m̄quorū mitti in ignē et̄nū. Ad p̄fāt hōi sitō
 tu mudū lucret. Ubi gratia blandit uxor minā
 pat̄ p̄suadet soror et frater tu autē in via dei firmus
 sta ne illos trahat amādo a dei amorē recedās sed
 iuxta illud q̄ alibi ait. Sine mortuos sepeliē mortu
 os suos. Bernardus ad parētes helie ex p̄sona
 eius. Sola causa qua licet non obedire parētibus
 deo est. Ipe em̄ dicit. Qui amat patre aut matre
 plūq̄ me nō est me dignus. Item Qd rū patre o seuā
 matre o parētes crudeles et ip̄os s̄mo nō putes s̄
 p̄emptos. quorū dolor salus pignoris. quorū cōsolatio
 mors est filiū qui maluit me perire cū eis q̄ regnāe
 sine eis. Item in sermōe de nuptijs. Quid in
 et tibi est mulier. Item q̄ fr̄es ut q̄ r̄det p̄us. Ubi
 q̄ p̄p̄ nos ut cōsiles ad dñm iam nō sollicitet

carnalium uia parentum. et uarietates ille non impedit
aut gratia spuale. Quidam enim de mundo sumus debitor
res nos constat esse parentibus. Ac postquam reliquimus
nosmetipsos. multo magis ab eorum sollicitudine liberi su-
mus. Unde legimus fratres quendam in hemo conuersum
tem cum ad eum carnalis fratris auribus gratia aduersus
respondisse ut adiecit aliter fratres cum ille utique iam ob-
isset. Durante illo et dicente quia mortuus est se quod
mortuum esse respondit. In uassum

De humilibus vestibus

liby pater

De pater a
desse pater
vestitu

De ferre preciosa vestimenta. Tractatu de re
est pater. Quid probat sic. Quia preciosa dicitur
relative. Et ita preciositas vestium sonat in excessu
ipsi modi primo includit corruptione modi ita primo
statu. Corruptio autem uel excessus modi pater est.
Cum bonum secundum augmentum in libro de natura boni consistat
in modo specie et ordine. Et secundum istud loquitur beatus
gregorius in omni. Si cultus preciosarum vestium pater non
esset nequaquam sermo dei tam uigilantem exprimeret
diues qui torquatur apud inferos bisso et purpura
indutus fuisse. Iohannes Nemo ergo estimet in fluxu alio
studio preciosarum vestium pater deesse quia si hoc cultus
non esset nullomodo iohannes dominus de vestimentis apper-

tate vestimenti sui laudasset. Si hoc culpa non esset, pe-
 trus apostolus per epulas fecit a presbyteris vestium appe-
 titu nequaquam compeisset dicens. Non in veste presbiteria. Ne-
 scite ergo que culpa sit etiam hoc vobis appetere a quo
 tuamur pastor enim etiam fecit prohibere. ¶ Propositas
 vestium multa habet vicia sibi anxia et committenda u-
 timo vana gloriam et superbiam. 1° viciu. 2° viciu mol-
 liti rapine. 3° nimia sollicitudine ad parandum
 et conseruandum. Primito quia ea deferentes confundunt
 pauperes non habentes. Sexto scandalizant alios. Na-
 mulier induta presbiteria est laqueus viris. et vir mulie-
 ribus. Per oia declarat in deo tractatu. ¶ Pro
 recomendatione autem humilium et vilium vestimentorum. Sane
 dū q^d scdm bēn thomā in q^uonibz suis de q^ulibet quor-
 libeto rā rini. Duo ad istud aliter est loquendum
 de psona publica in dignitate aliqua uel placita
 constituta. Aliter de psona priuata cui nulla cura
 regiminis uel placitis est commissa. In psona vō pub-
 lica duo considerantur saluē status dignitas aucto-
 ritas et ppē psonē cōditio. Circa que duo ita se ha-
 bere debet ne dignitatis auctoritas veniat in co-
 ruptū. et ne ppē etiam in superbiam effeatur. Vtrūq^{ue} rei
 p^{er} se laudabile et q^{uod} presbiteris vtiat^{ur} ad rueria aucto-
 ritatis inducenda et q^{uod} vilibus vtiat^{ur} ratiōe ppē hū-
 litatis. Sic dūtaxat ne que ad auctoritatem cōser-
 uandā fuit in superbiam degenit et ne dū nimis ser-
 uatur humilitas regedi frangat^{ur} auctoritas. ¶ Per
 thomas Ex quo sequit^{ur} q^{uod} vtiat^{ur} et laudabile sit
 in psona publica si ppē humilitatis intuitu vestimē-
 ta defeat humilia. Vnde in laude bēi martini legi^{tur}
 q^{uod} post susceptū episcopatu eadē in eisd vestibz mansit

Quia plura
 vicia co-
 mmittit
 molliciei

vestibz
 De humilibz
 vestibz

vilitas et abiectio. Et iste prelatus ut superior si fieri potest
 tollat reginū potius debet recomēdare sublimitate
 comūfacionis et inoētia vite ut potius nos et vitam
 nostrā reuerent q̄ togam uel tūtām marie plati
 ecclesiastici. **Hic** em̄ aut nūq̄ de sās legit q̄ aucto
 ritatē reginū priusitate vestiū exhibebant reuerentiā
 sed potius vestiū vilitate morū hūilitate et vite sanc
 titate. **Sic** apli xpi fecerūt sic eorū successores de quibz
 legit q̄ fuerūt hoies pānosī viliūz pānis mōdū.
Vnde in alia btus gregoriū in p̄mo dialogū scribit
 de btō equitio abbe mōstē q̄ tam vilis eāt mū
 tibz atq̄ ita despectus ut si quis illū fortasse ne
 ciēt salutari enā resalutē despuēt. **Qui** quoniam
 hoibz esse despectus non erubuit magnā et singulā
 re grām apud deū meruit. **De** p̄sone vō p̄uatiō
 quibz nulla cūa reginū ut platiōis est cōmissa
 dūcū scdm btū thomā in loco p̄allegato q̄ melio
 rie et vtuose agūt si m̄tuitu p̄pe hūilitatis et amē
 cōtēptus mūdi deferūt vestimēta hūilia enā hū
 milia uel vilia q̄ statū p̄pe requit. **Hic gregoriū**
in omē Si abiectio vilis mōdūti p̄tq̄ nō eēt euāge
 lista de iohāne tā vigilāt nō dicit. **Erat** mōdū
 pilis cameloy. **Sed** quia habitq̄ est q̄ signū dispo
 nit ut statq̄ hūanū. **Quā** ut dicit **ec̄i xxi** Amictū
 hois amittat de eo. **Sed** m̄ hoc vilitas habitq̄ quā
 ē signū tristitiae. **Quāq̄** vō cōtēptq̄ diuiciay uel mūdi
 in statq̄. **Sicut** dicit thomas in 2^a 2^e q̄e c̄ lxxviii
Primo mōdo in quātū habitq̄ vilis est signū tristitiae
 sic p̄tinet p̄cipue ad penitētes. **Et** illi qui p̄uati
 agūt

Vilis et hūil
 habitq̄ p̄t
 nō ad pen
 q̄ deū pla
 tat

modum debent habitum vilem ad placandum divinam seu-
 tatem. Et patet sone in de rege qui indutus est sac-
 co. Et regu rri de achab qui optuit calneo carmen.
 Item de mothy et hester qui spe tribulacionis et pe-
 nitencie exuerunt se vestibz letine. Unde quo humi-
 litas vestiu deu placat oñdit petrus damiani
in li de contemptu mundi. Rex inqt minime purpura
 indutq ppe ciuitatis excidui times cooptus in
 sacco dimi fionis motu totriti cordis humilitate
 placauit. Ezechias q cultu dectatus terribilis
 regis assirioz minas tremefactus auert sed morit
 spe calneo tetigit calneo qz tectq ad ppham nit
 te nuncios no erubuit. Propm dñe mitorie
 et optatu ppeitatis oratulu reportauit que
 nimiru pmissio telerrie venit ad exitu. Nam
actus dñi Nam angelus dñi centu octoginta
 quq milia assirioz vna nocte percussit. Uides
 ergo apud deu qntu vestis fluxa distat ab as-
 pex. ppeitatis qa que natu delicata meruerit
 vilis et abiecta vestis indut placat et que plac
 bilon illa reddideat venia dignu ista comedat.
 Quis aut apud deu mometi sit vestiu ornatus
 egregiq ille pphatu ysaias euideter oñdit qui
 nimiru ad dñe nissomis impetu vestimenta depo-
 suit. et per fum anoz spatium nudus et distala-
 atq incessit. Erubescat igit humana supbia con-
 fidat mens misera hanc gle peste corrupta
 re plua ibi. Non solu aut illi qui pma agut s
 sicut dunt Io in suma papue copetit vilibz ves-

pcep. qm

tibus uti hys qui alios ubi et exemplo ad pma
hortantur. Sicut fuerunt prophete de quibz aplice
dicit ad hebreos xi. Firmuerunt in melotibus et pe
libus caprimis. Et mathei iii de iohane qui spe
cialit pma portauit dicit q ead nudata pilis
camelorum. Vbi glosa Qui pma portat habitu
pme pferat. Sed mo in qntu habitu est signu
coteptus diuinau papue ptinet ad religiosos
qui oibz debet abrenuntiae et nichil hie nisi in
roi. De quo hugo in h^o de disciplina claustrali. Et
etia signu coteptus gle mudoane. Vnde petrus
damiani vnde sup Qui ergo ita simpliat q
datur ut quale se in deformitate habitu sui p
talem se in opinione videat ee desid^{et} huc ppo
mystelii xpi veat^{ur} portat et truce post eu mudo
mortuus baulat tatoq in diuis obtutibz clari
or reddit^{ur} qto apud huianos. oculos deppiamili
or. Et fructuoso comertio is que vestis erior se
dat. gra mtiore choruscit. h^{ic} ille **M**axime
aut habitu huilis et abiectus ducit hoie ad m
teiore humilitate et metis bassagone. Vnde illi
qui intut^{ur} profice in vtrute humilitatis / suope q
re debet abiectum et despectum induit. Vnde la
filii in regula Si em mqi studiu habendu est
minimos et om ee nouissimos / etu est quia et mdu
metis om nouissimos nos deputae debemus.
Nam filii qui glam induunt^{ur} sibi ppledoe con
quirut / satagut quo piosis et magnificas ves
tibz videat^{ur} induiti. Ita coseques est eu qui vltimu
et nouissimu per nimia humilitate plate^{re} stude^{re}

inducta

digne debere hoc in quo omni vitium et uicissim ap-
pareat hic ille. Item uilis et abiectus habitus plures pser-
uat in uitiis. Erubescunt enim propter uilitatem habitus
corporis secularium se ingerere. Unde dicit basilus Itaque
uilius pedagogus quidam infirmioribus habitus iste reli-
gionis est. ut etiam multos eos ab ope inhonesto et
indecenti custodiat. Plura de hac materia inuenies in dno
tractatu.

B De labore manuum
Satus paulus scribit in epla prima ad thessa-
loniam. Rogamus autem uos fratres ut habundetis ma-
gis et operam detis ut quieti sitis et ut unum ne
gatiu agatis et operam manibus uestris sicut precepimus
uobis et honeste ambuletis ad eos qui foris sunt et
nullus aliqd desidetis. Item 2^a thess in Ipi enim satis
pudmon nos oporteat multum quonia non in quiete
sumus. Vos. Nec pane gratis manducamus ab aliquo
sed in labore et fatigatione nocte ac die operantes ne
que unum grauemus. Non enim quasi non habuimus
potatem sed ut nosmetipsos forma daremus uobis
ad imitationem nos. Nam cum essemus apud uos hic de-
murebamur uobis. Cum si quis non uult laborem nec
manducet. Iudicemus enim inter uos quosdam ambulare
inuitate nichil operantes sed auose agentes. Uis autem
qui huiusmodi sunt denunciamus et obsecramus in dno ihu

1° diliget
latus paulus
et alii scri
ptis labor
uerunt mal
le suis

ignire

pro ut tū splendo opantes suū panē maduerent.
Glosa suū panē. v. suo labōe pti et acq̄siti. **E**t
Inter rō **A**nneto aut mittens paulq̄ votauit ma
iores natu emē. Et tū venissent ad eū et sil' cent.
Dixit ad eos **D**os satis a p̄ma die qua ingressus
sum in asia qualis per omē t̄p̄t vobiscū fueri. Et
subdit **A**rgentū et aurū aut vestem nullig tōcū
piū. **D**os ipsi satis. **Q**m̄ ad ea que opus m̄ erant
m̄struerūt manus ista. **E**cce oīa oñdi vobis qm̄
sic laborantes oportet suscipe ifnos et mēnisse
verbi dñi ihu. **Q**uonia ip̄e dixit **B**eatū q̄ m̄
gis dāe q̄ accipe. **I**te actū rōm **P**ost hec e
gressus ab athēis vesit thormithū et mueres que
dam iudeū noīe aquilā ponticū gñe r̄. **E**t q̄ ex
eat artis m̄ebat apud eos et opaba. **E**rat em̄ se
nostōne artis. **E**t institutis p̄m̄ lō h̄o c̄o r̄m
Nullū em̄ t̄p̄t ab opis ex̄tinaōe vacatū tūp̄e tōcū
quia nō solū ea que diei splendor admittit oī ista
tia mambz ex̄e tōcedūt sed etiā illa opationū gñe
sollitata mēte p̄quirūt que nec p̄ius quidē noctis
densissie tenebre valeant impedie t̄cedēs se tanto
sublimiore p̄ualū tōtemplationū puitatē mētis m̄
tūtu q̄sitos. q̄to deuotio fuerit erga opis studi
um ac labōis mētē. **E**t t̄arto mediocre canōitaz
orōm̄ n̄m̄ iudicant d̄m̄tq̄ modētū. **I**te in eodē
libro c̄ r̄m̄ **I**unt em̄ nullū ferme ab eis oī tēp̄t
eripit. **I**ta ne meditarōi quidē p̄ualū finis m̄p̄t.
Nam p̄iter ex̄tentes corpis aīe q̄ v̄ntes ex̄tōis
hōis stipendia cū emolūmētis m̄tioris ex̄equat. lū
brius motibz cordis & fluctuatōi cogitationū m̄stā
bili operū pondēa velut quidam tenarē atq̄ m̄o
bilem anchorā p̄figentes tūi volubilitas ac p̄ua

gano cordis inera intra clausu' celle velut in portu si-
 dissimo valeat contineri. **A**ltz ita pitali meditacōi tū
 et custodie cogitationū itentā. Non mō ad cōsensū
 vacue auzq; suggestiōis puigile mētē coercere non
 sinit. **U**n enā ab oī supflua onosa q; cogitatione
 custodiat. Ita ut qd ex quo pendeat hant facile pos-
 set a quoq; dīscim idest utrū ppter meditacōne spūa-
 lem incessabile manūū opus excreant. **A**ut ppter opus
 cogitacōe tam pclarū spūs pfectū sūe lūmē acq-
 rant. **A**ugustinus in l^o de ope monachorū. **Q**uōbre
 illi qm reluta ul' distibuta sūe āpla sūe qualūq;
 opulētia mē paupes xpī pia et salubri hūilitate
 mārī voluerit si corpe ita valent et ab ecclesiasticis
 occupacōibz vacant q; eis magnū aī sui docum-
 tū affectibz et cūscōe societatis indigēcie de hīs re-
 bus quas habebant vel plūmū ul' non parū cōfen-
 tibz vite sustentade vite eorū res nā et fratna mē-
 tas debeat. **T**amē et si manibz opent' ut pigris q-
 bita hūilior et hoc q'ratacōe venientibz auferat
 excusacōne multo misericordiā agūt q; cū oīa cōfē-
 ribz diuiserūt. **B**ernardus in eplā ad frēs de mōte
 dei. **P**res nostri in egypto et tebaida sūe hūmā-
 te ardentissiq; emulatoēs insolitudinibz defētes
 angustia affluti quibz dignus non eāt mūdus
 ipos quo noīe appelle digni? nescio hoīes celest-
 tes an angelos trestres defētes mētis cōfūsaōne
 habētes in celis laborabant manibz suis et de labōe
 paupes pascebat esuētes nī et de vastitate lyere
 in tribu carēs alebant et infimos et in qbuslibet
 mētatibz potos sustentabant vniētes de labōe ma-
 nu suaz. **I**n eodē. **O**mī temptacōni et mala

pulsat

in cognitionem sentina est oculi. Summa enim mentis
malitia est oculi mers. Item Semper aliqd opus
facito ut dyabolus te teneat occupatum. Nam opus
tante monachum uno demone pulsari. oculos vero
timulis demonibus deuastari sancti patres affinnabant.
Item in institutis prim. Qui non est contentus totius
aliquo manibus operari non potest p[er]secrare in cella.

Qualia opera
eligenda s[un]t

Item in epla ad fratres de monte dei. Opus
est aliquo manibus quod iungit non tam quod animi
lectando detineat ad horam quam quod spiritualibus studiis
delectatione conseruet et nutriat. In quo remittit
ad horam animus non resoluitur. Videtur se facile
ut sibi ad seipsum redeat et visu fuit expediat absque
conuersa inlicitis voluntatis. Absque contagio contrarie
delectationis vel memorie ymaginatis. Item non que
ueniunt videntur omnia corporalia exteriora sed que in spiri-
tibus propriore videtur similitudine habere vel affinitate.
Sicut ad cognitionem spiritualem meditari quod scribat vel
scribere quod legat. Subdualia exteriora et opera sunt
sensus distrahunt sic etiam sepe spiritum exhauriunt. Sed
tamen et prudens animus ad omnem se comparat laborem nec
in eo dissoluitur sed per eum magis in seipso colligit.
Ipse pre oculis habens non tam quod agit quam quo agere
intendit finem quo. in quantum nititur vel in quantum etiam
feruens et fidelis operatur. Item Item ad rusticum
bunt libri ut et manus operetur abbas et anima letet saturari.

Qualiter in opere
iob habetur

Aug[ustinus] in libro de opere monachorum. Cantica vero diuina
cantare etiam manibus operantes facile possunt et ipsum la-
borem tamquam diuino teleminate consolari. An ignoramus
in operibus quibus vanitatibus et turpitudinibus
theatrum fabularum donet corda et linguas suas.

et tamen ab oi ope non recedant. **Quid** ergo impe-
dit seruū dei manibus opantem in lege dñi me-
ditari et psallē nōi dñi altissimi. Ita sane ut ad
ea discenda que mēorū recolat se posita tpa **Itē**
in vitis prim. **Autho** dñi in heremo tedio afficeret
dixit. **Dñe** volo salus fies sed nō pmittit me cogi-
tationes mee. **Et** surgens exiit foras. **Et** vidit albu-
tūpī scipm sedente atqz opante. **Dem** surgente et
orantem. **Erat** aut angelus dñi. **Et** dixit. sic fac et
salus eis.

habeat

Nota

De incontinentia

Quod incontinentiam et vide equitate **Aug** **Itē**
incontinentia et vide equitate quod auarus effus
tenebras satellitū. **Quo** tenebras satellitū ne tibi ex-
torquet a fide sic custodi incontinentia ne tibi extorquet a
diabolo. **Est** enī incontinentia tale bonū. ut sine ea nihil
sit bonū teste aplō. **Sedamū** sanctimoniam sine qua ne-
mo videbit deū. **Quid** est aut sanctimoniam nisi puri-
tas incontinentis vite. **Est** oia tale bonū ut cū ea nihil
sit malū. **Quā** nulla nocebit adūstas si nulla dñet
iniquitas. **Cris** in ser de ioseph. **Gaude** incontinentia
et exulta gaude magis quia ubiqz illesa es. ubiqz scia.
Si temptaris pfiat. **Si** humiliaris erigis. **Si** pugi-
s. **Si** occideris coronaris. **Eū** tūpūte libera-
es in pñulo tuta in custodia leta. **Tibi** oīs ratiō
adiutur. **Tibi** omīsa malicia subingrat. **Te** po-

**De custodiē-
da incontinē**

**De ploratu
terris amisse**
In horologio
Capitulum 9° p^o libri

potentes honorant / suscipiunt principes magnati exi-
runt etiam illi te non minus desperant qui impugnat.
Tibi boni patent / mali invident / zelant emuli in-
ti succubunt / nec unquam potius vitare non esse. etiam si
tibi inter homines iudex iustus defuit. **E**t hanc moti-
tiam se perdidisse quidam congruit in hac alba. **O** per-
didisti quid in contulisti. **O** infelix culpa et laboriosa voluptas
ad qualem me miserum perduxisti. **O** multos invidens
deceptione et fallaciarum vagine plenus. **V**e si qui tibi
famulat et voluntati tue se subdit. **O** quibus huiusmodi
lacrimis et miseriis angustiaabit. Nam et si exte-
rius blandiri videatur / intus tamen latet quo mordet et
licet a foris sensus videatur / infinita tamen occurrunt que
miseram animam ingit affligant. **O** rubescetes
rose et lilia albescentia / **O** viole inuolante aere vidua
se et imandate invenimur nunc que profero serotini
flore. **A**tentate et videte me pro merito consilii et pro
merito ad cor quod atissime marcescit et detrahit flos
ille quem huiusmodi carpit. **A**tentate queso et
in meo dampno periculum vestrum declinate. **I**n seculo
multa vidua ac desolata confusio et ignominia pro
plena / quia mei falsi amatores primo vel decep-
tores per dolor depererunt me et miserabilem delin-
querunt / et omnibus bonis quibus a dilecto meo creatore
ditata erant spoliaverunt. **O** quam felix anima regina me-
rito divinarum mutipanda / quam aliena reddiderunt
pericula tanta / que sua mentis et corporis servant
immortalitatem. **O** quanta felicitate talis etiam nescies per-
fruitur. **G**audet vita pericula letatur et anima a corruptione
mundanis aliena. **Q**uoniam pro presumit sena contum-
ta consilia / her perhibeo gramor / leone fecerunt tom

tuo terribilior absinthio amarior comprobatur. **H**ic
 est vniuersa intiora corrodes que nec comedere nec quod
 esse sinit, sed plura etiam horrore dant. Tot et tanta
 ut que ignatam consuetudinem ledunt. hanc et incomparati vix
 credere possent. **I**te fructus petrae de vita
 solitaria. Optimum quod esset nisi consilii inopia magis
 adoleste comes obstat ut ab incerta etate ita
 vni aliquid vite genus apprehendendum quisque minus
 accuratissime ageret nec ab eo talis que semel
 elegerit nisi magnis ex causis et graui necessitate
 diuertit. **S**ed quia id non facit neque enim in
 uisio plerique vniuersa sed vulgi hoc est pariter.
 atque ideo per deuia raptam et quasi per tenebras
 alienis vestigiis insistentes sepe periculosas et in
 extrabiles ingrediuntur vias. **I**ni autem ingressu vite
 huius quam ut dixi similia mihi consilii nulla erat aut
 sua celeste aliquid lumine effulsit ut vel securum ut
 periculi moris et facile remeabile iter arripet.
 habet unde per gratias deo agat. **A**c cui sinistrior
 fors fuit plus negotii est. **P**ostquam oculos tamen
 aperire cepit et quod dubium iter agat intelligere in
 studio mactabat adolestentem errores vel in senectute
 corrigere. **H**ec ille. **I**te quo bonum est huius portae
 iugum dominum ab adolestentia propter quatuor scilicet propter lucrum
 propter lucrum etatis iuuenilis propter lucrum laboris
 et propter lucrum mercedis. **U**t in quodam tractatu
 de puulis trahendis ad christum

Adolesti
 est opus
 etas adu
 ianda ho
 na vite

Ad qd per
rati

Patratu pñi augm qd dñi ut fñi ut cōm
pitū rent legē dei. **Item** penāe ē spñ
to irōmutabili bono rebus mūbilibz ad
herē. **Ambrosiū** pñi est pualitatio legis diuine
et celestiu mobia pceptez. **In cōpendio** pñi
non est substantia ul' res aliqua sed defectio et cor
ruptela. **Et** dicit pñi m' pñi tria pmo pñi de
fectū quia non est aliqua res naturalis sed cor
ruptio boni. **2o** pñi effm quia pñi admodū
lat hoiez et deficere facit a vō esse. **3o** pñi de
pñi quia vilem facit hoiez et indignū pñi.
Quō aut tū mñhil sit maculat aīz et corrup
dicit augm qd sicut obtinēcia nulla est sba et
tū ex ea corpus languet. ita pñi nō est aliq
sba eo tamē natūla aīe corrupit. **In sūma**
magis pñi sūt sūme vitanda et cauēda qd dñs
sūme displicent hōi sūme nocent et dyabolo val
de placent. **Ad** deus sūme odiat pñi pñi
pñi ex hoc qd deus illud qd maxime videtur
odie scilicet dyabolū non odit nisi pñi pñi.
Sapie xi Nichil odisti eoz que fecisti. supple
pñi pñi aduūtiū. **2o** quia deus nō habet aliq
tam carū amīcū nec in celo nec in tēra quē nō
habet odio ad mortē si inueniret pñi mortē in
eo. **3o** patet per hoc quia deus filiū suū cōfigi
voluit ut cum eo pñi crucifigetur. **Ad** et
pñi hōi sūme nocet/patet pñi quia mñ
pñi hōi notē nisi per pñi. **Sec** Nulla nocet
adūstas si nulla dñetur iūstas. **Ec** vñ Qui
custodit mādatū. non expitur qñm mali. **2o**

Presestancie
da

ut diabolus uel psetutor iusto ymo fabricat ei
 coronā ppetuā. **Per** Ionidū dei utōmū q̄ ille
 supbz malleator huius nescies / es coronas fabricat
 ppetuas om̄s impugns et oibus succubedo. **Pe**
 patet q̄ nichil est hōm adeo salubre q̄ pām nō
 reddat ei nocuū. **Ubi** pām ē vitam tōuertit in
 mortem. **Pām** etiā illū qui non solū est benignus
 et mansuetus sed ip̄a benignitas et māfuetudo
 nobis quasi succubū reddit. **Ps** Dne ne t̄fide
 furor videbit q̄ filios suos in igne p̄iet ner et
 trahet. **Pe** q̄ma nocet nobiliori p̄ti hōi id est aīe
Cste in cōpendio de malis que facit hōi pām.
Per irritat. **Grā** spoliat. **Uirgine** om̄ bonor p̄uat.
Am̄ maculat. **Voluc̄at** et occidit. **Paulū** cogitōis
 obsnat. **Insensibilem** reddit. **Cōstāam** amānat.
Pe alia pām trahit. **Dolore** et t̄rorem sp̄ infligit.
Pe penā etiam obligat et ut ibi. **Hugo** de s̄o
 videt. **Pens** qui absoluit penitentem a vinculo
 pām ligat eū vinculo ppetue detestatiōis ip̄ipām.
Lugo **Pe** dulce modo satis est in breuitate
 t̄pm q̄ amarū est in igne et̄no / q̄ graui et̄pe
 tua pena p̄umenda est breuitas delictiōis. **De**
 lātio aīam occidit et p̄tent / voluc̄auit et t̄sūt
 miserā fecit et ab̄it / infelūē reddidit et reliquit
Pe speciosus est aīe m̄tor / q̄ felix cōstāa hōis
 opibz plena.

Nunc arripe collucta Ex colluctibz p'm Lo
lacione aduersus octo p'ncipalia vicia d'no
ad inuicem disponim. Et est p'mu' taster merga
q' sonat ventris ingluuies. Im est fornicatio
philarguria idz auaricia siue amor pecunie
ma Im tristitia. Im audacia idz anxietas
tesu' cordis. Im cenodoxia idz iactantia siue
vana gl'a. Quarta supbia. Ex h'is pullulant q'
plura filia vicia sicut postea pateb' que cu' sit
multo maioris nu' q' vtutes. De uicibus tamē
illis octo p'ncipalibz vicis ex quoz natura ca
certu' est emanare. oia p'tin' co'quiescunt ac p'petua
cu' h'is p'iter infuacione delent. Nam ex h'is
quedā dicim' carnalia esse. q'dam v'ō sp'itualia.
Et illa quidē carnalia que ad fomitem s'p'it
q' p'tinet carnis / quibz illa ita deditur ac pass
ut eā quietas taceat mētes inuitas q' eas non
p'tinhat ad sue voluntatis assensu'. Sp'itualia v'ō
dicim' que instinctu aīe solus orta non solu'
nichil voluptatis conferūt carni. sed eā in gra
uissis eā doloribz afficiencia miserie vocatitate
pastu animā tantu' nutut egrotante. Et idcirco
hec quidē simplicia cordis indigent medicina. Q
aut carnalia s' non nisi duplici p'admon' d'z
im' ad sanitatē cuacionē q' pueniūt. Vnde p'ui
tati studentibz pluim' confert ut h'oz passionu'
p'as materias sibi p'mitt' subtrahat / quibz p't ut
ontasio uel recordatio eoz egrotati ad huc aīe
griari. In testis aut' vicijs hūana cōfortia nichil
obfunt / q'mmo eā pluimū cōferūt h'is qui

tunc eis in ueritate desiderant quia frequentia homin-
 magis arguit et dum latebunt arborum manifestat
 tuleri mediantia pueniunt ad salutem. **H**ec igitur et
 to uiaa cum se gens hominum pulsem. Non tamen uno
 modo impetunt oēs. In alio namque spiritus fornicatoris
 locum optinet principale et sit de ceteris uirtutibus. **C**on-
 veniunt ita nobis aduersus hunc arripienda sunt prelia ut
 uincamus uirtutem quo maxime infestat explorans ad-
 uersus illud ~~cotidianam~~ ieiuniorum arripiat principa-
 le certamine omnem curam metis et sollicitudines erga illam
 impugnationem obseruationem quod conficiens aduersus
 illud cotidiana ieiuniorum dirigens spiritula contra
 illud cunctis momentis cordis suspicia arborum gemi-
 tuum contorques tela aduersus illud uigilantibus laboribus
 ac meditationibus sui cordis impediens idem metes quod
 orationum fletus ad dominum fletus et impugnationis sue
 extinctionem ab illo specialiter ac uigilantibus postes. **I**mpo-
 ssibile namque est de qualibet passione triumphum quod
 priam premere priusquam intellexerit industria uel labore
 pro uictoriam certantibus semet optine non posse tamen
 tamen ut valeat emendari nunc sit cum die nocturnum in
 omni cura et sollicitudine persistere. **C**um se ab ea senserit
 absolutum rursus latebris sui cordis sibi intentione plus
 totius et exploret sibi quam in ceteris persperit detiorē
 atque aduersus eam spiritus omnis spiritus arma commoueat.
Nec tamen putandum quod principaliter quis contra unum di-
 mitans uirtutem et uelut intantum aliorum telum spiritum
 ens inopinato ictu facilius valeat sauciari. **C**on-
 neque fiet. **I**mpossibile namque est cum qui pro cor-
 dis sui emendatione sollicitus erga impugnationes

De una uia
 uirtutis multi-
 aliis aliis

nō dī deſpi
re q̄ cecidit

nt. dicit

unū cuiuslibet intentione ſue metis armavit aduſu
tēta q̄ vitia generalē quendā horrore et cuſtodia
mle non hīe. **Q**uo enī mō vel de illo qua abſolu
ſiderat paſſione merebit^r victoriā. qui ſe indignū
gationis premio aliorū facit cōtagio vicioz. **I**nſolū
ad amātiū. **E**t et ſi forte ut ſe habet agōnis cōm
curſus labatur ut cadat non cōtinuo lapſus ſui p
re deſperare iterū debet ſed meminerit hāc eſſe ag
nis et certaminū legē. **N**on ut nūq̄ quis cadat ſc
ut nūq̄ cedat. **Q**uia non ille qui ſepe cecidit vici
diat ſc̄ qui ad ultimū ceſſit. **P**am qui deſpaci
rogitacōibz victa eſt quō ul' dies rēpare certando
reſiſtē p̄t ac pugnaē cū fugiat nec oīno redōt
ad certamē. **I**dem. **N**on ergo malū eſt ita cecidit
ut poſt lapſum iacē et polle coſurgē et cū q̄dā
voluptate velut ac reſolucōe peccare deſpaci
q̄ ſermoibz malis viciis q̄ p̄poſitas gerē. **C**ōm
hos enī p̄pheta cum quādā idignacōe p̄clat
ducens. **N**ūq̄ qui cadit nō reſurget aut qui ca
ſus eſt non cōuertē^r

traditione senior pma pugna qua deuit nos op-
tet Et qto m9 sepata fuerit tanto valiora fut
tra vicia contra nos et nos debiliores cont ea. **P**
gule pma mors intuit in orbe vnde et xpm
bolus punitus per gula teptauit quasi per ianuam
alioy vicioy. **I**n institutis p^{ri}m. Impossibile est
saturu ventre pugnare mteiois hois expirare
bellis robustioribus acceptu dignu cu qui p
deici leuiori conflictu. **O**reg in moralibz Non
ordine certantis ignorantes domae gula neglig
et iam ad spualia bella consurgunt et multa se-
pe que magne sut fortitudinis faciunt tamen et p
modu per carnis illecebra se qd fortiter egerit
pout et du venter non restringitur per carnis
concupiscenciam ante sil vtutes obuiunt. **S**on
su cont extiores timores in capo bellu gert si m
ipa vrbis memia ciuis insidians habet. **E**t in
institutis libro v. **P**rimo ergo est nobis gule cala-
da concupiscencia et eousq extenuanda mens non
solu ieiunys veru ena vigilis leatde quoq et
bra copuacione cordis quibz se forsitan illudam
vidam remissa ingemiscens nuc horroe vicioy
nuc desideio pfectionis et integritatis accensa
eiusmodi curis ac meditacoibz mens occupata
ter et possessa ipia cibi refectione non tam iocun-
ditate concessam q oneris vice sibi imposita re-
cognoscat magis q ea natam corpi q desolabile
anime sentiat attributa. Nequaquam enim potum
caru pnciu specie voluptes nisi mens cotemplati-
uine defixa amor vtutu potius et pulchritudine
delict. Et ita quis velut ardua vniuusa pnciu

Bene qd
gula

despicit tū ad ea que īuisibilia sūt et etna īsepaba
 liter defiret mentis obtutu. Adhuc in carne positus
 futie bñtome cōmemorandis iam corde cōtemplās.
 Itaqz p̄siper ieiunior mō hant facile p̄t v̄niformis
 regula custodiri quia nec robur v̄nūctis corpibz
 īgēt. Atqz v̄nū in oibz cōtinēne finis est ne quis mē
 mēsuram capacitatis sue satietatis onētur īnglu
 ue. **¶** In Climato p̄m v̄o que sūt genitor me
 orū noia queis diste dūmabo ea que sup̄ arenā
 multiplicabūt. Atqz aucti qui nam sūt qui mei di
 lā et p̄mogeniti appellat. filia meus p̄mogeniti est
 fornicatoris īster. Illi sēde cristit dūiaa cordis. Ter
 nus est sompnus. Mare cogitationū fluctus et vnde
 mānatione et p̄fictū ignotaz et īmōdibilū īmūdū
 aucti ex me p̄cedit. Nec filie otiositas. mltiloquū. con
 fōena. r̄sus patris. Paurilitas. cōfōditio. Cerui
 rosa dulces īmaudicēna. Insensibilitas. captiuatio
 magnificēna gloriatio. Pudōcia. p̄sūptio. Amor
 mūdū que cōseqt̄ orō sordida cogitationū r̄ur
 uatōes. Plūqz v̄o non exptati et īspati eucti
 Que r̄ursus dūm magis crudelis deppatio sequit̄.
¶ Ex p̄fectibz Sobrietas ad mltā valet. Valet
 enī ad satisfactiōē pro p̄ns ut sicut corpus volūp
 te p̄mūm ita et castigatiōē emēdem. Item
 ad carnis lascīuā reprimēdā ut que īmpingūa
 īsolens fca est. macēta discat spūū obedie. Ad
 corū. Castigo corpus meū et īseruitutē redigo.
 Item ad corpis sanitatē quia noīos hūores dese
 rat quos crapula et quies sup̄flua generāe cōsue
 uit. Itē ad sollicitudines mūdanas abscondēdas.
 quia qui modicis cōtentus est modica habet prou
 dere. Item ad mltarū v̄tutū abilitatiōē. Sobus

de sobrietate

enī agilior est ad bonū/castior est mīg habet in
dendi materiam/magis cautq in lingua/pimp
rior ad deuotionē/et prius in affcū/ad sapiam
inquirendā magis sensū vigilē fuit et subtile.
Redit memoriaz hoīs tenacem. **I**tem valet ad
alioz confutationē/quia qui exteriora nra ordina
ta vident et tpata/cōiūnt quid de interioribz est
mēt que non vident. **I**te valet ad meliū glē tam
pro se q̄ pro alijs vñtūbz sibi āneris/quia quo
hic nobis magis de voluptate subtrahim⁹ eo ma
gis et hic spūalibz et illic celestibz delicijs habū
dam⁹. **I**n eodem. **P**rim⁹ gradus est sobrietatis
patienter tacere cū non p̄t hū abq ul' potus
delectabilis/et non contristari cū non habet des
deata interdū ad libitū. **2**⁹ gradus est velle ta
re pro deo etiā illis que possent hū amōe sobe
tatis et paupertatis et boni exempli. **3**⁹ gradus
abstinēcie est posse abstinē sine difficultate ab
habitis delectabilibz uel tñ inde sumē purā ne
cessitate/et hoc non amōe delectatōis sed reuerē
cijs. Et q̄uis quo ad paupertatē maior vñq sit
non hīe qd cupias/tamē quo ad fortitudinē ab
stinēcie mai⁹ est posse retrahē appetitū abusu
et delectatōe pñtis voluptatis. q̄ absentia non
desiderat. **S**ecund⁹ aut est fugē carnales delectatōes
quia sepi⁹ vñtū fuit in dāmnē qui nimis voluerūt
esse seculi. Et qui ex p̄sumptōe victoriā sibi p̄pospo
derat vñtū et cōfusi dixerūt q̄ stultū est se cō
mitterē p̄iculis phoz ubi pūt oportūe vitari.
facili⁹ in litōe non subingeris q̄ iungite aq̄

De q̄dibz
sobrietatē

De pugna cōtra luxūiam

Sicutū nobis iuxta traditōē Ex ista l. v.
 patrū adūsus pp̄m fornicatōis et tunc est lo-
 gum p̄re tētēis ac dūctū et a paucis ad purū
 deuotū imane bellū. In p̄fectibz. Luxūia quad-
 plex est p̄ma in corde qū homo imūdas et lubricas
 cogitatōes facit et volūtate causa prauē delictōis
 versat in cogitatōe sine repugnātōe cōsensu. Sa-
pientie primo. p̄uise cogitatōes sepant a deo. Rati-
o. Qui videt muliē ad cōcupiscēdā eam iam me-
 ritū est eam in corde suo. Secūda cū at opus
 p̄natū faciāt se libidinosi gestibz amplectendoz
 per tanto est grauior q̄ p̄ma quāto longius ad
 p̄iores conatus causa prauē delictōis est p̄grē-
 sa. Tercia est nālis cōcubitu viri et femine sine
 coniūgi honestate. her subdundit in multas p̄es
 ut est simplex fornicatio. Adulteriū sacrilegiū in-
 iustus stuprū raptū. Quartū est p̄m t̄nale
 cū enī natura oibz rebz pp̄a nōia imposuit hor-
 p̄m quasi cū ut cont̄ naturā sine p̄penalē nōie
 reliquit eo qd̄ t̄ignū sit nōie q̄ ipam naturā
 destruit et hūanā naturā maculat et isant.
Quorūq̄ in libro de miseria hūane cōditōis
sūt de luxūia. Porro turpis mat̄ filiā generat
 turpiore ut qui in sordibz est sordescat adhuc

De p̄p̄etibz
luxūie

facit

Quādo
natura sit
luxūia

Satur cum libenter venere amplerat. **E**xtrēmā lib
omnis turpitas. que non solū mētem effeminat
sed corpus enervat. Non solū maculat aīam. sed
fodit psonā. **O**e namq; pām qdūq; fecit homi
extra corpus est. Qui aut fornicat in corpore su
perat. **S**emp ista pcedit ardor et petulantia
semper comitantur feto et imūdia. semp sequi
tur dolor et penitētia. **I**hēonim 9 in obitu
corpus debilitat. famā demorat. marfubia
uacuat. furta instat. homicidia causat. memoria
ebetat. cor aufert. Oculos utriusq; hoīs terat. et
pccatis nra dei puocat. **E**x radice gula oritur.
Pro illo alio reatu tam manifestam iusticiā ex
tuit deus sine mīa qūtam pro isto. **P**t hoc
namq; pām legit deū mūdo idurisse diluvium.
Sodoma et gomorra cōbussisse. et mltos alios
hoīes itēnisse. **H**ec recte diaboli si quis hoc cap
tur non cito soluit. **I**n isto graui plio nemo potest
vinct nisi fugiat. nemo pōt firmit pducere nisi
carne domet. **F**ilie luxurie sūt octo sū gēgē
um. **I**n ope luxurie tota ratio absorbet. **I**ncōstā
ratio mortis et infini. **I**ncōstācia saluet ad cog
tandū et desiderandū nūc istud nūc illud. **A**mor
sui. quo sē quis desiderat longā vitam ad hoc ut
expleat sua voluptate. **P**apitatio qua quis p
cipitater currit ad peccandū exponēs se ad mortē
ppter luxuriā faciendā. **S**exta odiū dei qd fit q
deus abstīet et punit eos qui sequū carnis de
licias ad quas incliat luxuria. **S**eptima affus
pntis sēli saluet appetitū bonorū diuiciarū sa
nitatis fortitudinis et huiusmōi per que luxuri

de filiabus
luxurie

Prima est caritas mēt quia sū augm

osus sine sui consequit. **O**cta est despectio fu-
 tū seculi. que est diffidentia glie ut nemo conse-
 quere et her est filia luxurie consummate. **C** In **De reme-
 diis luxurie**
medicibus Remedia luxurie sunt septē que ad pū-
 memoie occurrunt. sine quibz continētia non dū-
 pōt esse tuta. **P**rima ut vir feiārū & feia uirō
 rū cōtinuā familiaritate deuitet. **C**irca **A** vesti-
 mēto procedit tinea. et a muliere iniquitas viri.
Gregorius Qui corpus suū cōtinētie dēdunt. ha-
 bitare cū femis non psumāt. **B**ecūm est vitare
 societate & cōtubiniū luxuriorū. ne eorū exemplo
 ad similia p̄taliat. **D**ubiorū Qui se inquit for-
 matus est neq̄. **T**ertiu est corpus nō de-
 licate nutre. **E**cce Qui delicate nutrit seruū
 suū i iuuetute sua postea sennet cōtinuā hostē
 suū armat qui carne suā fouet delicijs ult ne-
 cessitate debite sustentacōis. **Q**uā aut hosti p̄stas
 inde tibi nocet. **Ezechielis** xiii **E**cce her fuit in-
 quitas zedome sororis tue supbia satuitas pa-
 nis et habūdātia et oīū ip̄is et filiorū eius et u-
 mam egeno et paup̄i non porrigebāt. **Q**uā
 tū est oīū fugē qd papue est aīe cōtrarium.
Multa em maliciam docuit ociositas. **D**ubiorū
Indesideis est oīs ociosus. **Bernard** om̄i tēpta-
 tiōnū et malarū cogitaciōnū sentina est tēre
 oīū. **Q**uintū est extēiores sensus ab illicitis cus-
 todie qui sūt quasi fenestre aīe per quas mors
 p̄tā intrat quasi fur uel corruptor castitatis
 nr̄e dum non custoduit. **Tren** **D**avid mens

deprecata est animam meam in cunctis filiabus viribus meis.
Ergo iob ait pepigi fedus cum oculis meis ne cogitare quidem de virgine. **G**regori⁹ Non luctet interius quod non luctet concupiscit. **S**extū est intellectus
deprimē cogitationes prauas et affectiones carnales. quia isti sunt homines domestici inimici quorum fraude vos mentis nostre inimicas tradit si non bene caueat. Nulla exterior munio sufficit ad custodiam eundem viribus clausum. ubi domestici perfidi fuerint. Nulla custodia foris facta conseruat sine custodia interna cogitationum et affectionum. **U**bi **D**i. custodia serua cor tuum. quoniam ex ipso vita procedit.
Septimū est frequēs statum orationis et deuotionis. **C**apite **E**t sciam quia aliter continē esse non possunt nisi deus det. adhuc ad dominum et duri ex totis precoribus meis. **I**nstitutis primū. **N**ec enim sufficit equale modestūque leuissimū ad possidenda perferre testimonio pulcritudinis. nisi precessit contritio spiritus et oratio contra istum inuidiosissimum spiritum perseueras. **D**on
continua meditatio scripturarum huiusmodi fuit spiritualis adiuncta etiam opus quo manuum instabiles cordis praeparationes coherent. **E**t ante omnia fixata fuit humilitas uestra sine qua nullus peritum potest unquam triumphus acquiri. **T**am diu namque animam huiusmodi uicio nunc est impugnata. donec se bellum gerere super vires agnoscat. **C**lamat⁹ **S**i meam et tuam profundam infirmitatem noueris. ligasti manus meas **S**i cruciatus gula ligasti pedes meos ut non vadat ad corpus. **S**i iugaris obiecit a me disiuncta. **S**i possides humilitate. caput meum

abscondit

De auaricia

Circa nobis cōflictus **E**x institutu p̄m libri
 est cōdus phylarguria. qua nos amore
 pecūiarū possū appellāe. Hic vero morbus pos-
 terius sup̄ueniens et extūscens accēdēs aīe quāto
 fatidius cauei p̄t ac respuī tanto neglectus et in-
 missus semel cordi fit p̄māosior cūctis difficilior
 p̄pellit malorū namq; om̄i effiat rādu. ¶
In profetibz Auaricia tres habet spēs p̄ma est
 auaricia cupidō hūdi ut acquirēdi sp̄alia. siue se
 quat effus siue non. 2^a est tenacitas cōseruādi
 habita que non p̄mittit ea erogari in pias cau-
 sas ut in usus necessarios expēdi nisi cū dolōe.
 3^a auget diuitias et vidēz acq̄re etiā de iusto
 et turpi questu ut finto trapina fraude vsuāz
 Hoc vitū videt̄ sp̄cialit̄ ex natiāz esse. et ex
 sola praua cōsuetudinē ut corrupta volūtate mo-
 litū esse. Et ex hoc p̄bat̄ q̄ mūdus mltis tpe ca-
 ruit hoc vitio. et ad huc quidā gentiles. Itē q̄
 multi seculo p̄fē abrenūciātes cū alijs vicijs
 sepe impūgnētur ab hoc mīq; demit̄ps pulsa-
 tur. nisi fortz p̄pā misera volūtate se ei subiici-
 ant. Qui aut̄ semel eius laq̄o se alligari per-

misit vir unus de cetero ab eius copede liber est
Itaque secundo Magnificam opa. Edificam michi domos
 platani lineas. feri ortos et pomeria. et coseui ea ut
 ti quis arboribus. et erigam michi pistinas aquarum
 ut irrigare siluam lignorum germinatum. Possedi ser-
 uos et ancillas multamque familiam habui. armem
 quoque et magnas omni greges ultra omnes qui fi-
 erunt ante me in iherusalem. Locauam michi aurum et ar-
 gentum et solum regum et principum feci michi concubinas
 et concubinas. et delicias filiorum hominum cyphos et cy-
 tharos in mystrio ad vinum fundenda. et supergressus sum
 omnes qui fuerunt ante me in iherusalem. Quia me transiit
 ad vniuersa opa que fecerant manus mee et ad labo-
 res in quibus frustra sudaueram vidi in oculis vana-
 tem et afflictione animi et nichil permanere sub sole.
Hec in sermone de aduentu domini. Filii adam ge-
 nus auarum et ambiciosum audite. Quid vobis di-
 uitiis et gloria temporalis que nec vere nec vire sunt. Ar-
 gentum et aurum nomen terra est alba et rubra. quia
 solus hominum error facit aut magis reputat pasci
 Denique si vana sunt tollite hec vobiscum. Sed homo
 cum intulerit non sumit. omnia neque deferret cum so-
 la gloria eius. Vere ergo diuitie non opes sunt sed vana
 tes quas semper conscientia portat ut in perpetuum diuites
 fiat. Et collatoe vnde de philargia procedit me
 dani fraudatio furta puiria turpis luctu appeti-
 titus falsa testimonia violencie inhumanitas ac rapa-
 ritas. In perfectibus Remedia auaricie sunt pmi-
 oia pro christo relinquere et subalteris regimine et
 prouisione viuere et si que habuerit ei plene resigna-
 re et in nullo sui iuris esse. Hoc est efficax
 remedium contra auariciam sicut dominus in euangelio

remedia auaricie

Scitōū confideat omēs p̄teritatos diuinarū et laq̄
 os auaricie & paupertatis libertate diuicie em̄ p̄iculo
 se acquirūt. cum labōe et m̄lta sollicitudinē cōseruā
 tur quia m̄ltorū inuidie patent furū raptorū po
 tenti fraudulētor. **S**bi m̄lte sūt opes et multi qui
 cōmedūt eas tam cōmedētiū q̄ subtrahētiū. **N**uū
 lo securus est diues. nec ab extraneis nec a primis.
Est est diues in medio cupidōz sicut carmifex in
 medio famelicorū diū colligūtū atō amittūtū di
 uicie multiplicatē non minuit sed augēt sicut auar
 itie sicut potus p̄ropito. **Q**uid ergo quis vñ plus
 tructeris. **A**ffligūt non dūm habite et iam habite
 et amisse. **P**auca sufficiūt n̄tū mors atō rapit
 ab eis. **P**enas etnas amatoibz suis lucrāt. **A**b hys
 oibz libēa est paupertas. **T**ertū remediū confi
 dentia de deo qui non delinquit operātes in se n̄r
 p̄missū p̄p̄. nolite solliati esse. **E**ū em̄ sic fecit
 hoīz ut alimētis indigeat non patiet̄ eū p̄ire
 p̄t̄ necessariorū subtractionē si eius curē se cōmittat.
Ratheri. **Q**ueite p̄mū regnū dei x̄. **N**am qui li
 bent̄ vlt̄ hoīm dare celestia et maxia non negab̄
 ei n̄ma id est t̄rena. **O**m̄ de tribus a deo spe
 randū est auaricia patientibus pro deo q̄ aut p̄
 tuabit hoīm in necessariis aut cū parco victu et
 in penuria dabit hoī vires quas in habūdātia pos
 set h̄re et hoc est iocōdus de modico esse magis
 fortem. **A**ut qd̄ subtrahit corpi refidet m̄ti in
 cōsolatiōe spūali ut libet̄ careat corporali habūdā
 tia que spiritualibz delitiis felici⁹ reāp̄ensatur.
Iusup magnā glām in celo m̄etur paciēter tole

rata pro xpo tyalis penina. **I**n institutis loqui
igitur de philargiria est perfecta victoria ut patet
quod stupis in corde meo reside non sinamus ignicula
terti quod restinguere eam non habebimus facultatem
si quatuordecim sint illule huius in nobis materiam fo
uerimus. Quam virtute non alias valebimus retine
re nisi in monasterio consistentes secundum apostolum habentes vitam
et vestitum huius contenti sumus. Damna vero ananiam
et saphiram memoliter retinentes. Ipsi quod per timescamus
exemplum qui ob philargirie culpam eterno supplicio
lepre militatur et aliquid ex huius que nec ante posse
diminui caueamus atque. Nec non etiam in ut meritum
exemplum formidantes caueamus ne dies domini sicut fur
ita in nocte superueniens maculata uel in uno ob
lo totam deprehendat.

De tristitia

Quinto nobis etiam edocis. **E**x ista
tristitie stimuli retinendi sunt que sunt
passim per singulos meos ac intertos ac va
casus optinendi animam nostram habuerit facultate
ab omni nos per moneta singula sepat diuine
templationis intuitu. In idem vero etiam nullis exis
tibus causis quibus ad hanc labem corrumpere prouocem
subtali instinctu tanto repetere meore comprimimus ut ne
tarorum quidem ac necessariorum aduentu soluta suscipere
affabilitate possimus et quidquid ab eis fuit compe

cōfabulacōe platiū. importūnū nobis ac supflū
 um inducet. Nulla q̄ reddat eis a nobis grata rē
 pōnsio. vniūso cordis nr̄i recessus felle amantior
 nis occupat. **I**deōq; utilis nobis vna re tū tris-
 ticia uolūta. cū hanc nō pēnitentiā delictorū uel
 desidio p̄fectiōis ut futūe b̄nificiis cōtēplacōe
 occupimq;. De qua et b̄nīs ap̄līs. **Q**ue s̄m̄ tristitia dei
 est inq̄t p̄māz ad salutē stabīlē opat̄. **S**eculi autē
 tristitia mortem opat̄. **S**ed illa tristitia qua p̄māz
 ad salutē opat̄. ob̄is est affabilis hūilis m̄suetū
 suauis ac patiens utpote ex dei caritate descedēs
 et ad om̄ē dolorē corp̄is ac sp̄s cōtritoz infati-
 gabiliter semetip̄am desidio p̄fectiōis extendēs. **H**er-
 uoq; aspr̄ima impacēs plena rātiōe et mēore in-
 fructuosa dūa ac desparacōe penali eū quē cōplera-
 fuit ab indūsta ac salutari dolorē frangens. **I**uco-
 dem. **H**oc autē modo vniūsarū tristitiarū gr̄ia sine
 que amissioe lucri ut detrimētū nobis illati adue-
 niūt seu de irrogata quānt̄ iūria siue que de ir-
 rationabili mētis cōfusioe p̄cedūt seu que letalē
 nobis desparacōe inducūt valebimq; sup̄are. **C**um
 arduarū rerū ac futūarū intuitu semp̄ leti ac iū-
 biles p̄durātes nec casibz derecti p̄m̄bz nec p̄spe-
 ris fucimq; elati utraq; uelut caduta et mox tris-
 ticia cōtēplātes. **[C]l[em]ens.** Si quis mūdū o-
 m̄e iste tristitiā. Si quis uēo ad aliq̄. uisibilū affm̄
 possidet nonnū a tristitia est redeptq;. **Q**uō non
 tristabitur saltē sup̄ p̄mācōe dūā. **I**n p̄foc-
 tibus. **C**ont̄ tristitiā maxīe ualet fēquēs memo-
 ria benignitatis dei et intuitq; beneficiorū eius

Sunt autem bonitatem patrum omnium nostrum sunt velut gratia
ta ad mare. Item ut liberem cum bona societate sit
me qui de deo sepe loquitur deuote. Item illud iacobus
Tristat aliquis in vobis / oret equo animo et psallat
Sic enim cor hilarescat et spiritus tristitie effugatur
Item psallere deo spiritus malus a saul recesserat
cupatio etiam prodest tristibus. ut obliuiscantur tristi-
tie. Item in iustissimum dicit appollonius. Non opor-
tet prius inesse tristitiam hiis quibus salus est in deo
et spes in regno celorum. Si enim hi qui terrena dili-
gunt super fragilibus et caducis rebus letantur. nos qui
tante glorie spem eternitatis habemus et expectamus
cur non de exultatione letemur. De tristitia
genui geruntur malicia rancor pusillitas despectus
torpor circa precepta euangelio meum contra illiata.

De acidia

Artum nobis etiam est. Et istum primum librum
quod greci acidia vocant que cum insatiabilem
obsedit mentem horrore loci. velle fastidium. Item
cum eo vel emungit comocantem tamquam negligentem acrimonia
spiritualium apprehensionem gignit atque contempnit. Ad
quoque opus quod intra septa sui cubiculi est facit
desiderium atque inertem. Non enim cum in cella repositus
nec operam finit impendere loci. nichil quod se proficiat
Deum lassitudine corporis. abique esum quanta ser-

ta q̄ hora tantā suscitāt ut uelut longo itinere
 grauissio q̄ labōe cōfecto lassus videat̄ aut q̄ si
 defectionē tibi biuano trōuano uē distulerit
 Agit itaq̄ infelix aīa talibz inimicorū machi-
 nis impedita donec accide spū uelut ariete
 validissio fatigata aut in sompniū discat cō-
 dē aut excussa claustris celle cōsolacionē in-
 pugnatōis hui⁹ finitū uisitatōe cōsuecat ac-
 quirē. **H**oc q̄ utit̄ ad p̄ns remēdio paulo post
 acutus infirmāda. **F**requēti⁹ em̄ ac diu⁹ aduſa
 rius atceptabit eū quē cōserto p̄lio p̄biturū
 sibi comin⁹ terga cognoscit. salutē q̄ sibi nō
 de uictōia neq̄ cōflictū sed de fuga p̄cāre
 prouidēt. **E**x profectibz **A**ccidie triū tres
 habet spēs p̄ma est quedam amantudo mētis
 q̄ia nihil letū uel salubre libet cedio pasat̄ fasti-
 dit hoīm confortiū. **H**ec est quā apl⁹ seculi t̄stia
 appellat que mortē opatur proclius in desp̄acōm
 et diffidenciā/prona ad suspiciōes. **H**ec aliq̄ nascit̄
 ex p̄cedenti impaciā. **A**liq̄ ex retardato uel impedito
 desiderio cupit̄ rē. **A**liquādo aut̄ ex p̄dānātibz
 melancolicis hūoribz. **S**ecūda est tepor quidam
 pigredinis qui sompniū amat et oīa cōmoda cor-
 poris horret labores fugit appa queq̄. **T**ercia est
 amdia que sola fastidit ea que dei sūt et oīa alia
 agilis est et alacris. **O**ratio est ei insipida et a
 ludibz dei se absentat ubi tūte potest et quidē
 festinat implere uelociter oīes debitas et ne

nimis afficiat. tudio earum assuit inter alia cogi-
 tationes uel occupationes quibus intendat. donec per-
 trahat horas uel orationes consuetas. rumoribus pascat
 ludis delectatur. extogitat negotia quibus occupetur.
 Nichil magis est ei onerosum quam intendere deo et
 hijs que spectant ad futurum et profectum spirituale.
 cella ei carcer est. Euagari aut tam mente quam
 potest diligit et querit militaria occasio. Conquirit
 de dulcia platorum et pro disciplina zelantium.
Hoc autem malum est signum ingratitudinis.
 quia tanta beneficia contulit nobis deus et non
 fert cotidie quod fidelem eius seruum debeat nunquam ab
 eius laude cessare nunquam eius obsequium fastidire.
 Item spoliat nos multis meritis et promissis in celo
 tantam enim gloriam omnia hec negligimus. quanta bona in
 teri facere possemus. **Sic** non defraudetis a die bo-
 na et parua diei bone ne non te pretereant. **Be-**
ato viri fratres qui estimet tempus quod in vobis co-
 suitur occasio. Siquidem tempus acceptabile et
 dies salutis. **Volat** verbum irrationabile volat quod
 irremediabile nec adiutur insipiens quod amittit lib-
 erum fabulam autem donec hora pretereant. **Od** donec pretereant
 hora. **Od** donec transierit tempus donec pretereant hora
 quam agenda promissa ad optinendam veniam ad accipien-
 dam gratiam. ad gloriam promissam insecutio contumelia
 indulget. **Od** donec transierit tempus quo diuinam typi-
 cae debuerat pietate perferre ad angelicam socie-
 tatem suspirare ad amissam felicitatem hereditate
 aspicere ad amissam felicitatem extitit remissam

memorabilia

ad
am

amissam

voluntate flere commissā iniquitate **In** institutu pñ
 De actōia procedūt ociositas sompnolētia impo-
 tuitas inqētudo peruagatio instabilitas mentis
 et corporis verbositas **Er**matq; **Q**uātu rmissē et
 dissolute que est male te pāiens. quales tui pmo
 geniti qui te impugñates et quis tuus intēptor
 Et ille molētiā passus visus est rādere **E**go qui
 non apud eos qui sūt obēdientes in veritate ubi
 caput rectinē non habeo. **I**n hīs vō in quib; ha-
 beo ubi caput rectinē scdm requiē solitāie reno-
 uōis sūt dego cū eis **N**ec genitres mltē et dif-
 frētes. **Q**uāq; namq; me gignit insensibilitas a
 nime **Q**uāq; vō obliuio supnat **E**st aut qñq; et in
 fatigatōm excessus **R**ei pmogeti tūsmicōēs loco
 et **R**ei gēte **I**n obia pñ obliuio iudici **E**st at
 qñq; delitio pmissiōis. **R**ei adūsā a quib; mlt
 pñalis tēcor ligatq; psalmodia cū ope manū.
Rei impugñat mēta meditatio mortis. **N**ie vō
 pñ mortificans est oīo cum spe firma futuri.
Quāq; lugēt sepm non nouit actōia **L**ugēt
 ergo et iste tyrānq; a memoriā offēsiōis et delit
 toz pñat ope manū trahat mētor et attēta
 meditatio futuri bonoz **E**x pñtib; **R**emēdia
 pñū et efficaciq; togere se ad ea spūalia studia
 que maxime fastidit homo et pñue ad orōne
 et celebratiōe diuinor tam diu quousq; per dei
 grām vñtat nobis mēlitiōē **S**i aut diffēa
 tur talis grā nihilomī de labōe luctamīs

mim

lugēt

Remedia
 actōie
 pñ

meū atrescat et vīus roboat et per cōsuetudinē
 magis ac magis tedū minuet. **D**eus vō nō re-
 quirīt a nobis qd nō dedit sūz grām deuotiōis
 sed hoc vlt ut grām qd tū dedit cōseruemo et
 grās e agam. **P**ossibile est em aliq mltō p-
 mēri in pugna labōis pro optinēda deuotiōe
 etiā si nō pfiat qd si multe deuotiōis fōt sine
 labōe quia de isto posset forsitan extolli et meū
 diuinū. **D**e illo aut cor humiliat et meū cōfūgit.
Cont tristitiā maxie valet freques memoriā
 benignitatis dei et beneficiorū eius. **C**ont cuiq bon-
 tatem patā omī nostrorū sūt sicut gutta ad mārē.
Ne sit libeter tū bona societate maxie qui de deo
 loquat sepe deuote. **I**tem illud iacobi. **E**xistat aliq
 in vobis oret equo almo et psallat. **S**ic em cor hila-
 rescat et spūs tristitiæ effugiat. **O**cupatio etiam
 pdest tristibus ut tristitiæ obliuiscat. **P**igris
 us est labor gratacio et cōsuetudo tēmodi cōf-
 te strenuo magisterio ut non possint rīnse ag-
 pro tedio labōis nisi debilitas sit in causa. **I**te cō-
 tra tedū cordis valet vaictas actōis ut ab vno
 tūscat ad aliud opus bonū. **I**te in vitiis p-
Frat requisit sene achille aut sedens irella
 patior accidiam. **C**ui senger. **Q**uā necdū vidi fili-
 regem quā spemq neq tormēta que timemq
 em ea diliger inspicēs et si vmbz plena esset cella
 usq ad collū tu tū in ipis iacēs sine accidia

Ira est irascendi libido. **Aug.** **Cassiodorus** Ira
 est motus animi concitatus ad penam. **In pfectibz**
 Ira est indignatio animi turbulenta commotio. **In**
essenti Ire triplex est qualitas. prima subito et ex sa-
 li causa mouet ut ex leuifco uel uerbo uel etia co-
 piana suspitioe. Aliqu etia cont' insensata commoti-
 one ratione. **Seda** uelent' inflamari. Aliqu tu-
 ra in corde accendit' q' eaq' facies inflammat' et defor-
 mat'. Aliqu gestus et moes mobilitate quoda nobi-
 u agitant' ex qua itior ai commotio demonstrat' ut
 tremutatio nariu palloz ut rubor uultus. de p-
 sio palpebru tremor labioz inq'etudo tong' cor-
 poris. Aliqu per uerba erupit ut clamores per con-
 iura maledicta minas et p'uia et blasphemias.
 An manq' mouet ad ledendu aliu uel seipm. Ita
 ut silibmet quq' manq' uiciat uel ea que pauent
 ablaat uel destruat. Aliqu non sinit ad mitte-
 que sibi utilia sut ut cibum ut aludo commodu.
Tertia qualitas ire est diutina commotio que aliqu-
 mntore fouet. Ira commariat' uirtuti mansuetudis
 pacie et mitatis et dehonestat disciplina mor-
 et facit infestocatu quia deu non timet ne lo-
 mne uetur. Ira etia non habet misericordia ne
 humilitate p'tendit et excreat intellcm sicut fumus
 oculis sic ira cordi. **Greg** mors uo sup illo
 Piru stultu infiat maledicta. Cu scriptu sit
 Tu aut dne cu tranquillitate. sciedu nobis mag-
 nope quia quonies turbulento animi motu sub u-
 mansuetudis uirtute restingim' redie ad silitu

indignas

domine concordie conam. Nam tu tranquillitate mea
ma diuerbeat dilamata quodammodo fassam prebat
ut sibi met non congruat ac vbi intime silitudine
amittat. Quanta sit ergo manifeste culpa pensamus
per qua dum mansuetudo amittit summe silin-
do ymagis viciat. Per ira sapia deponit ut
quo re ordine agendi sit oio nesciat sicut scriptum
est. Ira in sinu stulti requiescit quia nimirum in-
telligere lume subijit cu metem p mouendo co-
fudit. Per ira sa spūs splendor excludit. Quo-
tont iuxta vetusta translatione scriptum est. Super
que requiescat spūs meus nisi super hūile et quietum
et tremete sermone meos. Cū eni hūile dicitur
tam ptingit adinuit. Si ergo ira quiete meti sub-
hit sua spū sctō habitatione claudit cuius recessus
āimā vacuū ad aptā mor infamā ducit et usque
ad superficie ab intio cogitationis fide amito dissipat
tur. Nam ire sue sumit assensu cor palpitare co-
pus tremat lingua se ipedit facies ignoscit et
perat oculi et nequā recognoscant. Notū ē quā-
dem clamore format sed sensus quid loqr igno-
rit. In quo itaqz iste ab arreptionis longe est qui am-
onis sue cosa non est. Unde fit plingit ut usque
ad manū irā pssiliat et quo ratio longiqz recessu
audacior exurgit. Sed ipm tūc āimā non valet
quia frus est pstatu aliena. Et eo fuor membra se-
ris iulibz exeret quo intqz ipam membroru dnam
metem captiuā tenet. Aliqui aut ira manus

non erit sed in maledictis iaculū linguā vnt
 fons namq; interitū pabūs exposat. et hoc deū
 ppetre expetit qd' ipse pñsus homo facit ut me
 tuit ut erubescat fit q' ut et uoto et uote homi
 tōū pagat. etiā cū a lesiōe primi mātibz ces
 sat **I**tem in sūma vitiōrū **I**raatōq; deo q'tue
 uam facit quia uictoriū eius sibi vsurpat cōt'
 illud **I**nter vinctōrā et ego r'tribuā **I**te talis
 facit se uictorē et deū vult ēē tortorē **A**ug' dicit
 malus in suis ocoibz. **D**ne ocoe malū iūctū
 meū. **R**ūdet tibi deus / quē vīm. **A**ambo em
 estis mali. **I**te talis vult esse actor et iudex in
 eadem causa et etiā aliqui tortor / unde p'tz in
 famia quia vult se vindicāe pendēte die que
 assignata sibi est ut plena iusticia ei exhibeat
 dies iste dies iudiciū est / de qua aptus. **F**olite
 ante temp'q; iudiciāe ut **I**tem qui dōm uel vīm
 dām seruat in corde. in eo q' orōnem dñitā
 dicit sibi ppi maledicit **A**ug' **U**nq; ppi talē
 indulgētiā accepturū est a deo. qualē ipse de
 dit primo suo. **I**te **x**rim **R**elinq; p'rio tuo no
 tā te. et tūc deprecanti tibi p'ia soluet. **H**omo
 hōi seruat iurā et a deo querit meselā. **E**cce
 mors ubi sup' **E**cce q' p'dest q' iratūdia quomō
 metem teneat diuinā si non etiā qualē cōpēsa
 debeat exp'mam. **D**uobz etem modis fracta p
 posside am iurā diffuesat **D**im' quippe est ut
 mens sollicita anq' agē q'libet incipiat omē

Iraatōq;
 deo cōtū
 meliā fa
 cit

sibi quas pati potest contumelias proponat. quatinus re-
deptoris sui probra cogitans ad aduersa se praeparat.
Que nimirum venientia tanto formior erumpit
quato se cautius ex propria armavit. **Q**ui enim
impudens ab aduersitate deprehenditur quasi ab hoste
te dormies inuit? cuiusq; inimicus atq; necatus et non
repugnatem perficit. Nam qui mala imminuta
per sollicitudinem praenotat hostiles manus quasi
missionis vigilas expectant et inde ad uictoriam val-
lenter accingit. **U**nde nescies deprehendi putabam
Sed autem sermone mansuetudinis modus est ut non
alienos excessus aspiamus nostra quibus in aliis ex-
cessibus delicta cogitemus. **C**onsiderata quippe
infinitas propria mala nobis excusant aliena pro-
prietate namque illata iniuriam toleat. qui prope mentit
quod fortasse ad hoc habeat in quo debeat ipse toleat.
Et quasi aqua ignis extinguitur cum surgit de fundo
re animi sua cuiusq; ad mentem culpa reuocatur quia
erubescat peccata non praeterire. qui ut deo uel proprio
sepe se recollit praeterea petasse. **S**ed nunc hoc sol-
lenter sciendum est quod alia est ira quam impatience ex-
citatur alia quam zelus iustitiae format. **I**lla ex
tatio haec ex virtute generatur. **S**i enim nulla ira ex
te surgit tunc aduersus impetum phinees per
gladium non placasset. **S**ed tamen per zelum animus
mouetur quando summe est nec haec eadem quae
sustinetur virtutis assunt mentem ira ducit ne quasi
sua peccata sed velut ancilla ad obsequium peccata

a ragonis tigo nūq̄ recedat. Tūc em̄ robustus
 conf. mag. erigit rū suborta mōi famulatur.
 Nam q̄ntūlibet ma ex zelo rātidis surgat si
 in modēta mētē vireit rāoi p̄tinus seruiē
 cōtēpnit et tanto se impudēq̄us dilatat. q̄nto
 impatē maū v̄tutē p̄it. **In institutis p̄m**
 Quis morbi her. est mediā p̄fā ut p̄m̄q̄re
 damus nullomō suē iustis suē iniustis ex au
 is licere nobis trāsa. **Sacientes nos** disarēom̄s
 lūmē rāq̄ consilij firmitatē ip̄am q̄ honestatē
 et iustitiae modēcānia protin⁹ amissios si p̄nā
 pale cordis m̄i aus fuit teneb̄s obscurati. **In de**
 node p̄uitatē mētis m̄e mor p̄turbandā tēplū
 p̄ eū sū spūs effici oīo non posse matūdic in nō
 his spū comorātē. **Postremo ut cogitem⁹** neq̄m
 lice nobis orare. nec matas fidē p̄res ad deū. **P**
 oīq̄ mētū statū conditōis hūane p̄z oculis hūtes
 cotidie credam⁹ nos ē torpe mīgtudo. **In dīp̄o**
 tra cōfiteat. **Ne** q̄nācōs mltē. **P̄** me⁹ non vīq̄
 rēs v̄eo mee amor pecūie **Illicia** v̄entes **In**
 glūies gula aliq̄i v̄eo et fornicatio **Rempe**
 geantoz me⁹ appellat⁹ tumor uel elatio filie q̄
 mee memoria malitiae. vindicta. inimica. **Iustificatō**
 superbis p̄p̄is luoz et oīū filij mei sūt **Idū** sū
 aq̄bus m̄r detineor ligat⁹ hor et hīs cōtraie m̄
 tatis māfuetudo atq̄ irāfabilitas. **Ne** q̄ ip̄o
 ator hūilitas m̄tupat **Idē** **Quē** ad mōm aqua
 mīgtis flāma ad modū addita p̄fē extinguitur
 flāma **Ita** et vāris luct⁹ lacinarū p̄fluvij nōm
 habet occidē et extingūe oēz flāma dīḡ **q̄** **q̄** **q̄**
et ire

no

Dianore

De qd dicitur

dist. 2. de inuidia

Inuidia scdm aug⁹ est dñi felicitatis alior⁹
et dicit^r a non viderendo quia non p^t videri bonu^m
alt⁹. **I**ll⁹ scdm 2° q^o xxxvii Inuidia est
tristitia de bonis aliens. **S**ed hec tristitia q^uis
modis p^{ri}mo q^u aliquis dolet de bono alio⁹ inq^uit⁹
ex eo timet^r notumetū uel sibi ipsi uel alijs bonis.
Et talis tristitia non est inuidia sed magis tioris
eff⁹us. et p^t esse sine p^{ri}o. **U**n⁹ est xxxviii mor⁹ **I**us
me⁹ plerūq^{ue} solet ut non amissa caritate et iustitia
nos ruina letificet. et rursū eius gl⁹a sine inuide
culpa cōtristet cū et rūete eo quosdā bene erigi
tredun⁹. et proficiēte illo plerosq^{ue} iuste opprim⁹
formidam⁹. **P**o^o p^t aliquis tristitū de bono alt⁹
non ex eo q^u ip^e habet bonū hoc. sed ex eo q^u nob⁹
deest bonū illud. qd ip^e habet. et hoc ip^e est ex
lus. **E**t iste zelus fit cū bona honesta tūc laud⁹
bilis est. **I**ur illud p^{ri}me ad d⁹orm rui. **E**mulam⁹
spūalia. **P**o^o aliq⁹ de bonis alt⁹ inq^uit⁹ ille cū
accidit bonū est eo indign⁹. **Q**ue quidē tristitia
non p^t oiri ex bonis honestis ex quibz aliq⁹ iusta
effiat^r. **S**ed de diuicijs et de talibz que p^t p^{ri}o
uenire dignis et indignis. hec tristitia reproba
in scriptūa sūt. **I**uxta illud ps. **N**oli emulā in
malignatibz neqz zelari⁹ v. **E**t alibi **P**ene eff⁹
si sūt gressus mei quia zelam sup⁹ iniquos par⁹
p^{ri}orū videns. **E**t hoc ideo q^u tp⁹alia bona que
indignis p^{ri}ueniūt ex iusta dei ordi⁹atōe disponū^t
t^r ad eorū salutē at dāpnationē. et quasi nichil
sunt ad bona futūa que seruātur bonis

tristitia

Quarto aliquis cor pta de bonis alterius inquit alit
 credit ipm in bonis et her ppe est invidia. Et est
 semp pmi et pmi quia dolet de eo de quo est gau
 dendu saluti de bono primi. **C**apue aut de illis
 bonis hoies tudent in quibz est gla et in quibz ho
 mines amat honorari et in opione esse. Et inde e
 p amatores honoris sut magis tundi. **S**icut etiam
 pusillanimes sut tundi quia oia reputat magna
 et quodq boni aliam accidunt reputat in magno se
 ee supatos. **V**ide et iob v dicit. **P**uulu occidit
 invidia. **I**n pfectibz deo aut tudent ut oia deo
 cotraia sut quia singulant caritati que deus est
 opposita sut et tde bonu qd de largitas oibz colit
 creant tudent ei et eos odit quos deus amant re
 demit et diligit. **I**n suma vicioz **I**stud viciu
 diabolicu est et diabolo affiliat. **V**ide sapie p
 invidia diaboli mors intravit in orbem terru. **I**mi
 tant aut illu qui sut ex pte illa. **I**te est mltie fcti
 tis. Ex quo em hoc viciu cor aliu occupavit ia
 nullu scelus abhorret. **N**on pcat noteti nec mo
 rati non timet face hominibz pmo nec fructu
 vel puctu. **N**on pcat diabolq putibz nris q
 motetes eant qn morte eoz palaret tudentia em
 tatq. **N**on pcat tharn abel fr suo moteti. **N**ec
 filij iacob frat suo ioseph. **P**olebat saul pte dno
 qui ei valde utilis eat quia tudebat ei. **P**olebat
 iudei parte ipi dei filio qn cu facient omni.
Mathei xxviii **S**nebat em q per tudentia tati

Quia 3
 et fcti

Dissent eū. Itē est vinū venenatissimū. Vnde appella-
 tur tūdo araneae que surgit de flore venenū. Ne-
 q̃ in flore sit venenū sed cū illud qd̃ de flore exiit
 intrat in eā sit venenū. Itē serpētibz qui non sūnt
 nēt bonū odorē vinee vel mirice. Itē araneas que
 venenatis aialibus pascūt. Itē basilisco. **Vnde**
Basiliscus ut auit venenū gēt in oculo p̃ssimū
 aial et p̃re oibz exorabile. Prose cupis oculū ve-
 nenatū oculū neq̃ oculū fascinatē. **Iuudā** co-
 gita. Quid vō iudē nisi malū vidē est. **Chap**
festibz. Sūmū remediū contra tūdiā est mēdū
 amāe et aipe eoz que mūdus amat idest diuici-
 as honores et voluptates. **Apalia** em̃ quo plūes
 diuidūt eo p̃tes mōres sūt. **Celestia** aut̃ et
 iūma quo plūes p̃ticipāt. eo magis dilatat̃ et
 habūdāt. **Filie** iūdie s̃m greg̃ sūt. **Odū** sūnt
 ratio detractio exultatio in adūs p̃xim et
 fluctio in p̃speris. **In p̃fectibz** Remediū con-
 trā est timē vīdiciā dei qui non r̃mittit hōi
 p̃tā suā. q̃ dū ip̃e tenet odū cōt̃ p̃ximū sūnt
 m̃ cogitāde q̃ quibz oportet eū r̃cōsilīa p̃ximū
 ṽsaluā. Vnde melius est hoc cito fieri q̃ tardū
 ne homo interi sit in p̃iculo dāpnatōis et p̃dāt
 bona que interi opat̃. **Em̃** ut studeas illi qui ma-
 gis cōtraī est tibi obsequiosior esse et affabilior
 hoc em̃ lenis cor eius si est intelligēs aut salte cor
 tuū. **†**

De rīma
 dñs iūdie

Supbia triplex est p^{ma} sibi in seipso **I**n p^{re}sentibus / minus place et maiore rep^{re}re se q^u
ut in ueritate hoc est in a^u ois p^{ri}mi. **S**ec^{da} est appe
re et stude alio place ut maior uelle ab eis credi
p^{er}it iustu^m hoc est tamis gl^{ori}a. **T**ria est ambie ali
os p^{ri}me 2 subse uelle eos esse hoc est ambitio pla
tois. **D**e p^{ri}ma dicit **Ecclⁱ x.** Iniciu^m supbie hois apos
tatae a deo qm ab eo qui fecit illu recessit cor eius.
Qu^m t^{er}tiu^m ois p^{ri}mi supbia. **Q**ui tenuit illa ad
implebit^r maledictioⁿ et subit^r eos in fine. **S**ec^{da}
duu^m supboru destruxit d^{omi}n^us et sede fecit mites
pro eo. **P**rodit deus memoria^m supboru et reliq^u
memoria^m hui^u sensu **It^{em} ibi.** Quis supbit tra
et ams **E**t thobie **S**upbia nuq^{uam} in tuo sensu aut
in tuo u^{er}bo d^{omi}nari p^{er}mittas **I**n p^{ri}ma em u^{er}bu^m sup^{er}
ois p^{ri}mo **E**t c^{on}ceptio **S**upbia que est regna
omⁿi^u uiror^u d^{omi}n^us t^{er}tiu^m ois p^{ri}mi triplu^m ratione po
p^{er} causa que inuenit^r in o^mi p^{ri}mo quia in o^mi p^{ri}mo
uenit^r c^{on}ceptu^m dei qui est qued^a causa p^{ri}mi. **I**te
aut^{em} c^{on}ceptus est a^usio a creat^{ur}e que i o^mi p^{ri}mo
est ubi p^{ro}ponit^r bonu^m c^{on}mutabile bono iⁿcom^{mu}nⁱ
quia sicut sine caritate alie uirtutes nichil s^{un}t ita
sine supbia alia uicia nichil s^{un}t. **A**bstrah^e supbia
et habebis gram^{ma} quia supbis resistit deus hui^u
libus dat gram^{ma}. **C**on^{tra}er^u em institu^m hui^u moⁱ noⁿ
est receptiuu^m s^{ed} c^{on}traui^m. **S**ec^{da} q^u fuit p^{ri}mu^m p^{ri}mi
hoc em g^{ra}ue peccauit angelo in celo et p^{ri}mo homo
in paradiso. **T**ercio q^u ex ea nascut^r alia uicia s^{ed} in

De gloria
supbia

aut

vis

Deinde su
perbia
du^m in
u^{er}bu^m om
nib^{us} p^{er}
cat^{ur}

bus et postea hoc est mediate uel immediate. **U**
 tū supbia omīs pte et ideo dolet si aliquis e
 tur et sit ex ea nascit inuidia. Inuidus uero quia
 defacili misat et tu inuideris ideo ex eo nasci ma.
Sed uia cum non pte se uindicare tristat. Et ista
 ria aut nasci auctoria. Auctoria uero consolationem
 querēs facit auariū. Auaritia aut qz in tpalibus
 habicōat pte magis exere gila. Gula uero pte
 uentis repletionē de facili spumat in libidine et
 ita gnat luxuriam. **C**lamarqz de filiabus suis
 sup dicit. Hec pgenies sunt spualū ruine et lap
 sus ira detractio amantudo furor et clamor bla
 phemia pposis omī uicia cōtradictō pte uo
 lūtatis cōplacencia et regulatio ipsuasibilitas
 nobia. **C**ernar in sermōe uiciniū. Qua
 lem uero putas nate est hoīem tuemur qui re
 pudiati lotū angeli foriat plane imine ab o
 uiquitate sed ab ea maxime que in ipō qz angelo
 non ad leuē offensam non ad momentaneā nā
 tueta est sed ad omī sempiternū. Semel turba
 uit supbia regnū illud cōtūssit muros etiam
 prostruit ex pte et pte non modica. Quid ergo
 facile ne demereps admittēda uidet. Nūqz non
 dit ciuitas illa et uelēnt hōmō hūmōi pte
 tem ab hōiat. Certe estote frēs eū qui supbis nō
 peptat angelis nec hoibz patitur. Non est cōtra
 sibupī similia sūt uicinia eius. Sola placet et
 hūilitas siue in angelo siue in hōie et qui sedet

Libano in d. sup
 Supbia

pestum

metrono solos elegit subditos e quibz repleat templu.
 Scriptu quippe est Quis sint dñs deus nr qui in
 altis habitat et humilia respicit in celo et in terra
 Ex pfectibz Supbia ita exērat mētē ut cū plū ha
 bet sepe mī agnoscat. Hoc viciū sapie impedit
 nos ne plū bona a deo accipiam⁹ cū ipse sit largis
 sim⁹ et desiderat multū cōtāe nobis de bonis suis.
 quia valde diligit nos dū aut indignos nos recet
 supbie reat⁹ grē dei sunt si plus daret nobis ex
 tollēmur aut ingrati efficiē⁹ aut non digne in
 grā opareni⁹ et sic grauioris pñ rei efficiē⁹. Sup
 bia etiā pōt in nobis mēta bonorū opm que pro
 hūano fauorē fecer⁹. **Greg⁹ mor⁹ xxxiii fr illo**
 Dñe sublimē videt oculus eius. Quisq⁹ eius iſe
 tprāncē captiua mētē suscepit hoc pñū patit⁹
 qd clauso cordis otulo iudici equitate pōt. Nam
 mēta que in alijs uel bene gerūt displicēt. et sola
 ei que ipse egēit egisse se singulāt credit. Atq⁹
 in eo qd exlibet per glorie cupiditatē sibi metip⁹
 fauet per cogitationē. Et cū se in iūctis iūctōe
 retrōs estimat⁹ per lata cogitacōm fama spacia
 secū decambulās laudes suas tant⁹ clamat. Nō
 nūq⁹ deo ad tantā elationē mens ducit⁹ ut in
 eo qd timet etiā per ostentacōz locucōis effrenat⁹.
 Sed tanto facili⁹ ruina sequit⁹ qūto apud se
 quisq⁹ impudēti⁹ exaltat⁹. Hinc em scriptu est
 ante ruinā exaltat⁹ cor. Hinc per danielē dñi.
 In aula babilonis decambulabat rex vidit qd

et ait **N**one her est babilon? **E**dem sup illo qd
sequit? **E**t ipe est rex sup omis filios supbie. **Q**uia
igit? redeptor n'r regit? cora huius et leuiathan
iste rex dicit? supboz apte cognoscat? qd euidentiss
signu reproboru supbia est? **E**t cont? humilitas e
lcoz. **B**ernardus sup cantica sermoe. **Q**ueadmodu
ex notitia tua venit in te tuor dei? **A**lty ex notitia
dei itidem amor dei. **S**ic et ois de ignoancia tua
supbia ac de dei ignoancia despatio. **S**ic aut sup
biam put tibi ignoancia tua cum meliore qd sis ex
repta et decepte tua cogitatio te esse metitur. **H**oc
quippe est supbia. **H**oc nam ois p'm ai maior in
oculis tuis es. qd apud deu qd in ueritate. **E**t si in
eo discordat a ueritate ut magis se inferiore qd pu
taret qd ueritas habet? excusaret cu prout dubio
ignorancia et minime reparet? supbus nec ta uel
ret? iniquitas eius ad oculu. qd humilitas fortassis ad
gram. **S**i em in quo nam statu unquam min ha
beat deus liquido cognoscam? nec sup sane nec
infra scire debem? ueritati in oibz acquiescentes. **N**on
aut? quia consiliu hoc posuit teneb's latibulu suu
et sermo abscondit? est a nobis. **I**ta ut neo sciat si
sit dignus amoe ut odio iustia tua qd p'p'o uer
ipius ueritatis consiliu nouissim locu nobis eligit?
Greg' morf xxxij. **H**oc aut esse p'p'm sperime
alcoru solet? qd de se semper sentit? infra qd sunt?
Sed hanc humilitatis forma reprobi uel cognosce
ut tene coepunt. **Q**ui et si qn se huiles p'p'ent? qd
dur humilitatis vim seruare intuscu negligunt?

Quibz sepe accidit ut qñ vñqzqz bonū ul' mīnū
 faciūt a malis suis oībus respiciē mētē pting' au'
 tant. Itqz hoc qd uel cōmū bonū fecerint tota
 mētē semp aspiciāt obliuī maloz oīū que cōmū
 ferat vñqz sui bonū tūmō mēozes qd fortasse facē
 nec pte potuerūt. Sicut euemē econt' elis solet
 ut cū militoz vītutū grā polleant vñqz eos ut tē
 nuissimū viciū valde defatigans pulset quatin'
 dum ex quadā pte sese infimāz cōsiderat de hīs
 vītutibz in quibz pualent se mīme extollāt. Item
 nō dū qd quidā extollūt de bonis fortūe que sūt
 dignitates diuitie honores et huiusmōi. Quidā de
 bonis natūle que sūt nobilitas pulchritudo forti-
 tudo ingemū her dicit carlis supbia. Quidā de
 bonis grē que sūt vītutes scā et opa de grē bo-
 noz que sūt pcedūe ieiūāe elemosinas dāe et
 alia et her dicit spūalis supbia. **Thymaeus** Q
 sup domis nālibus aut diuitiis dico aut acūte m-
 tellūs et ingenij doalitate lēde pcelatōe pūptu-
 die et ingemūitate et talibz abez labōe pexisten-
 tibus in nobis extollūt nūqz sup natūaz vā bona
 pūpabet. Qui em in modico infidelis est et in
 mīto infidelis eit. **Idem** qstūqz pter mētē vīu-
 tes dixeristi hec et sole tue existūt mētē em
 deus donauit. **Quēqz** sine corpe victole ita
 mīna ondisti hec sola tua tū sūt fastinācia scā
 corpus em non est tuū sed factū dei. **Greg**
 morp xxiii **Quatuor** sūt spēs quibz oīs tumor

extremū

Carli

supbia

Spūalit

arrogantiam demonstratur. Cum bonum aut a semetipso habere se estimat aut si sibi desuper datum credit pro suis se hoc accepisse mitis putat aut etiam cum iactat se habere quod non habent. Aut despiciat ceteros singularem videri appetit habere quod habet. **Unde** binarum in libro de xx gradibus humilitatis ponit xx gradus superbie.

xij gradus superbie

Primus est curiositas oculorum ceterorum quod sensum. Secundus leuitas mentis per verba leta et tristia. Tercius iniqua leticia que per facilitatem risus dinoscitur. Quartus iactantia que in multiloquio diffunditur. Quintus singularitas priuata affluere cum gloria. Sextus arrogantia credere se omnibus sanctior. Septimus presumptio ad omnia se ingerere. Octauus defensio peccatorum. Nonus filiata confessio que per diuina et aspectu iuncta comprobatur. Decimus rebellio in ingremum. Undecimus libertas peccandi. Duodecimus consuetudo peccandi. **Et** perfectibus Primus

Remedium superbie

remedium superbie est consideratio proprie vilitatis tam in corpore quam in anima tam illius que nobis cum ceteris commune est quam illius quam in nobis singulariter agnoscimus in cultu uel in aperto siue sit naturale siue accidentale. Secundum se exerceat in humilibus operibus uiliibus et despiciat officia et rusticis laboribus humili habitu more humiles mores et uerba habere locum non in se eligere in nihil iactantiae et tentationis preterire. Hoc et huius filia cum in conspectu fuerit mentem ad humilitatem inclinat. Tercium est quod si per locos et maliciosos se deest attendere tam homines quam ipsum deum illum christum deum et homines uel eorum comparatione sibi inueniat uilescat homo quod se aliquid esse putat.

De vana gl'a

Sextimū nobis clāmā ē **E**x mlti spm li re
 idūsus spm cenodorie quā nos vana sen
 mane glām possū appellāe mltiformē
 vana atqz subtilē ita ut a quibzlibet luce pspici
 assis oculis non dicam cauei. sed pūdei dephedi ve
 bir possit. **H**ec vō mltiplex mltiformis ac vana vi
 diqz bellatoī & ex oī pte victoī occurrēs. Nam cui
 sub specie vestis pūose ac mltide cenodoriā diabolū
 non potuit quare squalida et mltita conat in
 ferē. Cūe non potuit per honore deie hūilitate sup
 plantat. Cūe scē et elocutois ornatu nequit extol
 lere gūitate tacitūtatē elidit. **D**ia vicia supata
 marescūt et deuicta per singulos dies ifirmā
 reddūt et uel lotu uel tpe mmmūt atqz defecūt
 uel ēte a cōtrīs vtiutibz descedēa uel cauet faala
 uel vmaūt. **H**or vō deictū acruis insurg adlar
 tam et cū putat extinctū sua morte vnuatqz cōna
 lesat. **I**lymarqz gōu xxi **Q**uale aliquis dicam.
 Ieiunās vane glorioz et resolues ieiuniū ut non
 cognoscat et inotescā quasi prudēs iter vane glo
 rior. **P**elāe vestitqz vmtor ab eadē vilia cōmu
 tans iterū vane glorioz loquēs vmtor et tacēs
 iteato succūbo. **Q**uoāqz pteis tbulū istū stat
 aulco rō. **M**athei v. **A**ttēdite ne iusticiā vāz
 fatiatis corā hoīmz ut videam ab eis. **C**usostqz
 non tū loqz ut atqz secreta seruāz sed magis vo
 lūtas secreta. **P**em oīs homo qui aliqd opus facit
 cuius causa facit qd facit in corde suo illiqz aspiet

Detesta
vane gl'e

et personā. Sic qui ppter deū aliquid facit nēmē
videt in corde suo nisi psonā dei tñ ppter q̄ fa-
cit. Sequitur mathei v. Alioqn mercedem nō habi-
bitis apud patrē vrm. Crisostomus. Quid em ad
reapies qui deo nihil dedisti. Nam qd ppter deū
deo dat et ab eo reapit. Quid aut ppter hoīes
in ventos effudit et a nullo speat. Quid est em
hoīm laus q̄ ventor tñscūū sonus. Cessau-
rūt hoīes loqui. et pōdit fructū suū qui ppter
hoīes fecit ut ab eis laudetur. Que est em sapi-
res dāe et vba vacua cōpare. Aut cū mcedem de
contēpnē in ppetuo manētem in celis et fugitiuū
hoīm sermōes elige. Melius est em non facē q̄
ppter hoīes facē. Vel illū attende a quo laudem
expetis q̄ sentit de te. Ideo te laudat quia ppter
deū te facē putat. Si aut intelliget qd ppter eū
facis. non te laudaret sed vitupēaret magis. Quid
igit illi placē festinas. qui si te aliqui intellexerit
deridebit. Sic est homo qui ppter hoīes facit bonū
sicut mēnari⁹ malus qui intra tempus locatiois
comedit omē mercedē suā. cum aut tpe expleo
recessit mudus egredit. Sic igit vacu⁹ vadit ad
deū qui mcedem bonorū suorū at tpe desiderant in
sclō. Bernardus in sermonibz de diuisis sup illo ap-
Qui gloriat in dño gloriat. Noncāt aplūs glā
pām esse creatōis non creatiue s̄m illud Glā
meā altē non dabo. Et glā in cētelsis deo et p
Item non nobis dñe non nobis sed nōi tuo da glā

Deo dāt
ois glā

Sed confideant rationale creaturaz a deo affectatę glaz
 ut aut vix aut nunq ab hoc cōpectu desiderio possit
 quippe que ad ymaginē scā est creatois p̄ptea fm
 datam a deo sapiam saluberrimū aduēit cōsiliū di
 cens. Quāquidem p̄suadēi nobis nō potest nō glo
 riari saltē qui gloriat in dñō gloriēt. Et cōfideā qu
 quātū excedit pauli p̄bia scz p̄biam sapiētū huius
 mudi que nimirū stulticia est apud deū videbat
 enī vanū aliens laudibz delatari sed desipuerūt de
 cetis p̄pam cuius glām sufficē arbitantes. **De frēs**
 si me an vrm oporteret tribunal astae muto sup
 bus laudibz gloriare. **Qu** si meūp̄q essem iudicā
 dus exātie hūc meūp̄q testimo cōtentq p̄p̄is
 laudibz delatārer. **Nūc** aut nē vō nē meo sed de
 iudicō p̄sentādos quāte insipiente ymo et infanie
 est aut in vō me aut in meūp̄q testimo gloriari
 p̄fertū cū sipe sit aug oculis oīa nuda sūt et apta
 et tū neq̄q opus sit ut quis ei testimū p̄l̄beat
 de hōie. **Idem sup cantica sermōe xmo** Ergo
 fontā et flūi mōm mae est v̄tutū et scāz x̄ dñs
 continētia carnis inuicta volūtatis rādo ex
 illo fonte manat. Non solū aut sed et si quis callet
 ingenio si quis mōrbus placet inde est. **Iude** scē m
 sapie sermō p̄p̄o p̄nde fonti sine fraude et sine in
 missione reddat ut iterū fluat r̄. **frēs** si hoc satis
 nemo vrm velit laudāi in vita ista. quia hūc quidā
 fauoris captas qd ad deū non retuleris ipi fūaris.
 ubi enī vide glā putride puluis inde. **De vite scā**
 titate. sed p̄p̄us est qm s̄ificat. **S**pūs dico non

maibus +

tuas de. **A**n blandit' p'laris fauor q' vbi bonu
 et bene forte de promiscis. **S**ed crista donauit os et
 sapiam' non lingua tua / quid nisi calamus scribe. **E**t
 hoc ipm mutuo accepisti. **T**alentu' creditu' est re
 petenti cu' vsua. **S**i iuctu' fuis ad opus impiger
 ad frim' i'feliu' fidelis / pro laboe tuo mercedem
 accipies. **S**i quo m' tollet' atz talentu' et nichil
 eriget' lucrū et vocaberis seru' neg' et piger. **A**
gustinu' in libro confessionu' **C**onfiteor aliqui laudibz
 meis cu' ea laudant' in me / quibz ipe michi displicet.
Et etiā bona m'ora nel leuia pluris estimā
 tur q' sūt estimāda. **I**dem **Q**ui laudai vult ab
 hoibus vitupante te non defendet' ab hoibus in
 duante te. nec eripiet' dāpnante te. **A**
gustinu' in epla ad pāmachu' **P**rima mōchi v'us est / homi
 iudicia cōtēpnē et semper recordai ductis. **S**i
 ad huc hoibus placere xpi seru' non essem. **T**a
 le quid et deus loquit' ad p'phas q' possūt facie
 eoz q'si vrbē eneam et lapide adamatinū et
 colupnā ferreā ne pauperet' ad tūias p'li sed
 impudēciam subsanantiū frontis rigore cōtere
 ret. **G**reg' omie ix sup illud ex. **T**u ergo fili
 hois ne timeas eos neq' sermones eoz metuas
 qm' increduli et subūsores sūt tenū et tū scorpio
 mbz habitas. **T**imendi essent' hī quibz loqui
 mittebat' si in fide et ope oipoten deo platu
 issent. **Q**ui aut' increduli et subūsores sunt

in suis sermōibz derogantes timēdi non sūt quia
 stultū valde est si illis placeat quā quos nec place
 dno sumus. **D**ebent autē haberi in metu et reuerētia
 uisita iustorū qz meū oīpotētis dei sūt et hoc xpi
 mīra rephendūt qd dñs idarguit in celo. Nam p
 uersorū derogatio uite nre appbatio est. quia iā
 ostendit nos aliqd iustitie hēre. si illis displiceat iū
 mī qui non placent deo. Nemo etem pōt in una ca
 demqz re oīpotēti deo atqz eius hostibz gñus crīste.
 Nam deo amīcū denegat. qm eius placeat timēdo.
 Inimicis ueritatis adūsabit. qui eodē ueritati subm
 gnat. **I**n iusti pīm Adolētha xpi qui uerū ac
 spūalem agone legitīe deitae desideat hanc
 multiformē uariamqz bestiam oīōdis supare festi
 net. Quā nobis ex oī pte uelut multiplice neqūa
 occūrentem tali remedio potimqz euadē ut cogita
 tes illud dīnū eloqū dñs dissipat ossa eoz qui
 hoībus placet cōfusi sūt qm deo spreuit eos pīm
 tus nihil pposito uanitatē ac iām glē captū
 de grā nosmetipōs facere pmittimqz. Deū que
 bono tūto fereimqz obseruatōe cōsili custodie mīta
 mur ne oīs labor nroz frūus post nre pēs reuo
 dixit moribz euanuet. Quidqz etiā in cōsuetōe frīm
 mīme recipit cōis usus ut extet oī studio ut iat
 tantae deditū declinemqz et ea que pūt nos mī
 reos notabiles reddē ac uelut solis facībuz
 laus apud hoīes sit cōquirenda. **Q**uēnamqz hīs

no

omōis

no

Vite hys

em uel marie cenodoriū letale cōtagiū nobis mhor
mōstbat. **I**te sūm gregē septē sūt filie uane gl
sūz mobia cōtento iactancia ppositis pūmana
distoria. **R**omutatu p supcio.

De detractiōe

Detractio est demigratio alie. **U**bi
ne fame per occulta ūba sūm illud et si
mordeat serpens in silencio. nichil eo magis habet
qui occulte detrahunt. **P**ro quo sciendū qd sicut frō
aliquis nocet alii duplicat sūz ut manifeste ut in
rapina uel qualūqz uolentia illata uel occulte
sicut in furto et dolosa percussione. **I**ta etiā ūbo ali
quis duplicat aliquē ledit unō mō in manifeste et
hoc fit per cōtūeliā. **A**liō mō in occulto et hoc fit p
detractiōe. **E**t hoc aut qd aliquis manifeste ūba cō
tra aliu pferit uidet eū pūpēdē. **U**nde ex hoc ipso
exhonorat. **U**nde cōtūelia detrahētū affert honori
eius in qd profuit. **S**ed qui ūba cōtra aliqū pferit
in occulto uidet eū ueri magis qd pūpēdē. **U**nde
non dūte detrahētū infert honori sed fame. **I**magi
tū huiusmōi ūba occulte pferēs qd tū in ipso est
eos qui audiūt facit malā opionem habē de eo

cont. quē loquit. hoc em intēdē videt et ad hoc
 conatur detrahēs ut eius v̄bis credat. Dicit aut
 aliquis detrahē non quia subtrahat aut dimi
 nuat de veritate. sed quia diminuit famā ei.
 Et quidē quāq. fit dīctē quāq. mōrte. Dīctē qdē
 quadrupliat mōmō qm̄ mponit flm̄ altē. Et
 qm̄ pām ad auget suis v̄bis. Et qm̄ occultū reue
 lat. Et qm̄ id qd est bonū dīct mala intēcone
 fm̄. Indīctē aut ul negando bonū altīq. ul ma
 uosē reticendo. Item detractio est mōrle
 pām fm̄ illis. Et pmo detractōes sō odibiles.
 Hanc aut hūc est quia pām v̄bor maxie sūt
 ex intēcone dīctis dīludīda. Detractio aut
 aut fm̄ sua rationē ordīat ad demītuā fa
 mā altīq. Auferre aut alicui famā valde gūe
 est quia mī res tpales videt fama esse p̄iosi
 et per aug. defm̄ homo impedit a multis bene
 agendis. p̄t qd dīct ēd xli. Curā habe de bo
 no nōie hoc em magis p̄māebit tibi q̄ mille
 thezauri magni et p̄iosi. Et utē pū rēn. Meli
 est nōmē bonū q̄ diuitie mltē. Et ideo detrac
 tio per se loquēdo est pām mōrle pmo fm̄ suū
 genū est gūi q̄ furtū. Cōtīngit tamē quāq. qd
 aliq. dīct aliqua v̄ba p̄ que dīmīnuūt famā
 aliq. non hoc intēdēs sed aliqd aliud hoc aut
 non est detrahē per se et fōr lū. loq̄do sed solū
 materialit et per accidēs. Si aut v̄ba per que

Et sic dicit bonū
 videtur i. rēn
 loco suo p̄t
 p̄mā

alibi
Detractor
tene resti
tue fama

fama alius diminuit profectus aliquis propter aliquod bonum vel necessarium debitis custodiis observatis non est peccatum nec potest dici detractio. Si vero profectus ex alio levitate atque propter aliquod non rationem tunc est quidem peccatum sed non mortale. nisi forte verbum quod dicitur sit adeo grave quod notabilis fama alius ledat et proprie in his que pertinet ad honestatem vite quia hoc ex ipso genere verborum habet rationem peccati mortalis. **E**t tenet de ethenis ad restitutionem fame sicut ad restitutionem cuiuslibet rei subtrahere potest autem aliquis trahit famam auferre primo modo unum dicendo et iuste puta cum aliquis cum aliquo procedit ordine debito servato et tunc non tenet ad restitutionem fame. Secundo modo si cum dicendo et iuste tunc tenet famam restituere confitendo se si cum dixisse. Tercio modo unum dicendo sed iniuste puta cum aliquis potest tamen alteri contra ordinem debiti et tunc tenet ad restitutionem fame quantum potest sine mendacio tamen utpote quod dicat se male dixisse vel quod iniuste cum diffamavit vel si non posset famam restituere debet eialiter recompensare vel in pecunia vel in aliquo honore considerata condicione utriusque persone secundum verbum viri sapientis. **A**ugustinus in libro de malo de rebus Detractio est quodque mali retro dicitur de proximo sine intermissione emendationis vel evitandi vitii. Nec ut quibusdam videtur ex curiositatis vitio aliquando vero ex veneno turpitudinis nascitur. Sed quoniam sit in filia est necessaria ex qua quia nescit manere stultitia propter profectus in famam proles iniquitatis. Ex ea

namq; procedit minoratio ueritate. obsequio in
 equitate refugano pme. **A**ugmentu tpeatoris in
 auditu facinoris extintio uel minoratio fine tan
 tatis. **H**ec declat ibi. Item **p**ub **N**oli ee in conuiuijs
 et potator neq; comedas cu eis qui carnes ad co
 uescendu conferunt. quia uariates potibz et dan
 tes simbola cosumet. **C**arnes ut **b**atus gregi ait
 ad conuescendu conferunt qui fine detractoi stu
 dent. **P**otibz uariant qui de obpbo aliene uite
 se debant. **S**ymbola q; dicit est uerba detractois
 in cofabulatoe pferre. **I**lico in epla ad celan
 nam. **N**ulli unq; oino dethas nec alioz intipe
 ratioe te laudabile uidei uelis magis q; tua uita
 ordiare disce q; aliena carpere. et semp scriptie
 memor esto dicentis. **N**oli dilige detralye ne eradi
 cis. **P**auci ad modu sut qui huius uicio rnuat.
Raro q; inuicis qui ita irrephefibilit sua uita
 exhibe uelint. ut non libeter rephendoat aliena.
Cu hoc malu ita effuge ut non modo ipa non
 detralhas sed ne alij quide detralyati aliqui cre
 das. nec obtrectatoibz auctoritate de consensu
 tuo tribuas. eoz q; uiciu mutas amendo. **N**oli
 inqt cosentane9 esse cu derogatibz adusis p
 tui. **E**t alibi. **S**epi aures tuas spmis et noli
 audire lingua neq;. **I**n **b**atus **d**auid diuisos sps
 iusticie denuncians de hac q; uirtute non taruit
 dicendo. **E**t oppbriu non accepit adusis pries

no
 timorabilis

suos ppter qd ipse non solu aduersat sed etia psequit de
trahente. **Aut** em detrahente secreto pximo suo hunc
psequebar. **Huius** est qui ita se cont' hoc vitu' co
mauit. ut apud eu dethere neo audeat. **Qd**
esset in nobis her diligencia ne passim obtraha
toibz credemq iam omis detrahente timeret. ne non
tam alienos q' seipos viles detrahendo faceret.
Sed ideo hoc malum celebre est id est in multis f
uer hoc vitu'. quia pene ab oibus libet quod
Thomas 2us q^{us} lxxiii Sciendum q' si aliq' detra
ctores audiat sine resistena videt detractori cofon
re. Unde fit p'ceptu' p'm eius. **Et** siquidē inuenerit
eu ad detrahendu' uel saltē plateat ei detractō
ppter odiu' eius cui det' hit non miq' patit q' det' hit
et quq' magis. Unde **bernardus** dicit dethere aut
detrahentem audire quid horu' dampnabiliq' sit non
facile dixerit. **Si** vero non plateat ei patim sed ex
nōre uel negligentia ut etia' uetundia quada' o
mittit repellē detrahente patit quidē sed mltō
mi' q' detrahens et plinq' uemalit. Quq' etia' hoc
p't esse p'm mōre uel ppter hoc q' aliu' ex officio
maibz detrahente corrige ul' ppter aliq' p'mulu' con
sequens. **Vel** ppter radicē. quia tior hūana p't quq'
esse p'm mōre ut sup' habitū est. **debet** ergo ali
quis detractori resistē non semp' arguēdo eu' se
falsitate maxime si quis sciat v'm esse qd dicit sed
verbis eu' redarguēdo de hoc qd patit f'ri detra

tendo. Vel saltem det ondere qd ei detractio dis-
plicet per tristitia multa quia ut dicitur pub. i. r.
Deus aquilo dissipat pluvias et fanoes tuis
lingua detrahentem

De scandalo

Scandalū Thomas 2us 2^a q. 14^m s. 1° dicitur
est dñm vel fñm nūq. rñm pbens occasione alteri
ruine. Scandalon em grece nos offensione at ruina
et infensione pedis possumus dicere. Contingit aut
qñ qd aliqñ ober ponit aliu in via corpali cui in-
pingens disponit ad ruina et talis ober dicitur
scandalū et silit in processu spūalis vie cōtingit
aliqñ disponi ad ruina spūalem per dñm ut fñm
alteri. Inqñtū scz aliquis sua amonitōe inducit
vel exemplo alterū trahit ad peccatū et hoc ppe
dicitur scandalū. Scierōn est etiā qd dñm ut fñm ali-
cuius pñt ee altel causa pñi at ruine dupliciter
scz per se et p auctōes. Per se quōd quādo aqñ suo
malo vbo vel fñō intēdit aliū ad peccatū inducit
at etiā si ipse hoc non intendat tamen pñm fñm

111
et tale qd de sui ratione h't ut sit inductum ad peccatū
dū puta tū aliquis publice facit peccatū ut qd habet
silitudinē pccatū. Et tūc ille qui huiusmodi actū facit
dat occasione ruine. **Unde** vocat scandalū actiū
patens aut aliqd iūbū ut fōm vniū est alia cau
sa peccandi qū etiā p't intentionē opantis et p'ter
ductionē opis aliq's male dispositū ex huiusmodi ope
inducit ad peccandū. puta tū aliq's videt bonū
aliorū. Et tūc ille qui facit huiusmodi actū ruine
quātū in se est sed alter sumit occasione. Et idē
hoc est scandalū passiuū sine actiū. Quāq' si
contingit qd et sit simul scandalū actiū in vno
et passiuū in alio puta tū ad inductionē sine
abus patet. Quāq' vobis est scandalū actiū sine
passiūo puta tū aliq's induit iūbo uel frō alii
ad peccandū et ille non consentit. **Eodem** in
eodem. Quēst' an bona sūt dimittēda ppter
scandalū euitandū. **Reppō** Distinguedū in
bonis nam qdam eorū sūt de necessitate salutis
que p'termitti non pūt sine p'ccō mortali. **Prāter**
tū est aut qd nlla det mortali peccatū ut alioq'
impediat pccatū quia scdm ordinē caritatis pccatū
det homo suam salutē p'pualē diligē. q' alia.
In hīs aut spūalibz bonis que non sūt de ne
cessitate salutis videt' distinguedū quia scan
dalū qd ex eis oritur quāq' ex malicia procedit
tū scz aliqui volūt impedire huiusmodi bona p'p

malicia scandalū conuincendo. Et hoc est scandalū
phariseorū qui de doctrina dñi scandalizabāt qđ
scandalū ēē cōtēpnedū dñs docet. **Mat. xv. Qui**
p vō scandalū pcedit ex infirmitate ut ex ignorantia
et huiusmodi est scandalū pusillorū ppter qđ sūt
spūa opa vel occultanda vel etiā interdū disse
renda ubi periculū non imminet quousq; reddita
ratione huiusmodi scandalū duet iam videt exma
litiā pcedere et sic ppter ipm nō sūt huiusmodi spūa
opa dimittenda. **Greg. sup. de Inquisitione**
sine pōto possū scandalū vitæ debem⁹. Si autē
de veritate sūt vitius p mittit nasci scandalum
p veritas relinquat. **Mat. xvi. Qui scandalū**
hauit vnu de pusillis istis qui in me credūt lex
perdit et ut mola azimaria suspēdat in collo eius
et dēgat in pfundū maris. **De mūdo abstrā**
dalis. **Itē est em ut veniant scandala.** **Vñ**
pñ de hōi illi per quē scandalū venit. **Si autē**
man⁹ tua vel pes tu⁹ scandalizat te abscede eū
et pice abs te. **Bonū est tibi ad vitā ingredi**
debilem vel clauonē qm̄ duas man⁹ vel duos pe
des hntem mitti in ignē etm̄. **Et si oculus tu⁹**
scandalizat te erue eū et pice abs te. **Bonū**
est tibi cū vno oculo vitā intrē. qđ duos oculos
habentem mitti in gehennā ignis. **Enar**
in fine. **Aut istis frēs euāgelicū lōnē aduē**
eos qui pusillos scandalizant satis tribuit in

Et sciat

qđ supcedū
est scandalū
actū 44

In die sū
in die sū
in die sū

tonatē. **N**emī blandit veritas nemem palpatū
sedunt apte denūtiāns. **Q**m̄ ve hōi illi per quē
dalu venit. **B**onū eāt ei si natus non fuisset ho
mo ille. **N**atus sane denuo natq ad vitā natq d
spū qui nimirū postmōm carne cōsumat. **E**xpect
ei qui scandala suscitāt in hac domo in hac scā
deo placata et angelis eius admōm gta et fam
liai cōgregatōe ut suspendat mola azimaia iollo
eius et pro suavi iugo et onē leui saluatoris gū
mole terrene cupiditatis humeris eius imposita
demigat in pfidū maris huius magni et spatio
si qd est sine dubio scdm pns nep. **A**rius em
dāpnabile eāt ei in sclo magis pure qm in cōgre
gatiōe. pure siquidē nte est hōiez qui caritate
non habet enā si tradiderit torpus suū ita ut
ardeat. **E**dem in eplā **L**ibet tacēbo enā quo
libet spūali cibo qstū qui non pōt accipi nisi ai
scādalo. **U**bi em scandalū ibi pftō caritatis dē
mētū ubi aut caritatis dīnuatō qd ul quale pōt
spūalis exātq lucrū ppeari. **E**dem in eplā **U**m
manēs in caritate caritatis pftō dāpna senties. que
vūqz sūt scandala pusilloz. **N**ec em caritas caritate
offendit aut cōtepnit cū sentiet offensam. **N**ā sep
sam non pōt negāre nec em in sepa diuisa est. **N**ā
potq diuisa in se cōmige cōiuncta diuidē nō fat qd
inde dixi si manet in te non filiet non qesiet non
diffiliaret gemes et estuas et int pui pectū tuū

procul dubio submurmuras illud **Quis** scanda
lizatur ego non mor.

**De temerario iudicio cauendo et qd alioz
fra in meli9 debem9 in meli9 interpretari**

Quare dicit homo **Ex** pfectibz religio **Quare uo**
ne iudicet temere fra alioru maxie ubiqz **debem9**
at qua de causa uel interese fiant. Sicut em no **iudicet**
videns alioz cogitaciones ita nec interese qre hor ill
hor fiat. Un qd p aliquo mo excusai semp ad me
uore ptem interpretem si volu9 tranquillu cor nobisai
hac et cu aliis. et alios non turbat et deu non offe
dere quia iudicam9 malu esse qd in se non est ma
lu et petam9 per temeritate usurpando nob iudi
cia dei de occultis cordiu. **Et** qd nri vice dei ali
qn id put iudicare per fortuitas ciuitates Alios
non expedit per nos esse iudicados donec plene
crediti in oibz per donu discretiois spuum et ve
spuales effu oia dilucidem9 et ipi a neime iudice
mhr. Sicut clae videns qui cetu videns nec tn
a terra videt cu cetus non videat seipm. **Ad** rones
Tu quis es qui iudicas alienu suu suo dno stat a
tuo ut. **Sepe** em ment temerari iudices alioz
ut aut in filiabus aut in fmiolbz excessibz cadere

pmittatur ut distant ex sua infinitate copati ali
ene. **Iude.** Nolite iudicare ut non iudicemini. In quo
en iudicio iudicauitis cōdepnabim. **Est** autē
diā inter tiorē et suspitionē teneariū iudiciū
et iustū. **Amor** est p̄m istam acceptōnem tene
ariū iudiciū et iustū qm̄ nichil mali suspitōr de
aliquo. timeo tamē qd malū qd nōdum eueit p̄p
sit eueniē nisi caueat sicut cū obfirmat fas mō
steia et iuuenes phibent ab in cautis familiar
tatibz non quia malū iam velle p̄sumat sed ti
metur mali occasio si non p̄caueat. **Suspicio** est
qm̄ sine rationabili p̄supitōe reputo aliquod f̄m
esse mali uel aliq̄ velle malū facē et non est iustū
hoc iudiciū est sepe p̄am. **Iudiciū** temerariū
est qd qm̄ credo aliqd f̄m mala intēone qd p̄
tuit et alia fieri intēōe. cū autē sit in se indiffe
rens et hoc iudiciū est quia cordis intēō iudiciū
que soli deo est manifesta. **Ih̄c** Ego dñs scrutā
tor et p̄bans renes. **Iustū** iudiciū est qm̄ in gen
sabilibz cōiectūis aliq̄ disc̄nit malū esse ul qm̄
ip̄e actus in se est malus et illicitus ut cū video
aliq̄ hoīez occidē iuste. ul t̄lēs conatus ad p̄am
qui semper sūt illiciti et intōgrui. **Thōs** x̄p̄c
q̄ lri iudiciū ex suspitione procedēs non est iustū
Ratio est quia suspitio impōrt opionē mali qm̄
ex leuibz iudicijs procedit. Et hoc cōtingit extri
bus. P̄mo quidē modo ex hoc qd aliq̄s in semet

Dm̄ iudicabim

Amor

Suspicio

Iudiciū teme
rariū

Iustū iudiciū

ipso malus est. Ex hoc ipso quasi constat sue ma-
 litie facilius de aliis malum opinatur. Item illud est
 x. In via stultus ambulans cum ipse sit insipiens omnes
 stultos estimat. Secundo modo ponitur ex hoc quod malis
 afficitur ad alium cum enim aliquis contemnit vel odit
 aliquem aut irascitur vel invidet ei ex leuibus signis
 opinatur mala de ipso quia vniuersis facilius credit
 quod appetit. Tercio modo ponitur ex longa experientia.
Unde philosophus dicit in 2. ethicorum quod senes maxime sunt
suspiciosi quia multociens sunt excepti aliorum defectibus
 Item ibi. Dubia sunt in meliorem partem interpretan-
 da sicut dicit glossa super illud ad romanos xiiii. Quod non
 maducat maducatem non inducet. Ratio autem
 huius est ista quia ex hoc ipso quod aliquis habet
 mala opinionem de alio absque sufficienti causa in-
 iuriat ei et contemnit ipsum. Nullus autem debet alium
 contempnere vel ei quodcumque nocumetum inferre absque cau-
 sa cogente. Et ideo ubi non apparet manifesta uidi-
 tia de malicia alius debemus eum ut bonum habere in
 meliorem partem interpretando quod dubium est. Bernardus
super tantum finem xl. Caue aliene consilioris esse
uolens explorator. Aut temerarius iudex etiam si p-
peram actum quid deprehendas nec sic iudices p-
rimu magis aut excusa. Excusa intentione si opus
non potes puta ignorantia puta surreptionem
puta casu. Quod si omnino omnino dissimulatione rei citi-
tudo renuat suade nichilominus ipse tibi et dicto

apud temetipm̄ Velenēs fuit nimis ip̄a teptatio
de me illa fecisset si accepisset in me silr̄ ptatē
Clymarq; Audite me audite om̄s aliorū mali pos-
tores vōm̄s **C**uipe si v̄m̄ q̄adom̄ est v̄m̄q; v̄m̄
nolite iudicare et nō iudicabim̄ p̄ctus. in quibz
tupabim̄ p̄m̄ū siue sp̄ualibz siue corp̄alibz in ip̄is
inademq; hoc vidū patūt qm̄ nondū de suis offen-
sionibz irreaturā et p̄stam̄ memoriā ac curā offe-
tes assūpserūt. Quia em̄ non de p̄p̄is curā gerūt
sub p̄ctis aliorū succubūt obligati. Si em̄ aliquis
sua ip̄is mala sub amolē arrogantiae velo opta-
disuelans diliget̄ insperit̄ nllq; aliq; in vita de
tō curā geret̄ existimās neq; sibi suū sufficē tam-
pus ad p̄m̄ luctū et si tētū vireit̄ ams atq; ior-
danē fluvīū totū lacrimas ex suis oculis videt̄ p̄-
cedentē **I**dem v̄m̄i p̄ctatē manifeste et p̄ctente
oculte et quē tamq; fornicatōre iudicam̄ castū
inveit̄ apud deū. **T**riā si in ip̄o critū videt̄ aliq;
offendentē. neq; tūc videt̄ eū. Inctū em̄ est mōi-
cū dei **M**anifeste aliqui offenderūt in magnis
et in occulto inq̄iā opati sūt. **I**dem **B**onq; ratemo-
rū collōr matios ratemos edens nichil v̄m̄q; actū
rū colliget sup̄ eis et bene prudens h̄m̄s prudētē
et incedentē m̄etē quascūq; in aliq; v̄tutes in-
sperit̄ sollicita sustine notabit̄. Insuper vō et
imprudēs quēlas et defūs scrutabit̄ de quo et
dicit̄ scrutati sūt inq̄tates defecerūt̄ scrutantes

sanctimo. Neq; tuis oculis videns diuidices plerūq; em
et ipsi seducuntur et errant

De pñis venialibz In cōpendio

Quale pñm est ut aut augt q; hōiez usq; q;
reatū ppetue mortis non gnat sed penam
mētū que facile mōulget. **E**o intelligit si m hōr
vita satisfecerit. **Q**uā scdm forsecōe pñtis de veia
h satisfactet leuit sed sm for purgatoñ pñetur
guā sm for vco infm pñet q; iussie pro veiali
quia etnalit si cū mōrū et veiali discessit. **E**x m
de hoc q; mēsuā vñm que valet in vno loco sex
denarios si ducit vltēū valet vñm solcōū et si dū
at ad hūc vltēū valet duos solidos. **I**n eodē
Actus qui ex se est de quē veialis pñt pñt fieri
mōrū q; tuor mōrū pñm ex cōstā q; q; fit
cōstāy edificat ad gehēnā. **S**ed ex cō
placētia **A**ugū Nullū pñm adeo veniale qd
non fiat mōrū dū placet. **U**bi glosa Sicut accē
dit vñū ad elemētū et fit sarmētū sic accēdit
cōceptū ad veniale. id est qd est sū cōceptū et
veniale et fit mōrū. **S**imiliter **A**lano cōtēpñēt
atq; impentētis obstinatio tūmūis māzatis nū
pñm facit non mīma et cōtūt mēme que re
bellionis nemū satis leuē simplis tūggressio

mis **T**ertio ex disporōne quia per frequentē lapsū in
venialia disponit homo ad mortalia. Et sicut hoc in-
telligit illud gregoriū. Vitasti grandia vide ne co-
ruaris arena. Hoc ideo dicit quia sepe de peccatis
minimis venit ad magna. sicut de modica similia
quāq; surgit magnus ignis. **P**atet **E**t minima negli-
git paulatim detrahit. **Q**uō ex progressu quia
quōdā insurgit veniale si non prohibet posset prog-
redi ad mortale utz in primis motibus qui int̄ venialia
cōputantur sed quā dēlectatio cōualescit in tēp̄ p̄con-
sensu accedit iam peccatum est mortale. **C**onsequenter
in sermone de cena dñi loquit̄ de hīs mortibz p̄ccatis
Nemo inquit cōtempnat nemo p̄cipiendoat. Impossibile
est enī cū eis saluari. Impossibile est ex dilui nisi p̄
xp̄m et a cristo. Nemo inquit p̄niciosa scititate
dormitet declinās in vba malicie ad excusandos
excusatores in peccatis. Quā ut audiuit petrus ab ipso
nisi laueit ea cristo. nec habebimus p̄tē cū eo
Et ideo tū pro eis necesse est minimis solutio. Ignorantia
facile p̄mo et libet si modo nos agnoscamus. In cunctis
namq; quasi in cunctabilibz et negligentia culpa-
bilis est et timor immoderatus. **M**agistr̄ **Thomās**
Rolle q̄piā deū in aliquo offende nec sūm p̄fuit
ad deū quocūq; peccato veniali velle impedire sicut
visū uel vbo iocoso et hoc firmiter et diligētē cus-
todire obsequare magis est hominū meliorū et deo
acceptis q̄ p̄t esse quicūq; fletq; sine tali custodia
et sine tali aulsione ab oibz peccatis venialibz. Quia
habet p̄fā aulsio ab oibz peccatis est vera et p̄fā con-
tinuo. Et sicut dicunt doctores sup̄ q̄tū sūm.

ess.

magr. Th. 2. 2. 2. 2.

Maior satisfactio quā homo p̄t facere pro p̄ccatis est
 p̄ccati ausio et fuga ab oībz p̄ccatis siue sint venia-
 lia siue mortalia et ab occasioibz eoz. Et hec est
 iuta via ad deū. Est q̄ id hōi salubius q̄ p̄t deū
 mōstetū uel mille mōstetia cōstruēt et tale p̄posi-
 tū non habet. **In cōpendio** Dīa est int̄ mortale et veniale
 p̄ccatū. Rayn p̄ccatū veniale est libido siue voluptas
 in creatura at̄ deū. Mortale v̄o libido at̄ voluptas
 sup̄ deū uel eque deo. Item veniale obstruat mor-
 tale obtinebit. Veniale volueat. Mortale occidit. Veni-
 ale disponit ad mortem. Mortale infert mortē obsti-
 natio detinet in morte.

De penitētia et p̄ma eius p̄te q̄ est cō-
Penitētia longe posita a deo. **Ex m̄i p̄ccatū**
 natū est ut̄ appropinquet. Est em̄ ut̄ aut̄ illic
 tabula post naufragiū quia si quis uestē morte
 ne in baptismo p̄cepta peccādo corrupit p̄m̄e re-
 medio reparari p̄t. P̄ma tabula est baptisimū ubi
 deponit veta homo et induit nouū. Seda p̄ma qua
 post lapsū resurgim̄ dū vetustas reūsa repelli-
 tur et nouitas p̄dita resuit. Est aut̄ p̄ma s̄m̄. Im-
 brosiū mala p̄relata plangē et plangēda iterū

non cōmittē. **Item greg** Penitē est ante acta pccā
deflere et flenda non cōmittē. Nam qui sic alia de
ploat ut alia tñ cōmittat ad huc pccāz agē aut hū
norat aut dissiliat. Quid em̄ prodest si pccā luc
uile quis defleat et ad huc auaricie estibus ambulet
Psidory Irrisor est et non pēitens qui ad huc agitur
que pēitet. nec videt deū postē subditū sed substa
nāe supbus. Tame ruerus ad vomitū est pēitē
ad pccā. Multa indestinēter lacrimas ficiūt et pen
re non desinūt. Quosdā accipe lacrimas ad pccā
cū et affm̄ penitēcie non hēre quia inconstātia
mētis nūc recordatōe pccā lacrimas ficiūt nūc
reminiscēte usu pccā ea que fleuerat iterādō cō
mittūt. **Augg** Inanis est pccā quā sequē cō
nat culpa. Sed hec auctoritates non sūt ita in
telligēde quasi nē pēitēs non possit detetōe de
nabili peccāe. Vnde rē accipi pūt ut non ad
dūsa tempōa sed ad idē referāt ut scz tpe quo
deflet cōmissa mala non cōmittat volūtate ut
ope flenda. Et ideo ita sane diffiniri pccā
est vītus ut grā qua cōmissa mala tū emēda
tōis pccōto plangim⁹ et odim⁹ et plāgēda iterū
ultē⁹ qmittē nolum⁹ quia sic pccā vā est in cō
dolōe et odie vīa. **Augg** Cōtinuē dolendū est
de pccō qd̄ delāt ipā dcois vītū. Penitē em̄ est
penā tenē ut semp pūat in se vīas qd̄ cōm
peccando. Ille penā tenet qm̄ semper vīdat

qd commississe dolet. Quid restat nobis nisi dolo
 invita ubi enim dolor fuit defiat et pma. Si uero
 pma fuit quid relinquitur de uera. Dicit dñs peccat
 ti hanc et amplius noli peccare. Non dicit ne pecces
 sed ne uoluntas peccandi in te oriat. Quid quo seruabit
 nisi dolor in pma continue custodiat. Semp ergo
 doleat et de dolore gaudeat et non sit satis qd do
 leat sed ex fide doleat. **Ex copendio** Cuius homo
 nunq sit etus de pñi rmissioe. tñ pñt hoc nō opor
 tat pñaz errore esse ppetua quia nō erigit in tali
 bus etitudo sñe sed sufficit etitudo cōiectue pro
 babilis ut est qñ fecit homo ptabilit qd eāt ex
 pte sui dolendo cōfitendo satisfaciendo cauedo.

Quē ad pñaz inducēdā oportet q pcedat aliqd
 illudans ad cognitiōē pñi et etiā dei. ut fides
 informis. **S**ecūdo sit aliqd rethēs ab amorē pñi. ut
 timor seruilis scz timor pene pro pñi. Tercio sit
 aliquo inclinas ad amorē dei ut spes informis.
 Sed quia p timorē inchoatur motq recedēdi a pñi
 ito ad deū ideo timor attribuit pñe cōceptio. **In**
psal A timore tuo dñe cōcepi et pñuuius spm
 Et pñb xvi In timore dñi declinat oīs a malo
 Item impediūta pñe sūt pñpue qtuor saluz
 timor pudor pñpñio despñtio et plūa alia de q
 bus in cōpendio thelogie.

Dolor est dolor voluntarie assumptus pro peccatis in
proposito confitendi et satisfaciendi. **U**bi dicitur nota
ter voluntarie assumptus ad dñm doloris talis
qui non est melioris. nisi voluntas ex institutu rationis
ponat eum in genere morali. **A**dditur pro peccatis ad dñm
doloris iudicis qui est de bono alieno. **E**st autem dñs do
lor contritionis una voluntatis qui non est aliud quod diffi
cencia peccati et hic est de essentia contritionis. **A**lius est pen
sibilis qui non est de necessitate contritionis sed de eius
perfectione quia talis dolor non est in nostra potestate. **E**
rat tamen Bernardus in epistola ad fratres de monte dei **F**ra
ter munitur sibilatibus et resoluatur in gemitu qui habet
sibi dolorem. **L**ex quod dolet et propheta in psalmo **L**au
abo per singulas noctes lacrimis meum lacrimis in
dñm **P**ropterea quod cor dicit durum quoniam dñe inspirator se
tangentem non credit sed obuiat in effectu peccati demo
rando. **F**rangi vero dicit quoniam inapertus a proposito peccati
di respicere licet non dñm totaliter conuertat. **C**ontri
tione dicit quoniam voluntas peccandi perficitur ab effectu peccati
silit. **B**ernardus ad eugenium de consideratione **N**eque dñi
in cordis salutem unquam adeptus est nisi quod forte in
seans deus abstulit ab eo iuxta prophetam lapideum cor
et dedit ei cor carneum. **Q**uid ergo cor ipsum est
~~quod forte in seans deus abstulit ab eo quod nec con~~
punctione stimulat nec pietate mollit nec mouet per
abus minus non credit flagellis dicitur. **I**ngitum ad
beneficia est ad consilia infirmum ad iudicia seuerum
in uicandum ad turpia in pauidum ad pericula in uigilum
num ad humana temerarium in diuina preceptorum ob

iustitiam pñtū negligens futū nō pñdes **Et ad**
 ut in breui cūcta horribilis mali mala cōpletar qm
 est qd nec deū timet nec hoīez reuet. **Item ad con**
 tione cordis mouem a dño Yohelis y Sūdite gorda
mā et non vestimīta mā et m. ppheta **Cor cōrtū et**
 iudens non despinet.

De confessiōe Et cōpendio
theologie. Augustinus

Confessio est per quā morbus latens spe
 uerē apit. **Hic** confessio sacmētalis que est
 ps pñe cōueient desribit et per mās que est pñm
 et per artū qui est apire et per finē qui est spes
 uerē. **D**uplex est confessio quedā est mētalis
 que fit deo et her est de uie naturali. **Igit** ante mēar
 nationē tristi sufficiebat mētalis. quia deus non
 dū cāt homo. **Sed** postq̄ scūs fuit homo dē con
 fessio fici hōi uicāio xpi. **In** hoc em q̄ mīstris sacmē
 tor deo et piātem ligandi et solūendi tūmianūt cō
 fessionē eis tamq̄ uicāibz debē fici. **Sic** ergo xpi
 mīstrāuit cōfessionē tantē. **Sed** apli promulga
 uerūt eam expisse. **Cū**us igit m cōfessōe diuinitā
 pñm tamē confessio uocalis est uicā. uel m re
 m habet oportūtas uel m ppolito qm eā articulus
 necessitatis excludit non contemptū r lūgionis.

Ex in sinay di xvi Confessio comendat nobis ibi
tus in principio sermone accusator est sui. Vere enim
fitetur qui se accusat qui exerrando malum sibi imputat
Et ibi Effundite coram illo corda vestra. Et item Confi
temini altitatem peccatorum vestrorum et orate pro iure ut saluemini
Et iohes in canonicis suis. Si confitemini peccata vestra fideliter
et iustus est ut remittat nobis peccata vestra et emen
det nos ab omni iniquitate. Aut dominus per ysaya. Dicite
iniquitates tuas ut iustificetis. **Ambrosius** Non potest
quisque iustificari a patre nisi fuerit peccator ante confessionem
Confessio animam a morte libeat. Confessio aperit pa
disum Confessio spem salutis tribuit. Quia non me
tur iustificari qui in vita sua peccatum non vult confe
teri. Illa confessio nos libeat que fit cum penitentia. Pen
tentia vero est dolor cordis et amaritudo anime pro ma
lis que quisque commisit. **Item** in eodem di xvi Si
publice peccasti publice confitear te reum et emendabor
Si vero occulte deliquisti. etiam sic non taceas no
tum dico ut publice. Taciturnitas peccati ex superbia
cordis nascitur. Ideo peccatum quod quis celat ne reputet
se quale se domino conspectui iam exhibuit. Ad
ex fonte superbie nascitur. Spes enim superbie est se vel
le iustum videri qui peccator est. Atque proposita continentur
qui ad instar primorum penitentium vel tergum sarde ubique
peccata sua lenigantia contendunt. vel sicut charon peccatum
suum reatendo summe quit. Vbi vero superbia regnat
vel propositis humilitas locum non habet. Sine humi
litate vero alicui veniam sperare non licet. Vbi est

ego tantumtas confessionis non est speranda ve
 ma cūm. Confessio testimoniū est consue deū tim
 re. Qui em̄ timet iudiciū dei pat̄m non erubescit
 confitei p̄fātis t̄ior soluit oēs pudore. Confessio
 p̄tā pudore habet. et ip̄a erubescencia est gravis
 pena. Ideoq; iubem̄ confitei pat̄a ut erubescētia pa
 namur pro pena. Nam hoc ip̄m ps est diuinū iu
 diu. **B**ernardus sup̄ cātica sermone xvi Om̄e
 qd̄ remordet consciāz confitei hūilit̄ p̄ue fidelit̄
 Sūt qui gloriāntur tū malefecerit et exultant
 in rebus peccatis quos notās p̄ph̄a. **P**at̄a inq̄t sua
 p̄ortauerūt ut Sodoma. de hīs q̄ qui religiosen
 vestiti et religione p̄fessi sūt nō m̄q̄ auduim̄
 aliquos remissa. et iactāe impudētissimē mala sua
 p̄teita que ubi gr̄a aliq̄n vel fortiter gladiato
 rio ul' argute h̄atoio gessē conflictu. seu aliud qd̄
 s̄m m̄di quidē vanitate fauorabile s̄māe vō
 salutē notūm p̄m̄osū dapnosū. **S**ecularis ad
 huc aīe iudiciū est hoc hūilis habitus qui gesta
 ē a talibz non s̄cē nouitatis est m̄itū. sed p̄ste ve
 rustatis opaculū. Nōnulli talia quasi dolendo et
 penitendo rememorāt sed glām intencōe captātes
 cōmissa sua non diluūt sed serpos illudūt. **N**ā
 deus non iridet. **E**st et confessio sp̄em hīs
 hūilitatis non v̄tutē que non solū veniā nō
 mēt sed prouocat irā. **S**zūq; p̄fuit saul q̄ se ad
 m̄reparationē samuelis peccasse cōfess̄ est. **E**ul

pambilis proculdubio fuit ista confessio que culpa
non diluit. **Q**uoniam enim humilem contemnit confessione
humilitatis iugiter et tunc humilibus dante gratiam de iuge
intu est. **O**portet autem esse et simpliciter non in
tenatione forte quia latet homines excusare debet
si sic rea. nec lenigant culpa que gravis est. nec alie
no ad umbra suasi cum intuitu non coegit. **P**rimo
illud non confessio est sed defensio nec placat sed
uocat. **S**equens monstrat monstrat multitudinem
et quo minor reputat culpa. eo minuit et gloria in
dulto. **I**am a postremo primo hominis debitor ex
plui nec siquidem differtis nec tamen confessio uocatur
non dubium quoniam ob reatu milicis admiratione
excusatois est cum argueris tu aliam intusare. **P**orro
excusare te uelle quoniam corripis quod sit non modo minus
fructuosum sed et periculosum secundum dauid interroga. **U**bi
nempe malicie excusatores in patris appellat. **P**ro
bito quidem. **I**n animam etiam peccat suam qui se excusat
repellens prouide a se indulgentie medicinam et sic
uita sibi de ipso includens. **S**it autem et fidelis co
fessio ut confitearis in spe de indulgentia peccatorum
diffidens ne tuota de non tam iustifices quod condempnas
Judas et proditor domini et chaim fructu confessor
peccator et diffidens sunt. **A**lii magis peccatum tradens sanguinem
iustum. **A**lii. **T**raitor est iustus mea quod ut uerax meum
et uerax licet nil eis profuit infidelis confessio

Satisfactō est pccōr causas eridē et earū sug-
gestioibz aditū non indulgē. Satisfactio
iohāne pāpū ubi ait facite dignos fructū pñe
ut scdm qualitātē et qñtitatē culpe sit qñtitas
et qñtitas pene. Non em par dēt ēē fructū boni
opis eius qui nichil uel mī peccauit et eius qui
grauis recidit. Ideo discretio penitēti valde ne-
cessaria est ut illa geat que augū tradit dices. Co-
suet qualitātē tñs m loco m tpe m p seuerātia
m uarietate p sōe et quali hoc fecit reptatōe et m
ipū uicū mltiplici exenctōe. In cognoscēdo aug-
mētū pñi inciat tñs etatis fuit tñs sapie et or-
dins. Immoēt m singulis istis et sentiat mōm
tñs purgās lacrimis oēm qualitātē uicū defleat
utūte qua interī caruit. Dolendū em est non solū
p peccauit sed quia se utūte pñauit. Donat
se oīno iudicio et pñate sacerdotis nichil sui rfer-
uās sibi ut oīa eo mibēte patq sit facē pro recu-
peranda uita aīe que facit pro euitanda corpis
morte. Et hoc cū desiderio quia uita recuperat
infinitā. Cū gaudio em facē dēt imōlis futurū
que facit pro diffēda morte moitūq. **E**x
rōpendio Satisfactiois quedā sūt ptes pñcipi-
les scz oīo ieiunū et elemosina. Quedā uō
secundarie que ad has reducūt ut uigilie peg-
natores et discipline. Quā em opa carnē affli-
gentia reducūt ad ieiunū oīa uō spūalia
ad orōnē oīa aut opa mīe ad elemosinā. Et

horū sufficiētia accipit^r ex pte modorū satisfaci
endi fit enī satisfactio tribus modis uel per po
nitōne uel per redēptiōne uel per supplicatio
ne. Prīmū faciū^r ieiunādo. scdm elemosinas da
do. Tertiū orando. Itē in ieiū^r pūit^r qd' deliquim^r
per carnis cōcupiscentiā. In largitiōe elemosina
rū qd' per auaritiā. In orōe qd' p' supbia

De elemosina Crisostomus

Elemosina p't duplit^r accipi. Aut^r intētiōe p
ueniendi nāt^r pxi et sic est opus mīe. Aut^r
intētiōe redēpēdendi pro debito offēse dīne et
sic est opus iusticie. Prīmō nō p'tinet ad mēlū
bite. 2° ad mēlū dimissionis pene et elemo
sina sic data est p'p'e satisfactoria. Crisostomus
et est in decreto de pe di p. Reducamētū foras
qd' maxie opat^r in p'ma est elemosina sicut enī
in p'ceptis medicine medicamētū multas quidem
accipit herbas unā aut^r duāntissima sic et in
p'ma liba duāntior et potētiōr est et unūq' ipa
effiat. Audi enī q' dicit diuina scriptura Date
elemosinā et oīa mūda sūt vobis. Thōmas

de q^{re} xxiij. **E**lemosina dare est actus caritatis s^{ecundum}
 illud p^{ri}mo 10 in. **Q**ui habuit substantia huius mu-
 di et videt fratrem suum n^{ost}rum h^{ab}entem et clausit i-
 nterea sua ab eo quod caritas p^{ro}p^{ri}us manet in illo.
Omnis quidam diffinietes elemosina sic dicunt q^{uod}
 elemosina est opus quo dat^{ur} aliquid indigenti ex
 compassione p^{ro}p^{ri}o de^o. **E**t elemosine s^{un}t dupli-
 ces quedam corporales quedam sp^{iritu}ales. Corporales
 s^{un}t septem que dicunt^{ur} op^{er}a m^{ei} s^{ci}licet pascere esuriente
 potare sitiente vestire nudum suscipere hospitem visi-
 tare infirmum redimere captivum et sepelire mortu-
 um. Sp^{iritu}ales elemosine s^{un}t etiam dote igno-
 rante. **C**onsule dubitanti corrigere peccante co-
 solari triste remittere offendenti portare onerosos
 pro oib^{us} orare. **E**t quidem elemosine sp^{iritu}ales
 absolute loq^{uendo} meliores s^{un}t q^{uam} corporales. **P**rimo q^{uia}
 quia illud q^{uod} exhibet^{ur} est nobili^{us} s^{ed} domi-
 niale q^{uod} p^{er}minet t^{er}rali. **2°** r^{ati}oⁿe eius cui sub-
 uenit quia sp^{iritu}s nobilior est torpe. **3°** quatu-
 no ipos act^{us} quib^{us} subuenit quia sp^{iritu}ales ac-
 tus nobiliores s^{un}t corporalib^{us}. **P**ot^{est} t^{amen} contingere
 q^{uod} corporalis elemosina p^{re}cedat sp^{iritu}ali in aliquo p^{ar}-
 ticulari casu puta si quis fame deficeret potius
 esset pascendus q^{uam} docendus. **I**dem d^{icitur} de elemo-
 sina est p^{re}cepto. **R**atio huius est quia cu^m diler-
 tio p^{ro}ximi sit in p^{re}cepto n^{ost}re est o^{mn}ia illa t^{ame}n sub
 p^{re}cepto sine quib^{us} dilectio p^{ro}ximi n^{on} c^{on}seruat^{ur}

Ad dilectionem autem pertinet ut pro non solum volumus
bonum. sed etiam operemur bonum secundum illud. pro me 10 in 116
diligam. 10 neque lingua sed ope et veritate. 116 117
preceptum dant de actibus virtutum nostre est quod hoc modo dicitur
eleosine tradat sub precepto. secundum quod actus est de nostre
tutis scilicet secundum quod ratio ratio requirit secundum quod est aliud
considerandum ex parte dantis et aliud ex parte eius cui
elemosina est danda. Ex parte quidem dantis considerandum
est ut in eo quod est in elemosina erogandum sit
ei superfluum secundum illud luc 11 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

penes te marcescit. **I**ndigetis argentū qđ pos-
sides inhiatū. **Q**uo ita tot tuas qđ dāe va-
les. **E**t hoc idem **Ambrosius** di lxxv c **Sicut** hñ
ubi dicitur. **N**ec mñ est cñis hñi tollere. qđ tñ
possis et habēdas indigetibz denegāe. **E**si enī
tñ panis est quē tu detines. **R**udoz idūmetū
est qđ recludis. **M**iseroz redēptio est et absolu-
tio pecūia quā in tñra desodis. **T**antoz ergo te
scias inuadē bona. qđis posses pñtne qđ vales.
Cristum sup eplaz ad eboz om pñ pñ de de-
mosina

De disciplina mox de cōpositōe hoīs exteioris
Hugo de disc^a claustru

Disciplina est mēbroz omī motu ordiātū et
dispositō decens in oī habitu et actōe. **A**udis
tis quid sit disciplina nūc attendite qđ utilis et ne-
cessaria sit. **D**isciplina est compes cupiditatis/ma-
lozū desideoz carcer/frenū lascīvie/elacoīs ingū/
vinculū iactūdie/que domat intēperātiā/leui-
tatē ligat et omīs et omīs toridiatos motu mētē
atqz illicitos appetitū suffocat. **S**icut enī de mō-
struina mētē orit mōrdmata motio corpis ita

quoq; dñ corpus per disciplinā stringit aīnq; ad con-
 stantiā solidat et paulatī mīnsq; mens ad quietē
 cōponit. tū per discipline custodiā mali motus co-
 foās fluē nō sūmūt. **I**ntegritas gō vīutis est qñ p
 mīnā mētis custodiā ordinate regūt mēb corpū
Interior namq; est custodia que ordinata seruat
 exterius corpis mēbra. **S**ed qui statū mētis pōt
 subsequēt foās in incōstantiā motiois defluit. **E**t
 extēiois mobilitate induat q nulla intēi rōi
 te subsistat. **U**nde per salōnē dia homo apostā
 vir inutilis gradit ore pūso anuit otulo terit pe-
 de digito loquit pūo corde machinat doli et in
 oī tpe iurgia seiat. **P**roea em̄ quē de disciplina
 et custodia pū notare voluit. pū apostatā nō
 māuit quia nisi pū intus a cōspāi conditōis
 aūsiōe mētis cadēt foīs postmōm ad incōstā-
 tiā et sēnanda iurgia non veniret. **L**iganda q
 sūt foīs per disciplinā mēbra corpis ut intūsca
 solidet status mētis quatinq; dñ mōiq; extēiois au-
 todia intēiori mobilitati coertēde opponitur.
 tandē mens ad patē stabile in semetipō colligā.
Et profectibz **R**ozū disciplina triplū co-
 lore decoratur si sint matū hūiles et benigni
 Maturi ut non sit leuis currendo nec pronus
 ad risū uel cūosus uel vībosus nec ioculator
 Matūitas intus mētem componit et totū cor-
 pus exterius ab insolentia custodit. **C**aput
 regit ne lelut hinc inde tūseāt oculos ne va-

Incōpositio
 mōrū
 pū
 in am
 dū di
 m et

Tria in
 mōrū
 obfer
 nati
 da

gent aures ne cūose auscultet que m⁹ expediūt
 lingua refrenat ab otiosis et infructuosis v^{is}
 man⁹ ab inutilibz occupatōibz pedes a vanis de
 ambulatoriis et inderetibz diuiciariis et totū
 corpus ab inquieto motu collybet nisi scdm q
 ratio exposcit. **Un btus** Bernardus scribeus de be
 ato malactia epō cōmēdat eū q ita compo
 tus fuit in moibz q nec manū nec oculū nec
 aliquid aliud mēbrū leuē mouebat aliquā msi
 scdm q rō et causa dūtabat ut nil apperet in
 eo qd posset offendē contuētes totū in eo discipli
 natū fuit. **Humilitas** mox depimit cūcē hūile
 fort responsū gestū complanat vestitū simpli
 tē amat sese inter no uissios locat ostentatores
 declinat notam singularitatis fugit ad alioz
 obsequia agile se facit ad obpbia tantū ad ho
 nores oblatos vēndū promptū ad descēdū diffi
 cilem ad indignandū. **Benignitas** facit affabile
 et compassiū afflictis tractabile et exorabile
 et flexibile ad consilia cōciliū suū et alioz
 in bono. hilare et modestū iocūdū fidelē et sona
 lem nullū spnetem uel temē uiciatē gūm
 beneficiū oibz graciosū. **Humilitas** ipat grā
 tate ne fatuosa et elata eē videat benignitas
 facit ne austerā et idignabūda putet. **Modestia**
 matūtas ipat benignitate ne leuis et carna
 liter blandiens uel adulatorie applaudēs est

de ymitado vicia
ihesu et mores
eius

reformationem

met' tempat' hūilitatē. ne nimis abiecta ut affrāta
reputetur. **H**ūilitas reddit imitabilē benignitas
amabilē matūritas venerabilē. **I**n **s**peculo mō
chorū In oibz v̄tutibz et bonis moribus p̄pone sep̄
tibi optimū et clāissimū speculū et totā sanctita
tis p̄fectissimū exemplar scz vitā et mores fili
dei dñi n̄ri ih̄u xpi qui ad hoc nobis de celo mis
sus est ut p̄iret nos in via v̄tutis et legē vite
et discipline suo exemplo daret nobis ut erudiret
nos sicut semetipm̄ ut sicut ^{ad} eū ymaginē n̄aliter
treati sum⁹ ita ad eus similitudinē per eus ymita
tionē v̄tutis pro n̄ra possibilitate reformet' qui eus
ymaginē in nobis per p̄cām fedauim⁹. **Q**uātū ē
m̄ quisqz se ei in v̄tutū ymitatōe h̄ic cōformāc
studuit tanto ei in p̄cā in gl̄a clāitate p̄pinq̄
or et similior eit. **D**escribe tibi in corde tuo mores
eius et actus qm̄ hūiliter se habuit int' hoīes q̄
benigne int' discipulos q̄ modestus in cōmedē
do et bibendo q̄ misericors sup̄ panperes qui
bus se similē per oīa fecit et qui eus familia
sp̄cialis videbant' quō nullū spreuit nec horruit
etiā si eēt leprosus quō diuitibz non adulabat'
q̄ liber fuit a tuis mudi nec anxius pro corpis
necessitate q̄ v̄candus in visu q̄ patiens ad rō
tielias et q̄ mitis in responsis. **N**on enī studuit
se vindictae v̄bo mordari et amaro sed blando
et hūilī rāso altei⁹ malitiā sanauit. **I**tē q̄ cōpo
situs in oibz gestibz et moibz q̄ sollert⁹ de

aīā salute quax eā amōē mori dignatus est
 Quō eā seipm p̄buit exemplū oīs boni Quō
 mlierū familiaria colloq̄a vitauit causa exempli
 boni. Quō inde discipuli amirabāt qū solus cū
 samaritana loq̄bat eo q̄ eis q̄ insolitū videtur
 de ip̄o. Item q̄ patiens tpe labois iūrie et pe
 niue. Quō condescendit infimoz imp̄stōi. Quō
 cōpaties afflictis Quō omē scandalū cauebt.
 Quō p̄tores non spreuit et q̄ demēt penitētes
 suscepit. qm̄ placatq̄ in oībz fuit. Quō studiosus
 ad orōnē q̄ promptq̄ in m̄st̄io sicut ip̄e dicit
 Ego aut̄ in medio v̄m sū sicut qm̄ n̄strat
 q̄ sobus ad vigilias q̄ obediēs p̄ntibz quō om̄
 non iactantiā et oēm singularitatis ostentatio
 nē declinauit. Et m̄lta alia f̄a ip̄us in me
 mota tua sūt p̄m̄qua ut in oībz f̄is et v̄bis
 tuis semper quasi ad exemplar respicias in eū
 stans sedens iacens comedēs bibēs et loquēs
 solus et cū alijs. Ex hor magis diliges eū et
 familiaritatis eius grām et fiduciā assequis
 et in oī v̄tute perfectior es. hec sūt sapia
 tua et meditatio tua et studiū semp de eo
 aliquid cogitāe vnde prouocēs ad imitandū
 eū uel afficiaris ad amandū eū. Talia em̄ me
 ditādo et rūmādo utilit̄ expendis tpe dū oc
 cupais in bonis studijs et diuinis ita ip̄m ihe
 sum xp̄m et mores tuos emendas ad formā

vite ipſius et conſolatoſis dñi in oĩbus agendis ſort
ad ipſum reſpondas qualiter ſe in ipſis hñt uel habere
potuit ſcdm tuā eſtimationē quia in oĩbus ſemper
optimo modo et p̄fectiſſiō ſe geſſit quia in oĩbus
ſemper optimus eſt.

De locutioe

Qualia ſũt
et v̄ba nra

Uerba tua leuia ſint et Ex ſpectulo mōdo
reſponſio tua hñilis ſine p̄uicioe amantū
dñis uel oblique redargutiois aut irriſiois. **Sic**
forma v̄ba tua ad alterū ſicut tu non habēs pro
malo ab altero. **Sic** loq̄re de abſente ac ſi ſares cū
ipſe aſſiſtē et auſcultā. Non timeat te quiſq̄ q̄
in abſentia ſua famā ipſius in aliquo denigres.
Magnū vitium eſt religioſo aliquid de abſente
loqui qđ erubeſcet loqui ſi audiret. **Non** libeter
audias deſtere alium ſed aut fuge detractore
aut oportūe quieſce cōpeſce ſi potes. **Nichil** enī
p̄deſt tibi niſi q̄ aut ḡuabēis ſup illū de quo ſer
mo eſt. **Sed** ſup eū qui refert. **Quere** potius ſi
aliquid inuenire poſſis laudabile in alio uel qđ
edificet te uel auditoēs. **Rūmōes** neſtias quia
inquietant cor et mentē diſthūt et deuotionē

exhausti & tempus sine utilitate consumunt. Ita
 etiam que sas non oia effundas quasi vas sine opitu-
 lo qd statim cum inclinatur effundit qm continet in se.
 et o pulueri et immundicie patet. Non sis libet in
 turba nisi tractet de deo et edificatioe aie. Non
 sis clamorosis in loqdo nec impetuosus ad enapo-
 randu quidq intus tenes inclusu sicut hel. **C**
 Ex profertibz religiosoz In locutioe tria sut ob-
 uada pma ut tardus sit homo ad loquedu. **C**
 2o loqre adolescens in causa tua vir ai necesse fuit.
 3o magis in non tua uel in non causa sed in le-
 ui vanitate. Sibi interrogatu fucis habeat caput
 responsu tuu ut utilitas et oportunitas exigat ac
 loqudu. **C** Jacobi pmo. **S**it aut ois homo uelox ad
 audiendu tardus aut ad loqudu. **C** Scdm est
 in loqdo cuspertu esse ut consideret quid loquat
 et qualiter et cora quo dispones sermones suos
 in iudicio discretiois ne alicui loqdo noceat ne
 que indebite offendat uel scandalizet ne quid
 falsi admisceat qd constet postea remordeat et
 dixisse peniteat. **C** Cor stultoz impet illor et ho
 tu aperuit os effundit totu qd hnt inq per stul-
 ticia. Os aut sapietu in corde ipoz quia os non
 profert nisi qd cor deliberauit bene esse loquedu.
 Terciu ut breuit loquat et sine utilitate et neces-
 sitate non multiplicet uerba. **C** Qui multis utit
 uerbis ledit animam suam. In multiloqo em piam non
 decuit. **P**at sicut mbs patet et absq mitor

Et p obfusa
 an loquere

conhe

paret
In sermone de
diversis

ambitu sit vir qui non potest in loquendo spm suu.
Greg. Que muru silentij non habet. timidi iacu-
lis ciuitas metus. **B**ernardus in sermone de tptu
custodia manus lingue et cordis. Quis sane
nummeret qntas modicu lingue mebu contrahat
sordes et q mltiplex in labijs tctusis imudicia
coagulet. Qm sit gius pntes oris mctuspecti
Est eni lingua dissoluta in sermoneb; otiosis est
lingua impudica est et magniloqua. Quax poi-
lasiuile sequens arroganc famulat. Est eni lingua
dolosa et ite lingua maledm quax altia in falsi
loqua et adulatoriam subduat. Altea vco nrc in
fane cotuclias nrogat nrc detrahit in occulto.
Qd si de oi vbo otioso qdncq; locuti fuerit hoies
deo sut redditu rōnem in die iudicij qnto dis-
tractio de vbo mordaci uel in iurioso de elato uel
lasiuo de adulatorio uel detractio iudicabitur
Qd vca sma frēs in mltiloqo non effugiendū
patm. Et eni pteam cetera si proptea otiosū
est vbu q nullā rōnabile tam habeat quā ra-
tionē de eo reddē potim qd est pter rationem.
Nemo vrm frēs pui estimet temp qd in vbiis
cōsūt otiosis. Siquidē temp acceptabile est et
dies salutis volat vbu irremediabile volat temp
irremediabile nec aditit insipies quid amittat. U-
bet cōfabulā aiūt donec hoā pteat donec tem-
pus tūseat. O donec pteat hoā. O donec tūse

at tempus donet p̄treat hora quā tibi ad agē-
 dam p̄mā ad optinēdā veniā ad acquirēdā
 grām ad glām promēdā m̄fācio conditōis in-
 dultet. **D**oner tūseat tempus quo diuinā reppi-
 tiōe debuēras pietatē p̄perare ad angelicā socie-
 tatē suspirāre ad promissam felicitatē exatāe
 remissam uolūtātē flere cōmissam iniquitatē.
Omnia tamē uel solū tempus uite amittet inu-
 bis sed mlti in hīs etiā uitā amittē conprobant.
 nec modo ipsi amittē sed adinē quoq; et hoc faci-
 bus suis. **A**n non amittit uitā detractōes deo o-
 dibiles an non et ip̄e moītur qui uenēni bibit.
 p̄ ei malefusa detractōis lingua p̄p̄mat. **E**t dē
 postea. **V**entus est sermo non semp est uentus v̄s.
Surge inquit aquilo et uen auster p̄fla ortū
 meū et fluāt aromata illig. **E**t ergo magna in
 chylom̄ s̄mōis utilitas et fr̄q̄pter in lingua
 fructus speciosissim⁹ repitur. **N**empe in sti uita
 ex fide est et fides ex auditu. **A**udit⁹ aut p̄bū
 dei. **Q**uō cō uinet quis nisi credidit quō cre-
 det nisi audiet quō audiet nisi amūciat ei Sa-
 ne p̄terea maiore ei diligētia et diligētiorē
 custodia cōuenit exhibēi q̄ sit m̄r scripturā
 mors et uita in māibus lingue alioq̄n si sola
 m̄ esset uita nec trāfio quidē ei si sola mors
 etiā abfatio debet. **S**ūt uero ponenda nobis ou-
 nostro custodia et ostiū cōstātie labis ut

net vitale cōfutationē clausū dampnet etna-
net letalis p̄mices liberū fornat egressū. Vig-
lemq itaq sup v̄ba nost ne in eis uel offendē
deū uel p̄mū nocē contingat. Felix quidē quē
in oī cōfabulatōe duplex timor iste sollicitat
et duoy cōsideratio stimulat auditor. P̄mū qui
dē diuine maiestatis in cuius manū inuē proisus
horrendū de hinc f̄ne īfinitatis cui nichilōm
per facile est offendiculū dāe.

De orōne

Orandi modi sūt tres vñq vocalis. **E**xpre-
et per v̄ba cōposita et v̄sitata sicut cū p̄
p̄nos collcās et alias orōnes uel laudes cōposi-
tas ad exortandā deuotionē uel solūedū debitū rati-
tamq. Triplex aut est attentio vna superficialis tū
ut si attendat quid dicat quē psalmū q̄ antiphonā
vel orōnem. Fructus attentōis huius est q̄ nō cogi-
tat repetē cū facit sed dixisse. Pro labōe enā cor-
poris quē bona intēcōe deo orando optulit quo
se rogit seruic deo m̄cedē q̄lentūq m̄ito exp̄ia-
bit. Alia attentio h̄alis qual homo sensū h̄ale
tūmodo intendit h̄c dat fructū cū aliquid so-

nat' in sup'ficie deuotū ut ibi *transere mei deus*
 Tertia attentio est intellectualis. qñ ex v'bis psal-
 modie queit' sensus spūalis. In tali attentione est
 maxime fructus quia et erudit' aiam per spūalem
 intelligētiā et affiat' eā per deuotōis affm. *Se-*
 cūsus modus orandi est per verba ex ipso affe-
 ctu formata ut cum quis deo familiarit' confabula-
 tur verbis suis uel etiā utitur v'bis aliorū suo
 affectui resonantibus quasi coram deo pñte cor-
 suū effūdēns uel necessitates suas ei cōquies-
 uel pñā confitens et mīaz postulās grām petēs et
 auēlū implorās cōt' tēptatōnū pēdula et tribula-
 tōnū gūamīa uel quascūqz suas uel suor ne-
 cessitates. *Tercius* modus orandi est mētalis.
 cū tacito ore sola mens sua desideiā deo pandit
 et affm cordis deo effūdūt et eū intus per a-
 more amplectit' uel cū reuēntia adorāt uel re-
 uēntur tanto latius se in deū diffundēs qñto plu-
 ra ualet affectus cōphendē qñ lingua expmēre.
Item ex profetibz Omīs orōis fructus et fructus
 est deo adherere et vnus cū eo spūs fici per lique-
 factōnē puīssimū amoris et speculationē serenissē
 cōgnitōis et absconsionē in dei vultu ab omī mū-
 danorū strepitu per excessū quietissē fruicōis
 ubi omīs vires aīe et potentie a suis dispōi-
 bus simul tollē et in vñū verū et simplici-
 sumū et sūmū bonū fire in quādā diuine cōfor-
 macōis et etne stabilitatis silitudinē tñsfor-

mātur. Sūt tñ inferiores gōus quasi scalaris as-
census quibus paulatī proficit aīa et illi finī
ppinquat. Pīmo em̄ assuescat dīspōsiones memo-
rie quibus per diūsa mūdi oblāmēta et impli-
tamēta distracta vagabatur per vsū orandi collī-
gere et in vñū bonū defigē qđ est finis oīm desi-
deatorū et delēabiliū. Sed quia ad huc memoria
lubra est et instabilis eo qđ multis et mltiformi-
bus rebus diū adhesit querēs in quibus delē-
retur uel cūiose occuparet non valet stabiliter
inherē diuinis uel ppter euagandi consuetudi-
nē uel ppter tenuē spūaliū noticiā. Ideo utitur
sustentaculo vborū in orōne que spūs sūs ad
hoc inspirando hōibus monstrat sēn mīstrat
ut per ea more puulorū quasi baculis sustenta-
ti assuescant assurgē et erigē se ad deū et hoc
fit cū homo conatur vbis orōnū et psalmoz
intendē et intellām spūalem ex eis dicē et de-
uotōis affān expmē sicut qui ex duro silice for-
ro ignē extrahit qui illūiet et attendat sicqđ
assiduū vsū orandi cū ad uitōis grē dei que
studiosis proficiendi semper subuēire patā est
memoria proficit et stabilit. Ita qđ iam sine gñi
difficultate valet orōm intendē et euagationes
mentis faciliū cohibē. Intelligētia etiā que pius
quasi retinēs fuit et extēioribus et visibilibus
involuta incipit dilataī et illustri ad videndū

que prius non videbat velut qui tubiculū de fois
 eueniens sub mittet. **P**rimo quasi nichil videns in-
 pingit in parietes et stabella deū paulatim aperit
 cognoscere grossiora et tandem clare vidit etiam minima
 ita quod etiam miratur superuenientes non plane vidē
 oīa que sibi iam sunt manifesta. **H**uius thes-
 auriz gl' r' r' r' de orōne dñica. **P**ro dñica pfectis-
 sima est quia sicut augustinus dicit ad probam
 si recte et congrue oramus nichil aliud dicere possumus
 quod in ista orōne dñica positum est. **Q**uia enim orō
 est quodammodo est desiderium nostrum in ipso apud deū
 illa solū recte orando petimus que recte desiderare va-
 leamus. **I**n orōne autem dñica non solū petunt oīa que
 recte desiderare possumus sed etiam eo ordine quo de-
 sideranda sunt. **M**anifestum est autem quod primo ratio
 in desiderio nostro finis deinde ea que sunt ad finem finis
 autem nostrum deus est in quem nostrum affectus tendit dupliciter
 prout volumus gloriam dei. **A**lio secundum quod volumus
 suam gloriam eius. **Q**uorum primum pertinet ad dilectionem
 qua diligimus nos in deo. **E**t ideo prima petitio po-
 nitur per nos qui es in celis sanctificet nomen tuum
 per quam petimus gloriam dei. **2°** vero ponit adueniat
 regnum tuum per quam petimus nos ad gloriam regni
 eius pervenire. **A**d finem autem primum ordinat nos ali-
 quod dupliciter vobis per se alio per actus. **P**er se quidem
 bonum quod est utile in finem. **E**st autem aliquod utile
 in finem beatitudinis dicitur vno modo directe et principaliter
 secundum meritum quo beatitudinem mereamur deo obedire

Et quātū ad hoc pōt fiat volūtas tua sicut in celo
et in terra. **A**lio mōse mētali et quasi condōnās nos
ad mōdū. Et ad hoc p̄tinet qđ dicit **P**anē nostrū
cotidianū da nobis hodie. **S**ive hoc intelligatur
de pane sacmētali siue de pane corpali. **P**er om̄
dēs aut̄ ordmat̄ aliquis in bñtudinē per remono
nem prohibentis. **T**ua aut̄ sūt que nos a bñtū
dine p̄hibent. **P**rimo quidē panē qđ dicit̄ excludit
a regno. Et ad hoc p̄tinet qđ dicit̄ dimitte nobis
debita nr̄a. **S**edm̄ temptatio que nos impedit
ab observācia diuine volūtat̄. Et ad hoc per
tinet qđ dicit̄ **E**t ne nos inducat̄ in tēptacionē
P qđ non petim⁹ ut non tēptem⁹ sed ut a tēptā
cōe non v̄ntam⁹ qđ est in tēptacionē induci. **T**er
tio penalitas p̄ns que impedit sufficiēciā vite
Et quātū ad hoc subdit̄ **S**ed libera nos a malo

Quod deus delectatur in hoc ut frequenter ore-
tur propter multiplicem orantis utilitatem sicut
deo indefinenter inhereat quod summe est homini utile
inter omnia. Deo benigne prouidet nobis plures
obseruandi occasiones quibus ad oronem sepius sti-
mulemur siue pro nobis ipsis siue siue pro alijs
orando aut pro malis euadendis aut pro bonis
assequendis ut tunc affectus deuotionis tepescat ad unum.
In alio retalestat sicut ignis subiacendo ligna
cotidie ne deficiat restaurat. Leui vii Ignis in
altari semper ardebit que nutret sacerdos id est
saceris deus tunc per noctem negligentie deprehende-
ris igne deuotionis in altari cordis itepuisse
mane id est appente prima lucis cognoscere subice
lingua orōnis diuisis occasiombz quasi adiacen-
tibus varijs filijs collata. Magna filia et hinc
lingua supplicatōm ministras sūt p̄ra p̄p̄a cotidiana
et antiqua. Magna filia negligentie n̄re
et miserie et deficijs virtutū et gr̄arū et vitia tum
carnalia q̄ sp̄ualia et teptatōes et varijs euentibz
quibz pulsamur et in quomodo que patimur uel time-
mus uel pro quibus dolemus tam pro nobis q̄ pro a-
lijs quorū miserijs compatimur. Magnae filiae sunt
om̄ia que desideramus h̄re pro quibus oramus ut im-
petremus. In eodē Multiplex est orōnis uti-
litas quibus etiā alias bonas actiones orō excol-
lit. Prima quia facilius et citius per eam impetra-

mus que a dno desideramus ita ut quicquid breui oratione
aliquis obtineat quod diutius ieiuniis uel aliis
laboribus et penarum operibus viri obtinetur licet et alia
opera bona ad hoc aliquatenus suffragentur. Unde
in omni casu in omni periculo pro omni desiderio semper in
minis sanctis principaliter ad orationis subsidium resu-
gisse quasi ibi prompta quod petebant consecutur.
Matthi. Quia quicumque perieritis in oratione credentes accipietis.
Ex sermone beati iohannis crisostomi. Quis enim iustorum non orando pugnauit? Quis non
hostem orando deuicit? Orantibus danieli vi-
sa panduntur sopiuntur flammae fere ebetesunt cadunt
hostes timida vincuntur. Quanto enim prius frequentior
quod fuit celebrata oratio tanto celerior ueniet auxilio
vindicta. Oratio iugis infinitas hostis. Letumque
contra se tela ministrat qui hostem prece instantia
non fatigat. Oportet inquit semper orare et non
desistere. Quando oportet dicit necessitate indicat necessi-
tas enim tanta vi astingit ut quod necesse est etiam si
nolis pretere non possis. Denique inaduerti bibendum
tendi necessitas natura illata pretere non potest sine qui-
bus geri vita ista non poterit. Igitur si ista premittere
non possunt sine quibus vita ista non potest celebrari
quod omnino tutum ab hoste esse poterit qui quod oportet
semper orare contempsit. **Ex sermone beati iohannis**
di in capite ieiunii. Oratio quanto efficacior est si fiat
ut debet tanto callidius impediri ab aduersario

In fine erat
moyses in monte
domini in qua
dixit

solet. **¶** Tercū enī q̄nter impedit̃ oꝛō a pusillānimita-
 te spūs et timōe immoderato. Hoc aut̃ tūc solet fieri
 tū sic cogitat̃ hō pp̃am indig̃tate ut non cōuer-
 tat̃ oculos ad diuinā benignitatē. **¶** Vmptm̃ sicut
 periculū est si fuit̃ oꝛō nimis timida sic in q̄ua
 pte non m̃o oīno p̃mo mai⁹ periculū est si for-
 te fuit̃ temeraria. **¶** Nec hoc dico ut p̃cōr̃ibus
 auferā orandi fiduciā. sed volo eos cōare tamq̃
 gentē que p̃am fecit̃ non iusticiā. **¶** Orent̃ pro m̃
 dulgēcia p̃cōr̃ suor̃ in aīo cōtito et spū hūili-
 tatis q̃admodū publican⁹ ille. **¶** Deus inq̃t pp̃ia⁹
 q̃to michi p̃cōri. **¶** Tercū periculū est si sit̃ oꝛō
 tepida et non ex viua affectione procedēs. Ti-
 mida quidē oꝛō celū non penetrat̃ q̃ restingit̃
 aīm timor̃ immoderatus ut oīo non dicā nō asce-
 dere nec procedē q̃at̃. **¶** Tepida ṽo in ascensu lan-
 guescat̃ et deficiat̃ eo q̃ non habeat̃ vigorem.
 Nam temeraria ascendit̃ sed resilit̃. **¶** Ṽsistit̃
 enī ei. **¶** Que ṽo fidelis et hūilis et feruens oꝛō
 fuerit̃ celū sine dubio penetrabit̃. **¶** Vnde cū est̃
 q̃ vacua rediē non possit̃. **¶** **C**ōceda in om̃e Ro-
 tandū q̃ her̃ orandi p̃tinacia ita solū mēt̃ esse
 fructuosa si qd̃ ore p̃tām̃ hoc etiā mētē medite-
 mur̃ neq̃ alio clamor̃ labioꝝ q̃ cogitationū sc̃i-
 datur̃ intuitus. **¶** Sūt̃ enī qui intrantes etiā
 mltis psalmodiā uel oꝛōnē sermōibus plō-

De attē-
 in oꝛōne

¶ In dicit̃ 2^a i
 quadagesimā
 de muliere r̃p̃i
 nana

gant sed alibi corde intendendo nec ipsi quid dicant
recolunt ore quidem orantes sed mente foris vagan-
tem omni orationis fructu privantes putantes precem
a deo exaudiri quod nec ipsi qui fundunt audiunt
antiqui hostis institutu fieri nec est qui adiuvare
nequeat. Sciens autem utilitatem orandi et iudicis ho-
minibus gratiam impetrandi immitit exantibus
multimoda cogitationem leviem et aliquam etiam turpem
notentiumque fantasiam quibus orationem impedit.
Ideo ut nonnunquam tales tantosque discrepantium cogi-
tationum fluctus prostrati in oratione toleremus quales
nec in lecto resupini iacentes tolerare novimus.
Unde nostra est fides levi ut agnita dyaboli ac-
tione superare maliam et. Multum autem iuvat orationis
pudicitiam si in omni loco vel tempore nos ab actibus tem-
peramus illicitis si semper ab otiosis sermonationibus
auditi per castigemur et linguam. Si in lege domini
ambulamus et testimonia eius assuescimus toto cor-
de scrutari. Quocumque enim sepius agere loqui vel
audire solemus eadem mente est sepius ad animam quasi
solita propiamque recurrant ad sedem.

Misericordias dñi retinē. **E**uardus in suo
tantabo. Defiat spūs meus p̄sus defiat
m̄tata beneficiorū consideratōe et licet dig-
nas non sufficiā grās agē sed m̄gtitudinē p̄sus
odit aīa mea. **D**emptoria siquidē res est m̄gtitudo
hostis grē inimici salutis. Dico ego vobis qm̄
pro meo sape nichil ita displicet deo p̄serti m̄fi-
lis grē in hoīb̄s cōspons q̄admodū m̄gtitudo.
Dias enī obstruit grē et ubi fuit illa iam grā
accessū non ibenit locū non habet. Oportet pro
inde gratiosū esse hoīez et deuotū qui p̄cepta
grē munera non modo manē sibi desident sed et
multiplicat. **N**emo sane est qui non facile si q̄rit
inueniat. **U**nde plūmū sit obnoxius deo qm̄
non est qui se abscondat a talōe eius. **S**ed nos
maxime quos segregauit sibi et assūpsit ad ser-
uendū sibi soli si iuxta ap̄lm non accepim⁹ sp̄m
hui⁹ mudi sed sp̄m qui ex deo est ut sciam⁹
que a deo donata sūt nobis oīno plūima tuem⁹
enī. **U**nde cōtinuas ei grās agē debeam⁹. **Q**is
enī in nobis qui non confitei possit qm̄ m̄a tua
magna est sup me. **S**eptē ergo in me video
m̄as dñi quas et vōsipi facile tuemētis m̄o-
bis. **P**rima est q̄ a mltis pat̄is adhuc in seculo po-
sūt custodiunt. **Q**uis enī non videat q̄ sicut si
multa cendi sit et in alia poterā cendi se pat̄a.
nisi om̄ps pietas me cōseruasset. **H**ui⁹ ego pa-

p̄a

om̄p̄p̄p̄

nis tria teneo fragmēta Tribus siquidē modis
a p̄tō me mem̄i conseruatū occasiōis subtrahōis
subtractione/resistēdi dā v̄tute affectiōis sanitate
Multa em̄ in p̄tā facile tendissem si data esset
occasio. sed dei misericordiē non me talis oportunitas
apphendit. In milita q̄ paulomin⁹ tendissem ḡu
ter impulsus violentia temptatiōis sed v̄tute dō
dñs rex v̄tutū ut sub me esset appetit⁹ me⁹ et
quā senectū cōcupie m̄ime consentire. Sed aq̄
bus dā tam longe me fecit misericordiē tua dñe ut pe
nitus abhoiārer ea et ne ulla quidē cor me tēp
tatio molestatet. **C** Scōs quoq̄ p̄is 2^a m̄ia
fuit expectatio qua tardabat v̄laciōē qua
indulgentiā cogitabat. Et hui⁹ ergo p̄is tria
fragmēta accipite cogitantes longanimitatem
quā exhibuit. detētiōem p̄destinatiōis sue quam
impleri voluit et caritātē m̄imā qua nos diligit.
Ad hoc em̄ ~~expe~~ exp̄auit me dñs et nō m̄
tendit michi. sed auit oculos suos a p̄is meis
quasi nolens adiūtē q̄tū delinq̄rem. **D**e t̄no q̄
pane eius sciz m̄le qua cōuertit nos ad p̄mā
tā non tam fragmēta q̄ frustra vobis appono. Tū
em̄ ut bene mem̄i concussit cor meū exatans il
lus ut adiūteret suor v̄lneā p̄tōy et v̄lnerū
sentiret odorē etiā et t̄ruit deductus ad portās
inferi etiā p̄parata iniquis supplicia monstrāis et
ut nichil iam noīe remaneret delēctatiōis meliorē

michi consolationē inspiras spem indulgēcie dedit.
 In hīs tribus ego conuersus sū credo et vōs ip̄i.
 Jam vō q̄rtus pams est indulgēcia. Obsecro vos
 diliget colligite fragmēta ne pereant. Sūt em̄ sa-
 lubra valde et dulciora sup̄ mel et fauū. Sic em̄ ex
 toto indulgit et tam libēalit̄ oēm donauit iūiciam
 ut iam nec dampnet̄ vltatendo. nec cōfūdāt im-
 perando. nec m̄ dūgat̄ imputando. Sūt em̄ a-
 liqui sic donantes iūiciam ut non vltant̄ sepe
 tū impperet. Sūt et alij qui sileāt licet manet alta
 mente repositū et rancorē tenet in aīo qū vtrūq̄
 necit̄ plena indulgēcia est. Longe ab hīs hōibz
 benignissia diuinitatis nā libēalit̄ agit̄ ignoscat̄
 plenarie ita ut p̄t̄ fiduciā p̄tōz sed penitētiā
 ubi habūdauit delictū soleat et grā sup̄ habū-
 dāre. Itaq̄ et in cōtinēcia ip̄a que est pams qū-
 tus tria nichilōm̄ tūcio vnde mēto clamāre possim.
 Quia fecit michi magna qui potens. Forte pū ali-
 quid reputas cōtinēcia mām sed ego non ita. Scio
 cū quos habeat oppugtores. et q̄ntē illā natē sit esse
 v̄tutis ut possit r̄siste talibus. P̄m̄ siquidē hostis
 cōtinēcie nr̄e cāo est adūsus sp̄m̄ concupiscēs. Et
 domesticz hostis q̄ p̄iculosa lucta q̄ intestinū bel-
 lū. Vmptū non est hic solus adūsāus m̄ alui ad-
 huc habeo qui cūcūrit et obsedit me vndiq̄. et si
 ignozatis hostis iste p̄ns est sc̄lm̄ neq̄. Condu-
 sit tinnicus vias meas et per quāq̄ portas quāq̄

productus corporis sensus iaculis suis inlincat me meos
 intrat per fenestras meas. Sufficere uim poterant
 isti duo sed heu me ecce malleus uniuersus
 trece serpens callidior cunctis auantibus trece
 inimicus ille quem nec uide possim quoniam inuicem. **Le**
 do iam uobis aliquatenus innotescat continere uere diffi-
 cultas. ut uix apostolum sciatis que a deo donata sit
 nobis. **Quo** enim non domino fatimur hanc uirtutem et
 ipse ad nihilum deducet tribulantes nos. **Item**
 uero sexti panis fragmenta accipite. Est autem pa-
 nis iste gratia promouendi bona scilicet etne uite quam
 gratiam in tribus maxime constare arbitror in
 odio preitorum malorum in contemptu presentium bonorum
 et desiderio futurorum. **Septimum** quoque panis est
 spes obtinendi. **Cuius** nichilominus teneo fragmen-
 ta tria et earum sapor dulcis admodum gustum meo
 tria considero in quibus tota spes mea consistit.
Caritate adoptionis ueritate promissionis perma-
 nem redditoris. **Murmure** nam quantum uoluit
 insipiens cogitatio mea dicens. Quis enim es
 tu aut quanta est illa gloria quibus uemitis hanc
 obtinere speas. **Et** ego fiducialiter respondebo. Scio
 tui credi et citius sum quia in caritate nimia ad-
 optauit me quia uerax in promissione quia
 potens in exhibicione licet enim ei facere quod uoluit.
Hic est fumulus triplex qui difficile rumpit.

quē nobis a patre nost' in hūc carcerē usq; di-
missū fortit' obsecro teneam' ut ipē nos subleuet
ipē nos trahat et ptrahat usq; in consp'm glo-
rie magni dei

De fide

Fides scdm aplm ad hebreos **Ex 10° de** **De est**
di est substantia rerū sperandar' argu- **fides**
mentū non appareat. In hac diffinīōe
fides dicit' substantia id est fūdamētali' substas
in edificīo spūali. Rerū sperandar' quia fides per
assensū fat' in nobis subsistē res sperandas. Ar-
gumētū dicit' id est arguens mētē quia fides in-
clinat' intellm ad credēdū ea que non apparent u
Thomas 2us q 1us m^o Si quis vō in forma diffi-
nitōis apli vba velit reducere p't dīcē q fides est
habitus mentis quo mchoat' vita etna in nobis
faciens intellm assentiē non appntibz. **Ex m^o s^o**
smar de xxm fides est v'tus qua credūt' que nō
vident' accipiendū est sed hīs tm ut aut aug⁹
que credē ad religionē ptinet. Accipit' aut fides
aliqn pro eo quo credit'. Aliqn pro eo qd creditur
Unde august⁹ inq't Aliud sūt ea que credūt'
aliud fides qua credūt'. Illa em in rebus sūt
que uel esse uel fuisse uel futūa esse dicūt'. Hec

em in animo credentis est ei tm̄ conspicua cuius
est. Et tamē noīe fidei tenset̄ vtrūq; et illud su
licet qd̄ credit̄ et id quo credit̄. **I**d qd̄ credit̄ dicit̄
fides sicut ibi. **H**ec est fides catholica quā n̄ qf
fides aut̄ qua credit̄ si cū caritate sit v̄tus est. **C**ar
itas ut aut̄ ambrosius m̄r est om̄i v̄tutū que oēs
informat sine qua nulla vera v̄tus est. **F**ides aut̄
operas per dilectionē v̄tus est qua non p̄t ut aut̄
dūt. **H**ec est fidamētū qd̄ mūri non p̄t ut aut̄
aplūs que posita in fidamēto nēinem p̄ire si
nt. **F**ides s̄m b̄m̄ thomā 2° 2^e que est p̄ma
v̄tutū de p̄se sed per actūs alie p̄t dicit̄ p̄ores
ut que sūt remouētia prohibēs ut hūilitas q̄
remouet supbiā inimicā veritatis et gr̄e dei. et id
fides dicit̄ fidamētū meditantē spūali. **A**d
lores 1° **S**up̄ edificati in xp̄o et cōfirmati in fide
et p̄ma ad cōf̄m̄ in fidamētū aliud nemo p̄t
ponē p̄ter id qd̄ positū qui est xp̄us ilius. **F**ides
xp̄i ih̄u. **B**ernardus in s̄mone de vigilia na
tīuitatis. **I**ux̄ p̄phetā illuēmq; nobis lumē sc̄e
p̄usq; de mūdi h̄m̄ teneb̄s exeam̄ ne de te
neb̄s transcam̄ ad teneb̄s et teneb̄s sempit̄
nas. **Q**ue est aut̄ ista sc̄a? **P**ro sc̄e quia ve
niet dñs. **A**t in q̄s ista sc̄a om̄ est. quis em̄ nes
ciat uel noīete? fidelis quia venturū est dñs
iudiciē viuos et mortuos et reddē v̄m̄q; iux̄

opa sua. Non om̃ est ista fides mei sed nec multorū
 paucorū est quia reuera pauci sūt qui saluāt. Pu-
 tas quia illi qui cū malefecerūt letant et exultant
 in rebus pessis uel sciūt uel retrogīt quia uenit
 et dñs. Si dixerūt ipi tu noli credere quia qui di-
 cit se nosse deū et mandata eius non custodit
 mendax est. Confitentur autē ppheta se nosse deū fās
 aut negant quia fides sine opibus mortua est.
 Non em̃ ita se cū in puritate polluerēt si dñm
 uenturū sciret uel formidaret sed uigilaret utiq;
 et non sinneret tam graui p̃fodi consuetas suas.

Item in p̃mone de uerbis bñ iohis Quis est qui ui-
 dit mūdū nisi qui credit quia ihesus est filius est
 dei esse monē q̃ tam multos uidem⁹ credentes ihesu
 filiū dei esse adhuc tamē mūdi nichilomin⁹ cupi-
 ditatibus irretitos. Quid ergo ait. Quis est qui ui-
 dit mūdū n̄ q̃ ē q̃ ihus est si dei tū et ip̃e iam mū-
 dus id credat. An non et ipi demones credūt et
 contremisunt. Sed duo. Putas ne filiū dei repu-
 tat ih̃m quisq; ille homo qui ip̃s nec t̃ret cō-
 m̃ationibz nec attrahit p̃missioibz nec p̃ceptis
 obtemperat nec cōsiliis acquiescat. Nōne is etiā si fate-
 atur se nosse deū fās tamē negat. Porro fides
 sine opibz mortua est in semetip̃a. Nec sane mū-
 dū uidēi p̃t si neq̃m uiuat qui nec uiuit quidē.
 Queris que nam sit uinuda et uicioiosa fides.
 Illa sine dubio per quā cristus habitat in

cordibus nostris Iustus enī et vita nost^r est et
vītus. **I**tem fides multa opat^r in hoīe p^{ri}mo tūc
Iacobi in^o demones credūt et tōtremisaut. **Exo**
xiii Annuit q^d p^{ro}p^{ri}is dñm et crediderūt dñō. 4. q^uā
crediderūt dñō et moysi suo eius. 7° spem p^{ro}
Et speret in te qui nouerūt nomē tuū dñe
cāritatē **Aug^o** Demon credit nec diligit. **Sec**
mo diligit qui non credit. **Bernardus** dicit si
des. **P**atā sūt magna inextogitabilia bona a
deo fidelibus suis. **D**icit spes in illa fruāt^r. **Na**
3ª quidē cāritas curro michi ad illa. **Qu**
cōpūctiōne **Bernardus** p^{ri}mi opus fidei per
dilectionē opantis est cordis cōpūctiō in qua
sine dubio eiciūt^r demonia cū eradicāt^r e corde
patā. **E**mito mūdū contēptū **Exe** **xi** **M**oyses
gradis effūis negauit se filiū filie pharaonis
sūt per fidē vicerūt regna. **E**t p^{ri} 10 v. **Ex** est in
toia que vīcat mūdū fides vīa. **N**ūdū vīcere
est mūdū contēptū et eius amorē non supari.
Sexto cordis mūditiā. **I**ct^r **xv** fide pūificans
corda eoz. **S**eptio orōnis exauditiōne **I**acobi p^{ri}
Postulet in fide nichil hesitare. **O**ctauo tēptio
mū victoriā 2^{io} noīat^r scitū. **E**p^{ist} **in** **I**n oībus
sumētes scitū fidei ī quo possitis et loīa p^{ri} **th**
Induti loīa fidei **R**ono māculoz opatione **th**
th **xv** **S**i habuerit fide sicut q^uā synapis

Spes est ita expmāno futūe bñtūdis et grā de
et meritis ^{ipie} prouēiens Vbi nōndū qd dīc est
cītudo sūz demōstrāōis et opōnis. Certitudo
demōstrāōis qua plene vñ pte cōsentit sū formi
dine de opposito. Sed cītudo opōnis qua vñ pti
cōsentit qua ratione probāi videt non tamē oī
no sine formidīe et talis cītudo in pmissa diffim
tōe notat. Itē ad sperādū in deo sepius mouent
in scriptūa. Vnde ppha. Sperātes in dno affeūt
brōs. Btūs māt vñ quāq est nōmē dñi spes eius.
Et itē. btūs vñ qui sperat in eo. Et speāte m
eo oīs congregatio ppli. Et qui saluos fāt sperā
tes in se. Itē libeābit eos a pāōribz et saluabit eos
quia speāuerūt in eo. Enardus qñ in se sperā
ti desit illa maiestas que tam studiose monet in
se sperāi. Itā 2o. Respiate filij nationes homi et
fatote quia nullus sperauit in dno et cōfusus est.
pmāsit in mādatis eius et delictus est. Deo aut
tam sollicite monem speāre in dno et cōfusus est.
quia iustissimū est et hōi sūme necessariū est. Et
iustissimū nos speāre in dno deo quia ipē sūme
bonus est. Et sūm psalmistā. Nrā eius sup oīa
opa eius. Et enā hōi sūme nrā quia sūm bñm
thomā 2o xq xxi per spem rñotam a malis. et
introducim in bona prosequēda. spā em est. An
thorā aīe 2o hebre xi. Quā sicut anchorā habe
mus aīe tutā et firmā. Et cōf. Despatio est

peccatū viciū quia negat qd' sūmū est in deo sū
eius bonitatē et est hōi sūme p̄miosa quia sub
lata spe irrefrenabil' hōies labū' in vicia et a
bonis laboibus rethūt. Unde sup illud p̄uerrim
despauis lassus in die angustie minuet fortitu
do tua dicit glosa nichil est exetabilis des
patione quā qui habet et in gñalibus huius
te laboibus et qd' peris est in fidei citamē cōstā
tiā perdit. Et ysidorus dicit in libro de sūmo bo
no Petre flagitiū aliqd' mors est aīe sed despe
rare descedē est in fīmū. Spem nostrā quā
adjuuat p̄mū cōsideāno mitatis creatōis co
creaturā. Sapie p̄mo Diligis oīa que sūt et
nichil odisti eoz que fecisti. Et eiusdē xi Tua sūt
oīa qui amas aīas. Im cōsideāno qd' dñs sperā
tes in se diligit et semper eripuit. p̄s Intē speā
uerūt p̄res sp̄auerūt et libeāsti eos. p̄sa Qui
ambulant in tenebīs et non est lumē ei speret
in noīe dñi et imitat sup dilon suū. Obi glosa hō
est deus illuso' ut subtrahat se ei qui sibi imi
tatur cū ip̄e monet ut sibi imitat. Im si plūa
bona pro deo facim' p̄s Sacificate sacrificiū ius
tiae. Im si plūa adūsa toleām' Rō xv ut p̄ pa
ciētiā et cōsolationē scriptūay spem habeamus
Gregori' Bonoz mens quo diuora pro veritate
tolerat eo cōmunitatis p̄mia certū speat. Im

q' adiuuat
spem

est gustus tunc deuotionis que quasi in terra dat
 elias. Iuxta illud iudicium. Si dñs voluisset nos occi-
 dere non suscepisset sacrificiū de manibus nostris. **C**
 ite est distinctio de spebus sicut bñardū sup q
habitat. Quidā non sperāt in dño qui confidunt
 in vīte sua et in multitudine diuitiarū suarū. Cū
 desperāt qui nimis intēti cū consideracionē ppe
 infirmitatis obuiūt a pusillitate spūs. Quidā
 frust sperāt qui blandiūtur sibi de mīa dei ut ta-
 mē a pīs suis non emēdent. Non attendētes qd
 scriptū est. **Maledictus** qui perat in spe pē. Bene-
 placitū est dño sup timētes eū et in eis qui sperāt
 sup mīa eius. **Et iterū** speā in dño et fac boītatē.
Itē ad titū Sobe et pie viuam. **Thomas 2us re**
4us xviii **Maledictus** homo qui cōfidit in hoīe. Ad qd
 videndū. Sciendū qd spes duo respicit scz bonū qd
 obtinē intendit et auxiliū per qd illud optinetur.
 Bonū aut qd quis speāt optinedū habet ratio-
 nē cause finalis. Auxiliū aut per qd quis speāt
 illud bonū optinē habet rationē cause efficiētis.
 In gñe aut vtriusq cause inuenit pīcipale et scdū
 rū. **Pīcipalis** em finis est finis vltim⁹. **Scdū**
 aut finis est bonū qd est ad finē. **Siliter** pīcipa-
 lis causa agens est pīmū agens. **Secūda** vō
 causa efficiens est agens. **Secūda**ū instrumēta
 le. **Spes** at respicit bñitudinē etnā sicut finē vl-
 timū. **Diuinū** aut auxiliū sicut pīmā causam

inducētem ad bñitudinē. Sicut igitur non licet speciare de aliquo hoīe ~~uel de alia creatura~~ sicut de prima causa mouēte bonū p̄ter bñitudinē sic vltimū finē sed solū id qd est ad finē bñitudinis ordinatū. Ita etiā non licet speciare de aliquo hoīe ul' de alia creatura sicut de prima causa mouēte in bñitudinē. Ita autē speciare de aliquo hoīe uel de alia creatura sit de agente sententiā et instmētali per qd aliquis inuiat ad quāq; bona cōsequēda et in bñitudinē ordināda. Et hoc mō ad scōs cōuertimur et ab hōibus aliqua petim⁹ et vituperam⁹ illi de quibus aliquis confidē non p̄t ad auxiliū ferendū.

De caritate Ex l m s m d r m

Qd sit caritas

Caritas est dilectio qua diligit deus p̄pter se et proxim⁹ p̄pter deū uel in deo. Hec habet duo mādata vñū p̄tinēs ad dilectionem dei qd est maxmū in lege mandatū. Et alterū p̄tinēs ad diligendū proximū illi scilicet. In hys duobus p̄ceptis tota lex pendet et p̄phete. Finis enī p̄cepti est dilectio et ea gēna idē dei et primi.

Ex profectibus Caritas dei est ordiāta et mō

na volūtas seruiēdi deo/placendi deo/fruēdi deo.
Caritas dilectio et amor idem sūt. **¶** In bñs hñar
distinguit ea dicens. Magna ad deū volūtas a-
mor est. sed cū laetatur a grā dilectio est/cū vō fru-
itur cū adheret ^{deo} caritas est. **¶** Item p̄ma ad choi-
m Si linguis hoīm loquar et angelorū caritate
aut non habea fās sū velut es sonās aut q̄-
balū tñmens/et si habuēo pphēciā et nouerim
mysteriā oīa et oēm sciām et si habuēo omne
fidem ita ut montes tñsserā caritatem aut non
habuēo/nichil sū Et si distribuō in cibos paupm
oīs facultates meas et si tradidēo corpus me-
um ita ut ardeam caritatem aut habuēo nichil
michi prodest Caritas panēs est/benigna est
caritas non emulat/non agit p̄perā/non inflat
non est ambiciosa/non querit que sua sūt/nō r-
ritat/non cogitat malū/non gaudet sup inq̄-
tate/congaudet aut v̄ritati/oīa suffert/oīa c-
dit/oīa speāt/oīa sustinet Caritas m̄q̄ **¶** Itē
augustin⁹ in eplām iohis Radicata est caritas.
scire⁹ esto nichil mali procedē p̄t **¶** Greg⁹ Valida
est ut mors dilectio v̄ritati etem mortis dilectio
compat⁹ quia nimis mētē quā semel cepit a
delictōe mūdi fundit⁹ occidit. **¶** Item p̄p̄er-
m libro ^{de vita} contemplatiua. Caritas est ut michi
videt⁹ r̄tā volūtas ab oībus t̄rens ac putib⁹

hōmē coi-
m̄tis

indēd⁹ p̄p̄er
caritate

andr

passus causa iuncta deo inseparabiliter et igitur igne
quodam spiritus sancti a quo est et ad quem refertur in
tensa iniquitatem omnis carnis corruptoris nefaria
illi via inuincibilitatis obnoxia super omnia que car
naliter diliguntur extensa affectionum omnium patiens
diuine contemplationis amanda in omnibus semper inuicta su
ma actionum bonarum salus morum finis celestium prepa
Rorsus enim vita virtutum virtus pugnatum palma
victorum sanctum medium arma cum meritorum bonorum premi
um peccatorum sine qua nullus placuit deo cum qua non
potuit aliquis peccare fructuosa in penitentibus letitia
in perficientibus gloriosa in perseuerantibus victoriosa in
martiribus oposa in omnibus fidelibus ex qua quod
quod est boni operis vixit. **E**t profectibus Diligere
debemus deum super omnia propter tria primo quia bonus in se
nec tamen bonus sed etiam ipsa bonitas est quia nihil
medius uel cogitari uel esse potest in quo omne quod aliquo
modo bonum est bonum. Si enim omne quod bonum est diligere
dum est in quantum bonum est ille qui summe bonus est et
in finem bonum est summe et si possibile esset infinitum
diligere est. **I**uxta meritum dignitatis eius. **S**ecundo quia
ipse propter dilexit nos et plus diligit nos quam ipsi
nos. Ille enim qui infinitus est et tamen non est aliud
esse quam amare quia ipse deus caritas est diligit nos
pauperes et viles et miseros et dilexit ab eterno non
dum existentes nondum cum diligentes primo et nescien
tes et resistentes et offendentes ipsum. **E**t ideo iustum

est nos cū uassim diligē ex oī qd sum⁹ et sum⁹ et
 possum⁹ ut saltē cū exigua mēsuā nrē possibilitatis
 fidelit̄ remetiām⁹ eū diligendo cui⁹ magnitudinis
 non est finis. **Tercio** p̄t ei⁹ dē dilectiois ei⁹ dū
 nūplū effm̄ qui cognoscat⁹ in beneficiis ei⁹ quia nō
 sufficiat ei diligē solo affm̄ nisi etiā nobis in effm̄
Gregori⁹ p̄batio dilectionis exhibio est op̄is. **Ine**
odem dilectō n̄rā in tribus consistit in uolūtate in
 ope in affm̄ uolūtatis in fōita a ratione consentit ei⁹
 consilio ut uelit bonū et ne onosa sit uolūtatis pro
 gredit⁹ in actū boni op̄is oēm familiā impicio subie
 tam iaduitorū inuocans saluet mēbrorū corpois
 et sensuū et cogitationū siue ad promouēdū bonū
 siue ad remouēdū malū. Cūq; hoc fidelit̄ fereit q̄
 pro remuneratione uel releuatione labois ex usu ei⁹
 atq; suscitatur etiā ei affm̄ in solatiū q̄ a grā de
 mulcente sua dulcedine affm̄ ut iam non tm̄ ex
 instructu rationis uelit bonū et cū conatu labois
 illud agat sed etiā ex desiderio optet et per affm̄
 amplectat⁹ et diligit et cōtrū illi odiat et fugiat
 id est malū. **Hugo** in libro de amōe non sēdm
 momentaneos affm̄s estimādu⁹ est amor dei sed po
 tius sēdm cōtinuā uolūtatis huāne qualitatē sūā
 eū uolūtate dei cōiūgē ut que uolūtatis dīna p̄cipi
 at hīs uolūtatis huāna consensuat ut nulla sit a
 lia causa quāc hoc uel illud uelit nisi quia hoc deū
 uelle cognoscat hoc utiq; deū amāe est. **Hinc** dñs in

euāge. Cui habet mandata mea et seruat ea ille
 est qui diligit me. **I**n compendio Diliges dñm deū
 tuū toto corde .i. intellā sine errore. tota aīa id est
 voluntate sine cōtrarietate. tota mente id est memo-
 ria sine obliuione. **E**x pfectibus religio Caritatis
 dei pma gōus est sic dilige cōtessa et eis ut ut
 tame illicita deuinet et amor dei nulli rei amo-
 rem pponat. sic ut illi faciūt qui sic ea que mūdi
 sūt diligūt ut tame in eor dilectōe ul' cupidita-
 te pāa mōrta deuinent. seruādo que deus pce-
 pit facē et cauēdo que prohibet per pceptū sū-
 thei. **S**i vis ad uitā ingredi id ē in ingressu uite
 consistē non in progressu aliaōi serua mādata. **S**e-
 cūdus gradus pōt esse cū homo volūtatiē plenoi
 affai et feruēciōi non solū qīa cōtēta est sūac
 pcepta sine quibus non est salus sed etiā ad oīa
 que dei sūt studiosus est et volūtati tam facie
 do in se qī in alijs promouēdo et desiderādo. **T**er-
 tū bonor est religiosor qm non solū pcepta
 dei sed et consilia ipī implere et ipm sūacalit
 imitando sequi deliberant oīs iusticie doctore
 dñm ihesū xpīm. **T**ertū gradus est tanto af-
 fū estuare ad deū q sine ipō quasi uiuē nō
 possit coartatus desideō dissoluēdi et esse cū
 xpō. Talibus est uiuē in pāa uel ponā in fas-
 tidio et mors in ardenti desideō etiā per diūa
 tormēta. **H**or desideū fecit andrea amplecti

tem Stephanū orare pro lapidantibz qui ei celū
 patefiebāt quo āhelabat ingredi laurētiū ride
 trāmissos. Vintentiū prouocāte tortores Agatham
 lerissime et gloriant ire ad supplicia quasi ad epu
 las inuitata et ceteros gloriosos mris gaude int
 bulatiōibus et tūmicos psequētes diligēte a quibus
 desiderata gaudia velocius adipiscēda promo
 uebat.

De dilectione proximi In con theo
Exhortatio ad dilectionē

*capitulum
 dilectio*

Mutuo se debent hoīes diligēte quia omēs sūt
 membra vni corpus aristi mistia quia v
 no spū sctō uiuificāt spūalit et vniūt quia vna
 fide hnt quia vnu baptisma receperūt quia vnu
 patrē et dñm hnt quia ad vnu tendūt regnū
 dilectionē prīmū suadet natura. Mathei Quen
 ut vltis ut faciāt vobis hoīes hoc et vos facite illis.
Et thob Qd tibi non vis fieri alteri ne feceris. Crea
 tia quia filie fili congaudet et omē amat diligit
 sibi filie. Scriptura diliges prīmū tuū sicut teipm.
 vñ dñs ut arcus impiet mētibz fidelū in cena
 ter replicauit hoc mādātū dilectōis prīmū dñs

10 rvi **H**oc mando vobis ut diligatis invicem. Et iterum
hoc est preceptum meum ut diligatis invicem sicut dilexi vos.
Item mandatum novum do vobis ut diligatis invicem sicut
dilexi vos ut et vos diligatis invicem. In hoc cognos-
cent omnes quia mei estis discipuli si dilectionem ha-
bueritis ad invicem. **V**eda Sola quippe dilectio spiri-
tus est qua discernit filii dei a filiis dyaboli. **G**reg.
sup exech et hugo in comento. Antiquus amicus castita-
tem in nobis si sine caritate fuerit non timet. **E**t
perfectibus. Dilectio proximi ex dilectione dei nascitur
quia propter deum quia ipse mandavit. **H**oc manda-
tum habemus a deo ut qui diligit deum diligat et fr-
trem suum. In deo. i. ea affectione diligere proximum qua
deum id est ea forma. **S**ecundum deum id est ad hoc debemus
diligere proximum ad quod nos deus diligit. id est ad
salutem anime et perfectum in spiritu. **H**oc est vere pure et
ordinate diligere. Vere ut non fide sicut illi qui in-
terim diligunt et lingua non opere et veritate pure
ut non ex carnali affectione non pro utilitate tan-
ta non ex carnali affectione et seculari societate tan-
ta que et si non sint semper mala tamen non sunt me-
ritoria nisi ex spirituali dilectione accipiant condigne-
tatem. **O**rdinate ut non ad vicia et comoda carnis et
temporalem prosperitatem sed ad eternam salutem. **E**t in li.
secundum di xxviii. **H**ec regula ut ait augustinus dilectionis di-
vinitus constituta est ut deum propter se et toto corde et
proximum diligas sicut te ipsum id est ad quod te ipsum

et ppter qd diligere debes. In bono em et ppter deu
 tempm diligere des. In bono ergo diligendus e
 proximus non in malo et ppter deu ppter uero oem
 hoiem oportet intelligi quia nemo est cuius
 opandū sit male. Qui ergo amat hoies ul' quia
 iusti ut ut iusti sint amare det hoc est in deo uel
 ppter deu. Sic etia amare seipm det saluet in deo ut
 ppter deu id est quia iustus est uel ut iustus sit. Q
 em aliter se diligit iuste sed diligit quia ad hoc
 se diligit ut iustus sit. Non ergo iam se diligit
 qui em diligit iniquitate odit animā suā. Huius
 dilectionis mom uitas ifirmat dices. Secunda
tū nouū do vobis ut diligatis inuicē et si di uos
 id est qd dileri do uos scz ut filij sitis et vitam
 habeatis. Item augo in meditationibz suis Dei
debemus diligere plusq nos si pcepta voluntati
nre in oibus pponimus primū aut non iubem
diligere qntū nos sed sicut nos id est uelle et opta
re sibi oē bonū qd debemus uelle et optare nob
et marie etiam bñtudinē et ad illā optandam
ei succurrē in corporalibus et in spūalibz qntū magis
erigit et facultas pmittit. Hugo in cōmēto
sup regulā augustini. plūm ualeat her duo ad
 remouendū lites et generandū concordia tū qd
 se in seiorē oibus iudicat et bona que sūt alterius
 magis q sua ppa pensat. In hys em duobz hui

Quo ar
ant et
spuat
calore
fina

litat et caritas comedantur que non solū nō dis-
cordare solent sed etiā discordantes ad concordā re-
dūre. **Abbas moyses** collatōe rvi. Qm̄ obīe est h
amicie ut dixim⁹ fida indissolubilis q̄ cōunctio
que sola vītutū pilitate fedeat. Dñs em̄ in habitu
re facit vñ⁹ moīs in domo. Et idē in hñe tm̄ in-
disrupta p̄t dilectō p̄manē in quibus vñl p̄po-
sitū at volūtas vñū velle ac nolle cōsistit. Quā
si vos quoq; cupitis inuolabile retentāe festinād
est vobis ut expulsis p̄mitq; vicis mortificetis p̄-
as volūtates. Et ut nō studio atq; p̄posito illud q
ppha ad mōm delat⁹ imploratis. Tūc q̄ bo-
nū et q̄ iocūdū habitāe fr̄es in vñū. Qd̄ nō lo-
calit sed spūalit oportet intelligi. Nichil prodest
si mōibus et p̄posito dissidentes vna habitacōe
iūgant⁹ nec obest parili vītute fūdatis per lo-
corū intualia diuidi. Apud deū namq; mor
habitatio non locor vñū fr̄es colhabitacōe con-
iūgit. Nec p̄t vñq; patis integritas custodiri vñ
volūtātū diūsitat tūc. **Abbas ioseph** colla-
pma igit⁹ sūt vere caritē in contemptu substantie
mūdiālis et om̄ que habem⁹ despiciē rerū fū-
dantiā. P̄ q̄ em̄ iūstū atq; impiū est si post ab-
renūciatā mūdi et om̄ que in eo sūt vanitatē
p̄posuisse fr̄is dilectōi suppeller vilissimā que sup-
fuit p̄fēat. **Secundū** est ut vñq; sūp suas refē

ret voluntates ne se sapiētē atq; cōsultū esse iudi-
cans suis malit q̄ proximī diffinītiōibus obedie.

Tertū ut sciat oīa etiā que utilia ac necessa-
ria estimat post pōnēda bono caritatis ac pacis.

Quartū ut credat nec iustis nec iniustis de cau-
sis penitus nascendū. **Quintū** ut adūsū se
in cōcordiā fr̄is etiā sine ratiōe conceptā eodē
modo quo suā curare desinet. sciens cōlit sibi pri-
uatiōem alieius esse tristitiā ac si adūsus aliū ipse
moueat nisi eam q̄ntū in se est etiā de fr̄is mē-
te depulerit. **Postremū** illud est qd̄ ḡnalit oīm
vitiōrū pemptiōū esse non dubiū est ut se de hoc
mūdo credat cotidie migraturū. **Que** p̄suasio
non solū nullam in corde tristitiā residē p̄mittit
vni etiā vniūsas concupiāz ac p̄cōrū oīm comp-
met motq;. **Hec** igit̄ quicūq; tenuerit amantūdi-
nē ire atq; discordie nec pati poterit nec inferre.
Qua p̄pter ad cōsuētūdī p̄petuā ac indiuīdūā car-
itatem nichil p̄dest p̄mā causā amputasse dis-
sidii q̄ nasci solet de rebus caducis atq; t̄remis
et vniūsa desperasse carlia atq; oīm quibz in-
usus indiget rerū indiscretā cōiōnē fr̄ibz per-
misisse nisi etiā scdām que sub specie spūaliū
sensuū nasci solet filit absidentes acq̄siciētiā
in oībus hūilem sensū et cōsonas voluntates.

Ex p̄fectibz Philōis p̄mī p̄mī gradus

esse videt^r nullū odie nullū tūpe malū ullū velle
bonū impedie. In necessitate p^rmo auxiliū subue
tois non subtrahē. P^rfectus dilcois est sic alieus
profectū congaude. et bonū alieus diligē q^ui p^rin
Et sic eius adūsitati conpati sicut p^rpe ut aliena
luc sua deputet ex affū pietatis. **Ad rō** Gaudere
cū gaudentibz et flere cū flentibus idipm iūte sen
tientes. Item sic aliena bona vel mala sentie sicut
p^ria. **Ad corinthi** Q^uis infmat et ego non infmor. Per
fecto dilcois p^rmi est diligē inimicos ex affū et a
dulcedine erga odientes et p^rsecutes se affia sicut erga
singulaiter dilcois et non solū res tpales sed etiā op^ra
p^roris pro frīb^{us} ponē patū esse non tm pro spe
p^rmi m^ritū sed magis ex affū frīe caritatis sa
lutis. Hanc xpūs docuit qui pro p^rioribus imias
suis mori dignatus est. ut illa p^ria quibz ipm offe
dim⁹ et contēpsim⁹ expiaret. **Ioh⁹** **22** maiore hanc di
lectōne nēo habet. ut aiam suam ponat quis pro a
mias suis. Hanc didicerūt ab ipō fī qui se morti
pro frīb^{us} obtulerūt. Qui pro infectoribus deuote o
rabant et benignitate sua imitorū seuitiā lenie et ma
lū in bono vince studuerūt.

De paceQuid est par

Par est concordantiū in bono mētiū ordinata triq̃l
 utas Aug⁹ rix de ciuitate dei Par dom⁹ est
 ordinata impandi atq; obediēdi ordinata con
 cordia ciuiū. Par celestis ciuitatis est ordinatissima et
 concordissima societas fruēdi deo et iuue in deo. Par
 aīe rōnalis est ordinata cogitaciōis actiōis q; cōsen
 sio. Itē est ordinata requies appetitiū. Itē mlti
pler cōmendatio et exhortatio ad pacē repetit in sp̃
hūa. Luc n̄ Par hōib⁹ bone volūtatis Jo xvi h̄
locut⁹ sū vobis ut pacem in me habeatis. Cūscē
iii Que pax sūt sectem et que edificaciōis sūt iū
 tem custodiat. Ephe iii Solliuite suāe vnitatē
 spūs in vinctulo pacis. Ps In q̃re pacē et p̃sequē eā.
 Itē par est sp̃nalis locus dei Ps In pace fact⁹ est
 locus eius. Jo regū v̄ Nūc requiē dedit in dñs
 deus p̃ trinitū. et non est sathan neq; occus mal⁹.
 Qm̄ob̄re cogito edificāe templū nōi dñi. Itē nāle
 m̄est hōi desideiū pacis. Aug⁹ rix de ciuitate dei.
 Sicut nemo est qui gaudē nolit. ita nēo est qui
 pacē h̄re nolit. Qm̄quidē et ip̃i qui bella volūt
 nichil aliud q̃ vnitē volūt. Ad gloriōsā ergo p̃
 cem bellando cupiūt puenire. Nam quid est a
 liud victoria nisi subiecto repugnātiū p̃cū fōm
 fuerit par eit. Bernardus in sermōe. Seruat at
 vnitatis bonū duob⁹ mōis ab h̄is qui curam
 gerūt seruādi. Debet quisq; p̃fais vnitatē h̄re

ad seipm/de et ad primū. Ad seipm debet p integritatem/ad proximū ad conformitatē. Sed hanc unitatem quā quēq; sibi p hē dixim⁹ tria sūt que solē impedire nimietas. pusillitas. leuitas. Et nimis est qui putat se posse qd non pūt et qd non acciperūt psumūt. Pusillānes cōtrā sūt nimis. Leues sūt et inconstantes qui trāserūt oī vento doctrine. Quibus qd paulo an placuit nūc displicet et qd nūc eligūt post paululū reprobabūt. Igit cōtra nimietatē opponēda est consideratio ipse fragilitatis. Ipā est em que odiosam p̄sup̄tionē potissimū deit. Cōt̄ pusillitatē hūda est ne diuine p̄tatis fiducia. ut qd tuis viribz non posse tu putas ex ill⁹ adiutorio tu possis et tū aplo dicas oī possū meo qui me cōfortat trist⁹. Cōt̄ leuitatē hūda est consultatio senioris. ne sciz doctrinis varijs et p̄gms abducaris. sed facias qd tibi lex diuina p̄cepit. Interroga p̄rem tuū et amīcibz tibi maiores tuos et dicet tibi. ¶ Dixim⁹ de illa unitate quā hēz quisq; ad seipm dicim⁹ et iam de illa quā habet ad proximū. Sed et illa duobz modis habet dū et nos per dilectionē tendim⁹ in altm. et alia quāq; vitissim in nobis rapim⁹ et fōm. Et hec eā duobz modis impeditur obstinatio et suspitōe. Obstinatio non p̄mittit nos ad alteri cor ingredi. Nec suspitio patit̄ nos ab alijs

amari. Vñ hinc dupl'm morbo dicit caritas medet. Illa
 scilicet que non que sua sūt q̄rit et iterū illa que
 oīa credit/habeat obstinaty caritate non q̄rente
 que sua sūt et alios diligat. Habeat suspiciosus
 caritate oīa credetē. et ab alijs se diligi sine dubio
 credat. **I**dem sermōe de vrbis apli. Non est reg
 nū dei esca et potio sed iusti et pax. ¶ Et in qm
 in multis offendim⁹ om̄s īpossibile est in hoc loco
 et in tpe scandalorū pacē int̄ nos conseruari nisi
 eris qm in aliquo forte offendit proximi. aīosam
 elationē et qm offensus est nichilomin⁹ taceat ī
 creabile obstinationē. Studeam⁹ igit̄ fr̄es mei et
 hūiles esse ad satisfaciendū hīs qui aliqd̄ habet
 adūsū nos. et ad remittendū hīs qui offenderūt
 nos faciles iudici. Quia non solū mutue int̄ nos
 pacis cōfirmatio cōstat in hīs duobz. s̄ ne ip̄a quoqz
 oīa sine hīs p̄pitiatio poterit optineī. **I**dem Si
 igit̄ r̄cordat⁹ fueris qd̄ fr̄ tu⁹ h̄t aliquid adūsū
 te sis hūilis ad veniā petendā. Si tu hēs adū
 sū illū sis facilis ad dandū et oīa mēb̄ erūt in
 pace. Sic enī ad duo ista caritate et hūilitatē pa
 tyssimi non poteim⁹ dissensionē sentie. Distate in
 q̄t a me quia mitis sū et hūilis corde. **I**n p̄fer
 futū domestica in domo patris celestis. hic debet
 et ne pax fedus inchoat. Quia quāto hic feruē
 tior dilectio tanto hic iocundior fructus et ne pax

In p̄mōd⁹ de
 sumptis

illar

De contemptu mudi

Contemptu mudi p[er]suasit cristus tota vi
ta et doctrina sua unde ipse dixit ad iudeos
Johis octavo Vos de hoc mudo estis ego no
sum de hoc mudo. Et in passione sua. Regnu[m] meum
non est de hoc mudo. Discipulos q[ui] suos hoc ip[su]m
instituit quos mudavit ab o[mn]ibus que mudi s[un]t
et voluit q[uo]d t[er]ra nec possideret nec requireret
sed tamq[uam] advene et p[er]g[ra]m v[er]ueret sup[er] t[er]ram
et ideo de ip[s]is dicit ad p[at]rem de mudo non s[un]t
aut et ego non sum de mudo. Item contemptus
mudi persuadet p[ro]p[ter] 10 n[on]. Nolite diligere mudu[m] ne
q[ue]a que in mudo s[un]t. Si quis diligit mudu[m]
non est caritas p[at]ris in eo. Q[ui]a om[n]e q[uo]d est in
mudo concupisc[en]cia carnis est concupisc[en]cia oculi
et sup[er]bia vite. que non est ex p[at]re sed ex
mundo est. Et in eadem v[er]ba lo. Om[n]e q[uo]d natu[m]
est ex deo v[er]itat[em] mudi. It[em] iacobi in Amica
tia huius mundi i[n]imica est deo. Quiaq[ue] ergo
voluit esse amicus huius mundi i[n]imicus dei
constituet[ur]. Bernardus in s[er]mone de quinq[ue] ne
gociationibus et q[ui]nq[ue] regioib[us] Negotiam[ur] cu[m]
venio. Regiones tue q[ui]nq[ue] s[un]t quas p[er]ambulatur
ad negociandu[m] in stutores tui ubi te queru[n]t e
la tui et iuveniunt dila tui. P[ri]ma regio est re
gio difficultatis nobilis illa creatura in regioe

filitudinis subtrata quia tū in honore esset non
 intellexit et de filitudine ad dissilitudine descendit.
 Magna prorsus dissilitudo de paradiso ad infimū.
 de angelo ad uimētū de deo ad dyabolū. Cre
 tando conuēso glām in mīsciam vitā impig
 nam ppetua captiuitate cōūtere. In hac dissilitudis
 regione quid negocia bini dñe deus. **A**spicio ge
 nus hūanū ab ortu solis usq; ad occasū hūmū
 di nūdinas pambulāe alios diuicias q̄rē alios
 honoibz inhiare. **A**lios fauōalis aure suauita
 te raptat. **S**ed quid de diuitiis. **R**ōne cū labore
 acquiritur cū timore possidet cū dolore amittit.
Thezaurisas et ignoras cui congregabis ea. **V**i
 de quātū laborem pīturus diuitiis assumpsisti. **T**ra
 sis maia et aliū tibi orbē apīs nauigando s̄m
 sapiētem tribus digitis distans a morte priam
 fugis relinquis pntes diuelleris ab uxore fili
 os nectas et om̄ necessitudinū oblitq; queis ut
 acquiras acqris ut p̄das p̄dis ut doleas. **F**ili
 hom̄ usq; quo graui corde ut quid diligitis vai
 tate et queitis mendacū. **Q**ue est ista demētia
 filij adam cūire maia per ambulāe tras rapti ex
 tra mūdū in laboibus pluimīs in vigilis mī
 tis in ieiuniis crebris in mortibz frequē. **E**cce q̄
 les diuitie. **S**ed quid de honoibus. In sublimi

loco positus es dūcē te constituerūt. Vide si non
a deo iudicandus es. et ab hoībus spectandus.
ab oībus laterandus. **S**ūq̃ in honōe sine dolore in
planone sine t̃bulacōe in sublimitate sine vani-
tate esse quis p̃t. **E**cce q̃les honōes. **Q**uid autē de
glā. **R**espice quos antecēdis cogita quia oībus
iudie semina p̃buiisti. **O**m̃s ergo adūsū te tor-
uēbus inflāmat tua felicitate torquet tua vult
glā. **E**cce vnde gloriosus inde odiosus vñ sub-
limis inde hūilis inde sollicitus vnde securus. **V**ide
ergo q̃ vane contabatur oīs homo. **H**ec s̃t inia-
moma q̃ inueniūt in regione dissilitudis. **P**ri-
us ergo negotiator qui videt in diuicijs labore
in honoībus penā inuidiā in glā fāt sartina
suā mūdi contemptū et fugit. **B**ernardus in
meditationibus suis **S**i dicit durus est hic sermo
non possū mūdū sp̃ne et carnē meā odio h̃rēs
michi ubi sūt amatoēs huius mūdi qui añ pau-
ca t̃pa nobiscū erāt nichil ex eis r̃mansit nisi
timis et t̃ra. **A**tende diliget quid sūt uel quid
fuerūt hoīes fuerūt sicut et tu q̃mederūt bibe-
rūt riserūt duxerūt in bonis dies suos et in
pūcto ad infna descenderūt **H**ic cōo eorū ṽm̃is
et illuc aīa ignibus deputat donec rursus iſe-
lia collegio colligati sempiternis inuoluāt incen-

Quia tu
istoria et
ad uera
sūt que
effert
mūdi
duē

dñs qui som fuerūt in vicijs una namq̃ pena
 implicat. quos vñ amor in c̃m̃e ligat. Quid p̃
 fuit illis inanis gl̃a breuis leticia / m̃di potēcia
 carnis voluptas / false diuitie / magna familia
 et mala concup̃cia. vbi risus vbi iocus vbi iac
 tancia vbi arrogancia de tanta leticia q̃nta
 tristitia / post tanta voluptate q̃nta miseria
 de illa exultatioe ceciderūt in grande ruina
 et magna tormēta / et quidā illis audit tibi
 amide p̃t quia homo es / homo de humo humo
 de limo de tra es / de tra viuis et it̃ra rueret
 q̃n venit dies illa vltima que subito venit et
 festin hodie sit. **H**ugo de s̃o victoe **O**
 rogo suau⁹ quid gloriosius q̃ m̃di contempt⁹
 m̃do se c̃nē alacore / at in bone consue ṽtice cō
 sistere / totū m̃dū h̃re sub pedibz / nichil videre
 qd̃ appetat / ñllm q̃ metuat / ñllm cui t̃uideat
 nichil qd̃ possit ab eo auferi suū eē / nichil qd̃
 sibi possit iferi malū eē. Deniq̃ in illa h̃editate ioc
 ruptibile et icontūata et i marcessibile consuam
 in talis dig̃ mēt̃ itutu / salares diuitas q̃ corrupti
 biles / carles illereb̃ q̃ g̃tūatas / oēs m̃di p̃p̃as q̃
 marcessibiles / q̃ndā mēt̃ nobilitate q̃ tep̃ne et illud
 p̃phetia exultie. **O**is cōo ferū et ois gl̃a et q̃ p̃os ferū

Nota ista

De humilitate

Humilitas Bernardū in li. de duodecim gradibus
humilitatis est virtus qua homo verissimam
rationem sui proprii sibiipsum viderit. Idem alibi. Humi-
litas est contemptus proprie excellentie. Augustinus Humilitas
est ex intuitu proprie rationis et sui conditoris volunta-
ria mentis inclinatio. Thomas gradus xxv. Humi-
litas est innotabilis anime gratia solis notabilis qui eius
experientiam accipiunt ineffabiles diuinitatis dei notitiam
et largiuntur. Diserte a me aut non ab angelo non
ab homine non a libro sed a me. id est ex mea ratione
inhabitatione et illuminatione et operatione quia innotat
humilis corde et cogitatione et prudentia et tunc
requiritur a plenis et leuiantibus a cogitationibus animi
vitiis. Gregorius ad Galatas. Nichil habeas humilitate
perturbans. nichil quod amabilius. Hec est enim papue
obseruante et quasi custos quædam omnium virtutum. Nichil
quod est quod nos ita et hominibus gratos et deo faciat quod si-
militate merito magni humilitatis infirmi sumus. Psalmus
quod scriptura dicit. Quanto magnus es humilia te
in omnibus et coram deo tunc gratiam. In innotat
Nullo enim modo potest in anima nostra virtutum structura
conferri nisi prius iacta fuerit vere humilitatis
fundamenta que firmissime collata perfectionis et
caritatis culmine valeant sustinere. Bernardus Unde
te humilitati que fundamentum quod custos quod virtutum
septimum illa que sola potest saluare animas nostras.
Thomas 2^a 2^a q. 141. Querit an humilitas sit finis

damnetur virtutū. **P**er Sicut ordinata virtutū congre-
 gatio per quādam similitudinē edificatio comparatur.
 Ita etiā illud quod est primum in acquisitione virtutū voca-
 tur fidamētum. **3°** primum dñi potest considerari vñ
 per modum remouetis prohibens et sic humilitas primum
 locū tenet in quantum scilicet expellit superbiam cui deus
 resistit et prebet hominibus subditū et super patulū ad
 recipiendū ad suscipiendū influxū diuine gracie
 in quantum euacuat inflationē superbie ut dicit Iacobi
iii Deus superbis resistit. Alio est primum in virtutibus
 dñice per quod saliret iam ad deū tendit. primum autem
 accessus ad deū est per fidem secundum illud hebrei xi
ad deū Oportet autem credere et secundum hoc fides ponitur
 fidamētum virtutū. **Bernardus super cantica** Oportet
 namque humilitate sentie de se intente ad aliam ne dum
 super se attollitur cadat a se. nisi in se firmit per be-
 ram humilitatem fuerit solida. Et quia nisi humilita-
 tis merito maxima mercede optinetur. propterea quoniam pue-
 hendus est correptione humiliatur humilitate mictur.
 Tu ergo cum te humiliari videas habeto id signum in
 bonū oīd argumentū gratie proximū. Nam sicut
 ante ruinā exaltatur cor. ita ante exaltationē humiliatur.
 Est autem humilis qui humilatione comitatur in hu-
 militate. **Idem in eplā ad egeiū** Humiliatio via est
 ad humilitatem sicut pax ad pacem sicut laus ad
 gloriam. Si virtutē appetis humilitatis via non refugit.

*Ubi se deus
aquarum.

as hūilitatis Nam si non pateris hūilitatē non poteris
ad hūilitatē prouehi. Olymari hūilitatē ostendit nō
qui seipm vilificat quō em seipm non sup̄bi-
t. Sed ab alio imperato et cōtate ad ipm nondi-
mminens. Bernardus in nālī sū benedū sup̄ illo
Et erit tamq̄ lignū qd plantatū est secus decus
aāq̄. Pfio in vallibz quia int̄ mediū montū p-
transibūt aque. Quis em non videat eā hōs
torrentes montū ardua declināe et mediā ad hū-
militatē semp dūtere vallis. Sic pfio sic deus
p̄bis resistit hūilibus aut dat grām. Secundū hū-
fige pedem quicūq̄ es iūmetū xpī sup̄ hūc ra-
mū tantū iūte. scitā vallis mōde. Uimū
in montē sedem cōstituit serpens antiquus mor-
dens ungulas equi. ut cadat ascensor eius rē-
p̄tē vālem magis elige ad ambulandū vā-
lem elige ad plantandū. Uq̄ em uel infēdēs
arboibz montana solem⁹ elige q̄ fraxīter a-
rida sūt et petrosa. In vallibus pinguedo est
ubi p̄fīūt plante ubi plena sp̄m ubi cētēsīn⁹
oritur fruct⁹. Iux̄ hoc. Et valles habūdabūt fru-
mētō. Audis quia vbiq̄ vallis laudat⁹ vbiq̄
hūilitas p̄dicat⁹. Ibi plantāe ubi decursus aāq̄
quia ibi copia grē sp̄italis et aque que sup̄ re-
los sūt laudant nōmē dñi id est celestes benedō-
nes faciūt ut laudet⁹. Item in hac valle km

et plantati stemus ut non arescamus non moueamur
 quocumque flatu. Nulla enim vobis temptatio proualebit
 si non in magnis et mirabilibus super uos ambule-
 nis sed permanetis fixis radicibus in humilitate ra-
 dicati atque fundati. **In perfectis** Tripliciter humi-
 litate habere debemus humiles enim esse debemus in nobis
 humiles ad proximum humiles ad deum. In nobis debe-
 re humiles nosmetipsos ex condicione preuoluntatis des-
 picendo. **1o** humiles mores et gestus humiles et uerba
 humilia et responsa. **De** Quasi lugens et contrista-
 tus sic humiliabatur. **2o** in humilibus operibus et officiis
 nosmetipsos exercendo in quibus apparet uilitas et que
 alij abhorrent. **Ad** proximum debemus esse humiles
 primo meliores et digniores ipsos reputare. **Philippe**
 Humilitate superiores sibi uicem arbitrantes. **2o** hono-
 re ex tunc uicem prouidentes reuerendo inclinando
 locum primum ubique subuendo non eis detrahendo sed o-
 bediendo obsequendo promouendo. **3o** patienter eorum
 infirmitates tolerare et lesiones sustinere si quas nobis
 inferunt. **Ad** deum debemus esse humiles sicut ut ipsum esse
 deum ac dominum nostrum agnoscamus et ei in omni obedientiam
2o ut flagella eius humiliter toleremus et non murmu-
 remus correpti. **Tren** Iudicium domini portabo quoniam ipse
 peccauimus. **3o** ut de beneficiis eius non extollamur
 sed agnoscamus quod non pro merito nostro sed pro

sua bonitate dilexit nos et elegit nos et vocavit
nos et iustificat et magnificat nos. **B**ernardus
in sermone de aduentu domini. Considera quoniam humilitas di-
plex est. Altera cognoscis. altera affectionis que di-
nitur cordis. Vere agnoscimus quoniam nihil sumus hanc
disamus a nobis ipsis et ab infinitate propria. Posterius
calamus gloriam mundi et hanc ab illo disamus quoniam
exinamuit semetipsum formam serui accipiens qui
eandem quesitum in regem fugit. quesitum ad tanta pro-
bra et ignominiosum signum crucis sponta obtulit semet-
ipsum. **B**ernardus super tantum sermone Disce
a me quia mitis sum et humilis corde. Corde dixit
cordis affectum et voluntatem. Non enim quod ego vel tu
tuemini nos in veritate dignos dedecore et contemp-
tu dignos omni extremitate et inferioritate dignos e-
tiam supplicis dignos plagis. Non inquam ita et ille
que tamen exptus est omnia quia ipse voluit tamquam hu-
milis corde. Humilis videlicet illa humilitate qua
cordis suasit affectus non quam extorsit discessio viti-
tis. Tu si iam apud te ipsum humiliatus es natura
illa humilitate quam scrutans renes et corda veritas
sensus ingereit anime vigilantis adhibe volunta-
tem et fac de necessitate virtutem. quoniam nulla est virtus
sine convenientia voluntatis. Sic autem fiet istud
si nobis aliter appere quam te iucis intus. Alioquin

8
Quod humilitas
et affectus
inquitur ut
voluntas af-
ferat

time ne de tempore legas. Quia dolose egit in conspectu
 eius ut inueniat iniquitas eius ad odium. Pondus inquit
 et pondus abhominatio est apud deum. Quid enim
 Tu te deceptaris in secreto apud te metipsum vitas
 trutina pondeatus et fois alterius periculum
 maior te pondere vendis quam ab ipsa accepisti. Time
 deum et noli hanc rem pessima facere ut que humiliat
 veritas extollat voluntas hoc est resistere veritati
 subdita sed et deuota. **Greg.** in omne supillo
 Quia ergo non sum dignus ut solua corrigiam calcei
 amicti. Pensandum est nobis fratres karissimi et tota in
 tentio cogitandum quo sancti viri ut humilitatis in se
 virtute custodiant tunc quedam mirabiliter sciunt illud
 animi mentis oculos studet reuocare quod nesciunt ut
 dum ex alia parte infirmitate sua considerant ex ea
 parte qua perfectus est cor se animus non extollat. Sancta
 etiam virtus est. Humilitas etiam custos virtutis est.
 Restat ergo ut in omne quod facit sese mens deprimat
 ne quod virtus sancte congregat ventis elationis tollat.
 Tu bona fratres agitis semper ad memoriam mala ac
 ta reuocate ut dum caute culpa conspiciat nunquam
 de bono opere incaute animus letet. Superiores vos
 tamen existimate eos maxime qui vobis commissi
 non sunt proximos vestros attendite. Quia et quod
 agere praua aliqua conspiciatis que in eis lateant

bona nescitis. **M**agnus ergo unusquisque studeat esse
sed tamen aliquomodo esse se nesciat ne dum sibi mag-
nitudine arroganti tribuit amittat. **H**uius enim propheta
dicit. **D**e qui sapientes estis in oculis vestris et coram vobis
metipsum prudentes. **E**dem. **Q**ui sine humilitate vni-
tes congregat in ventum pulverem parat. **E**t unde
aliquid ferre cinit inde detestatur recitat. **I**n cunctis er-
go que agitis fratres humi radice boni operis humilita-
tem tenete. **H**ec quibus iam superiores sed quibus adhuc
inferiores estis aspirate ut dum meliorum exempla uobis
proponitis ad maiora sepe ascendere ex humilitate vale-
atis. **I**n profectibus. **H**umilitatis gradus tres sunt.
Omnis ut homo se quid est id est vile infirmum iocunde
boni uisum patrem et si quos alios defectus ha-
beat recognoscit et sciat et non mentatur se sibi
esse maiorem quamque dignitate quam sit et non eleuet se
super se quasi in ventum nec vanas hominum laudes in
honores querat et si aliquando delectatur cum aliquando istorum
semetipsum redarguat quasi deceptum et in quo vi-
tas non sit. **S**ed gradus primus potest dici cum non solum seipsum
agnoscens homo spernat se pro vilitate sua sed
etiam ab aliis se seipsum patiatur accipit immo quia ve-
ritatem amat et se privato amore non diligit con-
tra veritatem etiam desiderat ab aliis reputari ta-
lem qualem se reputat. **G**reg. **S**icut superbi homo

ribus ita plinque huiles sua despectoe gaudent. Terra
 gradus est. quoniam etiam in magnis virtutibus et domibus
 honoribus homo nichil extollit. nichil sibi ex hoc bla-
 dit. totum illi refundens integrum a quo fluit. omne bo-
 num. Talis fuit humilitas beate virginis et sanctorum. ¶
 Anselmus in libro de similitudinibus ponit hos septem
 gradus humilitatis. Primus est cognoscere contemptibile.
 Sed quia sunt quidam qui se contemptibiles esse cog-
 noscunt sed de malis peccatis non dolent. Ideo secundus
 gradus est quod doleant se mala opera fecisse. Sed quia
 quidam de hoc dolent sed tamen hoc confiteri nolunt. Ideo
 tertius gradus est confiteri se contemptibile esse. Sed quia
 aliqui se sic confitentur sed nolunt ut hoc ab alijs cre-
 dat. Ideo quartus gradus persuadere alijs se esse con-
 temptibile. Sed quia aliqui sunt qui hoc uolunt credi
 sed nolunt sibi dici. Ideo quintus gradus patietur pati
 se contemptibile dici. Sed aliqui sunt qui sustinent
 se contemptibiles dici sed nolunt contemptibiliter tracta-
 ri. Sed quia quidam hoc tunc patiuntur. Ideo septi-
 mus gradus est amare se contemptibiliter tractantes.
 In quo qui ascendit in clara luce est et in ipsum
 sui ipsius cognoscere

De obedientia Ex pfectibz

Id sit
obia

Obedientia est ppe volūtatis subiectō arbi-
trio superioris ad licita et honesta. Armaro
Obia est sepulchru volūtatis resurrectō hūilita-
tis. non q̄dicit/aut disc̄int mortua in bonis. p̄p
parentibus malis. Qui p̄st pie mortificat eius
aiām et sup oibz satisfaciēs reddet rationem.

Obedientia est depositō hesitaciōis et discre-
taciōis in diuinis discretiōis. Inuā quidē morti-
ficaciōis et membror et corporis et aiē volūtatis
labor et dolor. Mediū v̄o quāq est aiē dolōe quāq
v̄o sine dolōe/finis aut tōi imobilitate de cetero
et insensibilitate dolōis. Tūc inspicit dolēs et
contristatus viues et mortu⁹ iste bt̄us q̄n sc̄pt̄
p̄pām volūtate videit facietem p̄pū iudici⁹ pon-
dus timens. Greg. 12or. xxxv de obia Sola
namq vtus est que vtutes ceteris menti inscit
insertas q̄ custodit unde et p̄m⁹ homo p̄ceptū
q̄d seruaret accepit cui si veller se obediens sub-
dere. ad et̄nā b̄nitudine sine labōe p̄uēret. u.
Hinc samuel ait. Melior est obia q̄ victimē et
austrultie magis q̄ offere adipe arietū. Qm̄ q̄si
p̄m̄ ariolandi est requirere. et quasi scelus v̄o
latrerie nolle at̄geste. Obia quippe iue p̄m̄itur
quia p̄ victimas alicā t̄io/per obiam v̄o volūtatis
volūtatis p̄pā martat. Tanto igit̄ deū ac̄o placat
quāto ante oculos eius r̄p̄ssa arbitri sui supbia

de laude
obie

gladio precepti se imolat. Cuius conf'ariolandi p'm
nobis dicitur. ut q'nta sit v'tus obie demostret. **Ysa**
p'psalmone in on'fioe obie dicit. **Vir** obediens loqui
tur virtutias. **Vir** quippe obediens virtutias loquit'
quia dū aliene voti hūilit' subdmī. nosmetipos in
corde sup'am. **Chcō** Obie sūma libtas qua ob
tenta vix possit homo peccāe. Nam simplici g'g'
su hoīem ducit ad xpm et mens non solū exarsat
a deo ad reddenda rāone de subditis sed nec
etiam obligatur reddē de seipā. **Ite fr' egrediens**
in collatioibz suis. Q'nto mag' restrictus est rli
giosus sub iugo obie et stulti caput' de sub iu
go extrahūt et obediē nolūt. **Idem** Nam i'p'uto
obediē plato hōi p'p' amore dei. q' ipi creatori p
seipm aliquid impanti. **Yn eplā ad frēs de mō**
te dei p'stā obia est' marie. i'apiete discretā h'
q't non discēne quid ul' quāe p'apiat. sed ad hoc
tm mti ut fidelit' et hūilit' fiat qd' a maiore p'
apit'. Lignum em' scie boni et mali in paradiso tē
sua discretōis est' i'comisatōe r'ligionis penes
patre spūalē qui diuiduat oīa. Ipse vō a ne
mine diuiduat. **Ip'ig** est' discēne alior' est' obediē.
Adam gustauit in malū suū de ligno vetito
edorta ab eo qui suggeredo ait. Quāe p'cepit
vobis deus. **Ite** discreto. tur p'ceptū sit dis
creuit' comedit' **Tobis** frūs est' et de paradiso e

salomon

ne

nulla

rectus Sic et aialem discretu nouitū prudentē in
pientē sapiētem intella posse diu consistē in con
gregatōe diu diuare ipossibile est. Stultus fiat
ut sit sapiens et her oīs eius sit discretio ut in h
pte ulla sit ei. **Greg moral xxxv** Sed quia nō
mūq nobis huius mūdi pspa nōmūq vō uibēt
adūsa sciendū sūope est q obia aliqn si de suo a
liquid habeat ulla est. Aliqn aut si de suo ali
quid non habeat mīma. Nam cū huius mūdi suc
cessus pāpit cū locus supēior impat is qui ad
pāpienda her obedit obediētie sibi vūtem
euacuat si ad her etiā ppo desideis anhelat. Ne
q em se sub obia dei dīgit qui ad pāpienda
huius vite pspa libidini ppe ambitōis feruit
Rursū cū despūis pāpit cū obpba adipisci
et tōtūelic iubent nisi hoc ex semetipō ai ap
petat obie sibi mēitū mīmit qui ad ea que
in hac vita despā sūt tūitq nolēs q descend

intelligit

Bernardus fidelis obediens nescit moras
fugit trāstinū ignorat tarditātē pāpit pā
pientē pat oculos visu aures auditui līguā
voti manus opī itineī pedes totū se colligit
ut impantis colligat volūtātē. Vide dīm fes
tinant pāpiētem et hoiez festināt obediētē
Zachee māt festinās descende quia hodie in

domo tua oportet me manē. Et festināt descēd
 et excepit illū gaudens. Audisti obām audi et
 obīe remuneratiōe quia salus huius domini facta
 est. **Ex l^o i^o de institutis scōrum p^{ri}mⁱ** Itaqz cōside
 res intra cubilia sua et opⁱ ac meditacōi stu
 diū p^uter impendentes tū sonitū pulsantis of
 ficiū ac diu^{er}sorū cellulas p^{er}uenietes audierit ad
 orōnem saluet eos seu ad opus aliq^uo tūtant
 itati e suis cubilibus unguisqz prorūpit. Ita
 ut is qui opus scriptoris exeret quā repta fuit
 inchoasse l^{it}am finē non audeat sed in eodē p^ur
 to quo ad aures eius sonitū pulsantis aduene
 rit sūma uoluntate prosiliens ne tantū quidē
 mōe in^{ter}ponat q^untū repta ap^{er}is cōsumet effi
 giem sed imp^{er}fas l^{it}erā l^{it}as dēlinques non tam
 opⁱs compendia l^{it}ra u^e sectat^r q^u obīe u^{ir}tute
 exequi toto studio ac emulacōe festinet. Quā
 non solū opⁱ seu l^{it}erā uel silencio et quieti cōlle
 u^{er}it etiā cūctis u^{ir}tutibus ita p^{er}ferat ut huius in
 ducunt oīa postponēda et uniu^{er}sa dispendia s^u
 ne contenti sūt dūmō hoc bonū in nullo violasse
 videant. **Bernardus** Hilariter oportet obedie
 hilare em datore diligit deus. Non ex tristitia
 inquit apls aut ex n^{at}ate s^{er}uitas in uultu dul
 cedo in s^{er}uicibus multū colorat obīam p^{er} obse

Ex l^o i^o de institutis
 de m^oro qui
 uoluit a p^{ri}mⁱ
 al^oqz a l^o i^o d^o
 qui d^o p^ut p^{ri}mⁱ
 s^{er}u^{er}it eliquisse

87
legitis. **O**stendunt plimq; veritatem voluntate ai signa
exteriora et difficile est ut vultu non mutet qui im-
tant voluntate. **S**ubulosa corporis compo et facies te-
nebris offuscata tristitiae denotacione ab a^{no} recessisse
sufficiant. **S**i vis ergo p^{er}fectus esse hilari et cu magna
vultu alacritate suscipe iubentis imperium. **P**lius ad
philip y **C**ristus factus est obediens usq; ad mortem
mortem aut crucis. **B**ernardus **I**ndefinenter de
beino obediē Non em quatep^{er}it sed qui p^{er}seuerave-
rit salu^s erit. **I**mage milito^r est p^{er}seueranc^e pauco^r
Pseuerancia singularis est filia summi regis v^{er}u
tu fructus ear^u q; consumacio totius boni reposito-
riu. **V**irtus sine qua nemo videbit deū nec a deo
videbit^r finis ad iusticiā oī credenti. **I**n q^u v^{er}ituti
conuictus ruen^{du} sibi thalamū consecruit. **Q**uid
em curre prodest et ante metā deficere cursum.
O q^u p^{er}seuerati pede cursū suū p^{er}ficerat qui dice-
bat **C**ursū consummaui & **S**ola est que amato-
rem obīe ad regis cubiculū introducat ut eum
videat in decore suo in quē desiderat angeli pro-
spice. **E**x eplā ad frēs de monte dei **P**ulus
ac dulci⁹ sepe scdm aplm petru ad parces seu
etiā ad mōres suos filie obediēcie castigat cora^m
sua in obīa mātatis quā ad maiores subigant
per obīam necessitatis. **I**n illa em sola ut p^{er}p^{er}it

uel confiliet et obedit caritas. **H**ic autē penā uel timor
uel minatur quosā auctoritas et metuitiosa necessi-
tas. In illa obediēti sepe debet maior glā. In ista
uero Tobediēti maior semp itentat pena. sequit
aliud

De patientia / Greg⁸ in omē

Quid est
patientia

Patientia est aliena mala cōmittit ppetitō
tra eū quoq; qui mala irrogat nullo dolo-
re mordei. Nam qui primum mala portat ut tamē
tantūq; doleat et tempus digne retributiōis quat
patientiam non exlybet sed ostendit. Scriptū q̄ppe
est. Caritas patiens est benigna est. Patientia nāq;
est ut aliena mala toleret benigna uero est ut
ipsos quos portat amet. **H**inc namq; p̄sentipm
beitas dicit diligite amicos vros būfante hīs
qui oderūt uos et orate pro p̄sequētibz et calūpni-
antibus uos. **V**irtus itaq; est corā hōibz adūsa-
rios tolerare sed virtus corā deo diligēte quia hoc
solū deus sacrificiū accipit qd ante eius oculos in
altari boni opis flāma caritatis incendit. **Gr**

psentibus

Patētia est etne glē respāi volūtaria et insupabil
 p̄fessio labor. **I**tem ibi. **O**is passio aut est ex eo q̄
 negant^r uel auferūt^r ut minuit^r uel notua / que
 possum⁹ diuidē in q̄inq; in quibz patētia disc̄
 nitur ul' pbat^r **I**m corpis lesio. scdm tpales pe
 nuia substance **I**m dēmentū honoīs **C**ritū
 caroz offēso ul' subtrāto. **A**ntū t̄quilli
 tatis mentis q̄cūq; pturbatio **I**stud tñ oīa p̄
 pōra sub se continet licet etiā p̄ se singulariter
 aliquotiens valeat disc̄m et sū alijs reperiri
 ut sublata aliqua leticia uel consolacōe m̄o
 vti uel notua / vbi grā ut ai p̄t pluuiā uel
 aliam inoriam causam non possum⁹ spāia
 ri uel alios conceptz ai p̄ficē pro libitū **C**um
 aut turbamur pro defcū iusticie uel notuē
 salutis etne **H**ec turbatio non est impāne
 deputanda sed zelo iusticie et v̄tutis nisi sit imo
 deata uel indiscreta. **B**ernardus in sermōe
Est qd̄ a te pater^r qd̄ a proxio qd̄ a deo **I**mu
 est auitas p̄mē **I**m veritas aliene malicie
Im flagellū correptōis dīne. **I**n eo qd̄ pateris
 a te debes teipm volūtāie sacrificāe. qd̄ a p̄mo
 patiēt^r ferre. qd̄ a deo sū murmure cū grāz ac
 tione sustinē. **E**x profectibz **V**aleat aut v̄m

de festo p̄m et
 pauli

paciēcie ad multa pmo tolerabiliora reddit pntis
 vite icōmoda quia adūsitis qñ cum ipaciēcia est
 ipler icōmodū dat/exāfeto homo affligit et in
 trāfeto p impaciām amāicat et m sup mala con
 fāa rodit mente pro reatu culpe. **S**icō paciēcia
 est magna mentis refectō quia sicut corpus pas
 citur cōuulio ita mens vītutū dapibz saginatur.
Tertio magna dīficatio est pīmox et tanto ma
 ior qñto rarior. **P**lūces videm⁹ castos abstinētes
 paupes sepos hūilantes elemosinas faciētes uel
 cōmibus instātes bona dicētes fide constantes
 sed paucos admōm icōntūclis et detracōmibz
 et despectōibz hūilit paciētes. **E**xusam⁹ nos et
 defendim⁹ nos ne forte alī scandalizet de nob⁹
 Putantes nos esse culpabiles si taceam⁹ tū ex h⁹
 magis rephensibiles iudicem⁹ q p impaciām nos
 vindicam⁹ et mordentes nos acīter rīmordem⁹ sicut
 dicit **greg** Imitantē deū gloriosius est rīmria
 tacendo fugē q respondēdo supare. **C**erto paāa
 purgat pntā pteita et pīauet a futūis. **C**erto
 augēt grām in pnti vītutū et spūaliū donox. **I**ur
 illud **S**edm multitudīe dolor meox in corde meo
 consolacōes tue letificauerūt aīam meā. **S**exto
 mēt⁹ magnā glām in celo **Lūc** Gaudete et exul

de fructu
panis

tate. **S**eptio panis singularis et retributio pas-
sionis Christi. Talia enim studet rependere qualia ab
ipso accepit qui dolores nostros portauit. Et hec est
singularis leticia scilicet in tribulatione patientium et
gaudentium quod sic occasione habent et oportunitate a-
liquo modo retribuendi domino pro illa magna caritate
qua pro nobis animam posuit saltem aliquid susti-
nendo quia bonorum nostrorum non indiget ut ei
aliquid de nostro dare possim. **G**regorius in om-
nia super illo. Et fructum afferunt in panem. Terra bona
fructum pro patientia reddit quia scilicet nulla sunt
bona que agimus si non equanimiter etiam pro
nostris mala toleramus. Quanto enim quisque aliquid
fiat tanto in hoc mundo iuuat quod diuini portet
quia cum a presenti seculo mentis nostre delictis deficiat
eiusdem seculi aduersitas crescat. Hinc est enim quod ple-
rosque criminum et bona agere et tamen sub generali tribu-
lationum fasce deficiat. Terrena namque deside-
ria iam fugiunt et tamen flagellis diuini flagellati
fatigantur. Sed iuxta vocem domini fructum pro pan-
entia reddunt quia cum humiliter flagella suscipiunt
post flagella ad requiem sublimiter rapiuntur.
Sic uua calibus tunditur et in vini sapore liquatur.
Sic oliua contusionibus expressa amaram suam desce-
dit et in olei liquore pinguescit. Sic per tri-

turā aures a paleis grāa sepant. Et ad horreū pur-
gata puenūt. Quisq̄s ergo appetit plene vīuere
studeat hūilit̄ purgacōis sue flagella tolem
re ut tanto post ad uidēte mūdiciā viciam q̄nto mī-
cus rubiginē ignis tribulacōis purgat. **Et**
pfertibz p̄m̄ḡ f̄ous q̄ hor defuit

De paupertate Mathei q̄nto

Bcati paupes spū qm̄ ip̄or̄ est regnū celoy.
In pfertibz Quidā sūt paupes rebus et nō
spū sicut qui libet̄ esset diuites sed nō pūt
ut paupes mūdi. Quidā sūt paupes et nō re
bus qui diuitias non pro ip̄or̄ amōe possidet
sed pro amōe dei ut cultū dei per eas ampli-
cent et defendant paupes et eis inde subueniat
sicut abraham dauid iob et iosias et cōsiles.
Vel pro obia p̄ncipatū et dignitates suscipiūt

ut beatus gregorius papa et alii sancti episcopi qui pauperes de-
legerant. sed iussu diuino aliter factum est ut pium
pes terre constitueret et dispensatores rerum ecclesi-
asticarum. sed in se paupertatis propositum non abiciunt
tanto laudabiliores paupertatis sectatores quanto
etiam in diuitiis ab eius amore non sunt separati. **Q**
dam uero sunt pauperes spiritu et rebus qui nec habent
diuitias nec uolunt habere nec uellent si possent in
patio. hinc tanto feliciores sunt quanto a laqueo cupidita-
tis elongati. **I**tem in contemptu diuitiarum. **U**nus
gradus est nichil uelle habere iusti lucrari nec per
se acquisitum nec ab aliis datum uel relictum et omni-
bus reddere debita pro posse. et de iuste habitis ele-
mosinam facere et non abuti propria facultate ad primum
superbie lasciuie gulae et aliorum uiciorum. **S**ecundus
gradus est nichil uelle superfluum habere sed solum
necessarium esse contentum in victu et uestitu hos-
pitio et utensilibus et obsequentium facultati. reliqua
habita pauperibus erogare uel non recipere oblata
nec accipere super necessitate. **L**uc. **Q**uod super est date
elemosinam et ecce omnia mundata sunt uobis. **T**ercius
gradus est nichil possidere in mundo uelle et totius
necessariis multipliciter pati penuriam. **A**postolus deum hoc
est efficacissimum contra auaritiam remedium que sicut
insatiabilis nunquam dicat sufficit et non extim-

guntur melius nisi tū ei materia tēpālis substā
 ne pētus substituitur. **H**oc remediū aristus verq
 aīaz medicus docuit. qui in oībz illā viā tenuit
 que est aptissima ad doctriā vītutū et cūctio
 nē vitioz. Diuine em̄ et honoēs scli et volūp
 tes sūt pāpua sātatis impedimēta q̄s m̄gr v
 tūtū et dñs donat viuēdo dedimā suis discipulis
 in exemplū. **M**atth̄ xix. **S**i vis p̄fais esse vade et vē
 de oīa que habes et da paupēibus et veni sequere
 me. **H**ec est quā aplūs notat. **A**ltissima paupertas
 p̄moy scōy in etiā qui oīa reliq̄rūt p̄t̄ dei. **H**ūc
 multe vītutes et plūima grāy dona ānexa sūt
 que tamē a paupē capūt eo q̄ luct̄ multi sūt q̄
 quasi nichil habeant in hoc mūdo tñ ad mōm rai
 sūt in religiōe qui non plus hīc capiūt prose uel
 pro alijs. **O**m̄e qd̄ est meli⁹ etiā est rari⁹ in h
 mūdo. **E**ui p̄t̄ se sollicit⁹ est in tēpālibus relin
 quit̄ sue p̄uisiōi. **S**ilic̄ qui habet alios p̄uisoēs
 relinquitur illis. **E**ui v̄o oēs sollicitudīe in
 deo iactat et oēs cogitatū suū habet ip̄m dñm in
 p̄uisoē. **M**atth̄ vi. **E**ueite p̄mū regnū dei et
 iusticiā eius et hec oīa sūz tēpālia necessariā adia
 ctur vobis. **E**ui em̄ ex grā vult donāe celestia
 tur etiā non ab eo p̄ua sp̄cām⁹. **A**ut ergo dabit
 nobis nātūria in q̄ntū expedit nobis. **A**ut vires

Dicitur consili
luc. 14. 33.
et dicitur

corpois ad sustinendu penurias aut spiritualem dulce
vive meliorem carnali et insuper premium celeste. **Un**
eodem Quatuor de causis consilium optatum diuiti
arum. Prima quia eorum amor retrahit ab amore dei
et patre celestis lux ipsius veritatis testimonium. Nemo
potest deo servire et mammona id est diuitiis. Sicut enim
de profundo tenebre tolluntur ita suo pondere ad infima
tenebre detrahunt suos amatores hoc est in profundum
infinitum. **Ad thimo** Qui volunt diuites fieri incidunt
in temptationes et laqueos dyaboli. que ingerunt homines
in tentum et perditionem. Secunda causa est quia retrahit
homines a perfecti virtuti. Sicut enim oneratus non
potest velociter currere sic mundanis curis pressus non potest
in spiritu expedite proficere. Si vis ergo festinare ad
patrem si vis non teneri laqueo venarum si vis non
comprehendi in via et in captivitate unde evasere
has non reduas pure auaritia et extrahere pedem
de viscosa cupiditate tenebrarum. Tercia causa ratione
meriti amplioris quia quanto magis tibi de tenebris in
dulges tanto amplius recompensabit tibi in celestibus in gloria sempiterna. **Et** enim pauperes spiritu
quoniam ipsorum est regnum celorum id est non portio aliqua
glorie sed tota gloria regni. Unde filius dei datus nobis
exemplum perfectionis nichil possessionis voluit habere in
terra non agrum domos vel redditus aliquos potest

solū vestitū quē etiā ante cruce pmissit sibi auf-
 ri ut docet nos qd oīa relinque non tñ consistit in
 non hēe volendo sed sponte oīa paupēibus tribu-
 endo ut etiā patiet amittendo si hīta vi tollātur
 qd plinq; maioris est mīti qd paupēibus tēuisse
 quia rarior vītus est illata mala eq̄nimit ppeti.
 P sponte bona opari. Cū igit boni viri ob hoc
 solū uel maxie s̄bam trena hēe debeāt ut inde
 bene faciāt et ad meritū gl̄e et̄ne expendat quia
 alit boni non essent si trena non pia intēdōe
 quēret. **D**ebent ea ratione non mī⁹ gaude tū
 ipam s̄bam quocūq; casu amittūt qd si eā in vso
 pios expendissent eo qd eūdem frēm mīti celestē
 in patiet tolerata amissioē quē in pia dispensa-
 tōe consēq non dubitant. **S**icut mīcator illas mī-
 res eq̄lū diligit de quibus equale lucrū sibi p-
 uēire confidit. **Q**uarta quia ipalis s̄ba cōtēp-
 tibilis est mltis cōsīdēatōibus. Ex sui nā cū tra-
 sit ignobile demētū int oīa. Itē non mltū est ne-
 cessario. **M**odū em victus et vestitus et tectū suf-
 fiat hōi pro nātē ad viuēdū qd sup̄ est sup̄flūū
 est. **I**n mltis est notitia et dāpnatōis et̄ne occa-
 sio. **I**n mltor causa tūdie. qui libet eas auferret
 hūi per mltas artes. **I**tem mltō labōe et solia-

multis

atque acquirunt et seruant etiam cum periculo vite. Ite
non faciunt appetitum hominis. sed quo plus habent
eo inquietius sicut. Ite tam bores quam malis dant
ideo non sunt feliciores quam in ea habundant immo
frequenter infeliciores quia est eis occasio multorum
malorum. Item quia dum cum homine non perseverant. Nam
si aliter non amittunt morem separant nos ab eis.

De castitate. Ex profer

Castitas est virtus origine celestis hanc sancti
angeli ab ipso domino omni virtutum fontali principio
primitus didicerunt et indeclinabiliter suaverunt. Ite
sanctus et unus magister noster qui in celis angelorum magister
est christus dominus noster de celesti scola ad terras pub-
lice docendo attulit et matrem suam gloriosam
post se huius discipline magistram in cathedra vigi-
nalis mundicie ceteris imitanda et imitanda pre-
cat. **C**astitas quatuor facit in presenti. Corpus mul-
tificat sicut contrario luxuria inanimat. Ita ut si
non esset alia merces castitatis quam presentis mundicia
vel aliud luxurie supplicium quam eius felicitas casti-
tatis honestas esset amplectenda et turpitudine lux-
urie horrenda. Ite mentem liberam facit et expedit

tam quia nec pro uxoribus puellorum nec pro liberorum
 educatione solliciti reddunt nec affatus dilectionis ad
 coniungere et ad filios ligant. **I**tem consuetudinem letifi-
 cat quia christi prestat deo obsequium qui pro christo
 carnis dilectionem respuit. quam mundus pro magis
 non concupiscit. **I**te tam angelis quam hominibus amabilem
 facit et spectabilem hominibus. quia tam boni quam
 mali venerant eam. **A**ngelis. quia cum ualuit omne ad di-
 ligere simile suum. etiam angeli casti homines castos
 familiares diligunt. **I**tem castitas siue uirgi-
 nitas deo dilectam et familiare reddunt. **Sapientia vi**
Incorruptio facit primum esse deo. **U**nus concit eis
 eis illud. cantique n **D**ilectus meus in et ego illi. **E**x
 in sancto iohanne euangelista de quo dicit. **S**pecialis pro-
 patia castitatis ampliori dilectione fecerunt dignum. **I**te
 sponsam dei efficit. **I**n cuius figura dicit leuitica
xxvi de summo sacerdote qui uirginem ducet uxorem per
 Adducetur regi uirgines post eam. **A**mbrosius in
 libro de uirginitate. **P**rimum quod inupte per ceteris con-
 cupiscunt ut sponsi decore se iactent eo nate est
 ut impares se sacris fateant uirginibus. quibus
 solis configit dicit **S**pecialis forma pre filiis ho-
 minum. **I**te angelis assilare facit. **M**atthi xxii **N**on
 nubent neque nubent sed erunt sicut angeli dei in
 celo. **C**risostomus **S**icut omnis actus carnales opa

beata domini

sūt aīaliū. p̄apue tamē actus libidinis opus est a
mimaliū. Sic et om̄s quidē v̄tutes sp̄iales res sūt
angelice. p̄apue tamē castitatis res est angelica
Phoc em̄ solū singulāter hoīes angelis simi
lant̄ et v̄nat̄ nō v̄tutibz. Itē v̄gines p̄miae sūt
fidelū et illustrioz p̄orao greḡi et scdm̄ cyprila
m̄i Apocal̄m̄ **H**ī empti sūt et hoībus p̄miae
deo et agno. Jerom̄ **S**i v̄gines p̄miae sūt ergo
vidue et que in m̄rimonio sūt erūt post p̄micias.
Idem **T**antū distat int̄ nuptias et v̄ginitatem
q̄ntū int̄ non peccare et benefacē v̄mo ut leu⁹
dicam q̄ntū int̄ bonū et meli⁹. Illa cōpat̄ sp̄i
mis illa rosas. Item v̄gines fecundiores sūt con
iugatis. August⁹ in libro de v̄ginitate Nulla cō
carinis fecunditas sicut v̄ginitati cōpari p̄t̄. **I**dem
Ip̄a continentia neq̄q̄ sterilis est sed fecunda m̄r
filioz gaudioz de marito te dñe. Illa filijs replet
fram̄ ista telū. **S**apie **I**nfelix sterilis et m̄gnata
et que nesciuit thozū in delcō habebit fr̄m̄ in
respectōe aīaz s̄c̄az. Itē speciale p̄mū habitū
sūt. Nam ut in apocal̄ legit̄ sequet̄ agnū quo
tūq̄ ierit et cantabūt canticū nouū qd̄ nemo
alius cantāre poteit. Et coronabūt speciali coro
na que dicit̄ aureola. August⁹ p̄fecto habebūt v̄g
m̄ aliqd̄ p̄reteris in illa cōi t̄mortalitate qui iam

hnt aliquid non carnis in carne. **Ad** acquisitionem
aut custodia et pfm castitatis valent ea que su-
pra posita sunt de remedio luxurie. **Ite** p lilium fmi
castitas sicut lilium hz sex folia alba. **Sic** et casti-
tas sex requirit per que cōservat et pfiat. **Pm** *Sex requiruntur
ad castitate*
est sobetas pū xx luxuriosa res vnu et tumultuosa
ebetas. **In libro pfectuū** Vnu pro gñali
regula ab oibus spualibz hactenq est obserua-
tū. **Qui** castus esse desideat studeat sobetatiq
sine ea non diu castitas est scia. **Im** est ab-
stractio. **Thco** siq sit egressus tuus in publi-
cū. **Nūq** causa deerit procededi. si semp qñ ne-
cesse est pcessua sis. **Semp** te cubilis tui secreta
custodiant. semp tecū sponsus ludat in tñserq.
Dem tunc ne domū exans et velis vidē filias
regionis aliene. **Cuius** frēs pñarchas habeas.
et israhel pnte leteris. **Dina** egressa corrum-
pitur. **Solo** te sponsū querē per plateas. **Spon-**
sus in plateis inuēiri non pōt. **Scū** v. **A** vestimēto
predit tinea et a muliere tñqtas vni. **Greg** **Q**
corpus suū continēcie deducat habitacū cū fās
non psumat. **Dū** **Qui** se iūgit fornicans cit
negi. **Im** est custodia sensuū. **Iob xxxi** **Pepe-**
gi fedus cū oculis meis ut ne cogitare quidē
de vīgine. **Greg** **Cuiusq** per corporis fenestis in

caute extius respicit. plinque in delatione p[er]m[an]et
nolens cadit. Ne ergo lubrica in cogitatione v[er]sem[ur]
p[ro]videndū nobis est quia intueri non d[eb]et q[uo]d
cōcupiscentia non licet. Tren in Oculis meis de
p[ro]datus est a[n]i[m]a mea in tūctis filiabus
mee. Ite Intuit[us] mors p[er] fenestras meas ingressa
est in domū meā. Quartū est v[er]itatis Am
brosius ubiq[ue] in v[ir]gine comes singularū v[ir]tutū
est pudor hic in diu[er]sū d[eb]et v[ir]ginitati sine
quo non p[ot]est esse v[ir]ginitas. Quintū est tacitū
tas Ambr Deesse igit[ur] in sinone in v[ir]gine q[uo]d
fuisse malo. Jo Sit sermo v[ir]ginis p[ro]videns
modestus et rarus. nec tam eloq[ui]a p[ro]fus q[uo]d
pudor. Sextū est vilitas in habitu et cultu ex
teriori. Ambr In nobis reiecta decoris cū plus
debet et q[uo]d uos non ornatis ornatus est. Ite solus
forme arbiter petat[ur] deus. qui enā in corpore m[er]ito
pulchro a[n]i[m]as diligit pulchiores. Binardus in
eplā ad sophiā v[ir]ginē Si tibi exprobrauerit fi
lie belial ille que extento collo fractis incedit
gressibus cōposite et cōtornate ut similitudo tem
pli. Responde regnū meū non est de hoc mūdo
Rude temp[us] meū nondū aduenit temp[us] aut[em] ves
trū semp[er] patū est. rude gl[ori]a mea abscondita ē
cū xp[ist]o in deo. tum aut[em] appuit vita mea tūc et

ego apparebo cū ipō in glā. **I**n pfecti Tres sūt q̃
 dus **castitatis** castitatē. **1**om̃ est continētia ab
 actu carnali cū pposito sic manēdi et oībus il
 latis motibus consensū negandi. Iste q̃dus
 adhuc vicinus est t̃rene voluptati. Et est ad
 huc in labōe pugna et m̃to victorie cū sola
 volūtas cū adiutorio gr̃e pugnat cont̃ q̃tu
 or hostes saluēt carnis pruritū et affectōis
 appetitū mūdi/puocamēta ad libidīe et demonū
 suggestiōe et ita sūt q̃tuor cont̃ duos. **C**onfid̃
 tamē volūtas bona et in h̃eat fidelit̃ deo. **2**o q̃
 dus est cū per macerāciōe carnis et per alia
 spūalia studia affaū mūdāt et t̃o ita spū
 subuigat ut rariū teptet et min⁹. **U**t q̃ius
 adhuc non careat cōcupiū stimulus q̃si spina
 rū aculeis et iebuseus adhuc int̃ t̃minos ha
 bitaciōis eius lateat tamē dep̃ssus sit et im
 mutus ut etiā facili labōe cedat̃ eius cōmotio
 impando m̃gis q̃ reluctando. **3**o gradus ē
 ita domitas h̃re carnis cōcupiū q̃ṽt rari
 si et tenuissiē sentiāt et ex affaū talē cōuisse
 castitatis amorē ut ita horreat ac detestet oēs
 carnales mot⁹ q̃ quasi nausēā in pariat. **S**i
 q̃m ṽco pro utilitate alior̃ de m̃rimonialibz casti
 bus aliq̃d tractandū occurrit ita quietos mot⁹

sue carnis formatur ac si de luto uel lapidibus uel
filibus tractaret. Et cum per saporis soporem huius
redundantia naturaliter se resoluit ita quiete et
in sensu ibi perfluat ut nec turpium fantasiam
in imaginibus illudat nec sensu fide delinquois
titillet.

De prudentia Thom. 2° 2^a q. 1^a et 1^a 2^a q. 1^a
Prudencia secundum Augustinum in libro xxxviii quod
est cognitio rerum superquidam appeten-
darum et fugiendarum. Unde secundum philosophum in libro ethicorum
mologiarum. Prudens dicitur quasi porro videns
id est procul videns perspicax enim est et minorum
videt casus. Quam plures diffinit in ethicis dicitur
prudencia est ratio agibilium. Sunt autem octo
partes prudentie scilicet memoria intelligentia pru-
dencia doalitas sollertia ratio circumspectio cauatio
Memoria respicit ea que fuerunt. Intelligentia
ea que sunt. Prudencia ea que futura sunt. Doali-
tas ut aliquis sit per bene discipline susceptius.
Sollertia est facilis et prompta coniectura ratio
inueniendi modum secundum philosophum primo posteriorum. Ratio
quia opus prudentis est ut sit bene consiliatus.

ut dicitur vi ethicorum et hoc pertinet ad rationem. Cir-
 cū suspectio ut diliget attendat cūstācias nego-
 cii. **Cautio** ut vitet impedimenta. **Augo** ad
 frēs in heremo. **Prudētia** vobis nācia est quia
 docet quid fugiendū quid tenendū sit. **Prudē-**
 tia em te docet ut non supbias nec mireris de
 rebus transitois cū sint caduce. ut ea que pos-
 sides tamq̃ aliena posside adūtas. **Prudētia**
 docet te ut que non p̃t p̃petue tenē. fructuose ^{potes}
 abire p̃mittas. **Prudētia** te docet ut in cūctis
 semp̃ idem sis tam in p̃speris q̃ adūsis. **Sicut**
 manus que eadē est et cū in palmā extendit
 et cū in pugnā restringit. **Ipsa** te docet quōre
 p̃hensibilis sit nimia laudatio. et immoderata vi-
 tuperatio. **Illā** quidē adulatōe. sed ista suspecta
 malignitate. **Prudētia** testio^m veritati nō am-
 niae reddit. **Prudētia** cū discretioe p̃mittit
 et p̃missū accelerat et amplius q̃ p̃mittit p̃f-
 tat. **Prudētia** docet quō p̃ntia ordines quō p̃-
 titorū recorderis et quō futūa prouideas. **D-**
 btus qui prudens est. **O felix** et vere felix qui
 prudens dicitur. **Estote** igit^r frēs mei prudētes
 sicut serpentes et simplices sicut colūbe. **Duo**
 em sūt que cōnexa ad invicē sūt ut vnū sūt
 altero aut parū aut nichil oīno p̃ficiat. **Sin-**

placitas em̄ sine astucia stulticia reputat. Astu-
tia sine simplicitate supbia appellat. **Thos**
2° 2° ubi sup̄ **P**rudēcia tripliat^r dicit. Est em̄
quedā prudēcia flā uel per similitudinē dēa. Cū
em̄ prudens sit qui bene disponit ea que sūt
agenda p̄pt̄ aliquē finē bonū. Ille qui p̄pt̄ ma-
lū finē aliq̄ disponit cōgruēcia illi finī habet
falsā prudēciā. **De hac dicit aplūs Rōm̄ Pru-**
dēcia carnis mors est que saluet finē ultimū
constituit in hīs que sūt carnis. Scda prude-
cia est quidē vērā quia adiueit vias acōmoda-
tas ad finē vere bonū. sed est m̄p̄stā duplici
ratione. Aut quia illud bonū qd̄ accipit pro
fine non est cōis finis tota9 huāne vite sed
alicui9 specialis negotij. Puta cū aliquis ad
iueit vias acōmodatas ad negociādū uel ad
nauiḡandū dicit prudens nauta uel negon-
ator aut quia deficiat a p̄ncipali actu prudēcie
puta cū aliquis bene consiliat^r et rē m̄ditat
de hīs qui p̄tinēt ad totā vitā huānā sed nō
efficiant^r p̄cipit. Tercia aut prudēcia est
vērā et p̄stā que ad bonū finē tota9 vite recte
consiliat^r m̄ditat et p̄cipit. Et hec sola dicit^r pru-
dēcia simplici^r que in p̄ccatoribz esse non p̄t.
hec ibi. De hac p̄m̄ Bn̄s homo q̄ iueit

sapiam et tū affluit prudētia. Melior est acqui-
 sitio eius negotiatioe argenti et auri pmi et
 pūssimi fructus eius. De hac saluator. **Matth**
xxiii Qui spūtas est fidelis seru⁹ et prudens.
 Et q̄ estote prudentes sicut serpentes. **It̄ p̄ pet**
mi Estote prudentes et vigilate. Hec rara est
 et difficult̄ repibīl̄ ut notat̄ baruth in vbi dī.
 Audi israhel. q̄ in t̄ra tūmīcor es. Inueterasti
 in t̄ra aliena. totūq̄ nat⁹ es cū mortuis depū-
 tus es cū descendētibz in f̄nū. Deliquisti fō-
 tem sapie. Si in via dei ambulasses habitas-
 ses utiq̄ in pace sup t̄ram. Disce ubi sit pru-
 dētia ubi sit v̄tus ubi itellāus ut scias simul
 ubi sit longūm̄tas vite et victus. ubi sit lumē
 oculor et pax. Quis tūcīt locū eius et quis in-
 trauit in thesauros eius. Vbi sūt p̄ncipes gē-
 nū et qui domināt̄ sup bestias que sūt sup f̄rā.
 Qui in ambus reli ludūt qui argentū thesau-
 rant et aurū in quo confidūt hoīes et non
 est f̄nis acq̄siciois eor. Viam aut̄ discipline ig-
 norauerūt neq̄ intellererūt semitas eius neq̄
 filij eor susceperūt eam. A f̄ne eor longe f̄rā
 est. Non est audita in chanaā neq̄ visa est in
 thēma. Filij q̄ agar qui exq̄sierūt prudētia
 que de f̄rā est et negotiatioes t̄re et fabula

siuid est q

tores et exquisitores prudentie et intelligentie. **U**bi
aut sapie nescierunt neque comemoant sunt semi-
tas eius. **Ite luc** Tibi dñe confitebor p̄ reli et t̄re
quia abscondisti her a sapientibus et prudentibus
huius sdi et reuelasti ea p̄uulis. **I**tem respbat
fiducia prudentie p̄pe **psa v** De qui sapiens est
in oculis v̄ris et corā vobismetip̄is prudentes
Et p̄u n̄ Habe fiduciā in dño ex toto corde tuo
et ne imitaris prudentie tue. In oib̄ v̄is tu-
is cogita illū et ip̄e diget gressus tuos et ne i-
mitaris prudentie tue. **Ite ad rō m̄** Nolite esse
prudentes apud vobismetip̄os.

De gaudio spūali **Ex p̄f**

Affectus gaudii datus fuit hōi ut gauderet
in deo et in spe et in bonis et in iustitia be-
neficioz dei et congruēdet p̄mo in bonis eius
et delectaret in laude dei et in bonis opibus et fas-
tidiret oīa vana et inutilia et iocundaret in
opibus diuinis et ex hoc efficeret alac̄ et agilis
ad seruitutē dei. Sed mō p̄uersus est idissolu-
tione et vanitate ut homo gaudeat de r̄fatis
et falsis et de affluentia t̄paliū rerū et honorū

ac voluptatū in risu et derisu et fabulis et tur-
 pibus ludis et fastidit oīa que dei sūt. **Thomas**
2^a 2^e q^{xxix} Gaudiū est affectus caritatis in nobis.
 Ratio huius est quia ex amorē procedit gaudiū
 et tristitia sed cōtrario modo. Gaudiū em̄ ex amo-
 re causatur uel ppter pñciam boni amati uel e-
 tiā ppter hoc qd ipi bono amato ppter bonū iest
 et cōseruatur uidelicet cum gaudent de ami-
 co pspere se hñte etiā si sit absens. Cōtrario at̄
 ex amorē sequit̄ tristitia uel ppter absentiā ami-
 ti uel ppter hoc qd tui volum⁹ bonū suo bono p-
 uat̄ aut aliquo depm̄t̄ malo. **Idē** Gaudiū
 spūale qd ex caritate causat̄ non recipit ad mir-
 tionē tristitię s̄m illud **Sap̄ie v̄m** Non habet
 amaritudinē cōiūctio illi⁹. Pro quo sciēdū qd
 sicut iam dñm est ex caritate causat̄ duplex qd
 gaudiū de deo. Prīmū pñcipale qd est ppter cari-
 tatis salūct qd gaudent de bono dñi scdm se
 cōfideāto. Et tale gaudiū caritatis p̄mixtiōne
 tristitię nō patit̄ sicut nec illud bonū de quo gau-
 det̄ ppter aliquā mali admixtiōne hñre. Et ideo a-
 postol⁹ dicit philip̄ in Gaudete in dño semper.
 Aliud est gaudiū caritatis quo gaudet quis de
 bono diuino s̄m qd p̄cipat̄ a nobis. Nec aut̄

participatio potest impediri per aliquod contrarium. Et ideo
ex hac parte gaudium caritatis per mixtionem tristi-
tie potest habere prout scilicet aliquis tristatur de eo quod
repugnat participationi domini boni ut in nobis ul-
timis primis quos tamquam nos ipsos diligimus. **I**dem
Gaudium spirituale caritatis potest in nobis impleri secundum
illud iohannis xvi ut gaudium meum in vobis sit et gau-
dium vestrum impleat. Pro quo sciendum quod plenitudo
gaudii potest intelligi dupliciter. Uno ex parte rei de qua
gaudet ut scilicet tamen gaudium habeat de ea quantum
est dignum de ea gaudere et sic solum dei gaudium
est plenum de seipso quia gaudium eius est infinitum.
Alio potest intelligi plenitudo gaudii ex parte
gaudentis gaudium autem comparatur ad desiderium sit
quies ad motum est autem quies plena cum nihil restat
de motu. Unde tunc est gaudium plenum quando iam in
desiderandum restat. **E**t dum in hoc mundo sumus
non quiescat in nobis motus desiderii quia adhuc
restat quo deo magis appropinquamus per gratiam. Sed quando
iam ad beatitudinem perfectam perventum fuerit nihil de-
siderandum restabit quia erit dei plena fruitio in
qua homo optinebit quicquid etiam ante alia bona
desideravit cum illud psalmus Qui replet in bonis de-
siderium tuum. Et ideo quiescat desiderium non solum quo
desideramus deum sed etiam erit omnium desideriorum quies

Unde gaudiū bñor est pñre plenū et etiā supplenū
 quia plus obtinebūt q̄ desiderare suffererūt. Non
 em̄ in cor hōis ascendit qd̄ ip̄auit deus diligēti
 bus se ut dicit p̄ cho ij. **E**t uia tamē nulla creatu-
 ra est capax gaudiū de deo ei cōdignū. Unde est
 qd̄ illud gaudiū oīno plenū non capit in hōie
 sed potius homo intrat in ip̄m fm̄ illud mathei
xxvi **I**nter in gaudiū dñi tui.

De p̄seuerācia **E**t col abb̄ nesterot

Quicūq; utile est ut p̄m̄positū qd̄ ele-
 git sūmō studio ac diligētia ad op̄is
 incepti p̄fectionē puenire festinet et neq̄q; a
 sua quā semel elegit p̄fendē distēdat. **I**mpo-
 namq; est vñū eūdemq; hōiez simul vñūsis
 fulari v̄tutibus quas si quis voluerit simul at-
 teptare in id eū itōdē nāre ut dū oēm sequit̄ ullū
 assequatur. **B**ñar in sūmōe de obia **N**on
 qui inceptit sed qui p̄seuerauit hic saluus ē.
Inape m̄ltor ē p̄seuerare paucor. **P̄seuerācia**
 singularis est filia sūm̄i regis v̄tutū fructus
 earūq; cōsumatio totiq; boni repositoriū v̄tus
 sine qua nemo videbit deū nec a deo videbit̄.

finit ad iusticiā oī credeti. In qua vītutū conuētū
reuerendū sibi thalamū conferrauit. Quid enī
currē prodest et ante metā deficē cursū sic ar
rite ut cōphendatis dicit aplūs. D q̄ p̄seue
ranti pede cursū suū p̄feroūt qui dicebat. Cur
sū cōsummaui fidem seruaui de reliquo r̄posi
ta est michi corona iusticie. **(Ex collatiōib;**
p̄m **L**apsus vō q̄spia neq̄q̄ subitanea ruīna
torruisse est credendus. **S**ed aut p̄ue institū
nēs deapit? exordio. **A**ut per longam mētisi
cūiam paulatū vītute aī decidēte et per hor
sensim vicijs īarescentibz casu īm̄scābili cona
disse. **A**n cōfusiōnē enī p̄cedit ruīna et ante
ruīnā mala cogitatio. **(Bernardus de con**
sideratiōe li. p. 1. **N**ichil tam firū est aīo q̄ ne
glectu et tpe non absoletat. **I**dem **Q**uid m̄
tuertat? consuetudo quid non assiduitate du
retur. **Q**uid non vsui cedat. **C**ūtis q̄ p̄ama
ritudine p̄us exhorrebant? vsu ip̄o male cōsue
tudis in dulce cōūsū est. **A**udi iustū quid la
mentet? sup̄ huius. **Q**ue p̄us tangē nolebat a
mima mea nūc p̄angustia tibi mei sūt. **P**imū
tibi īportabile videbit? aliquid p̄cessu t̄pis si
consuestras īdubis non adeo ḡue. **P**aulo p̄

et leue senties paulo post nec senties paulo po
 et delectabit. Ita paulati in diuitia cordis itur et
 ex illa in auersione. **¶** Ex institutis primis libris De
 atadia que tū miserabile obsedit mētem
 horrore loci celle fastidiū fr̄m q̄ qui tū eo uel
 eming cōmorat̄ tamq̄ negligentiū ac m̄spi
 taliū asp̄natione gignit atq; cōceptum. Ad
 oē q̄ opus qd̄ int̄cepta sui cubituli est facit de
 sidem atq; meret̄. Non em̄ cū in cella reside ne
 q; opam finit̄ impēde lectōi nichil q; se proficē
 tanto tpe i eadem cōmoratē crebrius īgemisat.
¶ Nec h̄re se fructū aliquē spirituale donet fuit
 illi consortio copulato q̄rit̄ atq; suspirat et ab
 oī se dolet sp̄itali questu ianē in loco q; vacuū
 consistē utpote cū qui posset etiā alios regere
 ac p̄desse plūimis ultm̄ edificauit nec q̄p̄ in
 stitutōe sua doct̄ina q; luctus sit. Absencia lōge
 q; posita magnificat mōsteia loca etiā illa ma
 gis ad profectū utilia et saluti congruētia
 describit. Consortia quoq; ibidē fr̄m suauia et
 plena spiritali cōsuetudine depingit. Et oī vniū
 sa que h̄nt̄ in m̄ibus asp̄ca et non solū edifi
 cationē nullā esse in fr̄ibus qui cōmorat̄ in loco
 sed ne ipm̄ quidē victū corporis absq; ingenti la

bore conq̃ri. **C**ont̃ her bernardus in eplā ad fr̃es
de monte dei. Impossibile est hoīez fidelit̃ figē aīm
in vno qui non p̃us p̃seuerat̃ alicui loco affireit
corpus suū. Nam qui egritudine aīm migrādo
de loco ad locū effugē m̃it̃ sic est sicut ille qui fu-
git umbram corporis sui seipm̃ fugit seipm̃ cū
fert locū mutat non aīm cūdem se ubiq̃ tuat̃
nisi q̃ deteriore faciat ipā mobilitas sicut lēdē solā
egruū qui m̃ferendo conaut̃. Egrū enī se facit et
varet ita causāias p̃tes egritudinis sue si non it̃
rūpit̃ quies remedia cōtinuata cito proficiet̃ et
sanatus aīm ab alienatioibz et captiuitatibz
suis totus in deo suis efficiet̃. Quā ergo eget non
modica non īquinata sed infecta nā. Inābat gō
īmobilit̃ valetudinaio suo sic enī appellāe solent̃
medici valetudinū cūdarū officinā et remediū
susceptū p̃seāt̃ vsū usq̃ ad sanitatis exp̃imētū.
Valetudinaiū tuū o egrote o languide cella tua
est. Remedū in quo cūari cepisti obīa ṽcā est.
Sed sato quia remedia crebro mutata nocet̃ na
turā turbant̃ et egrū dist̃minat̃. Nam et qui
aliquo tendit si ṽnā et rām tenuerit viam cito
p̃ueniet̃ quo tendit et itineris et labois facit finē.
Si ṽcō mltas aggredit̃ vias errat̃ nec labois

aliam finē quia error non h̄t finē. Non ergo te
 mutes nec aliud pro alio accipias sed usq; ad t̄m
 p̄f̄tē sanitatis medicinalis obīe remedio v̄tē. nec ab
 itias eam ut iḡtus cū f̄tus fueris sanus sed tū
 in reliquū alia ea mō v̄tē p̄mitteris. **I**dem in
 eadē. **M**oriens aut̄ vir v̄m̄q; aliquis a cella ī inf̄
 nū descendit quia vir v̄m̄q; aliquis nisi celo
 p̄destinatus in ea vsq; ad mortē p̄sistat. **F**iliū
 em̄ gr̄e ut fructū vent̄s sui cella fouet nutrit
 amplectitur et ad plenitudinē p̄fectionis pou
 at et colloq; dei dignū effiat. **A**lienū at̄ quid
 est filius gr̄e atq; a se piat quasi abortiuū eno
 mit tamq; inutile ac noxiū cibū nec diu talē
 pati p̄t in viscēbus suis officina pietatis. v̄tē
 q; pes sup̄bie et asport̄ eū. manus p̄toris. et mo
 net eū. et expulsus non p̄t st̄re sed fugit miser
 nudus et tremebūdus sicut ch̄ayn a facie dei
 expositus v̄m̄s et demoībus ut qui p̄or t̄ueneit
 eū morte aīe occidat.

De amonitioe

42

Amonitio siue familiaris exhortatio ad
bonū in puato que fit cū debitis cūstā
tis non solū ēt licita sed pro loco et tpe
etiam ciulibet est in p̄cepto. Dicit em̄ etiā xpi
Et mandauit illis vnicuiq; de p̄rio suo. De hac
āmonitioe loquit̄ b̄tus greḡ om̄e in̄ ita dicit.
Vnicuiq; v̄m in q̄ntū suffiat in q̄ntū grām
sup̄ne aspiratiois accepit si a p̄uitate p̄mū
ruocat si exhortai ad bene opandū aiāt si et̄nū
regnū uel suppliaū errati denūciat cū ūbū s̄e
āmonitiois impendit profecto angelus existit.
Et nemo dicat āmonie non sufficiat exhortari
p̄done non sū q̄ntū potes exhibe ne male serua
tū talentū qd̄ accepas in tormentis exigais. Neq;
cū plus q̄ vni talentū accepas qui hoc absto
dere magis studuit q̄ erogare. C̄t̄e hec āmo
nitio p̄t fieri vbiq; in domo in platon magro
Vnde b̄tus ionn̄ 9 In om̄e homo quidē p̄gre
Nemo dicat Suffiat in ip̄i attēde in soli p̄uide
de me redditis sū rationē Solo salutē ei q̄rēs
p̄chitai. Non sū eruditq; in scriptiuis nec expedies
in ūbis modicū scio. Nūq; pro tantillo si nō p̄uit
deus q̄q; accusabit uel condepnabit. Quot em̄
hōib; quisq; q̄ntū ad se p̄tinet p̄desse p̄t s̄bo de

tot dampnū facit ex silencio/et de tot non iuste
 redditurus est rationē in iudicio. Qui ergo mltā
 nouit mltā dicat et qntū quisq; nouit tm dicat uel
 vnu euangelū uel ututis exemplū quidq; sit p
 cognōne aliis tbuat p pducationē. Non cōsidet ser
 um uel etatē psonā tempa locū sed pducet oibus
 masculis feīs uiuēibus diuitibus paupēibus in
 pfectate in adūitate die noctiq; uespē in emā
 in platea in uia in agro in tra in māi oibus u
 biq; semper bonū qd nouit dicat si assit qui audi
 re possit. **¶ Beda sup iohāne sup illo.** Hecce
 dati aut sūt discipuli quia scriptū est zelus do
 tue cōmedit me zelusq; māt et nos templū dei
 id est stam emām et ne quid pūū aut pūū agā
 totis uibus insistant. Nemo uem putat nō dīc
 dēt sufficit in mea saluatio. quisq; hoc dicit
 non cōmedit zelo dei. **¶ Crisostus sup eplām
 pauli ad hebreos xñ ca^{lo}.** Nolite inq; sup docto
 res cūcta iactāre. Nolite rōribus cūcta tūc. Po
 testis em et uos mutuo edificāre qd et tessolonicē
 sibus dicebat In vnu edificamī sicut et facit. Et
 iterū Consolamī uiuē vbis istis. Hoc em uos nūc
 monemq. plus em si uolueritis ex uiuē proficiatis
 qd ex nobis. Item plūmo tpe uiuē cōsalam et
 que uia sūt magis uiuē cognoscat et uita uia;

non ignoratis sed etiā ampliorē fiduciā et caritatē
et cōsuetudinē habet adiuuē. Non s̄ her pua ad
iurē ad docendū. sed plūes aditq et occasiones ap
tissē. Vos enī et cōsolāi et hortāi et rōarguē po
tissē. Et non hoc solū sed quia ego quidē vni su
vos aut plūm et potiss qnūq estis omīs esse doc
tores. **C**orda in omē de s̄o iohē baptista. Que
enī int hoīes sublimior et deo gratior esse cōsa
tio p̄t q̄ eorū qui se castigant a vicijs qui v̄tutū su
dñs aīm subigāt. Insuper etiā alios cotidiano ex
citatio ad auctoris sui grām studēt cōiūtere et creb
rius fidelū acq̄sitiōe gaudiū semp p̄ue celestis
augē.

De correptione ul' cor' Alio 2° q^o xxxiii
Correptio duplex est vna est que ē actus
caritatis que specialit̄ tendit ad emēdati
onem fr̄is delinq̄tis per simplicē amonitiōem et
talis correctio p̄tinet ad q̄libet caritatē h̄ntem
siue sit subditus siue p̄latus. Alia correctio est
que est actus iustitię p̄ que m̄cedit bonū q̄d
non solū p̄tinet p̄ amonitiōem fr̄is. sed m̄tōū et
per p̄uicitiōem ut alij timētes a p̄tō desistant.

et talis correctio pertinet ad solos peccatores qui non solum
habet amonitionem sed etiam puniendos ^{corrigere} corrigere. **E**dem finis
na correctio cadit sub precepto. Dicit enim augustinus in
libro de uerbis domini si neglexeris corrigere peior eo
factus es qui peccauit. Potest tamen finis correctio omitti
tripliciter. uno modo meritoque quando scilicet ex caritate
aliquis correctionem omittit. Dicit enim augustinus in
primo de ciuitate dei. Si propter aliquos obliuiscendis
et corripiendis male agentibus patet quia oportu-
mus tempus inquit uel eiusdem metuit ne dete-
ores ex hoc efficiantur uel ne ad bonam uitam et piam
erudiendos impediant alios infirmos et premat atque
auertat a fide non uidetur cupiditatis occasio sed
consilium caritatis. Alio modo premitur finis correctio
cum peccato mortali quando scilicet formidatur ut ibidem
dicitur inuidiam uolgi et carnis extrinsecus uel etiam
temptatio dum tamen hec ita ducunt in animam quod sine in-
ritati proponatur. et hoc uidetur contingere quando aliquis
presens de aliquo delinquente probabilitur quod possit eum
a peccato retrahere. et tamen propter timorem uel cupiditatem hoc
premitur. Tercio huius omisso est peccatum veniale
quando scilicet timor et cupiditas tardius facit hominem
ad corrigendum delictum ferre. Non tamen ita quod si ei constaret
quod frenum posset a peccatis retrahere propter timorem uel
cupiditatem daretur quibus in animam suo proponit finem

caritate et hoc modo quique vni sunt negligunt corrigere
delinquentes propter quam negligentiam ut dicit Augustinus
ubi superius disponit deus ut aliqui cum ipsis malis
amarum sentiant penitentem vitam et cum ipsis propter fla-
gellantur. **¶ Item ibidem.** Unde quis ordo suum de-
in correctione finis. **¶ Aug.** in regula. Si crudelis
est qui voluit fratrem celat in corpore multo magis cru-
delis qui penam voluit in anima fratrem non indicat
et reus illius mortis existit quem tacendo pure
permittit. **¶ Crisostomus** super epistolam ad hebreos. Si non
habet pecunias et non largienti supplicium dominus com-
minatus est. Is qui valet proximam commone et
non facit quod non maioribus suppliciis puniret.
Sed non habeo sermonem inquit. Sed non est opus
sermone neque eloquio. Si videris ancum tuum for-
nicantem dic ad eum. Negotium malitiae agis
si es non erubescas non confideris malum nam
quod est. Si videris aliquem ad conuiuia vel comessationes
et ebrietates pergentem et iam tunc silens age. **¶**
Idem super Mattheum. Si malus quis correptus fuerit
non emendatur bonus autem nisi correptus fuerit perit
quia in corpore magis preualet malum quam bonum. **¶ Item.**
Magnus signum dilectionis est hominum in quibuscumque
minime vicinis reprehendere. **¶ Bnarius** ferueat in nobis

zelus iste tunc fuit in finem de sancto iohanne baptista
Ex regula basilien Quali affatu et quali sensu o-
 portet cum marce per qui marce perat. **R.** Ad dominum qui
 dem tali mente esse debet quale indicat beatus do-
 ductus vidi non fruantes partem et tabescentem quia
 eloquia tua non custodiunt. **A**d eos autem quos t-
 re perat hunc debet affatum seruare quem pater et medicus
 erga egrotantem filium suum et tunc marce cum qui-
 tas anime grauior videtur et tristior. **¶** Quali affatu
 debet quis suscipere correptionem. **R.** sicut eger filius
 pater patris et medicus de vita sua sollicitus. **¶** Qui enim
 si asperum offerat aliquid uel amarum ad curam
 dum filium facit utique filium quam nec pater in aliquo negli-
 gere poterit salutem filium nec medicum falli. Clymarch
Si quis reargutionem iustam uel iniustam a se pro-
 iecerit iste negauit salutem suam. **S**i quis vero
 hanc cum dolore et labore aut sine dolore suscepit
 delictorum suorum remissionem celestem consequitur. ¶
¶ Quia bonum est correptum manifestare peccata.
¶ **R.** odit correptionem vestigium est peccatorum.

Quod si sacerdos non ad elationis pompam sed
ad utilitatem adipiscenda desiderat prius vires suas
cum eo quod est subiturnum metuat ut et imp
abstineat accedat non pollens virtutibus nec co
actus accedat. **Ex tractatu de quodibus etiam**
tas Sacramentum ordinis ordinatur ad perfectionem et non
debet dari nisi dignis et dispositis ut dicit thomas
super quod secundum di. xxiii. Unde propterea dicit sacramentum dig
nitatis quia non debet dari nisi dignis et dispositis
ut dicit thomas que dispositio attenditur penes
duo primo ut suscipiens sit illuminatus et dispositus
per internam sanctitatem primo non simpliciter per sanctitatem
sed per sanctitatem excellentem. Secundo attenditur ista
dispositio penes hoc quod sit illuminatus aliorum per
morem exemplaritatem. De his duobus scribit
diomsius ad Si ergo magister sacerdotum or
dinatus est illuminatus et audax in videtur sacerdotio
manum imponens et non timet neque veretur di
uina propter dignitatem exequens et putans deum ig
nare que ipse in se cognovit et decepte estimat ab
ipso falso nomine preem appellatum et audet ipsum in
mundas diffamias non dum orationes super divina
signa videlicet sacramenta aristiformiter enuntiare
non est iste sacerdos sed timicus dolosus delusor
superbus et lupo super populum domini pelle agmina

armatus hæc dñm fct ¶ Greg' nazāzen' in suo
 apolloge. Scio ego ne corpis quidē maculas i sa-
 cōdotibus p̄mitti sed scrutari et recipi oīa p̄ lege
 ne quid corpalis vici hostia habeat ul' sacdos
 que utaq; figuræ sūt p̄fctōis eius et pūitatis que
 esse dēt in corde et aīa sacdotis ¶ Idē hēc dñg
 mus est summi dei uel sacdos esse uel sacrificiū qui
 non prius semetipm exhibuit hostiā stām pla-
 tentem deo et rationābile suū obsequū gessit
 et ymolauit deo sacrificiū laudis et spm cōtribū-
 latū qđ solū sacrificiū expetit deus ceteris oībus
 abiectis atq; cōceptis. ¶ Idē Nec nosmetipos
 ex ceterorū collatioe meriam' et magnū putem'
 si aliqbus pstantioēs tuemam' sed dapnū illud
 potius arbitrem' si non digna loco et gradu
 nrō gēim'. Et si qua gerūt' ex nobis nō ex ne-
 gligētiā comparē sed ex p̄cepti aūctē pēlant'
 siue illi negligentiā sine aliquāto iā studiosius
 viuūt qui virtutū formas non ex p̄mox nrōz
 gestis sed ex ubi dei aūctē suscepim'. ¶ Ex tunc
tatu de gradibus etat' Est aut p̄iculū ne qui
 ipō motu ad altiorē locū ascendit et digniorē sibi
 gradū vsurpauit descendē iubent' Iux' illud luc'
rim' Si tuitatus fueris recūbe in nouissio loco qđ
 qđ intelligit' qđ qntū ex nrā electione debemus

semp infiore statu et gradu digē. Alioq̃ timēdū
 ne qui sempm exaltauit sup mētū et dignitatē or
 dine et gradu suscipiendo hūillet. De quo dicit
btus ihero⁹ ad heliodor. ve mqt hōi qui vestem
nō habet nuptiale et ingredit^r ad cenā Nichil
 sup est nisi ut audiat statū. Imre quō huc itrahi
non habēs vestē nuptiale. Et illo obmutescēte
 dicit^r mīstr. Colligite eū et mittite in tenebras
extēiores. ¶ Itē non modicū p̃culū est a supbia
 hīs qui nondū sūt in hūilitate radicati et in con
 teptu mūdi et glē tpalis diuicius exatati. Unde
p̃t hoc aplis neophitū prohibet ordinari ne
elatus in iudiciū deadat Greg⁹ Nescit laudem
cū suppetit fugē. qui ad hanc didicit etiā cū de
 esset anhelae. ¶ Et instituit^r p̃m lib^o xi Non
māq̃ vana glā gradu clericatū et desideū p̃bi
terū ul' diaconatū mittit quē si ut iūta fuisse
adepto tanta expleturū sūtate ac rigōe depm
git ut ceteris q̃ sacerdotibus p̃bere potuit sātā
tis exempla. Deū non mltos nō solū cōsacōis
forma vni etiā doctna sua smoneq̃ lucturū
facit etiā itella uel solitudinē cōmorātem diū
soz domos ac monasteia cūire mēte atq̃ aīo
et plūmōz cōsacōnes sub tantūto ymagi
marie exhortationis atq̃rē. Et ponit ibidem

ex^o de quodā fr̄e qui in cella r̄sides hoc affcū de
 lusius cathecum̄is missam celebrauit. **C**ausat
 huc affcū ex supbia et tūdia habem⁹
 exemplo in dathan et abyrzon et chore mū r̄i
 qui non ferentes p̄ncipatū moysi sibi volebāt
 vsurpāe sacerdotiū. **Q**uia p̄t apta t̄ra degluti
 uit eos. **I**te dicit 2° dyalogor q̄ quidā cl̄icus
 a demone quo fuit obsessus per s̄m̄ benedictū
 libeātus mandatū accepit ne ad sacros ordines
 accedat sciens q̄ q̄m̄to hoc faceret rursus eū dia^o
 m̄uadēt. **I**lle aut̄ diu post hoc videns q̄ m̄iores
 sibi p̄ferrent in sacris ordinibus affcū suo re
 sistē non potuit sed ad sacros ordines accedē p̄
 sup̄sit et ita in se locū diabolo p̄parauit. **A**ug⁹
de citate. **I**taq̄ a studio cognoscende v̄ita
 tis nemo phibet qd̄ ad laudabile p̄tinet oīum
 locus v̄cō superior sine quo regi p̄lius non p̄t
 si teneat atq̄ adm̄stret ut deceat indecēter
 tamē appetit. **E**m̄ob̄re oīū s̄m̄ q̄t caritas ne
 gociū iustū suscipit necessitas caritatis quā sar
 cinā si nullus im̄pōit p̄cipiende atq̄ int̄uede
 vacandū est v̄itati. **S**i aut̄ im̄ponit suscipi
 enda est p̄t caritatis n̄c̄itē her aug⁹. **N**emo
 igit̄ p̄p̄e volūtatis appetitū sibi debet honore

assimile fecit qui uocatus fuit a deo ad lybicos
 qnto. Tu neq. ihus seipm glorificauit sed qui lo-
 cutus est ad en. Tu es sacerdos metmū scdm ordi-
 nem melchisedech. **Greg. in pastoralibz** hō
 apud hoīez de quo minime p̄sūt intressor fieri
 erubescat qua mēte ergo intressoris locū apud
 deū pro pplō arripit qui familiare se eius grē
 p uite meitū nescit Aut ab eo quō uenā pos-
 tulat alijs qui utrū sibi sit placatū ignorat Cum
 is qui displicet ad mitedendū mittit irati animus
 ad deteriora puocat. **Ex tractatu de gōibz em.**
 Neq. enī in exemplo scōy legim⁹ q. ipi ad sacros
 ordines uel ecclesiasticas dignitates ambelabant f
 oēs quodāmodo iuui et coacti accedebant q. tñ
 sitate et mētis apud deū maxie p̄fice studuerāt
 Un btis marq. euāgelista pollicē sibi absas
 se legit⁹ ut sacerdotio repbus habet. Sic de bto au-
 gustino legit⁹ q. eū btis valeius epūs mltū im-
 tentē et lacrimantē ordinauit p̄sbm. Ita et btis
 greg. obia coactus fuit presbit ordinat⁹ iūz in
 plogio moralū. De bto martino q. sribit lmar⁹
 paupere illū spū btis nouit hilaris cū ei impo-
 nere dñatonat⁹ offiaū tēptans nec p̄uales q. m
 dignū sese uotiferat exorastū eū esse p̄cepit. Sili-
 ter greg. nazaren⁹ mltū inuit⁹ et remittens

suscepit ordinē p̄biteratq̄ utpateret in eius appol-
 logetico quē sup̄ hoc edidit. **Sic** b̄t̄s p̄r p̄sant
 dū ab oībus p̄tibus in s̄r̄th̄ fuisse claus ut or-
 dinaret̄ fugit. **Sic** et alius quidā sc̄s p̄r dum
 tuit̄ aēt ordinat̄ p̄sbr et nollet celebrare con-
 siderās p̄p̄m indigtatē sed cū mltū rogaretur
 a fr̄ibus ut saltē diacon̄ astaret p̄bio et lege-
 ret euāgelīū orauit dñm ut sibi intinaret q̄
 faceret. **Et** ecce colūpna de celo ignea. **Et** dixit
 dñs. **Si** potes fieri sicut colūpna ista potes m̄s-
 trare et sic m̄q̄ celebrauit. **Sic** b̄t̄s p̄r pacho-
 nm̄ ifugit abscondens se ne ordinaret̄ a b̄to atha-
 nasio p̄mo ut excluderet affm̄ p̄biterm̄ a fr̄ibz
 suis nullm̄ voluit ordinari. Dicebat em̄ hic
 affm̄s semel admissus non facile v̄nit. **Sic**
 sc̄s p̄r amom̄ aure sibi radit̄ p̄savit. t̄
 linguā p̄cidisset nisi ab eius ordinatione
 destitissent. **(Crisost̄) sup̄ matth̄m xx** **Se-**
 cularē quidem p̄matū desiderare et si rō
 non est uel causa est quia si iustū non est
 uel vtile est. **P̄matū** aut ecclesiasticū deside-
 rare neq̄ ratio neq̄ causa quia neq̄ iustū ē
 neq̄ vtile. Quis em̄ sapiēs vltro se subicere
 festinet seruitutis labori et qđ maḡ est p̄dō

tali ut det rationē pro oī etiā apud iustū iudicē
deū nisi forte qui nec credit iudiciū dei ^{ne} ut timet.
Opus ergo bonū desiderāc bonū est. p̄matū
aut honoīs cōcupiscē vanū est. **I**dem **S**ed nap
qui maior est in honore ille iustior. sed qui iusti
or fuit ille maior. **C**onūfatio ergo melior est
desiderāda non dignior g̃dus et pla ibi **E**tē
luc⁹ pp̄ ex de t̄pibus ordinādoꝝ ca⁹ ad aures
Non in sublimitate graduū sed in amplitudine
cāritatis acq̃rit regnū dei. **E**tē cān q̃ in 9 vit
Si nūq̃ quis deitatz consueū accipiat nō tñ
mī⁹ ideo salute p̄mereri valet. tñ nōnulli in
lapiali habitu sc̃ssimi et deo dilecti tuemant
· **H**inc petrus blesens paulus hēmita **A**ntho
mus **A**pollon⁹ mīcius hilarion pafnuc⁹ et
vtrq̃ mathari⁹ et arsem⁹ b̄tīs etiā benedict⁹
ceteriq̃ vni notatissie r̄ligionis quoz memo
ria in b̄ndicōne est nūq̃ g̃dū s̄rdon attigerūt
in sua tñ simplicitate saluati sūt. **S**icut em̄ be
atus odilio clunac̄sis abbas in exhortatōibus
suis scribit istoz singuli vna hora diei passio
nis dñice nr̄e q̃ redēptōis beneficia q̃si in fasa
culū memorie deuote ac fidelit̄ colligebant et
sic in t̄iore et hūilitate corpus dñicū spūalit̄

manducabāt Et adiūgit abbas sicut māt sac
mētū qnqz indign⁹ sic rem sacmēti nō recipit
nisi dignus. **E** Greg⁹ in Registro Sicut is
qui iuitatus rēnuut q̄situs refugit est sacris
altaibz admonēdus sic qui ultro ābit ul' im
portūe se ingēit est p̄culdubio repellēdus. Nā
qui sic mīt ad aliaora cōstēdē quid agit n̄ cōf
tendo decrescat. et ascendēdo ext⁹ mī⁹ m̄p̄fū
da descendat

De p̄fectione in q̄ cōsistit

Natūa nr̄a adhuc manēte **E** Leo pp̄ i smoe *de quadragesimā*
mortalitate mūbilis etiā si ad sūmā q̄qz
v̄tutū studia prouehat⁹ semp tamē sicut
p̄t h̄re quo recēdat ita p̄t h̄re quo crescat. Et
h̄ec est p̄fctō v̄a iusticia ut nūq̄ se p̄sumat
esse p̄fct⁹ ne ab itineis nondū finiti intēciōe res
santes ibi m̄adant deficiendi p̄culū. vbi p̄fci
endi ^{desideri} disposuerūt appetitū. Quia ergo nō nos
trū dilectissimī tā p̄fct⁹ et sc̄us est ut p̄fcti
or sanctior q̄ esse nō possit om̄s simul sine dif
ferētia graduū sine discreciōe m̄itorū ab h̄is in
que puenim⁹ ad ea que nondū apphēdim⁹

maius
ut
conspice
pia auditate curramus. **Greg** in mor^{li}
libro xx^o sup illo **Quoru** v^ous n^oam^o pro m^ohi
lo m^ohi est. Non n^oq^o v^o heretia signa quor^o
at m^ocula faciunt sed ut hic p^oma afflictiois
sue abstinentieq^o r^oapian^o videlicet laudes quas
q^out. Unde et redeptiois voce dicit. Multi di
cent michi in illa die D^one n^one in no^oe tuo
p^oph^oauim^oq^o **Qua** m^oim^o s^oma quod aliud da
tur intelligi nisi in ho^oib^ous caritatis h^ouilitas.
non aut^o debent v^otutu signa venerari. Pla
tio quippe s^oatatis non est signa fac^o s^o v^ou^oq^o
q^o ut se dilige^o de deo aut v^oea cognosce^o de p^orio
v^oo meliora q^o de semetip^o sentie. Nam quia v^oea
v^ous in am^oe est non aut^o in o^ose m^oatuli v^oea
tas dem^ostrat que ait. In hoc cognosce^o o^ois
quia mei discipuli est^o si dil^one habue^ois ad
tunc. **In p^ofertibus** Visiones nec s^oam faciunt
nec ostendunt alioq^o balaa esset s^ous et eius asi
na que vidit angelu^o et phara^o s^ous est qui fu
tuor^o p^osagia in sompniis vidit. It^o si vere s^out
t^o p^o se m^otoie non s^ot. Et qui m^ota illa videt non
est melior et qui ulla non est m^oior. It^o plu^oibus
sepe magis nocuer^oit d^oia q^o p^ofuer^oit quia tam^oter in
gloriantes extollebant. Multi etia^o putantes se

visione vidisse cū ml viderūt seducit se et alios **Gre**
thiel ppha xii **V**isione cassā vidistis et diuinationē
 mendare locuti estis. **H**ec autē sēcia mītoia et fructuo-
 sa studia religiosorū vitia exstirpāc. vītutū studōis
 infudāc scriptūe sacre samū scrutai intellcū et per
 orōnis vsum mente atēdē ad deuotōis affm. qūto
 se in istis magis exēuerūt tanto maioris mīti et ma-
 ioris glē apud deū erūt. **H**ugo in libro de amo-
 re. Non sūm momētaneos affūs estimādus est a-
 mor dei sed potius sūm cōtinuā volūtatis huāne
 qualitatē. **S**uā em volūtate dei cōiūge ut que
 volūtas dīna papiat hīs volūtas huāna cōsen-
 riat ut ulla sit alia causa quāc hoc vel illud ve-
 lit nisi quia hoc deū velle cognoscat. **H**oc utiq; deū
 amāc est. **G**reg. Nec suffice sibi aliquis credit
 quodq; sibi aīm9 sū opīs attestatiōe respōdeat. **D**e
 dilectione conditois lingua mens et vita regnat.
 Nūq; est amor dei ociosus opat em magna si est.
 Si opari rēnuat amor non est. **I**te sūm bñardū.
 Dulcis ille affūs in dīm quodāmo carnal' est et
 fallax et huānitatis mīdū potius q; grē/cordisq;
 spūs/sensualitatis q; rationis ita ut magis atē-
 dat aliqū ad mī9 bonū et mī9 ad malū et ad id
 qd sapit amplius q; ad id qd expedit. **C**ōpē sup
 tantia sūmōe xx. **A**n tibi eque et vno mō affū

vident^r is quidē qui tristo passo pie cōparit^r et cō
pūgit^r et mouet^r facile ad memoriā eorū que p
tulit. **A**ltq^r istius deuocōis suauitate pasitur
et cōfortat^r ad queq^r salubra honesta pia. **I**tem il
le qui iusticie zelo semp est accēsus/ qui ueritatē
ubiq^r zelat/ qui sapie feruet/ studiū cui aīa sā
tas uite et morū disciplina/ cui⁹ moēs erubescūt
iactātiā/ abhorret detractiōe/ iudiā nesciūt/ su
pbiā detestant^r/ oēm hūanā gloriā non solū fu
giūt/ sed et fastidiūt/ et contēpnūt/ oēm in se
carnis et cordis īpūtatē uehementissīe abho
minatur et psequūt^r. **N**ōne si compares utiq^r
afflūs constat quodāmodō illū supiōre respici
dem hui⁹ amāe q^ā carnalit^r. **B**onus tñ amor
iste carnalis per quē uita carnalis excludit^r cō
tēpnit^r et uincit^r mūdus. **I**n pfectib⁹ spā cor
poralis exātatio ad modicū utilis est. **P**ietas
aut^r ad oīa ualet pmissiōe hīs uite que nūc
est et futūe. **P**ietas hec cultus dei est/ quo stu
dem⁹ eū agnoscē amāe et hīe et ipī deo placē
Corporalis aut^r exātatio utilis est sed ad modicū
quia non ppter se sed ppter pietatē appetenda
est que per eā optinet^r si ordinate exēcat^r. **S**icut
artifex per instrumenta sue artis opatur ita
uirtus per corporalia exātia adipiscit^r et in hī

tum vtitur. **I**n prima collatione abbatis moysi Intra
 sum igitur hec exordia molitur quisque hinc velut su-
 mo bono contentus intentione cordis hucusque defixit
 et non ad capiendum finem propter quod hec appetenda sunt
 de studio virtutis extendit hinc quidem discipline il-
 lius instrumenta finem vero in quo omnis fructus consistit
 ignorans. **T**homas 2us 2^a q. cxxxviii In statu p-
 fectionis prope dicitur aliquis esse non ex hoc quod habet
 actum dilectionis perfecte sed ex hoc quod obligat se pro-
 pter tuum cum aliqua solempnitate ad ea que sunt perfectio-
 nis. Contingit autem quod alii se obligant qui non
 suant et alii implent ad quod se non obligauerunt
 ut patet xxi de duobus filiis quorum unus propter dictum
 opere vinea mea rudis nolo et prope abiit. Alius
 autem respondens ait eo et non iuit. Et ideo in pre-
 hibet aliquos esse perfectos qui non sunt in statu perfec-
 tionis et aliquos esse in statu perfectionis qui non sunt
 perfecti. **I**dem Abrenuntiatio propter facultatum du-
 pliciter considerari potest uno scilicet modo est in actu et sic
 in ea non consistit essentialiter perfectio sed est quodam
 perfectionis instrumentum. Et ideo in pre-
 hibet statum perfectionis esse sine abrenuntiatione propter. Sicut enim dicitur
 dum est de aliis exterioribus observantibus. Alio potest
 considerari secundum preparationem animi ut scilicet
 homo sit paratus si opus fuerit omnia dimittere vel

martha

distibueret et hoc pertinet directe ad perfectionem. Unde
augustinus in libro de questionibus ciuitatis dei. **Q**uid sit dominus fili-
us sapientie intelligere non in abstinendo uel in manduca-
do esse iustitiam. sed in equanimitate tolerandi iopiam.

Thomas in questionibus. **P**erfectio spiritualis uite ex
caritate pensanda est qua qui caritatem spiritualiter non
est ut dicitur. **1^a ad corinthios xiiii**. Ab eius autem perfec-
tione simpliciter aliquis dicit esse perfectus ut dicitur. **1^a Cor.**
in Super omni caritate habete que est vinculum perfec-
tionis. Ille autem perfecte caritatem habet qui totaliter
in deum per amorem transformatur seipsum et sua omnia post-
ponens propter deum. Unde augustinus xiiii de ciuitate dei di-
cit quod sicut ciuitatem babilonis facit amor sui us-
que ad contemptum dei. Ita ciuitatem dei facit amor
dei usque ad contemptum sui. **Et in li^o lxxiiii quoniam non**
dicit quod venenum caritatis est cupiditas. **P**erfectio
nulla cupiditas. **Quicunque** igitur mens sic est af-
fecta inquit seipsum et omnia sua contempnat propter deum
secundum illud apostoli ad philippum. Que michi aliquando fu-
erunt lucra hec arbitratus sum ut scilicet ut christum
lucrum facerem. **Iste** perfectus est siue sit religiosus siue
secularis siue clericus siue laycus etiam inrimonio iur-
tus. **Abraham** enim inrimonio iurtauit et diues
fuit dominus dicit. **Genes xvi**. Ambula coram me

me et esto pfaus. **E**dem in 2° et est sciendū
 qd duplex est pfaō bna est necessitatis et suffi-
 ciētie alia pūlegiate scitatis et excellēcie. **P**er-
 tio necessitatis dicit^r qn ab affaū excludit^r omē il-
 lud qd caritati cōtrariat^r sicut est pccm mōle. **U**n-
 cōsistit in obfua cōe pceptoy et sollicita expia-
 cōe surripicēu venialiū pccoy et hec est om-
 nīstianoy et de necessitate salutis. **A**lia est pfaō
 pūlegiate scitatis qn videlicet ab affaū hoīs ex-
 cludit^r non solū oē illud qd est caritati qmū sed
 etiā omē illud qd impedit ne affaū mētis totū
 lit dirigat^r ad deū. **E**t 1° de itinēibus et mīn-
 is. **Q**uā aut ut dīcū est. **P**faō cōsistit in caritate
 videndū est que sūt signa caritatis seu pfectōis
 ueritatis et sufficiēcie. **S**ed quia actus caritatis
 et actus amoris nālis et dilcōnis acāsite sūt simi-
 limi. **I**deo non possum⁹ cōtitudinalit^r scīe utrū
 habeam⁹ habitū caritatē affectōis. qd non absq⁹
 causa rōnabili a deo ordinatū est. **I**deop oportet
 nos esse cōtētos aliquibus signis et cōiecturis
 quibz aliquibz confidim⁹ nos hīe caritatē qmū.
Primū aut signū caritatis iā gēnte uel incepte
 est dolor de culpa pccata. **Q**uā rō est. **Q**uia cul-
 pa mortalis et caritas opponūt^r quāc sūt scīe nō
 possūt. **I**m signū est firmū ppositū cauēdi fu-

dominici

ula pñā cū effat. **Quā** rō est quia pñitū cūcedi
oīa pñā mōdū non pñt diu hñ sine grā sine ca-
ritate aduuiate. **Im** signū est delectatio in audi-
tu diuini sñonis. siue illi sint sñones mō in
spirati siue extē auditi. **Quā** rō est quia amā-
tes delectant in sermōibz mutuis. **Quartū** signū
est promptitudo boni opis. **Greg.** **O**batō di-
lectionis exhibitio est opis. **Quintū** signū est
quā aliquis de spūali defū alteri tristat et de
pñitū letat. **Ratio** est. **A**mor em̄ est vñtus vñtūa-
= **I**deo oīa nitit in vñū conflare et liquare ut in ipā
vñant. **S**igna aut caritatis roborare siue pñ-
acientis put esse quā pñ est frequēs et iusta cō-
sciēcie examinatio nō solū de pñis mortalibus s
etiā de venialibus. **Ratio** est quia sicut caritas
opponit pñā mortali ita feruor caritatis opponi-
t veniali ut ipm expellat ab aīa // **Im** signū
caritatis pñficiēis est ingēte cōcupiscēcie dimi-
nūo. **Ratio** est quia quāto caritas diligēs deū ingē-
auget tātomgē homo a cōcupia ipaliū elon-
gat ex quibus cōcupia imminuit. **Hoc** igit vñ
est signū caritatis pñficiēis si vitia et cōcupias
ita subegit ut tēptatō siue a carnis cōcupia
siue gula siue volutate pñā seu pñm quor affat

ut carnali aliquo motu robustū se cont' her seminat
 et facile her sub se cōp'mat. **I**m signū est sensuū
 intioꝝ siue spūaliū vitalis exātatio. Rō est qz
 sicut exātatio sensuū corpaliū sig^m est corpāl'
 vite ita exātatio sensuū spūaliū signū est spū
 alis vite. **¶** Quartū sig^m est studiosa mādato
 rū dei obf'uatio Rō est quia veā obf'uatio
 mādatoꝝ dei fñ cāitate fieri non p't. **¶** Quintū
 sig^m est dīnar vitatū māifestatio. Rō est quia
 amico amico suo secreta reuelat et oīat. **¶** Sig^m
 aut p'fectōis siue cāitatis p'f'e qntū spectat ad
 viatoēs pūt esse mltā et sumūt quedā ex acti
 bus extioribus quedā ex actibus intioribus
¶ Scdm actus extiores p't esse p'm signū si
 pro salute priōꝝ patus est moi. **I**m signū si u
 micos diligit et eis p'p't deū bñfacit. **I**m signū
 si oīa adūsantia paciēter sustinet et gaudēter
 sūt. **¶** Ratio istōꝝ est quia cāitas p'f'ctō oīo me
 tem ab amōe huius vite quasi totalit' aūt' et
 oīdēdo insensibilē reddit quāe penas tpales
 et mortē cōtempnē facit. **¶** Unde apli ibant gau
 dentes a cōspectu consili. **¶** **¶** Sextū signū ē
 si oībus renūciāe patus est. **¶** Ratio est qz cāitas
 p'f'ctā oīa remittit que eius officiū impediē pūt

Eritū signū est nichil aliud q̄ deū timē. **R**atiō
 est. **Q**uia p̄fctā caritas foris mittit timē. **S**igna
 aut̄ int̄feca caritatis tanto sūt veiora q̄nto inte-
 riora. q̄nto em̄ caritas p̄fectior est tanto est acua-
 or et ad intima p̄tingens. **O**m̄ū aut̄ signū int̄-
 secū p̄fctē caritatis sūt itima mētis suspiria. **R**atiō
 est quia q̄n memoria rei amate itima mētis tan-
 git statū suspiria amosa quasi quosdā nūcios
 amoris emittit donec eū p̄ntia dilā visitet et re-
 fiat. **S**ecūm signū sūt altēa desideia. **E**ritū
 em̄ amor maḡ attendit tanto desideia amosa
 p̄fecti⁹ sui sū ferūt nec q̄sūt donec ad locū suū
 detiatū p̄ueiant saluet ad amatū deū. **I**mp̄-
 cogitacōes languē. **N**is nosse ubi thesaurizās
 attende q̄d amas quid cogitas. **E**ritū sūt ex-
 spectaciones tediose. **E**ritū sūt assertōnes exta-
 cite. **S**ignū p̄fctōis est si quis de bona cōstā et
 non de flā fiducia ul' p̄supciōe mortē habeat
 in desideio et vitam in paciā p̄p̄ deū et finam
 utilitatē.

alia

Dixit sūt vite in q̄bz nos Greg sup exetpēle
om̄ps deus p̄ sacru eloquiū erudit actiua vi-
delicet et cōtemplatiua. Iste due vite sign̄t per
duas uxores Actiua q̄dē p̄ lyam. Cōtemplatiua
vō p̄ rachele. Et p̄ duas milies que dñm xpm̄ hospi-
tio receperūt. Cōtemplatiua quidē per mariā Actiua
vō per marthā. Actiua vita p̄or est tpe q̄ vita cō-
templatiua q̄ ex bono ope tēdit ad cōtemplatiōē. Et
cū utq̄ vite ex dono sint gr̄e quādiu tñ int̄ p̄mos
viuim⁹ una nobis ī necessitate est altera ī volūta-
te. Et s̄ em̄ cōgnosces deū ad eius regnū ingredit̄.
nisi bene p̄us opet̄. Sine cōtemplatiua ergo vita
irre pūt ī celestē priāz q̄ bona que pūt opari nō
negligūt sine actiua aut̄ irre nō pūt si negligūt bō
opari que pūt. Illa ergo ī necessitate hēt ī volūta-
te est. Illa ī fruitute hēt ī libtate. Isidor⁹ ī de sū-
mo bono. In actiua vita p̄us p̄ exāciū hom̄ opis cū-
ta exhauriēda s̄ vicia ut ī cōtemplatiua iam p̄uā-
mentis acie ad cōtēpland⁹ dñm iam q̄sq̄ p̄t̄iscent.
Greg sup ex Cōtemplatiua maior ē m̄to q̄ ac-
tiua quia hēt est ī vsū p̄ntis opis labōat̄ illa vō
sapōe itāmo v̄tūrā iam r̄quē degustat. Hinc
dñs ī ewā^o. Maria optimā p̄tē elegit que non
auferet̄ ab ea. Thomas 2^a 2^a q̄ lxxxi Potest
tñ cōfigē q̄ aliq̄s ī opibz vite actiue plus n̄ctur

q̄ alijs opibz vite cōtemplatiōe pū si p̄t habūdā
 tiā dīni amoris ut eius volūtas impleat p̄t ip̄s
 glām infōū sustinet a dulcedine dīne cōtemplatiōis
 separari a tēplis. Sicut aplūs dicit *Ecce in Optatā*
 ego ip̄e anathemacē a cristo p̄ frībz meis *B.* *Res*
 ens em̄ pro vno ex mīnis eius spūale studiū
 mīmittit totiens p̄ eo spūalit̄ pōit aīas suā Item
 p̄t obīaz cōtingit plus mēri in actiā vita q̄ cōn
 templatiā. Dicit em̄ auḡs Nihil sic deo placet quō
 obīa. *B.* *Enar. t̄mo sup̄.* *Maia optimā p̄t eleḡ*
Unū arbitror e duobz ut aut maia de deo lau
 det̄ q̄ p̄s ip̄a q̄tū in nob̄ est oībz s̄ eligēda. Aut dē
 ut nētrū dīcā defuisse n̄ in p̄tē q̄libz p̄cipitasse se
 fēciā s̄ ad obīaz p̄ceptōis in vtrūlibz sit patā. Qis
 n̄ sūt dō fidei eḡdies et iūdies et p̄ges ad m̄p̄m
 r̄ḡ Deniqz m̄q̄t Patū cor meū de p̄tū cor meū
 Nō semel tū s̄ 2° 4 vacāe tibi et p̄rio m̄st̄re l̄ pla
 ne p̄s optiā que nō auferet̄. Hec mēs optiā q̄ nō
 mībit̄ q̄cūqz vocauer̄ eā. Bonū em̄ acq̄it q̄dū q̄
 b̄n m̄st̄ruit/meliore forte q̄ b̄n vacauit/optiā p̄
 ficiū est v̄r̄p̄. *Exe mor̄ vi.* *Sac̄d̄ ē q̄ valde m̄t̄ se*
 duise sūt cōsp̄siones aīoz. Nōnulli nāqz hōm̄ ita oī
 ose mēt̄ s̄ ut si eos labor occupatiōis erapiat in
 ip̄a op̄is m̄thoacōe succūbat. Et nōnulli ita iūct̄
 s̄ ut si vacatiōis laboris habuerit q̄m laborat q̄

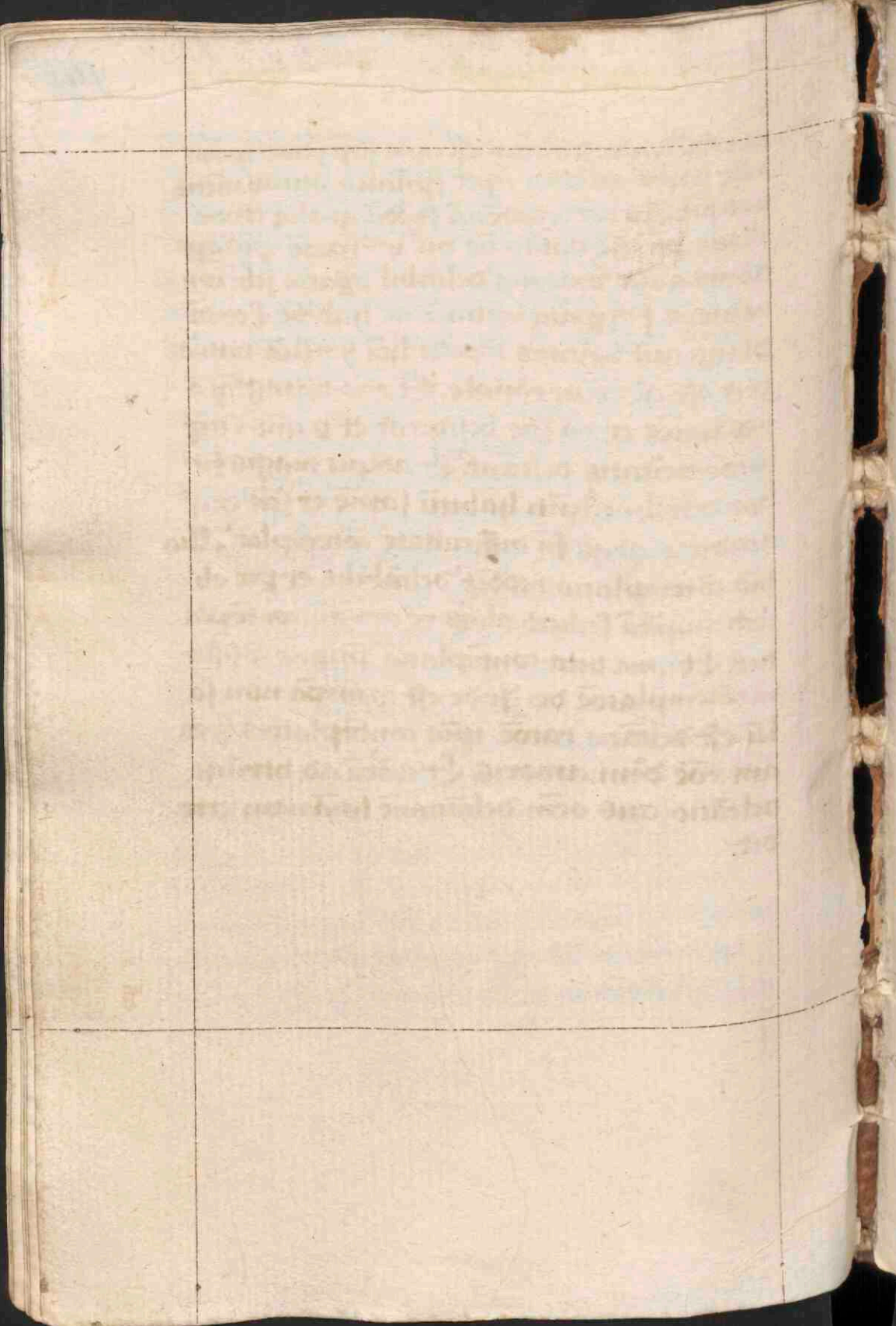
lātos defiores humiliter tolerant q̄nto eis lūcē adro
 gitudōes vacat. **V**ū nūc est ut n̄ q̄ta mēs ad gr̄a
 se immoderati opis dilatat. n̄ q̄ta ad stud^m cōtempl^o
 angustet. **I**demōntū m̄jēti spūs dū pl̄ exarūt cō
 teplanda q̄ capiūt usq; ad pūsa dōgta erupūt
 et dū v̄itatis dīst^h hūilit̄ esse negligūt m̄gri
 erroris fiūt. **H**inc p̄ semetip̄am v̄itas dīat. **S**i o
 culus tuus dexter scandalizet te erue eū et pice
 abs te. **A**c si apte dīat. **C**ū ad cōteplatiām
 vitā ydonea dīstīcōe nō suffias solā secura actiā
 tene. **C**ūq; in hoc qd̄ p̄ mag^o eligis defias eo cōte
 tus esto qd̄ p̄ mīmo attendis ut si p̄ cōteplatiā
 vitā a v̄itatis cogitōe cōpelleris cadē regnū
 celoz p̄ solā actiā vāleas saltē luscus intrē.
Thomas 2° 2^a q̄ lxxxi. Actiā vitā p̄t cōsīdēari
 q̄ntū ad duo vno mō q̄ntū ad ip̄m studīū et ex
 tēriū extērioz actionū. **A**lio q̄ntū ad hoc q̄ m̄i
 ores aīe passiones cōponit et cōdmat. **D**e p̄dīc
 btis greg sup̄ ezechī. **A**ctiā vitā est panē esū
 enti tribue v̄bū sapīe nesciētē docē errātē cor
 rigē ad hūilitatis viā sup̄biētē p̄mū r̄uocāe.
Infinātis curā gerē que singul quibusq; expe
 diat dispensāe et cōmiss nob̄ q̄liter subsistē ua
 leat p̄vidē. **S**ic ergo vitā actiā cū martha sa
 tag^r cō frequēs m̄stēiū. **D**e 2° dīat btis greg

pro in **tr** cui culine apprehendere perfectionis intuitu
contemplationis artem tenere desiderat. **P**ius se in campo
opis per exercitum prebet si ulla iam mala premis uro
gat si urogata a premis equanimiter portat si obiectis
bonis temporalibus nequaquam mens leticia soluit si subtractis
non minus meore fauorat. **A**c demum procedat si cum ad
semetipsum introitus redeunt in eo quod spiritualia rimantur
nequaquam secularium rerum corporaliu umbras trahunt uel for
tasse tractas manu discretionis abigunt. si uero intuitu
lumen uidere cupientes cunctas circumscriptiois sue yma
gines depingunt. et in eo quod super se gerit appetunt uiuant
quod sit. **Thomas** **A**r hoc ergo exercitum uite actus con
fert ad contemplationem quia quietat iteriores pas
siones. ex quibus fantasmatum proueniunt per que contempla
tio impeditur. **Gregorius super ezechiel.** Contemplatio uite
est caritate dei et primum tota mente retine ab exte
riori actione quiescere soli desiderio conditoris inherere ut
nil iam agere libeat sed tantis curis oibus ad ui
dendam faciem sui conditoris animus inardescat. **I**ta ut
iam nouit carnis corruptibilis pondus cum meore pre
tere totisque desideriis appetere illis premodum angelorum
chorus interesse admisceri celestibus cuius de eterna
in conspectu dei incorruptionis gaude. **Richardus de**
sancto victore Contemplatio potest sic diffiniri sumptuosissimum
suum statum Contemplatio est actus itellus non ipso

in grā sanati tēna spectacula dūcā tī ammiācōe
 suspēsi. **U**t sic Cōtempl^o est libeā mētis pspiciēcia
 in sapie spectacula cū ammiācōe suspēsa. **U**t sic
 Cōtempl^o est mēt^{is} i deū suspēse quedā sup se de
 uatio etne dulcedis gaudia degustās. In qbz de
 scriptoibz imūit qtuor q cōtemplātibz st nūciā p^m
 est q motu cōtempl^o dēt esse liber et ab oibz ero
 neātis et in nullo impedita. **P**o q oculū cōtemplā^o
 dē esse p^{er}itax id ē grā sanato. **T**io q oculū cōte
 plācōis in spectacula sapie sit dūcūs. **Q**rtū est
 mētalis suspēsis ex ammiācōe causata. **Th**omas 2°
 2^a q lxxx. **P**o vitā cōtemplatiāz p^{er}tinz aliqd dū vno
 quidē mō p^{ri}ncipalit. **A**lio s^{er}uicio ul dispositiōe
 p^{ri}ncipalit quidē ad vitā cōtemplatiāz p^{er}tinz cōte
 platio dīne v^{er}itatis. qz hui⁹ cōtempl^o ē fims tot⁹
 hūane vite. **U**n aug⁹ dicit in p^o de t^{er}mitate q cō
 templ^o dei p^{er}mittit nob tamq⁹ autōm omi fims atz
 p^{er}fāo gaudiōz que quidē in futūa vita eīt p^{er}fā
 qū videbim⁹ cū facie ad faciē. **U**n et p^{er}fē b^{er}os fa
 ciet. **N**ūc aut cōtempl^o dīne v^{er}itatis cōpetit nob
 imp^{er}fē s^{er}z p speculū in enigmate. **U**n p eā fit
 nobis quedā i^{er}hoatio que hic iap^{er} t^{er} futūo t^{er}m
 net^{er}. **D**ispositiōe aut tria p^{er}tinēt ad vitā cōtem
 platiāz p^{er}m sūt vtutes mōales. **I**mpedit eū actū
 cōtempl^o p vehemēciā passionū p quas ab st^{er}hit^{er}

intēto aīe ab itelligibilibus ad sensualia et p tu
militū extiorū occupanonū. Im sē aliū actū aī p
ōtēplationē. Homo em quodā pressu ex militis p
tingit ad intuitū simplicis veritatis. Et hoc qd
duo vō p ea que ab alio accipit. Et sic qntū ad
ea que a deo accipit nāa est oīo sū illud sa
piēcie vū Inuotauit et vēit in me spūs sapie.
Intū vō ad ea que accipit homo ab hōie ne
cessarius est auditū sū q accipit ex voce loqntis
et lāo sū q accipit ex ea q p scriptūaz est tra
ditū. Alio sū ea que accipit a seipō et sū hō
nām est q adhibeat studiū pīm et sic requit
meditatio. Meditatio aut sū richardū est ituitū
aī i veritatis ināsuōe occupatū. Tū disposi
tū est contēplō dīnoy effectū. P dīnos em ef
fēs in dei oēplationē māducim sū illud rō
pō Inuisibilia dei p ea que fā sū itellā conspi
cūt. Pū augm lō de vā rīgione. In crea
tūaz confideatōe non vana et peitua cūositas
est cētenda. sed gradus īmorta et semp ma
nētia faciēda. Itē thomas in eodē cōtemplō
delāationē habz dī em sapie vū de cōtempla
sapie. Non em habet amaritudinē conūatio
illū nec tedū conūitū eius sed leticiā et gau
diū. Et greg dicit sup eze q cōtemplatā viti

amabilis valde dulcedo est que sup̄ semetip̄am
 aūq̄ rapit celestia apit spūalia oculis mētis
 patefūt. Ad cuius euidentia s̄cedū q̄ aliq̄ cōtem-
 platio p̄t esse deliābilis du' vōo ratiōe ip̄is opa-
 tiōis quia vniūq̄ deliābil' opatio sibi con-
 ueniens s̄m p̄p̄am naturā ul' habitū. Cōtē-
 platio aut̄ v̄itatis cōpetit hōi s̄m suā naturā
 put est al' rōtōi rōnale. Ex quo cōtingit q̄ o-
 nes hoīes ex nā s̄c̄e desiderāt et p̄ q̄is i' cōg-
 nitōe v̄itatis deliānt. Et adhuc magis fit
 hoc deliābile hūti habitū sapiē et s̄c̄e ex q̄o
 accidit q̄ aliq̄s s̄m difficultate cōtemplat'. Alio
 mō cōtemplatio reddit' deliābilis ex p̄te ob-
 iecti in q̄ntū scilicet aliq̄s rē amatā cōtēpla-
 tur. Et quia vita cōtēplatiā p̄cipue cōsistit
 in cōtemplatiōe dei. Inde est q̄ in ip̄a non so-
 lū est deliātiō ratiōe ip̄is cōtēplatiōis. S̄ en-
 am rōe dīni amoris. Et q̄ntū ad utrūq̄
 deliātiō eius oēm deliātiōē hūānam exce-
 dit.

Aduentum p̄ntis vite tempo
in quatuor distinguitur sc̄z in tempus deuati
anome r̄nouatiōis sue r̄uocatiōis. r̄consiliatio
nis et p̄grinatiōis. Tempus deuatiōis fuit ab
adam usq; moysen. Et illud r̄p̄ntat etiā a s̄b̄ usq; pascha.
Vñ tūc legitur liber genesis in quo ponitur deuatiō p̄mō
p̄ntum. Tempus r̄nouatiōis sue r̄uocatiōis. incipit a moysē
durauit usq; ad natiuitatem xpi. Vñ tūc legitur ysaias.
Tempus r̄consiliatiōis est tempus in quo p̄ xpm sumus r̄consilia
ti et illud r̄p̄ntat etiā a pascha usq; penthecostes. Vñ
tūc legitur apocalipsus. Tempus p̄grinatiōis est tempus
p̄ntis vite. in quo peregrini et in pugna semper sumus.
Et istud r̄p̄ntat etiā ab octaua penthecostes usq; ad aduen
tum dñi. Vñ tūc leguntur libri regum. ubi de multiplici
pugna agitur p̄ quam sp̄talis n̄ra pugna fitur. Po
tendum q̄ aduentu dñi p̄ quatuor septimanas agitur
ad signū dñi q̄ eor̄ p̄ aduentu dñi sc̄z in carne. in m̄tem.
in morte. et ad iudiciū. Vltima aut̄ septimana non finitur q̄
gl̄a sc̄z q̄ dabit̄ in vltis aduentu nūq̄ t̄abitur. Hinc ē q̄
p̄mū r̄p̄sōrōm p̄mē dñice aduentu ap̄tato. Gl̄a p̄m̄ eor̄
ver̄ sub̄ ḡtinet ut p̄d̄s eor̄ aduentu designet. Et tñ nō
celebrat nisi duos aduentu sc̄z in carne et ad iudiciū. q̄ p̄m̄
et 2m̄ r̄p̄ntat p̄ eodem q̄ v̄t̄ est missiōe. Etiam tñ et
em̄ r̄p̄ntat p̄ eodem q̄ eor̄ est s̄uē iusticie. Celebrat ergo
etiā duos hos aduentu. ut n̄ciat filijs suis n̄zem et amorē.
Subtrahit̄ autem t̄ntia maiora sc̄z Te dñi. Gl̄a in ep̄s
is. Ite missa est. Et nō s̄b̄t̄ent̄ m̄ora sc̄z allā et gl̄a p̄z.
Quia licet ep̄s q̄ qd̄ r̄p̄ntat̄ in hoc tpe h̄uit habuerit aq̄
dñs p̄r̄legem tūc datam. h̄uit tñ multū obscuritatis r̄sp̄c
tū ḡr̄e. Item gl̄a in ep̄s sc̄z sp̄aliter subtrahit̄ q̄ p̄m̄ ad
natiuitatem dñi p̄ntet. eo q̄ tūc angeli xpm p̄mō decan
tauerūt. ut ergo tūc deuotius et audius decanter nūc sub
trahit̄. et q̄ nō dñi p̄nt̄ est q̄ expectamus. Item non debz
fieri ḡm̄oratio de aliquo sc̄z sp̄aliter. q̄ uemente p̄ncipe
cessat om̄is inḡr̄atio. Fit tñ ḡm̄oratio om̄i sc̄z ḡnā
liter p̄r̄ ḡnāle ḡr̄at̄. de aduentu xpi. ¶ In eodem

Circa aduentu dñi in carnem. Quod hoc est possu. scilicet aduentu
di oportunitatem et aduentu utilitate. Oportunitas aduentu
di attendit pmo ex pte hois q pmo in lege nature quicquid
it de defectu agnitionis diuine. et id coacta est clamare no desit
qui impleat s q iubeat. Deni beat lex iubens in qua quicquid
est de impotentia. In tunc coacta est murmurare et dicere
no desit qui iubeat s qui impleat. Oportuit igit filia dei
venit qñ ho e de ignorantia et impotentia quicquid fuit.
1° ex pte tps qz beat in plenitudine tps. **Galat. iiii.**
Qu venit plenitudo tps **Aug.** multi dicunt. qñ an no
venit xps. qz nondū beat plenitudo tps moderante illo p
q frā sūt tpa. **Bernardus** de plenitudine et habundantia tps
um obliuionem fecerat eternoz. Oportuit ergo tunc aduent
eternitas qñ magis finalebat tpatitas. **2°** ex pte vlnieris
morbi vltis **Aug.** Tunc magna beat medicus. qñ p totū mū
dit magna iacebat egiros. **Qu** etia in septem antiphi
que cantant an natiuitatem dñi vñ dñi multitudinem
sui morbi et ad qlibet petit i mediu. **Utilitas** aut ho
aduentu ad diuersis diuersimode assignatur. **Ips** namq
dñs sicut p luce 2° pte septem utilitates se venisse et m
suum se testatur dicens. **Opus** dñi sup me. **Vbi** p ordine dñi
se missa e ad paupm consolatione. **Ad** actoz sanatione. **Ad**
raptiuoz liberationem. **Ad** reoz illucinatione. **Ad** peccatū remissi
onem. **Ad** paupm et gñib hūm redemptionem. **Ad** mitorū iusti
ficatione. **Greg.** Scidebant omes supbia adam stipe pgem
alprospici vite pñtis appetere. aduersa deumie. **Opprobria**
fugō. glām sequi. **Veni** inter eos nos incarnatus dñs. adue
sa appetēs prospera spñes. **Opprobria** amplectens glām fugi
ens. **Bernardus.** Triplici tgmōdo miserabiliter laboramus. **1^a**
et faciles sumus ad seducendū. debiles ad opandū. et fragiles
ad resistendū. **Si** discernerē volumus mē bonū et malū decipi
m. **Si** certamus facē bonū deficiamus. **Si** conamur ipsū malo de
icimur et superamur. **Quia** pñ saluatoris aduentu ut in
nobis p fidem hūans illucet cecitatem nostram. et pro nob
stans fragilitatem nrām pregar et propugnet. **Et** nobiscū
manēs adiuuet infirmitate nrām. **Si** em ille in nobis quis u
decipiet. **Si** ille nobiscū quid de cetero non possumus in eo qui

confortat nos. Si ille pro nobis quis contra nos. Felix asiliarius
 qui falli omnis neque fallere potest. Fortis armigerus qui non latet
 rat. Patronus efficitur qui et ipsum sathanam sub pedibus nostris ve
 lociter conterat. 2. Bonaventura a principio quidam condicio huius
 ne nature collocatis in paradiso patribus primis. Delinquit per esum lig
 ni venti per diuinum decretum seueritatem expulsiis. Si namque non
 distulit si hominem errantem rogare per penam via spem dedit
 per promissum saluatoris aduentum. Et ne forte per ignorantiam et
 ingratitudinem tanta dei dignitas nostris salutis foret inefficax in
 quibus huius seculi etatibus per patriarchas iudices reges et prophetas ab
 abel iusto usque ad iohannem baptista filii sui aduentum predicare per
 mittere et prefigurare non desinit. Ut per multa milia temporum
 ac annorum magnis ac multis multiplicatis oraculis et intel
 ligenciis nostris ad fidem erigeret. et affectu per vnum desideria in
 flammaret. Leo in sermone natalis domini. Deus enim omnipotens et de
 mens cuius natura honoris aut voluntas potentia. eo opus nunc
 statim ut nos et usque nunc. Augustinus in omni super eum liber
 quatuordecim filii dei filii abraham. Idem autem ceteris premissis horum
 filium nuncupauit quod ad hoc tantum est de christo facta repromissio
 in semine magis tuo benedicet omnes gentes quod est christus. Idem abraham
 ad ad am de fratre ventris tui panem super sedem tuam. Bonaventura
 in plogio soliloquorum. In primis et ipse ostendit principium fortium
 et fortium sue ipsam omnem creaturam. Non quod incepit aliqui
 sed quod ante ipsum mundum erat. ex quo per quem et in quo scilicet principio
 creauit deus celum et terram ut per genesis primo. Idem ipse ipse ante
 fluxum qui egrediebatur de loco voluptatis penam visionis ad nunc
 gaudium sua gratia paradisi sancti homines habentes statum innocentie ut notat
 genesis 2o. Idem ipse ostendit ille noe fabricans hominibus suo sanguine
 benedicens archam sanctam sanctam nunc etiam ut homines in ipso a diluuiio
 perit mudano saluaretur ut per genesis vi. Idem ipse ostendit per
 patriarcham in cuius semine secundum fidem et dilectionem benedicuntur homines
 bone voluntatis et per quibus peregrinatio de terra patria et agnatione
 celesti in egiptum huius mundi ut notat Genesis xii Item ipse est
 ierusalem melchisedech. Idem isaac. Idem iacob. Idem ioseph. Idem
 moyses. Idem maria. Idem agnus paschalis. Idem petra. Idem ser
 pens eneas et multa ut ibi. Augustinus in sermone. Hoc igitur
 conuenio o iudei. Idem per sua testimonium christo. Idem magis igitur in isto

sacerdotes

concupiet et pariet filium et notabis nomen eius emanuel quod
 est interpretatum nobiscum deus. Dic et tu iheremia testimonium christi
 hic est magnus deus noster et non estabit alius absque illo. **Quia tunc**
 me oem via facit et dedit ea iacob pueris suis et israel dilectio filii
 Post hec in terris visus est et cum hominibus conversatus est. Dic scilicet
 daniel dic de christo quod noster. Cum venit inquit sanctus spiritus cessabit vni-
 us vestra. Dic et tu moyses legis doctor dux populi israel testimonium
 et prophetam vobis eritabit de fratribus vestris. Quis autem que non au-
 dierit prophetam illud confirmabit de populo suo. **Credat** oremus de sancto
 testis fidelis et cuius semine processit christus cui lex et re prophetarum tes-
 timonium dicitur. dicat et ipse de christo. Adorabunt eum inquit omnes re-
 ges. omnes gentes servient ei. Dic tu serviet. **Dixit dominus**
 domino meo sede a dextris meis et plura ut ibi **Augustinus** ser-
 monem. **Intelligite** fratres quantum desiderium habebant sancti antiqui vi-
 dere christum. **Faciebant** illud esse venturum et oes qui cupiebant dicebant
 O si li me inueniat illa veritas. O si quod credo in scripturis di-
 videam odium meum. **En** videtur quod nascetur quod videbo. **Putas**
 durabo. putas hic me inueniet. putas isti oculi videbunt. p-
 quod cordis oculi reuelabunt. **Quando** in sermone 2o si cuncta.
Andree desiderii primum suspensum christi in carne primum frequen-
 tissime cogitans confundit et opusculum in memetipso et nunc vir
 optineo lacrimas ita pudet repositus corporisque miserabilium horum
 christum. **Cui** namque in tantum ingratum desiderium habet gratia exhibi-
 tum accedat veritatem sancti desiderium promissio. **Erat** enim quod multi
 in hac eis quod primum celebranda est natiuitate gaudebant. sed
 vtrina de natiuitate. **Dicebat** enim perfectus quisque. **Quo** in ore
 habet senum verba prophetarum. **Christus** potius sponsus sanctorum patrum filijs hominum
 que me osculetur osculo oris sui. **Sermo maximus de christo**

sermonis

Quia quanta sit gratia quod gratia sub. **ad aduentum domini.**
Cum imperatoris huius mundi natalis celebranda esset in
 nostris quod admodum duces eius et principes omnes etiam
 milites agerent serias vestibus. armati opusculis f-
 gulis auro fulgente auro pretiosis amabant solito ma-
 gnus in aspectu regis incedere. **Credunt** enim magis esse imperatoris
 gaudium. si videtur maiorem se sue apparitionis ornatum. tantumque
 illud letum futurum quanto ipse fuerint in festiuitate eius deuo-
 ti. **Et** quod imperator tantumque homo corda non operit. **Affert**

eorum cum se probet vel huius acciendo. Ita fit ut i splendor
 se accuret quisque regem fidelius diligit. Si ergo fratres secti
 istius hoies propter pntis honoris glam terrem regis sui
 natalis diem tanta appatide suscipiunt. qua nos atturatioe
 et m regis mri ihu xpi natalem suscipe demus. q pro duode
 nostra no nobis largietur glam sed etiam. n. t. rem ho
 210 admistracione dabit que successore finit. si celestis mi
 per n dignitate q no habz successore. Ideo aut q plures
 dies castificamus corda nra mudemus ofiam purificamus spm
 at mudi et sn macula imaculati dm suscipiamus aduentu. Et tunc
 mntas p imaculatam vigne extitit eis natalis p imaculatos
 seruiolos parietur. Quisqz em in illa die sordido fuit et pollui
 to natalem xpi votuqz non curat. mfit licet dine festiuitati
 corpe mte cu longis a saluatore sepatur. nec forietate hie
 poterit imudo et sancto. Lucas et misericors. corruptus
 et vgo. nisi q magis ingendo se indigno offensos corrahit
 cu mme se cognoscat. Sicut ille in euagelio q m actu sco
 ru iuitato ad nuptias ve venie ausq est no hns veste nup
 talem. et cu aliis mnt at iusticia. alius licet fide. alius
 castitate fulget. Ille solus ofat polluto fid feditate cunctis
 splendebz deformi horrore sordibat. Item in alio sermoe
 bi em muliercule solent aquas ferias suscepiunt imaculas
 vestiu suaru dilite. cur no magis nos excepturi natalem dm
 maculas alaru naru fletibz abluam. Et ille quide si adeo
 infecte sordibz fuerit ut macula sola aqua no purget. addit
 molliaem olei sapois eam acinomam. Nos q si ca graue patm
 fuerit ut id solis fletibz mme abluat. addas oleu mie. acri
 momaq ieiunij. Nullu em ca graue delictu e qd no purget
 abstinentia. elemosina eringuat. Aut em sancto ppha. m
 Sicut aqua eringuit igne. ita elia eringuit patm. Ergo
 natale dm frs suscepuri ab omi fete fete ofias nras n
 mudemus. Accuremus nos no ferias vestibz. sed opibz pcosis.
 Vestimenta em mada mebra epie pnt ofiam ornade non
 pnt. n q maioris e verecundie. mudi mmbus mcedere et
 pollutu sensibz ambulae. Intioris igitur hois pus arnemo
 affon vt extioris q sit. amicty ornato. Nichil em pro
 dest fulge vestibz. et sordē flagrant. **Aus.** I sermoe puaa
 dimitate. Considerate qso frs qn aq ho potens aut no
 bilis aut suu natalem a suu. aut filij sui celebrare d

tpalem

desiderant quāto studio an plures dies quid in domo sua sordi-
dū videat ordiat emūdā. q̄q̄ ineptū et moxtrū proci-
q̄q̄ vtile et nātūū precepit et trahere. **D**omq̄ etiā si obscu-
ri fuerit dealbat. paup̄mēta scopis mūdāt. et diuersis
resspa floribz odorātū. **Q**uidq̄ etiā ad leticiā ai et cor-
pū delicias p̄tinet oī sollicitudinē prouidet. **U**t quid ista oīa
fr̄e hūm nisi vt dies natalitius ai gaudio celebretur. hōis
mōtū. **S**i ergo tanta p̄as in natalicio tuo uel filij tui
q̄ntū et qualia preparāe dēs suscepitq̄ natālē dñi tui.
Si etiā p̄as mōtū q̄lia p̄as dēs etiā. **E**t ergo
nō vis mēiri i domo tua. q̄ntū p̄tes labora vt nō tuel-
at dē in aīa tua. **L**erte si te rex tūc t̄eng d' q̄ntū p̄fami-
lias ad suū nataliciū iularet. qualibz vestimētis studēs
ōrō mēde q̄ nouis q̄ mēdis q̄ splēdidis. quoz nō uetust-
tas nō uilutis oīdōs tūcantis offēder. **T**ali ḡ studio i q̄ntū
p̄uales i aūritatē q̄tēde vt diuersis v̄tū oīnētis aīa
tua opōta ad solēpnitatē i ḡis etiā ai secura q̄ntā p̄cedat
castitate mēda caritate splēdida elēis candida. **M**unda
in sermōe m̄o aduēto dñi. **I**n aduētū dñi quē celebra-
uēmentis mēior nō cupis excellētiā maiestatis. **S**i attēdo
ad quos uenit dignitatis magnitudinē et p̄uēsto. **S**i q̄sidēo
p̄t q̄ uēit āpletor quoad possū testābile latitudinē tū-
tatis. **S**i modū cogito exaltatiōis agnoscō hūane odinōis.
Vēit siq̄ vniūsitatis creator et dñs. uēit ad hōies. p̄ hōies
uēit homo. **H**ul ḡ aduēto tūc maiestatis. tūc hūilitatis
tūc caritatis. tūc etiā gl̄ificatiōis m̄a. ab vniūsa etiā
semel in āno solēpnis mēoria celebratur. **S**i vniūsam
ita semel agētur vt sēp id quippe dignū. **C**ūte em̄ infame
est vt p̄ tanta i ḡis aduēti alijs quibzlibz negotijs hōies
uelint seu audeāt occupari. et nō magis om̄issis oībz soli-
cū cultū vārent. nec in eū p̄p̄a i ḡis mēminēt
celorū. **S**i nō om̄ est q̄ alt p̄p̄a d̄iētia hūdanie sua
uitatis tūc eructabit. **I**dem nō om̄es hēc mēoria pas-
at. **S**ane nēo q̄ nō gustat s̄ neq̄ q̄ tātū gustauit eructat.
Ructo quippe non nisi de plenitudine et sacrate p̄cedit
p̄tērea quoz secularis est mēns mēoria h̄at et si celebrat
nō eructant. sine deuotiōe et affōne dies istos arida
quādā q̄suetudinē obseruantes. **D**emq̄ q̄ dāpnabilius ē

huius dignitatis memoria dat in occasio carnis. Et videas eos
tanta sollicitudine diebus istis vestrum gloriam laborum pare delicias
ac si hec et homini in sua naturate gratia ipsius. et ibi susci-
piatur dignitas ubi hec accipias et ibi veniat. **I**psius au-
di dicentem. superbo os oculo et insatiabili corde tu hoc non
edebat. **Q**uid tanta ambitione vestres paratis natale meum?
Detestor ego si viderem non amplector. **Q**uid tanta sollicitu-
dine laborum copias imponis in tempore illud dampno ego car-
nis delicias non accepto. **C**elebrans ergo natale meum non me co-
lis. sed deus tuus vester est. et gloria inoffusio tibi. Infelix omnis qui
corpis voluptatem vel secularis colit glorie vel vanitatem. **H**ec au-
tem ipsius in domino deus eius est. **I**dem in vobis est frater qui sperat
in anima sua sedes parare ipso. **E**cce quia illi sentia que tapantia
quod puluinar oportet. **P**ari iusticia et iudicium paratio sedis
tuo iusticia vero est quod suum est unicuique tribuens. **T**ribue ergo
tribus que sua sunt. et redde superiori reuerentiam et obsequium. redde
equali consilium et auxilium. redde inferiori custodiam et disciplinam.
Demum si prelati et equalibus et inferioribus reddas quod oportet. nichil
ne accipiet deus. **E**t ei plane quod debet non retribuere potest quia tam copiose
accumulauit si non multam suam. quia tam multa deliquit ei. quia
fragiles et nichil sui. quia plenus et sufficiens ille sibi et honorum
omni morum non egens. **A**udiuisti enim ipsum dicentem ei. tu metum
et occulte sapientie sue manifestauit. quia hoc regis iudicium diligit.
Nichil quod in se est a nobis erigit amplius. tamen duas iustitias suas
et iustificabit nos gratia. diligit enim animam quam in conspectu eius suum ius-
tione sperdet et sine dissimulatione diiudicat semper. **E**cce si nos
metipsos diiudicantes non vni diiudicamur.

In illo tpe Erat editum a re **dm lutz 20**
sare augusto vt describeretur vniuersis orbis
hec descriptio prima facta est a preside syrie arino.
Et ibant oēs vt proficerentur singuli in ciuitatem
suam. **A**scendit aut et ioseph a galilea de ciuitate nazareth
in iudeam ciuitate dauid quod vocat bet bethleem. eo quod esset de
domo et familia dauid. vt proficeretur cum maria desponsata
sibi uxore pregnante. factum est aut cum esset ibi impleti sunt di-
es vt pareret et peperit filium suum primogenitum et pannis eum
envelopauit. et et reclinauit eum in praesepe quod non erat ei locus

in diuersorio. Et pastores erant in regione eade vigilantes
 et custodientes vigilas vigilas noctis si grege suu. Et ecce
 angeli dñi stent iuxta illos et claritas dei cōspicuit illos eos
 et timuerūt magno tōre. Et dixit illis agth. Nolite timere
 Ecce enim euāgelizo vobis gaudiū magnū qd̄ erit oī plō qz
 natus est vobis hodie saluator qz xp̄us dñs i caritate od̄. Et hoc
 vobis signū. Inueneris infantem p̄mis involutū positū in
 p̄sepio. Et subito facta ē cū agelo multitudo milicie celestis
 laudatū et dicitū dñi. Glā in altissis dō et i cāpar hōi
 in hōs voluntatis. In passib. Vidente filio di i carnis tāta
 pace vniūso orbis gaudebat. ut toti orbi vincto cōnoy q̄pa
 tor pacifice p̄sidet. Rā sicut nasci voluit de nobis patrem
 peccatis et p̄p̄e etiam meritis tribuet. sic voluit nichilominus
 ueritū suū p̄p̄ illustraret. Veda patatissio sēl tpe p̄p̄rea
 qz p̄p̄e magnopere q̄rēt. atqz amice edocuit. qz p̄p̄e secta
 tores caritatis qz sp̄s ioseph differtur. idcirco ē. Quidā et
 vide dignitatem. Non in iherlm cātate regia. s̄ i bethlehē q̄ est
 mīma in milibz iuda. Bethlehē p̄ua. s̄ iā magnificata
 a dñs. qz agificauit te q̄ facta ē in te parus et magnus. Et
 cū bethlehē. et p̄ omēs vias tuas festiū hodie alla cātat.
 Et tibi cātis si audiat nō tōdeat p̄dissimū illud stabulū.
 illis p̄sepi glām. In vniuersa siqdem terra iā celebre ē nō
 tuū. et vtrāqz te dicit omīs glaciōes. Ubiqz glōsa de te dicit
 cātis dei. Ubiqz psallitur qz hō natus ē in ea et ip̄e fī. ea al
 ubiqz m̄qz p̄dicatur ubiqz clamat. qz ih̄us cūs filio dei nasci
 i bethleem iudeisane q̄ ad nos. Dicam etiā ex q̄admodū
 suscipi velit qui in bethlehē voluit nasci. Cur ei q̄ forte ei s̄
 linuā grēda arbitrauer̄ esse palatia. ut cū glā rex glē susci
 perat. Sz nō p̄ter hoc a regalibz sedibz illis. In sinistra
 eius dīae et glā. In dexta longiturnitas vite. Horū eterna
 in celis affluentia suppetebat. s̄ nō inuēiebat in eis p̄p̄
 paupertas. Porro in terris hūdabat et si habūdabat her
 spēs. et nesciebat hō p̄p̄u ei. Hac itqz dei filius gaudiū
 dñs ut ea eligat sibi nobis qz sua estācione fiat p̄p̄o
 sam. Adorna thalamū tuū sion s̄ hūilitate et paupertate.
 In hys em p̄mis op̄at sibi et maria testimoniū p̄hibere
 hys seriis delatū. iuollū. Confidea demqz qz in beth
 leem iude nascitur. et sollicitus esto quomodo bethleem

// tps

ur

venit in aui
sunt

iude iocundus ut iam ne mite suscipi qdē dēdignetur. Bethleem
 domū panis iuda sonat confessione. Tu ergo si dñi ubi pabu-
 lo repleas acam fideliter q et si nō dig salta qnta potes de-
 uotione suscipias panem illū q de celo dñidit et dat vitā
 mūdo. dñicu videlicet ihu corpore. bethleem factū ē digno plu-
 ne susceptione dñica. si tñ confessio nō dñit. Sit pñ iuda
 sacrificio tua. confessio et decorem idue quā marie sola m mī
 mīris suis ipse accipiat. Quando Que gñat ego et mar-
 est. et q gñat dō et hō est. et partu ipse si dolor est. si nūq
 dabit sem tamz a margarita porcis. Abscondit certe die
 sauro nō in agro et pecūia i saculo rponat. Operiat q
 cepto sine semine mīis desponsatione. Partu sine dolore vagi-
 tibi pūli et merore. Abscondat et parturientis incorruptio.
 legali purificandē. Infantis inotencia circūfione. Abscondem
 qñ non solis fulgore. pone i presepio tuolue panis infantē.
 mā et ipi pām dicte nre sūt. Pro sioēs sūde pām saluatois
 si purpura: et glōsūs hoc pēpe auratis i qñ solis. Dia cor de q
 ipi paupras cūctis opibz qñs q thesauris. Qd em hūilitate
 dñas qd pñsio iust. q nūmz i qñm celozū emit et grā dī
 na acquit. Infant septu ē. ubi paupes spū qñ ipō y ē i qñm
 celozū. Idē qd fīz q q nēctas fuit ut sūt exinaniret
 se sic hūilitaret. sic abieciūdet se dñs māestatis nō ut vos
 siliter faciat. Iam clamat in exemplo: qd post modū pre-
 ditatur ē dñs. Dis tite a me q mūto sū et hūilis corde. et
 verat tūciat q dñat. Et cepit ih̄s fatē et docere. Obsecro
 pñ et plurimū rogo fīz nō pariam sine causa tam pō
 sū exemplar vobis qñbitū ē. si oformū illi et rñouamū
 spū mentis vre. Studere hūilitati que fudamētū est cū-
 tos q virtutū. Stet amū illā: q sola pō saluare aqas vras. Qd
 em magis indignū. qd detestandū amplius. qd grūis puniendū?
 qñ ut vidēs dñm celi parvulū fēuultū apponat magnificie
 se hō si rñq. Intolerabilis impudēcie est. ut ubi sese exinanuit
 māestas: vñūculo mplet et tūescat. Inclino Et tu dñe v
 muerforū q nullā habes indigēcia. mē ipa nātūritas tue
 uia nō horruisti abiectissie paupratis d gustare tōmoda.
Et em ait septima tibi cū nāsceris nō erat locū m dūiso
 zio. neq cūnabula q teneritudinē tuā accipēt hūsti
 si i vili presepio sordentis stabili q fū palma gūdis tuo
 luto rdmātū ē. Et horipm a beatis aialibz mē tua mūto
 accepit. Consolamū Consolamū qui m sordibz paupratis ē

Abscondit

solita. tma
eraIn smō pō
mūdatIn stimulo
amoris

enrich
m

In finem 2° p^o p^o
notis d^o m^o m^o
m^o

Diei

enrichm q^o vobiscu d^o in paupertate. Non tibat in d^ois s^ole
didi tibi n^o em tucit in terra suauit vinctu. Quid vltia
glans o dices lura res i volutabro leri p^oti et delicat. cum
rer r^ou suo r^obitu paupm stramenta malit honestares
Qd dura stramenta detestaris. cu tener infantula in co ma
nu st oia tuus seruus tuus plunus duras uimentoru stru
las prelegeit. **B**uarda. Iudicu audiuim plenū grā dignū
acceptioe. ihs ipus filio dei nascitur ne bertheleze uide. **I**n
mea l^ostā est in sermōe isto. s^o et spūs meo in p^ocedis meis
o estuat. iocunditatem hanc et exultatioz soluto vobis desideio
eructuue festinas. **I**hus saluator. qd tā n^otrū p^oditis qd tā op
tabile miseris. qd tā vtile desparis. **Q**uon vū salo vū vel te
nū st oia spes saluus in lege p^oti in coepe mortis i malicia hac
die in loco afflictiois. n^o noua et m^ospata vobis nasceretur. **A**t
tu forte salutem optas. s^o curatiois acerbisatem t^omeritudois
p^oter et egritudois p^ote o^ostis i^oformidas. **N**e t^oneas. ip^os est.
suauis plane et mitis et multz m^ole. **P**ntz oleo leticie pre
p^oncipibz suis. **O**ni adhuc arbitror posse moue i^ogenū a^ore
tū. ne forte qd absit saluatoris h^o n^o satis cōdiz videat
eē p^osona. **P**uto tū nō vsqz adeo ambitioz es et gl^oe cupido
aut sola zelator honoris vt ab vno quopā o^oferis tuis si p^o
tāe possi hanc grām suscipe detrectares. **N**a si aglus a arthā
gelo cet vel ex supiori quouis ordie spūm b^oroū m^otemū
q^ostis tua q^o causaret b^oet. **N**ūc aut tāto ap^oh^oe t^o duorde
suscipiedo est iste saluator. qūto differētiā p^o cetis oibz nomē
heditauit. **I**hs ipus filio di. **E**t vide si nō euidentis i^o terra ad pas
tores loq^o angelo pastoribz mēdauit gaudiū magnū qd e^oda
gluabat exponēs. **N**a nūqz natz ē vobis saluator q^o ē ipus
d^one. **E**xultemo q^o fies in hac n^oitate et multipli gratulem^o
i ea quā et salutis p^olitas et vinctiois suauitas et filij dei
maiestas tā elegant illustrat. q^o nichil d^ost et oibz q^o d^osideam^o
n^o q^omodū n^o iocūdu n^o hoestū. **L**eo p^o in sermōe. **S**aluator
n^o d^olūm hodie natz ē. gaudeas. **N**e q^o em locū fas ē eē iusticie
vbi natalis est vite. q^o o^osup^oto mōrlitatis tiorē i^ogeit nobis de
promissa et m^oitate leticia. **N**ed ab h^o alacritatis p^oncipatē
fecerunt. **O**na g^octis leticie cois ē nō. q^o d^one m^o p^oti mōrtis
destructor. sic illū a reatu libez i^o p^oit. q^o liberatiois oibz v^oit.
Exultat sancto. q^o p^ongit ad palmam. **G**audeat p^otor. q^o m^o
vitatur ad vena. **A**mmetur gentilis. q^o iuitat ad vitam.
Oi nāqz si p^o m^o plenitudinē ip^os quā d^om g^octū m^oscruta

bilis altitudo disposuit r'consilianda auctori suo. nam gr'us
 affl'psit h'um' . ut muentor mortis dyabolo p' ipam q' uicerat
 uinceretur. De quo menarrabili d'ne pietatis ope q'ntu
 letu det h'umilitas homin' cu' t'cu gaudeat sublimitas a'geloz.
Ite **Gratians** in d'no dilu' et sp'uali iocunditate letent. q' il
 luit nob' dies redemptiois noue. r'patois atq' felicitatis et'ne.
 Repat' em' nobis et'ne salutis n'ra. Annua r'uolutioe sagin'et'u
 ab t'no promissu in fine reddita. sine h'c m'asu'u. In q' dignu
 est nos suscipi erectis cordibz d'nu adorare iustis. ut qd mag'
 dei mun' agat. magnis et'ne gaudijs celebret. **Esq'z** i'g' r'piano
 noie pie et fideliter gloriari. r'p'iliatiois h'z gr'am iusto p'p'ende
 iudicio. **Tibi** em' q'da abiecto tibi extr'is p'adisi sedibz. r' p' exili
 u' longa morient. **Tibi** in cinerem et puluer'z dissoluto. cui
 iam n' erat spes ulla uiuendi. p' m'it'ioem ubi p'tas data est.
 ut de longinquo ad tuu reu'tais autorem. recognoscas p'nt'e
 lib' efficiaris ex sermo. de extraneo proueharis filiu in ut q'
 ex corruptibili carne nato ex dei sp'u r'p'asaris. et optineas
 p' gr'am qd n' h'es per natura. **Idem** **Ignatius** ergo gr'as di
 lectissimi deo p'ri p' filiu eius in sp'u q' p'mu p'p' n'ra m'iam suam
 qua dilexit nos misert' est n'ra. et cu' esset mortui p'tas gaudi
 ficauit nos. i' t'no. ut e'emo. i' ip'o noua creatu nouuq' figmentu.
Deponas ergo veter'z hoien' cu' actibz suis et adepti p'ncipal'oz
 gnatiois et' t'pi t'ins renu'tiem' op'ibz. **Ignosce** o r'p'iane dig
 nitatem tua. et d'ne facto op'is n' nature noli in veter'z uilita
 te degeneri quer'facioe reced'e. **Memento** r' capitis es. et cuius
 sis corp'is m'et'u. renu'te q' ci'it' de potestate ren'brar'um
 traslat' es in dei lunc et regnu. p' baptis'matis sacramentu
 sp'us s'ci fact' es templu. **Noli** tm' h'itator' p'ius de te actibz
 effugae. et dyaboli te iteru seruituti subire. **Quia** d'ot' p'nd'e
 Cu' fiducia igit' accedat ad thronu gr'z ei'z. q' n' cogit'ne sine
 tremore poteram' de throno gl'e ei'z. **Nichil** hic renu'tis nich
 fuer'itatis qua metuas. s' o'oda benignitas et m'asuetudo de
 qua p'p'uas. **Et** si p'tas et t'ue apud q'm totu m' interm
 dissimulat donec p'it'et' p'cat' of'icent' r' recipiat. **De** sic t'ibz
 scrupulo q' g'uit deliquisti. nescit puer lesa n'asq'. a si n'asq'
 facile p't placari. **De** nichil placabilis a'io h'z p'uci q' n'io'cipia
 pare satisfactioe p'uit. p'usq' legatos de pace mittit ut q' r'us
 es uelut r'p'iliari. t'm'no uelis et o'e p'f'q' uelis. **Quomodo** u'e
 ma idulgebit. s' et gr'am accumulabit. q'no mo lacru non
 mediet'z depurans. oue r'apasse p'dita. d' die festu ager cu
 angelis. **O** puer dulcissime ihu bone q'm magna est multa

infectibilis

delectatione

tudo dulcedis tue quā abscondisti timenabz te et pfectis spe
rantibz in te. **D**ulcedo inappabilis et pietas ineffabilis
ut dñi q creavit me videā puerū creatū pro me. deoqz maies
tatis et glē nō solū michi filis fiat corpus venire. s. eadā mirabi
lis et velut huāns indigens. mox appareat etatis infirmi
tate. **D**e tu puer salutare vltz mei et deo meo cū totz sis
dulcedo et desiderii. dulciore tñ te facit michi tenetudo
mēbrozū. **H**ec mirū te capibile facit sensibz et affabz pui
lorū q nōdū pdonei s. te capē cibū. **D**ulce mirū dulce pro
so et apidū cogitare et cogitare puerū dñi q etiā efficax est et
opatoris ad mededū et ad dulcoradū si quis in nobis est rātor
aīdū. sermo amaritudis. morū austeritas. **R**ogz em et cōdici
obi sēs et mēoria fuit huū dñe dulcedis locū nē vel tristitie
s. oīs indigētia et amāitudo cū oīs malicia tollat a nobis. **A**ugz
in sermōe. **D**ulce dies et vē dulce et oīs pēitētibz viciā pōit
omnino vobz filioi et cetero sū qz in hac die si qd et toto corde
penituerit et ad vomitū scilicet ieiū s. nō sūt qd cūqz penitē
dabit ei tñ fide nō dubitet atqz nō rēpetat. **H**odie tota mūdi
pitiā tollitur et pāz nō desperatur. **Q**ue cū ita sint videtur
m. knū ut nascente dño et redemptore nō vota promittas
hodie. et reddamz sicut scriptū est. **V**ouete et reddite dño dō vō
zōz dulci et qfidei voueamz. ille dabit possibilitate ut reddē
possit. nos tñ pitiā illi promittis de illo speremz. **E**t foras
se interrogatis me qd deāis hodie vouē et reddē. **E**t enim
multi qui vouent. alio pallā. alio oleū. alio cerā ad hūaria
mortis. alio ut vinū p aliqd ānos nō bibat. **A**lio ut ieiū q
cto tpe faciat. alio ut carne nō qm qēdat. **N**ō est istud votū
optimū nec pferm. nō elegit de spēm tuā. nō oleū tuū. nec
ieiū tuū. s. hoc qd in te hodie redemit ipm offer. hoc est
atm tuā. **A**c si tu interrogas me. quō offerā aīam meā quā
ipē hē in pāte. et ego rēdebo tibi quō. moribz sūbz cogitacibz
castis. opibz fructuosis. **A**ūtedo a malo gūtedo ad bonū. dāpnā
do vitia aādo dñm diligēdo proximū ipēdēdo mīam. mīscib
qz et ipi miseri sūz āqñ rōmēnt. dīctēdo illis q in nobis
pētāt. qz et nos omīs sub pāto sumz. s. bīa calcādo qz p s. bīa
dcepto ē p m hō. **A**būtedo iuidiā. qz p inuidiā dēpit dyabo
lū gēns huānū.

In die scti stephani actūū sexto

In diebus illis Stephanus plenus gratia et fortitudine
 faciebat signa et prodigia magna in populo. Qui reuerent at quodam de
 magoga qui appellabatur libertorum et cyrenorum et alexandrinorum
 et eorum qui erant a alia et asia disperantes cum stephano et non pote
 runt resistere sapientie et spiritui qui loquebatur. Audientes autem hunc dis
 secebantur cordibus et stridebant dentibus in eum. Cum autem esset stepha
 nus spiritu sancto muredes in celum uidit gloriam dei et ihesum stantem a dex
 tris et ait. Ecce uideo celos apertos et filium hominis stantem a dex
 tris virtutis dei. Et clamantes autem uoce magna obtinuerunt au
 res suas et impetum fecerunt unanimitate in eum. et eiicientes eum
 et trahentes lapidabant. Et testes deposuerunt uestimenta sua et
 pedes adolescentis qui uocabatur saulo. et lapidabant stephanum. Quo
 tunc et discipulum. Dominus ihesus suscipe spiritum meum. Positis autem genibus
 clamauit uoce magna dicens. Domine ne statuas illis peccatum. Et
 cum hoc dixisset obdormiuit in domino. Actus in sermone. Hunc hestine
 solempnitatem per festum hodie quanta est. ut illa credentes eue
 lier ad uita. herositeres ducit ad conam. Qui ergo erat hunc ste
 phanus datus est ad profectum. Adhuc layco diaconi meruit e
 lectione. et leuita martiri obtinuit participatum. In plebe adhuc
 posito erat. si iam uirtutibus eminebat. huius erat loco si et rel
 igio fide. Diacono erat ordine. si fuit est magis exemplo. Quos seque
 bar fidei duodecim fidei precessit uelocitate martiri. Captus est
 enim de eo in actibus apostolorum quod ad ministerium uiduarum sit de
 putatus ab apostolis. In hoc etiam quod posito est fidei testis in me
 meruit sincerissime castitatis. Idem in alio sermone. Signat
 distans inter martires per papam uidetur esse qui per magis. Ita cum sit
 stephanus diaconus ab apostolis sit ordinatus. apostolos uos uos ut
 triumphali morte precessit et sic qui erat inferior ordine per magis fuit
 est passio. At qui erat discipulus gradu magis cepit esse mar
 tiri. oples illud quod bene propheta in psalmo qui lectus est dixit. Quod it
 bua domino pro omnibus qui tribuit in. et heribue enim per magis uo
 luit domino stephanus martiri. quod cum omni gratie humano accepit a domo
 morte enim quam saluator dignus est pro omnibus pati. hanc ille per
 magis reddidit saluatori. Per hunc subiecit spiritum sanctum facit et ait.
 Positis inquit genibus clamabat dicens. Domine ne statuas illis ho
 peccatum. Videte dilectum affertur huius uis. uidete magnam et amia
 bilem caritatem. In persecutione posito erat et per persecutoribus
 supplicabat. Itaque in illa lapidum ruina quam alio obliuisci pote
 rat et etiam carissimos suos ille domino commendabat humiliter et

Si qd

Quid em̄ dicebat cū lapidaretur. **D**ne ne statuas illis hoc p̄c̄
 p̄lo itaq; tūc illorū dolebat p̄c̄ā qm̄ sua uolūta. p̄lo illoz m̄
 pietatem qm̄ suā mortem. Et t̄c̄ plus. In illorū quippe impi
 etatem erat multa que plāgi possent. In illis morte nō erat
 qd̄ possi doleri. Illorū impietate morte sequebat̄ et̄ia h̄o autē
 mortem uita p̄etua Inueniunt̄ ergo in aliquo dīl̄nī fr̄es t̄a
 ti ingri fide. tam p̄clari m̄ris caritate. **D**iligas h̄o ad me
 et̄ia fr̄es n̄os: quo ille dilexit tūc humiles. **F**ulgetio in ser
 mōe. **P**etrū nobis est fr̄es agnosce quibz armis p̄c̄inctus
 seplis seuitia uideorū potuit sup̄ae. ut ita meruiss̄ felicitet
 triumphare. **P**roculdubio munimine r̄gio septo nullatenus est
 ab adūsariis sup̄ata. qm̄ rex in. cū sit altissio pro nobis hūilis
 uenit. s̄ inanis uenire nō potuit. **M**agnū quippe donatū
 suis militibz attulit. quo eos nō solū copiose ditauit. s̄ etiam
 ad certandū ualuisse confortauit. Attulit namq; donum
 caritatis quo p̄ducet hoīem ad q̄sortū deitatis. **E**t̄eph̄s autē
 ut noīe sui coronā meruiss̄ accip̄e caritatem pro armis h̄ebat
 ac p̄ ip̄am ubiq; uincebat. p̄ caritate dei seuentibz iudeis
 non cessit. **P** caritate p̄mi pro lapidantibz intercessit per carit
 tē arguebat errantes ut corrigentur. **P** caritate pro lapidā
 tibz orabat ne punirent. **C**aritate q̄rit subnix̄ uicē sau
 lū crudelit̄ seuentem. et q̄ hūit m̄rū p̄secutorē m̄elo me
 ruit h̄e q̄sortem.

Simo yfidoz ep̄i in festo s̄i ioh̄is apli et ewāḡl̄z

Thānes ap̄tus et ewāḡlist̄ filio zebedi
 fr̄e iacobi ūgo est d̄c̄s adeo atq; inter cet̄os magis d̄c̄s.
 Et et̄ia s̄ p̄c̄to ingri reatens ewāḡeli sui fluentia deīpo sa
 cro d̄m̄a p̄ctois fonte potauit et q̄ v̄n̄s de padisi flumibz.
 ubi de grām in toto orbe terrarū diffudit. **E**t̄ia in loco
 xp̄o iubente successit dū suscipies m̄rē ingri d̄islo par p̄
 xp̄m alt̄ qd̄am̄o delictis ē f̄i h̄ dū ewāḡl̄ xp̄ia aīa p̄dicaret
 a domiciano cesare in pat̄mos īsula metallo p̄ligatur.

Obi etia positis apocalip descriptis. **I**nterfectis at a senatu domi-
 nans erilio resolutis recessit ephesam. **I**biq ob hereticorum resu-
 raudas usuras efflagitatus ab azie epis ewam nouissis addi-
 tis qdē inter alias virtutes magnitudo signoz h' fuit. **A**uunt
 in aurū siluestres frōdū vgnē. litorēq sua in gēnas.
Ite gēmarū fragmēta in pnam r'foruit naturā. **V**idua q' prep-
 to pli suscitauit et r'dmūū inuēis corp' r'ineante aia re-
 me paut. bibēs lēserū haustu s' nō solū euasit p'culum
 s' etiā prostratos poculo in vite ipaut statū. **H**ic at ano-
 logēne ueritatis semo festo cū die trāsingrōis in mūne sen-
 tuer s' uississe frui effodē sepulchrū. **I**te in ualedicens frīb'
 būes tūmūlū m'ronē. **D**em tāq' m'culo r'quieuit. **Q**u' actio-
 br'qdā eū omē asserit nec mortuū in sepulchro s' dormiētē
 lare o'cedat. marie pro eo q' illū r'ra sensim ab pmo p'curico
 ad s'ficiē sepulchri o'cedat. et q' f' flatu d'fessentis deorsum
 ad froia puluis ebulliat. **E**x passio. **I**te ut iohēs ut testat-
 heronimo cū usq' ad vltimā senectutem ephesi moraret-
 et vix inter discipulorū māy ad eccliam d'ferret n' plā ūba
 dūc' posset ad quālibz pausa h' dicb't diligite alter utrūq' filio
 li. **T**andem frēs qui erant cū eo amittentes q' semp eadem di-
 ceret. **Q**uerit ei ang' quare sp' eadē ūba loq'is. **Q**ui r'ndit
 q' p'ceptū dñi est et si solū hoc fiat sufficit. **C**ū igit' cēt a-
 uorū nonaginta nouē apuit ei dñs cū discipulis suis dicens
Dem dilecti m'y ad me q' t'pus est e' ut cū frīb' tuis epuleris
 in gultus meos. **S**urgens aut' cepit ne. **C**ū dñs. **Q**uā die
 media hora diei uenies ad me. **V**eniente igit' quā die om-
 uersa p'p'us quēit in ecclia que fuit ip'is noie in hōre fabricata
Et p'mo pullos tantū agens musteā d' oēm p'plin usq' ad
 horam tertā diei allocutus est hortans eos ad p'seuerantiam
 et nūtiāns eis vocatōem suā. **P**ost h' iuxta altare iussit
 fouēā fieri et terram foris eccliam p'gri. **Q**uēdēq' meam ex-
 pandit manus suas e' ad dñm et ait. **I**nuatē ad quūm tui
 dñe ihū ecce uelō grās agens q' dignat' es me ad tuas e-
 pulas inuitāe sciens q' ex toto corde d'siderare te. **O**dor tuus
 gūpias m' extitauit eternas. **E**t nūc dñe quēdo tibi filios
 tuos q' r' m' ecclia d'go p' ap'm et sp'm r'gnauit ap' in ianuā
 vite p'ncepe r'bray nō o'ciat m' et māy extitit nō o'figat me
 s' suscipe me p'm ūbū tui et p'd ad me quūm epulas tuas. **F**erū
 ois plē r'ndi. **I**n lux tāta s' ap'lin apuit una s' hora ut nō
 ferret aspectu

In die innocentii de fuga dñi i egiptū &
vita egi

Quoniam ergo pergerit ioseph nazarethi nescientes
adhuc si hoc oculū dñi et ad herodes parer se ad nere
puerū illū angls dñi an unū diem q̄ herodes pueros occi
deret apparuit in sompniis ioseph dicens ei ut cū puero ihu et mīe
eis fugerēt in egiptū q̄ herodes aīam pueri p̄de velleret. Ioseph
vō euigilās et extitās mīem duxit ei. Ipa vō motinēti sunt
illa mora ortā volēs iter arripe. Cōcussa s̄t em̄ ad hāc vocē
oīa viscerā eorū et ita filii sui stem̄ volebat negligēs mueri
Igit̄ de nocte reperit ire p̄es egipti. Iospice et meditāte ista
et quō puerū dormiente eleuat et opat̄ ipis et hoc diligeret
q̄ multa bona osiderare potes in p̄m̄ negotio. Dñs osidēa q̄
admodū dñs in sua p̄sona tūc prospera suscepit eā et adūsa
Ette em̄ in n̄tate sua magnificatus fuit a pastoribz tāqm̄ deus.
Et parū p̄o cūfuso fuit s̄t p̄or. Dem̄ venientes magi cū plu
rima hōrauerūt et nichilominū in stabulo remanens stabat
inter bestias et plorabat ut qdā hominū filiū. Postea fuit
p̄ntatū in templū quē multū extulerūt symeon et ana et n̄
ab angelo dicit̄ q̄ fugiat in egiptū. Et de multis talibz in
vita sua potes p̄ende que ad nrām instructionē possis
retorq̄re. Cū ergo osolationē hūeris tribulationē exp̄ia
et conuerso. Qñ in eis nec extolli dēmo n̄ frāḡ dat em̄ nob̄
dñs osolationē ad spem subleuādā ne deficiamus. et tri
bulationē ad humilitatē conferuādā ut agnoscentes miserā
nrām sp̄ in suo stem̄ tiore. Item osidera qualit̄ d̄s p̄mittit
suos p̄secutoribz et veracioribz tribulāi. Et v̄e magna erat
mīe et ioseph cū viderēt puerū ihu ad occisionē queri. Qd
em̄ ḡius audire poteant. Erat etiā in hoc tribulatio q̄ in ter
ram longinquā oportebat eos ire quā ignorabāt et per
vias asp̄as cū dēt inabiles ad eūdā. Dñs p̄t inuenturē
ioseph p̄t senectutem. Ipe etiā puer quē portare hebāt
vix erat duorū mēsu et pugnari hebāt in fir̄ aliena pau
peres et q̄ nichil hūeris. Oīa ista sūt afflictionis materia

versus

ci

8

uo

Tu ergo cum tribularis patientiam habe. nec credas a deo p
 uilegium dari quod nec sibi nec mihi tribuatur. Item quida
 benignitatem domini. vides qui cito persecutionem patitur et su
 gatur de terra iustitias sue. et qui benigne cedit fieri illis
 quibus poterat potest in momento profusa e in her humilitas
 et patientia magna molebat sibi vitam reddere nec eum offende
 si fugiendo eis insidias vitare. In quo dedit nobis exemplum
 ut et sic facere conemur. scilicet reprehendentibus vel persequentibus
 non resistere vel de ipsis undecumque expere si pariter eos portare
 et ipsorum furum reddere et quod pro eis orare ut alibi dominus in
 eia doctet. Fugiebat ergo dominus ante faciem serui sui primo po
 no serui dyaboli. Dormabat cum muliere et iuuenis valde et
 sanctus ioseph matrem senex in egyptum per viam siluestrem obscuram ne
 rosa asinum et non militata per viam etiam valde longam. Cum
 ad iter cuius foris sit tunc vel in diere pro eis ac fuit forte iter
 duorum mensium vel plurium. Sed quid faciebatur de victu sancti
 perinde. ubi etiam et quomodo de nocte quiescebat et hospitabatur
 raro enim domos in illo deserto inueniebatur. Conparet ergo
 eis quod labor difficilis magnus et longus est tamen ipse quam puer
 ihu et vade cum ipse et adiuvant puerum portare et seruare in omnibus
 quibus poterat. Non daret nobis videlicet labor pro nobis ipse prout
 agere pro quibus tantus labor ab alijs et a talibus rationes est assumpsit.
 De hac fuga domini sic dicit ananias. Et ex tunc illa her ipse
 tua infancia a persecutorum gladio tuti non fuit. Ad hunc enim
 interdulcia matris ubera pendebas quando apparuit angelum super
 me ioseph dicens. Surge. Surge et accipe puerum et matrem
 eius et fuge in egyptum et esto ibi usque dum dicam tibi. futurum est
 enim ut heredes querat aiam pueri ad prodendum eum. Ideo et tunc
 bone ihu pati cepisti. Non solum autem illam yberationem mite
 pro tulisti sed et mortem in pusillis tuis. quorum multa mu
 lia inter magnillas matris tractauit persecutoris inuentione
 cepisti. Hec ananias.

In cruce domini luce 2°.

In illo ipse osupinatus est dies octo ut circumdaret puer vocatum
 est nomen eius ihesus. **N**o vocatum est ab angelo puerum in vtro co
 capetur. **B**ernardo in sermone. **P**rode utimur dñs mino
 ratio ab angelis et hinc memento ut hodie mirabilia
 aqo audio. **I**am miratus est multo magis angelis q nō solū fecit
 hoīs s; form hz pñcis i; infigit velut quodā cauterio lapi
 mis. **Q**uid est em cūctio nisi siffuitatis et pñi mīdici.
Intē dñs illū quid est siffuit qd cūctat. **R**ōne tñ verū
 es deus de deo pñe hō verū sine oī pñe de vñe mīe.
Quid facitis circumdantes eum. **D**uratis qd si eī posset
 eade illa siffa. **H**assula tuū pñi cap cūctio nō fuit. pñit
 aī illa de pñe suo. **P**er obliuisc pñ filij vñi sui. a nō gñof
 cet eū nisi siffm cūctiois hret. **D**i qd mirū si caput p mē
 bus accipit cūctio. quā tñ m seipō nō hūit mīra. **S**o
 ne et mēbris mīs sepe pro vñi mīmitate alī adhibet
 curatio. **D**olet caput et m brachio fit cūctura. dolent renes
 et fit m tibia tibia. **I**ta hodie pro totius corpis putredine
 cauteriū qdā mīfū est capite nō demq; quid mirū si p
 dignatus nobis est circumdāi pro quib; dignatus est et mori.
Tota siffem mīchi dato est. et totū m meos vñ expēs est.
Idem m alio sermone dñe siffm tñ cūctio puer q nato
 est nobis saluator vocatur. qd videli ex hoc iā cepit opar
 salute mām imaculatū illū pro nobis siffuēn siffes. **S**ic
 qem iā qere est xplamē tur voluit cūctā dñs cūctio.
Propter hoc siquidē cūctio est pñ qd nato propt qd passio
 propt qd passio. mīch hōrū pñer se s; oīa pñer elōe. **N**ec
 m pñe genito nec a pñe cūctio. nec mortuū est pro
 pñe suo mīagis at pñer delicta mīa. **I**dem m a siffmone
Postqñ osupinatus sūt dies octo ut circumdaret puer vocatū
 est nomen eius ihesus. **H**abes hic magnū documētū fidei. hēb
 et manifestū hūilitatis exemplū. **A**d quid ē em cūctio nā
 ria q pñm nec omīssit nec gñatistā. **N**o ipē nō fecit
 etas ipā mīifestat q nō gñatistā multo certio probat pñ
 tris dīntas et mīs mīegritas. **E**t **D**up lī oīa cūctio
 puer agnū sine macula. et si nō eguit tñ voluit cūctio.
Nec vestigiū qdem vñū vñeīs hīs alligaturā vñeīs
 non refugit. **N**on sic mīpū non sic agit puer suas elacōis
 hūane. **C**ribescim; vñeū ligaturam qui de vñeīs
 mīerdu etā gñam gñam. **Q**uē nō pñ argūe de pñe ipē

uic

pccā remediū et uēndiā pite et austerū sū illa nēcitate
 suscepit repulit cultū lapideū in quo solo uersa illa rabi-
 go non fuit q̄ eradēt. Nos eō mūcūdi ad obsecratem
 culpe erubescas agē p̄mā ad extreme demencie est p̄m
 in m̄ uulnera. p̄m in remediā in uēndiā. Qui p̄m nō se-
 rit non dedignatus est se p̄drem reputari. Nos et eē uolū
 et nolū estiam. Ita ne fano est op̄s mediā et nō male
 hūitibz. p̄mo uēo ita ne eger medicamē nō eger si medicō
 Q̄ hōm tūte sibi nō dicam gl̄e s̄ uel tuorencie q̄s q̄m̄
 manū cū tūcidentis adnūter. ip̄s uo parēt q̄ nō rapuit
 eisoluēbat q̄ uēdēt purgatiōis fāce non suscepit delictorū
 Idē uet nos fr̄es cūcidi nāc est et sic nō salūis atipe
 Cūcidi sūne nō hā s̄ spū et uitate. cūcidi nō uno m̄bro
 s̄ toto corp̄e s̄. Licet in ea pte magis in q̄ uidet m̄data
 cūcisiō regnū additū sēuathā qd a malo est et ampu-
 tari dēt vniūsam t̄i occupat carniē. A plāta p̄cis usq̄ ad
 uāc nō est in nob̄ sanitas n̄ est aqua p̄s q̄ nō rabida sit hō
 ueneno. Que est et q̄ moralis cūcisiō mā n̄ quā q̄m̄
 dat ap̄ aplū. uictū m̄q̄ et uēctū hūit h̄is q̄tū s̄m̄. Op̄
 tūne p̄cis cūcidi nos et si flua refecit vniūsa. solum
 tūa hēc paup̄tas p̄m̄ labor regularis obsuatio disciplis.
Auḡ in sermōe uet nos itaq̄ op̄s cūcidi non in carniē s̄m̄
 spū et p̄ciū m̄m̄ uēst uictū om̄e a nob̄ abscondi ut s̄m̄ s̄
 et m̄m̄culat in medio naq̄is p̄ue et p̄uerse n̄t quos lūca
 m̄q̄ sit lūcāra i m̄do ȳm̄ uice q̄tūet. Cūcidi em̄ sicut p̄s
 nob̄is morte ita cūcisiōis nō respuit ut nos in spū cūcidi
 n̄. q̄m̄ cūcisiōis cordis delectatur. s̄ apl̄a dicit in nouissis die-
 bz cūcidiōis cor q̄m̄ et cūcidi q̄m̄ et itū. Cūcidiōis cōda-
 uē et nō corp̄a. 2da in om̄ s̄ est vā plenāia n̄a cūcisiō
 cū in die iudicii q̄tis sit aīe cūcidiōis cūcidiōis exuti mor̄ par-
 to iudicio ad uideā p̄etuo creatoris n̄i faciem aīdā celestis
 ingredim̄ regnū. 3da desiderantissimū temp̄s illa dies oī
 qua cūcisiō celebrat indicat. et iō n̄c ē fr̄es hūm̄ ut q̄ ad
 hō p̄lcherrimē inuatiōis q̄ sūne cūcisiōis et inuatiōis q̄
 a p̄m̄ge. tūc n̄ m̄m̄m̄ p̄m̄c cūcisiōis et inuatiōis q̄
 cūcidiōis p̄m̄tū exācis suble remedia. Depōm̄ s̄m̄ p̄m̄tū
 q̄p̄tione uetere hōiēm q̄ corūp̄t s̄m̄ desideria erroris
 inuēim̄ spū mentis n̄re ut inuēim̄ nouū hōiēm q̄ s̄m̄ dē
 creat̄ in iusticia et sc̄itate uēitatis neq̄ audientes cūcisiōis
 in uno corp̄is n̄i m̄bro nos castigate sufficit credam̄. s̄

male

suscepit

sicut alibi idem moner aplos mudemus nos ab oī labe et iniqua
mōdo carnis et spūs p̄ficiētes satisfaciōne in corde dei seq̄ de
cūctis oī sensu oīq̄ mēbrozū. Et vocatū est nōmē eius
Bernardus a magno et mirabile sacramētū. cūcidi puer et
vocat ihūs. Quid sibi vlt ista queror. Cūcisiō magis nempe
saluādi qm saluatoris et videtur et saluatorē magis cūcidi
debet qm cūcidi. Et agnosce mediatorē dei et homī q ab ip̄
necitatis sue erōdo dūm hūmāna sonat. vna sumus. **Casi**
et muliere si tui fertilitatis fructū sic accedat ut nō decedat
flos v̄ginitatis. **Pāns** mulier si pām ip̄i angelicis laudibz
honoratur. Absconditur in presepio si prodit stella radiā
te de celo. **Hic** et cūcisiō v̄ritatem susceptē hūmānitatis p̄b̄
et nōmē qd est si oīte nōmē glām indicat maiestatis n̄.
Deo quāde at puer q natus est nob et filius qui datus ē nobis
ihū id est saluatoris nōmē accepit. non expōne ut a nobis
possi intelligi. si solliciti at v̄gili eger intentione ut etiā nob
possi eade nōis p̄cipatōe saluari. **Legimus** quippe angelo
miser p̄ante qz ip̄e saluū faciet pplm suū a p̄tīs eoz. Et m̄
dubitant credm̄ et sp̄am̄ qz q a p̄tīs saluat ip̄e etiā a p̄
rupciōibz q ob p̄tā origē et ab ip̄a morte saluāe nō om̄it
tit p̄ attestare q̄ur. Qui p̄p̄tō fit oībz iniquitatibz tuis qui
sanat oīs lāgimōres tuos. **Bernardus** si cāta f̄m̄ se x̄o si illo
oleū effusū nōmē tuū. **Hoc** nōmē ihūs ad instar olei laz
pascit et vngit. est lux ab̄i medicā. **Lux** et p̄dicitur. pascit et
cogitatu. **lent** an et vngit m̄uocatu. Est p̄mo lux. **Quā** p̄p̄tō
in toto orbe tātū et tā subita fidei lux n̄ de p̄dicatō ihū. **Hoc**
demq̄ nōmē corā gētibz et rētibz et filiis isrl̄ p̄tore iussō ē ap̄l̄
et mōstrabat oībz tamq̄ lucernā si cādelabrū. **Pro** hoc nōmē
est ab̄i. **An** non totiens q̄fortis quociēs recordaris. **Quid** eque
mentē cogitantis impugnat. **Ad** ita exercitatos ip̄at sensus
v̄tutes. **Ad** borat. **vegetat** bonos mores atq̄ h̄estās castit̄s f̄
uet afflōnes. **Aridū** est oīs aīz ab̄i si nō oleo isto infudit. **In**
sp̄idū est si non hoc sale odit. **Si** scribas n̄ sapit in n̄ legō ibi
ihū. **Si** disputes aut ofes n̄ sapit nichil si sonat ibi ihū. **Ihesū**
mel in ore in aīre melos in corde iubilū. **Pro** hoc nōmē est me
diana. **Tristat** aliquis v̄m v̄iat in cor ihēs. et in saluat
aīes et eīz ad exortū nōm̄ lūis. **nubilū** oīte diffugit et
aīem mortis desperatō. **Nōne** sū m̄toret nōmē eis m̄tore
oīum resp̄abit ad v̄itām. **Nichil** ita impetū n̄ colubz
aīorem si hic cedat. sanat luoris iolū. **Et** fr̄m̄git luxurie

flum extinguit libidinis flammam sicut ipse avaritiam
totius modestas fugat pruriginem. Diquide cum nois ihesum
horem michi ppono mitis et humile corde benignum sobrium
castum modestum et cum honestate ac fidei officium. et de
ipsum deum omnipotentem qui suo exemplo me faciet et ro
bor et adiutorio. Sumo michi itaque exemplum ab hoc aucto
ritate a potente

In ephra dñi bñardus in sermone

Quoniam natus esset ihesus in bethleheme iude
in diebus herodis regis ecce ab oriente magi venerunt
iherosolimam dicentes ubi est qui natus est
rex iudeorum. Et reliqua. Bernardo in sermone hodie
sicut audimus in lecto euangelii magi iherosolimam venerunt
ab oriente. Abito sane ab oriente venerunt qui solis iusticie
novum nobis ortum annunciant qui letis iudeis totam mundum
illuminant qui secundum universum illustrant. non quod infelix iudea quod
tunc oderat ad fulgorem novae lucis obtinebat. Abito audito
nove regis rex herodes successore suspicatus expavit. Abito nu
m si nuberat herodes si quod iherosolimam civitas dei quod visio patris cum herode
de turbat quibus non minueretur. Abito videte fratres quoniam nocet mi
qua potestas quod caput impium subiectos quoque sue ostendit ipse
tati. Abito iherosolimam plane civitas in qua herodes regnat qui herodiane
sine dubio princeps est malicie et ad novae salutis ortum herode
diana rursus movebit. Abito confido ego in domino quod mihi nos minime
regit. Abito eadem si adesse contingat quod et ipsum quaerit deus. Abito nam
et herodiana malicia et babilonica crudelitas et nascentis
velle extinguit saluatorem et alios pueros ipsi. Abito quid

gimus

en ad salutem pñes. si quis religioſe erit. quicquid ſiſat. q
cūq; repugnat. plane cū egyp̄is puulos iſrlitici gñis necare
conat. pmo cū hēde naſcente pſeq̄ ſaluatore. **Credo** ſi q̄
oſcuſ eſt h̄q; rē ſtudioſo cauebit de reſ. et uēdianū exera
bit am̄ ne filēm eritū ſeruat. **Et q̄tēq; om̄s** **Criſoſtomus**
Quid em̄ uigilaredebat hēdes ſcripturis an nō credebat. **Et**
nō credebat. ut q̄ m̄rogabat. **Aur** ſi credebat. quō ſp̄m̄bat
ſe poſſe interficē illū regem que ſcripturē futurū eē dicebat.
Sic ſt om̄s hoīes p̄dēs m̄q; dyabolū opatur. et cōt̄ ſcripturis
et nō credūt. q̄ hocipm̄ qd̄ credūt p̄ficē nō p̄mittūt. **Id** em̄
credē uitans eſt. v̄q; q̄ nulli p̄t eē occultā. **Id** aut̄ nō credūt
ex tēcatō eſt m̄m̄ia. q̄ ſubiecti ſt opib; eis et m̄ens illoꝝ lib̄a
non eſt. **Deputa** om̄s xp̄iani ſum̄ et ſc̄q; q̄ m̄lū q̄ ſum̄ado
ē et q̄ moriuri ſū et hocipm̄ tñ p̄ficē nō credidit. **Id** et
p̄ficē credēn̄ ſic uicēn̄ q̄ p̄q̄ modū cū ſim̄ de m̄lū h̄q; m̄
m̄cū manſit. **Et illi dicit** **In** bethleem iuda. **Dic** em̄
ſcriptū eſt. **Idem** **Q** m̄felices iudeſſeodem docuerūt q̄ m̄
bethleem naſat. ip̄e qui eſt gubernatur̄ ppli iſrl et ſe nō
docuerūt ut crederent ei. **Hēdes** illis credidit q̄ uēa dīc̄
b; ut p̄ſequeretur xp̄m̄. et ip̄i ſibi nō crediderūt ut ſuſcip̄rēt
Gregorius teſtimōiū profeſt qd̄ bethleche hōrari n̄tate non
dūc̄s ond̄t ut ip̄a eoz ſc̄a et illis fiet i teſtīm̄ d̄p̄natiōis.
et nob̄ adiutorū credulitatis. **Id** p̄f̄o bñ iſaac cū iacob filio
ſuo bñd̄rēt d̄ſignat. q̄ et caligane oculis et p̄h̄ans m̄ p̄n̄
filii nō uidit. cū tñ m̄tū m̄ poterū p̄uidit. q̄ m̄m̄ tū ppl̄
iudaicū. p̄p̄le ſp̄u p̄lens et c̄q; cū de q̄ m̄tū poterū p̄mit.
m̄ p̄n̄ poſitū nō oīgnit. **Et m̄t̄es domū** **Criſoſtomus**.
Videam̄ qd̄ tā glōſā uidētes m̄ p̄uēo ḡm̄ſi ſūt. qui regem
querētes tantū m̄ itineis ſuſcep̄t labore. **Quāq;** uidēit
palatū man̄ morib; ſplendidū. **Quāq;** m̄t̄es dyademate
cōnat. **Aur** m̄l̄s aureo recubent. **Quāq;** puerū aureo et
purp̄ia tuolutū. **Quāq;** aulā regīa dūſis ppl̄is p̄ſent. **Et**
qd̄. **Pandochū** t̄nebroſū ſordidū et magis aialib; qm̄ hōib;
aptū. **In** quo nō q̄tēq; eāt ſerūdē. n̄ itineis n̄tate coactō.
Quāq; eis vix tūcā h̄ntē v̄nā nō ad oīmetū corp̄is ſi ad regim̄
iudicantis p̄ficē. et q̄le poterat h̄c̄e cūp̄etari v̄tor et h̄c̄
m̄ p̄gre oſtūta. **Puerū** p̄m̄e ſordis iſſis m̄uolutū
et m̄ p̄ſep̄ie ſordidore poſitū. quia locū ille ſic erat an

pag. 111. est

140

nam

gusto: ut nec ponedet infantis parui tuemetur. **¶** Nunc autem
relesem regem qui ebat et si nihil regale mucebat: et eo in
sola stelle testimonio genti gaudebat. **¶** Oculi eorum acceptibili
le puerum aspice non poterant: quia spiritus in corde eorum cum terribile
mirabili et praesentes: **¶** Quando **¶** Quod facitis o magi quod
facitis: lactante puerum adoratis: in nigro vili in vilibus
panibus. **¶** Ergo ne deus est iste? **¶** Deo tunc in templo sanctus fuerit vos
cum spiritus in vili stabulo in matris gremio. **¶** Quod facitis quod
aurum offertis. **¶** Ergo rex est ipse? **¶** Et ubi est aula regia: ubi thronus
vbi curie: vbi palatium? **¶** Nunc aula est stabulum: thronus
prostratum: curie frequentia Ioseph et maria. **¶** Quod ita inspicere
facit ut inspicere: ut adoret puulum despirabilem in sua etate
quod paupertate suorum. **¶** Inspicere facit ut fiat sapienter et pre
dicat eos spiritus quod per ea predicant apostoli. **¶** Vult esse sapiens:
fiat scilicet ut sapiens sit. **¶** Qui enim per sapientiam mundum in sua sa
pientia dominum agnoscere non poterat: placuit deus per stultitiam predicationis
saluos fieri credentes. **¶** Nunc tamen erat fides ne scandalu
faceretur ut istud illis se crederet cum tanta idcirco videntur.
In riga citate ubi ipse quoniam querebatur ad bethlehemi vil
la puula digressus: Ingressus stabulum: fuerunt mulierum
panis infantula. **¶** Non illis sordidum stabulum: non panis offedum:
non scandalum lactantis infantia: prout videntur ut
ipse: adorent ut dominum. **¶** Per spiritum qui illos adduxit ipse et instruit
et qui per stellam foris ammonuit ipse in occulto corde edocuit.
Et aperit thesaurum. **¶** Quando **¶** Qui sola obrullisset aurum
videt fortasse potant paupertati miris voluisse consulere ut hinc
mirum ut puulum posset filium educare. **¶** Nunc autem offensus
puerum aurum thuris et miris sine dubio spiritualis oblationis ge
minuatur. **¶** Aurum enim in diebus sedis videtur excellere: quod per
gratum omne nos duos obrullum saluatori: cum pro eis non
ex integro delinquamus: quam haec mundi. **¶** Ita non nunc est ut qui
per terram otremperat flagranti desiderio celestia requi
ramus. **¶** Sic enim offensus thuris odorantem: quo in mirum
ut in apostoli legitur signatur ordo spiritus. **¶** Per spiritum si iusto: et
voluit et non autem amentia a madantis dominum ne auertat
et ipse sua a patris tui nunc est ut non solum patris sed in gratia
has si et carnem ipsam castitatem et subiectas servituti.

Nam qui dixit. **N**isi qui dicit renuntiavit oibz q possidet
nō possit me esse discipulo. **I**de ipse in alio loco dicit. **Q**uicunq
re pō me abneget semetipsum et tollat crucē suā et sequatur
me. **Q**uod exponēs aplis. **Q**uāq p xpi carnē suā crucif
erūt. **Q**uas igitr alas hēat oēs mīa. qtempm mudi et afflic
tionem carnis. nō dubiū qn celos pētrēt et digat sicut mīa
sū in opōi dei. **E**rit ē igitr sacrificiū et acceptabilis oblāo nra
in q cū auro et thure fiat etiā mirra. **C**ue līz amara sit tū
pūalis ē et offeruet corp qd mortuū ē p pccm d ne defluat
q uia purgāt. **P**er aliam viā ruerit s. **G**reg. **M**agna
venēs dīz mūt q in regione suā p aliam viam ruerit
in eo nāq q admoniti faciūt nob pfectō insinuat qd faciūt
Regio quippe nra paradisi ē. ad quā ihū ggnito rediē p viā
qua vels prohibem. **I**n regione em mīa sibiēdo tobediēdo
visibilia seqdo abū ventū gustādo discessio. **H**ic ad eam nūc
est ut flendo obediēdo visibilia qtempnēdo atq appetitum
cūmb i fignādo redeam. **E**go p aliā viā ad mām regiōē
regredim. qm q a paradisi gaudiō p delcā mē discessio ad hoc
p lamenta reuocamur. **amē**

De baptis. dñi dō if. oñas ephie ihōis p.

In illo tpe vidit ihēs ihū venientem ad se et ait. **E**re agnū
dei ecce qui tollit pccā mudi. **M**atth. **P**er ille a galilea
in iordāē ad ihēm ut baptizāt ab eo. **I**hōes at phibet
eū dices. **E**go a te dō baptizai et tu vels ad me. **I**ndeb
at ihē dixit ei. sine mō. sit em dēt nos implez omne m
iusticiā. **T**ūc dimisit eū baptizata autem ihēs q nūc

confestim ascendit de aqua et ecce apti sūt ei celi. Et vidit
 spm dei dndere de celo sicut coluba. et venientem sicut se et
 ecce vox de celo dicens. Hic est filius meus dilectus in quo mihi
 opulatur. **Quartus in sermone** predicabat iohes in deserto bap-
 tismi pntis ppls pnti nō quo cūta amissa delectat. s. quo eme
 daret errantes. **Nā** rmissio ē grē seruabat. **Confluebat ergo** pnti
 ad iordanē desiderio laudari diuersorū copiosissima multitudo
 quorū erat tū scelerati acta vita tā pōta ut eos venēabilis bap-
 tista uiperio sentī oparet. Int hōi hōies ille bntū celestū
 dñs illeq respicit terram et facit eā tremē ipse nō dedit
 hūdis et qeto ad seruuli sui baptisimū ppeare. **Quid dicit**
 tamqū unq e ppls q solo eāt sine pto. **Qd** tūc tredit filiū dñi
 qd putat dñm maiestatis. **valde** qd hūiliat dñm minus ab-
 scondit. s. iohēm latez nō potit. **Nōne** ipse est q p mām
 uterū te nōdū natū nōdū natū agnouit. et q tu hūis clamāe
 nō potuit saltem mēm suā motu exultantis edocuit. **Nē** at
 quid. **vidit** eū iohēs ait euāta uēiente ad se et ait. Ecce agnōdi
 qui tollit pāa mudi. **En** ipse qui purgationē faciet delictorū.
En sententiā nrām purgationē aduēit. **Et** tū p q hoc testidmū
 baptizai uult a iohē. **Tremuit** ille. **Qd** mām ē. **Qd** mām mām
 si tremuit hō nec audz attingē scm dei dñem. caput adorā
 dū angelis reuehōū pntib. tremēdū pncipatib. **Baptizai**
 uis dñs ihu. **ut** qd em. **Aut** qd opo fuit tibi baptisimū. **Qd**
 q sano opo est medīa ē. **Aut** mūdāq mūdō. **Qd** tibi pntm
 ut baptisimū sit nētrū ē. **Itūq** a pte ē. **Et** pntm qd hēs deū
 et equū ille deo de dō lūmē de luce. **Nā** m deo pntm cadē qd
 ne sciat non posse ē. **Aut** vō de mte. **Nā** et mēm hēs ē. **Ugo** ē.
Qd g pntm et ea thē potuisti. q te sine inqate accepit et
 salua integritate pepit. **Quā** maculam hē p agnōsi ma-
 la. **Ego** māt iohēs a te deo baptizai et tu uel ad merā ag-
 ut mām hūiliatio s. nulla opatio. **Quis** em nō hūiliaretur
 hō totā hūi deo. **Sine** nō mād dñs sic em detz nob imple
 oēm iusticiā. **Idem** in alio sermone. **Est** at iusticiā qdā scripta
 et angusta **valde**. **Ita** ut qm cito pede ipse m pāi fūca cadat
 nec pōne se equali nec equalē pposito. **Huius** diffinitio est rē
 dē nūq qd suū est. **Alia** laque ē et aplior iusticiā. **nē** equare
 se pari nec mfidri pōne. **Dicit** em grandis sibi et quib

preferre se equali aut equale plato: ita magne humilitatis est
 infiore se exhibere equali aut equale infiori. maria: plena ius-
 titia est infiore exhiberi etiam ipsi infiori. **Dicitur** enim summa
 intolerabilis sibi est superiori seponere: ita infiori subesse su-
 ma et plena iustitia est. **Videat** nunc quisque quid nunciet hanc au-
 tem qui extollit se: omne quod creditur de a colitur. **Videamus** et
 nos obsecro fratres adimplere omnem iustitiam: ipsa enim est via
 per quam ad leticiam pervenit. **Tunc dicitur** enim **2 Beda** si quis humilitas
 ipsa est quam obsequium comes non desit: quod prius officium expavit humi-
 litas implevit. **Baptizatus** **Bernardus** **videtur** sub baptistena
 mibi caput tremendum patribus: principibus adorandum. **Quid mirum** si
 baptista gremium. **Quis** vel cogitans de ipsa non ore emittat.
Quoniam altum est in iudicio caput quod non sit iudicium: et dicitur quod
 ita humilis videtur quoniam extollit et sublimis appebit. **Dicitur** colitur
1. b. Crisostomus **In** **sermone** **in** **proposito**. **Ipse** spiritus sanctus in colubae suscepit
 qui per omnes animalibus habet cultum est caritatis. **Omnes** enim spiritus iusti
 quod habent servi dei in veritate per hunc et servi dyaboli in falsa
 simulatione. **Hic** enim dyaboli inasuetos et humiles. **Hic** castos et
 elemosinarios et ieiunos et omnem spiritum bonum quem requirit deus
 ad salutem hominum ipsas dyaboli invidiam ad seductores: ut in
 bonum veniant et filiarum offensio fiat: ut simpliciter homines. qui boni vel et
 filiarum dram intelligere non possunt dum querunt bonos dei videtur
 sunt in seductores et dyaboli. **Sola** autem caritas sit spiritus sanctus
 spiritus non potest imitari. **Omnes** ergo spiritus iusticie in impossibilitate
 sola gratia. **Ubi** caritatis dei non invenit nisi in servus dei. **Adco-**
 lio iusticia et testimonium sit agnoscat ubi est spiritus sanctus quod
 modum per gratiam caritatis.

R Ego vos dilm̄ cū **In 14. de ieiunio bñar m̄**
 deuotōe suscipite q̄dragēsale ieiunū **sermone**
 q̄ nō solū abstīnētia omedat. s; mltōm̄gis facinēt.
 nā p̄ deuotōe huc usq; ieiunauit. vñq; s̄o hor tpe ieiunādū ē
 nobis multo deuotō. Si q̄ enī addit ad solū abstīnētia mō
 dū. nāq; nō valde indignū est ut nobis onē sū sit qd̄ etiā pōt
 vniuersa nobis sū. **H**i quid de hīs loquor q̄ hēs in hīc ieiunio
 r̄ū obseruandē o sordēs q̄m̄s extellētiōes hēam̄ in ea durō
 p̄mo et sectatorēs. **C**ūtra dūctōe suscipiēdū nobis ē qd̄ a s̄o
 moysē tāq̄ hēditario iūz tōit. **C**ūto feruē ē aplētōdū
 qd̄ helias ille omedat igneo tūrupta m̄ celū. **I**a dō si o m̄
 dat ieiunū p̄s moysēs et helias q̄m̄s magnū tū aserui n̄r?
 q̄m̄s omedat illud t̄pē x̄p̄s dñs n̄r qz et t̄pē tōndē ieiunauit?
Cū ille nō dicit mōcha s; cristianū q̄ m̄s dūctōe suscipit ieiunū
 qd̄ ē tōdit t̄pē cristī. **D**emq; tāto deuotōis ē nobis
 ieiunū x̄pi ieiunātes exēplū: q̄m̄s cū ē p̄r nos enī ieiunasse
 nō p̄pter seipm̄. **P**ē in alio fūde. **I**n ieiunio q̄dragē
 salis t̄pē t̄pē aduēit qd̄ tō deuotōis suscipiē mōce carita
 tē vram. dñm̄ reor aqualit̄ exponē quo fitū et q̄d modū
 oporteat ieiunare. **D**ñm̄ quidē frēs p̄o eo qd̄ ab ip̄is q̄ h
 titis abstīnētiā: ea nobis q̄ p̄us omissim̄ illiata qd̄ onat. **N**ō
 vō est adonā omissim̄ ieiunio breui ieiunia redim̄ sepi
 nar. **G**ehēnā q̄ meruim̄ vbi nulla vñq; tibi ē consolandē
 nulla t̄m̄ing nulla: vbi guttā aq̄ dūces postulat et accipē
 nō meretur. **B**onū est ergo et salutare ieiunū quo redim̄
 t̄ etia supplia: dū remittit̄ hor mō p̄tā. **N**ō solū at̄ ablu
 tō est p̄dōr s; extirpatio viciōrū. nā solū optinet veniam
 s; meretur grām. **N**on solū delet p̄tā p̄tā que omissim̄ s;
 et impedit futā que omutē potāim̄. **D**icit vñ ad hūc
 qd̄ facile capiat sepi in fallor expti. **I**eiunū o s̄o deuotōis
 et fiduā donat. **O**ro vñq; impetrat ieiunādū: et ieiunū
 q̄ grām p̄mētur orādū. **I**eiunū o s̄m̄ roborat: et o s̄o fā
 fiat ieiunū et o s̄o r̄p̄tāt. **G**reḡ in om̄i. **V**ñq; frēs
 p̄m̄ m̄q̄tū vñq; suppetit carne materet et aq̄ de s̄idēia
 affligat omutas t̄pēs h̄tē fiaat: ut vñ pauli vorem
 hostia vñ fiaat. **H**i nō sibi eandē abstīnētia credat solū
 posse sufficē tū p̄phām dñs dicat. **N**ōne hor ē magis ieiunū
 fr̄gē esurienti panē tuū et egenos vagosq; in
 duc in domū tuam. **C**ū videris in dūm op̄ri eum̄ et

ieiunādū

qd̄ elegi

et carnem tuā ne despicere. Illud ergo ieiunū deo apbat
qd an eis oculos manū elemosinarū leuat. qd cū prīmū di
lecte agit qd ex pietate agit. **H**or ergo qd tibi sub hīs ali
lūgie. ut oī caro tua affligit. in egentis propter caritatem.
Hinc etiam dñs p pphā dicit. Cū ieiunaueris et plāgeris
nūq ieiunū ieiunastis in. Et cū qd dicitis et bibistis nūq
nō vob qd dicitis et vobis metipis bibistis. **H**ibi em qd dicit
et bibit qd alimēta qd corpis qd sē cōla donā conditōis sine m
digentibz pcpit. Et sibi quisq ieiunat sicut q sibi ad tēp sub
trahit nō paupibz tribuit. s. ventri p modū offēda aucto
dit. **H**inc p iohel dicit. **B**asificate ieiunū. Ieiunū quippe t
sificare est aduētis hominū alijs dignū deo gñitā carnis
ōnde. **C**esset ira. sopiāt iurgia. **I**ncassū em caro attēritur
si a prauis suis voluptatibz animū nō refrenet. Cū p pphā
dñs dicit. **E**cce in die ieiunij vti tūcitur volūtas pēstra.
Leo p m sermōe. **I**ē in sola abstinentia tibi stat mī sūma
ieiunij aut firmose corpis estā subitū nisi mēs ab īqūitate re
ueret et ab obīctatiōibz lingua cohibeat. **S**irgo nob cōdō
moderanda libtas ut etiā alie cupiditates eadē lege fruar.
Cōsuetudis et pacis patris et tñ quillitatis eadē lege fruar.
Exclusa oī gñitāde vītorū pēritas ē nob optinēda vīnū.
Par parū mētū fortitudo donde culpās negligē gñitāde
obliuisti assuescit mīurias. nūc fidelis animū p arma iūsti
cie ad exercitū se exēcat et sinistris ut p glām et ignobilitatē
p infamia et hōm sequāq gñitū nec laudes mīlent
nec obprobria defangent. **Q**uando m sermōe volo at amōi
tos ē frēs meos ieiunū hor obseruadu nō ab eis tñ si
ab sibi. **I**llecebris carnis et vniūsa corpis voluptate pīq
nō ieiunādu est lōge amī a vicijs qm a vicijs. **D**e m alio
si gula sola petant. solaq ieiunet. et suffiat. **H**ic vō pīuēt
et mēbra tēti cur nō ieiunet et ipā. ieiunet qd oculū qd p
data est aliam ieiunet auris. ieiunet lingua. ieiunet manū.
ieiunet et alia ipā. Ieiunet oculū a curiosis aspētibz et omī
pētilācia ut bñ hūiliatō coarctatur in pīma. q male liber
vagabat in culpa. Ieiunet auris neq prurēns a fabulis
et mōribz et qm gñitāde se et ad salutē mīne pīnētia.
ieiunet lingua a detrahē et mīnūmāde. ab mītilibz vā
nis atq scurrilibz vbiis. Ieiunet manū ab onosīs signis
et ab opibz oībz q nō sūt impata. **D**i mīlōm gñis aīa ipā ieiunū

a bonis et ipsa voluntate sua. Item sine ieiunio hoc cetera a dno
reprobantur sicut scriptum est. Et in diebus ieiuniorum vocem
iustitiae vestre inueniatur.

De temptatione dñi

Tempe quidem o aia xpiana t vigiladu cōtra salutis tu
e adūsariū fuit ne ullo parēt loco temptatoris insi
dis. Et mō tibi maior cautio et sollicitior est assume da
prudētia. qm̄ idē hostis tuq acrore sēuit munda. Nūc em̄
in toto mudo p̄tās ei atique dñationis aufitur et mūa illi
captiuitatis basa rapuit. Denūciat atrocissio p̄domi a
p̄lis om̄i nationū om̄ibz ligaturū et nullū iā gē gēg
hōm̄ ip̄e qd̄ nō iā tirānicis legibz reluctet. Item em̄
expoliari hostis impius furor. et nouū querit lucrū q̄ ius
p̄didit atiquū. Captat indefessio et pulgil si quas requit
oues a sacris gregibz negligēdas euagātes. quas p̄ pro
clina voluptatū et p̄ deuera lurrē in dulsorio moris in
ducit. Inflāmat itaqz nās. natit edia. atit cupiditates.
irridā op̄secā. mītat gulā. Quē em̄ temptare non
audeat. q̄ nec ab ip̄o dño mō ihū xpō conato sue fraude
abstīuit. Nā sicut ewangelica p̄p̄tate patet historia cū
saluator n̄r p̄o id̄ dīcū noctūqz ieiunū infirmitatis
n̄r recepisset esurient gauisus dyabolo signū in eo passi
bilis atqz mōilis inuenisse nature ut exploraret potētiā
quā tēbat. Si filij n̄qz dei es dic ut lapides isti panes fi
ant. Exet in om̄i. Sciendū qz temptatō t̄bz modis agit
suggestiōe dīcāde et ofensu. Et nos cū temptam̄ temp
tamur plurimū t dīcādem aut etiā in ofensū labimur qz
de carnis p̄tō pagari in nobis gerim̄ unde etiā etiam
nā tolerāma. Des id̄ q̄ in utroqz t̄bz incarnatō in mūdū
sine p̄tō ueniat. nichil graditūis infemetips tolerabat.
Temptari ḡo p̄ suggestiōis potuit. s̄ ei9 mētē p̄tā dīcā
tio nō momordit. atqz idē oibz dyabolica temptatiō foris nō
into fuit. Et si ipm̄ ordinē temptatiōis qd̄ aspiciamus

pensamus quia magnitudine nos a temptatione liberamus.
 Antiquus hostis olim pium hominem pntem in eum in eum
 temptationibus erexit quia hunc vix gula vana gloria et auaritia
 temptauit. si temptatio firmum quia sibi eum consensu subdidit.
 eisdem modis a se 2o homine vixit quia pium hominem se vixisse gloria
 batur ut a magis cordibus ipsi aditum capto erexit. quoniam nos aditum
 inuissus tēbat. Inuissus dicitur enim dyabolus apud seclera
 heretia extensa hōe si oem mundum ut qui euasit de retributis
 gula inuadat vana gloria et quicquid euasit de retributis
 vana gloria inuadat in reia auaricie. De his autem tribus inuissus
 qui ad psum euasit. et si euasit. nō integer si omnia euasit.
Deus in omni est frater km quod in hac temptatione omnia
 asideare deum quod de temptatione a dyabolo dñs facit eloquium
 cepta inuadit. et quod eo vbo quod erat temptatoris suū inuissus in a
 bissu potat dicitur sue pante potencie nō ondit. Solo dñe
 facere precepta inuadit edidit dñe nobis sue pante pber
 exempla ut quoties a psum hōibz patim ad doctrinā erat
 murpocus qui ad vndeam.

De passioe dñi bñs sup carna

Fastidulo inire dilecto meo me vbea mea amozabit
 ad p mirā amarissimā vix aromatis spem quod car
 ena d'facto cadauera conditum. in passio vni d'figit
 ad alio me vbea. ius loca cordis agnosce. Tu quod si sapis
 a mirabilis ppe prudēcia atqz hūc inire tā dilecti fastidula
 de principali nu pectoris nō ad hora panceris auferri. Amā
 ra illa oia que ptilit pro te sp in mēoria reuocet et assidue
 meditatione reuoluent quo possis dicitur fastidulo inire

eius fabricarentur pedes. cum sit extendet in ligno crucis ut
diminuerentur omnia ossa eius. et fortissimum illud pugnat
quod custodit istud undique foras foraret. cum foderet manus
eius et pedes sit agnus ad occisionem ductus sit. et tunc omnis terra
tondente non aperit os suum ad usum preem murmurans a quo
missus fuerat non ad usum gratie humani. pro quo non rapuit exsolueret.
non denique gratia ipsam periculare sibi ad pro tanti beneficii
tunc tanta mala recipiebat. Nam modum ipsum si diligenter atten-
das. non modo miram agnosces. sed et humile corde. et quippe in hu-
mitate iudicium eius a sublatum est cum nec ad tantas blasphemias
nec ad falsissimas que sibi obiebat omnia respondet. Dico magis cum et
non erat asperus non spem fore pre filijs hominum. sed obprobrium hominum
tunc legem et nouissimum virorum. Plane virum dolorem adeo prae-
fatus et humiliatum. ita ut non esset spes neque decore. Nouissimus et alius
filius humile et sublimis. Obprobrium hominum et gloriam angelorum.
Nec illi sublimior. nec illi humilior. Denique spiritus illius est qui
bruis saturatus est morte turpissima condempnata est in seculum
reputatus est. Nichil ne meher uel ista humilitas. que hic habet non
primo que tam est ultima modum. Denique si maxime causa ipsa omni
dat. mirum caritas est. propter nimiam enim caritatem sua que dilexit
nos deus ut seruam redderet. non pro filio non sibi filio ipse peperit.
De nimia et quod si mensura credidit. modum si par plane preem
nec unius sit. maioris magis caritatem nec habet qui ut animam suam
quis ponat pro aliis suis. Tu maiore humiliter donec ponas eam
pro timidis. Tu enim adhuc es magis pro morte tua et tibi resiliat
sumus et patris. Ex horologio etne sapientie Discipulus O si posse
omni oculorum vides effunde lacrimas. omnia linguarum motu
et flebiles voces habere. ut passiois tue tanto est efficacia dare
repende vices. Papa Nemo melius passionem nec repperit
vices quam qui non vixit solum. sed etiam factus pro seque est. Cum
etiam stigmata sancte crucis iugiter in suo portat corde se met
humiliter ostendo vestitus. prospice ubi calcans adusa non fore
fatis. Dico quod nec tibi tot lacrimarum vices quot aqua se qu-
gures coram me tam est esse acceptabiles quam etiam lacrimae
et afflicti passionis praedictas amabiles et grates coram deo et
istat. Aur ipse oculos tuos ne videant nocturna. auribus tuas
ne audiant vana. pro dulcibus sument amara. corporis tui si
fluas et mordicatas amone delicias. cordis tui pacem et quietem

et

superior

humili

in solo deo requies octas tribulationes gaudent suscipias
mala illata patient sustineas. et despirabilis ab oibz videri
occupas. **Q**ueste voluntates tuas in oibz frage. et occupas tu
me tue ob amore saluatoris pro te moriens uigile morificat.

Dōm palmaze

Medior dei et homin hō xpūs ihūs. **D**eda q p salute
gnis huām passurū de celo dūderat ad tūc appro
pinqūare hora passiois apm quare voluit loc pas
sione ut etiā p hoc clarescet qz nō multo s sponte patet
In asino venire et a turibz laudari et iter appellari voluit
ut etiā p hoc erudito quisqz agnosceret xpm ēē crīstū quē sit
illo venturū pphā olim pmissa significauerat. Ante quinqz
dies pasche venire voluit sicut ex iohāne eūāgelio didicimz
ut etiā p hōc ostēdet se ēē agnū īmāculatū q pccā tollit
mūdū. Agnū quippe paschalis cō īmolādo pphs isrl ē ab
egiptia seruitute libēatū an quāqz dies pasche id est luna
domū īferri. et quartadecīa luna ad vespū īussū est
īmolari. signū quī nob suo sanguīe redempturū alit quīqz
dies pasche id est ē hodierno die magno p̄cedentū sequē
tūqz p̄lōrū gaudis ac laudandē dedurū vēr ī tēplū dei.
et erat cotidie decens ī tēplo. **Q**uārdā ī sermone n
Optē processio passio quātā ē. v̄r discamz ī nulla lēnā
hō seculi hīc fiduciā. fāctos qm extrema gaudy luctū omīgat.
P̄terea nō sūmz stulti ne occidat nos p̄ prosperitatē m̄ā.
p̄ ī die bonorū nō ī memores sūmz malorū et cōsū. **I**st
em m̄rtū est p̄is sctm sctm nō sctaribz tū sctā spūalibz
vīrū. **Q**uī et dñs ī passioe sicut p̄ctam ita et processioē
hūilitatē exhibē curauit. In illa em tāqm ovis ad occisioē
ductū ē et quasi agnū totā condēte obmutuit et nō ap̄t
os suū. **Q**uī p̄ter nō gminabat sed magis orabat dīcē.
Nat agnosce eū qz nesciūt quid faciūt. In processione

aut quid? Parabat sese ipse ut errent omnia ei nec enim latebat
 quod nouerat quid esset in homine. propter quod et ipse patitur non in car-
 ribus aut in equis non in frenis argenteis aut sellis auro ter-
 tis sed humilis aselli tergo sedens apud uerba suppositus est
 ego de praefatis finis regionis fuisse non credo. Sed quid fuit
 quod processione hanc voluit? quod mori futura non erat passio?
 forte ut amarior esset passio: quam processio prore praeresset
 si. Ab eodem enim populo in eodem loco et ipso tempore paucissimis die-
 bus dictum impossibile primo cum tanto triumpho suscepto per ea
 crucifixerunt. Quod quoniam difficile est tolle tolle crucifige eum. Et
 benedictus qui uenit in nomine domini osanna in excelsis. Cum difficile
 rex esset et non habemus regem nisi cesarem. Cum difficile
 in uirentes et arborum flores et spem. Cui prius prosperebatur
 uestimeta aliena. ecce suis exiit et foris mittit fidei. De
 tibi amaritudo praedicti modum propter que soluenda tanta ama-
 ritudo est nostra.

In die sancto pasche

Quoniam igitur ipse in finem debellaturus intraret et
 chorus angelicus ante faciem eius posset principem tolli per
 peritum fratrem populum qui tenebatur in morte captiuus uoce la-
 cinabili clamauerunt. Aduersum desiderabilem quem expectabam
 in tenebris ut euntes hac nocte uirgatos de claustris
 de matris uocabatur suspiria. te longa latet requiebat lameta
 Tu frater es spes desolatis magna consolatio in tormentis
 Alleluia. Ex opendio Adia christi per mortem dandam ad

inferni sine ad limbo ad liberatione eorum q̄ xpi membra q̄
 stantes de h̄o s̄d̄o r̄s̄s̄c̄it. **D**rabolo em̄ dū māḡ m̄ eū exte
 dit in quo nichil un̄t̄ hēbat. m̄ro m̄ alijs am̄s̄it p̄tatem.
 libavit aut̄ cr̄sto om̄s̄ illos q̄ m̄ti s̄m̄ eē capaces pote
 rat s̄unt fuerit s̄ci p̄es q̄ nō p̄t̄ reatū p̄sone s̄ p̄pter
 reatū nature detinebatur. **C**apnati at̄ m̄ti h̄o capa
 ces non s̄unt nec p̄uuli in limbo q̄ de corp̄e xpi non s̄t̄
 del p̄ fidem uel p̄ fidei sacramētū. **3^a** die cr̄sto r̄s̄s̄c̄it
 it a mortuis r̄s̄s̄c̄it ego corp̄o nō tale quale p̄us h̄at s̄ m̄
 passibile et m̄orle. **C**aro em̄ xpi q̄ in n̄tate floruit et i
 passione d̄c̄dit. p̄ gl̄os̄a r̄s̄s̄c̄it et r̄s̄s̄c̄it. **T**ūc em̄ leo m̄
 tūc s̄m̄ suscitauit. tūc s̄onab̄ de ventre t̄m̄ ille s̄. **E**xu
 tūc s̄ap̄son tulit p̄os̄ tū possib̄ s̄us. **T**ūc p̄m̄s̄c̄it et gr̄a
 n̄i frum̄et̄ q̄ r̄ades m̄t̄r̄a mortuū fūc̄t. **Greḡ Tōm̄**
Dicit in sacro eloqui o s̄c̄a s̄c̄o r̄ū uel r̄ant̄a r̄ant̄a p̄ s̄m̄
 magnitudine d̄c̄t̄. **I**ta h̄ festiuitas r̄t̄ p̄t̄ d̄c̄i solēntas
 solēntatū. **E**t h̄at quippe solēntate exemplū nob̄ re
 s̄s̄c̄it d̄c̄t̄ est. s̄p̄as celestis p̄t̄e ap̄ta 2. et s̄c̄a s̄m̄
 regni iā p̄s̄p̄s̄ib̄lis gl̄a. **P** h̄at el̄a q̄m̄us in t̄r̄a quā
 lutatib̄ s̄m̄ tū ap̄t̄ m̄ferm̄ claustrū tenebatur ad pa
 diū amena deducti s̄ūt. **Q**uā an̄ passionē d̄c̄t̄ in r̄s̄s̄c̄it
 d̄c̄t̄ s̄m̄. **S**i exaltat̄ fūc̄o a t̄r̄a: oīa t̄r̄a ad m̄e.
Quā em̄ ad se t̄r̄at̄ q̄ de el̄is s̄us ap̄t̄ m̄ferm̄ nullū
 d̄m̄s̄ r̄l̄quit. **V**n̄ et r̄t̄ em̄ p̄ oīes d̄c̄t̄. **E**go mor̄s̄
 tua o mor̄s̄ mor̄s̄ tuus ero m̄ferm̄. **Q**uā em̄ in el̄is s̄us
 fūc̄it oīd̄it mort̄. mor̄s̄ mortis erit̄. **Q**uā uō ex m̄f̄io
 p̄t̄ abstulit et p̄t̄ r̄l̄quit. m̄m̄ordit m̄ferm̄. **A**uḡ m̄
 t̄m̄. **N**on quēo f̄c̄s̄ h̄m̄ q̄ m̄te capio p̄ferm̄
 et cord̄ letit̄a m̄c̄i ligua nō explicat. **H**oc at̄ nō solū
 p̄ator q̄ cupio narr̄e q̄ s̄c̄t̄. s̄ em̄ vōs̄ m̄c̄i pati
 m̄ p̄s̄ exultat̄es in ḡs̄t̄a q̄m̄ in eloq̄e p̄ferat̄is. **V**ider̄
 in h̄c̄ dies lucidior eē. sol̄ m̄do clarior illuxisse. **A**stra
 quoq̄ oīa uel elem̄ta letari q̄ p̄at̄m̄ d̄n̄o ap̄t̄ lūm̄e r̄e
 t̄r̄axerūt. et noluerūt creatorē s̄m̄ asp̄t̄ r̄uāf̄i. **E**t
 t̄ n̄t̄ victorē illū et ab m̄ferm̄ r̄s̄s̄c̄it nouo clari
 tatis s̄ue p̄sequunt̄ obsego. **Q**uā maria uō m̄m̄ d̄m̄ m̄
 t̄ om̄s̄ mulieres p̄cipatū t̄r̄ita t̄ r̄is̄ h̄c̄ dies om̄ d̄c̄t̄
 m̄t̄ est. **Maximo** **R**es̄s̄c̄it xpi d̄f̄uēt̄is est v̄ta uel

dies

A fortu

113ab

peccatoribus. scis est gla. **O**mni ergo creatura ad festiuitate
resurrexerit xpi dauid sancto iurat. ait em exultandi in hac
die qua fent dñs et letandi. **S**i dñt qqs. si in hac die gratia
est. hñs utiq; gratulandi est quos dñs ipa opletur. **T**elu.
aut et tartara extra hq mundi diem se ostituta. **C**ulo. q
pñt ea elemta ad festiuitate hñs diei vocat. q hñs diei
ambitu no gñetur. **S**i her dies qua fent dñs petrar oia
vniusa gñet celu thym tartaraq; opletur. **I**n resurrexer
tua o xpe elemta oia glantur. **N**am et sole xpi arbitrio
eē in hac die clariore solito. **N**at est em ut sol in eis sur
rise gaudeat mto passione qdoluit. et tñm bonq miser
sicut tñt obstruit est ad aegras sepulture. mō choruset in
resurrexerit obsequi. **I**gitur fñs omis in hac die dñm exultat.
Nullo se a o leticia pñtū oñia subhat. **N**ullo a pub
lias votis delictorū sarina ruoretur. **E**tñ pñtū in hac
die de indulgentia nō det despare. **E**st em pñtū nō pñtū
Si em latro paradisi meruit. cur nō mereat ueniā pñtū.
Et si illis dñs cū crucifigit miser multonigis hñt miseratur
cū resurrexerit clariore em ad prestādū solet eē ut ipi scñs
leta victoria. qñ adicta captiuitas. **P**er uero dñm
Dicit leo de tribu iuda. uincit plane maliciā sapia dñm
qñs a fine usq; ad fine fortiter. et dispones oia suauit
pñtū promessuauit michi. **D**icit iudeorū blasphemias in pati
bulo. fortem armati in atro alligauit. et de ipō mortis in
pñtū triumphauit. **U**bi em fñt obprobria tua iudee. **U**bi fñt abu
te uasa captiuitatis tue. **U**bi est mors victoria tua. **C**onfiss
est calūniator. raptor spoliatus est. noui genis potencie
hattenq; uictoriosa mors obstupescit. **Q**uod tu iudee q pñtū
an cruce agitabas caput tñm sacilegi. **Q**uod sacri caput hñt
cruce. **O** uenena lingua ubi malicie. sñm nequa. **Q**uod oñia
ne hñt uidet ut dñdar si rex ē et nō magis ascedat. **P**ñtū
q rex ē titulu. **I**gnō nō deserat uga mpm nō deponat quo
mimū mpm si hñtū eis sicut pñtū ysaias. **P**ñtū m
ique quid cogitas nō nbi occasione subiacende nob. **E**se
uerāne q sola coronatur. **I**ro fñt obmutescē pñtū
linguas osolantiū pusillanimes et dicentiū singulis. **T**ulo
cū tñm ne deserab. **Q**uod sine dubio sequeretur. si respondē
possent q rñt dñt. **I**nterī paciam nigis exhibet

utilitate omnē dat. obiam implet p̄finit caritate. **H**is nepe
 virtutū gēnibz in oīz cōmuna crucis ornātū et ē s̄ceminētor
 caritatē a deitibz obia. p̄aia a sinistris. adu virtutū hūilitatē
 in profūdo. hūis dotant trophēa crucis ofumano dñe pas
 siois cū ad iudeoz blasphemias hūilit. ad iohēa p̄gentē
 cū inq̄ligus. clausē extus p̄geret. **N**ā et caritas in eo p
 fā est q̄ pro amīcibz aīam posuit. et obia ofumā cū inclato
 capite tradidit sp̄m factō obediēs usq̄ ad mortē. **H**is spoli
 arē donbz hē puare glā p̄ fatagebat etiam q̄ dicebat. **S**ir
 isrl̄ ē dñs dat de cruce. **I**n passioē **S**uēdū q̄ p̄ magis in oīz
 vtilitates n̄as ip̄e s̄sūrit. **E**t em ei s̄sūrit op̄ans
 iusticia iustifica p̄p̄oz. docēs nouitate mox. gñans sp̄em
 de receptioē muneris adoz. et cāns s̄sūritōem oīm. **D**e p̄a
 ad iohē m. traditū ē p̄ delicta m̄a. et s̄sūrit p̄ iusti
 ficatōem m̄am. **D**e x̄o m. s̄sūrit xp̄is s̄sūrit p̄ glā
 p̄finita et nob̄ in nouitate v̄it ambulans. **D**e t̄a p̄ua
 petri. **C**ui p̄pter magnā misericordiā suā resuscitauit
 nob̄ in sp̄em v̄it p̄ resurrex̄oz ih̄u x̄pi a mortuis. **D**e c
 p̄a cōmū r̄o **C**risto s̄sūrit a mortuis p̄uicē dormiē
 cū quāq̄ p̄ hominē mortis. et p̄ hominē s̄sūritō mortuoz.
In op̄endū thes. **D**ñs probauit s̄sūritōem suā ē v̄e
 am p̄no p̄ angelos q̄ nō m̄cūt. **M**at̄ xxi. R̄ndet at
 angelos dñe mulieribz. **I**te probauit p̄ m̄itos quorū valdis
 s̄mū testis est **M**at̄ elis. **E**re quidā de custodibz v̄it
 in ciuitatem. **I**te probauit nō arte magica s̄mū et hoc
 p̄ q̄mestione. **P**robauit etiā nō ē fatascia et hoc p̄
 t̄atū probauit eā in eodē corpe quo passus et hoc p̄ ostētiōē
 citatū. **P**robauit eam in corpe fuisse gl̄ificato v̄ito de
 tati. et hoc p̄ m̄gressū in domū ianuis clausis p̄bauit eā
 dñe resurrex̄oz suā multis appinōibz. **A**pparuit em iust
 die s̄sūritōis quicūq̄ s̄. **M**arie magdalene **I**oh̄e et **M**ul
 eribz. **M**at̄ vltis **P**etro si nō m̄uit modō luce v̄lōdis
 cipulis entibz in emans **L**uc in fine. **D**iscipulis ianuis
 clausis q̄ thomas nō fuit cū eis. **I**oh̄ x̄o. **D**e hūis appinō
 b̄ et alijs v̄ide in passionali. **B**nar. q̄ in finē. **C**uiq̄ p̄
 lamta p̄mē nō ad art̄ carnales ofolacōnes r̄dit s̄ m̄si
 quā dñe m̄scatōis excedit et m̄greditur nouam
 quā dñe d̄uotione et gaudū in sp̄i s̄o nec t̄a op̄ūit
 p̄itoy r̄cordatōē p̄d̄y. q̄i delatū m̄dū et m̄fla
 matur desidēcia eternozū finiorū. **I**te plane est

plena est qui in xpo resurgit. qui pascha celebrat. q̄ festi-
nat in galilea. vos ergo qui confiteri xpm xpo q̄ sur-
su se querite ubi xpus est in dexta dei sedes que fuisse
se sapite nō q̄ si terra. ut q̄ admodū xps resurrexit a
mortuis p̄ glām patris. ita et vos in nouitate vite abules-
tis ut a seclari leticia et cōsolatione mudi p̄ opatione
et tristitia q̄ s̄m dñi est ad d̄uotionē suam et sp̄itālē
vos hisuz gaudeatis exultationē. **Gregorius** in om̄e
Ecce fratres paschalia solennia agimus s̄ ita uiuendū
nobis est ut pueniamus ad eterna festa merzamus. Quā
scit q̄ta q̄ temporalit̄ festiua celebrat. Curate q̄ hīs
solennitatibz inter estis: ne ab et̄na solennitate sepa-
reant. Quid prodest interesse festis hōm̄i si deesse aringat
festis angelorū. Umbra uenturē solennitatis est
solennitas p̄ns. Idcirco hāc annue agimus ut ad illā que
non est annua sed continua pducamur. Cū hec statu-
to tpe gerit̄ ad illū desiderū memoria offitatur. **Bea-**
tūtur vram fr̄es mores q̄ corrigite. **Is** qui multis resur-
rexit ex morte qm̄ districto uciat p̄uolūte.

In asseruāone dñi b̄nardi in sermōe de festo

Sollemnitatis ista lēni glōsa ē et ut dicā gaudiosa:
 in qua singlīs xpō glā et nobis lēntia spēcialis
 exhibet. **C**ōfirmatio et adimpletio ē fluguarū so-
 lemmitatū. et felix clausula totius iūctis filij dei. **E**t om̄i
 dīr ip̄e est et q̄ ascendit hodierna die sī om̄s celos. ut adim-
 plet oīa. **I**ā em̄ cū se dñm unūscorū q̄ se in fīa et in mā et
 in inferno p̄bass. nō r̄stabat n̄ ut aeris et celozū se dñm ēē
 argumētis sibi bel ite potioribz app̄baret. **E**t op̄atio. **E**nta
 ascensionē om̄i sē aqua q̄siderāda q̄ cūstabat ascensionē
 et colligūtur ex officio. **P**rimo ut dicitur luce xxiij. **E**duxit
 om̄s discipulos suos foras in bethaniā. ut in ip̄a eductione off-
 no sceret h̄ se nō h̄re manēre citatem. **S**ed at̄ in bethaniā
 in eduxit eos p̄us qz interpretatur domus obis. sicut qz p̄ obis
 opa trāsuntur cōt̄ ad celestia. **P**ost hoc trāsire fecit eos
 in montē olivariū ut p̄ montē intelligatur em̄inentia in
 contemplatione. **P** olivās at̄ p̄guissimū pectoris devotio.
Plūg em̄ p̄q̄ ista non restat nisi salto aīe in celū. **A**t ut
 ait lucas act̄ p̄o. **V**idētibz illis elevatus ē ut scz desiderū
 vēdendū ad ip̄m excitaretur in eis. **I**tem nubes suscepit
 eū ab oculis eorū. p̄ umbra nubes significatur qz in hoc
 mōdi corpore ih̄m in altū videri nō possumus. **I**te elevatis
 māibz fēbat in celis. **R**evolvit at̄ manū p̄p̄ duo scz ut suos
 p̄i offerret et inimicos māū alie tr̄acta p̄ticeret. **I**te
 bñdixit eis ut eos ab hoste muniret et bonis celestibz
 p̄tizeret et auget. **B**ernardus in sermōe. **Q**uo putatis
 fīzē gñtā et qualis dolor et rior n̄ r̄p̄leat aplura p̄fora
 cū eū videret a se tolli in aera nō scalis neqz fūmibz suble-
 vātū et si angelico comitatu obsequio nō t̄i fultū auxili-
 o s̄ gradientem in multitudie stratis sue fortitudie. **I**m-
 plētū est qd̄ eis dixerat. **Q**uo ego vado vob̄ nō potestis
 venire. **Q**uorūqz em̄ r̄tatiū isser eū in dñm sibi lēter se q̄
 rent sicut petra qm̄ fecit cū eo etiā subm̄gendi m̄taret
 mare. **S**ed hac sequi nō poterat qz corp̄ qd̄ cor̄ r̄p̄tatur
 aggravat aīam et dep̄imit r̄tēna in hitatio sensū
 multā cogitantem. **D**olor ḡo nimis erat qz videbat il-
 lū p̄t̄ quē oīa r̄lūq̄at a suis sensibz et aspectibz attelli.
 ut non possint ablato a se sponso sp̄si filij nō lugere.
Et mox qz expham̄ r̄lūquebatur in medio videorū nō dū
 ofn̄ mati brute et alio bñdixit ergo eis ferebat in

celis forte cōmissis illis singulis mīs visceribz cū mīscōs sū
 os et paupem scolā suā reliquat n̄ q̄ ibat p̄re eis locū
 et q̄ expediebat ut p̄sūa eis subtraheret corpale. **Cū**
 felix qm̄ dū est processio ista ad quā n̄ ipi apli dūm sū
 vūt admitti. tū et q̄arū scām et celestū vītū rūph alī pō
 pa deducto ad p̄m sedz adextre dī. **Sūt** vō adimplem̄
 oīa q̄ nato ē mī hōies. cū hōibz q̄sātq̄ ē. ab hōibz et p̄hō
 bz passq̄ est. et mortuq̄. resurrexit. ascendit sedet ad dext̄ā p̄m
Benedicimur a p̄sallentibz angelis et exultantibz scīs et ob
 et dū angeloz hōm̄ sī celos celoz ascendit et sī p̄enat
 vītorū vīā p̄tāte angelice volauit sedetq̄ ad dext̄ā
 tanto melior angelis effectq̄ quā differētia p̄e illis formā
 est nomē dignitatē. **Ih̄s** iugit vltimū benignissimē p̄e ad mī
 te mī dīfina quā suscepistis ut p̄ hūilitatem ad sublimitatē
 ascendatis q̄ ē hec et n̄ alia p̄ter ip̄am. **Q̄** ali vādīt ad
 potē qm̄ ascendit. q̄ sola ē hūilitas q̄ exaltat. sola q̄ dūgit
 ad vītā. **Cristq̄** em̄ cū p̄ naturā dīnitatis nō h̄et quo c̄esse
 ret vel ascenderet q̄ ultra dīm mīdū est. p̄ des̄c̄sū quō c̄esse
 ret mūit. **B**enigns m̄m̄ nari pati mori nē morerem̄
 m̄cū p̄ qd̄ et ob exaltauit illū q̄ surrexit ascendit sedet
 a dext̄is dei. **Vade** et tu fac sīlī. **Sed** em̄ ascedē potēs
 nisi des̄c̄deris. **Q̄** ut et̄na lege firmū est. **Q̄**is qui se exaltat
 hūiliabit et q̄ se hūiliat exaltabit. **Aūg** in s̄mōe ē **h**uiliator
 m̄s m̄a et hīc erit requies m̄a. **A**scendat cū xp̄o inter mī
 corde cū dieb̄ ei⁹ p̄missa aduenit sequi et torpe. **Sic** em̄
 tū d̄m̄q̄ fr̄s q̄ tū xp̄o nō ascendit s̄b̄na nō auaritia nō
 luxuria nullū vītū ascendit n̄m̄ cū medico m̄o. **E**is s̄p̄o
 modū m̄m̄ des̄c̄dam⁹ ascendē d̄m̄q̄ vītā a vel p̄tā depo
 nē. **D**emoēs em̄ q̄ d̄b̄s p̄a quēdibz nos p̄mūt et p̄tōz nō
 r̄ibz ligat ostendū. **E**t idō cū dī adiutorio s̄m̄ q̄ ait p̄e **D**ī
 vītū a vītā eoz ut securi possis dīc̄ d̄m̄ **D**īstipisti d̄m̄
 vītū a mea ē sacrificabo hostia laudis. **R**esurrexisti dīm sp̄et
 m̄a **A**scensio gl̄ificatio m̄a.

In die s̄o penthecostes Bn̄ard⁹ in s̄mōe

Celebramus hodie dñm spm scti solemnitate tota
 cu iocunditate celebranda digna ei deuotione. **D**il
 assimū em qdā mōdo spūs ē benignitas dei et
 idē ipē deū. **S**dm si celebramus sctū solennitatem
 qñtomagis eis aquo hūc ut vñ scti eēnt qñquot fūe scti.
O veneramī sctō qñtomagis ipm sctificatore quēt hōrā.
 Hodie itq; ē festitas spūs scti q visibiliter appuit inuisibilis scti
 et filio cu sit nichilomin9 inuisibilis. **I**psū dñt9 ē secretu
 bē i rñe visibilē. **H**odie spūs scti reuelat nobis aq de se ipō
 scti an de patre et filio vnāmo. **H**oc reli stillauit a facie di
 synai a frōe di isrl et pluuia volūtaria segregata ē hē
 bitan xpi. **S**pūs em scti pcedit a patre largiori munē sue ma
 iestatis in aplos frueit et ebuit eis carismatū dona. **D**ost
 magnificentia em resurgente p9 glām ascendēte p9 pcedēte
 sublimitatē n̄ iustabat nisi ut exp̄s iustoz letitia adue
 ret et reli munibz celestes hoīes impleantur. **G**reg i omē
 dē se9 frēs km̄ p9 m̄nāzēm vngemti filij dei quēst
 hodierna solennitas de aduētu spūs scti. **D**icit em illa itaq;
 et hē hōrabilis. **I**n illa appē dē m se pmanēs semetipm cre
 auit hoīes. **I**n ista bō hoīes nemētē dē scti suscepit dñm. **I**n
 illa dñm aliter fact9 ē hō. **I**n ista hoīes scti scti p adoptionē
 dñi. **O**i g pmanēs i morte tñales nolū9 hūc frēs km̄ spm
 vniificatē amē9. **I**dē. bñ i igne appuit spūs scti qz ab oī corde
 qd rplet torpore frigoris excutit et hoc m desiderio sue
 eruntatis attendit. **I**n ignis igneibz appuit qz oīs quos
 repleuit ardētē p̄ et loq̄tes facit. **I**gnis igneibz dēto
 res hūc qz dñm amādo p̄dicat. corda audientū inflamat.
Sca onosa ē fmo docentis. si p̄bē nō valeat mcedm adzū.
In op̄dio spūs scti appuit in igne ut calefacit frigidos. **I**n
 ignis ut docet ignaros. **I**n sono ut erēt rebelles. **I**tem in
 passōi. **S**pūs scti miss9 est in igne p̄t ignis multiplicē
 efficaciam. **B**n ignis cor hē naturas in rebz. **V**rit purgat
 calefacit illuat. **H**ic spūs scti erunt p̄t purgat corda. **R**epo
 nē exant negligētis illustrat. **D**e pmo p̄t v̄e rñes me
 os et cor meū. **D**e 2o ysaie 60. **O**i sanguis iherlm lauet
 de medio eis in spū iudici et spū ardoris. **D**e 3o ḡgorio
 ab oī corde qd rplet torpore frigoris excutit. **D**e q̄to

sapientia nono. **P**ensa ac tuu qd fieri n tu dedis sapientiam et in
eis spm tuu de alassio. **E**t ignis h't alta m'diare suscit
flunda adunat et aggreffare. Ita amor qd sps s't efficit m
huc quos p'plet p'm ovom suu h'z omi m'dianu qz nullat
eos p' h'militatem et suu g'remptu. **E**lenatu qz elenat
m'desidera si mox coadunatu qz coadunat et coordi
nat eos p' v'mformitate mozu. **G**reg in omi **H**bo d'm te
li formati s'nt et sp'u oibz ei' oibz d'to' cozu. **Q**ualit na
qz doctores s'te' e'te an adu'ctu h'z sps fuerit et p'q adue
tu illis co' fortitudis s'nt s'ti o'sp'ia. **C**erte ipe iste pastor
e'te ad cui' factissim' co'p'q sedens q'ite debilitatis
q'iteq' formidib' au' adu'ctu sps fuerit analla hostiaria re
quisita dicit. **U**na em' mulieris voce p'ussio d'u mori timu
it. **V**ita negavit. **P**er v'r iste tate formidib' qualis p'q adue
tu sps existat audiam'q' sit qu'eta m'g'ra atq' senioru
e'sis d'nu'atur aplis ne in voce ihu loqui debeant. **P**etro
naq' mag' auctoritate r'ndit. **O**portet obedire deo n'g'is q'm
hoibz et r'nf'q. **S**i iustu in o'sp'ia dei vos p'os audie q'm
deu' iudicat. **N**on em' possim' q' vidim' et audim' non
loqui. **E**t illi quide' ibat gaudentes a o'sp'ia o'sp'ia q'm digni h'i
ti s'nt p'oneie ihu q'nd'lia pati. **E**t gaudent petro q'm v'ber
bi' q' an in v'bis h'ebat. **E**t q' p'us qualis voce r'f'us timuit.
post adu'ctu s'a sps v'bes p'ncipu' reso' p'mit. **L**iber ed'et
fidei in v'ute hui' op'ificis attolle atq' sp'asim p'ies testa
menti noui et veteris q'siderare. **E**t ap'is eis q'de oculis
fidei d'o' amos daniel'm petru paulu mattheu m'tueor
et s'a iste sps qualis sit artifer q'siderare volo si in ip'a mea
q'sideratione deficio. **Q**ualis est iste artifer. nulla ad d'f'c
d'u mora agit. **I**n om'e qd' voluit mori ut r'g'et ment
doret. **S**oluq' r'g'isse docuisse est. **N**am ut hu'mu ai
nu subito ut illustrat i'muat. **A**bnegat hoc repente qd'
erat. exhibet repete qd' no' erat. **P**ensemo s'ros p'edicator
m'os quales hodierna die reppit. quales fecit. **C**erte qui m
ona gl'iam p'io m'deozu metu r'esidebat n'itatis sue ligua
singuli nonerat. et t'n nec culpa ligua qua' nonerat ap'z
ip'm loqui p'fumebat. **V**enit sps et i'ore eos p' d'nsitate lig
uazu docuit. et t' m'ete ex auctoritate coleuit. **C**epit et in
aliena xpm eloq' q'de illo p'us et in sua ligua loqui m'erie

cogruē

ad

cenaculo

bant. Inflammati em cor desuperit tormentis corpis q an me-
 tuebat. pmar omi carnalis feruore p amore oditoris. **De**
 mōi. **Q**uā spūs hodie fies km celebramus aduentu dēno
 ipi cōgere solemnitati quā celimo. **H**oc etem ordine ratiū
 festiuitatis huiusdigne gaudia celebramus si nos q dno o-
 pitulāre aptos p dōideimo ad quos spūs sct aduenit et i qm
 hitauz dignet. **I**n passiōi. **S**pūs sct missa est in discipulos
 qui fuerit receptacula munda et abilia ad supceptioem cōde
 ppe septe. **P**mo nāp fuerit alio queti qd notat in hō qd dicit
Quā opterent dies penthecost id ē dies rēuocis. **A**llud em fes-
 tu erat ā rēuocandū deputatū pfaci lxxi. **S**up quē rēuocat
 spūs meo nisi sct hūile et getū. **S** 1° dilectō vni qd nōt in hoc
 qd dicit. **E**rant omē pte. **H**ic em spūs hōis nō vniūficat
 mēbra corpis nisi vniūta sūt nec spūs sct mēbra spūalia et
 sicut ignis liquorem et ditione extinguitur. sic spūs p discordi-
 am i hōibz. **E**t id tantatū de aplis. **I**nuenit eos cōcordes cari-
 tate et illustrauit eos mādans dimitatē caritatis. **2°** loco se-
 cūti qd notat in hoc qd dicitur in eodē loco sct i cenaculo.
Dice 2°. **Q**uā eā in solitudine et ibi loquat ad cor eūq.
3° orōe assiduū vñ pūctū. **E**rat pscueratēs vñanimit i orōe.
4° em orō nōia sūt ad supceptioem spūs sct ondit sapie vñ
 muocauit et velt in me spūs sapie. **I**te pōit vñi. **R**ogabo pēz
 et alim padmū dabit vob. **1°** hūilitate pōiti qd nō i hō qd d-
 cōdētēs pē. **E**mititū fōrē i cōualibz id ē grām spūs sct dōs
 hūilibz. **E**t sct q rēuocat spūs meo. **S**cto pace quētū qd nō in
 hō q erāt i iherlm qd mēpā visio pacis. **Q**uā ad rēuocandū spm
 sctm par nōia sūt ondit dñs i hōibz et vñ pmo pace optulit
 dices par vob dēni statū insufflaui et dicit. **A**ccipite spm sctm
 vñ de glo ibidē. **E**t spm sctm desideat a mōs domitū mētū
 ptemplacōe rēuocandē calcat.

Exli p^o sctuarū Augy 20 libro de trinitate

aperit

lucine

N promptu est intelligere de spu au- missa et ipe dicitur
fra est em queda creatur spēs ex tpe in qua visibilis on-
denu sps sūc siue ai mpm dnm copali spūs colabe dndit
siue ai die penthecoste scūs est subito de celo sono q̄ forte
plato vehemēs et vīs sūt illis lingue diuise sicut ignis q̄
et mēdit sī vna q̄q̄ cor. **H**ec opaco visibilis expssa et
oculis oblata mōilibz missio spūs sūc est dīa. nō ut apper-
et wā sba qua et ipe inuisibilis et in omībilis est sicut p-
et filio. **S**ed ut extēditi vīs corda fidelū hōm omōra
a tpali manifestatōne veniētis ad ocula erūtate semp
pntis quertērent. **E**te hīs vīs apperit **L**ugo illā modū mis-
sionis qui visibilis exhibetur ai in ipe spūs in sua natūa
nō videatur. **N**ec illis in creaturē magis q̄ in aliis s-
ad aliud. **I**n illis em erat ut p eas ad hōes veniētis ondet
ē in illis ad quos ille creaturē vdebāt. **I**dēmo sic assumpta
ē creatura in qua appuit spūs sūc. sicut assumpta ē caro illa
et huāna for ex digne maria. **N**ō em colaba uel illa flatu
uel illa bnficiant sibi q̄ in vnitatē psonē onūit. **Q**uando
de vbo inuisibili p oculos nō intrant q̄ nō ē coloratum
si neq̄ patuit q̄ nō msonit. si neq̄ p natus q̄ nō aer
mīscetur. si mēti nec mīscit aerem si pfiat mēte. si neq̄
p sūctes q̄ nō est māsā. nec tactu corpis computū appal-
pabile nō est. **Q**uicū igitur ai ita inuestigabiles sūt vī-
eius vī adesse nouerim. **N**empe ex motu cordis mēl-
leri pntia eis. et ex fuga vītorū adūti potētiā vīntis eis.
et ex discessioe siue redargutione occultorū meoz adnitiō
sūm profunditate sapie eis. et ex quicūq̄ em dardemo
zū meozū exptū sū vōitate māsnerudis eis. et ex rfforndē
et inouardē spūs mētis mee ptepi utiq̄ spēm dōris eis et
ex orutu hōzū omī sū expam mūditudie magnitudis eis.
Lugo de xv li de sūct. **D**eo spūs sūc q̄ procedit ex deo ai
dato sūt hō attendit em ad diligendū dnm et prorm et ipe
dilectō est. **N**ō em hī hō ut dilugat deū nisi ex deo. **D**ilectō
em dei diffusa in cordibz nīst ut ait apls p spm sūm qui dāt
est nob. **N**ulla est isto dono dei excellē q̄ solū ē qd dīdit
mē filios rēgn et filios p dīctōis. **D**ant et alia p spm sūm
munera. si sine caritate nichil profuit. **N**isi ergo cui q̄
tū impartiatur spūs sūc ut em faciat dei et prormi n

faciat amatozem. a sinistra no refertur ad dextrā. Nec
 spūs sū ppe dicitur donū nisi ppter dilectōem quā q nō hūerit
 et si loquar sibi ligus et hūerit pphiam et oēm sciam
 et oēm fidem et si distibueret pbām suā et tradidit corpō
 suū uti ut ardeat nichil ei prodest prodest. Cūtu ergo
 bonū est sine quo ad etna vitā nemine bō tāta pducit.
Expendio theologicū de donis spūs sū. Viret oīs hīs data
 omnia dīa pnt dona dei. spālī tū et apate septē sē dō spūs
 sū que p oīmē pfaus enūat a sūmo incipit usq ad
 ultimū dōdō. Deptē ergo dona sūt multiplici rōe. 1.
 ut p hē expellātur septē vitia ita scz ut tior expellat si-
 biā. pietas iudiciā. scā nā fortitudo actiō. gūm avariti-
 am. intellecto gūla sapia luxuria. 1. dicit dō septem ēē
 ppter expiēdo vitiā naturales. Inscrībiles enī indiget et
 pednī tam in prospēu q in adūsū. In pspēu p tiorē in
 adūsū p fortitudinem. Concupiscibilis indiget expediri
 qūtu ad affmī spūs pxiimi qd fit p pietatē. et qūtu ad
 affmī spūs dei qd fit p gustū sapie. Frano q indiget
 expediri in vitantē specularē qd fit p donū intellectu.
 et in vitantē elationē qd fit p donū gūlu. Atqz melā cre-
 tūse qd fit p donū scie. 1. dicitur dō ēē septē ptre
 gūmē actiue vitē et gtemplatiue. Vita gtemplatiua tā dō
 dēt hē sōi tiorē ad reuerēciā manifestatū maiestatis
 intellōi ad intelligentiā vitantē. Sapiam ad gustū boni-
 tatis. Actiua vō vitā dēt hē pietatē ad agēdū. fortitu-
 dīnē ad sustinēdū. Sapiam ad dntōnē pietatis. Consiliū
 qd dntōem fortitudis. Timor est ut ait Augo fūta mali
 dntōis tiorē sē sē pma ē naturalis quo scz quilibz nēt
 naturalitē noūmīti. Iste tior nē mītoriq nē dntōriq qz nō
 subiacz libet arbitrio et d' malis nō a nā instituta sīdesti-
 tuta qz ite tior ē pēa pto pto pmoz pntū inflata. 1.
 est tior hūanū q scz mē qd nēt pellī sue. Iste tior nāsa-
 et mīmo amore pntis vitē. et ē qūqz mōi lib actō ēiō. id ē
 tū potio peccatē quis mōiit qū amittet vitā suā. et qū
 viciālis est tū ut quis pūis facit veniale pccm q pūisset
 se occidi. 1. qz nōr mūdano q scz qd nēt tbi sub hūasā ex-
 nimio adre fēu spālū. et ē qūqz mōiis qūqz venialis

expedire

penitus eode modo quo domus est de humano. **¶** **T**ercio est ratio per
 uulgaris scilicet quo quod habet per se propter reuerentiam principaliter
 est ratio naturalis quam scilicet quod habet reuerentiam offensam et diu offensam
 unde quod duos habet oculos unum ad patrem alium ad dominum etiam est
 principalior. **¶** **S**exto est ratio filialis scilicet quod habet quod offendit diu
 timore uel separatione a deo. **¶** **R**espondeo prout sit accipit. **¶** **A**g
 ratio est a spiritu sancto et cum spiritu sancto sicut ratio naturalis et filialis. **¶** **A**g
 est a spiritu sancto et non cum spiritu sancto sicut ratio naturalis. **¶** **A**g
 ratio est a spiritu sancto cum non sit deus sicut ratio naturalis. **¶** **A**g
 est a spiritu sancto cum spiritu sancto sicut ratio naturalis et humanus et mundanus quod sit
 spiritus sanctus seculi operantur non per spiritum sanctum dantur. **¶** **D**onum pietatis
 consistit in tribus scilicet in cultu dei in benedictione sancti spiritus et
 in uoce primi. **¶** **D**ilectio donum silentii actum habet cum prudentia
 que est uis pollitica sed dicitur in ratione agendi. **¶** **P**rudencia enim
 procedit ex principibus uerbis naturalibus. **¶** **D**ilectio uero donum ex prin
 cipibus fidei. **¶** **P**robatio actus sancti domini est deus ita quod sit in ma
 dio nationis iuste et pie. **¶** **F**ortitudo secundum augustinum est deus facilius
 tolerans omnia propter id quod amat. **¶** **F**ortitudo prout est uis car
 nalis uisatur ita ardua prout ad hoc uiuat a luce naturae
 sed fortitudo donum uisatur ita ardua prout eam uiuat
 a luce gratie. **¶** **C**onsilium donum in medio est prudentia ualde ex
 tra contemplationem et actionem et deliberationem de quibus ardu
 is. **¶** **P**rae se ad sanctum donum prout ipse malum et eligit bonum
 prout ad consilium prout quod sit in hoc exilio. **¶** **S**apientia et intellectus
 dicitur quod sapientia est cognitio dei absolute. **¶** **I**ntellectus uero est cognitio dei
 collatione scilicet operantur ad creaturas. **¶** **I**tem per intellectum domini
 noscitur per sapientiam uero est cognitio dei de gustatione.

caue

In die facti e go libro smazz d um d ista
 facti e i corpore xpi.

Dilecti ad invisibilia p[ri]ncipale maiestatis in g[ra]tis
 celebrato cu[m] discipulis typis pasche a q[uo]da[m] m[er]ito
 eis o[mn]e[m]de voles sub sp[irit]u panis et vini corp[us] et
 sanguis tradidit eis. ut o[mn]i d[omi]n[u]m ueris legis sacra[m]enta m[er]ito
 a p[ri]ncipali erat agni paschal[is] sacrificiu[m] i[n] morte sua t[ra]n[s]it
 noue leg[is] sacra[m]enta sub stitu. i[n] q[ui]bus extellit mysticu[m] cultu[m] suu[m]
 e[st] i[n] d[omi]no ead[em] p[ar]te alia dedit. ut hoc vnu[m] art[is] m[er]ito discipulis
 i[n]figeret[ur]. et ab ead[em] dem[er]ito si requiratur. **Ex** f[un]ctio
 immensa **Q**uoniam et am[er]it[u]m quinu[m] salu[m] feru[m]q[ue]
 et o[mn]i suauitate repletu[m]. **Q**uod e[st] i[n] hoc quinu[m] p[ro]p[ri]e e[st] p[er]t[ine]t?
 i[n] quo ne carnes vituloru[m] a h[er]em[is] ut olim i[n] lege s[ed] nob[is] su
 m[us] m[er]ito p[ro]p[ri]e x[rist]i uer[us] d[omi]n[u]s. **Q**uod h[oc] sacra[m]entu[m] mirabilissimu[m]
 ip[s]o na[m]q[ue] panis et vini i[n] corp[us] x[rist]i et sanguis p[ro]p[ri]e
 quinu[m] e[st] **I**deoq[ue] x[rist]us de[us] et h[oc] p[er]fectu[m] sub modis panis
 sp[irit]u o[mn]i[n]et[ur]. q[uo]d auduatur itaq[ue] a fidelib[us] si m[er]ito lacta
 tiu[m]. quimo d[omi]no sacra[m]ento m[er]ito sub qualib[us] d[omi]no
 p[er]t[ine]ntia p[er]seuerat. Nullu[m] e[st] ead[em] sacra[m]ento isto salubrius
 quo p[er]uigant p[er]t[ine]ntia. v[er]ites aug[er]unt et mens sp[irit]ualis o[mn]i
 carnisu[m] d[omi]ni sagitt[is] sagittantur. **O**fferitur i[n] ead[em] p[ro]
 prius et p[ro] mortuis ut o[mn]ib[us] p[ro]sit q[uo]d e[st] p[ro] o[mn]ib[us] i[n]stituti
 salute o[mn]i. **S**uauitatem deniq[ue] huius sacra[m]enti nullu[m] s[ed]
 p[er]t[ine]ntia p[ro] q[uo]d sp[irit]ualis dulcedo i[n] suo fonte gustatur.
 et i[n]tolitur m[er]ito illius q[ui] i[n] sua passione x[rist]us m[er]ito
 i[n]t[er] extellensu[m] caritatis. **Ex** p[er]t[ine]ntia theos. **D**igitas
 an lege q[ui] i[n] lege fuit p[er]figuratu[m]. **1**o q[uo]d a p[ro]p[ri]e p[ri]ncipali
 e[st] p[er]t[ine]ntia. **2**o q[uo]d a x[rist]o fuit i[n]sti
 tutu[m] **I**te hoc facite i[n] mea o[mn]e[m]ratione. **Matth[aeus]** d[omi]ni
 te et mada[m]te hoc e[st] o[mn]i corp[us] meu[m]. **Ab** ap[osto]lis s[er]ua
 ti **Corinth[is]** i[n] **C**oncedentib[us] nobis i[n] vnu[m]. **Q**uoniam a s[an]c[t]o
 m[er]ito pontificib[us] solempnissimu[m] q[uo]d ordina[n]t[ur] t[ra]n[s]it et ord[ini]
 et locu[m] et t[em]p[us] et vestimenta et vasa diuisa q[ui] o[mn]ia s[un]t ad
 decore huius sacra[m]enti. **Ex** eodem. **D**igne suscipientes
 corp[us] x[rist]i bonu[m] i[n]triplet[ur] o[mn]e[m]sequitur. **P**rius e[st] i[n] o[mn]e[m]
 ratio **I**te hoc facite i[n] mea o[mn]e[m]ratione. **I**tem i[n] h[oc]
 viuificatio. et b[ea]t[us] i[n]t[er] p[er]t[ine]ntia p[er]t[ine]ntia q[uo]d mors i[n]trauit. **I**te
 corp[us] x[rist]i i[n]t[er] m[er]ito i[n]corp[or]atio. **V**n[us] d[omi]n[u]s e[st] augustinus

^{me}
Cibo sū grādiū creste et madurab, nec tu me mūbis me
ut abū carnis tue. s. tu mutabis in me. **Itē** p̄dū remi
sio. qz p̄ istū abū fit i p̄ano depōiti. vñ qñ dicit in orōem
ta panē m̄m cotidianū da nobis hodie statim subne
tūla et dūte nob debita m̄a. **Istud** tñ illigit de v̄tali
bz et nō de mōr̄libz. qz sicut alimētū nāle prodest v̄tali
et nō mortuo sūz est de alimēto sp̄iali. **Itē** cōtra dyabo
lū aīrio. p̄b p̄asti in asp̄u mee mensa adūsa eos q̄ t̄bulat
me. **Itē** fōm̄is p̄tū mitigatio p̄b. **Si** aqua refectio educta
uit me qz sit aq̄ r̄frigerat sic et istud sacmētū a ferore
orūpie. **Itē** sp̄ei eleuatio. **Ap̄l̄** quō nō oīa tū illo nobis
donant. **Itē** gr̄e collatio. **Ad** d̄v̄dēdēte māna d̄v̄dēb
p̄ter et rōb. **Itē** v̄tū roboratio p̄b panis rōb hōis ofi
met. **Itē** sp̄ialis ref̄s p̄b in loco p̄sue ibi me colloca
tē m̄ell̄s illuatio. **P̄l̄s** gustant iōnathas de m̄
le et illuati sūt oculi ei. **Itē** amoris excitatio. **In**an
d̄ste xp̄iane qñ tū deas xp̄m dilige q̄ dedit nobis car
nē suā in cibū. sagne in potū. aīam i p̄tū. aqua l̄tati
in lauacra. **V̄dē** de eff̄u cultu istie. **C**orpo xp̄i eff̄one
medicā p̄ḡi n̄t̄ibz dicta debiles ofortat valentes
delectat languore sanat. sanitatē seruat. **Sit** hō m̄asue
rior ad cōtēpnōē. potentior ad labore. ardentior ad
ad amore. sagatior ad cautelat. ad obediēdū promptior.
ad gr̄atū actionē d̄uor. **Ex** demēte de iugio ē bened
f̄ōm̄ **Urbanus** ergo. **In** m̄st̄uōe q̄z huius sacramēti
dicit ap̄l̄. **Hoc** facite in mea cōm̄orationē ut p̄cipū m̄s̄
m̄i m̄or̄iale sūt cōm̄u d̄or̄is quo nos dilexit esset nob
hoc p̄s̄sum et v̄nēabile sacramētū. **Q̄d**or̄iale inquit
mirabile ac stupendū delatibile siuue ac tutissimū ac
sup̄ oīa p̄cōsū in quo inuouata signa et mirabilia in
mutata. **In** quo hētur oīe delatimētū et oīe saporis et
suauitas. ipaqz dulcedo d̄m̄i degustatur. **In** quo v̄r̄ qz
te suffragiū ofequimur et salutis. **Hoc** m̄or̄iale dulcissimū
m̄or̄iale sacratissimū. m̄or̄iale saluficū in quo gr̄atū
redēpnōis m̄e m̄or̄ia r̄tēnsio. **In** quo a malo r̄tē
hymur et ofortam. in bono et ad v̄tū et gr̄atū p̄of
ctūqz m̄c̄menta. **In**uocatio q̄z. **Hanc** v̄ltimā m̄or̄ia

dñs nob deliquit q̄admodū si quis p̄p̄re proficiat
 aliquos p̄p̄re ei que diligit delinquat. ut quoniam illud as-
 p̄cit ip̄s deat amittat mediat que s̄is p̄f̄e dilecti aī ab
 q̄ magno fletu uel desiderio nequit illud aspicere. **Hinc** do-
 sermōe de cena dñi. Duo em̄ hoc sacramentū opatur
 in nobis ut v̄i sensū mēiat. et in ḡamōibz p̄is tollat
 oīno osensu. **I**n quibz m̄m̄ nō tā sepe q̄m arbor sentit motu
 mundiē munde luxurie aut cetorū hūmōi. ḡas agat
 corpi et sagm̄ dñi. q̄ v̄to sacm̄ti opatur in eo et gaudeat
 q̄ p̄ssimū v̄to accedit ad sanitatem. **T**hōs de hoc ut hō
 digne accedat ad sacramētū eucharistie tria requirūt. p̄mo
 puritas os̄ie que nō n̄ p̄ p̄m̄ tollitur. 2° elucatio mentis
 ad dñi p̄ actuale diuor̄ne. **E**t h̄er p̄ mēis ebetudīem vel orai-
 nationē a euagationē mēdi sine p̄m̄ amittit. 3° mūdina
 corpale. v̄i et celebratē uel aq̄d sacramētū tractatur p̄
 reuerentiā manū lauat. v̄i p̄mo et p̄ncipaliter p̄m̄ m̄pe-
 dit 2° in diuor̄ne sue ebetudo mēis. 3° cepalīs immūdia.
Et p̄fectibz dñs at affectibz et intentionibz dñs ad
 dicandū thūm. Aliquos trahit amor dei ut dilecti sepe
 q̄ se m̄uent. eūq̄ m̄semetip̄s delcābilē amplectuntur.
 Aliquos infirmitas que m̄uita. ut eū q̄ mēdi ad se vo-
 lent p̄ que ab oī infirmitate cūstent. Aliquos oīa de
 lictorū suorū. ut p̄ eū q̄ p̄ hostiā placationis ab oībz p̄is
 expiati purgentur. Aliquos pressurā aīo tribulatiois ut p̄
 eū q̄ oīa p̄t ab oī adūitate acius liberentur et tunc pro
 regnāt. Aliquos desiderū aīa ḡie uel b̄nficiū impetrā
 di p̄ eū cui p̄t nil p̄ negare pro se m̄credere. Aliquos ḡiā
 tū actio pro b̄nficiis oīis aī nil dignū h̄z reddē deo pro. **H**eat
 oībz q̄ nob r̄dunt q̄m talit̄ salutaris accipe id ē xpm̄ dñm.
 Aliquos lūis et h̄z dei et scōrū. cū nō h̄eāq̄ magis quo
 possim̄ dñi uel scōr pro sua dignitate venerari q̄ xpm̄ m̄
 inolare deo p̄i. Aliquos caritas et ap̄ssio proximorū cū pro
 salute v̄iorū et equie mortuorū nil effratio n̄ pellet
 q̄m sanguis xpi pro nobis effuso.

De f̄m̄te q̄ p̄o sm̄az disticōe 2° quo semedū ē de
 m̄p̄elo f̄m̄te 2° v̄m̄tate

Nec itaq; vā et pia fide tenēdū sit q̄ trinitas sit vna
 et sola vera dē ut ait aug⁹ i pō li de trinitate scilicet p̄
 et filius et sp̄s sc̄s et h̄ trinitas vna. Et eiusdem sp̄s
 uel eēntie dīa credūt et intelligūt q̄ ē summū bonū qd̄ p̄
 gratissimū m̄bz cōtūit. Mente qm̄ huāne acies iuali
 de m̄ tam excellenti luce nō figit. nisi p̄ iusticiā fidei e
 mūdētur. Q̄ har re sūma et excellentissimā cū modestia
 et rōre agendū ē et attentissimū amibz atq; deuotē
 audiedū. Vbi quētur vnitās trinitatis p̄is et filij et sp̄s
 sc̄s. Nec p̄iculosio alicubi errat. n̄ laboriosio a quid quīt
 nec fructuosio a quid inueniunt. pro m̄ oīs qui audir et le
 git eaq; de ineffabili et inaccessibili deitatis luce dicunt
 frudeat mirari atq; seruare. qd̄ venerabilis doctor aug⁹
 tūq; m̄ pō li de trinitate desepo ait. Nō pigebit n̄q; sicubi
 hesito quere. nec pudebit si ubi ero disse. Asq; ergo l̄
audir uel legit. ubi p̄r dō est p̄r meū ubi p̄r hesitat
q̄rat meū. Vbi errorem suū agnoscat p̄deat ad me ubi meli
renoret me. Itaq; ingrediamur s̄l caritatis viā tēdēt
ad eū cū de quo dūm est. Quere facie eius s̄p Expendo
theo. Et b̄r trinitas t̄bz modis nob̄ m̄e m̄notat. Ip̄a em̄
p̄r m̄ s̄p̄rūis. oīdit m̄ figuris. i. lūet m̄ creaturis
omo nāq; b̄r trinitas patet m̄ s̄p̄rūis. Vn̄ leo p̄ Credim⁹
sc̄m trinitatē p̄m et filiū et sp̄m sc̄m vna s̄bz vna eēntie
vna p̄tatis. Itē ysai⁹ auduit seraphim dicēta ter s̄bz
m̄ laudē b̄e trinitatis et subiūgentia m̄ singulū dūc
deus sabaoth p̄r p̄fessione dīe vnitatis. Itē si nō
eēnt tres p̄sone nō dīctur m̄ genesi. Itaq; hōiem.
factū hōiem n̄ dīctur ad ymaginē n̄m s̄ m̄cā. Et t̄m
si tres eēnt p̄sone et nō vna eēntia s̄bz s̄ nō dīctur. s̄ ad
p̄gnē. Et ad idē oīdēdū pōntur m̄ p̄r ter deus cū dīctur.
b̄ndictat nos deus. dē n̄r. b̄ndictat nos de⁹. et s̄j s̄mcl p̄m
h̄ p̄nomēcū ubi subiūgi et. m̄c. en̄ oēs. f. r. In p̄ncipio
creauit de⁹ celū et t̄m. p̄ deū signis p̄m p̄ncipiu filij
ū et pro eo qd̄ apud nos dīc de⁹ hebraica vītās h̄t helo
ym. qd̄ ē plūale hui⁹ singlis qd̄ est hel. ad qd̄ illud eēntia
nē videtur qd̄ dyabolo p̄ serpēte dicit. s̄ntis sicut dīc p̄o
quo i hebreo h̄etur heloym. Et si dīct. s̄ntis sicut dīc p̄o
ne. Itē m̄ nouo testamēto dīc t̄p̄s h̄ vnitatē dīuine

se

cenne ac personarū tūtatē quē nūmāat aplis dicens.
 Ite baptizate omēs gentes. In nōie pātis et filij et spūs scti
 In nōie aut nō in nōibz ut vntas eēge oīdatur. **I**tem
 quōq; in eplā conōmā aut. Tres sūt q̄ testimoniū dant
 i celo p̄ vbi et spūs et hī tres vni sūt. **A**plūs q̄ ap
 te tūtatē distinguit dices. anst̄ deo sūm sūt filij sui in
 corda mīa clāmāt. **A**bba p̄. Et itm. **I**tem ex ipō et p̄
 ipm et in ipō sūt oīa. **I**pi hōi et glā. **O**ndit eā beatā
 tūtatē in figuris. **S**ignificat em̄ p̄ tres aīres iob. **I**te
 p̄ tres digitos quibz appedit moles terre. **I**te p̄ tres ciui
 tates refugij equali p̄ spatio inter se distantes. **I**tem
 p̄ tā difficilia ad muestigandū. **I**tem p̄ tres portas q̄
 ciuitatis quas vidit erecty d. **R**educet quoq; in cre
 aturis vestigiū bte tūtatē. **C**ognoscat em̄ in magni
 tudie creaturā. **P**otentia p̄āp̄m dispositione. **S**a
 pia filijm genitū bonitas spūs scti. **I**tem in sole in decas
 sua eēgia splendore et calore. **I**n quibz p̄cem et filijm
 et spm̄ cognosces. **I**tem in alā sūm aīrā m̄telligi et
 vglātate q̄sidera p̄sonarū tūtatē. **I**tem in ierarchia
 celestis supiori deus est. **I**n choro ut maiestas. **I**n se
 rapm̄ ut caritas. **I**n cherubim ut vitas p̄ q̄ nōtur tūta
 p̄sonarū. **I**tem in tribz dotibz aīe. **C**omphensione ogmelo
 ne et dilatōe idē silē denotatur. **D**e hac tūtate vntatis
 dicit bñardus in libro de op̄deratione. **S**acramentū hoc
 magnū est et quidē venerādū nō scrutādū. **S**truatū
 hoc teneritas est. **C**redē pietas. **N**osce vita et vita etna
 est. **I**dem in eodē. **P**ostq̄m tractauerat de angelis s
 spūibz subdit. **N**ur tam nisi spūs istos si forte cū sponsa
 dicit possit et tu paululū cū p̄transissem eos mūci quē
 diligit aīa mea. **Q**uē est. **N**on sane occurrat meli9 et qm̄
 qui est hoc ipē de se voluit r̄ndē. **H**oc docuit dūte me
 ipē ad spm̄ ipō quidē mūgentē. **Q**ui est misit me ad
 vos. **P**erite quidē nīl op̄eteng9 eritātū quē deo est. **Q**u
 item deo sū quo nichil est. **T**ā nichil ēē sine ipō qm̄ ipē
 sine se p̄t. **Q**uē sibi ipē sibi est. **A**t p̄ hoc quodamō sol9 ipē
 est qui sū ipō ē et s̄. **Q**uid est deo p̄m̄cipiū et hoc
 ipē de se nūm̄ dedit. **Q**uē ē deo. **I**tem secula nec attēssert
 nec detēssert nō tū cōeterna. **Q**uē ē deus. **E**x quo oīa
 p̄ que oīa in quo oīa. **Q**uē ē deo. **I**n quo nichil meli9 cogita
 re p̄t. **Q**uē ē deo. **S**ol9 ē q̄ frustra nūq̄m quēi p̄t et nī m̄cū

nosse

non potest. Quid est deus? Quid ad omnia spectat finis. quod ad e-
lationem salutis. quod ad se ipse nouit. Quid est deus. voluntas sipe
est beniuolentissima. utque. lumen eternum. inmutabile. ratio
suma. uirtus. creans merces ad precipiendum se. uirtus firmitas
ad sentiendum. affluens ad appetendum. dilatare ad capiendum
iustificans ad promerendum. attendens ad zelum. feruens ad
firmum. diligens ad equitatem. foris ad beniuolentiam. mode-
ratus ad sapientiam. roboratus ad uirtutem. uisitans ad consolationem
illuminans ad agnitionem. ueniens ad immolationem. nihil
ens ad felicitatem. Quid est deus. Non inquit pena peccatorum
qui humilium gloria.

In die sancti andree b'nardi in sermone

Beaati andree 'apli sollemnitas hodie celebratur.
 Quia si pia sollicitudine p'scrutemur intra muros
 in ea que d' edificent animas nostras. In ipso siquidem
 g'fione sue l'cto magnam nob' p'fite obedientie p'bz erem
 plu. Ad q'de xpianis oibz utimur nobis e' in tanta aplete
 du. Dis audite p'fite obie form. Vidit dñs e' aut eius p'p'e
 trū et andrea m'itentes rete in mare aut illis. De h'ite
 p'p'e me facia vob' fici piscatores homi. Facia n'q' de pesca
 toribz piscatores p'mo predicatoribz. At illi q'muo m'it m'ch
 al' iudicantes nichil h'esitantes nō solliciti vni vni ent nō
 q'siderantes quō rudo hoies et sine l'ris p'dicatores fici
 possent. nichil deniq' m'rogantes sine di' moza i'elutis
 reibz et nau' secuti sūt eū. Agnosce f'fies q'm p'p' vob'
 facta sūt. singulis am' in eā recitatur ut d'sc'tentes v'e
 obediēte form' castificetis corda v'ra in obedientia car
 itatis. Greg' in om' audistis f'fies km' q' ad vni' g'fio
 nis vocem petra et andreas i'elutis reibz secuti s' r' d'p
 torem. Nulla v'd h'ut facie miracula viderat. m' ab eo de
 premo etne r'f'ubutionis audierat. et tū ad vni' dñi pre
 ceptū hoc q'd posside viderant obligi sūt. Quia nos ei' g'
 miracula vident q' quor' flagellis affligunt q'ntisq' m'itū
 asperantibz deridemur. et tū uocante seq' g'temp'minus.
 In celo iam sedz qui de g'fione nos amonit. Iā iugo fidei
 colla gentiū subdidit. iā mūdi gl'am strauit iā ruinis
 eis creb'restantibz districti sui iudici diem p'p'm quatē
 denūciat. et tū s'ba m'ent' m'ā nō vlt' hoc sp'ointe deferē
 q'd cotidie p'dit m'itū. Ad ergo km' f'fies q'd in eu' g'm
 d'ic' dictū sum' q' qui ab amore p'ngit seculi nec p'cept'
 flectimur nec v'beribz emendamus. De fortasse aq'ue
 facis secū cogitatisibz dicat. Iā vocem dñicam v'g'iste
 piscatoz quid aut q'ntū dimisit q' p'ne nichil h'uit. De h'e
 m' r' f'fies km' affm' pensare d'emo q'm sensu. Nullū p'p'o
 reliquit. qui nichil sibi p'etinit. Nullū reliquit. q' q'mlibz
 parū totū deseruit. Quia d' m' sermone vltab' et de
 p'p'o quoq' b'ā hui' g' passionē quā m'm'ū hodie celebra
 equam. aliquid ad laudē xpi et edificatōnē v'ram.
 Audistis t're tū p'ueiss' b'ne andreas ad locū ubi cruc
 pata erat quō g'fortato sit in dño et p' sp'm que vna
 tū reit' aplis in liquis igneis accepit v'ba v'it' ignea

loqueretur. **V**ident ergo patam emmo cruce nequaquam
ut exigeret videretur mortis infirmitas facies eius expalluit
nequam sanguis eius gelatus est: non sciret come aut pot
facilius hēsit. non mens turbata est: nō attriuit corpus
non recessit ut asselet intellectus. **E**t habūdātia cordis ob
locutū est et caritas qua feruebat in corde q̄ similitud
quasda ardentissimas emitebat in voce. **Q**uid em̄ beatus
andreas q̄ sibi parā sibi ut dixi cruce emmo fuer loq̄bat
Quā in q̄ dūi desiderata et tā gaupiscenti aīo parā se
curus et gaudens velo ad te ita ut et tu exultans susci
pias me discipulū eius qui pepēdit in te. **Q**uia amari
tuus semp fuit et desiderāui amplecti te. **O**bscuro fr̄e hō
e qui loquitur her an nō ē homo s̄ angelus aut aqua nō
ua creatura. **H**omo plane similis nobis passibilis. **N**ō
passibilem enī passio ipa testatur: qua appropinquāte
id letabūda exultat. **V**n ergo in hōie noua her exulta
tio et leticia hactenq̄ maudita vñ in hōie tam spūali
mens tam feruens caritas aīus tam robusta: **E**nī
in tanta fragilitate tanta ostentat. **A**bsit ut seipō tāta
ei credamus mee virtutem. **D**onū p̄fūm est dñdē a p̄e
lūm. **A**b eo vñq̄ qui facit mirabilia magna solus. **P**la
ne spūs erat dñm qui adiuuabat infirmitatem eius
p̄ que diffundebatur in corde eius caritas fortis ut mor
tuo fortior morte. **C**uius o si et nos p̄cipet mememur
Ecce em̄ molestus ē nobis p̄mē labor. **C**orpus afflictio gra
uis. **A**bstinēcia onerosa. **V**igiliis dormitat ab aīa ma
pre tedio non ob aliud sane qm̄ p̄t̄ mopia spūs. **I**p̄e
em̄ si adeēt adiuuaret sine dubio infirmitatem mām
et sicut b̄s b̄s andree cruce et mortē sic nobis quoq̄
labore et penitēciam facit nō solū nō molestā. s̄ etiā
desiderabilē atq̄ oīo delēbilē ē. **S**pūs em̄ a mē q̄ aut
dñs s̄ mel dulcis ita ut ne ipa quidē dulcedini eius p̄uā
lē queat amarissima licet mortis amantudo. **Q**uō nō p̄uā
illa dulcedo: que mortē quoq̄ facit ēē dulcissima ē. **E**t p̄t̄
possi aspirare vinctis illi: q̄ mortē q̄ facit suauissimā. **E**nī
ramus hūc spm̄ fr̄e. tō sollicitudinē opam demō ut mere
amur hūc hūc spm̄. **I**mō quē līa hōis hūdātus hōis
Cuius spm̄ xpi non h̄t. hic non est eis. **N**os at nō ante
pio spm̄ spm̄ mūdi hūc s̄ spm̄ qui ex deo ē ut sciamus

que a de donata sunt nob. Testimoniū pūne eis pber opa
 ipā salutis et vite. que nullatenus agere possemus nisi
 spūs qui vivificat spūs saluatoris ad eēt. Eramq; igit ut
 dona sua multiplicet in nobis et spm suū augeat q'ia p
 miras dedit. Nullū em pūne eis pūne dno tūus testio
 nū ē q' desiderū grē amphoris.

Mo

Bato nicolaus pūilibz āns ut pīarcha iacob
 simpliat domi rufactis cepit bone moles ado
 lescentis ēē: et nō sicut illa erat assoler lasciviam opler
 ut est mūdī: s; nūc pūni comitatz vestigibz nūc solz
 etatū terebat limina: et qd' ibi de scripturis patulo
 adūtebat audiat: nō inmemē armorialo condebat per
 toribz: aut pūq; pūte orbatz ē sepio illud eiā cū
 an sue mentis dūtebat oculos: nisi qd' rīnūa aut oībz
 q' possid; nō pt meq; et discipula. Et cū anhelaret ad
 pficiendū qd' pie vtebat in pectore inuicem cepit
 titillare mentem: formido ne fauor fauorale peller
 aua q'q; pro tpo face disponebat. h' secū id dīm gētū
 pū de desiderij sui padēs velamē deprecabat: ut ille q' lūz om
 suām inspīare digner ei qtes de tantis s'rlutis opibz sit
 ordinar et ut nō laudi huāne. s; ospm placet dno. Et
 eodem pōntificatūq; cathedra sublimatū eādē mo
 oī quā pūis eandēq; sectabat humilitatem. Creber in
 orōe vigilabat corpū ieiunijs attenuabat mulierum

gloria licet ab ipso puertate sue tunc exhortaretur. tunc ex hoc
quod quadam pestem fugiebat. In suscipiendis hominibus humilis
In loquendo efficacem se prebebat. Nam erat in exhortando
seuerus in corripiendo. viduorum et orphanorum atque oppres-
sorum sic negotia curabat ac si ipse esset. Capina ex-
trahebatur potentium. arguebatur humiliorum. Et si forte que-
ratur quolibet afflicto iniebat. mirabiliter reficiebat mirabiliter
consolabatur. Crescebat cotidie fama bonitatis eius
que ubi laudem ferebat incolarum. hinc potens hinc in-
potens notabatur illi. Gaudebat plus quicquid de tali
predicatore. letabantur herodes de tanto pontifice. qui ita se
auctoritate et gratia plenam exhibebat et ut omni generis
curam et quicquid dignitate non amitteret. In legenda
seruens itaque seruum domini incolas mortis inexcusabilem ad-
preptum quod nemo mortuum prius pualeat. cepit in desinere
orare et psallere. Describatur autem omni attentis ut sanctos an-
gelos suos ad eum dirigeret. quatenus susciperent quod ei om-
nium datus fuerat id est ipse animam. Et cum mentis mentis in mentem
profusis oraret insperit et vidit gloriosos se prius sanctos se-
narios ad se venientes. Indignosque capite signo crucis
armavit se. ac deinde humiliter in terram prostravit se. et in
scelus psalmum incepit dicens. In te domine speravi. In ma-
nu tuam domine commendo spiritum meum. Et cum hoc dixisset respondit pa-
triosa et sanctam animam in manus sanctorum angelorum qui ei appa-
ruerat. Dormiuit autem in senectute bona vixit vixit degen-
tibus impante christamissis et dei cultore iustissimo anno
domini millesimo et octavo a passione. Deo gratias Vale incolas

De conceptione beate marie virginis

De nomine nec fornicatu inuenta est ego haec seculis
 electa ab altissimo precognita et sibi parata. ab a-
 gelis seruata a patribus pignata a prophetis promissa.
 Scritae scripturas et pba que dico. Vt ne rueret et ego
 ex his testimoniis hic inferat. Vt pauca loquar de pluribus.
 Quia alia tibi deus potuisse videtur. quoniam ad serpentem ad
 inimicitias ponam inter te et mulierem. Et si adhuc du-
 bitas quod de maria non dixit. Audi quod fecit ipsa quod
 caput tuum. Quibus seruata est victoria nisi marces. Ipsa
 procul dubio genuit caput venenatum quod omni modo malum
 in suggestionem tam de carnis illecebra. qui de matris sibi
 deduxit ad nichilum. Quia vbi alia saltem requirebat alio die
 bar mulierem forte quod tuetur. Noli car quippe vni sapientis
 hoc sexus infirmitatem fragile corpus lubricum nit. De
 his et dominus legat promississe et ita videbat gratiam ut
 quod vincat per seiam vincitur. et ipsam vehementer admirant
 auebat. Mulierem forte quis tuetur. Et ne hoc quesisset
 putetur despecto. subdit prophando procul et de vltimo
 finibus prius eius. Quid dominus rubi ille mox mosauit quod
 oia protegebat flammis quod emittit si non obuius audes
 nisi maria pientem et dolore non sentientem. Quid quod
 vga aaron florida nec humecta nisi ipsam accipientem
 quibus vni non agnoscentem. Huius magni miraculi et
 magis mysterium ysaias edisset dicens. Egrediet vga
 de radice iesse et flos de radice eius ascendet. vga vigen
 florem virginis prius intelligens. Quid illis geodecoms sigt
 bello quod vtiq; de carne consu si sine vlnis carnis in a-
 rea ponitur et nunc quidem lana nunc vbi area ore pfi
 dit. nisi carne assumpta de carne virginis et absq; detrimen-
 to virginis. Audiamus et iheremia noua veteribus vga
 cinat. Quia inquit creauit dominus si terra fecit cum dabit
 vni. Et vide si non etiam hanc iheremie nouitate ysaias
 lucidissime appuit. Ecce inquit vgo concipiet et pariet fili-
 um et vocabit nomen eius emmanuel. Fecit itaq; et vni dabit
 vni vgo et concipiens deum. Vides quoniam pulchre et concordit
 sedem mira fca et mystica dicta sibi tunc conueniunt. Vides
 quoniam stupenda sit hoc vni de vigne et in vigne finem mi-
 raculi quod tot miracula puenerunt tot oracula pmi-
 serunt. Nonne si ille et nomen virginis maria loquuntur

p. 170

ap. 170

A sicut

pauca si hoc noie ad interpretatu stella maris dicit et
mēt vgin valde quement aptatur. **I**pa nāq aptissie
fidei opatur q sine sui corrupōne sūo sui emittit
dū sic absqz sui lesione vgo priuuit filiu. nec sideri radi
sua minuit claritate nec vgin filius integritatem. **I**pa g
e nobilis q illa stella ex iacob orta cō radus vniūsum
orbem illiat cōsplendor et pfulget in firmis et inferos
penetrat clat etia plustas et calefaciens magis mēt
qm cōpa. fouet vites et extoquit vicia. **E** q quis intellig
t tē in huius seculi profluuiis magis mēt procellas et tem
pestates fluctuare qm p frā ambulare ne autas oculos
a fulgore huius sideris si nō vis obui procellis. **E** insur
gunt vento temptationū si metuas scopulos tempta
ōnū tribulationū respice stellā vera marā. **E** cūmū
tūmāte turbato. q sē feditate qfuso. iudici horrore
trito variato mēpias absorberi tristie deppatōis a
bisse cogita mariam. **E** iactans si hic vndis si ambi
tione si detractiois si emulationis. respice stellā vera
mariam. **E** prauidia aut auaricia aut carnis illecta
multūlā mētis gausset respice ad mariam. **I**n pculis et
angustis et in rebz dubis marā cogita marā muoca.
Non recedat ab ore nō recedat a corde. et ut impetres
eis orōis suffragiū. ne deserat gūfationis exemplum.
Ipam x sequens nō deuias. **I**pam rogans nō desinas.
Ipam cogitans nō erras. **I**pa tenente nō corriuis. **I**pa
protegente nō metuis. **I**pa dūce nō fatigaris. **I**pa pro
pūa pūis. **E** sic in temetipō exieris. qm mto dōm
fit. **E** nomē vginis marā.

Ex vita scti anthonii

Heronymus nobilibus religiosusq; pntib; ab egipto
 exilio fuit. tanta nuntio suor; aya: ut nichil a
 ludo pter pntes dnm q; agnosceret. Ad ecclesiam
 q; cu pntib; sepe quiescens nec in sanctu lasciuas nec
 uicioru negligentia sectabatur. s; tñ q; legebat; auscul-
 tans utilitate pceptoru uite institutione seruabat.
 Non sicut ut solet etas illa pro varijs delicatis cibis
 unqm tedio fuit. Post mortē at; amboru pntu ano-
 ra curaret; et cu sorore ad modu puilla delictus et
 domus et s; sororis honesta cura gererebat. Merda sex
 fluxerat menses qbz ad ecclesiam ut solebat occurre; reor;
 dabatur qhs et apli oib; relictis secuti fuissent salua-
 tore. Et multi in actib; aploia facultatib; suis venditis
 pna ad pedes aploia deuoluerunt egentib; pncipa que
 vel qnta spes eisde; apposita erat eet in celis. Talia se-
 cu soluens intravit ecclesiam. Et accidit ut illud ewage-
 liu legeret. Si vis ee pfectus i. Duo audito velut
 ppe se her eet septima izarata ad se dñm intravit impe-
 nui statimq; regresso possessione qua huc; in tunc
 aut eant et uigere et valde optimi uicinis largito
 est. Ne in aliquo aut sui aut sorori molestia gigne-
 tur. Ceteraq; habebat in uno mobilib; omnia vendidit
 et aggregato no erig; pno indigentib; dedit pui-
 ob sorore reseruans que et seruitate videbat infirmi-
 or. Rursus ad ecclesiam ingressu cu audiss; dñm i ewage-
 dicentē. Nolite cogitare de castino reliqua q; porcione
 pauperib; distribuit. Neq; se usari passu ē domi: s; sorore
 fidelib; et nonis uigib; ut eam nutrire; exemplo
 ipe i oib; seculi liberato aspm atq; arduu arripuit
 instituta. Erat in agello olano quida senex uitam
 solitaria a pmea sectato etate huc athomus emula-
 to ē ad bonu. Et pmo quide incipiens etia in locis pau-
 lulu a uilla remotiorib; manebat. Erñ siquē uigila-
 te in ho studio pperet proceps q; iebat ut apus pruden-
 tissima nec ad hitacula suu an i meabat n eis q; frue-
 ret aspab; et sic taqm munē mellis accepto abibat ad
 sua. Tali itaq; instituta exordio cu p dies singulos ita

anm roboraret ut a nec opū patnariū nec suā memini
ser affmū. Omne enā desiderū et sollicitudinē erant
qd' repat erretēt. Opabatur māibz sciens sēpū eē
nō opatur nō māduet. avertēde sane sui opibz pūo
pamē exēpto egētibz largiebatur. Orabat quippe
frequēt q' didicēt q' oporteret s' m' m'issione dū m'
gar. Iudiciū sēpū m' ita studiū q'modabat ut m'
il q' ei' aīo laborat. Et p'missa p'cepta dñi custodiens
mēoria pro libris h'et. Sic suā vīrā vīrā instruens ab
vniuersis s'ibz pūo diligebat affmū. et oibz ad quos p'
gebat obediens p'as singulorū gratias hauriebat. Huo
otinēciā istis iocunditatē sectabatur. Istis lenitatē illius
vigilāciā. Aliis legendi emulabatur. Industriam istā
iennatē illū hūmū q'scētē mirabatur. Neq' em
adūsu cōuocō aqū mouebatur. si ea p'mo flāma egre
gno vno cretebat in pectore. ne scdus q'sm in p'dat
opibz inueniretur et hoc ita faciebat ut cū omē glā m'
u'er oibz tū carū eēt. Nā et viciū et mōchi ad quos
sepe p'iebat anthoniū videntes deicla nūcupābātū.
Indultisq' naturē vocabātis quidā ut filiū alij ut
p'ēm diligebat. Cū hēc p' geiebat anthoniū q'bz
omī m' se p'uoctabat affmū. iūmō xpīam nōis dñi
abolo impatiēt ferens tā tantas t'adolescentē v'
tutes veterans cū aggressi eēt fraudibz. Et p'mo qui
dā temptans si quō posset ab arrepto cū m'itudo de
trahē m'utēbat ei mēoria possessionū sororis defensio
nē g'mis nobilitatē amore rerū. Postq'm aut ordibz
eis ad dñm effusis p' passionē fide se m'ellerit illi
osuetā adūsan omē adolescentes arma arripient cū
nocturnis m'etabāt illenibz. Nā et ille cogitationē
m'etabāt m'ferz. et h' ordibz admanebat. At dū ille t'alla
bat sensu naturali tūmō ardore h' fide et iennisē tō
p'q' omē vallabat. Ille p' noctes in pulchre m'icris se v't
bat oīm nulla omittens figmēta lastiue. h' vltimē
rehēne flāmas et dolōē vniū et ea recordationē libi
omū cogitatio d'miebat. Ille adolescentie iter lubri
h' cina tormēta futurū iudiciū osiderās. ille s' aīe pūo
ratē p' rēptamta suabat. et solū de dāmbz ei' tōt' dēonē

tam nunquam hilaritate nimia solutus in risu. Nunquam recorda-
 tione penitus tristitia ora contrahit. Non magnis stuporem se-
 elatum est laudibus. nil in illo indecentis solitudo. Nil asperum
 cotidiana cum hostibus bella contulerat. temperata mens e-
 qualem ad octa ferebat. exanimis. Immo eis sale conditi
 tot solabat menses docebat in istos. ordo abbat matos.
 Nunquam corpus laudas nunquam pedibus sordibus sordes ablu-
 ens nisi per aquam cum lau transire necessitas compulset.
 nullo de magis corporis athomi nudum nunquam morigeretur
 vnumquam vidit. Cumque cum cibum a semper indulget corporis
 culo a alias nature naturas cogit humana condicio
 nullo afflictebatur ponde. quod tantam aie libertate modum
 carnis tunc cohercet. Nam fignit cum fratribus sedes a quo quod
 fuerat appositus memorie esse spiritualis abstinebat. Inter fr-
 atres rogantibus ut eis in ista disciplina precepta daret ruderet. ad-
 oem quidem mandatorum disciplinam spirituales posse sufficere.
 et hoc optimum fore si mutuis se invicem fratribus consolerent
 fratribus. Hoc autem superius octis in quod mandatum nullum in
 acceptis propositis vigore posset latere. si qui incipientes semper au-
 ge quod cepit. Perfecti cum humane vite spacia ad eternitatem
 operata brevissima sunt et parva. In parva ac vita equalia sunt per-
 iterum omnino omnino maioris in maiora rapit ab eunte quod
 dit promissio aut vite eterne vili pars operatur. plura in vita et
 habebat aut in volu magna gratiam. Et quibus enim ignarus
 eis in ista mundum monachorum eum videtur de se decessu nullo in
 dicante tunc premissis ad athomum crebat et aie puritate
 afflictebat in volu. Nam spiritus hylarem fratem gerens liqdo onde.
 quod si frater fuisse et per paucos menses mediorum ignodum
 semilia membra ebass. vortis ad se duobus fratribus qui ei semper in
 tunc ceperant aut. Ego quod filio semper eloqua spirituum in pla-
 tu in igne dior via. Nam enim me dominus imitat. Nam cupio vide-
 re celestia. Quod vos o vultis mea amones ne tanti quibus labo-
 re perperit perdat. Hodie vos in ignis studium arripuisse
 arbitramini et repte voluntatis fortitudo sumeret. Nam
 nam de deonam nostris insidiab. Inimicum suspirate credulita-
 te nobis eis vultu figite in tribus et a cetera fide omni si deonem

fugabatur. Venitote etiā amonitionū mearū et mīre
condicionis vītam anticipetū condie tractate. et celeste
vobis premiū sine cūctatione tribuetur. **B**estimitorū autē
meorū sit ista diuissio. **P**allū nīstū cui hīrteo arthanasio
ep̄s dāt qđ ip̄e m̄ nōm detulerat. **S**erapion ep̄s aliam
acipiat melotem. **V**os cūctā hēote bestimētū et vale
te discedite mea. **A**nthoniū em̄ migrat et iā nō est m̄ p̄
tī sōlo vobisū. **V**ba fimerat et osculātibz se discipulū exte
dens paululū pedes mortē latq̄ asperit. Ita ut ex hilari
tate vltq̄ cō sēcū āgeleorū qui ad p̄fēndā aiām ei q̄ dñe
rāt p̄ntia nō sciretur. **H**os inueniens tāqm̄ alios videret
cūam exalauit et additq̄ ē p̄tibz.

De s̄ra agneta abrosia Tūta ei9

Hones b̄rissia c̄rioderis etatis sue āno mortē
p̄didit et vīta inuenit qz solū vīte dilexit autōre
s̄raia q̄z q̄putabatur m̄ ānos s̄ cāt senectō
mentis āmēsa. corpe quidē uulcūla s̄ q̄d tana. **B**ulcū
fanc s̄ pulchrior s̄de. dū a scholis reuīt a p̄fā v̄bis filio
adamatur. **C**ui p̄ntes dū requisiss̄ et inueniss̄ repit of
ferre plūna et plūa promittēte. **D**eniqz detulerat s̄cū
p̄aonissia orimenta. que ab v̄ra agne veluti q̄d ā p̄ro
ia sūt recusata. **V**ra agnes tale fertur inueni dediss̄
rissū. **D**iscēde a me fomes p̄m̄ inueni mentū factō rē
pabulū mortis. **D**iscēde a me qz iā ab alio amatore

puenta su. qui michi facis meliora te optulit ornamēta.
 et anulo fidei sue subarravit me longe te nobilior et
 glie et dignitate. **O**mnium me mestabili dextera terat
 dextra mea et collum meum cinxit lapidibus preciosis. **T**radi
 dit auribus meis testabiles margaritas. et tradidit me
 vinctibus atque torquentibus genibus. **P**osuit signum in facie
 mea ut nullam aliam preter ipsum amatorem admittam. **I**ndu
 it me adade auro terta et inmensis monilibus ornavit me.
Ondit in thesauros inappabiles quos mihi se daturum si ei pseudea
 meo et promissit. **N**on ergo potes ad prioris gaudia amato
 ris vel aspicere aliam et illam delinquit cum quo deverta succinta
 te. **C**uius gnoscitas celsior possibilitas fortior aspectus pul
 chrior amor suavior et si glie elegantior. **I**n quo in iam
 thalamo collocato est. **C**uius in organa modulatis voci
 bus cantat. **I**n me et latet ex ore susceptum. **I**n amplexibus
 eius castas astrita sum. **I**n corpore eius corpori meo sociatum est
 et sanguis eius ornavit genas meas. **C**uius mihi vgo est
 et per feram nescit cui angeli ferunt. **E**i pulchritudinem
 sol et luna imitantur et odore reuolunt mortui et tactu
 fouent infirmi. cuius opebus nunquam deficiunt. et quod dicit
 non decrescit. **I**psi soli seruo fide. ipsi me tota deuotione
 amitto. **Q**uare cum amantem casta sum cum retingo munda sum
 cum accipo vgo sum. **V**arinas in sermone **O** qui mirabile
 vginibus vgo tuum tradidisti amoris exemplum **O** qui sancti
 toribus dandum vginibus rebuisti in ista ostendit omnium diuina vginibus
 excreando carnis quam cupulas. et sola christi pulchritudine
 adamando. **A**ccedite puella puella et disate in animis infatigabile
 quies in pectore suo ita adire christi flammam accendit. **D**icit se ad
 amatores suos suare fide et eis corpora cupulisse soli qui pro adire
 homini mortis non recusant mitem. **D**isate vginibus christi adire
 in puella feruere et omnes mundi diuina velut stercora reuolunt
 tem. **I**deo enim sicut per litteras traduntur exempla ut vnguis
 pro qualitate ferus et pro etate anorum modum sui propositi
 teneat. **E**t sicut per vginem vginibus ita per quicquid quicquid vi
 re solum pro amore christi studeant. ac repugnatione alii mundi diu
 na recusantes et eis non recusantes austeri ad dilectos vetulas
 et gaudia eterna pertingant. **A**mbrosius in legendo a vitariis as
 piciat noie iussit in aspectu omni igne copiosum accendi et in me
 dio vitam agnere precepit iactari flammam. **Q**uod cum fuisset

impleti statim in duas partes diuise sunt flammæ et hinc atque
illinc crediciosos populos exurebat. Ipse autem penitus in nullo
stringebat incendium. Et magis non hoc diuinitas diuinitas
malefactoris reputares dedit firmius ut sepe et in
multos clamores ad celum. Tunc beata agnes expades magnas
in medio ignis. hys ubi ordine fudit ad dominum. Opte ad
trade pollede tremide per dominum nostrum ihesu christi benedictio te per filium
et tuum unigenitum euasi multas hominum impiorum. et spiritus
fuerit diabolus in polluto calle transiit. Ecce et nunc per spiritum sanctum
rore celesti perfusa foris uir me moritur flamma dicitur et ar
dor incedit hinc ad eos a quibus in me misit effudit benedictio
te per peritade quod in me flammam incedit me ad te uenit per
multis. Ecce ita quod credidi uideo quod speravi la tunc quod gaudeam
apleto te ostendit labijs et corde te totis uisceribus. Ecce
ad te uenit uinum et uinum domini. Et cum dno nostro ihesu christo filio tu
o et ff uinum et spiritus in octa sela sedorum amen. Cum quod aplesio ordi
ita omnis ignis extinguitur est ut nunc quod est tepor incendit in ma
net. Tunc aspasia uerbis rome vicario populi se credicionem
fuerit in guttur eius gladium inquit precepit atque hoc exitu rofec
fuit sanguis rubore perfusa Christus sibi sponsa et nunc em gescit
uit. Marius in fmo dei ita dicit ad thalamum quod assistit et
pro amore sponsi gladium paucioris admittere ut sponsa te
uiginitas immaculata quod et nunc em gessio quod bati
signet. Felix cetera uiginitas quod studium est sequi tunc quod
uestigia. Hecur enim tunc cetera in celo quod tunc se auertit in
tu in mundo. Nam sic tibi uestigia marie per sepi principato
et ne per mutatio appuit ita hys te imitantibus eterna
credis gaudia non neganda.

Mundo dulcissimi quisio doctoris gentium ab universitate
gentium festinus hodie gaudis celebrat. Quilros em
ab hac radice qe ramos prodisse videmus. Conu
sa paula quisione missi facti est uniuerso mundo. Et multos q
dem olim in carne adhuc si ia no fm carne abulab p dca
nomis officio gunt ad dnm. Nunc in ipso felicio vinctis et
apud ipm ne adhuc qde cessat ab homi quisione. Dicoat
exemplo orde doctrina ppta demqz quisione ei q mētia
frequētatur q et ipa mētiaribz vtilis muciatur. In
hat em mētia et pādr spem bene conipit ut prouocet
ad pnam. et q ia penitet pte qsisidit accipit form forin.
Quis despet vlti a p magnitudine colibz criminis qndē
saula audiat spūantē mētiā et cedat in disloz dmi.
subito fm vas elāonis. Quis dicat ia iniquitatis ponde
presso assurgē ad studia meliora nō valeo? qn i ipso
inuerz quo sanguem faciens xpianū dū nō toto pectore
vinq efflabat psecutor crudelissimū in fidelissimū rēpe
te mūz ē predicatorē. Saule saule q me psequis. An
non psequeretur xpm q xpi mēbra cruciabat in cruce.
non psecuti sūt xpm qui sacratissimū illud corpū crucis
affixē patibulo. et nō psequeretur eū q aduū corpū ei qd
ē eadē odio furebat iniquo. Et em corpū ei. Demqz si
ipū figurē dedit in pētiā redemptiōis aīzū nō tibi vi
detur grauiorem ab eo sustinē psecutiōē qui fugis
tione maligna exemplo pncioso. scandali occasione q
uertat ab eo alās quas redemit. q a iudeo q sanguem
illū fudit. Agno sate dilmū expauescite qfora a eorū
qui salute impediūt aīzū. Hortendū penitēz saclegū
qd et iporū videt extēdē facinus. q dno malestatibz sac
legas manū nēcerūt. Videbat iam cessasse psecutiōis
qpus sūt ut palā fm ē nūqz deq psecutiō xpiano sū neq
xps. Et nūc q grauius est xpm psequitur qui ab eo
vinq xpianū dicit. Conuasse videtur oīa te vniūsa
q ad vīz nō est sanctas vlla. Egredia est iniquitas
a senioribz iudicibz vīatibz tūz. q videtur rēge ppli in
tū. Non ē iā dīcē ut pplū sūt sacerdos qz nec sic pplū
ut sacerdos. Heu heu dñe deus qz ipi sūt in psecutiōe

tua pmi q' uider' in ead' tua pmatu diligere g're p'ncipali
 Veror dilm' ne quis forte sit et in nob' qm' p'fector
 q' manifeste deat' r'o impedire salute ee p'fector
 fore. Quas ego de salute aie mee f'it illi g'w agere
 possu' qui in p'mat' detractionis sine venenat' d'icte
 detractores odibiles deo d'scribunt' r'qm' p'fector
 Quid et is q' exemplo suo ad r'missio agendu' r'cto p'
 uocat a' singularitate turbat aut inq'rat curiosita'
 te. Impatencia sua et murmur' agone molestat.
 Quotiq' m'o q'ristat sp'm dei q' in eis e' sc'da al'is
 una de minis istis q'edentibz in eu'. Donec et h'c ma
 nifeste p'sequu' xpm'. Et ergo p'fector et nome' et
 cine longe sit sp'a nobis. Obsecro vos dilm' benignos
 sp'et mites exhibeamq' nos m'uit' supponites in d'i pa
 na et ad id qd' melio' e' et p'fector alterutru' p'notant'
 Quis em' serui sibi sufficere putat no' p'sequi dnm'
 si nec obsequi dno'. Quia h'ic q' e' g'rim' si ur no' r'
 sistit si nec q'de assistit q'de. Deniq' si quis adeo pusilla
 minis e' ut satis sibi reputat nec p'fector ee nec
 coadiutore dei. Audiat qd' ip'e loquitur. Q' no' e' me'us
 me est et q' no' colligit mecu' dissipat. Et ille qd' es d'icte.
 Quis es m'p'. Ignotu' em' p'sequebatur et in eo osetu'
 to e' m'iam q' ignoras in r'edulitate hor' fecit. Dissat
 et hoc f'it' iustit' iudicem d'm' no' m'o qd' fiat s' quo
 ais fiat' considerate. et caue' deinceps ne quis p'
 ua reputet quilibz p'ua facit' delinq're q'icatur.
 Sed dicat in corda suo leuia s'it ista no' turo corrigere
 no' e' magnu' s' in h'is manes venialibz minis q' p'm'
 e' ei dilm' p'ma h' blasphemia in sp'm scm' blasph'e
 mia irremissibilis. Paulo q'de blasphemus fuit s' f'
 in sp'm scm' q' ignoras in r'edulitate. Et ille d'icte quid
 me vis me f're fac'. Hor' plane f'it' p'fector d'isponit' e'
 for' p'atu' n'q' cor mecu' deo p'atu' cor mecu'. P'atu' sa et
 no' s'u turbat' ut custodia m'ad' d'icte d'icte. Quid me
 vis fac' r'. Q' b'u' breue s' pleru' s' b'u' s' efficit' s' d'icte
 n'a o'i acceptioe. Q'm' p'atu' inueniunt' in hac p'fector obic
 for' q' sua ita abiecerunt volutate. Hec plures hem'

confidite

fecit

euangelii illis recti qui noui apostoli imitatores. **Q**uod uis ait
 dñs ad recti illi ut facia tibi? **C**irca e mia tua dñe. qñ
 ta e dignitas tua dñe. **S**icut dñs serui qñ ut fa-
 ciat uoluntate. **H**ec recti ille q nō osideant nō expa-
 ut nō exlignauit absit hoc dñe tu magis dñi q me
 fare uelis. **S**ic em decet qñs sit dignu est nō mea q
 te s a me tua quei et fieri uoluntatem. **V**ideris fieri q
 uē nāra erat hoc in loco qñs. **S**i propterea multorum
 usq hodie pusillitas et pusitas erigit ut ab eis
 qñ oportet quid uis ut facia tibi nō ipi qñt. **D**ñe q
 me uis fac. **C**onfideat nāe hī mīst et uicarij xpi q
 sibi pñpi uolūt: nō ipi osiderat q uolūt sit pñpñt.
Hec e corā obia plena nō mōibi pñt pñ obseq nō p oia
 seq pñpñt eñ qui nō suā s pñt uēit fare uolūtā
 te. **D**iscunt eligetib in qñ obediāt ipñt pñt pñt pñt
 rectorē suū ipñt obediāt nāe sit uolūt. **H**omōi et si
 tolerat se uideat ac qñdī ar mōre genī ifimītatē sue.
 pñt at obseq p pñdeatq semper pñulos inueniri ne
 qñ forte audiat. **Q**uid debui uob fare et nō feci: et
 ab uentib pñt et benignitate pñt fiat tandem
 multitudo exhibite miserationib cumulat iustis ap-
 nationib. ~~exhibite miserationib cumulat iustis damp-~~

In pñfectorē bñe mōis ueda t omē

Plenitudine nob' hodiernae celebrant quā
 et dñe nūcatis die debins veneram obsequi
 marie eiusdē dñi saluatoris nři sit et mēme
 rate gemitus eis hūilitate dedicata sacrae
 wāgelij lōo designat. exponēs eos q̄ legi nichil debeat
 implendis se legalibz p oīa subdidisse dērent. **Pr**op
 nāq; ler ut mulier q̄ suscepto seie pepiss' filiū imūda
 eet vñ diebz. et in die octauā itū dēret infantulū
 nomenq; aptaret. **Q**uē etiā alios xxx m dieb ab in
 gressu templi ac vñ thoro abstineret donec it' nūcatis
 die filiū cū hostiis ad templū dñi dēfret. **P**rogredi
 omē masculinū sexū sūm dñō vocari. **U**ltiō mūda q̄q;
 offiri deo a mūda at mūda mutari ul oandi. et hosti
 pmo genitū q̄q; arctus argenti dēre redm. **I**n ar
 fecim pepisset. **I**ntueam' frēs kmū d diligētia vba
 vba legis q̄ posuim' et aptissie videbi' q̄m bñssimū
 dei gemitū et petua vgo maria fil' cū filio q̄ genuit
 ab oī fuit legis subiectioe librima. **C**ū em dicat lex mu
 licem q̄ suscepto seie pepiss' imūda dēret et p lōga q̄
 fil' cū ple quā genuiss' oblati vñtis dēret mūdā. **P**ro
 quillā q̄ sū vñtis suscepto seie vgo pepit vna cū filio
 q̄ natū ē ei neq; imūda dēfret neq; p hostias salu
 tates dōz ēē mūdāda. **S**it dñs ac saluator nři q̄ d
 mutans legem dedit apns in hōie fci voluit sub legē
 ut eos q̄ sub lege erāt redmēt ut adoptione filiorū
 rāpē. **I**ta etiā brā gemitū illio q̄ singli pūlegio
 supra legē fuit p oñdēdo tñ hūilitatis exemplo legē
 libz subdi nō rēfugit instituit. **I**uxta illud vñ sapi
 entis **C**ūto magna ē hūilitā tē m oibz. **B**enardus
 fmōe **P**ut' putas q' nō potāt moueri aīo eis et dūc
Quid nī op' ē pūificatione. **C**ur abstineā ab ingre
 su tēpli cō vtero nēscieps vñū tēplū factū ē spūs sūi
Cur nō ingrediar tēplū q̄ pepi dñm tēplū. **N**ichil
 in hoc acceptū nichil in h' pūi impurū fuit illiā tē
 pūificationē. mūlū cū prolis spūs puritatis sit et
 purgationē fuit venit dēfret. **Q**uid in me legalit
 purificet mādatorū observatio. q̄ purissima fca fuit
 ipō pūi imaculato. **V**ē o brā vgo vñ lēb tam nec q̄q;

et purificatio: si namq[ue] filio tuo op[er]a e[ss]et immensio[n]e. **I**tem
 mulieres ta[m]q[uam] una caru[n]t. **R**a et filio tuo sic e[st] in tuo pu
 eroru[m]. **E**rgo p[ro]di voluit. et n[un]c multo magis offerri vol[uit].
 Offer filiu[m] ego sacra[n]ta. ut b[e]n[e]d[i]c[t]i[m] fr[atr]e[m] b[e]n[e]d[i]c[t]is tui d[omi]n[us]
 p[ro]p[ri]a. **O**ffer ad m[er]it[um] o[mn]i[u]m r[ati]o[n]e hostia s[an]c[t]a
 de placere. **O**ino acceptabit dea p[ro] oblatio[n]e noua et
 p[ro]fissio[n]e hostia de q[uod] ip[s]e h[ab]et s[an]c[t]u[m] d[i]l[e]c[t]u[m] i[n] b[e]n[e]d[i]c[t]io[n]e
 placit[um]. **S**ed q[uod] fr[atr]e[m] nob[is] offerens a q[uod] r[ati]o[n]e illi p[ro]p[ri]a
 b[e]n[e]d[i]c[t]i b[e]n[e]d[i]c[t]ur nob[is]. Ille p[ro] nob[is] optulit hostia p[ro]fissio[n]e
 qua h[ab]uit: m[er]it[um] qua p[ro]fissio[n]e e[st] n[on] p[ro]p[ri]a. **E**t nob[is]
 faciam[us] q[uod] possit optinu[m] q[uod] h[ab]emus offerentes illi q[uod] su[us]
 o[mn]i[u]m nob[is] m[er]it[um]. **I**pe s[e]p[er]m optulit: tu quis e[st] q[uod] te off
 re t[ame]n t[ame]n. **C**uius n[on] t[ame]n uat ut oblatio[n]e mea dignet
 tata maiestas suscipere. **Q**uo m[er]it[um] h[ab]et corp[us] et a[n]i[m]a
 et corp[us] d[i]c[t]o. **U**bi h[ab]et tibi p[ro]fissio[n]e possim in sacrificiu[m] lau
 dis offerre. **B**on[um] m[er]it[um] eni[m] longe q[uod] gl[ori]osius atq[ue] ualuit
 ut tibi magis offerat[ur] q[uam] deferat[ur] m[er]it[um]. **R**a ad m[er]it[um]
 a[n]i[m]a mea g[ra]t[ia]t[ur]. **H**edaret ut daret m[er]it[um] hostiam
 p[ro]p[ri]a d[omi]n[us] e[st] in lege d[omi]n[us] par turtur[u]m a duob[us] pullos
 colubaru[m] hostia her paup[er]u[m] erat. **D**ixit quippe d[omi]n[us]
 in lege ut q[uod] possit agnu[m] p[ro] filio a filia simul et tur
 tu[m] offere[n]t sue coluba. **E**t u[bi] n[on] sufficerent ad offe
 rendu[m] agnu[m] duob[us] i[n] turturib[us] a duob[us] colube fit pul
 la homo fieri cu[m] dea e[ss]et. s[ed] etia[m] cu[m] duob[us] e[ss]et paup[er]
 dignatus e[st] si p[ro] nob[is] ut nob[is] sua paup[er]tate sit et
 humanitate d[omi]n[us] a[n]i[m]a et o[mn]i[u]m t[ame]n sue donaet et p[ro]p[ri]a.
De lib[er]is paup[er]ib[us] m[er]it[um] cur hec m[er]it[um] uoluerit in
 hostia d[omi]n[us] iubent offerri. **R**a et abrah[am] patriarcha
 tato an[te] legem ip[s]e h[ab]et in holocaustu[m] d[omi]n[us] legitur ob
 tulisse et in p[er]p[et]uis legib[us] ceremoniis q[uod] m[er]it[um] e[ss]et
 p[ro]p[ri]a iubebat m[er]it[um] a[n]i[m]a sicut in leuitico legitur. **C**oluba
 ergo simplicitate turtur indicat castitate. q[uod] et colu
 ba simplicitatis et castitatis amator e[st] turtur. ita ut
 si quib[us] tan[te]m p[er]didit n[on] alia u[e]l q[uod] turtur. **B**u[m] in laudib[us]
 et loq[ui]tur d[omi]n[us]. **C**olub[us] s[ed] gene[n]t[ur] turturib[us]. **E**t
 it[em] e[ss]et tu pulchra et alca mea. e[ss]et tu pulchra. o[mn]i
 tu colubaru[m]. **B**on[us] app[er]e ut turturib[us] h[ab]et a[n]i[m]a q[uod] ab o[mn]i iudicac
 pe[cc]ate se casta totu[m] i[n]mune o[mn]i[u]m h[ab]et colubaru[m] q[uod] n[on] uoluerit n[on]

De s^{to} gregozio gr vita cix.

Gregorius quicquid arte philosophie gordiam in da-
 vissimam et brevis silve filius profuit ratione sedi am-
 mense et mensibus sex diebus decem temporibus tiberi manu-
 ritu et forte augustorum. Iste senatoria stirpe progenitus
 tam nobilissimam quam religiosissimam genealogiam duxit.
 Nam quanto felix sedis apostolice pontifex vir magnus et cetera
 reverentia quam basilica sedis cosine et damianam via salutem
 a iuxta templum romuli sicut hactenus erant venustissime
 fabricavit eis altaris fuit. Et beata uxor tharsilla quam mori
 sua promissione celestis audiuit ar moniam. Et ille ex
 ad se recipiendum videtur meruit amita eius nichilominus
 dula gregorio gemitu nobilitatis linea puer moribus excolit
 probis actibus oravit. **Greg** de se in prologo moralium
 ad leandrum episcopum. Omne in tuis auribus quod mihi de me dis-
 plerebat expressum quam diu longeque quassationis gram distuli
 et postquam celesti sui desiderio afflatus. scilicet istum gregem me
 luit putavi. Apiebat enim mihi iam de cunctis gloria quam quicquid
 si melius me consuetudo deinceps ne extioris aditum mure.
 Quia adhuc me cogit animo penitus mundo quam spectans disper-
 tur. reperit multa gratia me et eodem mundi cura succres-
 cit ut in eo iam non spectans si quod quicquid est inter retineatur.
Et vita ad Lande precebat ubi libera disponenda
 in terra suam nactus est facultatem sermone monasteria
 in alia fabricans sufficientes fructus accumulavit. Et beatus
 prediorum contulit quicquid posset ad virtutis condiciam de illa
 militatibus sine indigentia suffragari. **Septimum** in
 ratione vobis memora sub honore sancti andree apostoli iuxta basi-
 licam sedis iohannis et pauli monasterium in

pro domate fabricauit. In quo rutilis sericus auro gemis
 indianis simulq; suppellectilib; reliquis in usu paupme
 rogatis et huius mundi naufragio nudis euasit diu desi
 deratū monachitū capiens induerū. **P**rimo sub lauro
 sonans frib; regulari tramite militauit. p̄uēdo tū sub
 maller. **S**ecū potius otordia amere p̄esse nō iūuit
Greg' desep̄o in p̄m̄o dyalogi. Infelix quippe alim̄o meo
 occupatiōis sue pulsato ioh̄ie mem̄it qual' aq̄n̄ t̄m̄o
 fuit quō ei labēna orta subēat. q̄m̄i frib; oib; q̄ uoluit
 emmebat; q̄ illa n̄ celestia cogitare consueuerat. q̄ iā t̄
 to i corpe ip̄a c̄m̄is claustra iā cogitāde transibat; morte
 ip̄am q̄ pene atq; p̄a z̄ vix q̄ ingressū uite et laboris sui
 p̄m̄ū amabat. **E**t ex occasioe tūz pastoral' sclarū hōm̄
 negora p̄ant. et p̄o tam pulchra dēis sue sp̄m̄ c̄m̄i acq̄
 puluē feda f̄p̄edo itaq; qd̄ tolero p̄edo qd̄ alii dūq; miror
 illud qd̄ p̄di fit h̄o grauius qd̄ porto. **E**cce em̄ nūc magni
 maris fluctib; quātor. atq; in nauī mētis tēpestatis va
 lide illudor prorellis. **E**t nūc prius uite r̄olo q̄ p̄o tū dūctis
 oculis viso litore susp̄s. **I**dem theoniste sorori m̄p̄atoris sic
 scribit. **A**lora em̄ q̄etis mee gaudia p̄di et m̄o corrip̄is
 asseidisse etis uidet. vñ me a ḡd̄itoris mei facie longe ap̄ul
 sū deploro. **S**onabar nāq; cotidie extra mūdū extra carne
 f̄is orta fantasma corpis ab oculis mentis abire. et f̄enat
 gaudia t̄orp̄aliter uidē et nō solis vobis s̄ et totis medullis
 ad dei sp̄m̄ anhelans dicebā. **T**ibi dixit cor meū q̄m̄ uolū
 tui. **I**bi tū dūc r̄quirā. nichil at a i hoc mūdo appetens
 nichil p̄m̄esens uidebar n̄ i quadā r̄m̄ vñc f̄are. **I**ta
 ut in me pene iplētū credere qd̄ pollatante dō **P**h̄m̄
 didicē. **D**ustollā te s̄ altitudinē t̄re. **E**t altitudinē em̄
 t̄re sustollit. q̄ et ip̄a q̄ alta et gl̄sa p̄m̄s vident s̄c̄i p̄o
 m̄is des̄p̄m̄ calcāt. **S**i r̄p̄ere r̄m̄ vñc t̄p̄tatiōis h̄o t̄m̄
 b̄me impulsio ad r̄ores palloresq; corru. q̄ et si in nil t̄eo
 eis tū q̄ in amissi sūt valde formido. **V**n̄ causā fluctib; qua
 r̄or ac tempestantib; deymoz. **I**ta ut r̄e dūc **D**em in alani
 dūc maris et p̄m̄esit me. **E**rednz p̄o causas ad cor des̄
 dero s̄ ab eo vānis cogitacōib; timu timulab; ext̄isib;
 p̄d̄re nō possū. **E**t hoc ergo in longe f̄m̄ est qd̄ nūc me
 est. **I**ta ut obedire nequaquā possū p̄h̄re vñc qua dūc
Erednz p̄uā r̄atores ad cor s̄ stultie p̄essō cogitacōib;

tempestantib;

sola exclamare apellor et cor meū deliquit me. **E**t vita
 eius. **V**ortuo pel agio p̄ greḡ ab oī p̄lo vnam miter eligi
 et tōne vbi p̄mterent. **E**t statim sermone qd p̄lin fecit
 et professione qd p̄fē iūuam amord maut. **V**etamā m
 finit vnam qd se v̄gile marte an professione p̄m fer.
Et f̄ma celi ab angelis decantari audiuit. **E**t m finetū
 v̄e adient. **O**ra pro nob̄ dñm et gladiū p̄m m locū suū
 vidit. **N**o professione fugē voluit s̄ nequit. **N**ā porte citi
 tū p̄m iūm custodiebatur. **E**t de mutato hūu a qbus
 da negotiatoribz obtrinit ut m quodā dolio sup quadrigam
 de v̄be educeretur. **E**t siluas petent t̄bz diebz latuit. **E**t
 tū die celis p̄ colupna est m̄ḡ. **I**n qua colupna r̄uū
 quida vidit angelos ascendētes et descendētes. **G**reḡ de se
 m̄ cūla ad narsa p̄m. **C**ū contemplationis alia p̄m
 tū m̄lne m̄ gemitū r̄uūatibz qd quidū q m̄ta p̄m dñi
 foris ad culmē c̄mū m̄tū ascendit. **E**t m̄tū at m̄e p̄m
 m̄tore agnoscit: qd v̄r loqui sufficit. **N**olite ergo me
 vocari nōc m̄ id est pulchrū. s̄ vocare me m̄tū qd amari
 tudine plenū. **I**de qd me ad quāqz ordmē agnosca
 tis puenisse si mediligēte plāgit. qd et ego m̄tū
 desco atqz ut pro me dñm erodētis r̄go. **E**t vita eius. **D**ū
 abbas qdā p̄e gregorio cū p̄ forū se veller p̄m p̄m
 ut se p̄e p̄mo. nec p̄m surrexit donec p̄m surret abbas.
Ide p̄m se p̄m serui serui dei. **G**reḡ ad anastasiū
 p̄m archā actiohenū. **E**t vob̄ me oī dñm qd lucia dñis qd
 lo qd multis prodesse multisqz lūz possit p̄hibetis exst
 matione meā m̄ fatore m̄ dubitatione m̄tūm p̄m
 Considero nāqz qd sū et nichil m̄ me ex hūz boni p̄m de
 p̄m. **C**ū at arde volo qd dñis odiat m̄ m̄m
 arbitrio. **C**ū at arde volo qd dñis odiat m̄ m̄m
 mea. **C**ū dñm volo qd m̄ laude mea dñat qd adit m̄
 m̄tū. **I**de qd v̄r nob̄ qd de hoc t̄m m̄tū
 uciat ut si nō qd dñis ita est. sit ita qd dñis. **I**de ad eū
 loqz p̄m alexandriūm p̄m p̄m ep̄le quā ad
 me dñm s̄be appellationis v̄m t̄m v̄m v̄m
 tem p̄m dñm. **E**t p̄m dñm s̄be appellationis v̄m t̄m v̄m v̄m
 qd vob̄ subtrahitur qd alii plusqz r̄o erigit p̄m
 Ego em̄ v̄m p̄m nō qd s̄ m̄tū. **E**t honore eū de
 puto i qd f̄is honore suū p̄m agnosco. **H**eredat qd v̄m

que uanitate inflant caritate uoluerat. **E**x uita es di-
mauricius impator gregoriū et eadē dei p̄fectorū m-
rē sic ei scribit gregoriū. **E**x em p̄dē sū credo q̄ opor-
tē dñi tanto uob amplius placatis. quā me male et seruile
affligitis. **A**uricā t̄p̄p̄m̄ et ad orōem s̄i gregoriū
huit penā in hac uita. **I**n libris suos dñi adhuc uiuēt
ob mīnā hūilitatē publicari uolebat et i aliorū op̄atōem
uale estābat. **I**n moreno p̄f̄o sic scribit. **E**x op̄atōe
s̄i Job uob t̄p̄p̄m̄ uolūstis uro studio gaudere. **E**x s̄i de
lucio cupitis pabulo saginari uā augustinū op̄atōe uā
op̄atōe legite. et ad op̄atōe illis simul agnis nūm̄
fuerit nō queratis. **N**ec em uolo dñi in hac carne sum-
si qua dixisse me gregoriū facile ea hōibz innotesci. **I**dem
in prologo moralū. **M**ulta quippe aūorū curricula de-
uicunt q̄ t̄p̄p̄m̄ uiscerū doloribz et uigor horis momentis
oibz fracta stomachi uirtute lassescit. **V**entis quidē s̄i t̄p̄p̄m̄
nūm̄ febribz alyelo. **H**ic q̄ hor dñi sollicito p̄f̄o q̄ s̄i t̄p̄p̄m̄
et filio q̄ a deo recipit flagellat. quo malis p̄nibz dñi
depr̄or eo de et̄na aūa p̄sup̄tōe r̄p̄p̄m̄. **E**t fortasse
diuine p̄uidentie op̄atōe s̄i f̄m̄ fuit ut p̄cussū iob p̄cussū et
ponem et flagellatū mēte melius p̄ flagella sentiam.
In tantis podogre t̄p̄p̄m̄ q̄ doloribz p̄m̄or molestiarū
ut uitamea in grauissima pena sit. **C**ondic em in dolore
deficio et mortis i mediu exspirādo susp̄o. **E**x dñi
libro de uiribz illustribz. **G**regoriū p̄ r̄p̄m̄ s̄i dñi
p̄f̄o op̄atōe nō r̄p̄m̄ dei plēnq̄ et hūilitate sumo t̄p̄p̄m̄
p̄ gr̄am s̄i sp̄s s̄i lūc p̄o. ut nōm̄ illi p̄n̄ū t̄p̄p̄m̄
quisq̄m̄ doctorū. s̄i nec in p̄p̄m̄ quidē illi p̄cussū t̄p̄p̄m̄
Hic in epl̄atōe s̄i exordio ep̄atōe lib̄ū edidit r̄p̄m̄
pastoralis. **S**up̄ aūrē ei9 dūtanis p̄p̄m̄ ei9 op̄atōe
nō sp̄m̄ s̄i in s̄i t̄p̄p̄m̄ s̄i p̄p̄m̄ uidit. **I**dem de zelo aūorū
que hūit et de op̄atōe ad infirmos de largitate ad
paupes et hospitalitate q̄r in uita ei9. **O**bit aūo dñi
sergentesimo sexto sub forā impatore dō ḡ

In am̄m̄o b̄e m̄m̄ uā

M est angelus gabriel a dō in citate galilee cui
 nōmē nazareth ad v̄gine desponsata viro cui nō
 erat ioseph de domo dauid et nō v̄gis maria.
Rede ap̄tū p̄fō huāne restauracōis p̄ncipiū
 ut angelus a dō mitteretur ad v̄gine p̄m̄ ḡsēdā dīno
 q̄ p̄ma huāne p̄dīcōis fuit cā tū serpens a dyabolo m̄
 tebat ad mulierem spū s̄bie d̄cipiendū. imo ip̄e i sp̄ente
 dyabolo volebat q̄ gēns huānū d̄ceptis p̄nibz p̄m̄
 imōlūtatīs glā nudaret. Et ḡ mori p̄m̄t p̄ fētam ap̄
 te r̄et et v̄ta p̄ fēam. Bernardus Qd̄ s̄ voluit cūta
 tot p̄ma nōta r̄ati in hoc loco tā signatē exp̄ie. Qd̄ o
 q̄ noluit nos negligentē audire qd̄ tā diligētē studuit exar
 tū. Notat s̄q̄d n̄rū q̄ m̄tūm d̄m̄ aq̄ m̄tū v̄gīem
 ad glā m̄tūm. s̄p̄sū q̄ v̄gīem. amborū q̄ gēns citatē
 ar̄ r̄tione p̄m̄ d̄signat nōbz. Et q̄ h̄c putab̄ ne aq̄
 horū s̄uacūm positi sūt. De q̄m̄ Si em̄ nec solū de ar
 bere s̄n tā n̄ v̄ng de passeribz s̄n p̄re celesti cad̄ s̄i c̄ia.
 p̄ute ego de ore s̄a cūate s̄i s̄lū de flūe s̄bū. p̄f̄m̄
 in s̄a h̄storia v̄bi. Qd̄ p̄to. plena quippe s̄ oīa s̄m̄
 m̄st̄eris ac celesti s̄ingula diligēdīe r̄ōndāa. Si tū
 diligēte h̄eant m̄st̄erorū q̄ nouit s̄ugē n̄d de p̄r
 s̄ de s̄p̄sā v̄no ḡrpi et n̄a s̄ voluit plūm̄e a p̄m̄ r̄ō
 n̄ abiles r̄e p̄f̄erāt. Et q̄bz p̄ maria c̄i r̄e velut stup̄a
 r̄a d̄ap̄naretur si v̄rū nō h̄ns filīū p̄r̄earet r̄e m̄t
 in h̄ns q̄ domestica cura n̄al̄r etiā ex̄ebar p̄ncipa
 solatio sustentaretur v̄nū. Et m̄ḡressō ad eā dixit H
 uis q̄ quo m̄ḡressō ad eā i p̄m̄ m̄s̄entatūm pudīcū
 b̄lū ubi illa fortassis clauso s̄i s̄e off̄io h̄osho orabat
 p̄m̄ in absconditō. Poleuit aḡelū a s̄tūz or̄atibz et de
 l̄c̄m̄ in h̄ns quos videt leuare p̄m̄ab̄ manū i or̄e ho
 locustū s̄z deuotiōis gaudent se offerre dō in or̄e
 uauitane. Varie at or̄es q̄ntū placuerit i ōsp̄m̄ altis
 s̄m̄i aḡelū m̄d̄c̄ant q̄ m̄ḡressō ad eā tā r̄uer̄ et saluta
 uit. Susp̄c̄iō d̄ūgit nō ē q̄ ap̄tū m̄uenit aḡelū ōstolū
 v̄gīe cui m̄m̄tū in p̄posito eāt h̄m̄i fugē s̄i r̄e p̄as
 v̄r̄ac colloq̄a ne uel or̄atē p̄m̄barer̄ silentiū. Vel
 ōstentat castitas temptare. Que ḡm̄ p̄l̄ca d̄n̄s r̄e tū

exigebat

Sed que salutaris quā hanc consuetudini mandata tū
est ut bē marie dignitati congrua. Vē em̄ grā erat plenā
cū dīno munere collatū est ut p̄ma inter fēas glorioſissimā
deo v̄ginitatis munus offerret. Vñ uir angelico aspectu
et affatu meruit p̄firi que angelica studuit uirā mutari.
Vē grā erat plenā cū ipm̄ p̄ quē grā et uitas frā est illi
xp̄m̄ gnare donatū est. Et ita p̄ dñs cū illa erat quā et p̄
noue castitatis amore a terribili ad celestia desideria su
tulit. et p̄ modū mediātē hūana nā si plenitudinē diuinitatis
offerrant. Vē bēdita in mulieres q̄ sine exemplo mulie
ribus q̄uodlibet cū deore v̄ginitatis gaudia est hanc p̄uocō q̄
v̄gine mētem docebat om̄ filii prouocant. Quē cū audi
ser turbata est in sermone angeli et cogitabat qualis eēt
ista salutaris. Quando solent v̄gines q̄ v̄gines sūt se p̄
uide et nūq̄m cōsecratur. et ut caueant timēda etiā cūta p̄
messe. Scientes se nō uasis fictilibz thesauris pōtē p̄firi
et m̄m̄is arduū ēē uiuē angelā p̄ hōiēs et m̄tēs moleſtā
tū q̄sari et in tunc celibz uirā gerere. Et p̄m̄ q̄d nouū q̄
subitū fuit om̄i suspēctas hnt inſidias. totū q̄ se cōſignat m̄
chmatū. Ne tēas mala lucis grām apud dñm. Vñ dñs
si facēs q̄m̄ tua hūilitas alacris placeat q̄ita te apud ipm̄
limitas maneat angelico te indignā nō alioq̄o indignatū
sequis. Vñ q̄ em̄ debita ē dñi grā agitor q̄ lucis q̄m̄
apud dñm. Quā grām dñs et hōm̄ p̄tē. mortis deſtīnatio
et p̄pationē. Et est ergo quā lucis apud dñm. Et hōi
tē capies et p̄ies filii et uocabit nō eiū ipm̄. Intelligē
dñs v̄go et nōc p̄missi filii q̄ntā et quā spālē grām tuem
apud dñm. Quid at m̄ia ad angelā q̄nō fiet istud q̄m̄ uirū
agnosce. Vñ dñs. V̄go prudēs o ego deuota q̄ te docuit
dō place p̄ v̄ginitate. que lex q̄ iustitia q̄ pagina uerit
tamēti uel p̄p̄it uel cōsulit uel horrat in carne uir
ne nō cōſtitit uir et in terribi aglica uirā ducit. Vbi legat
v̄go b̄rā sapia t̄m̄s mors ē. et aurā t̄m̄s nō p̄fēctis in dñs
rio. Vbi legat de v̄gibz q̄ cōſtat cōſtitū nouū q̄d nōs alu
cōſtat p̄t et sequit agnū quorūq̄ ierit. Vbi legat laud
ros ēz q̄ se caſtruerūt p̄t i p̄m̄ dñi. Vbi legat in q̄ne ab
latēs nō p̄m̄ carne militat et q̄ i m̄m̄o iugit v̄gine ē
vñ facit q̄ nō iugit meliō facit. Vbi legat. volo uos om̄s
ſicut meipm̄ et bonū ē hōi si sic p̄maneat p̄m̄ meū cōſiliū.
De v̄gibz in q̄ p̄ceptū dñm nō hēo cōſilium autem dō

Tu vñ non dicā preceptū s̄ n̄ q̄silū nec exempla n̄ q̄ vñctio
 docebat te de oibz. Et s̄mo dei vñq̄ et efficit an̄ tibi factus
 est maḡ qm̄ filius. p̄ q̄ n̄str̄ uerit piet̄ qm̄ inducit carne.
 Et ancilla dñi fiat in s̄m̄ vñū tñū. **Quando** t̄p̄ sol̄ esse
 h̄c dñe familiaris vñq̄ hūilitas ergo r̄ndet ut sedes gr̄e
 p̄paratur. **Ecce** maḡ ancilla dñi. **Q̄** 2̄ t̄a sublimis hūilitas
 q̄ cred̄ nō nouit hōibz insolēz gl̄a nescit. **Q̄** 3̄ dei eligit
 et ancilla se noiat. nō mediocri reuerē hūilitatis in signe
 etā oblata tāta gl̄a nō obliuiscit hūilitate. **Q̄** 4̄ ar̄ magnū
 ē ē hūile in abiectiōe. s̄ magna p̄f̄ et r̄ra vñq̄ hōre hūilitas
 di in f̄erū hominū meū decepta simulacris ad aq̄e
 uel mediocrem hōre puerit etā dō minū uel p̄r meā
 uel p̄r subditiōē p̄rā p̄mittit. nōne stat̄ oblit̄ q̄ fuerim
 tale me p̄ro q̄le me ab hōibz q̄ cor nō uident purat̄ suū
 audia q̄ itaq̄ quorū tales sū qd̄ illa r̄ndet q̄ m̄r dei el̄
 eligebat s̄ hūilitate nō obliuiscit. **Ecce** ancilla dñi fiat
 in s̄m̄ vñū tñū. **Hōuētia** q̄ si ualēt ut cūq̄ sentit
 quāle q̄rū q̄ fuit ē ceto emissū m̄cendū collatū refrige
 rū in f̄u solatū. Quāta sublimis vñq̄ m̄r q̄nta no
 bilitat̄ ḡm̄ hūam. q̄ntaq̄ condescendit ḡm̄ dñe maḡ
 tat̄. **Di** vñq̄ canentē in iubilo possit audire et si cū
 dñā tua in mōtaria gr̄e ostendit si sterilis et v̄ḡnis pos
 ses suauē m̄ueri oplerū et salutaris officī. In quo s̄
 uulo dñm̄ p̄ro iudicem uel vñū agnouit. **Quis** canticū
 lud̄ sac̄rū afficit et cū b̄ssima v̄ḡne suam modulātē
 oīnes m̄rū q̄ceptū v̄ḡnis una in p̄p̄o p̄uulo exul
 tans et iubilans adorant.

Philippi 2 iacobi 10 xiii

Non turbet cor vrm. Creditis in dñm et in me credite
In domo patris mei mansiones multe sūt. Quia in
hīs vrbis saluator discipulos suos ad ostia dñi
ut ad euentum pñibz aduēss. nec fuit pauca
pñt rra homo qz hñt dñm potente. Et qz hñt aduocantē
le 3o qz et spānt copiosa mēte. utp. De ostia dñi
thos in 2a 2e qz rrrr vi qz ouit cū pñerātia in fine qz
vñqz pñinet firmū stae in bono. Dñt tñ pñ ea qz diffi
cultate aut afferit ad pñfēdū in bono. Nā dñs pñerā
cie ipse fñt hōem firmū pñfēdū in bono. Nā dñs pñerā
tem qz pñerit ex ipā dñm tñtate actō. Constat aut fñt hñ
mñter pñfēdū in bono cōtra difficultatē qz pñerit ex qz
alqz alijs extēzibz impedimētibz. Dñs qñtō. Dñs
bñt mñt in magna ostia aduēss eos qui se angustia
rñt et qui abstulerūt labores illorū. Videntes mirabū
tore horribili et mirabū in subitaneone in pñerāte saluē
Dñm tñt pñ angustia spñs dñt mñt in pñam agēte
Dñm sūt quos aqñ hñm in dñs sñ. et in silitudinē mñt
Nob mñsati vñt illorū estābāms mñm et fñt illorū
fñt hñt. Qñt ergo opurati sūt mñ filios et mñ sñt sñt
illorū 2e. In horologio erit sapie de glā sñt. Eva pñ
de qñ sñt dñas hñt fñt qz opñt et mñsionē mñt
vñt. Infamia et molestia verabāt. Et tolle cor tuū
vñt gratulabūda et hos nūc tñt celestis et domest
ros dei velut a longē salutādo alloqz et dñt in vocē. Vñ
opñt a erpñt qz quōdā rñt dñt si vñt. Vñ capñt
mñmata oculi dñm qz fñtate cordis vñt oñdebāt vñt
qñ mñtorez cordis angustie mñdēz. Vñ gēnto et lñ
me. Vñ fñt pallida ac mñt mñt. Vñ mñt pñt.
Dñm tñt egestas et oñt deferta quo dñt dñt. Vñ
fñt vñt mñt mñt qz gēnto dñt solebat. Vñ
mñt dñt qñt pñt qñt rñt ex mñt et affligē. Vñ
mñt oñt qui vñt dñt qz tribulabāt qz labores mñt
et ad amāntudine vñt vñt pñt. Non audīt pñt
vñt ad hñt ac dñt vñt agñt et pñt ac tñt
tñt mñt et carne. Vñt sñt sñt sñt sñt arripit dñt
tñt. Vñt mñt labos vñt in mñt. Vñt audīt pñt
vñt oñt ex hñt qñt mñt mñt tñt tñt
vñt mñt hñt solebat. Vñt vñt alām tuā ad rñt

maie

ratione ut in humilis leticia abscedat. tristitia inordinata
non absorbeat. **N**on audire plus her vos quodā uobis afflic-
ta. **O** my deus ut quid deliquisti me. quare oblitus es me
et quare contristasti in meo dū affligit me in iniquo. **Q**uoniam
potius delicta audio resonare in cordibus vestris hanc vocem
soniduat et letige dicentem. **V**enite videri p̄is mei p̄
vite signū qd vobis parū est ab origine mundi. **O**bi sunt nūc
om̄s tribulationes aduersitates et angustie miserie et tūc
tā mala q̄ in mūdo passi estis. **O** deus qm̄ velox illa
tūc trāsierūt et sic sūt tamq̄ ea q̄ nūq̄m fuerūt. **E**ro
apparuerūt cito disparuerūt. **O** my deus p̄stite q̄ ioseph
vos dilā et absconditā p̄ iudicia tua valde a filiis hominū. **E**ro
vos dilā et clā altissimi filij. **E**st v̄t hora ut tā nō plo-
fugatis nec abscondamini in agulis videti vultibz tāq̄m
miles et abiecti oīq̄ hōre indigni et velut opprobriū ho-
minū et abiecti oīq̄ hōre indigni et velut opprobriū ho-
donati tāta dignitate et excellentia sublimati in cēna
et ultra ut v̄m pr̄mū nullū q̄at estare sensū nullū aliū
na sufficit enarrare.

In tueros scz nunt ex libo q d gema casti

Omnis fons omnis benedictionis. fidei purgula. salutis signum. fidei mysterium. firmitatis speculum. fidei. for. iusticie. magnificencia regum. gl'a sacerdotu. inopi sustentatio. paupm solatio n

terrore dicitur, et claudorū baculo. spes despatorū. et furis mo-
 rorū. omnia potentia summa grāuū. p. cruce asserantur
 et p. crucem frangitur dyaboli potentia. p. statum
 luteria. Crucem tuā adoramus dñe. Ip̄m mirū lignū
 in quo pependit dñs in sue mēoria passionis quī oculis
 cordis statulimus. Ip̄m tamq̄m signū et trophēū victorie
 nri redemptoris et pignū nre redemptionis adoramus et
 veneram⁹ et pro ip̄o dilcōe pio cordis affcū amplectimur
 et hūil mētē inclino sup̄lunt hōram⁹. Quib⁹ enī fuit
 de dura captiuitate dñō ppugnate liberato p se nō habuit
 aut mūitionē seu cetā arma bellica ip̄s in quib⁹ erip-
 to fuerat amplectatur et dilgat. et tū si cū illi hōis et a-
 moris sp̄s dñi luceat aspiciat. A q̄ mulier sp̄sū hūc carissimū
 nō sit acquisitū uincib⁹ amplis sit dotata mūicib⁹ si
 forte pēgit abierit nō tū si desiderio attrahat et deos-
 giletur et si quid illis apud se q̄ pignū relictū inuenit.
 Sic mirū scā enā uel q̄lib⁹ fidelis aīa receptoris et sp̄s
 sui cruce et sanguis acquisitū ip̄s iā corpali⁹ absens erit
 lōgm quā r̄gione pēgit pfecti arma uictoria lignū ve-
 nerabile clauos lanceam ip̄s fassus cruore ipsa tota affcū
 dulcore deosulat amplectitur et hōrat tū si mētē r̄uen-
 tia. Ibi quidē deuotio ubi pō p̄e oculis hūc orietur enā
 aq̄ materialit et hūc in signib⁹. In q̄b⁹ nīl deitatis nīl
 sensibilis uite nīl satanis mēe intelligit. s̄ totū ad eis a-
 more et affectū quāt qui singulorū circa se affriones
 cognoscat pensat et r̄tribuit. De quo ip̄a sponsa r̄e loq̄-
 dū p̄dā passionis eis mūmēta uel sensib⁹ gretat et
 amplectitur. Fasciculo miris dulcis meo et in int̄ obēa
 mea amouabit. Quasi enī fascicul⁹ om̄te mūte m̄te
 obēa sponse amouatur dū cruce clauos lanceā singula
 pro se amara pūdit piā mēte colligens corde amaritū
 tur ac fidelē emulatione quelib⁹ amara uel tristitia pro
 eo pati uideatur. Thomas s̄ tertiā sm̄atū dicit q̄ nīl
 xpi enā ip̄a in qua ip̄us pependit p̄ duplicat osiderari
 Del m̄q̄m est transfiri ymago et sit adoratur eadē ad-
 ratione qua transfir⁹ hoc ē latia. Dñi enī alioq̄m s̄
 transfiri dicitur. O crux aue spes unica. Del m̄q̄m ē
 res quedā et tū nō p̄tineat ad p̄sonā ubi q̄ p̄ eis nō
 p̄ eadē adoratione adorari tū ubi. s̄ adoratur m̄q̄m

est res quedā ip̄se ip̄s p̄dulia que debetur creantur
 et tollentur. **S**i alia cruce adorāt nisi ut ymago et id ad
 dant tñ latria. Item idē ymago p̄t osiderari duplici
 vel s̄m q̄ ē res quedā et sic nullū hōr ei debetur nisi
 alij lapidi uel ligno. Vel s̄m q̄ ē ymago et q̄ idē mōr
 ē in ymagine m̄ntū ymago et ymaginū idē vñ
 hōr debetur ymagini et ei tō ē ymago et idē tñ ip̄s
 adoratur latria. s̄m ei ymago. **M**aximū in sermōe
 Crux dñi nō illa tñ dicit q̄ passionis tpe ligni affixione
 ostendit. s̄ illa q̄ tota vite curriculo getatū disciplinā
 vñbz coaptatur de q̄ in uidet saluator dicit. Qui uult
 uenire p̄ me tollat crucē suā et sequat me. Nūq̄ em̄ om̄
 m̄tires q̄ secuti sūt dñm crucifiri sūt. Nūq̄ oēs v̄giles
 q̄ uix apoc̄al sequūt agnū dī crucifiri sūt ut sequant. Rū
 q̄ paulo aplō crucifiri fuerat tñ dicit. Videt at absit gl̄a
 ri n̄ in cruce dñi m̄ ih̄u xp̄i p̄ q̄ in mūdō crucifirō ē et
 ego mūdō h̄c at dicit ut intelligas cruce nō ligni ēē p̄p̄
 bulū s̄ vite vñbz p̄positū. Tota ergo vita xp̄iani hōis
 si s̄m eivā vñat crux est atq̄ m̄tirud. **S**i h̄c ē q̄ m̄
 nob̄ difficile sp̄it ut oēs actō m̄tēs s̄m eivā dirigat. Et m̄
 id q̄ sciensūq̄ voluptatibz volutari cruce saluatoris auctō.

In nativitate ih̄s bapt̄ berdy T sermō

Gaudemus dñm in n̄tate ih̄s et gaudeamus
 ip̄s n̄tate. Copiosa siquē nob̄ in eivā gaudia
 tione tā multiplicē gaudiorū. Ille erit lū
 na ardens et lucens. Ardebat em̄ nob̄ sibi lucebat. Gau

decimus in sermone eius ad imitationem. gaudeat et in luce
 non in tibi manentes sicut in luce eius videamus hunc. **U**
 vixit vni quod non est ipse sicut in testimonio phariseorum. **V**
 iohannes non inducens neque bibens aut dicens. **I**
 feruore est et magna humilitas. **Q**
 uis enim in nobis est
 qui iohannis puram intuentis sua non dicit magnificare. **S**
 aliter saltem monenti reputare presumat. **Q**
 uis audeat minime
 in laboribus suis et dicit facit et quod maior necesse minus.
 enim homicidia que sacrilegia a que flagitia sic praebebat iohanni
 in seipso. **A**
 tending ad puram fratres multigena ostendit
 et alimen ad vltione exigenda de nobis ut hanc
 dicit possimus euadere iudicium dei viuens. **Q**
 uidquid vobis magis est
 feruoris humilitas suppleat purum officium. **F**
 idelicet enim de
 ostentant iniquitates nostras si in seipso magis exponamus.
 non extrinsecus in seipso imitates nostras dimittit nobis peccata nostra.
E
 r hoc sane et erga proximorum delicta feruore intuetur
 hanc. **H**
 ic nepe dignus est et iam ostentans ordo ut in
 cupiendum est meminere a tempore. **A**
 b oculis meis magis
 munda me et ab alienis proferuas tuis. **G**
 emmina
 viparum aut iohannes quis dimittit vobis fugere a ven
 tura nostra. **D**
 e quanto feruore mentis procedit putas a ven
 istas primo carbonem desolatorum. **S**
 ic neque phariseum prae
 nolite magis dicit quod prem hanc abraham. **S**
 i magis hoc vide
 atur si vel ipse veretur potens iohanni. et non tota libertate
 spiritus peccante arguit regem crudeliter. atque superbiu sagra
 da vehementia ad hoc ipsum prodians de deserto. si vel blan
 ditis eius vel ipse mortis fide mouet. **V**
 entebat in quibus
 des iohanni et audito eo multa faciebat et libenter audiebat.
A
 t ille nichil ob hoc praeiungit. **N**
 on licet magis tibi hanc eam
 stus quoque et in caritate tristi nichilominus stetit in veritate et
 occubuit pro veritate felicitate. **F**
 erueat in nobis etiam zelus
 hunc. **F**
 erueat amor iustitiae odium iniquitatis. **N**
 es fratres
 vicia palpet. peccata dissipat. **N**
 es dicit namque custodes fratres mei
 si ego. **N**
 es quod in se est equanimiter ferat si videtur ordi
 ne de puris. minus disciplinam. **E**
 st enim ostentans sileat cum
 argueret possit et sciamus quoniam siles pena maneat facientes
 et ostendentes. **I**
 am vobis se humili et cito feruentissima deu
 tione iohannis erga dominum quid loquimur. **I**
 n de enim exulta
 uit in vobis. in expauit in iordane baptizaturus eum.

Lamentum

fides

No sequens duo folia si impedita de po no no de folio sequens

Inde nō mō xpm qui putabat si uel ipam corrigia calca-
 menti eius solue dignū se esse negabat. In gaudebat
 alio sponsi qd uotem sponsi. In grām se accepisse pro
 hā fatebat. Illā uō non ad insurā hīc spm si plenitu-
 dine de qua omē acciperet clamabat. Crisostomus Causa
 dñe iohis omī uirā faciebat culpabilē apparē. quodmodū
 em si uidis albā vestem dicitis satis candida vestis si uō
 profueris eā uir mueni inquit tibi sordida apparē et si
 uō sordida nō sit. Sic quātū ad opationē ihis dñs hō uide-
 bat mūdo. Idē in sermōe de decollatione eius Iohānes
 schola uirtutū. magisteriū uite scitatis for. nōr iusticie
 uirtutis speculū. pudicie titulo castitatis exemplū.
 pñe uia. pñrū uenia. fidei disciplina. Iohēs maior ho-
 mine par angelis. legis sūma euāgelii factio. aplōrū
 uox silentiū iulianū lucidū mūdū pñr sor iudicis cristine
 diatoris dñi testis. totius mediū tēpōris. et hīc tanto
 datur. mēstrū tradit adulterz addiat saltatū. De dē
in eū decollatiōe sū iohis. In hīc sane osiderādū ē et
 attentio mērie omīdāz quō opt de dñs dñs qz suos n
 famulos et quos ad uitā rēgūqz pdestinauit etnū nrm in
 hac uitā pñoz pseruāre pati orel tot et tñs pēaz mortuūqz
 pñibz qm qñ pspēctis pñrū uirū passionibz mīq de hīc
 q nob forte adūsa angēzr doleamz. Itē pōtā distā omē
 dñdū existimāc nūc in temptationes variās mēdūm
 mēdūm pñmēt qz quē dñs diligit castigat. flagellāt dñ
 dñez filiū q rāpiti. Nā et si pñcipalis sūa qstāt q i mē
 offendis omēs qd tñ mīn dñe audeat bñm iheū i actu ul
 dictū ut hīc uir uirtu peccasse cō austeritate induit. cō
 pñmōmā alimī cūbāt laudat historia. cō dē qd loqz aut
 uirtutē testis. pñr dñs q dñt rāngit cō opa iusticie
 etiā q nō amabat uenēatū hēbat. Quis i eū pñr dñs r
 pñr potēat cō lōqz q et an nātate spūs sū qseruit ad
 uēto. Cū saltē huāne qūfationibz mēdūm ualuit a uirtutē
 uia at ad modū deflecti. q totā ab tēte pñcia uirtū pēg
 solitariā. et tñ talis ac rāto uir pñtis uite pñmū pñ lon-
 gā uirtutū afflutionē sanguis effusione suscepit.

In die scōz pet' et pauli apłoz beāz i fmoē

Otoriosa nobis sollemniter illius quā petari mī-
 res nūm dūces apłorū pīnipes morte clarissā
 q̄serrātūt. Isti sūt petrus et paulus duo magna
 lumina. quos dē in corpore eētē sic q̄serrātūt q̄i geminum
 lumen orillorū. In mī traditū sūt in mīgros et media-
 tores quibz scire me q̄mūte possū qz et notat in fere-
 rit vias vite. et mediantibz illis ad illā in edigatore mī
 atēde potō. q̄ vēr patifitāt in sanguine suo et q̄ in calce
 et q̄ in fide. Ille emī in vtrāqz natura purissim⁹ et q̄
 patm nō fecit nec mūct⁹ est dola in ore ei⁹. Quō ad illū
 la audebo atēde q̄ supra modū petens pītor pīrā deor-
 mī deus hōtes istos qui et hōtes eēt et pītores et mar-
 tiri padres. q̄ in seipis discit et de seipis qualiter alijs
 misereri dērent. Agnoscit emī cōmū rei magnis mī-
 mibz facile donabūt veniā. et in qua mēsurā mēsu est et
 emēgentur nobis. Petrauit grā de patm petrus apł et
 fortissis quo grandis nullū ē. et tā velocissime qui fac-
 lime viciā q̄serrātūt ē. et sic ut mīdyl de singularitate sui
 pīnata amitteret. Vt et paul⁹ qui in ipa vīstra nassen-
 tis eēt tam singularit⁹ qui in opabilis grassat⁹ est. p-
 ipis filij dei vocem adduat. et pro rāto malis tāto bonis
 replet⁹ est ut vas electis fieri ad pōndū nō ēa corā gentibz
 et regibz et filiis isrl. In sūt mīgri mī q̄ amigis omī vīte
 plenius dicitur. et docent nob usqz in hodiernū diē. Ad q̄
 docent ut docent nob apli sūt. Ne pīratorā artē in sēro
 factonā vel q̄qz hōmō. nō plōnē legē nō ar-lis vīstrat⁹
 tūlare. nō sp dīst et nōm ad vitā sctā puenit. Quō
 tūest me vīte. Putas pua res sit sctē vīte. Nō vīte
 qui sctā in flatu. qui turmā sordidat q̄ cētis mīfatur
 pestibz. qz nō ē hor vīte s̄ vīte q̄serrātūt et appropinquat
 usqz ad portas mortis. Bona at vīte vīte ego puto et mī-
 la pati et bona facē. et sic pīseuerat usqz ad mortē. Qui
 nolgo qz quis bñ pasat bñ vīte. s̄ mēta est q̄qz sibi q̄
 nō bñ vīte nisi q̄ bona facit. Arbitror at qz tu q̄ in aggrē-
 sione es bñ vīte. s̄ vīte ordinabiliter sctaliter et hūiliter
 Ordinabiliter tibi sctaliter proio. hūiliter deo. Ordinabiliter ut in
 oī q̄serrātūt tua sollicit⁹ sis obseruare vias tuas et mī-
 dei q̄spā et in q̄spā pīmi. cauens et nō pīr. et illi a scanda-
 lo. Sctaliter ut frudeas amari et amare blanō te et

Nota

affabile et hūile vīte duo sola pī-

affabilem te exhibere suppone non solum patienti sed et libere
 infirmitates tuorum tam morum quam corporum. **H**uius autem her
 oia ferentis spiritum vanitatis studeas et sufflare quod ex huius
 modi nasci solet et quantumque illi senseris negare dino
 offensam. **S**ic et in patiente malum quoniam triplex est tripliciter
 providenda re et adhibere oportet. **E**st enim quod a te patientis
 quod a proprio quod a deo. primum est austeritas proprie 2^m veru
 no aliene malicie. 3^m flagella correptionis digne. **I**n eo quod
 a te patientis deus tempus voluntarie sacrificare quod a proprio
 patientis ferre quod a deo sine murmure cum gratia actione
 sustine. **E**t passionali de beato petro petro apostolus inter ceteros
 et super ceteros apostolos maiorem feruorem extitit. **P**etrus et sa
 tis dominus proditorum voluit. **E**t ut ait augustinus si enim scivisset de
 nobis discipulisset. **S**i scilicet marce ad dominum ambulavit. **I**n domi
 nificatione et puella suscitatione a deo electus fuit
 petrus in ore piscis invenit. **C**laudes regni colorum a domino
 accepit. **P**ascendas oues a domino suscepit. **T**ria milia hominum
 in perthecestori sua predicatione convertit. **I**ngenie et sapientie
 morte prodit. **E**nea palatium curavit. **C**ornelium baptiza
 vit. **I**habita suscitavit. **U**mbra sui corporis infirmos sana
 vit. **A**b hec de in carcerat si ab angelo libeat. **Q**ualis autem
 eius nobis in dominum fuit ipse in libro demetrii testatur.
Paulus inquit solus in terra omnibus et raro cum quibus in usu est. **I**n
 dominum at hoc est in quod prodes tunc cum pallio et herba
 bene nichil aliud raro. **F**ertur quod quod se in sinu sudarii
 portabat quo a trebro plentes lacrimas tergebat quod quod dila
 tis allouitionis et pueri domini meorum erat per nimia amoris
 dulcedie lacrimas ostendit non poterat. **C**um etiam culpa nega
 tionis ad memoriam redebat ubi lacrimas emittebat
 ubi adeo in consuetudine huius fletus ut eis facies tota adusta la
 cime videretur. **C**risostomus in libro de laudibus pauli
 huius gladius apostolum multipliciter commendat ita dicens. **N**ichil
 profero erravit quod prout quodam in signe ostendit ac padesit
 spiritalem pauli aram nuncupavit. **Q**ue autem ligua laudi
 bus eius ~~videtur~~ equalis cum omnia que sunt in hominibus bona animi
 non possideat. et ea quod plena accumulata nec solum
 hominum sed etiam quod amplius angelorum. **N**ec enim idcirco et
 etiam quod ponit paula dicimus. **E**st enim hoc marce lau
 dis grandis cum orationis copia virtus superat et magnitudo

invenitur

laudant. scilicet omnia est nobis multo gloriosius quam sepe videri.
Vnde igitur oportuit laudem eius summam exordium in
ab hoc ipso primo ut quidam eam bona eam possiderem
Abel optulit sacrificium. 207

In visitatione beate marie luce primo

Exurgens maria abiit in iudana in festinatione
in civitate iuda: et intravit in domum zacharie et
salutavit elizabeth. Et factum est ut audivit salutatio-
nem marie elizabeth exultavit infans in utero eius. Etiple
est spiritus sanctus elizabeth et exultavit voce magna et dixit:
Benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui.
Vnde in hoc ut velat mihi domini mei ad me. Et cum ut facta
est salutatio tue in auribus meis exultavit in gaudio
infans in utero meo. Et beata que credidisti quoniam perficeretur
ea que dicitur tibi a domino. Et ait maria magnificat
anima mea dominum. Et exultavit spiritus meus in deo salutari
meo. Misit autem maria tu illa quod mensibus tuis et causa est
in domum sua. Veda in omni. Quia peste scribit actam
quo sanaretur. prima mox impiebat salutis qui preter
dederunt. Et quod per temeritatem seducte mulieris morbo
in mundum introierat contritus fuerat. ut indicium vite iustis
tentis mulieres se deuote humilitatis iure ac pietatis
uenirent obsequio. prior ergo nobis beata dei genitrix ad humi-
litate pie celestis iter ostendit humilitatis. Vnde enim ho-
dierna lege audimus eandem quam angelus exhibuerat
humilitatem hominibus quod curam exhibere. Et quod maiorem
statu huiusmodi moribus. Quod enim nesciat origine deo quoniam
ita mulier deo de qua gratia dicitur hunc ponere. Quod dubiter ma-
trix regis etiam vite nostri milis esse perfenda. Atque ipsa in

meo spiritus sanctus in salutem

meos sapientie precipientis. **U**nto magnus est humilitas rem
 oibz. **I**mor ut angelus q loqubatur ei qd celestia font sur
 git ac montana ascendit gestans qd in utero dñi seruo
 rui dei hystacula perit ac requirit alloqa. **I**trat domum
 zatharie atq elizabeth quā seruū ac pcurfore pituā
 dñi nouat salutat. nō q dubia de oraculo qd accepe
 rat. s ut oggulatione de dono qd offeruā accepisse di
 cicerat. **N**ō ut vbiū angeli mulieris attestacione pba
 rer. s ut mulieri puerit etatis dgo mulierula mīstū se se
 dula ipederet. **I**n hoc m ut veniat hū dñi mei ad me. **O**
 qmā m pphetisse mte humilitas qd vero pmo dñi qd dñ
 di q regester spūs meo n s hūile et qetū et treme
 te vba mea. **A**zēm qdē dñi q ad se venat mor ut vi
 dit ee oggnouit. s mīl m seclis mīn ipiens q dñs fier a
 tāta hospite visitari. **I**n hoc m ip ut veniat mī dñi mei
 ad me. **O** mīnū ipē spūs q ei pphē donū otulit
 mung pū hūilitatis pstitit. **Q**uā ar frēs mei dñe quib
 est mīnū sufficiat q tūc grā ipē di genitū replent in
 tanta i mte pcurforis. **I**ur domi celestis emittit. **V**ni au
 dia vba q dñs si forte ex hūis valeas d qutū dūmose
 q mto hūile. **A**udita g rñsione elizabeth q eā brām it
 mulieris pcurant mīz dñi sui oggnouit fide forte
 laudauit. ad eo mīgressū scipam cū filio spūs sō replerā
 ee signauit. nō amp tūc potuit dō q pparat s q spūs
 gēbat ubi apū ipus tūc enā dñota dñi professione
 patescent. **N**āq ut vgmale decēbat pudore acceptū di
 mto oraculū aqū dñi silentio tēgebat. **A**rchana mīstū
 celestis i sui pectoris abdito vengebat occultū expā
 bat ruenē dñi ipē donozū distributor q s dñi spūs
 tūmū q seclis reuelass qutūq veller ondet. **A** pōm
 eade q sibi erāt carismata pstita p alios spūs reuelā
 te esse patēstā tēgebat. **H**oc enā ipā rēgaurū reli q
 m corde seruabat apuit. **A**ut ergo magnificat grā mea
 dñi. **E**t exultauit. **O**ibz pmo dō sibi spūs alit gressū
 gfitetur. **D**ē m gñalia dei bñficia qbz gñi hūano m
 eternū osule nō desistit enuāt. **E**ug at aīa dñi mag
 firat q omī mīnoris sui hōis affecto dñm laudibz ac

aplus

pueris mancipat. **O**bservantia preceptoru de sp ei glo
tenda maiestatis se cogitare dicitur. Cuius spūs in deo sa
lutarī suo exultat quē nil in pīs liber. nulla caducā
rerū affluentia emollit nulla adūsitas si agit si sola
illius a quo salū spatur etha sui gōitoris delectat modica
Que seq̄tibz quodq̄ v̄bis qm̄ viliū de se ip̄a sēseit edo
cet. Et q̄ ēz quodq̄ boni m̄ti hūc h̄c f̄na gr̄a lat
tente prepit dicens. **Q**uē respicit hūilitate quille
hūile quippe xp̄i ancillā suo iudicio se fuisse dicitur. f̄
respici se gr̄e celestis ip̄ente sublimata pronūciat. atq̄
m̄m gl̄ificatā ut sua b̄tudo p̄cipua m̄to cūctari gen
tū vote m̄ztur. Addidit etiā ad hūc dīne pietatis ma
nera q̄ mirabiliter accepit digna gr̄arū actione tollendū
Quē fecit in maḡ q̄ pō ē r̄ s̄m̄ no ē. Nihil q̄ sub m̄
tis tribuit q̄ tōm suā magnitudinē ad illū domū refert
q̄ cēnalit potens ac magnū existens fideles suos de p
uē atq̄ infirmis fortes facit q̄suevit et magnos.

De festo marie mag^{re} eg^{re} i omē

Organi in de marie p̄mā flē magis libz qm̄
aliquid dicit. Cuius em̄ uel saxeū pectus ille hūit
penitentiā latine ad exemplū penitendi non
emolliant. Considerauit nāq̄ quid fecit et noluit modica
ri quid facit. **S**r̄ quinnates m̄gr̄ssa est nō iussa velle
inter quillas lacrimas optulit. **D**iserte quo dolore arde
t flē et m̄ epulas nō erubescit. Hanc v̄d quā lūrat
penitentiā m̄lert m̄ **J**ohānes mariam nominat

ac seruitus mancipat. **O**bservantia preceptorum dei spem eius
potentia maiestatis se cogitant demerit. **E**ius spiritus in deo
salutari suo exultat que nil in cernit libz nulla caducari
ferri affluentia emoluit null.

fuisse

Illa maria est redemptrix de qua nro septem d'moria electa
testatur. **S**eptem demoria maria hnt q' vniuersis vniuersis
plena fuit: si ege q' turpitudinis sue maculas asperit
lauda ad fontem mte tuerit quia tunc no erubuit. **N**am
q' semetipm grauit erubescerebat int' q' nichil ee t'edi
dit qd' venundaret foris. **Q**uod igit miram fies maria ve
meret an d'm suspicere? **S**uspiciere dico an t' hente? **I**me
lus trahere et suspicere. **E**i nimis ipse ea p' miam te
trit mto. q' p' m'asuetudinem suscepit foris. **M**arias attulit
alabastru vngenti et stans r'ro fero pedes d'm ihu la
uans cepit igitur pedes eius et capillis capitis sui fregit.
et osculabatur pedes ac vngendo vngebat. **G**reg' **I**guet
fies b'm q' illius actibz p'us mlier m'eta vngenti sibi
pro odore sue carnis adhibuit. si qd' tu p' sibi exhibue
rat h' ia deo laudabili offerebat. **O**m **Q**uilibz r'ra qui
p'ierat: si h' ia p' p'miam g'tes flebat. **C**apillos ad ope
fionem vltis exhibuerat. si ia capillis lacrimis fergebat.
Ore si ba dixerat: si pedes d'm osculans hoc m' redempto
ris sui vestigia fergebat. **Q**uot ergo in se hnt oblram
ta. tot m' se muenit holocausta. **C**o'unt ad numez v'tu
tu num' emnu ut totu seruiret deo in p'mia. q'p' ex se d'm
p'tenferat in se culpa. **S**i hoc pharizeus tunc des
p'iat et no solu veniet peccate mlieri si ena suspicie
te d'm r'phedit. dicens m' se. **S**i et p'pha fuit vng' q'
et q'us e mlier q' t'agit cu q' peccati est. **E**re pharizeus
verant apud se sibi et fallaci iusta egra r'phedit de
egritudine. medius de susceptione. q' ipse quoq' de elato
nis vlnu egritabat et ignorabat. **I**nt' duos at egr' os
medius aderat. si vng' eger in febre m'egri a sensu tene
bat. **A**lt' v' m' febre carnis et sensu p' p'diderat m'e
tio. **I**lla quippe flebat qd' ferebat pharizeus at falsa
iustitia elato vni sue valitudinis exaggerat. **I**n egr
tudine q' et sensu p'diderat. q' h' ipm quoq' q' in sa

dã dã

In die s^ci iacobi ap^li / Beda

Digna laude ē frēs km̄ pia simplicitas filio
 rlm̄ zebedei. q̄ fidua deuote mentis sedere
 in regno c̄a dñi posebat. **P**z celestis m̄gr̄
 quid p̄mū q̄rendū ēt insimulans r̄uorat ad viā laboris
 qua ad bramū possint p̄tinge r̄tribucioibz potestibz
 m̄q̄ bibē calicē q̄ ego bibē calicē q̄ ego bibiturū sū.
 Calicē q̄ dē suū dūit amaritudinē p̄ passionē. q̄ infidelibz
 attribuitur crebro iustis offertur. nā hanc q̄q̄ hūiliter
 patient̄ gaudēt pro xp̄o suscipit m̄ro cū illo sublimi
 ter regnabit. **Q**uia filij zebedei cū dñō sedē desiderā
 bant amon̄ eorū passionibz sūe exempla seq̄. et sic de
 mū optare maiestatis culmē apperē. **C**ūc v̄uēdi ordmē
 iustis fidelibz seq̄oꝝ aplis docet dicens. **I**n em̄ aplāci
 h̄ facti sum̄s silitudinē mortis eo fil̄ et r̄surrectōis eiꝝ.
 et nos frēs km̄ enā si m̄l tale patiam̄. si nō v̄m̄
 tilla. si nō vbera nō carceres nō supplicia corp̄s talia
 nō vllā p̄secutionē p̄r iusticiā tolerem̄. calicē cū sa
 lutaris accipe et m̄rtiri p̄lūā optine valebim̄. si cas
 tigate corp̄s m̄m̄ et fr̄uituti subic̄ curauim̄. si in spū
 hūiliter et in aīa gr̄ita dñō supplicare assuescimus.
 nullatas a i pr̄ximis otuelias placata metā suscipe
 satagam̄. et si eorū q̄ nos odio h̄nt q̄ iurias nob̄ infert
 dilige. h̄is v̄nface. pro eorū v̄ita et s̄ppuate gaudē
 et orare. si nob̄ cū dñis pacē bonorū q̄ opm̄ fructibz
 adornare otendim̄. **C**risostom̄ in ope missio sup
 illo. **P**otestis bibē calicem. **M**agnū laborem̄ nūc est
 nob̄ impendē. si volus ad celestia regna puenire
Passionē at dñi dūq̄ suscipe nob̄ debere nō si no

psecutione gentiliu. s. oem labore et molestia qua patimur
 in corpe oia pga dantes. Itam si gentiles deficerent
 qui psequuntur. Itaq. id pempta voluntas fidelium debet
 in fructu stilib pmanere. Ideo si gentiles no liceat qui
 te psequuntur habes pncipe gentiu dyabolū q. hoīem
 psequi nūq. cessat. V. em pncipe potueris vinctus
 in corpe. Et oīdo tibi magna et inseparabile psecu-
 onē in corpe tuo. Pncipe resistē desiderijs tuis et tunc
 intelligis qm fortis spūs desideriorū malorū te psequi-
 tur. Hec est em pculosa qui potuerit odire qd. amat
 et amare qd. odit. Itē sup illo. Cūq. voluit iter vob
 maior fieri ait oī mīster. Et qui voluit mter vob
 eē ait vī seruus. **Crisostomus** Fructū hūilitatis posuit p-
 matū celestē sequat hūilitatē terrestē. Cūq. ar-
 desideat pmatū in terra iudicet q. fusionē in celo. ut iā
 mter seruus xpi nō sit de pmatū certamine. nec festi-
 ner vna q. corū quō alijs maior appareat s. quō in-
 fior videatur. qm nō q. maior fuit in hōre iustior. s. qui
 iustior fuit ille ē maior. Conusatio ergo melior ē deside-
 rada non dignior grada. Item pga. Dem q. ipi hōres
 in xpo in pma q. d. facie vident hōres. Hecū ar. nō s.
 hōres diuisi s. diuisa mīstra ut pua odi hōr videt q. il-
 lular corpo. s. ipse hōr illuminandi nō ē hōr eis s. mīstrū
 eis. Et pedū hūilitas videt q. baular corpo s. ipa hūili-
 tas baularis nō ē q. temptabilitas s. mīstrū eis q. p. qd.
 oīe corpe hō nec odiū suū amp. hōrat qm pedē n. pedē
 ingis q. p. qm oculū. Q. mīstrū pro aquo suo mīto
 hōrat ē ut oculū sit. s. ad hō mīstrū ē creator n. p. p. qd.
 culpa sua q. temptō ē ut sit p. s. ad hōr mīstrū ē cre-
 ator. In nullo igit. hōis hōr ē n. in quo bñ impleuit opo.
 suū. Et nulla q. temptō eis ē. n. in quo neglexit qm opo.
 suū.

In die s. laurencij magi i sermo

Beatus Laurentius fides huiusmodi annua spem noua
festinitas etiam dei iugiter in gaudia leticie
spiritalis accendit. amones vniuersitatem crede
tu ut sicut ille ppe deuotionis ardore furens non ce
lit magis de. ita nobis diuina tribulationum ignis et malorum
flamma a christi societate non moueat. ut ait ille
misteriorum celestium doctor ac totius mundi exemplum gloriose
sicut paulus. Quis nos separabit a caritate christi. Tribulatio
an angustia an persecutio an fames an nuditas an pericu
lum gladius. Et vnde nullis precibus periculis persecutionum
potest inclinari. quod semel promissa omnipotentis dei eternalar
tissimum redemptoris promissa fide stabili et in quassa mente
occupit. Neque enim potest ardua illud precesuque bonorum mortaliu
inter et fides clauda ostendere. Ioco et fortissimum mirtu
miserentium cuncta penarum et seuerissimum persecutorum su
per flamma non potuit. quod longe ardens vitatis radibus
mens eius accensa feruebat. Vnde nec potuit de infatiga
bili corporis calore dimitti infusa corporis ille et mor
tali miserato malis ignis excludere. De hoc validissimo
est per mirtu illud eodem quod quod multa annorum multa puniti
oni est per prophetam durem. Et si transeas per ignem flamma
non te comburet. Erre beatus Laurentius insinuat per ignem
momentaneum atque terrenum. sed flamma iehene perpetuo v
rentis euasit. Quid hoc beatus videtur. quod miserantis dei dis
si nullis est ignibus ac supplicis traditus fuerat quod feci
ritas habitans. sed nulla extirpatione dominantis. Ad hoc enim
nobis exemplum atque doctrinam in ecclesia sua Christus erudit.
non ut nichil patiamur in mundo. sed ut nudum multo mo
do passione vincamus. Certe quodam variis tribula
tionibus coartatus ille clarissimus prophetarum patriarcharum do
ctorum. Concaluit cor meum intra me. et in meditatione
mea exardescit ignis. Quia finem etiam venerabili lau
rentio querit manifestum est. quod cor tantum in fide christi
magnum miratur concaluit ut despectus per corpus et uia
atque infamantissimo tortore cum phantasia eius ignibus letis
illudetur. Vnde in meditatione eius in superabilis exarsit ignis.
quod odio perfidie et amore vitantis accensa apposita sibi ex
trixit flamma aut non sensit a viat. In legenda eius

Da her oia tormentoru gria corā deo afferūt. Dicit q
laurens deo cesar. Aut sacrifici dñi. aut no ista m
te cū suppliciis expenderit. Cui laurens. hea nol. ob
fatu nō hī: si oia in luce clarescūt. Dicit q; deo. Iste
ratur lēis ferres ut requiescat in eo otumax laurens.
Visti ergo cū exiit et sup crathe ferrea exēdit.
et prius suppositis cū in furnis ferreis opisset. Dicit
laurens valeriano. Disce miser q; carbonēs tui michi
refrigeriū pstant. t aut etnū suppliciu. Et q; dñs
nouit q; accusat; nō negauit eū. interrogat; xpm q; fess
su assat; gria ago. Dicit q; hilari vltu ad deū. Et
te miser assasti vna prem gria in alia et mādura
et gria agent a dicit. Gria ago tibi dñe q; ianuam
tuam ingredi merui. Et sic emisit spm. **Augustinus**
sensisti psecutor in nūre q; sensisti et auxisti palam
dū aggeras penā. Nūq; ad victoris glām igemū
tū deperit. qm in honore trāsierūt triumphī et in
strumenta supplicij.

In assumpōe bte marie bea t simone

Ugo hodie glōsa celos ascendēs gaudiū cū
honorū sine dubio cumulauit augmentis re
pulis. Her est em rō saluationis et q; ex
ultare facit in gaudiis. quos mīna adhuc viscera clau
dūt. Et si puuli necdū nati aīa hāfarta ē ut maria
locutaz. quid putamus q; nā illa fuit celestiu exulta
tio cū et voz audire et brā eis frui pñcia meruer

Nō sequera duo folia p thipoda de nob vā vā folia sequer

Nobis uero q̄ in eis assumptione solemnitate omnisio q̄
 causa leticie q̄ maria gaudiozū. **M**arie p̄m̄a totius illius
 trahat orbis adeo ut et ip̄a iā celestis p̄ia clavis rui
 let uigine lapidis irradiata fulgore. **H**ic promi reso
 net in extelsis gr̄atū actio et uor laudib. **N**ūq̄ nō g
 magis plangendū nob̄ qm̄ plaudendū esse videtur. **C**ū
 tū de eis p̄m̄a celū exultat. nūq̄ nō q̄sequens ē ut
 tū h̄ lugat n̄r m̄fior mūda eis absentiam. **C**esset tū
 querela n̄ra q̄ nec nobis h̄c ē manet citas. s̄ eam
 quiri ad qua hodie maria b̄ndicta p̄uenit. **I**n qua s̄
 oſpti cūc sum̄ dignū proſo ē etia in exilio etia
 s̄ flūia babilonis eo nob̄ i r̄orā. eo distat gaudis. eo
 p̄ncipaz leticia. marē q̄ eā q̄ tā copioso impetu leti
 ficat hodie nūtatē dei. ut sentiam̄ et ip̄i stilla dia
 fallātia s̄ terrā. **R**essit nob̄ regina n̄ra p̄ressit et tā
 glōse recepta est. ut fiducialit sequatur dñam seruu
 clamātes. **T**rahe me p̄ te. **A**duorata p̄misit p̄gina
 tio n̄ra. q̄ tāq̄m iudicis n̄r et n̄r m̄c sup̄linter et
 efficaciter. salutis n̄r negocia p̄tractabit. **I**de **h**
 cogitare sufficiat qm̄ gloriose hodie n̄r regina pro
 ressit. qm̄a deuotionis affū tota in eis ortu sū celest
 nū legionū prodierit multitudo. q̄b̄ ad thronū gl̄eā
 tūc s̄r deducta. qm̄ placido vltu qm̄ serena faciem
 letis aspecti p̄plecib̄ suscepta a filio et s̄r om̄em ex
 altata sit creaturā. tū eo h̄dre quo tanta n̄r tā dig
 nitatē. tū ea gl̄a. q̄ tū deuit filiū. **C**ū tū em̄ gr̄e p̄r̄it
 ē adeptū p̄etis. tū et n̄ celis optinet gl̄e singl̄is. **C**
 si om̄ia nō uidit n̄r aures audiuit n̄r i cor hoib̄ nō asce
 dit qd̄. **P**rauit deq̄ diligentib̄ se se qd̄ p̄aunt ḡḡie
 n̄ se. et q̄ tū ē diligenti se p̄e d̄ib̄ quib̄ lo q̄tunt.
Theronū in simone. **A**d eis p̄f̄s exequias famulaba
 tur ageli et vniūse celozū curie. nec mirū q̄ h̄or
 maris eis ē q̄ ē nato circa q̄ oib̄ celozū ordo uene
 rat. et adorat s̄r se eleuati tū p̄e in sede maiesta
 tis. **R**egim̄ q̄ sepe ad funea et ad sepulchra quo
 r̄ulib̄ agelos de misse s̄cōū nec nō et aīas elozū
 usq̄ ad celos tū p̄ncipis et laudib̄ detulisse et fiza
 ter laudē retinisse. **I**n terra multo nō m̄q̄m eosdem

luce resplenduisse. Insup et adhuc viuentes in carnis
 et odoris fragrantiam diuina p'sensisse. Et si salua
 tor ob m'ia se suos aplius approbata tua ac carita
 dignatus est exhibere p' suos celli m'istros circa defunctos
 quoniam magis hodierna die credendum milia celorum tu suu
 agnibus festiue obuiam venisse gentem dei. ea q' in
 terno luce circūfulsisse. et usq' ad tronu sibi olim an
 nuntiati ostensionē pati tū laudibz et tantis spualibz
 potuisse. Nulli dubium oem illā celeste iherlm tūc ex
 ultasse letitia ineffabili. qm festiuitas h' q' nobis ho
 die reuoluit. annuallis omibz fca est continua. Nec
 finito. Creditur em q' saluator omi ipse qm datur in
 telligi p' se toto festiue occurritū gaudio ea secum
 in throno collocatur. Alias at impleuisse creduntur
 qd in lege p'cepit. Hora in q' prem tuū et m'ia tua.
 Item her est dies p'dara in qua meruit exaltari
 sup choros angelorum et puenire ultra qm m'ia
 humilitatis m'ia natura. ubi nō s'ba colit si gl'e mag
 tudo mirant. tū eleuat in dexterā p'is ubi xp'us
 pro nob' innotuit pontifex facto meternū ad cele
 palatū. Her ē in qm dies in qua usq' ad thronū
 atudine intemperata vgo et m'ia protestat. Atq' in
 regni solio sublimata p' xpm gl'osa resedit.
 Erat hodierna die ad illū p'darū et splendore
 thronū archangelorum ipa p' humilitatem p' integritate
 carnis ascedit on m'ia intemperantia obui e eximio
 archangelos ex supbia deiecit. Augu in sermone
 nū erat ut familiaris h'at amaret copiosis remu
 raret q' singularibus atq' ardentis si rationali crea
 tura ipm dilexerat. et q' esare potit qm fuit dno
 + tūc m'ia erga tale filiu. si mala m'ia matu filia solū nō
 institui diligit. Opus m'ia opm filiu qm dilexerat. et
 q' go plo sibi dilexit. m'io plo sibi dilectā ē ad dno et h'ora.
 Quia p' gaude q' nob' v'ia patet ē celoz app'ea q' h'or
 sa sapite ubi brā p'uit vgo et nō q' si r'ia q' m'ia q'isatio
 in celis fore det. Illuc digite meternū illuc abscondite
 v'ia vram ill' sic v'ia m'ia ut tū xpm filio v'ia
 app'at in fine tū ipd apparitū in gloria. Amen

+ In bō m'ia bonū filiu tam nō q' d'us in finitū diligit!
 De iusticia q' d'us q' p'p'at

Parauit ihesu in quodam castelli. **S**i **Q**uam in fine
 qd dno frs qd modum in hac domo m^a tria heres
 tribuerit ordinatio caritatis. **M**arthae amiratione
 marie contemplatione. **L**azari p^mam habet h^uil^u q^uis
 p^mia est a^uta magis n^u vident ad singulos p^merz ut a
 p^mis dediti f^une amirationi. **A**li vacent s^z contem
 plandi. **A**li ad huc amaritudie aie sue rogiunt a
 nos suos tamq^uu voluati dormientes in sepulchris. **S**
 plane sit op^u est ut maria p^ue et sublimiter cogitet
 de deo suo artha benigne et misericordie de p^uo
 lazari h^uil^u et misere de seipo. **B**radu suu quisq^u
 qd s^z f^ucti fuerint i^uitate hac noe daniel et iob
 p^mis iusticia sua liberabuntur aut s^z filiu a filia no libeabit. **D**ne
 Remi nos blandim^u uenia per m^um quispia se seducat.
Qu^u em nulla credita est dispensatio. amiratione nul
 la amissa h^uis o^uno sedendu erit aut sedo pedes ihu cu
 maria aut certe cu lazaro in tra septa sepulchri. **I**t
 tu d^une quis de ignorantia heat excusatione. **O**por
 ter te f^u aut q^u de fabricanda aut regenda inter m^u
 das artha nichil spectat aut v^usa est desideroru. aut
 daniel erat a^u cu b^uo iob v^utu doloru et s^ziete m^ufu m^u
 tatem. **A**lioq^uu verteret me te tepidu et nauscu p^uuora
 te euomat ex ore suo q^u iuenit te cupit aut sui q^uidea
 rione calidu et caritatis igne flagrantis. a^u t^upi ip^uq^u
 op^uuione frigidu et aqua op^uuione ignita dyabo
 li iaculaz refrigerante. **S** et ip^um q^u martham a^uno
 m^ua. **E**nt^u est id maxime quic m^u dispensatores ut
 fidelis quis iudicatur. **E**rit aut fidelis sine q^u q^u sua
 s^z grat s^z a^u s^z ihu x^u ut sit i^ueno pura nec sua fiat s^z
 o^um uoluntate ut sit actio ordinata. **S** et em quoz no s^zm^u
 o^uilo et t^upiunt mercede sua. **S** et a^u s^z i^uit^u p^uis moti
 l^uatates eozu iudicant in eis. **Q**u^u ita sollicitis arta f^ue
 quic m^ustiu videat maria qd modum vacet et vidat q^u
 suauis est d^une. **V**idat m^uq^u q^u duota m^ure t^uquillo sede
 at a^uo et vba ex eis ore excipient s^zo pedes ihu p^uo
 u^u des cu s^z p^u m^u o^usp^u suo. **E**q^u et asp^uis d^ulabilis et
 eloq^uu dulce. **G**aude et gr^uas age maria q^u op^uuam
 p^utem elegisti. **B**eti oculi q^u vident q^u tu vides et aures

que merentur audire qm audire. **H**ec plane q venas
susurrj dñi papi in silentio quo vtiqz homi e hoi d
dñi expectare. **S**impler esto nō trāfine dolo et si
mulare. s. et absqz multiplicitate occupationis ut
tū sit sermōgnatio eis eis tū et ver dūlat et
fanes decora. **V**nū tūe ne habūdare mapias in se
tu tuo et velis pla saps qm oportz saps. nēdū lucm
sectaris impingas in tenebras illudete te demōio me
ridiano.

In nativitate bñe marie

Divinitas bñsse et ingenerata dei genitricis
fēs hñi mto pñpñ et singulari pñi hñi
gaudm. q totis extitit huane salutis cordi
u. **O**portebat quippe pñs edificare domū in qua des
cenderet celestis rex hñe dignaretur hospitium. **A**lla
deluz de qua p salomone dicit. **S**apientia edificavit
sibi domū exivit colūpnas septem. **S**ep̄te nāqz
gñalis hec domo suffulta colūpnis extitit qz venera
bilis mñ dñi septe sñ spūs domus decurata fuit. **Q**ua
vñqz etia sapia q attingit a fine usqz ad finē for
ter et disponit oia suaviter talē q struit q digna
fieret illi suscipe et de ntemēare carnis sue vñst
bz pñteare. **E**cce erat pñs erigi thalamū qz cō

te ad impetū vñe fñl sequa

face

in causa gra-
fior

quis

te ad nuptias sic erat suscipiet sponsa. Cum dandis exul-
tans in spiritu epithalamium cantant dicens. Tamen quod
si dominus procedens de thalamo suo. Et si salomon cum
israhelitis populo in dedicatione templi ex lapidibus
tam copiosis et magnifici sacrificii solemniter celebravit.
quale antiquum gaudium bene male nuncius populo christiano.
debz afferre in cuius velut izuea sanctissimum templum de-
ipse descendens et humanam naturam ex ea suscepit et cum
hominibus dignatus est visibiliter habitare. Ex viis domini. Quia
cum esset ancora fumi fuit a putibus oblata in templum et
ibi stetit ad gratiam decem annis. Et sicut legitur in izuea
nominibus sanctis elizabet virgini ipsi putres cum in templo
dimiserunt. Et tunc statuit in corde suo dominus bene precem
et fecit se digne legem dei et fidei et cogitabat quod pro
set deo gratum. Verebatur vero assidue gratiam observare
omni mandata et precepta legis. et ut fieret ea amare o-
mnia que ipse amaret et odire et fugere omnia que ipse odit proce-
deret vero omnes vires per quas efficeretur gratiosa ante
oculos suos. Theodosius fiebat ut in vigiliis inveniret
pior. In sapientia legis dei eruditior. In caritate gratiosior
in humilitate humilior. In carminibus dantibus elegantior. In causa gra-
fior. In puritate purior. In divinitate perfectior. Erat enim
stans et immobilis. Et cum cotidie melius transisset hanc
nascentem nullus vidit ut audiret. Dico sermo eius ita e-
rat gratia plenus ut in lingua eius agnosceretur deus. Sp-
m oratione et servitatione legis dei permanebat. Et erat
solicita ita solas suas ne aqua ex eis ullo sermone
offenderet. ne aqua in risu vocem suam exaltaret. ne
aqua in turba vel superba in tanta pace sua existeret.
In hac intermissione benedicebat dominum. Et ne fortem
salutatione a liquidibus tunc dominum tolleretur si quis eam salu-
tabat ipsa pro salutatione deo gratias agerebat. Enchiridion
in sermone. Quis hic noster aqueductus fontem illam attigit
tam sublime. Quid putas nisi vehementer desiderium
nisi feruore deuotionis in puritate orationis. sicut spiritus est
deus nisi penetrat celum. Et quis iusta si non iusta ma-
ria. de qua solus iusticie origo est nobis. Qui christo
illa inaccessa attigit maiestate in purissima deo petendo
quando deique quod querebat invenit cum deum est. Inuicem enim

grām apud deū. Quid? plena ē grā et adhuc grām
mucit. Digna propterea tueri qd grā cu nō sufficit
a plenitudo nec suo pōt ee gēta bono. Perit si efflu
cā ad salutē vniuersitatis. Filioi her pōtōrū scāla her
mea maria fiducia ē. hē tota rō spēs mee. Quid em
Potest ne filio a repellē a repulsa sustine. nō audire
a nō audiri filio pōt. Neutq plane. Inuēsti aut agē
grām apud deū. felicit sp her tueri et grām et sola ē
grā qua indigem. Prudēs vgo nō saplām sicut salu
mon nō dicat nā heret nō pōtēcia s grām requir
bat. Admirā sola ē grā qua saluam. Quid nos alia rō
cupisam fies. Queram grām et p maria grām
qz q sic grā tueri et frustrari nō pōt. Queram grām
s grām apud dīm nā apud hōrēs grā fallax. Querit
aliū mīrā nob tueri grām studeam. Idēq illud
ē q parat offerre marie quēd arz mēto. ut eo
dem alios ad largitōrē grā grā redeat quo influit
it. Neqz em ipotēti erat deo et sine her adductu
stude grām pur velle s tibi uehiculū voluit pro u
dere. forte em manū tue aut sagne plene a mēte
munet ibz q nō eis ab dī manē extulisti. Ita r modici
istud qd offert desiderat gratissimū illis et oī accep
tione dignissimū marie manibz offerendū tradē autē
si nō vis sustine repulsa

In die s^{an}c^ti marthei ap^{osto}li ex passionali

Et bñ matheo eor pñcipaliter cōsiderant. Omñ est
 obediencie velocitat. qñ mor ut eu xpñs vocant qñ
 nūo thelonen reliquit. **H**ec dñs suos timens iñnept
 uetigalū impñsū reliquit et crīsto pñte adhesit. **1^m**
 est eis largitas qñ statim fecit quicūqñ magnū in domo
 sua. **2°** qñ quicūqñ non tam fuit magnū iñe laute pñ
 nomibz. **3°** fuit magnū pñmo iñe voti: qñ tñ magnū af
 fectū et desiderio ipm recepit. **4°** iñe mysterij. **5°** in
 mysteriū exponit glosa sup lucā dicens. **6°** do mñlio
 xpñi recipit mñterno mñdñe exuberantū pascat de
 lationibz uoluptatū. **7°** iñe documentorū qñ xpñs ibi
 magna documenta exhibuit. sicut. **8°** dñm uolo et nō
 sacrificiū et nō egent qui sam sūt medico. **9°** iñe iñ
 tatorū qñ magni discubētes sūt mñtati fuerūt sicut
 xpñs et discipuli. **10°** Tertiū est eis hūilitas qñ appuit
 in quibz pñmo in hoc qñ se publicanū manifestauit
11° Tñ em euañte pñtendit tā et euañte hōre nomē iñlga
 tū nō ponūt. **12°** Ipse pñm qñ sēpñt. **13°** Iusta in pñcipio am
 sator est sui matheū se et publicanū noiat. **14°** Proñdat
 nullū querisā de salute debere diffide. tñ aplūs et c
 wāgelista de publicano repēte sic factū. **15°** in hoc
 qñ ad a suas iñiurabipatiens nō fuit. **16°** Tñ em phari
 sei murmurabāt qñ xpñs ad hoīem pñtore dñdiffer
 matheo potuiss eis iñdē et dñe. **17°** Vos potius miseri
 et pñtōres estis qñ uos iñstos arbitantes medicū re
 fugis. **18°** Ego em iā pñtōr dñi nō ualeo qñ ad medicū
 salutis cōfugio et ei dē iñlga meū nō abscondo. **19°**
 est euañgelij ipis magna solempñitab. **20°** Eia em eua
 gelij pñtōr euañgelistis magis in euañtā frequitatur
 sicut psalmi dñ et eplē pauli pñtōr sēpturō aplis
 in euañtā reñtātū. **21°** La her ē ratio qñ teste iohāne
 tria sūt qñia pñtōr sūt pñm supbie luxurie et aua
 ritie. **22°** Pñtō supbie peccant saul qñ euañtā sup mo
 dū pñtōr est. **23°** Pñtō luxurie peccant dāuid qñ ad
 uulterū gñmisit et pñter ipm adulterū fidelissimū
 miliz uia occidit. **24°** Pñtō auaricie peccant mathe
 us qñ auaricia tulpibz lucis inhiabat. **25°** Fuit em
 thecolonarius. **26°** Iuxta ergo isti pñtōres extiterūt eor

pma adeo placuit ut nō sola deo eoz culpis ignoscere
 s̄ in eis etiā dona sua multipliciq; amularet. Nā se
 iussimū p̄secutore fecit fidelissimū p̄dicatore. Adulter
 iū et homicidā fecit p̄phām et psalmistā. Lucrīs in
 hūantē et cupidū fecit cibā agelista. Deoq; horū
 trū dā frequē in etiā recitanti ut nullo q̄ q̄nt
 voluit deperet de veta. qm̄ tātos in culpa tales aspiciat
 fuisse in grā.

In die michaelis et cōpeditio theod. beza

Tuestigētia tuestigabilia et illos sp̄s de potētib;
 glōsōs brōs distinctos p̄sonis dispositos in dignitate
 ab invicē stātes in ordine suo. p̄fēs in grāe suo inuicē
 litate p̄ctuos. mente p̄p̄os. affrū benignos et lig
 one p̄fēs vnaminitate in diuinos p̄are secus de
 uinis laudib; et obsequis deditos. Itē est in agelis
 p̄sona cēnāe. subtilitas intelligēcie. p̄spiratitas
 liberi arbitrii. facultas agilitas velocitatis. p̄imp
 te om̄s obedunt. maiores sine elatione p̄fāt. mō
 itē sine vicio subsūt. q̄ ad extiora erūt ab inuicē
 q̄teimplatione nō recedūt. Dem vltimē in fidem su
 piores p̄cipāt et nō equis. Qui extellūt in natu
 ra et gr̄. p̄rellūt in grā et glā. In eo dē ordine ali
 aliis digniores. Duplice hūc visione sciz matutina
 et vesp̄tina. Illuminationes quas a sup̄iorib; recipiūt
 aliis tribuūt. Verūthiā reliq̄s diuidit in sup̄iore me
 dia et infiore. Sup̄ior q̄tinet tres ordines sciz sora
 p̄phā cherubim et thronos. Quorū p̄m̄ osiderant
 dei bonitatem. 2^a v̄itātē. 3^a eq̄tātē. In p̄m̄ deo
 amat ut caritas. In 2^a noscit ut veritas. In 3^a scit
 ut eq̄tas. Media q̄tinet dīnaciones p̄ncipales p̄fāt
 Quorū p̄m̄ officia regūt angelorū. sc̄ptos capiti
 s̄ p̄fāt p̄fāt. Plurimi p̄fāt roheret deoz. In p̄
 mō dīnatur deus ut maiestas. In sequētib; regit

qu ut principatus. In ultimis tunc ut sala. Inferior
 rarchia filii omnes tres ordines s. virtutes archangelos a
 gelos. Ad quos perores ptim miraculorum opatio. Ad 2os
 magnorum negotiorum denuntiatio. Ad 3os humane custo
 die sollicitudo. In primis deus operatur ut. vntg. In secundis
 reuelat ut lux. In tertijs iuuat ut inspirat. **Her**
 nardus in fermoe. Si nullum est ad nos leg de ea rati
 tate et gl'a qua in semetipis pmo in deo suo ageli sci
 ntis oino supereminet cordibz de ea loqui qua nobis ex
 hibent gratia et caritate. In supmis em spiritibz suis solu
 mirabilis dignitas: s. et dignatio in amabilibus tuent.
 Dignu e ppro frs ut gl'am no capiētes tanto magis
 apertamur manū qua uniuersū gstat metyloniū
 habū dare domesticos dei. celi ciues. principes paradisi.
 Testatur deniq aplūs ipse q raptus usqz tū celū bte
 illis curie meruit mter secretis. Qm omēs animas
 tratorū sūt spūs missi in ministeriū ppter eos q here
 duare capiūt salutis. Neq id incredibile videatur q
 qm dōe ipse quoqz creator et rex angelorū vnt nō m
 tiari s. ministrare. et gl'am suā dare promulga. Hic
 est dilissimū fūculū quo de excellso celorū hīaculo
 ad gl'ā ad os ad visitādos et ad ad ad uiuādos nos att
 hū frēminēs caritatis angelorū. ppter dīn ppter nob ppter se
 ipos ppter deū vntqz tō tanta erga nos mīe visīta ipi q
 ut dignū est imitātur. ppter nob in qbz uniuersū filitudinē
 suā miserātur. ppter seipos quorū ordines restaurā
 dos ex nobis tāto desiderio p̄stolantur. Que cū ita
 sūt p̄sate quāta etiā nobis sollicitudinē opq e dilim
 ut dignos nos exhibeamus eorū frequētia. et como
 quēsem in aspū angelorū ne forte hōs offendam q obui
 to. De em nobis si qm prouocari p̄tis et negligētis
 mīs in dignos nos iudicauerit p̄tia et visitatione
 sua. ut id mīe hēam q et nob plangere et dūc tū p̄hā.
 Amīcī mei et pr̄ximi mei. ad. me. app. et sic. Et q
 ut meo delo. ste. 2. vi. fa. q. q. a. m. **E**logatis uniuersū
 et quorū p̄tia p̄tege nob. et p̄pulsare poterat inimicū
 si tā mīrā hēam familiaritātē dignationis age
 lit. tūcōda est nobis eorū offensa et i hīs marie exier
 renouū i qbz nouim q ees oblectari. **H**ic at plima que

eis placent et q̄ in nob̄ inueniunt delectant. ut ē sobrietatis
ritas paupertas uoluntaria. crebra in celū gemitio. et orō
nes in lacrimis et cordis intentione. Item sup̄ oīa her
unitate et pace a nobis erigitur ageli parib. Quid in
maxie delectant in hīs q̄ formā quādam ciuitatis sue re
pntant in nobis ut mirentur ih̄m nouā t̄ra. Duo
at ut quō sitatis illiq̄ participatio ē idipm. sit et nob̄.
idipm sentiamus idipm dicam⁹ omib. et nō sint inob
scurata s̄ magis sit vna corp⁹ sim⁹. Es vō m̄t̄
eque offēdit et ad indignitōē pronocat eos quō discen
ones et scandalū si forte inueniatur in nob̄. In passio
h̄. Peret nob̄ agelis hōrē et reuerentiā impede m̄t̄p̄la
rōne p̄mo q̄ s̄ custodes n̄r̄ p̄s. Angelis suis m̄d̄ aur
dece. Bernard⁹ sup̄ illo. Quāta dēt tibi hōr ob̄i p̄er
re reuerentiā affert deuotionē. gemit⁹ fiduciā. hene
regā pro p̄ficia. deuotio pro b̄uolentiā. fiducia pro
custodia. Cautē abulā. tibi assūt ageli sicut eis m̄d̄ a
tū ē in ab̄z v̄n̄ tuis. In quous diuisio in quous a
gulo. Angelo tuo reuerentiā habe. Tu ne audeas illo
p̄ntē qd̄ videt me nō audeat. Idē h̄etore famula
res agelos fr̄es mei. frequēte redula cogitatione.
et orō deuota q̄ sp̄ nob̄ assūt pro custodia et q̄ solatione.
Idē deuotio ē et gē grauiissima cū v̄tē temperatio
et s̄bulatio vehemēs t̄minere tuota custodiē tui dū
torē tui adiutorē tui in oportunitatibz in t̄bulatōne
inclama eū et dic. dñe salua nob̄ p̄mo. Is dormit
neq̄ dormitat et s̄ ad t̄p̄s q̄nq̄ dissipat. Itē s̄ orō
n̄r̄ū aū dñi r̄p̄ntatores. Tobie xii. Cū orabas cū lac
rimis Bernard⁹. discit ageli medi⁹ m̄ dilecti et dilecti
vō offerentib. r̄ferēb dona. extitit iustitiat illa. Itē
sūt aīarū n̄r̄ū in celū portatores. Luc xvi. s̄m ē et
morietur mēdū et p̄siet ab agelis t̄ s̄m abrahe.

De fr̄o theō ex vita ei⁹

Hieronymus eusebii viri nobilis filius ab opido strido
 nis quo dalmacie et panome ofima tenet extitit oim
 do hic adhuc puer roma adijt et lris grecis et lat
 ms et hebraicis plene eruditus e. In arte grammatica
 donatus hnt preptore. In rthorica victorinus oratore.
 In septuaginta aut dms extenuabat die ac nocte et
 in hausit aude qd ppea effudit habude. Quod a vo
 tpe sicut ipe in epla ad eustochia phib; qn de deculm
 et nocte plone aude leget. eo q sermo multo sibi in
 libris phentis no placet ruz media xl tam subi
 ta et arden fit febre corripit ut toto frigescente ia
 tope vitalis calor in solo pectore palpitaret. Qu er
 grege funeis parent subito ad thunal iudicis tra
 hit et mrogat qd ditionis cor xpianu se ee libe
 fitur. Ad q aude. Metur in q. Cuiusmanq es non
 qstans. Vbi em thesauri tuus. ibi et cor tuu. Ar ille
obmuerat. Et otinuo iudex ipm diuissime cor iussit.
 Cur clamauit et dixit. Misere mei dñe miserere mei.
 Cur qstabat pbat ut venia rberet adolescenti.
 Ipe aut denu iura cepit ac ore. Dñe si vniq huc
 ro codices stantes su egeris. te negau. In hoc igit
 iuramti vbo dimisso r iurauit. Tunc lacrimis se totu
 lac pfusu et ex vrbib; q an thunal suscepit scapu
 brob et tuc legit. qnto libros getilui vniq legat. Qu
 at anoz cet pnta Troia etia cardinalis pfb; ordi
 nat. Hortus at liberis p ihesu digno sumo sacdo
 no ab sibz acclamat. Et du quorudā ditoru r mo
choru lasciuia mactaret. illi mnu idigni ei nisi
 dios paueant. Qd ille videt eoz vesame locu dedit
 et ad gregoriū nazamenu qstatiopolitanc vrbis
 epm uenit. p qd at ab ipso saci lras didicit i hemu
 pteant. Vbi qta pro xpo sustinuit ipe ad eustochi
 u narrat duet. O quent in hemo qstutus r vasta
 illa solitudine q exusta solis ardorib; horrida mo
 thib; pstat hitaculu. putau me romis interesse de
 licijs. Sedeba solo. q amaritudine repleto era

habebant facta membra deformia. et qualida cutis
fuit et propter carnis obdurerat. Condit lacrimae
condit semina. et signi repugnante sopno immixti essent
fissi. nudo humo vix ossa heretica collidebant. De nobis
et potu taceo in ena languentes aqua frigida et urant.
Et totum ad accepisse luxurie sit. Ille igitur ego
obichene metu tali me tante peccata dāpnauerat. forpi
onū hūi sopno et feruorū sepe choris intererā puella
rū. Vallebat ora ieiunio. et meo desiderio equabat.
In frigido corpe et an hoiem suū carne iā pmoia
sola libidini incendia bulliebat. Itaque si aut aurum
destituta ad ihū iacebat pedes. rigaba lacrimis. cineret
geba. et repugnante tunc ebdomedariū iedā tū
gabā. Nō erubescō infelicitatis mee qñ potio plāto
nō ē q fuerit. ayem me damatē die crebro diuise
tū nocte ne pū a pōis cessasse vbi qñ dñs ipante
rednet tranquillitas. Ipam. quoq; cellula q cognato
nū meaurū oīa pimegabā. et nūmer magis et rigido so
lo deserta petrabat. Scubi gēua vallat aspā mōsa
et rupū perupta tuebā. ibi. mee oīa locū ibi mīsa
rime tūm ergastulū. Et ut mīstē ē dñs pō mīstā
lacrimas nōnā qñ vidēbat. mīstē agmibz afflora.
p qōrēmū ē ibi ē pma sic pacta ad bertylehē opī
dū rīneaur. ubi pūdet at ad psepe omī sese opulā
pmaurū. Bibliotheca at suā quā sumo studio dūbat
rat clausa aliosq; libros rēgens dñe ieiunio dūbat
ad uespam. Aulorū at ibide dñs lob roadunat i sō
posito mīstā lardue sēpturartū. v. amē 2 sēx mīstā
desudant et usq; ad finē vite vgo pmaur. Cū autē
olmī i cētā vngq; qñ tanēt qd uolebat theodosio mī
pator domasū pūm rogauit ut qlicū vno dōto cētā
fuit officiū gmitteret ordiandū. Ipē i sacē theos.
mī lugua latina gregi-eta hebica pferat et i sī sapiā
sumū eide officiū pōmī gmisit. Jō. i hēo p salterū
pfiās distmrit et vniūq; sēre nocturnū pū assit
uit. at glā pū mī fine colibz psalmi dūcō mīstāuit.
Dem eplās et eūagelia p amī cūlū dēcātā dūcō ut

etiam ad officium pertinentia per rationem obliuio ordinant. In
 sum illud a bethleem ad sumum pontificem et ab eo et a
 cardinalibus fuit valde approbatum et peruenit autenticiatum.
 In hoc in ore spirituales et quod dominus iacuit in omni manu et ostendit
 et ubi expletis rebus dominus et ubi in sibi scripto fuit. Ita
 dominus dominus et rebus rebus. In gratia reuerentia cum augustinus hunc
 per septem quod sibi misit. In gratia una et in modo scribit. Dominus
 dominus et cultu sincerissimo caritatis obsequando. Alibi quod de
 corpore scribit. Dominus ihesus per se ipso lino et hebraico eloquio
 eruditus et locis suis atque sacris usque ad dixerit vix et etate
 et nobis eloqui ab oriente et oriente instat sol lapas
 radiat. Dominus atque per se in suis et dominus de eo fuit. In hoc
 per se et bethleem toto la modo clario habitabat effigie igneo
 studio et uniuscuiusque fuerit. In dyabolo quod seculi quilibet mar
 timet quod ex parte fuit. Sic de ihesu scriptum habetur. In hoc per
 fidi mitti doteque virtuti non solum laus atque gratias sed habuit
 ita hunc istumque. Aut se illi et omni scia nos audeat opac.
 Cum iussu aduersus malos pugnet per totam etiam. Odeit enim
 hunc et eos in pugna non desunt. Odeit enim clari quod vira
 eorum iusta et cuncta. In plane enim vix ob mirat et di
 ligit. Totum per in laude toto in libro et non die non nocte et quod
 est a lege quod per se scribit. Aliter detractores et per se
 per se et quod in valde patienti sustinuit. In et epistola ad
 cellam sic scribit. Gratias ago deo meo quod dignus sit hunc quod
 odat in deo. Halesium me garrunt. si scio ad regem pueri
 ne per famam et bona fama. De hoc ob omni mei non atque
 iustitiam uniusa me fidelium etiam per se. Ut et opprobrium
 meum solus et exultat in deo. In ut meum a christo laudari
 et sue pollicitationis sperare mercede. Gratia utique et de fide
 randa temptatio et in per meum a christo sperat et rebus. nec et
 maledictio gratias et quod divina laude mirat.

In sepulture omni scorum et passionali

Omnium sanctorum festiuitas celebrari iustitia est
promissorum supplicatione. et propter negligentiam
expiatione. Multos enim sanctos omisso de quibus
nulla festiuitate siue memoria ena ferimus.
Non enim possumus omni sanctorum festa agere. cum propter
multiplicitatem. cum propter miram infirmitatem. cum propter
temporis breuitatem. Et licet paucorum festa agamus. adhuc
in illa pauca negliget sepe agimus. Vnde in symone
qui hac die per carum recitatur sic dicit. Deridetur et
hac die sanctorum omnium memoria letatur: ut quodam humana
fragilitas per ignorantiam uel negligentiam siue per omni
pacionem rei secularis solempnitatibus sanctorum minus pessi
set in hac sancta obseruatione soluat. Non dum quod sanctorum
et dicitur sanctorum noui testamenti quos per animi cultu colimus
quos hodierna die misil colligimus ut eis quod negligenter
fecimus suppleamus. sancti apostoli nostri confessores et
uiri. Et per rationem hanc per quod mundi preces signantur
propter apostoli per meritis die nostris. Per agitionem confessorum
propter dicitur uirgines. Prima et dicitur apostolorum quorum excellen
tia manifestat ex eo quod ob alios sanctorum eorum excellen
tia in preminencia dignitatis. Ipsi enim sunt sapientes
principes ecclesie militantes. Potentes assessores et in iudiciis
dulces pastores omnium christianorum. **Quarum** tales decet
re. **1°** in preminencia preteritis. De quibus sic dicit augustinus. Apostolus
dedit deo preteritis siue nam ut ea curaret. siue actiones
ut eos elicerent. siue elemta ut ea mutaret. siue animas
ut preteritis eas solueret. siue morte morte ut ea contem
neret. siue angelos ut corpus diuini offerret. **2°** in
progenitura salutis. Vnde propter eorum maximam salutem
et gratiam plenitudinem uita et gustatio quam in eis tam
quam in speculo flucebat et agnoscebat in eis sicut
sol in suo splendore. sicut rosa in suo odore et sicut ignis
in suo calore. De his aristoteles. ait christus apostolos re
pleto in efficacia utilitatis de quorum efficacia dicit au
gustinus. Ex abiectissimis ex impurissimis ex paucis
simis nobilitati sunt illuuant multiplicati dulcissimi
eloquia per darissimam igitur copiosissima agmina sanctorum doctorum

Prae dicitur est nunc in quorum dignitas et excellencia mani-
 festatur. credo quod passi sunt multipli. vult et ostendit.
 multipli qui propter martirium sanguis passi sunt triplex
 alius mirum. De quo triplici martirio dicit Bernardus
 triplex est martirium sine fagine si patas in ubertate
 qua habet quidam. largitas in paupertate qua habet exhibuit
 Tobias. castitas et iuuentute qua usa fuit Ioseph in e-
 thio. **I**dem autem Gregorius triplex est martirium sine
 fagine scilicet patientia adversum unde dicit. Pone ferro mirti-
 res esse passus. si patientiam in eis versant custodiamus.
 Passio afflictio unde dicit. Quod dolore exhibet et aliena
 negat. acriter port in met. **P**rae dicitur tunc dicitur sic
 nullitas. odientem diligere. martirium est in occulta cogitatione.
 vult quod vultas ex preceptum nunc est omni preceptum
 remissio. martirium cumulat. et etne glorie preceptum. **E**t
 per nunc duplex est vultas quod dicitur. nobis in exemplar
 ad standum et per nos ad auxiliandum. **1**o ostendit **A**ugustinus
 franea est anima martiris. splendida a caritate. acuta ve-
 late dei pugnantis vibrata virtute. quod bella facit quod odit
 cum caritas est dicitur super a me. passus infestus. per
 ut ad usum. **I**tem Crisostomus. Corbi cor quibus fornicatores
 steterunt. de lamateb ungulas lamata membra vice
 runt. **P**rae dicitur est confessorum quorum dignitas et excellencia
 manifestatur ex eo. quod dum confessi sunt rebus meis cor de san-
 ore et ope. Confessio autem cordis non sufficit si confessor
 sicut probat Crisostomus dicit. **A**d dicitur quod fides est cordis.
 Confessio autem fructus est fidei. **D**icitur ergo quod dum radix
 est pua terra nunc est ut ramos producat a folia. **B**i autem
 non producat sine dubio intelligit quod radix est fucata
 in terra. **S**ic quod dum fides cordis est integra per quod
 met ostendit ore. **C**eterum autem quod dum ope ostendit quod ne-
 gat. **Q**uod ostendit in originali per illo. **C**onfiteatur se nosse
 dum factis et negant. **C**rista magis sapia est iustitia vi-
 tas scilicet fortitudo. **N**egatur per insipientia sapientia
 iustitiam iustitiam per invidiam vitas. per turpitudinem
 scilicet per imbecillitatem aut fortitudo. **E**t quod ostendit quod
 vult in virtus et peris totiens dum negamus. **E**t eorum
 quod ostendit unde agimus dum ostendit. **P**rae dicitur est vultus

quarū dignitas et excellentia manifestat q̄ ip̄e sūt
sp̄s et in p̄p̄is. Compant angelis. Illustiores sūt
delibz vniūsis. Feliciores sūt quingatis. et gaudent
in celo mltis p̄dictis horū declarationes q̄z i passio
Mathei 120 videns ih̄us ebas ascendit i motem
leo p̄ in sermone. Qualis sit doct̄ in a xpi facie
ip̄is sine protestatur. ut q̄ ad et̄nā b̄nitudinem veni
re desiderat. q̄ ad o felicitate ascensiois agnoscat.
Bernardo fretta m̄nū aū oculos m̄os schala p̄ qua
vniūsa que hodie veniunt scōrū choro ascendit b̄n
paupes sp̄s. Idem de ap̄t̄ e os eiū. In quo om̄s
thesauri sup̄te et sc̄e sūt reconditi. Et v̄ eiū doct̄
na q̄ i apocal̄ loquit̄. Ecce noua facio oīa. C̄ p̄p̄is
a p̄t̄erit ap̄iam os m̄en et eructabo abscondita
p̄t̄erit ē b̄nū. Atq̄ veritas loq̄r q̄ nec fallē nec fal
li p̄t̄. Quousq̄ filij aliey quousq̄ vanitate loq̄nt̄
cor v̄m ut b̄nū dicatis p̄m̄ cū her sūt h̄ visibilia
h̄ p̄nā. cū filij dei os suū ap̄reys dicat veritatem.
Vidē ē paupes et de diuitibz. Leo p̄ De q̄z pau
pibz veritas loq̄retur forte ēet ambigua. si dicent̄
b̄nū paupes nichil adderet de intelligenda paup̄m
qualitate. S̄ cū ait b̄nū paupes sp̄s oī d̄it eis v̄t̄
nū celoz ē ēbuedū quos h̄m̄l̄tas oīmedat alioz
magis qm̄ indigentia facultatū. Dubitari aut̄ non
p̄t qm̄ h̄m̄l̄tatis istis bonū faciliū paupes qm̄ diui
tes assequatur cū et illis in tenuitate alia est
mansuetudo. et istis in diuitis familiaris elatio.
Consequē paup̄ sp̄s ē h̄m̄l̄tis familiaris elatio.
sp̄m̄ h̄m̄l̄tis q̄ nō magna sapit de se. B̄nū m̄t̄ qm̄
ip̄i possidebūt terram. Leo p̄ Vitiū atq̄ mansuetis
h̄m̄l̄tis ut modestis et ad oīi iurariū tolerantiā
p̄t̄erit possidēda terra p̄mittitur. Nec p̄ua es
tianda est her a vilis hereditas. Terra s̄n p̄m̄l̄
sa in celis et in possessione dada mansuetis caris
scōrū est. q̄ ob h̄m̄l̄tatis m̄t̄ū felix i s̄m̄l̄tis m̄
tabitur et immoz l̄tatis gl̄a vestietur. In nullo
iam sp̄m̄ futura gl̄ia et cū volūrate ai p̄f̄e r

humano humani offensa. **B**ea q' luget qm: **I**eo p' l'at
q' h' d'lm' cui ofelatio eterna promittitur nō ē
cū huius mundi afflictione sūb. religiosa em' tristi
tia a' alienā p'ctū a' p'pū deplorat. **B**ea q' esuruit
et facit iusticiā. **E**t om' **Q**uid ē aliud esurire ē
fieri iusticiā nisi itō corō affat iusticiā sp' di
lige. **I**n iusticiā q'mode q' morte detestari. nā qm' se
iustū ēē ofidē. **S**i condiam iusticie sp' amare p'mo
ayder p'f'm. **Q**uo salutate nō in hoc s'cō s' in f'i
p' posse p'romere sup'iorū desideio p' quoq' i
flagrans o'ndit cū ait. **E**go at' in iusticia appare
bo in o'p'ū tuo. **S**a. cū. appa. gl'a tua. **B**ea m'ordes
et omelia. **S**i volū m'iam p'romere sumo p'mo
c'ga nob' m'ordes. p'ca q' ferio p'empto de flecto
Dem c'ga p'iorib' nō solū i elemosinā largi
tate. s' etiā i m'itavit remissione.

In die s'c'i marti ep'i ex vna ep'

Martinus fabarie p'ano m'orū opido orūdo
s' m'ia p'talia papie alit' cū p're suo.
Ebuno militū sub o'statio et iuliano resāe
militavit. **I**do tū sp'ete. q' ab infancā dimit' in
sp'it' cū ēēt a'iorū xii m'itib' p'ntib' ad eccl'iam
ofugit et se cathedumina fieri postulavit. et ex tūc
h'ēmā intrasset nisi carnis infirmitas obstacul' s'

Ex tunc cesares decreuissent ut ueteranorum filii propri-
bi militarent. **M**artinus tunc cum esset athenis quidam ad mi-
litandum uigetur uno tunc seruo gentis. Cum tunc mi-
tinus sepius instrabat et caliamita sepius detrahe-
bat atque targebat. **T**rimus fere in armis an bap-
tisma fuit. **I**nter tunc ab hys uicis quibus illud homi-
genus iplicari sol. **I**nterea uicibus tunc gallia
barbaris uiliant cesar coacto in una exercitu
donatini cepit exortare militibus: et ut e quicquid
singuli citabat donec ad martinum uentum est. **E**t uo
oportunitate quibus existimatis quo perer missionem. **H**at
tenus inquit ad cesarem militam tibi parat ut nunc
militare deo. **D**onum tunc militatur accipiat: miles
ipsum ego sum. **P**ugnare in non licet. **A**d quam uoce tunc
non infirmum dicens cum metu pugnie quod postea di-
g fura erat non religionis causa detractare milicie.
Si hoc inquit martinus ignauie ascribit non fide
et astina die an ariem terminis astabo. et non
omni ihu non clipeo protecto a galea hostium cunctos
penetrabo securo. **E**t in relicta milicia scilicet hila-
ri putauit citatis episcopi expectant et agm dui a
put eum gmorato e. **T**emptant aut inlariis eide non
pone deo conato officium. **S**i tu sepiissime restitisset
indignam se esse uouerant exorata eum e precepit.
Qua ordinatione tamquam huiusmodi non recusant
minime. **I**a uo scripto episcopi uide gstantissime ple-
uerabat quod prius fuerat. **E**ade in corde eis huiusmodi
eade in uestitu eis uilitas fuit. **I**nter ita plenius
autoritatis et gratie implebat episcopi dignitate. ut non in
tunc propositum mortis uirtutem deseret. **A**liquandiu ergo
ad eam cellula adherenti usque e. **P**er tunc in maiorem
dine frequenter ferre non posset. **D**uobis se ex citatem
militibus mortem statuit: **I**psa ex lignis quater cellu-
la habebat aulam quod e fratribus meum modum. **P**lenius
supiecti montis rauato receptacula sibi fecerant.
Discipuli uo huiusmodi erat quod ad exemplum sancti magistri in

instituebant. Res ibi q̄q̄ pp̄u hebat oīa in mediu
 oferebantur. nō enī a vendē ut plerisq̄ mōribz
 moris ē cuiq̄m habebat. At ibi extēptis sp̄itoribz
 nulla hēbatur. Cui tñ op̄i mōr erat deputabat
 maiores orōi vacabat. Rara cuiq̄ ex cellulā egres
 sus n̄ cū ad locū orōis quēiebāt. Cibū una om̄s
 p̄o hora ieiūni ampiebat. Vmū ibi nō nouit n̄
 q̄ infirmitas cōgiss̄. Pleriq̄ tamelozū pilis vestie
 bātur. mollior ibi hita pro fūne erat. Nec ex m̄ta nō m̄ta ex eis
 bilis hēbātur. qui longe aliē durati ad hāt se hū
 litatē et paciam cōgerāt. Plures ex eis p̄gea vidē
 quōdā. Que enī ātas a' etiā q̄ nō sibi de m̄tim mōs
 nō cupet sacerdotes. In eodē. Sermo illis nō aliq̄
 apud nos fuit qm̄ mūdi illecebras et scti onēa r̄ligi
 da ut dñm ih̄m libei expeditiq̄ seq̄rēntur. Iā vō m̄
 ubi et opalatione eis q̄nta fūntas q̄nta dignitas
 erat. qm̄ alac̄ qm̄ effus̄ qm̄ n̄ ex solūedibz sp̄itua
 r̄i q̄mibz p̄mpt̄ et facili. Testor ih̄m sp̄eq̄ gen
 me ex nullis ore vniq̄ tñ sc̄e tñ igem̄ tā bōi v̄ta
 puri s̄mōis audisse q̄ i m̄tim v̄tutibz. Nūq̄ hōa ul
 la mōmēq̄ p̄rit q̄ nō a' orōi m̄alibz a' m̄fiter loci.
 Cūq̄ etiā m̄ legendū a' si forte a'q̄ aliud agebat
 nūq̄ am̄ ab orōe laxabat. Vmū ut fabris fere
 raribz moris ē q̄ m̄ opandū pro quodā laboribz le
 uamē tūde ferūt ita martir̄ etiā dū aliud a
 gē videtur sp̄ orābat. Quē b̄alibz i quo dolo n̄ fuit
 neinē iudicāns neinē dāpnas. nulli malū p̄ malo
 m̄redēs. Tāta quippe adūsā om̄s iurias paciam
 assūpserat. ut n̄ eēt sūm̄s sacerdos ip̄ime etiā ab
 infimis dñis ledetur. n̄ p̄p̄ id eōs a' loco vniq̄ a
 mouerit. a' a sua q̄ntū in ip̄o fuit caritate repulset.
 Res illū vniq̄ vidit martir̄. nōs merēz. Res r̄idē
 ē. Vniq̄ idēq̄ sp̄ celestē quodāmo leticiā p̄ferens
 ex nam hōibz videbatur. Nūq̄ in illis ore n̄ r̄p̄us
 nūq̄ in illis corde m̄fip̄etab n̄ par n̄ m̄ia tēlat.
 Plerūq̄ etiā pro illorū obtrēctatores sui vide
 batur solēbat flē p̄tis. q̄ r̄ motū et q̄etū venenatū

qui

latus et ore vireo corpebat. Item erat mltre hūilita-
 tis. multe pacis. multe iusticie. multe assiduitatis
 in orando multe austeritatis in seipso. multe largi-
 tatis ad pauperes multe opassiois erga delinquentes
 multe prout erga deos et multe subtilitatis er-
 ga eos ostendebat. Quando i sermone epilogat
 miracula que fecit dicens. Dixit autem multos rē
 mortuos quātos in u saluatore legerat suscitasse.
 reddidit visū cecis. surdis audiri. multos multos loqui
 claudis gressu audiri sospitate. Quasi diuina vnde
 pūla. pū corpus obire flāmas et respulit. Immane
 fātege martine mole colupna pili celo ostēte pio-
 strauit. leprosu mūdauit osculo. curauit oleo palli-
 uia. dednes vnde angelos vidit. fura pūdit. In uita
 illud at aduerti sepe fupit martinū tibi dicit
 solitū nequā sibi in epā eam vnde grām suscitā-
 pisse qd pū se hūisse memissit. Itē cū sepiā cū vnde
 offenderet nullatenus in voluit cū ab officio depro-
 ye ne suā iuriā vndicasse videret. Vñ dicit solebat
et ipse vnde passus cur ego nō pūior vnde em?
 dicit ergo obire suū loge an pūit dicit fū-
 bz dissoluōne suū corpis imūe. Interzā erant tā-
 qua adarese dios vnde vnde. Na dicit illis cū m-
 se discordantibz patens cupiens pūit licet sine die
 in suoz nō ignoraret. pūit in ob istignō cū
 nō reuauit. Bonā hāc vnde suā qūmationē
 estans si pūe cū redditam reliquisset. Itaq cū
 ia pū quor dieb vñ febrūm teneat nō cū a dei o-
 pe cessabat pūor i orobz et vigilis fatigētes
 artus spū seruiz cogebat. Nobiliq illo stratu su-
 in cū et alio recubās et cū a discipulis rogaret
 ut saltē vllā sinet stramēta supponit dicit. Nō dicit
 inq filij xpianū nisi in cū mori. Ego si aliud exem-
 plū vobis relinquo yē peccam. Oculis ac mālū in
 telū spū mltz tūctū ab orōe spū nō relaxabat. Et
 cū a pūbz q ad eū qfluerat rogaret ut corpū suū
 lū lateris mutatione releuaret. Quit inquit
 fūit me frēs telū ponō quā terrā respicit et

Sulpi-
 supponere

ut suo iam itinere iturus ad omni spiritus dirigatur. Hec
locuta dyabolus vidit ipse assistere. Quid nunc hic as-
tas cruenta bestia mecum in me fineste recipies. Abra-
he me finis recipiet. Hec ergo voce fugitatu dimis-
it opibus spiritui celo reddidit. Insit autem beatus martinus ex
hoc seculo media nocte dimissa. Anno domini ut elvi. Era-
tis at eis anno lxxx. Episcopus at xxvi sub ipsorum
archadio et honorio auxiliis in eis tunc psallenti-
bus voces audierunt in celo.

In dedicatione ecclesie beati in sermone

Hodierna fraternitas tanto nobis debet esse
deuotior quanto familiarior est. Nam ceteris quodcumque
solemnitatibus cum aliis ecclesiis habemus quodcumque
vobis sit nobis est ipsa ut nunc sit vel a nobis ea vel a
nemine celebrari. nostra est quod de ecclesia nostra. Idcirco et
pietas istos fratres dicitur uocari quos magis sancte po-
tissimum tantis sanctificatione ministris. Ex tunc quoque et
deinceps fratrum et tibi locum resultare frequentia. fra-
trum ordinum deuota murmurare suspiria. fratrum
reliquarum horum beati precia spiritum fratrum indefessa
noscat custodiam vigilare. Ex passionibus Consecratur
ecclesia quinquaginta ratione immo ut dyabolus ipse in expel-
latur. Et ut ad ea fugientes saluentur. Et ut orationes
fidelium ibidem exaudiantur. Et ut ibidem laudes

deo soluantur. **It** ut ibide cōstata sacramēta nū
trentur. **It** dedicationem templi pignabat iacob
patriarcha. **Genesis** xviii ubi dicit. **Cūq** venisset
ad quēdā locū et velh in eo i' quiesce p' solis oculū
tulit de lapidibz q' iacebāt ⁊ supposuit capiti sui dor
muit in eodē loco. **Vidit** in sopnibz scalā statē sup t'ra
et cāminē illiq' tēgēns celū. **Angelos** q' dei ascende
tes et dñdētes p' eā et dñm i' iuxā scale dicitē sibi
Ego sū deus abrahā. **Cūq** euigilasset iacob de sop
no ait. **Verē** dñs est in loco isto et ego nesciebā p'
uēbq' q' terribilis inq' ē loco iste. **Idē** h' aliud n' do
mū dei et pōr celī. **Dur** gentibz manē tulit lapidē
quē supposuerat capiti suo et erexit in titulū fidei
oleū desup. **Appellauit** q'z nomē vrbis betel q' pul
lusa vocabatur. **Ponit** etiā votū dicens. **Si** fuit dñs
mecū in viā istā q' ego ābulor. **Erit** in dñs in dñt' et
lapidē iste q' erexit in titulū vocabit' domū dei. **Eū**
corūq' q' dedis in dñt'as offerā tibi. **Ex**trudatū
q'z q' cūcta p'fā sūt opuit nubes tabernaculū testā
mē et glā dñi impleuit illud nec potāt moyses dñi
di tērtū federis nube opiente oīa et maiestate dñi
chorusante q'z cūcta nubes opuerat. **It** 20 r'gū et
Et mīlēt' sūt sacerdotes archā fedelis in locū suū mō
rāculū templi in sem' fōrū sub' alas cherubim. **Sū**
ē aut' tū exisset sacerdotes de sctariis nebula impleuit
domū dñi et nō poterāt sacerdotes stare et ministrare
p' nebula. **Impleuit** em glā dñi domū dñi. **Cū** aut
salōm dñs dixit ut hīcāz in nebula. **Dixit** at
salōm an' altare i' g'pū eūc' isit et expandit manū
suas in celū et ait. **Dñs** dñs isit. **Audi** p'p'm et ozo
nē quā seruus tuus orat corā te hodie et sup' oculi
tui apti sup' domū hanc die et nocte sup' domū
de glā dixisti. **Erit** nomē meū ibi ut exaudias ozo
nē quā orat seruus tuus in loco isto et ppli tui isit q'dm
orauerint in loco isto et exaudies in loco hīcāculi
tui in celo ⁊ tū exaudieris p'p'as eris. **Cū** oraue
uerint te contra uia ciuitatis quā elegisti et

cont. domū quā edificauit nōi nōi tuo exaudiet in te
 lo orōem eorū. **¶** Quarodq in sermone Ita ē her
 festiuitas qz de eā mra. magis at mra qz de nob
 ipis. Quarā forsitan s et erubescitis celebrare fes
 ta de vob. s nolite fieri sicut equi et muli qbz nō ē
 intelligis. Quid em lapides isti potuerūt hūc scire
 ut eorū solennia celebrēm. hinc vtiqz scitate
 s ppter corpa vā. In vō fies corpa vā scā ēē quis
 dubitet q sepla spūs sū sit s ut sciat vniqzqz vñ
 vā sū posside in scificationē. Itaqz aīe sū sū ppter
 m hītantē spm dei in vob. scā sū corpa ppter aīas. scā
 ē eā ppter corpa domo. vā ē igit fies hūc vā est ho
 dierna festiuitas. vōs deditur estis dno. vōs elegit et
 assumpsit in ppos. Tibi mō pphā dēlecta ē paup. Vi
 dete ergo si dignū sit ut festū agam⁹ diem quo nos
 supsit in ppos et muestuit se p mīsteriales ac vi
 rios suos ut fiat sicut ipse dñm pmiserat. **Ego in**
 qñs in medio eorū ēō eorū dñs. **Itos at pphs eis**
 et oues pasce eis. **Quē em dñs ista p man⁹ pon**
 tificū dedita ē dno ppter nos sine dubio scim⁹ ē nō
 solū q pntes sū. s et qūqz usqz in finē sū dñs sū in
 ho loco militatur. **In nobis spūaliter implei nūc ē** pnde
 qm pteribz visibiliter pcesserūt. **Et si vltis scire lī s**
 asperio. mspio. **Imunctio. illuminatio. bñdictio** **De**
 m alio sermone **Itē dedit o aīa sopnū oculis tuis**
 et palpebris tuis dormitationē donec muenas lo
 cū dñs tabina deo ia. **Qd ergo templū edificabim⁹**
 ei q dicit celū ē tū ego impleo. **Tribulatur val**
 de et anxiaretur s me sps me⁹ n q audio eū de
 quodā dicit. **Qu ego et p ad eū ueniē⁹ et man**
 sionē apud eū faciem⁹. Itaqz iā scis ubi panda sit
 ei domo qm nō capit eū nisi ymago sua. **Itm aīa**
 par illis ē q mī ad eū ymaginē creata est. **ppter**
 q iā festina adorna thalamū tuū spon. qm gpla
 tur dno mte et terra tua habitabit. **Exulta satis**
 filia spon habitabit mte de⁹ tu⁹. Itaqz fies corpa tū
 desiderio et digna grāu attione studeas q tem
 plū edificare in nob. **pmo qdē solliciti ut in singul**

dem ut in oib; simul hñet. Idem i alio sermone Do
mo her fr̃s et in regib; est opidu s; obsessu ab inimi
tis. Quotquot igit in ipis arma querati fumo et
eis milite dedimus manu. r̃phā nob op̃a ē non in
appatu ad custodia castri huius. munitione vñ armis
et alimentis. Que est ergo municio inuisibilis
ne. Inimiciale patie Oporter at et arma pare
Arma spūalia potētia deo nō mō ad resistēdū s; ad
impugnandū et q̃ expugnandū vilit̃ Inimici. Ad
em putamus quib; egde nob inimici temptatō. fle
qz i gūdoz illi oīz m̃a. Vedit nos iustas eis s; m̃tro a
plis m̃a cū simplicitas et m̃ta torquet. humilitatem
m̃am nō sustinet. vñ caritate m̃a. m̃a suauitate
et obia q̃ uiciatur. Iā vñ nec fame q̃dē vñ p̃p̃t
ut hostib; castri tradē cōpellant. Non nobis ali
menta desūt qui et sermones frequēt. et frequēt
sacras lēones audim̃ et p̃dā quoz spūalis deuō
ciomb; gustamus delicias. Sit igit munia ē dñi
castri fortitudo ut nichil tā time oporteat si in fide
litr et vilit̃ agē uolum̃. ut vñ nec p̃ditores nec
pauidi nec desides tūciantur.

Quoniam vita est multum utilis et proficua
 volentibus proficere in viae etiam iocunda et sola dei
 causa quia quicquid vivitibus est cor unum et anima una
 in domino. Hinc est quod per carum patrem. Erat quod bonum
 et quod iocundum hinc fructus in unum. Si quod locum dicit beatus augustinus.
 Quod si bonum et non iocundum ut vigilare ieiunare et absti-
 nentia carnis macerare. Quod vero sit iocundum si non bonum
 sicut ea in quibus delectantur impii. quod delectantur cum maleficere
 suos et in puncto ad inferna descendere. Si hinc
 in unum est bonum filii et iocundum. Bonum quod quod non est bonum
 est hoc in solis. Genes 22. primo vita solitaria ducere
 est valde periculosa non dum profectus. Sicut dicit beatus
 theodosius in epistola ad rusticum monachum. Summe enim expedit
 incipientibus et proficere volentibus in via dei cum aliis
 cuiusque profectus quem vitam ducit et hoc triplici ratione.
 primo propter usum commodiore et questu ubiore. Hanc
 de causa solitarii a miratoribus periclitantibus et bonis periti
 pro socio perit. Et colligitur etiam ex diffinitione socie-
 tatis quia potest nihil. Societas itaque est duorum aut plurium
 in questu honesta tractata ad ubiorem questum et modum
 ore usum. Sic enim et filii cohabitantes et filii collaborantes fa-
 ctore labore et modiori usu corporis utilia acquirit.
 Si quod filii habitantibus sufficiunt una domus plures sunt
 melius officia quibus adimplent. Et hoc est quod dicit
 ecclesiastes 4. Melius est duos esse filios quam unum. Hinc enim
 emolumentum societatis sue. Et per hanc rationem permuti collegii
 a tenuium id est pauperum. qui faciunt collegium ad suste-
 rationem vite sue ut per de colle illi li. 1. 3. per beato
 li. 1. dicitur l. f. 2. per modum sollicitudinis quam si singuli
 privatim habitant. quibus tamen illi qui tamen est per se solliciti. tamen
 de virtute et vestitu atque edibus. tamen de eis per mandis et
 de foris sicut inter filii habitantes unus aut duo pro sibi ceteris
 desiderantibus. Et istud non est modicum cum vita spirituali at-
 tendenda vel ponderanda ubi hanc de causa abbas iohannes
 vii. magne sanctitatis vitam solitariam quam sine re

solitudine nāroꝝ dūcē nō potuit deserunt et opm
vita passupfir ut in colla pēni legit. Et ppter hoc dicit
apls volo uos ēē sine solitudine. 2o ppter fa' facilio
re dei pceptoꝝ seu osiliorū adimpletione. Si qdē
multa sūt dīna pcepta et osilia euāgā q' facilio
sūt hīcantes adimplent sine pūulo qm si singuli seoz
sūt hīcarent. Alio em et facilio alteri alio qm
pōrnt facilio frīb; mīstrant facilio xpm in infirmis
frīb; visitant 2o mītib;. 3o ppter maiore sui osiliorū
Quāt em gregoꝝ xxxv mōl. Q' em plenissime
intelligē appetit qualib; tales mī det osiliorū qualib;
non est. ut ex bōnū fōz metat quāt de fōz bono
ipē deformis est. Qd' qdē facilio sit inter mītib; ubi
vna humilitate floret. Alio māfuetudie et pietate mēt.
Alio ē grauitate plēn. Alio spūali gaudio iocūdo. Et
hinc marie ē vita solitariōz pūlosa q' aliorū vita
nō osiderātes melioꝝ seipos sepe ignorant et in su
pbā dilabūt putātes se aq' ēē cū nichil sūt. sicut pul
chre oñdit ihesū i q' ad rustici mōdū. 1o ppter cō
erteritū pūosū. Ezech' pmo pcuriebāt alib; alter
ad alterū. Sic serui dei alter alio alas pcurientes id
ē ad uolūtū idē spūale exētiū et fceleste desiderū
atēdūt. Qd' marie sit ubi plures sūt amorātū. 2o ppter
guli aliorū pūtib; et exātib; exētiatū. 3o ppter maio
rē fortitudinem et ostantiā et custodiā munitā. Si ad
mūnē fīzū est cultas munita. De at soli q' si cō
deit nō hī subleuātē. **Causes 2o** Si em i pūm cō
adeit nō hī rīuorantē. Si in errore melancoliā uel
scrupulā seu peleritatem nō hī osilentē. Si in te
peditate nō hī calefacientē. Si i corpālē infirmitatē
nō hābz mīstrantē. Si in temptationē nō hābz ad
mūnē 2o mītib; uolūtātib; quas hō mōi fīcētā
caritātā submīstrat. De hīs multa basilis i rēgi
la ubi sic dicit. In multis uale ēē uideo vitā pēni dū
cē cū hīs q' eiusdē sūt uolūtātis ac ppositi. Est etiā
sil' hīcāt in vna iocūda. Biquē naturā opine soli
tariū fugiens multū in aīco et sonō delectatur

Non refert aliq in libro de vita diuise tharen^m plurim
 natura nichil amat solitariu. Ita si qd in celu ascen
 diss naturaq; mudi et pulchritudine sideru asperissi
 muanē illi sine et alio et solatio qmistracione fore
 cu iocundissimu foret si qque cu narrass hber. Est 2o
 iocundu habitare in vnu. Di qde ex vnaminitate aīcie
 et societatis omnia guala leuia fuit et iocunda. Hinc
 tulio Omni societatu nulla ē prestantior nulla fir
 mior qm boni vi moribz siles familiaritate quicti. Tu
 il em amabilis ē nec copulatio qm moru silindio bōy
 in qbz eade studia et eade volūrates in hys ut alter
 altero eque delectet^r ut sic vnu fiat ex pluribz. Enar
Quā bonū et quā iocundū habitare frēs. Quid mīd sine
 exiō molestū occurrit ipō utiq; tā gmanorū osortio
 firmū cū qbz ē nob cor vnu et aīa vna i dno tolerabilis
 tuenitur. Itē pmissas causas vita oīs fuit multum
 frequēs et osueta ab i uio tam i deo qm i iplo arst
 ano epā ex religione. Vñ in q. Clement p vtrū
 liceat clis hēre pā. Volū frīb; et adīpulis iheo
 soluitamē cū p kmo frē iacobo et coepo hītantibz
 clemēs epūs salū. Cōis vna oīb; ē mīra frēs et max
 me hys qui deo nrephesibilē militare cupiūt et
 vitam aplōrū eōq; discipulorū imitari uolunt. Cōis
 em oīs qm q sūt in hoc in hoc mūdo oīb; hōib; ēē
 debuit. s; p iniquitatē aliq dixit hoc ēē suū et aliq
 et sic inter mōrles frā ē diuisio. Deniq; gterorū qde
 sapiētissio her ita sciens ēē dēre qit. Itorū oīa cōū
Itē ibidem ex cō mullementano. Oīs etas ab adolescē
 tia sua prona est i malū. et nichil tēti qm vita ado
 lescenatū. ob hoc ostēdē oportz ut si qm pubēs aut
 adolescentēs in deo existant omīs i vno ordina
 atriū gmaneat ut lubrēt etas ānos nō in luxuria
 s; in disciplis etāstis agant. depūti pbatissio semōi
 qm mīti in discipline et doctine teste hēant. Et mīti
 in eodē calo. It at hys pēptis cōsultauerūt mōstis
 deputet ut vāfates aīe et sub supbe seueriori re
 gule distingantur. Item ibidē vrbano p. Primo

vos non ignorare fides q̄ hactenus vita oīs mīgrōs.
 etianos vīguit. et adhuc grā dei vīget et maxie mī
 eos q̄ in sorte dñi sūt elā id ē derictos sicut in actibz
 apłorū legitur. Multitudinē credentū erat cor vñū
 et glā una mōdo nec quisq̄ corū q̄ possidebat aliquid
 suū ēē dicebat si erant illis oīa oīa. Itē xvi q 1 De
timas sardonibz a p̄lō p̄lō ac leuitibz ēē reddedas
dine legis sanxit autoritas. Ceterū a mōchis siue
 dñis oīs vīuentibz nulla rō ē sinit. ut milites a epi
 a p̄sone q̄libz decāas de laboribz seu nutrīmentis suis
 hīs extorq̄re dēunt. Pñ beatus gregorius sic ait. Et
vita vīuentibz iā de faciendis portionibz uel exhibe
da hospitalitate et adimplenda mīa nob̄ q̄ erit loq̄
oū alioz qd̄ sup̄ est in causis p̄is et flugiosis exoga
oū est. sit. Itē bñs paulo in epl̄is suis sepe vidēta
q̄ et appbatē colitacionē seruoz dei. Et rō vltis ha
lutate p̄stam et aqlā et domestica corū etiam. Itē
salutatz eos q̄ sūt ex narasti domo q̄ sūt in dñd. Pa
lutatz eos q̄ sūt ex aristoboli domo. Sup̄ quo abrosio
Aristobolo inq̄ iste gregorius fuisse intelligit fīm
in tñs to fīm sic pbat paulo. ut eos q̄ gregabat dñg
nos sua salutatione designet. Itē fīm hūc modū bñs auḡ
in p̄no sue oūsiōis cū q̄bodā alijs vñe disposuerat
urp̄ in fine serti libri q̄fom ubi sic dicit. Et nīta inq̄
āta agitaucramus aīd collo q̄res et deestantes tū bu
lentat hūane vite molestias. pene iā firmauerat
remoti a turbis otiose vīue. Id u oīū sic molitū
si quid vñe possēms q̄fēms t̄ modū vñaq̄ rē fami
liatē ostendēms ex oībz. ut p̄ aīcīe sinceritatē nō
ēēt aliud hō et aliud illis. s̄ q̄ ex cultis fiet vñū et
vñū sū singulorū et oīa om̄. tū vidēz nobis ēē p̄of
se dēte fē me hoīes in eadē sonetate centz mter
nos p̄dūtes z plauerut nobis ut bñi aīm t̄q̄
magistrata oīa nīra curauit cūis q̄entē h̄ auḡ
Idē in libro de moribz etc. p̄o q̄ multa dicit in rē
comēdacione statz mōchorū tandē subiungit. Nec
ideo tū laudabile gēns etianos q̄tempserū corū

scilicet q̄ in ciuitatibz degūt a uilgari uita r̄mōtissimī.
Vidi ego sc̄dū dūlforū medīalam nō paucorū homī
q̄bz vna p̄b̄eriat optimā et doctissimā. **R**ome etiā
plura agnoui in q̄bz singuli grauitate et prudēcia
et diuina sc̄ia pollētes neip̄i q̄dē o cui q̄ onēosi sūt p̄
orientis more et pauli auctoritate victū mātibz suis
trāsfigūt. **N**ec hoc in vīs r̄m̄. s̄ etiā in fēis q̄bz mātibz
vīsibz simul instantibz et lama et tela victū q̄rent
bz p̄sunt singule grauitissime et probatissime. nō r̄m̄
instruēdis mātibz p̄te et p̄te. **Q**uasiq̄ opponat
dicēdo p̄missū modū viuēdi ēē abrogatū p̄ illā
stitutionē ex de hēncas. **N**e nimia r̄ndēdū q̄ in illa
stitutionē simpliat prohibet. ne quis de cētō nouā
religionē tuemat. **N**ū vidēdū est q̄ sit religio et q̄
q̄stuat religionē. **R**eligio s̄ in ingr̄m hēritū de q̄m
ē modū quidā et ordo viuēdi sub ēte regule p̄f
sione et alius supioris regimī. In qua diffitione
tangūt ea q̄ s̄ in iur̄stas r̄q̄rūt ad hoc q̄ quis
dicatur religiosus. **P**rimū professio. **N**ā sine p̄fessione
nec h̄itū n̄ aliud facit religiosus. **I**m ē ita regula et
istud satis includit in professione. **N**ā professio s̄
ē ēte regule solēmpn̄s l̄ promissio. **I**m ē obia h̄eli
giosa em̄ vice dei q̄stuit hōem sup̄ caput suū. **H**oc
at mō p̄hibitū ē ne quis de cētō nouā religionē tuemat
nouā regulā faciēdo. et s̄ in illā professionē instrue
do. **I**d ēn̄ q̄ per ly r̄ ligio designat̄ prohibē uoluit
ne de nouo tuemat̄ et nō aliud neq̄ aliū modū
citra religionē alias licitū et meritorū. **S**i vō agb
obinat societati oīe viuēdū de collegiis illatis q̄
oīa collegia sūt illicita nisi p̄bet̄ uiz ēē p̄missa s̄ de
collegiis illi l̄i. **R**ndet̄ vnomō q̄ ē vīce socialiter
et cōp̄ sine q̄stitutione collegiū. **N**ā ut sit collegiū
uel corp̄ nō sufficit q̄ plures sit h̄itē et sua iurē
cōtēnt. **S**i r̄q̄rūt ista ut collegiū q̄stuat̄ vīz ēē
sigillū ut p̄s̄ q̄sigilli tractat̄ s̄ in caplō. **I**nter
q̄b. r̄stōrū et dormitorū q̄. et plura alia r̄stōrū

collegiū q̄ r̄p̄nt̄ in legibz et iur̄ scripto q̄ nō s̄t de foro
 simplici forietatis cā deuotionis cōstituant et sua
 cōstituant. Alio mōdō p̄t r̄nderi q̄ etiā si tales p̄sone oſti
 tuerēt collegiū eorū collegiū eēt licitū dū mō n̄t r̄ligi
 onē et alia debite cōtinerent. Itā iuciat̄ collegia cā de
 uocōmō p̄missa et licita f. de colle l. i. §. de religionis
Itē collegiū tenendū ē p̄missū ut meliō s̄s sustentent
ut ibidē ibi sup̄. Itē scriptorū seu librariorū ē p̄missa f.
de iur̄ in iur̄. Itē plures scolares stātes s̄t in vna
domo p̄nt facē collegiū et p̄nt oſtitiōe s̄ndicū p̄bat
tho ff. de colle illi. §. q̄rī p̄t vtrū p̄misse h̄rationi
 nō sit cōrū qd̄ in iur̄ r̄p̄nt̄ prohibiti nē quis que
 titula p̄sumat celebrare. Ad qd̄ r̄ndet̄ f̄m doctores
 iur̄s q̄ sub timore quēstula omulta seu illicita nō
 deūt op̄rehēdi. n̄ homi collāo p̄t aqd̄ illicitū agēdū
 uel tractandū ita q̄ omulta uel illicita nō deūt dici
 quibz homi quēstiones uel collāones s̄t t̄m illicitē h̄
 homi et p̄hibere et prohibere collāones. hōst̄ ar̄ i. sū
ty de procu tangit r̄p̄licet homi collāones illicitas i
seu r̄p̄licet quēstula r̄p̄bā s̄az oſpiatorū h̄eritorū et
sedicōsora n̄ ut ibi. §. quid de illa ex vagant ioh r̄ru
§. de r̄. Quēdū q̄ ibi dāpnatur qd̄ a ſerta sub h̄itū
 none religionis t̄l̄ c̄is c̄iustancis ibidē designatis. A
 q̄rī abſtinentes nō op̄rehēdūt sub p̄c̄is in eadē oſtitu
 tione op̄ssis. cū suos pena deat tene actores r̄r̄m
q̄u. Et q̄rī p̄hibiciones om̄s s̄nt penose s̄t pot̄q̄
r̄stingende q̄m apliade. Et de deat̄ c̄i tua iker ē
 uisite q̄ p̄fata iher̄ r̄r̄m p̄ d̄cām oſtitutionē uirātoz
 a r̄p̄o deditatā ab aplis eorūq̄ discipulis et a r̄ō p̄missa
 etiā obseruatā et cōtinuatā et a ſar̄p̄ r̄mōibz receptā
 a d̄icis iunctā s̄uē oſultā uoluit subire. Hoc em̄ eēt
 cōrām ulem sibi p̄i p̄udicare ut viz i c̄iāna r̄ligiōe
 oſtitutis t̄m bonū oſi uite quo oſilia oīna q̄modiq̄
 obseruatū inf̄dicatur et uia p̄f̄olis p̄cludat. Et etiā
 sciendū q̄ i de ex de r̄li do c̄. Cū de q̄busdā r̄p̄batur
 statz beḡhmarū q̄ de ſāma c̄mitate et diuina cēcia

disputare ac varias opiniones circa articulos fidei et etiam
sacramenta et multa alia procula a sacra pietate sub
fictis fustis velamine induere presumunt. ut per seriatim
discursu illis demeritis usque ad §. Dana ubi asserunt
a poribus discernit personas feras que in suis hospitibus ad
santes piam agere volunt et virtutem domino in humilitate
spiritu servare nullis erroribus se involvendo quarum sta-
tu luceret et rationat. Dein manavit quod astituta
congregatio Benedicti xii qui incipit libra ratio non paritur
quod in ore tu non orebus iudicantur. Et hec est edita
ad declarationem apostolorum et libra de quibusdam libra declarat be-
nignitas infirmis habitantes vita honesta ducere etiam
devote frequentes processiones locorum ac provincialium
etiam in rebus revent obediens sub prohibitionem
te demeritis non includi. Novissime emanavit quod a
alia astituta congregatio Gregorii xi ex iuramento quod credit
personis utique servis domino in paupertate et castitate re-
tineantur utique in se deferunt. Et adhuc quedam eis
dein tenent et magis Homagium ut qui omittit processio-
nem locorum ut hodie in huius societate libere ausant
punitant et in rebus et personis assistant ac in formam
et in religionis a modo aliam vivere reprobantur.
Hec premissa vide diffusi et plene in tractatibus de
hac materia collas diversorum doctorum et magistrorum sacre
pagine legi et detectorum qui hanc materiam dereliquerunt
et declaraverunt ad multas allegaciones pro eadem. Quibus
accordant doctores sacre astituentis consilii inter quos pre-
cipuus venerabilis doctor magister iohannes personam cancella-
rio premissis. Quibus suas positiones ponit ista oclusionem
Religio crama non requirit ad personam sui observationem
tam in preceptis quam in consiliis quod si addat alia religio que
les dicitur observationes institute per sanctos Basilius
gustinus et quales actum vocat religiones facta
ab imo potest absque voto obligante ad consilia precepti ac
etiam premissis observari per de christo qui non legitur novus
se consilia qui sunt tamen sue legis premissis observator
magister de apostolis et discipulis eius et crama in premissis ecclesia

Breua reuendissimis in xpo p[re]s[ent]i magist[ro] petro de elia
 to cardinalis comedanensis iulgariter n[un]cupato. Ac
 fatis aplice sedis p[re]s[ent]i alim[en]te. Pro diligente era
 minatione vite et o[mn]is faciois deuotam p[er]sonam in
 dictis p[re]s[ent]i in o[mn]i vita d[omi]ni seruientia. Insper
 tis etia d[omi]ni legis autoritatib[us] et iuris sap[er] et etia
 gressib[us] aplice p[re]s[ent]i mod[us] vniuersi l[ite]r[um] et m[un]do
 r[um] dedauit. Et auctoritate legationis q[ue] sue o[mn]i f[er]ma
 nit. Q[ui]s et o[mn]es elias in o[mn]i vniuersi q[ui] in diocesi
 bi ubi manet ad o[mn]is sacros ordines p[ro]moueri na
 leant l[ite]r[um] gl[ori]a diocesis existant. Et ut p[re]s[ent]i serui
 uentes l[ite]r[um] alibi ordiati fuerint cu[m] ad celebrand[um]
 diuina debeant admitti.

Deo gratias metru[m] Ame[n]

De remedijs cont^a pericula q^u p^ont cōtingē tñr canone

Missæ suo mō tam plena ē mystēis sicut mactis guttis
sicut sol athomis sicut firmamētū stellis. et sicut reliū
emphyrū angelis ut scribit^r in apēdio theologie libro
septo Et ideo negligētie in ea sūt vehemētissime tñdē
Pēnia igit^r xp̄us deus et homo realiter cōtinēt^r sub
hoc sacmēto liquet qūta reuēntia et timorosa dili
gētia hēt sacrosctā mīsteria sūt tractāda. ob quā
causam etiā canones magnas penas pēitēiales
infligūt hīs qui in hīs negligēter egerūt ut p^{re} cōse
cratōe d^{ic}te n^o ca^o. Si per negligētiā. et ca^o Si quis p^{er} edū
etate. Vbi dicit^r. q^{uod} si per negligētiā effudat sanguis
et ceciderit sup tabulā tñe adherēt. debet ligna labi
et tabula radi et rasura igne cremari et cinis nūp altari
condi. et sacerdos xl. diebus pēitē debet et totidē diebus
a sacmēto abstinē Et idem est dicēdū si nō sup tabu
lam s^{ed} sup tñā aut lapidē caderet. Si autē ceciderit i
altari sup lapidē altaris debet sorberi stilla et tribus
diebus sacerdos pēitē. Si pueniat ad p̄mū lintheū
aut secūdū quatuor diebus pēitēat. Si ad tēciū nouē die
bus. Si ad q̄rtū nouē diebus xpo et lintheamā debet
ter sup calicē lauari et lotura circa altare condi. Vel
ut alij dicūt a mīstro deberet sumi nisi p^{ro}pter abhōiā eodē
dimittēt^r Caucis tñ eet p^{ri}mū bēn thomā q^{uod} illa ps linthei
abscondet^r post ablucōz et cōburetur et cinis in altari cō
deret^r Pēnia etiā hēt scdm eū p^ot augeri uel minui pēsāt^r
circūstātijs Et sufficit hīs diebus pēitēre in cibo q̄dā
gestuali. vel sicut solent ieiunare in feria sexta. Si vco
aliquis p^{ro} edacitate uel ebrietate euomat corpus xpi si
ē sapiens xl diebus pēitēat ieiunādo. Si sacerdos aut mō

chus aut quicūq; alius clerici hoxo. Si epūs centū. Si aut
ex infirmitate septē diebus pēteat. et ~~h~~ pōnā p^m doctōes
ipīs infirmis non nisi ad cautelam pōnūt. Debet autem
voruitq; ille summi diligēter et tremari et cineres nūq; altare
condi. Si autē mus uel aliud animal p^{pt} negligētē custodia
spēs sacmēti comederet ille cuius negligētia accidit debet
penitē p^l diebus et mus si capi posset cōburi et cineres
in sacriū repomi. Si autē amissa fuit hostia uel p^s eius
et inueniri nō posset deberet p^{pro} diebus pēte. Idem
faciat per cuius negligētia hostie cōsecrate putrefacte
fuerint. Hec debet uideri in decretis de cōsecratōe d^o c^o n^o talo
Qui bñ nō custodierit. Vbi etiā doctores determināt
qualit^r huius^r p^{pt} negligētē custodia suppedi fuit ab
officio ad t^pe

Si sacerdos t^pe celebratōis certificet se siue p^{ob}abiliter
credat se aliqd ~~cor~~ omisisse cor que sūt de n^o c^o huius
sacmēti debet resummi ipā forma et relā p^o ordiem ite
rari. Si tñ hmoi omissa nō cent de n^o c^o sacmēti nō de
beret t^pe sacerdos h^ozⁱ resumē sⁱ vltiq; p^ocedē. nec etiā q^o
hoc t^pe turbari dēt si nō semp omī que dixit recollit.
qui em̄ mltā dixit nō p^t semp omī recordari. Hec ē
finā b^ei thōe in 3^a p^{te} sūme qōe hoxoim et alioz doctoz

Nōc nota qd cēt faciendū si sacerdos deficeret uel ifir
maret uel moriet uel mutq; fiet in missa sit q^o nō posset
h^ozⁱ foris cōplere. Andet iohes cōfessor in 3^a p^{te} sūme qōe
sue titulo 2^e. q. 46°. ex finā sⁱ thome et petri de thare
tasia q^o sⁱ statutū cōsiliū toletani vñ qōe i caplo. nichil
Si sacerdos ipedit ut reptū officiū missarū cōplere nō
possit aliq; debet cōplere qd ille tchoant. ita ut ipē mī
puat ubi alter dimisit si hoc sciat. Nec tñ vñq; hoc fiat
nisi ex euidēt n^o c^o et q^uedine sacerdotis p^mi. de cōsecratōe
d. i. Si autē nescit debet a capite reitape. Tameⁿ sⁱ m^ono

Item 2^m consultu⁹ est ut illa hostia deinceps iā consecrata
seorsū pōita sup alia hostiā deinceps totū officiu⁹ itetur
Dicit etiā s^{cr}us thomas i 3ª pte. q. lxxxviii ut alle
gat btholome⁹ pisan⁹ de eucharistia 3° q. 1° q. si
 sacerdos an⁹ gsecratio⁹ corpis xpi deficiat nō opoz
 q⁹ p aliu⁹ suppleat^r Si vō gsecrato corp⁹ an⁹ tñ gse
 cratio⁹ s^{cr}guis ul^r etiā utroq⁹ gsecratio⁹ deb⁹ celeb^r
 tas misse p aliu⁹ expleri. Dicit etiā magn⁹ albert⁹
i libro de missa circa finē q⁹ si sacerdos an⁹ canone
 deficiat debet missa reitipi ab alio. Si si sacerdos
 i canone deficiat fact^r iā aliq⁹ signis super
 hostias ablatis an⁹ tñsbaroz q⁹ altari deb⁹ supplē
 ubi ille dimisit et nō ab i^urio. Si at^r i placōe for
 me vbor⁹ deficiat. v^obis iā i pte plati⁹ ipe g^osult
 saluo iudicio meliori q⁹ illa hostia p r^oliquis i al
 tari reseruetur et missa alia sup alia hostiā ab a
 lio sacerdote celebret^r Et simili mō dicit q⁹ si defi
 ciat an⁹ q⁹ vba calicis sūt ex i^uegro p^onūciata q⁹
 debet in vase mūdo r^oponi cū reliq⁹ et calice cū
 alio vmo pparato debet ab illo loco p^oinili mō
 p^oq⁹ renatū ē ab alio sacerdote sac^ometū s^{cr}guis
 cū missa p^ofici. Innocē⁹ tñ cō de sac^omet⁹ iterūdis
ul^r nō. i glosa sup cap^o i^ubi dicit. q⁹ si deficiat. for⁹
corp⁹ nō expletū s⁹ v^obis i pte p^onūciat⁹ ali⁹ sac^o
dos deb⁹ itipē ibi. q⁹ p^odie q⁹ patere. Vide de h^ois
Johāne g^ossore ubi sup q^oe lx 2^a

Dicit colligit^r ex s^op^ois b^oi thome et alior⁹ Si sa
 cerdos i missa recolat se ēē exp^oratū ul^r nō ieu
 nū si est an⁹ gsecratioem tuā et meli⁹ ē missa di
 mitte oīno nisi de grām scādalo timet^r. s⁹ si scā
 est gsecratio tūc deb⁹ pcedē cū magno dolō
 et pposito gfitendi et absolucio⁹ petendi
 Si at^r sacerdos r^ordat^r i missa aliq⁹ mortale

panem qđ nodū gressu est nō opoz ppter h' missā acceptā
dimittere s; ad deū debet se querte et gteri tū pposito
gredi et absolūtiō petendi. Nullo tū mō debet aliq
accede ad celebratiō ul' gionem habens gsciam morta
lis pāi qđ dimitte nō pponit. ymo deberet se pnes
dimitte cogitare q; tū pposito mortalit' peccadi sume
corpus xpi. Et qūis ginter peccet qui sit ad celebrā
dū accedet. tū rōpabiliter ille gūis peccaret et pūm
endus eet qui ppter gsciam est augmēt' enormit'
pāi se simulacēt celebrāe et vba gsecratiōis iticādo
panē nō gsecratū plō adorādū oñderet. Quia scdm
Inocētiū abicienda sūt falsa rēmedia q; sūt veris pici
lis grauiora

¶ Si sac'dos rēcolat se nō diuise vba gsecratiōis si
de h' sit certus debet ea resūme. si aut tūmō dubi
tauerit debz deponē talem scrupulositate et pcedē
q; qui nūta dicit nō pōt omi p rēcordai. Si autem
aliud pter vba gsecratiōis omiserit etiā si certū sit
nō debet imutāe ordinē sac'fici; ea rēsumedo s; pro
cedat tū pposito grediendi

¶ Si sac'dos gphendit calicē oīno eē vacuū id aq
solā eē in eo. si est an gsecratiōis calicis statū calicē
de nouo pparet et pcedat nichil rēsumedo qūe
etiā corpus dñi gsecrass. Si at h' dephenderit
p gsecratiōis calicis. si nodū supsit corp' dñi ppan
to calicē rēincipiat ibi. h'ic mō. sic tū q; omittat
duas cruces q; sup panē singularit' sūt facte sūt
vba tū dicat. **¶** vō papiat p gsup'ione corp'is
sive aqua supsēt sive nō. tū noua hostia sumat
et canone rēincipiat a capite ibi. Te igit'. **¶** nō
mō debet ipstē sac'mētū dimitte et in fine iterū
cōicet nō obstate q; iā supsisset aqua q; eat i calicē
quia pceptū de pfectiōe sac'meti ppondeat ei quo

mandat qd a ieiunio sumatur

¶ Si sacerdos ricolat se aqua vino nō apposuisse si est ante
 consecratioꝝ calice statim apponat et pcedat. Si at sit pꝑ non
 debet appone aqua sanguini qd appositio aque nō est de nati-
 tate sacꝑmenti. **¶** Si uero tñ pumiri deberet ex cuiꝝ culpa pꝑe-
 ditꝑ negligencie qtingeret

¶ Si autꝑpter frigus aut casu hostia cōsecrata tota labat in
 i calice nō oportet ea tñtā cotꝑe ne qtingat sanguinem
 cotꝑe stillare. **¶** Est magna difficultas ex hꝝ habenda
 qd una pars tñ mittit i calice hꝝ pmet ad mystica sig-
 nificatioꝝ nō ad sacꝑficiꝝ nꝑitate. Si tñ aliqꝫ signa cum
 hostia facit debeat sufficere creditꝫ si cū manu fiant

¶ Si musca ul' aranea i calice ceciderit an consecratioꝝ effundi
 et loto calice aliud vinu i fundat. **¶** Si post consecratioꝝ cau-
 te capiat muscā ul' aranea et diligenter lauans faciat
 uri et locio cū cineribꝫ pro reliquijs reseruet et sacer-
 dos pꝑ tale animal sume cū sacꝑmento si de nausea uel vo-
 mitu nō timet

¶ Si uero sacerdos pꝑ consecratioꝝ deprehendat venenu eē in ca-
 lice nō debet sumere nꝫ alteri sumedu pꝑbe ne calix vi-
 te i mortem alicuiꝫ quertatur. **¶** Si debet in vasculo apto
 cū reliquijs reseruati. Et ne sacꝑmetu maneat ipꝑm ablu-
 to calice itez vinu i fundat et faciat sicut supꝑ dictu
 est qn aqua sola i calice repitur

¶ Si sacꝑmentu i specie carnis ul' sanguis sacerdoti appareat
 tñ sufficere creditꝫ pꝑualis maduratio. nꝫ qꝑt hꝝ sacerdos
 efficitur tñsgressor qꝑtꝑuōis ealē de sacꝑmento sumendo
 quia ad ea qꝫ fꝫ frequētiꝫ accidūt leges aptatur

¶ Si corpus xpi supꝫ palla altaris aut vestes sacras ce-
 ciderit nō oportet qd iꝫidatur sꝫ cū vino abluatꝫ et ab-
 lucio a ministro sumat. Aliē uero vestes nō sacre re-

scindatur abluatur et aburitur. et ablucio sumatur

Si uero corpus xpi in terram reciderit recondatur terra et raso consumatur in ignem et cinis per reliquias consumatur

Si corpus domini de manu sacerdotis cadens in terram non inuenitur stramen uel quod in loco inuentum fuerit aburatur. si autem inuenitur corpus domini scopis mundetur locus et quod de eo sublatum fuerit igni detur et cinis ut superius est recondatur

Si panis fuit muscido et uinum acetosum. queritur utrum ex pane corrupto uel muscido. sicut ex uino corrupto uel acido potest fieri sacramentum. Respondetur si tanta fuerit corruptio quod species panis et uini non maneat non potest ex eis fieri. Que corruptio cognosci potest ex eo acciditibus. quia ex pane corrupto immutatio est soluta et accidentia panis omnino sunt ablata. Similiter de uino quia gustus est in acetum uel eius accidentia quia ablata sunt. Ex acetum enim non potest fieri quia uinum et acetum differunt specie. Si autem specie maneat sit aliqua dispositio ad corruptionem sicut in pane muscido et uino acido potest ex eis fieri licet graue peccet scienter efficiens ex tali propter reuerentiam sacramenti. A pocione uidetur enim sile iudicium de uino pendulo pro ut de uino acido

Oportet quod susceptor huius sacramenti sit ieiunans. Si enim precepit de consecratione hoc in capitulo. liquido. nisi in mortis articulo. tunc enim quibus usus ecclesie obseruat quod significatur fidelibus. Est autem ratio istius secundum doctores. Primo quia cibum sante deuotionis et reuerentie non debet aliis cibis precedere. Secundo ne species sacramentales alijs cibis admisceantur

et ppter eādem causā dicūt etiā doctores q subito pl
gione nō est gmedendū Itē ppter idē si q̄s p̄cedeti
die dedisset opam crapule et sentiet se die seq̄ti
idigestū et ponderosū debet a gione abstinere

Tercio ut hō sit deuotior Nota q̄ h̄ ḡdicio itelligeda
est de ieiunio natē et nō ecclē Est at ieiunū na
ture p̄uatio cuiusq̄ passūpti p̄ modū cibi et pot̄
et ergo ieiunū natē soluit p̄ sup̄ior aque vel
alterio potus et etiā medicīne i q̄tariū p̄ua quan
titate sup̄ta fuerint siue etiā mutant siue nō dūmō
p̄ modū cibi et potus sup̄ta fuerit qd̄ iō duo q̄ nō sol
uitur h̄ ieiunū si r̄lique cibi r̄manetes iter dentes
casualiter t̄nsgluciatū. Vel etiā modicū aque dū os
lauatur. **Italia** em̄ nō sumitur p̄ modū cibi et potus
s̄ p̄ modū saluē qd̄ vitari nō p̄t **Tam** stricte nō acci
pitur ieiunū ecclē h̄ em̄ ut ḡter doctores dicūt non
soluitur p̄ potū n̄ p̄ medicīnā nisi fortasse in fraudem
in tāta quātitate sumeretur q̄ pro cibo reputarentur
Et q̄ ecclā incipit diem nālem a media nocte idcirco
si q̄s p̄ modū noctis q̄q̄ hor̄ sup̄sit nō p̄t ea die
gicare p̄t aut si ante

Utrū qui nō dormiūt p̄t gicare **Nō** obstat i q̄tū est ex
p̄cepto ecclē utrū dormiūt ip̄e gicans ul̄ nō q̄uis aliqui
obstat ex pte idisposiciōis ip̄i gicantis ppter defectum
sap̄ni et idigestiōis et p̄ gsequēs etiā deuotiōis **h̄ thōs**
pe. al. et hostiens/et allegat i sūma gressor li. 3° ti.
xxiii de sac̄m̄to eucharistie. q̄c̄ lxxiii De i sūma p̄sai
Coicare G^o

Quid de his qui nōdū dictis matutis celebrat missa unde
tur scdm wilhelmū q mortaliter peccat cū h sit cōt gñale
et appbata gsuetudine Idem hostiens qui tū celebrat
anq̄ dicat p̄mā nō peccat mōrlit nq̄ sit gtra p̄ceptū
ul gsuetudinem ul statutū. V i sūma p̄sam missa 8.

Quid si omittat aliq̄ ad ritū celebracōis p̄mes hūo
scdm thōm & albē et om̄s theolōgos Quilibet omittens
aliq̄ tē puta tpe debitū. altare vestes et huiusmōdi nō sūm
gservat si est ordinatq̄ et assit itencio et debita mātēia
et forma s̄ ḡmissē peccat si sciēt q̄ faciat. h i sūa p̄sa
ubi nō est taxata p̄mā de casibz istē ibi t̄lingit̄ur pasto
ris arbitrio et gsilio. p̄tor

Sciendū tū q̄ pena posita i p̄dictis arbitraria est ad
arbitriū sup̄ioris et nō cūctūz s̄ p̄dict & bō viri
pensat̄ aut q̄dicōibz et negocij & p̄sone p̄t addi et
missi ad p̄mā p̄dictā

Si plato ḡtigit negligēcia notabilis i capitulo sedens
cū omī hūilitate seipm̄ accusans et frat̄na sp̄ssione
et orōe deleri postulet hūc excusat

Exultacōem agm̄ paschalis i ven̄ sacri tua debet antecedere
tua concommicari tua sequi

Antecedētia

hūilitas penitēcie
ardor deuotōis it̄ie
pūitas cōscie bone

Cōcōit̄ia

hūilitas fidei it̄eg
mēcia pas̄is dñice
hūilitas spūal̄ leti

Subsequētia

debita gratiarū actio
bōz opm̄ rob̄ i cōtinuacō
ad p̄mā p̄missā p̄bula

Nec petrus de charēnsia postea cardinal̄ sup̄ eplām ad chorēsi.

missa rite celebrata scdm form eccle. s. ut sit sacerdos su cōfessā pccū mortis.
et finit pponat tōm vitā suā emendat et q celebrat ex carit. nō opul. nō mēdē gūctū
quā est ex pcc. deore su pccū mortis et fūo pposito de emendā vite et
sue officie maiore dilectōe dei

Missa sacerdotes omnes simul celebrantes

vulnera peccatū	a pena et a culpa scdm dictionē spūs qui celebrat	a tentatores doli mundi et carnis	a malis cogita- tōibus
--------------------	---	---	---------------------------

Sanat et absoluit. pnuunt. purificatq

bō opa pccatū	m bonis operibus	bonis d. meli9	solare t. pbulā tōib9 apissos
------------------	---------------------	----------------	----------------------------------

Heddit. cōfirmat. cōmutat. vūificatq

ad bō opa fuerūt	angelis et sanctis	virt. tibi bonis	hic per gēnerā et m futurū p gloriā
---------------------	-----------------------	---------------------	--

Impellit. sociat. mirassat. glorificatq

grām a acceptū	portū fuerūt	repentēs dōnes	afflictō peccatū tū mortalit vitalia pccatū
-------------------	-----------------	-------------------	--

Augeo mitto. mitigo. terreo. repmo. purgo

desideriū fuerūt	intellectū et mētē	virtutes meritū	ad dei vniōē
---------------------	-----------------------	--------------------	--------------

Igmo. lumino. finog. duplico. duco pmo qd

blatidinis et lūe grās	altaris	a valentē p sacri pceptionem
------------------------	---------	---------------------------------

Et vitā dono tot mense fertula pono

**Incipit tabula sacerdotū naufragatū et negli-
gētiāz ita sacrm altaris cōcurrētū p quā si meo-
rit teneat ad portū salubris recuperatōis poterit
perueniri**

**Ad noticiā igit subsequētū pmo sciedū q forma
cōsecratōis corpis cristi est ista. Hoc ē ei cor meū
et fōi sanguis. Hic est ei calix. Nōndū ergo ita
negligētiāz occurrētōs. si sacerdos ista missāz isfr-
mitate ul' morte pōrūpet. anq̄ proferat verba cō-
secratōis nō oportet ex nūitate officiū misse p aliū**

pficiat. Si aut post consecrationem totius sacri. ul' p' consecrationem
 corporis cristi aliquis defecerit aliq' ibi impies ubi ille dimisit of-
 ficiu' misse pficiat. De consecr' d' p' null' epus ¶ It' si post
 sacerdos recordat' se aliquo cibum ul' potum accepisse ul' potum i' g'ra
 habere, ul' exco'municatu' esse. petent corde cu' mortuo confiteri: & satisfactoriu'
 et absolutioem ab exco'municatoe petendi et officiu' misse pficiat. Si
 ante consecrationem aliquis p'dixit ad m'ore eius venit missa p'mittit
 tat ul' absolutioem prociat an consecrationem et celebratioem. De
consecr' d' p' n. c'p' d' b'. ¶ It' si sacerdos recitat se dixisse aliquo cor' q'
 dicit no' debuit. et se no' dixisse q' dicit debuit no' turbet n'minu'
 m'ore s' procedat deuote nisi faciat indubitan' q' obmisit aliquo de for'
 consecrationis q' tunc nichil gestu' est s' totu' a p'ri' est reseruandu' in
 nomis officiu'. De igit'. ¶ It' si vinu' s' ul' mustu' ul' veru'm
 in calice an consecrationem inuenit. effundat. et lotio calice aliud
 vinu' cu' aqua infundat. Sed p' consecrationem talia inueniens capiat
 mustu' ul' veru'm. et diligit' lauans faciat g'bur' et lotio cu' a-
 quau' pro reliquijs reseruare. et sacerdos sumat sacrum nisi vene-
 niu' videat i' calice. q' tunc totu' sil' cu' reliquijs debi' poni et nullo
 sumi nec aliy' vltat in mortu'. Et si adhuc no' supersit corp' tunc
 lotio calice a veneno infundat vinu' et aqua. de nouo resumens co-
 secrationem vij. Nulli mo. & sanguis pficiat sacrum. Si res corpus
 supersit et p'ga' veru'm inuenit i' calice. effundat ut p'us calice. et
 noua hostia et nouu' vinu' cu' aqua infundat et incipiat a p'ri'. Te igit'
ne sacrum inueniat i' defectu. ¶ It' si an consecrationes recordat q' aspi-
 ri no' apposuit statim debet apponere. Si post consecrationem sanguis non
 apponetur aqua s' procedat. Si aut vidit et gustauit sola aqua
 i' calice esse su' vino ul' omni nichil. effundat aqua si est i' calice. in-
 fundat vinu' et aqua et incipies ibi. Hec e' calice. Et hoc si no' sup-
 sent corpus. Si aut supersit corp' et etia' aqua post hoc supersit
 tunc ne sacrum i' defectu inueniat. q' nuq' est hoc p'ceptu' q' q' a reu'm
 sunt q' ponit noua hostia et infundat vinu' et aqua. incipies a p'ri'.
Te igit' eleuassit. Hec monaldus. ¶ No' p'ae sum' vino s' no'
 de aqua sine vino fit consecratio q' vinu' reputat' p' sacro s' no'

aqua et ideo est maior negligentia de aq. q. p. maior p. m. sub
ingitudo. **¶** Itē si p. p. si ignis an fructione hostie cecidit corp. in
sanguinem nichil immutet. s. fil. suat totū sacm. **¶** monaldus

¶ Itē si vinum i calore congelatū fuit q. tūdm exalare sacerdos donat
glacies soluat. **¶** Et si sic solui nequeat adhibeat ignē **¶** Itē si stilla
rit de sanguine sup. an. ul. sup. tabulā tū affixā labat. et loca
ritat et ins. a. reliquis refuet. **¶** Sacerdos vō xl dies pēitēs
nō celebrabit. **¶** Si vō stillauit sup. p. p. pāmū corp. p. tres
dies pēitēbit. **¶** Si vō puenit usq. ad 2^m pāmū p. quorū dies pe
nitēbit. **¶** Si usq. ad 3^m puenit p. ix dies pēitēbit. **¶** Si usq. ad q.
tū pāmū puenit xxx dieb. sacerdos pāmū lauas ter sup. calicē
lotionē ponat cū reliquijs. **De cōsec. y. in p. negligentiam**

¶ Itē si q. p. p. ebrietate ul. voracitate eucharistia euomuit. lauas
xl dies pēitēbit. mōth. ul. cleric. subdyaco. dyaco. ul. sacerdos
lxx dieb. pēitēbit. Epus vō lxx dieb. pēitēbit. **De cōsec. y. in p.**
negligentiā **¶** Si aut. i. m. t. t. cā hoc fecit vij dieb. pēitēbit
¶ Itē q. nō custodit sacm. ita ut mus ul. aliud aial
comedat xl dieb. pēitēbit. **¶** Itē q. p. d. e. i. t. sacmētū ul. p. eius
cedit et tūcta nō fuit xxx dieb. pēitēbit. **De cōsec. y. in p.**
Qui nō bñ **¶** Itē faciat p. cuius negligentia hostie cōsecrte putre
fuit. s. xxx dieb. ieiunare et a gōne abstine. **¶** Precedū tūmē
q. pena arbitria ē scdm. arbitriū nō cuiusq. s. si boni p. n. t.

¶ Nec dicit veni' beat. Sacerdos q. ē s. p. p. mōrli et i bono mo
rito. si nō celebrat dū h. corpā celebrādi qm. i. ipō ē. scdm. tūctū
p. uat glā. āglōs i cele. s. i. i. h. l. y. manētes leti. hōrēs i t. i. a. lab.
rātes bñficio et grā. āiās i purgatorio p. d. m. i. q. uat et venia
¶ Quō bō cū accedit ad s. c. **¶** Et dūcis aia. s. i. mea tūa. tūo de
notissō. spōso lēy para. hōspitē m. i. t. s. i. e. i. s. p. s. c. p. t. u. a. cū i. e. s. t.
p. n. i. a. cū t. u. t. e. p. l. e. cū i. a. i. a. mō ē t. i. m. e. n. a. A. p. u. d. t. e. q. e. s. i. t. t. e. r. i. v. u. l. t.
p. a. n. s. i. e. t. e. r. i. v. u. l. t. d. i. s. c. i. b. e. t. e. c. u. v. u. l. t. c. e. n. a. e. I. u. r. g. e. a. u. r. e. o. b. i. u. i. t.
e. s. t. c. i. v. i. c. i. n. i. c. o. r. d. i. s. p. u. n. d. i. c. i. a. p. a. r. t. e. o. s. h. a. b. e. s. i. m. u. s. **¶** Deo grā

Fratres itatem huius in quo quilibet sacerdos antequam missam domini ad celebrandam accedere presumat prius seipsum et sui cordis intentionem fideliter et sollicitate examinare debet pariter et iudicare

Intentionis discussio **Ne**

- propter vanam gloriam
- propter auaritiam
- propter ueritatem
- propter consuetudinem
- propter timorem

celebrat

Ante missam **G**ral' contritio de obmissis que facere possunt debuit et potuit

Quia confessio **D**e

- omissis omnibus corde ore et opere
- Notabilium
- Communium
- Ignorantium

Ord' concupiscit **G**ratia et misericordiam omnipotentis

Augmentum dilectionis **D**e

Acceleracionem visionis

In missa **D**eum per latram cole

Gloria christi ad mediam reuocet

Triplice ecclesia fidelis et deuote cogitare

Secunda in celo triumphante hereticis per adiutorio implorare

Tercia militante in terris adiuuare

In canone **D**iligens

Diligenter **C**um circa calicem ne sit facta non ascerit non hauris

Diligenter **Q**uia ne sit hostia corrupta. Vnde accersit

ne desit aqua

mag
mag
mag
 Diligentia ad efficiendū *mag*
mag
mag
 In *mag*
 signis
 verbis
 actione

mag
mag
mag
 Reuerē ad cōgredū *mag*
mag
mag
 excellētis corpis
 excellētis aīe
 excellētis mēdīi
 Crīstī

mag
mag
mag
 Viue sapiēt *mag*
mag
mag
 nobilē hospitiū iūtatū i receptū expellat
 mala exemplū aliorū prebeat

mag
mag
mag
 Cogitā proficē Quō deo recepto debitū hōiē q̄ exhibeat
 Docē salubrit̄ De q̄ius regnū dei i iusticiā ei⁹ i oīb⁹ oī tpe quat

Mac signū cōposuit bonauētū Ordinis fratru mōrū Cardial
et sacre theologie professor

Gregorius Quis ymānōrū dubitāe pō m ea hō q̄ sacerdos con-
 sacratōis verba pronūtiat celos aperit. et choros āgelorū
 adesse. celestia ac terrestria cōueniē. et i eodē mōmēto filiū
 dei esse in sinu sui patris in celis et in manib⁹ sacerdotis i terris

Thomas de aquino missa tā plena est misteriis sicut mare
 guttis. sicut sol attonis. firmamētū stellis. et sicut celū em-
 pteū angelis

Verba mortis

Clerice metra legas. lege rex. ~~ubi~~ videas ubi degas
Hu doctor letus. su pnceps. su locupletus
Gla munda q sit q fabula vana
Colligit huana mens ex nece cotidiana
Mors deus ome nece mors aucta legib⁹ equat
sic popa grde mors eade tollit eande
Ome terrenu ruit ut flos et q senu
Na velut in sopnis ho est fatastic⁹ omis
audus ptasit tito nescio qd sit et an sit
Gloia laus et ho qd in orbe sit hoc mo conor
Dice si possem ul' si pquire nospem
Ed pui qrat' huic qui mudo faulatur
Wanus sit merces vili⁹ q mebra coherres
Papa stupor mudi qtq mo snt q rotudi
Orbis rcores qui tollit res et honores
Presul uel pimas cathedras qres sibi pmas
Q' psonatu veniet uel canonicatu
Corpus cu rebus sub paucis forte diebus
Vendit tnsibut sic ibim⁹ ibitis ibut
Quo venit plato talis cu sorte catho
Nuc in aristotele quid sit michi dic licet yle
Douerit et formas ypocras ubi q bn normas
Descripsit physis michi dic euclidis ubi sis
Philosophi aucti dic nuc ubi sut sibi iucti
Aut ubi sut vani virgilius ovidianus
Aut ubi lucanus homerus maximianus
Hi trāsierūt velut in pūcto penerūt

Quid de iuristis legistis siue sophistis
 Aut autoristis dicatis nisi q' sil' istis
 Mors cito cōcludit pluēs et ad yma retrahit
 Deq' methaphysicis medicis qd' mors in diuis
 Deuorat hos prius mors oēs ilico morsus
 Tercius ipse sup' regūq' sedilia nuper
 Leges edētes vidi reges residentes
 Nōrā tñsui tūc hoc regne nequi
 Et ruit hēricus cesar metatus amicus
 Iustus et augustus dyadēte laud' onust'
 Corruit adolph' p' allertiq' rodolphus
 Corruit octocarus wētzellanus in carus
 Rex alexāder de quo vult vel euāder
 Gayrus trojan' quo iulius et iulian'
 Romulus et rem' quo deuenē nocem'
 Quo rōnorū quo reges assyriorū
 Quo boemorū frācorū siue datorū
 Quo dic' anglorū grecorū siue medorū
 Reges venerūt q' septem manū tenuerūt
 Certe duo tibi cupies hoc carmine scribi
 Oēs hī reges pules seruāt sibi leges
 Iuerūt semitam mortis cūctis bñ tūc
 Nec remanēt stātes dā p' morte gignētes
 In nec' sūt filēs rex marchio cū dux miles
 Bato q' i fossa cū putr' sit et ossa
 Illa tremēs aīa nescit si sūma ul' yma
 Debeat itare sic caput hoc meditatē
 Ad qd' iter rapiat de' hāc et qd' sibi fiat
 Infelix nescit q' p'ima nocte capessat
 Ex quo tā subita p'fēs rapit' in vita

nescio quid horū et si sim dign⁹ amorū
Indias aut nē mea mēs neq̃t ātea scē
Hinc nī tristari bñ cōueit et meditari
Qualit̃ expedīa me totū ne cito fiam
Incaute rupt⁹ et nescius antea captus

Inustus et ouis paup̃ cū dūte quibus
Hoc scias añ fēc̃ mors stat rogo cōrige mōē
Efficiens hūm⁹ euanesces quasi fum⁹
Nec sit pūgnis cāo rānis mēs⁹ malignis
Thesaurisāe mercando plura gregare
Quid ve laborare prodest agros ul' arare
Cū sit vita breuis etas tūsit cito queus
Ad cineres imus ⁊ nolū⁹ siue velim⁹
Vnde sup̃bimus quid ego qd̃ tu nisi lūm⁹
O cāo debil' et cito labilis vñ timefcis
Post hōrēz tūc es cāo desims ⁊ putrefas
Que mō florida cras cū arda pl⁹ loq̃ horat
N' mō flos fuit in spacio ruit vñus hōrē
Mox rapit' lūz ignis mactat atq̃ dērore
Docrate doctoz hercule fortior a tridua
Febre resoluit' mēz nōst' omīa vana
Forma gen⁹ mores sapiētia res et honōēs
Morte cadūt subita q̃ p̃terit h' cito vita
Post breue ridē sequit' misēabile flere
Est cōmū mori mors nlli p̃tū honōi
Vado mori fatū misas qñ generatū
Mox ad nō ⁊ tēdit cāo cū caput esse
Ergo reliquatur mūdus quis sic vniat'
Patra q̃rat' celestis vbi nisi statuit
Tristitias videt hūc hō letitias hz illuc

Eueda vtrū fac consulo te cenobitū
 Ac sic te serues q' virtutes coacerues
 Pro q'bus etia merces sit t' arte supna
 Et mi' ipse putas tūc vtrū p'nece mūs

Chætra de bñssima v'gine maria
 Insuape vngo pia laudes has scā maria
 Alctus et labia nostri modernix sophia
 Nobis nō vanū sit carū d'ce plamū
 Credim' vibana tūc floru iūge granū
Tu nob' stilla dulcedis es q' papilla
 Ammie cūquilla sit tēpora nra pupilla
 q'ntis flos floru vngo regina polouū
 Almi scōu regis gēitrix via motū
 Reddidit in pena nos sumēs eua venena
 In fructu vena venie tu mūnie plena
 Alma creatura tua laudet' genitura
 Versuti diuin' sabuli rupit q' iura
 Inuiolata rosa sū spina strupe genēosa
 Radix formosa sperni fac verba dolosa
 Gēma potestatis vas nobile vngitatis
 Ortū cecatis lumē fōs es bonitatis
 Vngo dignior es int' cūctas meliores
 Inclita languores mōs sana q' dolores
 Regis es eterni gēitrix ap' ssa sperni
 Gressus tfermi fac tu flos o pie vermi
 Immēsa laude dignissia nescia finde
 Nō aures clande miseris succurre gaude
 Vita datur p' te nobis que stabat apte
 Mortua. cōuerte nos omēs nec retrouerte
 Gnat' thalamū? redolēs sup oīa ramus

Rectus es. oram⁹ magis ut nos cuream⁹
Aula dei veri proles dignissima. queri
Per te singen dilectis vult et haberi
Hos et flos generis hūani ianua veris
Quia tu superis celis virtute repleas
Nobis festina venia prebe. pma
Omnia regina q̄ sub caritua ruina
Potius virtutis es vici⁹ nos rege tutis
In cōspectu tis sit omnia dona salutis
Hic verus celi se clausit ventre fidei
Destrug vim teli tabuli da lilia zeli
O sublimata virgo sup omnia nata
Munda peccata dextre nati sonati
Impia fregisti tu viciula vita fisti
Rabis fecisti pacē. cristū genuisti
Vite cū fonte celi nos dirige mōte
Mundauit spōte dilectos et adherēte
Alim tu flous genitrix es flosq; pūdis
Magni fulgoris tu sid⁹ es oibus hōis
Esto poscētū solatrix dans alimentū
Romina gaudētū videam⁹ fac nosq; flatū
En si fieri posset q̄ arene puluis et vnde
Vndarū gutte rosa gēme lilia flāme
Ethere celirole mē grādo serus utenq;
Ventorū rixē volucrū penidū gen⁹ oē
Juliarū vngē frōdes. anīū q̄ penne
Nos gramine stelle pisces āgues ianste
Et lapides mōtes cōualles tra diacōes
Lingue ricta forēt mūne repmē posset
Que sis ul⁹ quēta virgo regina maria
Que tua sit pietas n⁹ lūca n⁹ tab⁹ etas

215

Purpura cor tuū tāq̃ domū ad mag-
nū hospitē xp̃m dñm nr̃m recipiē-
dū. Ip̃e em̃ q̃ vñ vagus sup̃ ter-
rā et declinās ad manēdū sicut d̃
iēmas: cui⁹ delitae sūt eē cū filiis
hoīm sic dicit salomō in puerbis:

tūū

q̃ in tuo negotio tūm labōauit: ut hospitā cordis tui
lassat⁹ et vulnēat⁹ redēscē q̃rit. dices p̃ psalmā. *Her
requies mea. reficite lassū.* Lassū gō xp̃m tuū refice:
ut in te locū refectiois et quietis inueniat: cū tu tūm
labōis cū extitisti. Labōrē mīchi p̃būistis ī mīq̃tatibz
vris. dicit n̄r p̃ psalmā. *Et pugilē suū de victōia rede-
untē glōsū asp̃sū sanguīe luidū. fessū vulnēatū. ī do-
mo sua g̃māt nō recipet:* et eide cū hōre nō occurrēt.
Hui⁹ gr̃e r̃ues āgelia nō imēores. q̃s etiā nō apphē-
dit sic dicit apl̃s. id ē quoz nām nō assūpsit: cū gl̃ā
āscēdēti occurrēt. dīcētēs ī psalmā. *Et ē iste q̃ veit de
edom tūtis vestibz de bosm:* Ip̃e formos⁹ ī stola sua r̃.
De gō tibi si tibi possit īppari illud euāgelij. hospes
fui et nō suscepistis me. *Attēde at̃ q̃ in t̃ribz asist
īparō hospitij cordis tui. Pmo ut mūdēt: sed ut or-
net: t̃io ut porte ei⁹ custodiāt.* *De mūdando cordis*

Munda gō hospitij cordis tui si vis xp̃m *hospicio*
hospitē h̄rē. qd̃ fit p̃ timorē q̃ expellit et erit
p̃m tāq̃ īmūdiās cordis. q̃ ut dicit *er̃* t̃ioz dñi
expellit p̃m: et h̄ fit sic dicit aug⁹ mediātē c̃fessione.
Alia em̃ p̃m̃ sua agnoscēs. et ex agnōcōe eoz p̃m̃scēs:
inducat ad cōfiteūdū. Qd̃ ē at̃ ī c̃fessioe p̃m̃ sua p̃f-
re: n̄ īmūdiās hospitij sui p̃ ostiū oris cū lingue in

hospicio

¶ In quo notat p̄gatio sp̄s p̄ cōfessione f̄m: quā p̄cedē d̄
ex̄itacō examinatōis diligēis.

strumēto eūtere. Quidā gō cor tuū cōfessioe p̄m. velut
quandā sropa ḡsae tue hitaculū purgādo: ut possis
dicē illud psalmi. ex̄itabar et scopebā sp̄m meū. In
hac ex̄itacōe scrutiniū intēioris hoīs designat: sicut
dicit aug⁹. Sēp̄m m̄q̄t m̄rogabat. sēp̄m examina
bat. sēp̄m iudicabat q̄ dicebat ex̄itabar: et sic seq̄t.
et scopebā sp̄m meū. **Q**uā notādū q̄ p̄us dixit ex
itabar: et postea et scopebā sp̄m meū. ut p̄us temp̄m
m̄rogēs: temp̄m ex̄amines: temp̄m iudices. q̄ ad p̄gatiōē
cor tuū p̄ cōfessione accedas: ut p̄meditatu sit cōfessio
et h̄ ad silitudinē mūdātū domū. q̄ p̄us puluere et
reteas imūditias hospitij ī cumulu vniū aggregat: q̄
eas eiat ext̄a domū. Itē ad silitudinē inf̄m q̄ p̄u
us se p̄gatur⁹ p̄p̄tatiōem accipit. q̄ p̄uos h̄uiores cō
moueat: ut mēditia seq̄ēs h̄uiores ḡmotos eiat.
Dīc tu si p̄uos mōēs q̄ sūt p̄zām h̄uiores aīe: vis p̄ cō
fessione expellē: p̄us p̄ diligētē examinatōē eos stu
deas ḡmouē. **C**ū tēde q̄tā reputāēs infamā. si quis
p̄uis ī corpe retēns h̄uoribz. bonos a corpe p̄garet
h̄uiores: q̄to maiōr laborāe infamā dēs illos repu
tāe. q̄ bona sua a se p̄ oītatōēz emittit: et p̄uos p̄tō
rū h̄uiores ī corde retinet: dū p̄m retinet m̄cōfessa.
Si ī m̄mūcōe tua corpalī tū p̄m s̄ḡnē a vena bra
chij tui tūris emitte: bono retēto s̄ḡnē ī corpe
nutrimentū: dīscis ī m̄mūcōe cordis tui q̄ ē cōfessio. ta
lū corruptū s̄ḡnē p̄ oris venā extrahē: ut m̄tis
bona tua. tūq̄ bonū s̄ḡuinē ī cordis tui retineas
nutrimentū. **N**oli mirari si os venā p̄mū corruptū s̄
guinē appellauit. Vena enī vire os iusti dīc salomō

porione

in pñbis. Tūc em vena vite os iusti dicit pñ: qñdo
tām mortis sāguine sciz pñi dolois lāreola a corde ex
tractū emittit: a q sāgne libēari petebat ille pñtes
i psalmo dices. Libēa me de sāguibz dñs dñ salutē mee.
Attēde si tñi gñat corpi diffire siue supportare minu
noez. qñtū gñat cordi differre cōfessione. Itē si minu
ti fñi minuroe quiesce iubet et sibi cauē a lūmie et
laboe. alioqñ nō pdest qñ ponit obest minuro. qñto ma
gis p cōfessioez tuā tibi op⁹ ē a pñto quiesce et cautiū
custodie te. alioqñ tua perit cōfessio. Itē sit pmeditā
cōfessio tua ad silitudinē dispēsatois pñssailias. q de
expēsīs corā dñō suo gputatur. scēti p calculos pputat
ānq corā dñō suo cōpareat: siue villitacois siue ānif
tracois roēm redditur. Itē itā go tenū o penites cō
putacoēs facias: attēdes oīa bona tua tā grē q natūe
et fortune. sñ nūo tibi gmissa et sub nūo reddeda. Vñ
tibi dicit etc. Quotūq trades nūa et appēde: datū vō
et acceptū oē desibe. Attēde q illi q solet ānotiē expē
sas die scribūt et cām: sic tu chrīstīānas pñm agy
uātes i cōputacoē tue cōfessiois diliger stude ānotiē: et
sic dilata cōputacō. sic dilata cōfessio facit mltā obliuif
ti. Itē sit pmeditā cōfessio tua ad silitudinē oratois
siue aduocati. q ānq corā iudice cōpāent roēs et alle
gacoēs suas ordiat et affinat: sic tu corā sumo iudice
tuo i foro cōfessiois pmeditā cōfede. vbi tāto effira
tioz allegaco qñto grāuioz amfaco. Et nōndū q
sicut scopā lom plana facili⁹ mūdāt: sic cōfessio pla
nas cōfās facili⁹ pñificat: nō scrupulosas vl lūgi
ofas i qbz pñmanet aliq sordes: et p cōfessione m
Diat go cōmābam et scopēba spm meū. Scopae idē dicit
qō pñgē. Ad ē em spm pñgē seu scopāe: n pñm cōfitei:

notat aīe tu
seu negligē

mūnēa

eadē linea remanēt. de sua cōfessioe nullā vl' modicā cō-
fidētiā repozitūres. **P**urga gō hītaulū cordis tui: ut
xp̄s dei vīrtz et dei sapiā. in q̄ sic dīr in libro sapiē in
chil cōmūnatū mīrīt: cor mūdātū valeat in habitacōe.
Eid ē enī q̄ domū mīlīe corpis tui hītaulū cū tāta
diligētia mūdās et stōpas: et domū cordis tui q̄ ē ha-
bitacō dei stōpae negligis et mūdāe. **A**ttēde illud
qd' dīr in euāgē. **P**osta mūda p̄us qd' int' ē. **E**d' extm
ē mūdāe s̄uenerit p̄pōitē: qd' n̄ int' ē reliq̄rūt imū
datū iuxta v̄bū abrosū int' in corde salz thōesta. fōis
in iuer sacōe s̄perosa festātes: et h̄ ad silitudinē aīlle
negligētis et seruētis ad oculū: q̄ p̄ptos cupreos
hospitij cū timē et sabulo p̄gat et esannat. et exteriūs
fulgidos reddit: int' n̄ piguedinē tarmū i fūdo pot-
ti adherēre dīmittit. **T**ales s̄ v̄mī rīligiosi q̄bz suffi-
cit q̄ boni appēat et de ip̄is bñ sennat: cūta mūdī
nā affectiois et cogitacōnū ordiātoēs nullū vl' modicū
studiū adhibētes. **A**ttēde q̄ opa natē a corde impi-
ūt: vñ p̄mū mēbz qd' format in aīali cor ē sic dīr
plis. a q̄ quidā calor vīnt p̄redit. q̄ coopat ad alioz
mēbroz formatōē: opa v̄o artis nichil int' agūt.
sed solū ext' versat. sic patz i sculptōibz et p̄tōzibz
ymaginū. **N**oli k̄mē vīuē s̄dīm artē. ut oculis tīmō
tūentū satisfacē mūdās: sed vīuē s̄dīm nām p̄mo
s̄dīm grām nām qdāmō mīrīt et eā p̄finētē: ut
a vitali calōe cordis tui cūitate salz tota tua iuer sacō
cōpōat. **P**frī n̄ nō solū grossā imūdinā p̄tōz moz
enā hū. sed tenuissimū puluere p̄tōz v̄cālū ab hospi-
no cordis sui p̄gessioēs freq̄t' emūt. iuxta illud q̄ dīr

dñs p̄ ysaiā. p̄dñ nomē babilōis et reliq̄as et p̄get
 em et germē. Et p̄ sequit̄ ibi. Scopabo te i. teres. Scopa
 nomē babilōis p̄tñ noīatōez intellige: q̄ vō i claustru
 li p̄dñ id ē desitū dz: vt i ore ei⁹ nil tūpe verset̄ sic
 dicit apls. Dis mūdina nec noīet̄ in vobis. Reli
 q̄as itellige grossos et mūdānos mores vba leuia ges
 tus scāres: q̄ sūt q̄ reliq̄e mūdī q̄s stultī claustrales
 serū aliqñ afferūt et retinet̄ in claustru: sic filij isrl̄ fa
 rina egypti serū detulisse legūt̄ in deserto. Sed timēdū
 q̄ legit̄ ibi q̄ filij isrl̄ nō habuerūt māna de celo: don
 defess̄ farina quā attulerūt de egypto. P̄ māna q̄
 hebat omēz saporis suauitatē: spūalis cōsolatō desiḡt̄.
 Ita at̄ cōsolatō delicta ē iuxta vba bñ bernardi. nec
 credit̄ admittētibz alienā: iō nō fuit māna cōcessū filijs
 isrl̄: donet farina egypti p̄tūz defess̄. Si vis gō mā
 na dñe cōsolatōis abari: definat̄ i te farina egypti. id
 ē mores mūdāni et iūpōiti. verba iutilia leuia et mū
 dāna et cetera dissolutōes q̄ a fatuis recreatōes appella
 t̄: vt dirē possis illud psalmi: Mēor̄ fui dei et delictū sū.
 Attēde q̄ in sola dei mēoria dicit̄ se delictū. Quid? Si
 em̄ in p̄tū i ei⁹ delictū mēoria. q̄tū in furō in eius de
 lictū p̄tū. Quid kñi attēdite. q̄ illi q̄ hñt̄ immitina
 rapinales nō tñ mūet̄ ne mūdāt̄ in man⁹ inimicōz ca
 pitaliū. sed etiā eis artmēres fugiūt et vias eorū deri
 nāt̄: sic tu nō tñ ipm̄ p̄tū opus fugias: s̄ etiā cogi
 tatōnū omissiōnū et optūitatū. p̄gemē tāq̄ qdā p̄tū
 vestigia ex hōeresi iuxta doctrinā eī. Et i a facie colu
 bzī fuge p̄tū. Qui em̄ a colubzō vult sibi mūe: nō
 solū colubzū fugit: sed etiā vestigia colubzī ex hōeresi.

Remu
 it cōsolatō
 mea cōsolatō
 sūz mūdāni
 sic cōsolat̄
 seq̄t̄ ibi
 me

Sunt quidam qui patrem non amant sed tamen vestigia patris amplectuntur: ut illi qui suspectas familiaritates septem colloquia munuscula hinc amatorias et huiusmodi ad carnale amorem via prestat libenter admittunt: et tales frequenter periculum contingit. Non legitur in publicis qui amat periculum peribit in illo. Et uero ista quatuor premeda sunt et a corde amouenda. detrahatur dominus cum subiungit ibidem dicens. Stropabo te in stropa terrens. Per hoc quod dicitur terrens intelligitur contritio que frangat et terat immunditias cordis: per stropam intelligitur confessio ut super dominum est. Et per istam et ab istis et per hunc modum mundanda est domus cordis. Et hec est prima preparatio cordis quam facit timor ut deus hospites. Et enim timet dominum preparabit corda sua si cur dicit ecclesiasticus.

Secundum quod circa preparationem domus antededitur est ornatus est: ut scilicet domus cordis ornatur ut resiliat natus. Non sufficit domus mundata si omnino varia repleatur. Domum enim variare quous scopis mundatam spiritus immundus intrare legitur in evangelio luce. Sed autem christus hospitem quando sit. signatur exprimitur in libro regum. ubi mulier sunamitis viro suo de helyseo hospite suo dixisse legitur. Adaducto quod unus iste dei servus est qui transit per nos frequenter. Fama inquit ei renaculum parum et ponam in eo laculum mensam sellam et candelabrum: ut cum venerit ad nos maneat ibi. Huiusmodi si verum helyseum id est christum velis hospitari in cordis tui renaculo: necesse est tibi spiritualiter ista quatuor eisdem preparare: videlicet laculum mensam sellam et candelabrum. Per laculum par siue quies consistet. per mensam parum. per sellam parum diuinitatis. per candelabrum summi agnitionis despectus. Et de singulis istis videamus per ordinem quomodo posita sunt.

Letulus xpi helysei mī par cordis ē. Nā sic dicit
 in psalmo. frās ē in pace locus ei⁹. Cū em̄ tu
 cōsiliā tuā ponis ī pace. tū deū ponis in cōsiliā tuā.
 et tū efficeis laudē salomōis q̄ mī p̄tā panis: de q̄
 legit̄ in libro regū. Habuit salomō pacē ex omī p̄te in
it̄itu. Ex oī p̄te habz pacē anim⁹. ymo xpi ī aīo: qm̄
 ip̄e ann⁹ nō p̄turbat mēoria p̄reitorū: nec inquietat de
 fideio furōz: nec frāgit adūsū: nec p̄sp̄io eleuatur.
 Nō tū q̄ stat⁹ panis nō excludit labōes toz neamētōz
 ex̄citātes: ymo ī tpe panis magis solet labellarj toz
 neamēta frequēte. Itē par nō excludit furm: ymo ī
 terrā pacisim aliqñ cōmittūt. Dico em̄ nō excludit
 par labōes videlz adūonū et turbationū. Audimēs ne
 exclusū a pace ap̄līm: q̄ sic ip̄e scribit ī labōibz sui pl̄
 nis. in carcibz hūdan⁹. in plagis sup̄ modū. in mor
 tibz frigēter. ī fame et sit. ī ieiūnijs mltis. ī frigore
 et nuditate. Si go talia pateis: noli cōgri te p̄ hūm
 amisse pacē tuā: qz talia ī tpe panis cōgūt. Idē di
 co de toz neamētis q̄ fuit tpe panis: nec toz neamētū
 guerri solet appellat. Qd ē go illud toz neamētū: nō
 cōcupia carnis cōtra sp̄m et sp̄us cōtra mīne. Hoc
 ē nō bellū sed toz neamētū: qz agit mī cūes et dōest
 tos. Domestici em̄ sūt sp̄us et mō. Sed ab isto dōes
 tico salz carne tibi cauēdū ē: sic dicit tibi dñs p̄ mī
 cheā ubi legit̄. Noli credē amico: noli cōfidē in dūce.
Ab enā q̄ dormit in finu tuo. custodi claustra oris tui.
Amic⁹ sora⁹ meū mī dars adiutorū mīm: corp⁹ mīm
ē. Dux enā quodāmo ē: dū p̄ qm̄ actiōes ex̄teriores
 ex̄tem⁹. Sed in isto amico ip̄o dūce nō ē cōfidēdū nō

[illegible]

